

Theos

Vita Juu Ya Mzaliwa

Sehemu 1

"Wengi wa waanzilishi wa imani ya Waadventista wa Siku ya Saba hawangeweza kujiunga na kanisa hilo leo ikiwa wangehitaji kujiamini kwenye Imani kuu ya dhehebu hilo. Kwa kweli, wengi hawangeweza kukubali kuamini nambari ya 2, inayozungumzia fundisho la Utatu."

Mabadiliko ya mafundisho ya Waadventista Wasabato kutoka kwa imani iliyoenea ya Mwana wa Mungu aliyezaliwa kwa Baba yake

(ambayo ilibaki bila kupingwa kwa zaidi ya miaka 50 kabla ya kifo cha Ellen White) hadi kukubalika kwetu kwa mtu wa pili ambaye hakuzaliwa wa Utatu wa Mungu ni rekodi ya kushangaza ya ujasiri na upinzani uliokuwa hadi miaka ya 1940.

Hapa kuna hadithi ya vita hivyo.

Katika miongo kadhaa ya hivi karibuni, badiliko hili katika imani ya msingi ya kanisa hilo inaelekezewa Ellen White. Anasemekana kuwa alikuwa katika uelewa kamili wa utatu katika miaka yake ya mwisho. Uchaapishaji wa *Desire of Ages* umetajwa kama tukio la kumalizika ambalo lilichochea kanisa kuelewa-mungu kamili wa Kristo na utu wa Roho Mtakatifu, hatua muhimu za mwisho katika kuisisitiza Utatu mahali pake panapofaa katika theolojia ya

Waadventista. Hili liliwezesha Kupata maelewano ya kuridhisha na Jumuia yote ya Kikristo.

Kinyume madai wa Utatu ya Ellen, viongozi wengine ndani ya kanisa wanashtakiwa kwa kukuza Arianism (Arianism), imani kwamba Kristo aliumbwa badala ya kuwa Mwana wa Mungu aliyezaliwa na Mungu.

Katika Sehemu ya 1 Theos inachunguza maandishi ya waanzilishi wa Waadventista wa kwanza kwa ushahidi wa kuamini katika Mwana wa Mungu aliyeumbwa au aliyezaliwa. Kuna tofauti gani kati ya Mwana mzaliwa wa Mungu na mtu aliyeumbwa? Je! Waanzilishi wa kanisa hilo walifundisha kosa? Je! Walikuwa wazushi? Tutachunguza ushuhuda wa Kimaandiko na maoni dhahiri katika ushahidi wa karne ya 19.

James White

James White na Joseph Bates ni kawaida kuhusishwa kama watu-humiwa wakuu waliohusika na kuchafua Harakati ya Uadventista na wanaoamini katika uungu wa kristo (Arianism). Hili lilianza na ushirika wao wa mapema kwenye Unganisho la Kikristo (Christian Connection), kikundi cha sauti cha kupinga utatu maarufu katika miaka ya mapema ya 1800. Kama mhariri wa *Present Truth* na baadaye *Review and Herald*, James White aliweza kueneza "maoni yake" juu ya asili ya Kristo kwa Waadventista wapya. Kwa sababu ya "ulumbi wake na ujasiri", inasemekana alitawala na kushawishi uelewa wa mke wake juu ya suala hili kwa maisha yao mengi ya ndoa. Walakini, katika miaka yake ya mwisho, James White- alianza kulaumiwa na, kwa kweli inasemekana, alikuwa na imani ya Utatu kimsingi kabla ya kufa mnamo 1881.

Mfano wa kwanza uliochapishwa wa msimamo wa James juu ya habari uliyomalizika mnamo 1846. Pingamizi lake lilikuwa kudunishwa kwa Baba halisi na watu wa Mwana kwa majukumu ya "kiroho" tu ya mtu mmoja anayeitwa "Mungu wa milele."

[Kuna] "kikundi fulani ambacho kinamkana Bwana wa pekee na Mungu wetu na Yesu Kristo. Darasa hili haliwezi kuwa lingine **isipokuwa wale ambao kiroho huondoa uwepo wa Baba na Mwana, kama watu wawili tofauti, halisi, watu dhahiri**, pia mji halisi wa Takatifu na kiti cha enzi cha Daudi...Namna watu wa kiroho waliyoitumia kwa njia hii au namna watu walimkataa Bwana wa pekee na Bwana wetu Yesu Kristo ni kwanza anatumia imani ya

zamani ya utatu isiyo ya maandiko, na kwamba Yesu milele, ingawa hawana kifungu kimoja cha kuunga mkono, wakati tunayo ushuhuda wazi wa maandishi kwa wingi kwamba **Yeye ni Mwana wa Mungu wa milele** "Day Star, Januari 24, 1846

Aina zingine za Utatu zilitamka maneno kama "watu watatu ndani ya mmoja." Kwa kweli Yakobo hakuamini kuwa Mwana wa Mungu alikuwa mtu mmoja sawa na Baba yake wa milele. Hata mifano zaidi ya lugha inayotumiwa wakati wa miaka hii ya mapema inaweza kupatikana katika maoni ya *Advent Review* na *Sabbath Herald* inayoambatana na kuanza kwake mnamo 1851.

James Springer White

"Shuhuda mbili kutoka kwa **the Eternal Father**, na moja kutoka kwa **Mwana wake Yesu Kristo**, ni muhimu zaidi yetu kuliko elfu kumi kutoka kwa wanaoitwa" Mababa wa Kikristo, "hata kama karibu na umri wa kitume wangukuwa wameishi." *Review and Herald*, Mei 5, 1851.

[Danieli 7: 13,14 alinukuu] "Kuja kwake [kwa Kristo], katika maandishi haya, ni kwa **'Mzee wa Siku,' Mungu Baba.**" "Manabii wa

Mungu waliwakilisha **Yehova kama anayekaa juu ya makerubi**, mbinguni ya mbinguni, na kama anayetazama kutoka kati yao. Hii ndio nafasi ya 'Mzee wa siku' katika Patakatifu pa mbinguni. " *Review and Herald*, Juni 9, 1851 p. 8.

"Yehova ndiye Mtoaji Mkuu wa Sheria. Ni yeye tu anayeweza kubadilisha au kukomesha sheria yake mwenyewe, na alisema *"Mimi ndimi Bwana sibatiliki."* Yesu hakuonyesha mabadiliko madogo katika sheria ya Sabato, lakini akasema, "Nimeyashika **maagizo ya Baba yangu.**" *Review and Herald*, Augosti 18, 1851 p. 3.

"Ninaishi katika kipindi cha mahubiri ya hadithi za kupindukia za siku hizi za mwisho, ambapo mafundisho na maagizo ya wanadamu hubadilishwa kwa ile ya **Mungu Mwenyezi, Yesu na Mitume.**" Barua ya George Smith, *Review & Herald*, Juni 26, 1851 p. 7 "Sasa, Kristo kuwa Mwana wa Mtu, mtu mkuu, au Adamu wa pili, mtu wa mkono wa kulia wa Mungu, mrithi wa vitu vyote, ni wa kulia wa Bwana hata siku ya Sabato." "Kama Kristo anathibitisha ufufuo, katika Marko xii, 26, 27," Mimi ni Mungu wa Abrahamu, Mungu wa Isaka, Mungu wa Yakobo; Mimi si Mungu wa wafu, lakini wa walio hai; " kwa hivyo Kristo ni Bwana wa siku ya Sabato. Yeye sio Mola wa aina na vivuli vilivyokufa, au ya ambayo haikuwepo, lakini yeye ni Mola wa mahuhuri, ambayo mimi huchukulia Sabato kuwa moja. Matendo vii, 38. " *Review and Herald*, Septemba 2, 1851 p. 1

"Kristo ndiye" Baba wa milele "wa watu wake, [Isa ix, 6.] Yerusalemu Mpya mama, [Wagal. iv, 26.] na washiriki wa kanisa la Kristo ni watoto. *Review and Herald*, Juni 9, 1851 p. 7.

Sampuli hii ndogo ya maoni juu ya utu na Mungu-kichwa cha Baba na Mwana wakati wa uchapishaji wa mwaka wa kwanza tu inatoa maoni kwamba hakukuwa na pingamizi kwa waumini hawa kwa kusema kuwa Kristo ni Mungu, kwamba ndiye Muumbaji, baba wa milele wa watu wake, mrithi wa vitu vyote, Mungu wa walio hai. Walakini, kuna maoni mengine ambayo waliweka tofauti kati ya Baba wa Milele, Mzee wa Siku, Mungu Baba, Yehova Mfadhili Mkuu wa Sheria, Mungu Mwenyezi na Mwanawe.

Inatokea kwamba kulikuwa na wengine wakati huo (kama wengine wanavyofanya leo) ambao walikuza pingamizi ya Uungu, au kama Gerald Wheeler anaiita katika kitabu chake juu ya James White, "kuwaunganisha washiriki wa Utatu kuwa hali moja isiyoeleweka. "Ilikuwa pingamizi hili ambalo lilitoa mfano wa mara kwa mara uliyonukuliwa wa msimamo wa kupambana na Utatu wa James White mnamo 1852:

"Kusema kwamba maneno ya Mwana na mitume wake ni agizo la Baba, ni pana kutoka kwa ukweli **kama upotovu wa zamani** wa utatu kwamba **Yesu Kristo ndiye Mungu wa milele na wa milele.**" James White, *Review and Herald* August 5, 1852, ukurasa 52 *The Faith of Jesus*.

Wazo ni kwamba kwa kuwa James White hakukubali wazo la Utatu wa Kristo na Baba kuwa "Mungu wa Milele" sawa basi lazima ikisiwe pia kwamba hakuna usawa wa Kristo na Baba na kwa hivyo anakanusha uungu wa Kristo. Lakini, kama tulivyoona, James White hakuwa na shida na Kristo kuwa sawa na Baba yake; pingamizi

lake lilikuwa katika kutengeneza Mwana-sawa **na** Baba.

Kama mhariri wa *Review and Herald*, alichapisha tena Katekismusu ya Katoliki mnamo 1854 ili kudhihirisha madai ya upapa juu ya mamlaka ya maandishi na kuku-balika kwa wapimaji wa Kiprotestanti wa tamaduni za upapa.

"**Swali.** Je! Una dhibitisho zozote kwamba wao [Waprotestanti] ha-waongozwi na Maandiko?"

"**Jibu.** Ndio; nyingi sana kwamba hatuwezi kukubali zaidi ya mfano wa kawaida katika kazi hii ndogo. Wanakataa mengi yaliyomo katika Maandiko, na wanadai zaidi ambayo hayapatikani wazi katika Kitabu hicho cha Kiungu."

Wapinzani wetu wakati mwingine hudai kwamba hakuna imani yoyote inayofaa kuchukuliwa kamanguzo kama haipo kwenye bibilia, lakini Waprotestanti wamechukua baadhi ya imani hizi, kama utatu mtakatifu ambapo hakuna hakikisho kamili la bibilia katika Injili.

Graham Green, The Assumption of Mary, Life Magazine, Oct. 30, 1950, uk 51

"**Swali** Toa mifano ya wote wawili?"

"**Jibu.** Wanapaswa, ikiwa Maandiko yalikuwa sheria yao pekee, **safisha miguu ya kila mmoja**, kwa amri ya Kristo, katika kifungu cha 13. ya St John; - wanapaswa kutunza, **sio Jumapili, lakini Jumamosi, kuli-**

ngana na agizo, 'Kumbuka uweke takatifu siku ya Sabato;' kwa maana amri hii haikubadilishwa au kubatizwa. "

"**Swali** Je! Unayo njia nyingine ya kudhibitisha kwamba Kanisa lina nguvu ya kuanzisha sherehe za amri?"

"**Jibu.** Laiti lingekuwa halina nguvu kama hii, halingeweza kufanya hivyo ambavyo wote wa kidini wa kisasa wanakubaliana nalo; - **halingeweza kuchukua nafasi ya utunzaji wa Jumapili, siku ya kwanza ya juma, kutoka kwa utunzaji wa siku ya Jumamosi, siku ya saba, mabadiliko ambayo hakuna maandishi wa Kimaandiko yanayoweza kudhibitisha.**

"**Swali** Je! Unazingatia ukweli mwingine muhimu kama unavyofundishwa na Kanisa, ambao haujawekwa wazi katika Maandiko?"

"**Jibu.** Fundisho la Utatu, fundisho ambalo lina maarifa ni muhimu kwa wokovu, ila halijawekwa waziwazi na dhahiri katika Maandiko, kwa maana ya Waprotestanti." *Review and Herald*, Agosti 22, 1854

Wakati bado tutaangazia Katekismusu ya Katoliki katika mawasilisho yetu ya kievangelisti kuunga mkono ukweli wa bibilia kwamba nguvu ndogo ya pembe "itafikiria kubadilisha nya-kati na sheria" katika kubadilisha utakatifu wa Sabato kuwa siku ya kwanza ya juma kama "alama ya umoja wake wa kidini," haikubaliki tena kunukuu Katekismusu sawa na kumbukumbu katika kukemea mafundisho ya Utatu" ambayo

hakuna msaada wa bibilia. "Lakini James White aliendelea kujumuisha Utatu kati ya kanuni za msingi za Upapa.

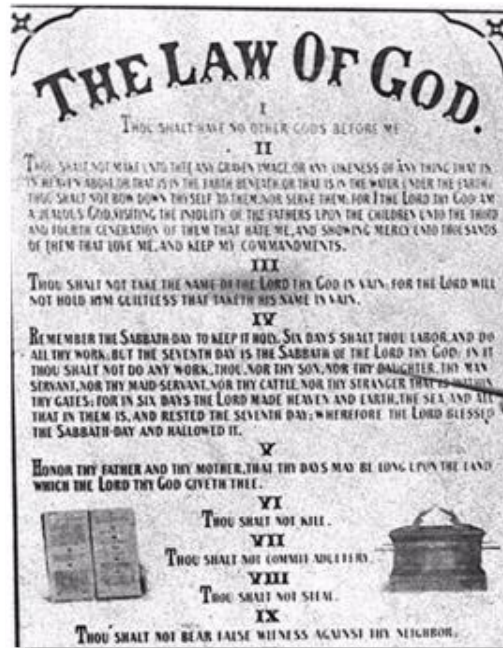
"Kosa kubwa zaidi tunaloweza kupata katika Marekebisho (reformation) ni, Wanamarekebo (Reformers)walisimamisha mageuzi. Kama wangukuwa wameendelea, na kuendelea, hadi wameachana na harakati za mwisho za Upapa nyuma, kama kutokufa kwa asili, kunyunyizia, utatu, na utunzaji wa Jumapili, kanisa sasa lingekuwa huru kutokana na kosa lake lisilo la Kimaandiko. " *Review and Herald*, Feb 7, 1856.

Kwa kweli, mafundisho ya Kikatoliki bado yanadai umiliki wa mafundisho ya Utatu na sifa ya kuiendeleza kama inavyoweza kuonekana kwenye pembeni.

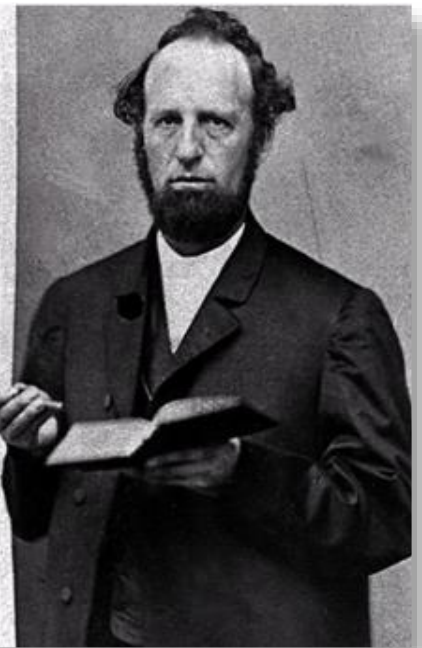
Ukosefu huu wa mamlaka ya maandiko ni mada inayorudiwa, na ndio sababu kwamba Wakatoliki lazima wavutie mila badala ya Maandiko peke yao kwa kuunga mkono mafundisho yao.

Walakini, bado kulikuwa na hisia kubwa za dhahirisho zilizoonyeshwa na uongozi wa mapema wa

Kiadventista kupinga kupigwa kwa "imani ya kibinadamu" ambayo inaweza kutegemea "mila na hadithi za wanadamu."

Wiki moja baadaye John Loughborough alitoa sababu: James White alikubali kisha akasema, "**Bibilia ni imani yetu.** Tunakataa kila kitu katika mfumo

Wakati wa kuanzisha upya kanisa la Waadventista wa Sabato mnamo 1861, kulikuwa na majadiliano mengi juu ya imani. James White alipinga alichokiona kama jaribio la kuwa kama makanisa mengine.

"Lakini Waadventista Wasabato hawana imani ya kibinadamu, kwa hivyo mpe nafasi Mungu afundishe kupitia zawadi za Roho. Wanatamani sana kutupilia mbali shughuli na hadithi za wanadamu, na kushika amri za Mungu na imani ya Yesu Kristo. Tendo lao la kila wiki la kutunza Sabato linakemewa kwa makanisa na ulimwengu, **na karibu kila hatua ya ukweli wa Bibilia wanasimama wanapingana kabisa na mafundisho maarufu ya makanisa.** Na, mbali na hii, kumekuwa na ushuhuda usiojulikana kati yetu, na kutuonya kujitenga na ulimwengu. " James White, *Review and Herald*, Oct-ober 1, 1861

wa imani ya mwanadamu. Tunachukua Bibilia na zawadi za Roho; kukumbatia imani ambayo kwa hivyo Bwana atatufundisha kila wakati. Na katika hili tunachukua msimamo dhidi ya imani za kibinadamu." *ibid.*

Kwa kuwa Utatu ulitokana na imani ya binadamu badala ya maandiko, James White hakuchoka kupingana na wazo la "Utatu Mungu-mmoja." "Yesu aliomba kwamba **wanafunzi wake wawe wamoja** kama yeye alivyokuwa mmoja na Baba yake. Ombi hili **halikuwazia mwanafunzi mmoja aliye na vichwa kumi na viwili**, lakini wanafunzi kumi na wawili, waliofanywa kitu kimoja na bidii kwa sababu ya bwana wao. **Wala Baba na Mwana sio sehemu ya "Mungu mmoja".**

James White, 'Life Incidents' ukurasa wa 343 Sura ya 'Sheria na Injili' 1868

"Kwa maoni haya juu ya mada hii [kwamba Kristo ni Mwana wa Mungu] kuna maana na nguvu kwa lugha ambayo inazungumza juu ya Baba na Mwana. **Lakini kusema kwamba Yesu Kristo 'ndiye Mungu wa milele,' humfanya kuwa mtoto wake mwenyewe, na baba yake mwenyewe, na kwamba alitoka kwake mwenyewe,** akaenda mwenyewe." James White, *Review and Herald*, Juni 6, 1871

Wale ambao waliamini kile Yesu alisema juu yake mwenyewe (kwamba alitoka na kutoka kwa Baba yake) haikuwa na ugumu wa kuamini pia kuwa Mwana wa Mungu kwa hivyo alikuwa ni Mungu kamili, akiwa na utimilifu wote wa Uungu katika mwili.

Walakini, wengine walimtendea Mwana mzaliwa kimsingi sawa na yule aliyeumbwa kwa sababu wote wana mwanzo. Kwa sababu fulani, ambayo haikufafanuliwa wazi na Maandiko, "kutokuwa na mwanzo" ikawa kihamasishaji cha lazima cha kutimiza ufafanuzi wa uungu. Kwa sababu hiyo, ilikuwa ni mapambano ya kidunia kufukuza madai kwamba waumini katika Mwana Mzaliwa pia walikana uungu wake. James alishambuliwa kwa tuhuma kama hizo.

"Hatukuukataa uungu wa Kristo. Tunafurahi kutoa sifa kamili kwa maneno haya yote ya maandiko ambayo yanamtukuza Mwana wa Mungu. Tunamuamini kuwa mtu wa kiungu anayesemwa na Yehova kwa maneno haya, 'Wacha tufanye mwanadamu.'" James White, *Review & Herald*, Juni 6, 1871

Miaka mitano baadaye alisisitiza tena msimamo wa SDA juu ya umoja wa Kristo - Mwana wa Mungu aliye hai - kukiri lile lile ambalo Peter alifanya, sio kiumbe

aliyezaliwa, lakini alizaliwa na Mungu. Walakini, kwa sababu wakati huu ilikuwa katika mpangilio wa kubadilishana na Mwadventista Mpaptisti aminiye Utatu maelezo yake sasa yametolewa kama ushahidi kwamba alikuwa "akizunguka" kukubali Utatu.

John Norton Loughborough

"Waadventista wanashikilia **uungu wa Kristo** sawa na wanaoamini Utatu hivi kwamba hatuna kesi hapa." James White, *Review and Herald*, Oktoba 12, 1876

Wakati Waadventista wa sabato wa sasa wanaonyesha taarifa hii ya pekee kama uthibitisho kwamba James alikuwa "amepunguza" msimamo wake na sasa alikuwa "karibu" Utatu, muktadha wa makala yake yote ni moja ya kutambua msingi wa kawaida baina ya Siku ya Sabato ya Saba. Wabatizo. Anaanza kwa kukubali kwamba "Tofauti kuu kati ya miili hiyo ni swali la kutokufa." Lakini angeweza kusema kwa uaminifu kwamba uungu wa Kristo - kwa msingi wa Uwana wake wa kweli, kutoka kwa Baba, kurithi asili ile ile ya kujitenga ya Mungu - haikuwa tofauti. *Crux* ya suala (wakati huo na sasa) inashikilia juu ya ufafanuzi wa uungu.

Uungu: Asili ya Mungu

Bibilia inaelezea asili ya Mungu katika hali ya uwepo wake wa milele na nguvu za ubunifu.

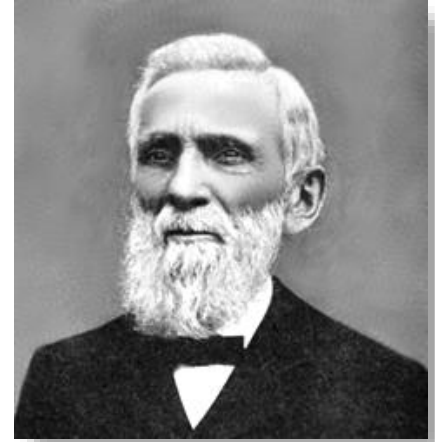
"BWANA ndiye **Mungu wa milele**, Muumba wa miisho ya dunia" Isaya 40:28

"BWANA, je! Wewe sio **wa milele**" Habakuku 1:12

"Amebarikiwa **tangu milele hadi milele**" Zaburi 12:13

"**Kutoka milele hata milele** Wewe ni Mungu" Zaburi 90: 2

"Mungu huyu ndiye Mungu wetu **milele na milele**" Zaburi 48:14

John Norton Loughborough

"Hatua ya kwanza ya uasi ni kuanzisha imani, kutuambia kile tuna-paswa kuamini. Ya pili ni kufanya imani hiyo iwe hatua ya ushirika. Ya tatu ni kujaribu washiriki kwa imani hiyo. Ya nne ni kukemea wale ambao hawaamini imani hiyo na ya tano kuanza kutesa dhidi ya vile. Ninasihi kwamba hatufuatilii makanisa kwa maana yoyote isiyoelezeka, katika hatua iliyopendekezwa."

J. N. Loughborough, *Review and Herald*, October 8, 1861

Uwepo wa umilele hufafanuliwa kama ule uliopo kabla ya kuumbwa kwa Dunia.

"Ni nani tu aliye na **kutokufa**"
1Tim 6:16 "Ni nani **aliyekuwa** na
aliyeko na **atakayekuja**" Ufu 1:18

kutoka "kufanywa bora zaidi kuliko malaika" (Wahibrania 1: 4) "kuwa katika sura ya Mungu" (Wafil 2: 6) wakati huo alikuwa "kupungua kidogo kuliko malaika" (Waebr 1: 9; Zab 8: 6) kupatikana katika hali kama mtu "(Wafil 2: 8). Yesu "alijimimina nguvu" "na Neno likawa mwili" "Mungu alionekana katika mwili."

Sura yake haitabadilika; lakini tabia yake. Je! Kwa nini Kristo anatoka kwa Baba yake kuwa tishio kwa tabia yake ya Kiungu au ya kutokufa kwake milele?

"Safari zake ni kutoka siku za milele" Mika 5: 2 kiasi. "Alizaliwa" "hapo mwanzo wa njia yake, kabla ya kazi zake za zamani" Mithali 8:22, 24.

James White hakuwahi kubishana juu ya uungu wa Kristo. Alielezea haya kikamilifu mwaka uliofuata:

"**Tangu milele, tangu mwanzo**, au hata dunia ilikuwapo ..." **Kabla milima haijakamilika**, kabla ya vilima."

"Yeye aliye juu na aliye juu ambaye **anaka milele**" Isa. 57:15

"**Miaka yako inaendelea** kwa nguvu zote. **Hapo mwanzo** uliweka misingi ya dunia, na mbingu ni kazi ya mikono yako. Wataangamia, **lakini wewe utabaki**" Zab. 102: 24-26

"**Kabla ya milima** kabla ya kuzaa, au kabla haujaumba dunia na dunia" Zab. 90: 2

"Inajulikana na Mungu vitu **vyote tangu mwanzo wa ulimwengu**" Matendo 15:18

Mungu ni wa milele kwa sababu yeye ni mwovu -Hawezi kufa.

"Mfalme wa milele na **asiyekufa**"
1Tim 1:17

"Kusudi lisibadilishwe" Danieli 6: 8, 12, 16, 17

Hii ilikuwa kweli kwa mfalme wa kidunia. Mungu pia anatofautishwa na uwezo wake wa kutokuwa na uwezo-Mungu habadiliki.

"Mimi ndimi **BWANA, sibadiliki**"
Malaki 3: 6

Utukufu wa Israeli **hadanganyi** au **haibadili nia yake**. 1 Sam 15:29; Hesabu 23:19

"Agano langu **sitalivunja**, wala sitaibadilisha jambo ambalo limetoka kwa midomo yangu" Zab. 89:34

Ni tabia ya Uungu, kama ilivyobadilishwa katika sheria yake, hiyo haibadiliki. Yesu Kristo "ndiye yule aliyeko leo, na milele" (Wahibrania 13: 8) kwa sababu tabia yake haibadiliki.

Lakini, ingawa Uungu wake haubadiliki, fomu yake ilibadilika:

Paulo anathibitisha juu ya Mwana wa Mungu kwamba alikuwa katika hali ya Mungu, na kwamba alikuwa sawa na Mungu. "Nani akiwa katika mfumo wa Mungu alidhani sio wizi kuwa **sawa na Mungu**." Wafil. 2: 6. Sababu ambayo sio wizi kwa Mwana kuwa sawa na Baba ni ukweli kwamba **yeye ni sawa**. Ikiwa

Mwana hayalingani na Baba, basi ni wizi kwa yeye **kujiweka sawa na Baba.** " James White, *Review and Herald* Novemba 29, 1877, 'Christ equal with God'

Ukiri huu usiopingika wa usawa wa Mwana na Baba unafuatwa katika nakala hiyo hiyo kwa kushauriana juu ya mambo mawili.

"Utatu usioweza kubadilika ambao hufanya Uungu uwe watatu katika moja na moja kwa watatu, ni hakika vya kutosha; lakini imani hiyo ya juu inayomfanya Kristo kuwa duni kwa Baba ni mbaya zaidi."

"Makosa makuu ya ule wa 'unitarian' ni katika kumchukua Kristo wakati amejumuishwa na maumbile yetu kama kiwango cha kile alikuwa na Baba kabla ya kuumbwa kwa ulimwengu, na nini atakuwa wakati wote wa kimungu, wameketi kando ya Baba kwenye kiti chake cha enzi cha milele. "

"Swali la hali ya wafu sio jambo la hakika. Na bado tunajadili ili kuonya watu dhidi ya kuamini kuhusu roho zilizokufa. **Swali la utatu na umoja sio jambo la kihakika,** na bado tunatilia mkazo kwa kuwalinda watu dhidi ya uzushi huo mbaya ambao **unachukua kutoka kwa Mkombozi wetu nguvu zake zote za Mungu.** "

"Tunagundua hatua zinazoongoza **kutoka kwa msimamo wa Kristo na Baba** kabla ya ulimwengu kutengenezwa... alikuwa **sawa na Mungu...** Ukombozi umekamilika, na tena Mwana **ni sawa na Baba.**" James White, *Review and Herald* Novemba 29, 1877

"Tunaamini kuwa **Kristo alikuwa kiumbe wa kiungu,** sio tu katika utume wake, bali **katika nafsi yake pia;**" James White, Mapitio na Herald, Juni 27, 1878

Hapa tunaona kwamba James, kwa mara nyingine tena katika miaka minne iliyopita ya maisha yake, hakuhoji ukweli wa usawa **wa Kristo na Mungu Baba;** ilikuwa wazo la Utatu wa kumfanya kuwa sawa na Baba yake (akiharibu tabia zao tofauti) ambazo alipinga vikali. Tunatambua kuwa Utaftaji wa usawa wa White unazuiliwa kwa nguvu peke yake na ni sawa kabisa, lakini hashughulikii suala la utegemezi wa uhusiano ambao Mwana angekuwa nao kila wakati kuhusu baraka na kufurahishwa kwa Baba yake. Bila kujali hii, White aliona wazi usawa wa Kristo na Baba kama huru ya mfumo wa Utatu.

Maneno yake kuhusu usawa ni sawa kabisa na ya mkewe. Wakati pekee aliowahi kutumia usemi "sawa" ulikuwa katika mazingira ya kuwa Mwana wa Mungu, msisitizo ambao ni ngumu kupuuza:

"Ilikuwa kuokoa mkosaji kutoka kwa uharibifu **kwamba yeye ambaye alikuwa sawa na Mungu,** alijitolea maisha yake Kalvari. 'Mungu aliupenda ulimwengu, hata akamtoa Mwana wake wa pekee, ili kila mtu amwaminiye asipotee, lakini awe na uzima wa milele.' *'Review & Herald* Juni 28, 1892

James White alikataa nguvu zote mbili za umoja wa mwili kati ya Uungu na uwanadamu duni wa Kristo. Yeye hakuwa "laini" katika kupinga kwake dhana ya mungu-mwenye-kichwa tatu.

"Wakati inaweza kujathibitishwa kuwa kitu cha sala ya Mwana wa Mungu kilikuwa, kwamba wanafunzi wanaweza kuwa mwili mmoja na vichwa kumi na viwili, basi inaweza kuonyeshwa kuwa **tuna Uungu ambao una mwili mmoja na vichwa vitatu.**" James

White, *Review and Herald*, Machi 11, 1880

Na, mwishowe, katika mwaka wa kifo chake alikiri tena usawa wa Kristo.

"Katika ukuu wake, kabla ya kujisukuma mwenyewe kufanya kazi ya kuwakomboa wenye dhambi waliopotea, Kristo alidhani sio jambo la kushangaza kuwa sawa na Mungu, kwa sababu katika kazi ya uumbaji na taasisi ya sheria ya kusimamia uumbaji wa akili, **alikuwa sawa na Baba.** " James White, *Review and Herald* Januari 4, 1881 'The Mind of Christ'

Namna mbili ambazo wao ni sawa ni "katika kazi ya uumbaji" na "taasisi ya sheria." Yesu aliwaambia Wayahudi ambao walipinga uponyaji wake siku ya Sabato, "Baba yangu anafanya kazi mpaka sasa, na mimi hufanya kazi. Kwa hivyo Wayahudi walitafuta sababu zaidi kumuua, kwa sababu yeye hakuvunja Sabato tu, lakini pia alisema kwamba Mungu alikuwa Baba yake, akijifanya sawa na Mungu. " Yohana 5:17, 18. Hii ndio sababu Yesu alisema, "Siwezi kufanya chochote kwa nafsi yangu." "Sifanyi chochote kwangu" Yohana 8:28. Baba hufanya kazi kupitia Mwanawe. "Tunao uhusiano wa karibu na Baba" 1 Yohana 2: 1. Wote wawili wako upande wetu. "Baba mwenyewe anakupenda" Yohana 16:27.

Anastahiki usawa huu kama unaolingana na kushiriki "katika kazi ya uumbaji na taasisi ya sheria." Katika nakala hiyo hiyo 1881, James alionyesha tena imani yake ya maisha kuwa Mwana wa Mungu alizaliwa na kuzaliwa na Mungu:

"Baba alikuwa mkubwa kuliko Mwana kwa kuwa wa kwanza.

Mwana alikuwa sawa na Baba kwa kuwa alikuwa amepokea vitu vyote kutoka kwa Baba."

Inaonekana kuwa isiyo ya kawaida kwamba taarifa hii mara chache sana ilinukuliwa na wale ambao wangependa kupendekeza kwamba James White alikuwa na mabadiliko ya mioyo katika miaka yake ya mwisho, kwamba alitupilia mbali imani yake kwa Mwana wa Mungu aliyezaliwa na katika siku zake za mwisho alikubali Utatu, kuacha msimamo wake wa mapema "*Semi-Arian*". Kwa kweli hii haikuwa hivyo.

Yesu pia alionyesha zaidi kwa maana ya "mzee" wakati alisema, "yeye ndiye mkubwa kati yenu, na awe kama mdogo" Luka 22:26. Hii ilikuwa sawa kabisa na Baba yake kuwa mkubwa au mzee kuliko Mwana.

Lakini ukweli uko karibu na wimbo wa makosa. Katekismu moja ya Kanisa Katoliki la Roma Katoliki inaelezea "Utatu Mtakatifu" kumjumuisha Mwana mzaliwa.

"Ni Baba anayetengeneza, Mwana aliyezaliwa, na Roho Mtakatifu anayetoka." *St. Pauls Catechism of the Roman Catholic Church*, Strathfield, New South Wales, 1998, Pocket edition, kamili na isiyoziuliwa

Dk. Barry Harker, akiandika kuhusu *ALMA Torch* ya Novemba 2008 anabainisha kuwa hii "haiwezekani kabisa kutoka kwa mawazo yanayokuzwa katikati yetu leo na wale wanaokataa umilele wa Mwana na Roho Mtakatifu."

Hii ni tabia isiyo sawa. Wale ambao wanakataa mafundisho ya Utatu wa wanadamu haukataa umilele wa Mwana wala sio uwepo wa Roho Mtakatifu. Mwana wa Mungu

(Wafil. 2: 6; Wakolosai 1:15; 2: 9; Yohana 5: 23; Yohana 14: 9) ambaye anatoka (Yohana 7:29; 8:42; 16:27, 28) an Baba wa Milele (1Tim 1: 17) lazima awe na uzima wa milele ule ule (Yohana 5: 26) na Roho yule yule wa milele (Wahibrania 9: 14). Haya ndio mafundisho ya maandiko.

Lakini jaribio la Harker kudharau imani juu ya Mwana aliyezaliwa milele kwa sababu fomu iliyopotoka (iliyozaliwa milele) inakubaliwa na Ukatoliki inashangaza. Wakati huo huo anatarajia kuhifadhi imani katika Utatu ambao haikubaliwa tu na Kanisa la Warumi lakini alidai kama msingi wa mafundisho yao yote.

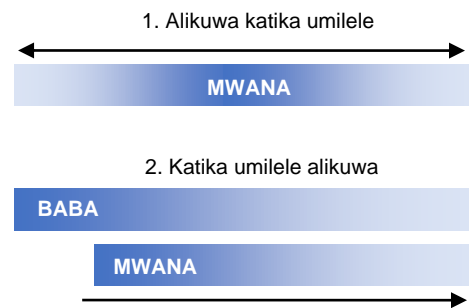
Society of Saint Pius X in Canada

Kuandika katika *Rosary Crusade Clarion*, Abbot Vonier anaomba Zaburi "109" kuunga mkono kuzaliwa kwa Mungu kwa Mwana wa Mungu. Andiko alilonukuu ni kweli kutoka Zaburi ya 110 inayoanza, "BWANA akamwambia Bwana wangu, Keti mkono wangu wa kulia." Lakini lengo la maoni yake linakuja katika mstari wa 3: "Watu wako watakuwa tayari (mwanzo, pembezoni) siku ya nguvu yako ... tokea tumbo la asubuhi: una umande wa ujana wako." Yeye ananukuu kipindi kingine cha kubadilishana ambacho huita: "Kwa Wewe ni ukuu katika siku ya nguvu yako: mwangaza wa watakatifu: tokea tumbo la uzazi kabla ya juzi nilikuzaa." Kuanzia hii anahitimisha:

"Kuzaliwa ni tukio la pekee katika kazi ya Kristo ambalo inaweza kusemwa kwamba ilifanyika mara mbili, mara moja katika umilele, na

mara moja kwa wakati ... Kristo amezaliwa katika umilele kutoka kwa Baba, na kwa wakati kutoka kwa Maria ... ya Mariamu alikuwa Mtoto. mzaliwa wa nani ni Mwana wa Mungu, aliyezaliwa na Mungu tangu milele. " Desemba 2002, Nambari. 24

Mafundisho ya Katoliki ya Mwana Mzaliwa wa Mungu lazima, hata hivyo, yafanywe kuendana na maagizo ya utamaduni wa Utatu ambao unahitaji watu watatu sawa, sawa na wa milele. Ili kufanikisha hili, wanatoa mchakato wa kuzaliwa milele ambao ulianza "kutoka milele yote" na wataendelea milele. Hakuna andiko la kuchapisha wazo la ajabu kama hilo lakini wazo lililotengenezwa linasuluhisha, angalau katika akili zao, mzozo kati ya athari za uhusiano wa baba na mtoto na usawa wa milele uliowekwa na nadharia ya Utatu. Dhana za Katoliki na za biblia za Mwana wa Mungu aliyezaliwa na Mungu:

"Baraza la Makanisa Ulimwenguni ni ushirika wa makanisa ambayo humkiri Bwana Yesu Kristo kama Mungu na Mwokozi kulingana na maandiko na kwa hivyo kutafuta kutimiza wito wao wa pamoja kwa utukufu wa Mungu mmoja, Baba, Mwana na Roho Mtakatifu."

So much in Common, (iliyoandikwa na Kanisa la Waadventista wa Saba na Baraza la Makanisa Ulimwenguni), p. 33,1968

"Ingawa hakuna kifungu kimoja cha maandiko kinachosoma fundisho la Utatu rasmi, inachukuliwa kuwa ukweli na waandishi wa Bibilia na kutajwa mara kadhaa. Ni kwa imani tu ndio tunaweza kukubali uwepo wa Utatu."

Adventist Review, Vol. 158, No. 31, *Toleo Maalum* Julai 30, 1981, p. 4.

Joseph Bates

1792-1872

"Wazazi wangu walikuwa washiriki wa msimamo kwa muda mrefu katika kanisa la Ushirika, na watoto wao wote waliobadilika hadi sasa, na tulitumaini kwamba tutaungana nao. Lakini walikumbatia vidokezo kadhaa katika imani zao ambazo sikuweza kuelewa. Nitataja mawili tu: aina yao ya Ubatizo, na mafundisho ya utatu. Baba yangu, ambaye alikuwa dikoni wa kusimama pamoja nao kwa muda mrefu, alijitahidi kuniaminisha kwamba walikuwa sawa katika sehemu za mafundisho.

Kuangalia tena utatu, nilihitimisha kwamba ilikuwa haiwezekani kwangu kuamini kwamba Bwana Yesu Kristo, Mwana wa Baba, pia alikuwa Mungu Mtukufu, Baba, mmoja na

mtu yule yule. Nikamwambia baba yangu, ikiwa unaweza kunishawishi kuwa sisi ni mmoja kwa maana hii, kwamba wewe ni baba yangu, na mimi ndiye mtoto wako; na pia kwamba mimi ni baba yako, na wewe mwanangu, basi naweza kuamini utatu. " *Autobiografia ya Mzee Joseph Bates, 1868*, ukurasa 204

Bates aligusia ugumu wa mapambano ya Utatu wa kudumisha "umoja" wa Mungu kwa kudai kwamba kuna Mtu mmoja tu (hali inayochanganya kufanana na *Unitarianism*), na "nguvu" ya Utatu kwa kudai kuwa kuna watu watatu (kinachofanana na Utatu). Ili kuepuka kuanguka katika kosa la ushirikina, fundisho la Utatu lazima litunze kwamba kuna Mungu mmoja tu. Katika barua kwa William Miller mnamo 1848, Bates aliandika:

Dharau nyingi hufanywa **kuhusu wale wa kikundi chetu ambao wamejiunga na Washirika.** Nina sema ni aibu kwao kwanza, kuhubiri kwa uwazi na waziwazi ujio wa haraka sana wa Bwana wetu Yesu Kristo kibinafsi kukusanya watakatifu wake - na kisha kwenda kuungana na Washirika katika imani yao, kwamba yeye (Yesu) alikuja kiroho katika Mama yao, Ann Lee, zaidi ya miaka sabini iliyopita. Hii, bila shaka katika akili yangu, ni kwa sababu ya **mafundisho yao ya zamani na imani katika fundisho linaloitwa utatu.**

Je! Unawezaje kupata lawama kwa imani yao wakati unafundisha kiini cha **hiyo kamwe - sio lazima ieleweke, mafundisho?** Kwa urafiki wao na imani, na kweli yako mwenyewe, unasema "**Kristo ni Mungu, na Mungu ni upendo.**" Kwa vile haujapeana ufafanuzi, tunachukua kutoka kwako kama ufafanuzi halisi wa neno;

Tunaamini kwamba Petero na bwana wake waliuliza swali hili zaidi ya ubishani, Mat. 16: 13-19; [ambapo Petro alikiri kwamba Yesu alikuwa "Kristo, Mwana wa Mungu aliye hai."] na siwezi kuona ni kwa nini Danieli na Yohana hawajathibitisha kabisa kuwa Kristo ndiye Mwana, na sio Mungu Baba. Je! Danieli angewezaje kuelezea maono yake ya sura ya 7, ikiwa "Kristo alikuwa Mungu." Hapa anamwona mmoja "kama Mwana (na haiwezi kudhibitishwa kuwa alikuwa mtu mwingine yeyote) wa mtu, akapewa mamlaka, na Utukufu, na ufalme;" na wa zamani wa siku. Kisha Yohana anaelezea mtu aliyeketi juu ya kiti cha enzi na kitabu katika mkono wake wa kulia, na kwa kweli aliona Yesu akija kwenye kiti cha enzi na kuchukua kitabu mikononi mwa yule aliyeketi juu yake. Sasa ikiwa inawezekana kufanya shughuli hizi mbili tofauti-tofauti zionekane kwa mtu mmoja, basi ningeweza kuamini kwamba Mungu [Baba] alikufa na akazikwa badala ya Yesu, na kwamba Paulo alikosea wakati alisema, "Sasa Mungu wa amani ambaye alileta tena kutoka kwa wafu nje ya Bwana Yesu mchungaji huyo mkubwa wa kondoo na kwamba Yesu pia hakumaanisha alichosema wakati alisema kwamba ametoka kwa Mungu, na alikuwa akienda kwa Mungu, ; na zaidi, ikiwa ni lazima, kuthibitisha upuuzi kabisa wa imani kama hiyo. " *Past and Present Experience*, ukurasa 187

Bates alitumia hoja hiyo hiyo kwenye kijitabu ambacho alichapisha mnamo 1846:

Na Danieli, nabii, anafundisha fundisho hilo hilo. Nimeona katika visa vya usiku: na tazama, **mtu kama Mwana wa Mtu** amekuja na mawingu ya mbinguni, **akaja kwa**

Mzee wa siku, nao wakamleta karibu naye. ; akapewa mamlaka na utukufu, na ufalme, usiangamizwe kamwe. 'Dan. 7: 13, 14. Sasa sisi sote **tunakubali umri huu wa mtu alikuwa Yesu Kristo**; kwa kuwa hakuwapo duniani au mbinguni, aliyewahi kuahidiwa na ufalme wa milele isipokuwa yeye. Wala mzee wa siku hajampa? Je! **Haitakuwa upumbavu kusema kwamba alijipa mwenyewe?**

Je! Ni vipi inaweza kusemwa (au kudhibitishwa) kama ilivyo kwa wengine, kwamba Mwana ndiye Mzee wa siku; - kifungu hiki, na ile katika Ufunuo wa tano, imethibitisha Mungu na Mwana wake kuwa watu wawili mbinguni. Yesu anasema, 'Nilitoka na kutoka kwa Mungu: wala sikuja kwa mwenyewe, lakini yeye ndiye aliyenituma.' **Mimi nalitoka kwa Baba, na nimekuja ulimwenguni. tena, ninaondoka ulimwenguni na kwenda kwa Baba. '**

Inaonekana kwamba anagombana dhidi ya *Unitarianism* (imani ya Mungu mmoja) kama vile Utatu. Wote huchukua nafasi nyingi katika kujaribu kujaribu kusuluhisha umoja wa Mungu wakati wa kukaa angalau Baba na Mwana. Vitengo vya kuigiza vinasimamia watu na makazi kwa kila mtoto; Utatu pia vivyo hivyo huiga uhusiano wa kweli wa Baba na Mwana na hupeana vyeo tu. Lakini Bates hawakuweza kukubali.

Kama James White, Joseph Bates alikataa kiroho cha watu tofauti kabisa wa kichwa cha Mungu. Wote wa *Unitarianism* (imani ya Mungu mmoja) na watatu wa Utatu lazima wakatae Uungu halisi wa Kristo na baba halisi ya Mungu kwa sababu wanapingana na ufafanuzi ambao kila mafundisho huleta. Alilalamika pia juu ya juhudi za "wa kiroho"

kukataa kuja kwa pili kwa Yesu na ufalme wa mbinguni. Akiwa nahodha wa bahari ambayo alikuwa, Bates alielezea waziwazi hatari ya falsafa kama hiyo.

"Kwa hivyo nimekuwa nikinukuu maandiko, kujibu maswali yaliyopendekezwa, kujaribu ikiwezekana kumaliza giza na ubaya wa *Shakerism, Quakerism, Swedenborgianism, na uzimu wote* ambao sasa unaonekana kutatanisha. chini juu ya ulimwengu wa maadili, na kuzima hata nuru sana kutoka upeo wa macho. Kwa akili yangu mfumo huu wa kiroho, wakati neno la Mungu linakubali tafsiri halisi, na - kulingana na sheria - ya kwanza; ni kutumia maneno ya baharia, **kama meli ikipanda njia kuingia Boston Bay usiku, katika theluji nene na mwezi mzima.** Hakuna kitu kinaweza kudanganya zaidi kwa mabaharia; mawingu ya kuruka saa moja mo-ment huangaza anga na uzani wa mvuke wake, (kumtia moyo mwendeshaji wa baharini kuamini kuwa sasa ataiona nyumba nyepesi) wakati mwingine unaendelea kuwa giza, na kwa hivyo inaendelea kuwadanganya, hadi ghafla wavunjaji wananguruma pande zote karibu nao - meli imepigwa kwenye miamba - kilio moja cha jumla kinapita juu kwa rehema! na tumaini lote limepita milele - meli na mabaharia walitawanyika pwani! **Mungu mwema! tusaidie kujiondoa katika tafsiri hizi za kiroho za neno lako,** ambapo imewekwa wazi kuwa ujio wa pili na ufalme wa Kristo itakuwa halisi na halisi, kama vile matukio ambayo yalitokea wakati wa ujio wa kwanza, sasa yameorodheshwa katika historia."

Ikiwa tafsiri ya kiroho ya kuja mara ya pili, au tafsiri ya kiroho ya Mwana wa Mungu, Bates

hakuridhika katika maoni kama hayo. Alipendelea kuzama nanga yake ndani ya Mwamba thabiti wa neno la Mungu.

John Norton Loughborough 1832-1924

John Loughborough alijiunga na Waadventista wa Sabato mnamo 1852 akiwa na miaka 20 baada ya kusikia mahubiri ya J. N. Andrews. Ellen White alimuita kwenye huduma mwaka huo huo. Alisafiri sana na wazungu wakati wa miaka ya 1850 na aliona zaidi ya 40 ya maono ya Ellen. Alifanya kazi na Joseph Bates huko Ohio, D. T. Bourdeau huko California na hata alitumia miaka saba huko Great Britain. Mnamo 1890 Ellen White alipendekeza kwa Mkutano Mkuu kama rasilimali ya nguvu. Matokeo yake yalikuwa kitabu juu ya historia ya madhehebu inayoitwa *The Rise and Progress of -Seventh-day Adventists*. Ellen White pia aliandika mara kwa mara kuhusu imani yake kwake:

"Mzee Loughborough amesimama kidete kwa ushuhuda ... **Ushawishi wa Mzee Loughborough ni muhimu katika makanisa yetu. Mtu kama huyo anahitajika, ambaye amesimama bila kujua kwa nuru ambayo Mungu amewapa watu wake, wakati wengi wamekuwa wakibadilisha mtazamo wao juu ya kazi hii ya Mungu.** Barua ya 20 kur. 2-4 kwenda kwa OA Olsen, Oct 7, 1890 katika 2MR p. 55

"Je! Mzee Loughborough angeweza kutumia talanta yake huko Michigan kwa muda, na katika nchi zingine, **msimamo wake madhubuti juu ya ushuhuda huo unaweza kufufua imani ya wale ambao**

wamepotoshwa." Barua 46 kwa O. A. Olsen, Mei 8, 1890 katika 4MR p. 260

"Wakati Wazee Waggoner na Loughborough wapo hapa huwaacha wafanye kazi hiyo, na ninahifadhi nguvu zangu zote kwa kusudi moja-kuandika." Barua ya 59, kwa Dada Lucinda, Aprili 8, 1876 mnamo 5MR p. 431.

Katika Shajara yake Siku ya Sabato Machi 19, 1859, aliandika:

"Iihudhuriwa mkutano alasiri. Ndugu Loughborough alihubiri kwa uhuru mkubwa juu ya **kulala kwa wafu na urithi wa watakatifu.**" Ms 5, 1859, p. 20 katika 6MR p. 290.

Hii ilikuwa mada ya kitabu Loughborough aliandika miaka minne mapema. Mnamo 1855 alichapisha *An Examination of the Scripture Testimony Concerning Man's Present Condition and his Future Reward or Punishment.* . Kwenye ukurasa wa 13 anaelezea 1 Timotheo 6: 15,16 kwamba Kristo ataonyesha au kuonyesha Baba yake, "aliyebarikiwa na pekee wa kuongoza," "Ambaye tu ndiye aliye na kutokufa," "ambaye hakuna mtu aliyemwona."

"Mungu ndiye chanzo kikubwa cha uzima na kutokufa. Ikiwa mtu yeyote amewahi kutokea tena au anapokea kutokufa, lazima apokee kutoka kwake; na ni katika uwezo Wake kutoa au kuizuia."

"Lakini, ukisema, Kristo hakufa. "Anaishi kutufanyia maombezi." **Ikiwa unadai kwamba alikuwa hafi kabla ya utume wake hapa duniani, lazima alipokea kutokufa kutoka kwa Baba, kwa sababu alitoka kwa Baba.**"

Katika barua iliyoandikwa mnamo 1890 kwa "mtu wa kawaida huko

Fresno" ambaye alimkosoa Loughborough, anamkosoa mtu huyu ambaye hajatajwa kwa kushikilia "nadharia za kibinafsi" ambazo si za kweli. Inavyoonekana waliwashughulikia asili ya Kristo kwa sababu anasema,

"Kristo hakutafuta kudhaniwa kuwa mkubwa, **na bado alikuwa Mtukufu wa mbinguni, sawa na hadhi na utukufu na Mungu asiye na mwisho. Alikuwa Mungu akidhihirishwa katika mwili.**"

"Uungu wa kiungu katika hali ya Kristo haukubadilishwa katika hali ya kibinadamu na hali ya kibinadamu ya Mwana wa Adamu haikabadilishwa kuwa asili ya Uungu, **lakini waliunganishwa kwa njia ya ajabu** katika Saa ya wanadamu. **Yeye hakuwa Baba bali ndani yake alikaa utimilifu wote wa Uungu kwa mwili, ..**"

"Unajisikia huru kabisa kulalamika juu ya wale ambao Mungu ametewa kufanya kazi ili kujenga sababu yake. **Ikiwa maoni yao yanakinzana na maoni yako,** unayakosoa na kuyalaumu; lakini hauna haki ya kufanya hivi. "

Halafu anagundua ni nani alikuwa akimkosoa.

"Mungu hafurahii na **hotuba zako dhidi ya Mzee Loughborough.**" Barua 8a, 1890.

Loughborough aliamini na kufundisha kwamba Kristo amezaliwa na Mungu, kwamba "alitoka na kutoka kwa Yeye," kwamba alikuwa mtu wa pekee na tofauti na Baba na sio kuanganyika na Yeye. Ellen alimtetea John Norton.

Kwa nini? Kwa sababu yeye mwenyewe aliamini na kufundisha kwamba Yesu katika hali ya mwili

wake alikuwa Mwana wa Mungu aliyezaliwa na Mungu, amezaliwa na Baba yake katika "siku za umilele." Theos atachunguza maoni yake yote katika Sehemu ya 2 ya Mfululizo huu. Lakini hapa tutapitia uthibitisho wa bibilia.

Maisha kwa Mwana Mzaliwa

Mbali na 1Tim 6:16 ambayo inamtaja Baba kuwa yeye pekee ambaye hana kutokufa, maandiko yafuatayo yanamfunua yeye kama chanzo cha uzima wote, hata kwa Mwana.

Yohana 5:26. Yeye ana uzima katika nafsi yake na amempa Mwanawe uzima wa milele ili apate kuwa na yeye mwenyewe.

1Yoh. 5:11 Mungu ametupa uzima wa milele, na uzima huu uko kwa Mwanawe.

Yohana 5:21 Baba huwafufua wafu na kuwapa uzima.

1Yoh. 5:11 Mungu ametupa uzima wa milele, na uzima huu uko kwa Mwanawe.

Yohana 5:21 Baba huwafufua wafu na kuwapa uzima.

Waefe 2:4-6 Mungu Baba "ametuhisha" (ametupatia uzima) pamoja na Kristo Yesu.

"... kupitia Mwana mpendwa, maisha ya Baba hutiririka kwa wote; kupitia Mwana hurudi, katika sifa na huduma ya shangwe, wimbi la upendo, **kwa Chanzo kizuri cha wote...** Mtoaji mkuu. " *Desire of Ages* uk. 21 (1898)

"Mzee wa Siku ni Mungu Baba ... **Yeye ndiye chanzo cha yote,** na chemchemi ya sheria zote, ndiye atakayehukumu katika uamuzi." GC p. 479 (1911)

1Wakor 8:6 kwetu sisi kuna Mungu mmoja, Baba.

Waele 4:4-6 Mungu mmoja na Baba wa wote aliye juu ya wote, na kwa wote, na kwa wote.

Yohana 17:3 Baba... Mungu wa pekee wa kweli.

1Yohana 5:20 Mwana wa Mungu amekuja na ametupa kuelewa ili tupate kujua ... Mungu wa kweli.

2Wakor 1:3,4 Asifiwe Mungu, Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo.

2Yohana 1:3 Mungu Baba, na Bwana Yesu Kristo, Mwana wa Baba.

Marko 12:1-8 Mwana mmoja, mpendwa wake, mrithi.

1Yohana 5:5 Yeye aushindaye ulimwengu ndiye aaminiye kuwa Yesu ni Mwana wa Mungu.

Yohana 3:18 Yeye ndiye Mwana wa Mungu wa pekee.

Yohana 1:14 mzaliwa wa pekee wa Baba.

1Yohana 5:1 Kila ampendaye yeye aliyemzaa [Mungu Baba] humpenda pia yule aliyezaliwa [Mwana wa Mungu].

Yohana 8:42 Mwana "alitoka" kutoka kwa Baba yake.

Yohana 16:27 "alitoka kwa Mungu" mstari wa 28 "alitoka kwa Baba"

Mathayo 4:4 Yeye ndiye Neno "ambalo hutoka kinywani mwa Mungu"

Waebr 1:5 Mwanangu, leo nimekuzaa (Zab 2:7; Matendo 13:33).

Mithali 8: 22-25 BWANA aliniona, mwanzo wa njia yake, kabla ya kazi yake ya zamani, *niliwekwa kutoka*

milele, tangu mwanzo, au ulimwengu ulivyokuwa... nililelewa ...kabla ya milimani, kabla ya vilima kabla nalizaliwa.

Mika 5:2 Ambao *kutoka kwake* ni kutoka siku za milele (pembe).

Mithali 30:4 Ni nani aliyeianzisha ardhi? Jina lake ni nani, na jina la Mwana wake ni nani?

Wagal 4:4 Mungu alimtuma Mwanawe.

1Yohana 4:9 Mungu alimtuma Mwana wake wa pekee ulimwenguni

Wagal 4:6 Mungu ametuma Roho wa Mwana wake mioyoni mwetu.

1Yohana 1:3 Ushirika wetu uko kwa Baba na na Mwanawe Yesu Kristo.

Ujumbe wa Maandiko ni kwamba Mwana wa Mungu alizaliwa milele, kutoka kwa Mungu, Baba yake, kurithi maisha yake, mamlaka yake, nguvu Yake na jina Lake - tabia yake.

Ellen White aliweka wazi utofauti kati ya iliyoundwa na kuzaa. Kwake, Mwana mzaliwa, kutoka na kutoka kwa Baba, kwa mantiki anaelezea umoja na usawa.

"Mungu aliupenda ulimwengu, hata akamtoa Mwana wake wa pekee," - **sio mtoto kwa uumbaji**, kama vile walivyokuwa Malaika, wala mwana kwa kumkuza, kama vile mwenye dhambi amesamehewa, **lakini Mwana mzaliwa**. picha ya mtu wa Baba, na katika mwangaza wote wa ukuu wake na utukufu, mmoja **sawa na Mungu kwa mamlaka, hadhi, na ukamilifu wa Kimungu**. Katika yeye uliishi utimilifu wote wa Uungu kwa mwili. " *Signs of the Times*, Mei 30, 1895

Maandiko pia hutoa mifano kadhaa kwa Mwana mzaliwa. Yeye ndiye Neno aliye hai, Tawi mbali ya Mizizi, Nguvu ya Mungu, Jiwe lililokatwa kwenye Mlima, na sura ya Mungu.

Neno

Kum 18:18 [mimi] BWANA] nitaweka maneno yangu kinywani mwake; naye atanena.

Yohana 7:16 Mafundisho yangu sio yangu, bali yake aliyenituma.

Yohana 3:34 Yeye ambaye Mungu amentuma husema maneno ya Mungu.

Yohana 14:10 Maneno haya ninayosema kwako sisemi mimi mwenyewe, lakini Baba anayekaa ndani yangu.

Yohana 17:8 nimewapa maneno ambayo umenipa.

Waebrania 1:2 Mungu katika hizi siku za mwisho alizungumza nasi na Mwana wake.

Zab 33:6 mbingu zilifanywa na neno la BWANA; na jeshi lote kwa pumzi ya kinywa chake.

Yohana 1:1 Hapo mwanzo kulikuwako Neno, na Neno alikuwa na Mungu, na Neno alikuwa Mungu.

Usomaji halisi wa Ugiriki ni: *kai theos hen ho logos* (na Mungu alikuwa Neno).

Maneno ya awali *Pros ton theon* , , ni "*kwa Mungu*." Tofauti ni nakala dhahiri, tofauti kati ya kitambulisho na ubora.

Neno, Mwana wa Mungu, alikuwa **na** Baba, akimtambulisha Baba kama Mungu; **na** Mungu alikuwa Neno, Neno lilikuwa na ubora uleule wa Mungu, uungu huo huo, *theos*

sawa, **"Uungu" sawa na Baba yake.**

Theos alikuwa Neno, na ndivyo pia Mungu Baba - wote wawili ni wa Kimungu

Mungu huongea Neno lake.

Neno ni neno la Mungu.

Neno hutoka kwa Mungu.

Neno linatoka kwa Mungu.

Tawi

Zek 3:8 Nitamtoa mtumwa wangu TAWI. Tawi linatumika katika maandiko kuashiria asili ya kifalme. Mfalme ni mzizi, wakuu ni matawi.

Eze 17:6 mzabibu ambao **matawi** yake yamgeukia, na mizizi yake ilikuwa chini yake. Mstari wa 12: **mfalme** na **warithi** wake.

Zek 6:12 mtu ambaye jina lake ni **TAWI katika mahali pake** na ataijenga Hekalu la BWANA na kuwa kuhani katika kiti chake cha enzi.

Isa 11:1,2 Tawi litakua kutoka kwa mizizi ya [Yesse]; na Roho wa BWANA atakaa juu yake.

Isa 4:2 Yeye ndiye Tawi la BWANA

Yeremia 23:5,6; 33: 14 Tawi la haki.

Warum 11:16 ikiwa Mizizi ni mtakatifu, vivyo hivyo matawi.

Baba yetu ni mtakatifu; Yeye ndiye Mzizi.

Yohana 17:11 Baba Mtakatifu, Yesu aliomba

Math 6: 9 Baba yetu uliye mbinguni, jina lako litakaswe Yesu, Tawi, pia ni mtakatifu.

Marko 1:24 Yesu, Mtakatifu wa Mungu

Sisi ni matawi ya Yesu, mzabibu wa kweli.

Yohana 15:1 Baba yake ndiye Mkulima aliyepanda mzabibu wa kweli; tunazaa matunda kama matawi mbali ya MBUNGE, ikiwa tunakaa katika Mzabibu, Yesu.

Warumi 11:17 tunashiriki mizizi na mafuta ya mzeituni

Jiwe

Zek 3:9 Tazama Jiwe nililoweka mbele ya Yoshua kuhani mkuu.

Jiwe hutoka wapi?

Zek 4:7 Ee Mlima mkubwa mbele ya Zerubabeli mkuu wa mkoa... naye ataleta Jiwe kuu.

Yoshua kuhani mkuu (Kristo), na Zerubabeli gavana (baba yake) zinaonyeshwa na Jiwe (Kristo) na Mlima mkubwa (Baba yake).

Isa 28:16 Bwana Mungu ameweka katika Sayuni Jiwe, Jiwe la msingi.

1Pet 2: 4 Jiwe lililo hai, kichwa cha kona.

Dan 2:45 Jiwe lilikatwa nje ya Mlima bila mikono.

Kutoka 31:18 Neno la Mungu liliandikwa na kidole cha Mungu kwenye meza za jiwe

Kutoka 3: 1 kutoka mlima wa Mungu

Eze 28:12 Mlima mtakatifu wa Mungu una mawe ya moto (yamejazwa na Roho wake)

Kama tu matawi ya KANUNI, kwa hivyo sisi pia tunapigwa mawe mazuri kutoka kwa Jiwe La 1Pet 2: 5

Isa 51:1 Mwamba umeokotwa kutoka

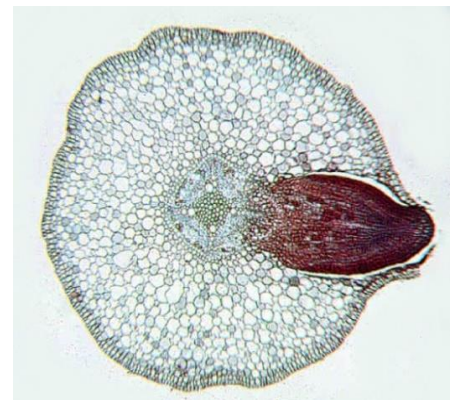
Kum 32:32 ya Mwamba uliokuzaa 2Sam 22:47 na Mungu wa Mwamba.

1Wakor 3:23 Ninyi ni wa Kristo na Kristo ni wa Mungu

Mwamba ni wa zamani tu kama Moun-tain. Mwamba una msimamo kama huo, maumbile yale yale, tabia ile ile, ni ngumu sana, hukaa tu kama Mlima kwa sababu ulitoka kwenye Mlima. Mwamba na Mlima ni sawa; ni moja kwa ubora, tabia, asili.

Mkono Wa Bwana

Isa 53:1 Je! Mkono wa Bwana umefunuliwa kwa nani?

Yohana 12:37 Ingawa alikuwa amefanya miujiza mingi bado hawakuamini

Mstari wa 38: Ili maneno ya nabii Isaya yatimie, akasema, Bwana, ni nani ameamini habari yetu na mkono wa Bwana umefunuliwa kwa nani?

Yohana alimtambulisha Yesu kama mkono wa Bwana. Vivyo hivyo na Daudi.

Zaburi 44:1-3 Tumesikia kwa masikio yetu, Ee Mungu, jinsi ulivyowafukuza mataifa kwa mkono wako... mkono wako wa kulia, na mkono wako wa kulia.

Isa 63:5 mkono wangu mwenyewe uliniletea wokovu.

Zaburi 98:1 Mwimbieni BWANA... Mkono wake wa kulia, na mkono wake mtakatifu, umemshinda Yeye ushindi.

Yeremia 32:17 BWANA Mungu... Umezifanya mbingu na dunia kwa uweza wako mwingi, na mkono ulioinuliwa

Isa 48:13 mkono wangu pia umeiweka msingi wa dunia,

na mkono wangu wa kulia umeenea mbingu

Kumbukumbu la Torati 33: 27 Mungu wa milele ndiye kimbilio lako, Na chini ya hizo silaha za kudumu.

Yesu ni mkono mtukufu wa Mungu, mkono wake wa kulia. Yeye sio Mwokozi wetu tu, bali pia Mwokozi wa Mungu. Ameleta wokovu kwa Baba; amempata ushindi. Yeye pia ni Krete wa wote kwa nguvu ya Baba yake.

Yesu sio tu Mwanakondoo wa Mungu, yeye ndiye mkono mtakatifu wa Mungu.

Lakini mfano bora wa yote ni mfano wa Mungu katika mwanadamu.

Sura ya Mungu

Mwana ni **mfano** wa Baba yake.

Wakol 1:15 Kristo ni **mfano** wa Mungu aliyeonekana

2Wakor 4: 4 Kristo ndiye **mfano** wa Mungu

Waebr 1: 3 picha ya wazi (Kiyunani: mhusika, mrembo, muhuri) wa mtu wake (Mungu Baba)

Tunaweza **kuelewa uungu wa Mungu kwa kuangalia uumbaji** wa mwanadamu.

Warum 1:20 vitu visivyoonekana vya yeye tangu kuumbwa kwa ulimwengu ni kuelewa vizuri uungu wa Mungu kwa kuangalia uumbaji wa mwanadamu.

Warumi 1:20 Vitu visivyoonekana vya yeye tangu kuumbwa kwa ulimwengu vinaonekana wazi kuwa anaelewa na vitu vilivyotengenezwa, hata uweza wake wa milele na Uungu (Uungu).

Mwa 1:26 Mungu akasema, Tufanye mtu kwa mfano wetu.

Uungu ulikubali kumfanya mwanadamu kama wao, kuonyesha ulimwengu uhusiano wao wenyewe.

Mwa 1:27 Basi Mungu akamfanya mtu kwa mfano wake, kwa mfano wa Mungu akamwumba.

Waebr 3:9 Mungu aliumba vitu vyote na Yesu Kristo.

Waebr 1:2 ambaye naye aliumba ulimwengu.

Yohana 1:3 Vitu vyote viliumbwa na yeye

Baba akamwambia Yesu, "Na tufanye mwanadamu." Kisha Yesu akamfanya mtu "kwa mfano wake."

Mwa 1:27 Akaumba mwanamume na mwanamke

Math 19: 4 mwanzoni aliwafanya wa kiume na wa kike

1Tim 2:13 Adamu aliumbwa kwanza, na baadaye Eva

Waebr 5:23 mume ni kichwa cha mke

1Wakor 11: 3 kama kichwa cha Kristo ni Mungu.

Mwa 5: 1 Siku ile Mungu alipoumba mtu, akamfanya kwa sura yake

Mwa 9: 6 kwa mfano wa Mungu akamfanya mwanadamu.

Yakobo 3: 9 Wanaume wameumbwa kwa mfano wa Mungu Mwanzoni Adamu alikuwa peke yake.

Mungu alitaka Adamu apate hali ya kutokamilika. Na kama Mungu alivyotaja vitu vyote mbinguni (Isa 40: 26), alimteua Adamu jukumu la kumtaja kila kitu hapa duniani.

Mwisho wa kila siku ya uumbaji, Mungu alisema, "Ni vizuri." Lakini ndipo akamfanya Adamu kwa mfano wake na Mungu akasema, "Sio vizuri - mtu kuwa peke yake" Mwa 2:18.

Adamu alikuwa peke yake. Na haikuwa nzuri. Kwa hivyo mwanamke alitoka "kwa mwanamume" kama sehemu ya mwili wake mwenyewe.

1 Wakor 11:12 mwanamke ameumbwa kutoka kwa mwanamume (margin).

Mwanzo 2:21,22 Ndipo BWANA Mungu akachukua moja ya mbavu za Adamu, akaifunga hiyo nyama, akafanya (Kiebrania: akaijenga) mwanamke akamleta kwa huyo mtu.

Mwa 2:23,24 Adamu akasema, "Huu sasa ni mfupa wa mfupa wangu na nyama ya mwili wangu ... ataitwa mwanamke kwa sababu alitolewa kwa mwanamume ... nao watakuwa mwili mmoja.

Adamu na Eva walikuwa wanadamu wawili wa kipekee. Hajawahi kuwa na mwingine kama wao - wote wawili wa aina.

Adamu: mwanadamu pekee sio mzaliwa wa kumi. Eva: mzaliwa wa pekee wa mwanadamu kutoka upande wa mwanadamu mwingine. Hakuumbwa kutoka kwa kitu bali alitolewa kwa upande wa Adamu. Aliishi kwa Adamu, sehemu yake, kabla ya kutolewa.

"Eva aliumbwa kutoka kwa ubavu uliochukuliwa kutoka upande wa Adamu ... kusimama kando yake kama sawa, kupendwa na kulindwa naye. Sehemu ya mwanadamu, mfupa wa mfupa wake, na mwili wa mwili wake, alikuwa mtu wake wa pili, akionesha umoja wa karibu na uhusiano wa upendo ambao unapaswa kuwapo katika uhusiano huu." *Wazee na Manabii* uk. 46

Vivyo hivyo pia Neno ni Mwana wa kipekee wa Mungu aliyezaliwa na Baba, aliyechukuliwa kutoka kifua

mwake, Upande Wake, kuwa Mbinafsi wa Baba.

Upande wa Adamu ulifunguliwa na Hawa akatoka kwake. Yesu alichomwa kando yake msalabani "na hapo ndipo damu na maji zikatoka" Yohana 19:34

Yesu "alitoka kwa Baba" Yohana 16:28. "Kwa kweli wamejua ya kuwa nilitoka kwako" Yohana 17: 8. Yesu ni binadamu (damu ya uhai) na roho (maji ya kutakasa).

Zekaria 13:1 Katika siku hiyo kutakuwa na chemchemi kufunguliwa kwa nyumba ya Daudi na kwa wenyeji wa Yerusalemu kwa dhambi (maisha yake yasiyokuwa na dhambi hufunika dhambi zetu) na kwa uchafu (Roho wake hutuoshwa). Hawa alikuwa mali sawa na Adamu. Wote wawili walikuwa sawa katika nat-ure. Alikuwa binadamu kama vile alivyokuwa. Lakini Eva alizaliwa kwa njia tofauti na kuzaliwa kwa wanadamu wengine wote.

Kwa hivyo, pia, Mwana wa Mungu alizaa kumi ya Baba yake. Wote wawili walikuwa na mali sawa ya Kimungu, wote wawili sawa katika maumbile. Kristo alikuwa wa Kimungu kama Baba yake.

Lakini Mwana alizaliwa kwa njia tofauti katika umilele kuliko vile alivyozaliwa baadaye na Mariamu kwa wakati.

Adamu na Eva kimsingi walikuwa wa miaka moja; wote walionekana siku sita.

Baba na Mwana kimsingi ni wa kizazi kimoja; zote mbili ni za umilele.

Tunaweza kuelewa kitu cha uhusiano kati ya Baba na Mwana kwa kusoma uumbaji wa Adamu na Eva, na Kristo anatuzaa, akitupatia

roho yake, kama Adamu alivyotoa ubavu wake. Sisi ni sehemu ya Kristo, "tunachukua" asili yake ya Kimungu. Tumezaliwa mara ya pili; Kristo yuko ndani yetu; tuna tabia yake.

Kama Kristo ni Adamu wa Pili, kadhalika Eva pia ni Kristo wa Pili. Kama Adamu na Eva walikuwa mwili mmoja,

kadhalika Baba na Mwana ni roho moja. Ellen White alipendekeza imani hii kwa kanisa letu.

"Maombi ya Kristo kwa Baba yake, yaliyowekwa katika sura ya kumi na saba ya Yohana, ni imani yetu ya kanisa." *Signs of the Times* Mei 2, 1900

"Huu ni uzima wa milele ili wapate kukujua wewe Mungu wa pekee wa kweli, na Yesu Kristo ... nilitoka kwako ... Wewe ni Baba ndani Yangu, na mimi ndani Yako ... wanaweza kuwa mmoja kama sisi tu mmoja" Yohana 17

D.M. Canright

Dudley Canright aliandika mara kwa mara akitetea Mwana mzaliwa ndani ya kurasa za Review and Herald. Ni ukweli kwamba mwishowe aliliacha Kanisa la Waadventista wa Saba ili ajiunge na Wabatisti wa Utatu na aliandika kitabu kiitwacho "Saba ya Waadventista Wasabato" ambayo ilipitia matoleo 14. Kwa kweli, haikuwa imani yake ya asili (na ya wazi) ya Mwana mzaliwa ambayo ilisababisha uasi wake. Mnamo 1867 alikuwa mpinga-utatu. Baada ya kunukuu Yohana 1: 1, Yohana 1:18 na Yohana 3:16 aliandika:

"Kulingana na hili, Yesu Kristo amezaliwa na Mungu katika maana kwamba hakuna mtu mwingine; la sivyo asingeweza kuwa Mwana wake wa pekee. Malaika wanaitwa

wana wa Mungu, na hivyo pia ni watu wenye haki; lakini Kristo ni Mwanawe kwa maana ya juu, kwa uhusiano wa karibu, kuliko hawa. "

"Mungu alifanya watu na malaika kwa vifaa vilivyojengwa tayari. Yeye ndiye mwandishi wa uwepo wao, Muumba wao, kwa hivyo Baba yao. Lakini Yesu Kristo alizaliwa na msimamo wa Baba mwenyewe. Hakuumbwa nje ya matengenezo kama malaika na viumbe vingine. Kwa kweli yeye ni 'Mwana wa Mungu,' sawa na mimi mwana wa baba yangu. "

"Uungu peke yako unastahili kuabudiwa, na kuabudu chochote kingine inaweza kuwa ibada ya sanamu. Kwa hivyo Paulo anamweka Kristo juu zaidi ya malaika, na hufanya tofauti kubwa kati yao. Anauliza, 'Je! Ni yupi kati ya malaika aliyemwambia wakati wowote, Wewe ni Mwanangu, leo nimekuzaa?' Majibu yaliyoulizwa ni kwamba 'alibadilishwa bora kuliko malaika.' "

"Lakini wakati Mwana amewekwa wazi kabisa juu ya viumbe vyote, wakati huo huo imewekwa wazi kuwa tofauti na kutengwa na Baba." *Review and Herald*, Juni 18, 1867

Mapema Canright alikuwa mwamini katika Mwana halisi wa Mungu ambaye alikuwa mwaminifu kabisa, lakini alikuwa mtu tofauti na tofauti na Baba. Lakini wakati Canright "ilibadilika" kuwa imani ya Utatu, Uadventista haikufanya, kulingana na yeye, hadi karne ya 20.

Katika toleo la 1914 la kitabu chake, Canright alikuwa bado akielezea Waadventista kama wanaamini Mwana halisi wa Mungu aliyezaliwa.

"Katika mafundisho yanatofautiana sana na makanisa ya kiinjili. Pointi

kuu ni hizi kama inavyofundishwa katika vitabu vyao vyote: Wanashikilia utajiri wa vitu vyote; imani katika ukuu wa Kristo ... "

Hii inathibitishwa na uzoefu ulioripotiwa na Ndugu Johnson na kuchapishwa katika toleo la *Review* la 1867. Alikuwa kwenye safari ya gari moshi kutoka kwa mkutano na dada mwingine. Walijumuishwa na wahubiri wawili wa Ushirika ambao, waliposikia kwamba walikuwa Waadventista wa Siku ya Saba, waliuliza ikiwa wanaamini uungu wa Kristo.

"Sasa nilidhani ni zamu yangu kujiunga; kwa hivyo nilijibu, Mbona, ndio bwana. **Tunaamini kuwa Kristo ni Mungu; ya kwamba ndani yake alikua 'utimilifu wa kichwa cha Mungu mwilini;**' kwamba yeye ni 'mwangaza wa utukufu wa Baba, picha ya wazi ya mtu wake, anashikilia vitu vyote kwa neno la nguvu yake,' & c., & c. " *Review and Herald* Juni 25, 1867.

James White alipata tendo kama hilo na mmishonari Mkristo miaka mitatu baadaye.

"Mmishonari huyu alionekana mwenye hisia nyingi kwa hisia zake kwa Wakristo wote. Lakini baada ya kutuchukua juu ya utatu, na kugundua kuwa hatukuwa sawa juu ya mada ya Mungu wake watatu, alikuwa na bidii katika kukemea kitengo, ambacho kinachukua kutoka kwa Kristo uungu wake, na kumuacha ni mtu tu. Hapa, kwa kadiri maoni yetu yanavyokuwa, alikuwa akipiga mtu wa majani. **Hatukatai uungu wa Kristo.** " James White, *Review and Herald* Juni 6, 1871.

Nafasi ya Waadventista ilishindana kila wakati dhidi ya mambo hayo mawili: Umoja na Utatu katika

umoja Kuamini umoja katika uungu ma kuamini utatu katika moja ya uungu. (*Uni-tarianism na Trinitarianism.*)

"Ya zamani hufanya 'Mzaliwa wa pekee wa Baba,' **mtu anayekufa, mtu safi; mwisho humfanya kuwa Mungu ambaye aliye na Uwezo, Mweza, na Mungu wa Milele, sawa kabisa na Baba wa Milele. Sasa, ninaamini ukweli kati kati ya hizi mbili.** " James White, *Review and Herald* Novemba 21, 1854

James. M. Stephenson

Stephenson aliandika kitabu kitiwacho "*The Atonement*" ambacho kilichapishwa katika misururu ya makala yaliyojitokeza katika *Review and Herald*. Anaanza hivi:

"Swali linalohitajika kuzingatiwa, basi, sio ikiwa **Mwana wa pekee wa Mungu alikuwa Mungu**, asiyekufa, au mtu wa heshima na aliyeinuliwa zaidi, Baba pekee isipokuwa, katika ulimwengu wote; yote haya yamethibitishwa, na lakini wachache wataita kwa swali; lakini ikiwa Mtu huyu bora ni anayeishi na wa milele, kwa maana yake kabisa, au akili isiyo na kikomo; au ikiwa ni wa hali ya juu na tabia, **alikuwa na asili, na kwa hiyo mwanzo wa siku.** " *The Atonement* uk. 128; *Review and Herald* Novemba 14, 1854.

Imani iliyopo kwa Mwana aliyepatikana alielewa kuwa asili yake, kutoka kwa Baba, ingempa uungu wa ndani na kutokufa. Hili halikuwa shida kwa Waadventista. Lakini matumizi ya jina "Baba" na "Mwana" kwa hakika yalikuwa shida kwa Watatu.

"Wazo la Baba na Mwana huleta kipaumbele cha uwepo wa mmoja, na uwepo wa mwingine. Kusema kwamba Mwana ni mzee kama Baba yake, ni maandishi ya maneno yanayopingana. Ni jambo lisilowezekana kwa Baba kuwa mchanga kama Mwana, au Mwana kuwa mzee kama Baba. Ikiwa itasemwa kuwa neno hili linatumika tu kwa maana inayostahiki, bado inabakia kuhesabiwa kwa nini, kwa nini Baba anapaswa kutumia kama jina la umoja la juu zaidi, na uhusiano mzuri sana kati yake na Bwana wetu, neno ambalo, kwa maana yake sawa, ingekuwa inapingana na wazo ambalo alitamani kufikisha. Ikiwa maandishi walioongozwa na roho wangependa kutoa wazo la kuishi pamoja, na umilele wa Baba na Mwana, hangeweza kutumia maneno yasiyopatana." *Review and Herald*, Juni 18, 1867

Ikiwa Mungu alitaka kufikisha wazo la muungano wa karibu kati ya Yeye na Mwana wake, kwa nini yeye hakutumia maneno na mume na mke? Kwa kweli, ni mwili mmoja. Wanasheria wa kisasa wanapuuza lugha ya Baba-Mwana kama tu majaribio ya kibinadamu ya kuelezea uhusiano wa karibu unaopatikana na Uungu. Lakini lazima tukumbuke kuwa Mungu mwenyewe ndiye aliyetumia maneno haya.

Wakati wa Ubatizo wa Kristo na kubadilika kwake, Baba aliongea waziwazi, akimwita Kristo "Mwanawe" anayempenda. Tofauti hii inajadiliwa na Stephenson kama Wagoner angefanya baadaye.

"...Baba peke yake ni mkuu, au mzuri kabisa; na kwamba yeye pekee ndiye asiyeweza kufa kwa maana kabisa; kwamba yeye peke yake ndiye anayeishi; na, kwamba, mara kwa mara, kila mtu mwingine,

hata yuko juu au chini, ni tegemezi kabisa kwake kwa maisha; kwa kuwa. Wazo hili linaonyeshwa kwa dhati na Mwokozi wetu mwenyewe: 'Kwa kuwa kama Baba ana uzima ndani yake, vivyo hivyo amempa Mwana kuwa na uzima ndani mwake.' John v, 26. " *Atonement*, uk. 131.

Aliona, kama Cottrell, kwamba Baba lazima awe na Mwana wa kutuma.

"Paulo anasema, 'Na tena, wakati amletea mzaliwa wa kwanza ulimwenguni, anasema, Na malaika wote wa Mungu wamwabudu.' Wahibrania. i, 6. Lazima alikuwa Mwana wake kabla ya kumtuma ulimwenguni. Katika aya ya 2, Baba anatangaza kwamba aliumba ulimwengu na Mwana yule yule ambaye amewekwa hapa kama mtu aliyetumwa ulimwenguni. Mwana wake lazima alikuwepo kabla ya kuumba ulimwengu; na lazima awe amepatikana kabla hajaishi; kwa hivyo kuzaliwa hapa kunazungumziwa, lazima kutaja asili yake ya Uungu, na kwa kuzingatia agizo lake, yeye ndiye mzaliwa wa kwanza; kwa hivyo kama jambo la lazima lazima awe 'mzaliwa wa kwanza wa kila kiumbe.' kor i, 15. " *ibid* uk. 132

Stephenson baadaye aliwaacha Waadventista juu ya Sabato, akiamini kwamba hakutakuwa na Sabato katika miaka ijayo. James White alijaribu kuwa rafiki yake kwa kuchapisha nakala zake na kuchapisha kitabu chake. Lakini Ellen, wakati hakukubali msimamo wake siku ya Sabato, hakuwalaani Ukristo wake.

"Kisha nilionyeshwa kesi ya Stephenson na Hall ya Wisconsin; kwamba walihukumiwa wakati tulipokuwa huko Wisconsin mnamo

Juni, 1854, kwamba **maono hayo yalikuwa ya Mungu**; lakini waliwachunguza na kuwafananisha na Enzi inayokuja, **na kwa sababu maono hayakubaliani na maoni yao juu ya Enzi inayokuja, walitoa dhabihu za maono ya Umri ujao.** " *Spiritual Gifts* Vol. 4b 1864 p. 4.

R. F. Cottrell 1869

Roswell Fenner Cottrell, aliyekuwa Msabato alijiunga na Waadventista - baada ya kumsikiliza Joseph Bates mnamo 1849. Alijiunga na wafanyikazi wa wahariri wa *Review & Herald* mnamo 1855. Cottrell alisisitiza imani yake juu ya uungu na umoja wa Kristo na Baba yake wakati kukataa wazo la Utatu.

"Utatu, au Mungu wa utatu, haijulikani katika Biblia; na nimethibitisha wazo kwamba mafundisho ambayo yanahitaji maneno yaliyoundwa katika akili ya mwanadamu kuyazungumza, ni mafundisho yaliyoandaliwa." R. F. Cottrell, *Review and Herald*, Juni 1, 1869

Aliamini yale ambayo Biblia inasema.

"Ninaamini yote ambayo Maandiko yanasema juu yake. Ikiwa ushuhuda unamwakilisha yeye kuwa katika utukufu na Baba kabla ya ulimwengu.

Ninaiamini.

Ikiwa inasemekana kwamba alikuwa mwanzo na Mungu, kwamba alikuwa Mungu, kwamba vitu vyote viliumbwa na yeye na kwa ajili yake, na kwamba bila yeye hakukuwa na kitu chochote kilichotengenezwa,

Ninaiamini.

Ikiwa Maandiko yanasema yeye ni Mwana wa Mungu,

Ninaiamini.

Ikiwa imetangazwa kuwa Baba alimtuma Mwanae ulimwenguni,

Naamini alikuwa na Mwana kutuma.

Ikiwa ushuhuda ukisema yeye ni mwanzo wa uumbaji wa Mungu,

Ninaiamini.

Ikiwa anasemekana kuwa mwangaza wa utukufu wa Baba, na picha wazi ya mtu wake,

Ninaiamini.

Na wakati Yesu anasema, 'Mimi na Baba yangu ni mmoja,'

Ninaiamini;

na anaposema, 'Baba yangu ni mkubwa kuliko mimi,'

Ninaamini hivyo pia; ni neno la Mwana wa Mungu, na badala ya hii ni sawa na inaonekana dhahiri. "Ikiwa nitaulizwa jinsi ninaamini Baba na Mwana ni mmoja, mimi hujibu, Ni moja kwa maana isiyo kinyume na akili. Ikiwa 'na' katika sentensi inamaanisha chochote, Baba na Mwana ni viumbe wawili. Ni moja kwa maana ileile ambayo Yesu aliomba ili wanafunzi wake wawe wamoja. " Review and Herald, Juni 1, 1869

Kwamba Baba na Mwana ni vitambulisho viwili tofauti, vilivyokubaliwa kama mtoto wa kweli na mwana kwa sababu waandishi wa Bibilia waliowaambia hivyo, ilikuwa imani potofu ya Waadventista wa mapema.

Uriah Smith 1832-1903

Uriah Smith, ambaye alikuwa mmoja wa watu mashuhuri katika harakati za mapema za Waadventista, alijiunga na Wasabato mnamo 1852 akiwa na umri wa miaka 20, kufuatia kuongozwa na dada yake Annie na wazazi ambao walikuwa Millerites kwanza katika jimbo la New Hampshire. Mwaka uliofuata James White aliwaalika Uriah na Annie wajiunge na wafanyikazi wa Mapitio na Herald huko Rochester, New York. Miaka miwili baadaye akawa mhariri, chapisho alilishika kwa zaidi ya miaka 40.

Smith alikuwa mwandishi anayeshughulikia. Mwaka wake wa kwanza kwenye kazi hiyo ilimruhusu kuchapisha shairi la maneno 35,000 alilotunga. Mnamo 1862 alianza kuwasilisha mfululizo wa makala: "Mawazo juu ya Ufunuo." Inafurahisha kwamba toleo hili halikutoa maoni yoyote juu ya Ufunuo. Lakini wakati yeye kuchapishwa hizi katika fomu ya kitabu kupanuliwa miaka mitatu baadaye, ni pamoja na maoni yafuatayo juu ya ujumbe kwa Laodicea:

"Zaidi ya hayo yeye [Kristo] ndiye 'mwanzo wa uumbaji wa Mungu.' Sio mwanzo, bali mwanzo, wa

uumbaji, wa kwanza aliumbwa, aliyekuwapo zamani sana kabla ya kiumbe chochote au kitu kingine. **kwa Mungu anayekuwapo na wa milele.**" Uriah Smith, *Thoughts Critical and Practical on the Book of Revelation*, Battle Creek, Michigan: Steam Press of The Seventh Day Adventist Publishing Association, 1865/7, p. 59.

Ikiwa Uriah alifananisha "aliyeumbwa" sawa na "Mzaliwa" (kama wengi wanavyofanya leo) au ameionga mkono kweli Arianism (mfumo unaokataa uungu wa Kristo) (kama anavyoshtakiwa leo), kwa vyovyote vile, alibadilisha haraka usemi wake (au msimamo wake) na katika toleo linalofuata, ambalo lilijumuisha kazi juu ya Daniel na Ufunuo, alifanua msimamo wake wa Kristo kama mwanzo wa uumbaji wa Mungu. *Thoughts on Daniel and Revelation* kilichochapisha miaka 15 baadaye na Uriah Smith yalikuwa na taarifa ifuatayo:

"Wengine, hata hivyo, na tunafikiria vizuri zaidi, huchukua neno kumaanisha 'wakala' au 'sababu inayofaa,' ambayo ni moja ya ufafanuzi wa neno, kuelewa kwamba Kristo ndiye wakala ambaye kupitia kwake. Mungu ameumba vitu vyote, lakini **kwamba yeye mwenyewe alikuwako katika hali tofauti**, kama anaitwa **'mzaliwa wa pekee' wa Baba**. Inaonekana haifai kabisa kutumia usemi huu kwa kiumbe chochote kilichoundwa kwa maana ya kawaida ya neno hilo. " Uriah Smith 1882

Hata hivyo kitabu cha Uriah Smith **"Looking Unto Jesus** kulikuwa ufafanuzi kamili na wazi kabisa wa maoni yasiyokuwa ya utatu kati ya Waadventista." (Jerry Moon, *The Trinity*', sura ya 13 *Trinity and anti-trinitarianism* katika *Seventh*

Day Adventist History, 196, 2002). Kwamba Uriah Smith kwa kweli hakuamni utatu ni wazi katika sampuli zifuatazo:

"Mungu peke yake hana mwanzo. Mwanzoni mwa mwanzo wakati mwanzo ungeweza kuwa, - **kipindi ambacho ni mbali sana kueleweka na akili ni kweli umilele,** - ilipata Neno. " "Hili Neno lililotibiwa lilikuwa Mtu, ambaye, kwa wakati kamili, alifanywa mwili, akakaa kati yetu."

"Mwanzo wake haukuwa kama ule wa mtu mwingine yeyote katika ulimwengu. Imewekwa katika maneno ya kushangaza, 'Mwana wake wa pekee wa [Mungu]' (Yohana 3:16; 1 Yohana 4:9), 'mzaliwa wa pekee wa Baba' (Yohana 1:14), na **'mimi nilitokana na Mungu na kutoka kwa Mungu.**

"Kwa hivyo inaonekana **kwamba kwa msukumo au mchakato fulani wa kiungu,** sio ubunifu wa mwili, unaojulikana tu na *Omniscience*, (ajuaye vyote) na inawezekana tu kwa *Omnipotence*, (aliye na nguvu zote) **Mwana wa Mungu alionekana.**"

"Lakini wakati akiwa Mwana hana umilele wa uwepo wa zamani na Baba, mwanzo wa kuishi kwake, **kama mzaliwa wa Baba, anaongeza kazi yote ya uumbaji, kwa uhusiano ambao yeye anasimama kama muumbaji wa pamoja na Mungu.** Yohana 1: 3; Waebrania. 1: 2. Uriah Smith, Daniel na Ufunuo, toleo la 1897 uk. 430.

Smith anafafanua wazi Mwana wa Mungu wa kweli na halisi, aliyezaliwa na Baba kwa njia ya kipekee kabla ya kazi yao ya pamoja ya ubunifu. Kwamba anapaswa kuitwa kama **Arian (asiyemini utatu mtakatifu)** au hata **"Semi-**

Arian" na wakosoaji wa kisasa wa kudai matamshi ya maandiko ni sawa na maelezo yasiyofaa ya siku ya saba ya Bibilia ilivyoainishwa na wachanganyaji wake wa siku kama "Sabato ya Kiyahudi."

Imani ya kitume ya Kristo katika Kristo kama mwana pekee wa Mungu ilianza zamani za Arius karibu karne tatu, na Sabato ya Mungu ya siku ya saba ilikuwepo kwa milenia zaidi ya Myahudi wa kwanza.

Madai hayo mara nyingi hufanywa kwamba imani ya Smith kwa Mwana wa **Mungu aliyepatikana na roho halisi ilikuwa maoni yake mwenyewe,** haikushirikishwa na wengi wa Waadventista wakati huo, na haswa yalikuwa yakipingana na Ellen White. Walakini, kwa kuwa aliajiri maandishi yale yale ambayo Ellen White alifanya kama msaada wa theolojia yake, inaeleweka kabisa kwamba Ellen White hakufaulu tu kumkemea "kosa" lake lakini alithibitisha kweli ukweli aliotuma.

"Hasa kitabu cha Daniel na Ufunuo kinapaswa kuletwa mbele ya watu kama kitabu halisi cha wakati huu. **Kitabu hiki kina ujumbe ambao wote wanahitaji kusoma na kuelewa.** kilitafsiriwa kwa lugha anuwai, itakuwa nguvu ya kuijaza ulimwengu. Kitabu hiki kimekuwa na mauzo makubwa huko Australia na New Zealand. Kwa kukisoma mioyo mingi imepata ujuzi wa ukweli. Nimepokea barua nyingi zinazoonyesha kuthamini kitabu hiki. " Ellen G. White, *Manuscript Releases* cha 1, Na. 26. ukurasa wa 60, "*Thoughts on Daniel and Revelation*," MS 174 1899

"Acha Wainjilisti wetu wahimiza kitabu hiki juu ya kufahamika na wote. Bwana amenionyeshea

kwamba kitabu hiki kitafanya kazi nzuri katika kuwaangazia wale ambao wanaingiliana katika ukweli kwa wakati huu. Wale ambao wanakubali ukweli sasa, ambao hawajashiriki katika uzoefu wa wale ambao waliingia kwenye kazi katika historia ya mapema ya ujumbe huo, wanapaswa kusoma maagizo yaliyopewa katika kitabu cha **Daniel na Ufunuo, na kufahamu ukweli unaowasilisha.** "

"Wale ambao wanajiandaa kuingia katika huduma, wanaotamani kuwa wanafunzi wenye kufaulu wa unabii huo, watampata **Daniel na Ufunuo msaada mkubwa.** Wanahitaji kusimama kitabu hiki. Inazungumza ya zamani, ya sasa, na ya siku zijazo, kuweka njia wazi wazi kwamba hakuna haja ya kupotea. Wale ambao watajifunza kitabu hiki kwa bidii hawatasifia hisia za bei rahisi zinazowasilishwa na wale ambao wana hamu kubwa ya kupata kitu kipya na cha kushangaza kukiwasilisha kwa kundi la Mungu. Kukemea kwa Mungu ni juu ya waalimu wote kama hao. Wanahitaji mtu awafundishe inamaanisha **uungu na ukweli.** "

"Maswali makuu na muhimu ambayo Mungu angeliwasilisha watu yanapatikana katika Danieli na Ufunuo. Inapatikana kweli thabiti na ya kweli kwa wakati huu. **Kila mtu anahitaji nuru na habari iliyo ndani yake.** " *Ibid* Ukurasa 61

"Mungu anatamani mwangaza unaopatikana katika vitabu vya Danieli na Ufunuo uwasilishwe kwa njia wazi. Ni chungu kufikiria nadharia nyingi za bei rahisi zilizochukuliwa na kutolewa kwa watu na walimu wasio na akili, wasiojitayarisha. Wale ambao wanawasilisha vipimo vyao vya kibinadamu na **maoni ya kijinga ambayo wamejiweka katika akili zao**, zinaonyesha tabia ya bidhaa kwenye hazina yao. Wameweka kwenye duka vifaa vya nguo. **Tamaa yao kubwa ni kufanya hisia.**"

"Wanapopokea maarifa yaliyopatikana katika kitabu hiki, watakuwa na duka la hazina ya akilini ambayo wanaweza kuteka kila wakati **wanapowasiliana na wengine ukweli kuu na wa kweli wa Neno la Mungu.**" *Ibid*, ukurasa 62

"Kuvutiwa na Daniel na Ufunuo ni kuendelea wakati tu muda wa majaribio utadumu. **Mungu alimtumia mwandishi wa kitabu hiki kama njia ambayo mawasiliano ya nuru inayoelekeza akili kwa ukweli. Je! Hatupaswi kufahamu nuru hii, ambayo inatuonyesha kuja kwa Bwana wetu Yesu Kristo, Mfalme wetu?**"

"Ninazungumzia juu ya kitabu hiki kwa sababu ni njia ya kuwafundisha wale ambao wanahitaji kuelewa **ukweli wa Neno. Kitabu hiki kinapaswa kuthaminiwa sana. Inashughulikia sehemu kubwa ya ardhi ambayo tumekuwa tukiwa katika uzoefu wetu.** Ikiwa kijana atasoma kitabu hiki na kujifundisha mwenyewe ukweli, wataokolewa kutoka kwa hatari nyingi."

"Vijana, chukueni kazi ya kumpigia upatu Daniel na Ufunuo. Fanya yote unayoweza kuuza kitabu hiki. Ingiza juu ya kazi hiyo kwa bidii kana

kwamba ni kitabu kipyaa. Na kumbuka kwamba unapoyagundua, lazima ujue **ukweli uliomo.**" *Ibid* uk 63

"**Mafundisho mazuri yaliyomo katika kitabu cha Daniel na Ufunuo** yamekuwa yakitumiwa kwa hamu na wengi nchini Australia. Kitabu hiki imekuwa njia ya kuleta roho nyingi za thamani kwenye **ufahamu wa ukweli.** Kila kitu ambacho kinaweza kufanywa inapaswa kuzunguka **Mawazo juu ya Danieli na Ufunuo.** Ninajua hakuna kitabu kingine kinachoweza kuchukua nafasi ya hii. Ni mkono wa Mungu kusaidia." (Ellen G. White, *Manuscript Releases* Kitabu cha 21 Na. 1595, 1901)

"**Nimepewa mafundisho** kwamba vitabu muhimu vyenye mwangaza ambao Mungu ametoa **juu ya uasi-imani wa Shetani mbinguni** unapaswa kutolewa sasa hivi; kwa njia yao ukweli utafikia akili nyingi. *'Patriarchs and Prophets,' 'Daniel and Revelation,'* na *'Great Controversy'* zinahitajika sasa kuliko hapo awali." Ellen G. White, *Review and Herald* Februari 16, 1905.

Hakuna dalili hapa katika mapendekezo haya ya Ellen White kwamba nadharia ya Uriah Smith ilikuwa mbaya au kwamba alikuwa akifundisha makosa.

Badala yake. Alisema ina ujumbe wote wanahitaji kuelewa kama zamani; ni mkono wa Mungu kusaidia, kuwasilisha ukweli wa kweli wa neno la Mungu kwa wakati huu.

Mwaka huo huo ambao *Desire of Ages* ilichapishwa, Uriah Smith aliachilia kazi yake mwenyewe juu ya *Looking unto Jesus*, Kuangalia Kwa Yesu. Vitabu vyote viwili vilikuzwa sana, kwa upande katika *Review and Herald* kwa miaka.

Idara ya Uchapishaji ya Review & Herald Publishing 1861

BOOKS YOU SHOULD HAVE

Daniel and the Revelation.—800 pages. Cloth, \$3.00; half morocco, \$4.00; full morocco, \$5.00.
The Desire of Ages.—900 pages. Cloth, \$3.00; half morocco, \$4.50; full morocco, \$5.00.
The Great Controversy Between Christ and Satan.—700 pages. Cloth, \$3.00; half morocco, \$4.00; full morocco, \$5.00.
Patriarchs and Prophets.—752 pages. Cloth, \$3.00; half morocco, \$4.00; full morocco, \$5.00.
Early Writings.—316 pages. Cloth, 75 cents; flexible leather, \$1.25.
Christ's Object Lessons.—486 pages. Cloth, \$1.25.
Steps to Christ.—144 pages. Cloth, plain, 60 cents; cloth, gilt, \$1.00.
Thoughts From the Mount of Blessing.—218 pages. Cloth, 75 cents.
His Glorious Appearing.—128 pages. Board, 25 cents; cloth, 50 cents.
God's Two Books; or, Plain Facts About Evolution, Theology, and the Bible.—200 pages. Cloth, \$1.00.
Our Paradise Home.—128 pages. Board, 25 cents; cloth, 50 cents.
Making Home Happy.—206 pages. Paper, 25 cents; cloth, 50 cents.
Making Home Peaceful.—227 pages. Cloth, 75 cents.
Bible Readings.—500 pages. \$3.00.
Coming King.—320 pages. Marble, \$1.50; gilt, \$2.00.
Education.—320 pages. \$1.25.
Heralds of the Morning.—380 pages. Cloth, \$2.00; half leather, \$3.50.
Looking Unto Jesus.—300 pages. Paper covers, 25 cents.
Story of Daniel.—Cloth, plain, \$1.25; marble, \$1.50.
Seer of Patmos.—424 pages. Plain, \$1.25; marble, \$1.50.

HEALTH BOOKS

The Ministry of Healing.—547 pages. Cloth, \$1.50.
The Practical Guide to Health.—668 pages. Cloth, \$3.00; half morocco, \$4.00; full morocco, \$5.00.
Home and Health.—600 pages. Cloth, \$2.50; half morocco, \$3.50; full morocco, \$4.50.
Out-of-Doors.—104 pages. Cloth, 60 cents.
Health.—224 pages. Cloth, \$1.00.
Colds: Their Cause, Prevention, and Cure.—Leatherette, 25 cents.
A Friend in the Kitchen.—112 pages. Water-proof paper, 25 cents; cloth, 50 cents.
The Vegetarian Cook-Book.—266 pages. Cloth, \$1.00.

Any of the books advertised on these pages should be ordered from the Tract Society nearest you. See addresses in Directory.

Kitabu cha Mwaka wa 1913 cha SDA ndani ya jalada ya mbele kilichoonyeshwa hapa kilionyesha vitabu vyote vya Ellen White na Uriah Smith na Daniel na Ufunuo juu ya orodha:

Kibali chake cha Uria Smith kiliendelea hadi angalau 1905, mara tu baada ya kuandika *Desire of Ages* mnamo 1898, kipande chake kinachodaiwa kuwa cha Utatu mmoja ambacho inasemekana kilishawishi sana kanisa la Waadventista kuambatana na ulimwengu kuu wa ulimwengu.

E. D. Thomas, aliandika matangazo yafuatayo katika toleo la Machi 15, 1938 la *Eastern Tidings*, Idara ya Asia Kusini, chini ya kichwa cha

'Washiriki wa Shule ya Sabato, kuwa waangalifu.'

"Masomo ya shule ya Sabato kwa robo ya pili ya 1938 yamhusu masomo. Hizi ni masomo muhimu na inahitajika. Kati ya majibu mengine ni '*Looking Unto Jesus*,' na **Uriah Smith**, na 'Msalaba na Kivuli chake,' na S. N. Haskell. "

Kama inavyoonekana kwa mifano hii, imani kwa Mwana mzaliwa ilikuwa ya nguvu na ya muda mrefu miaka yote ya huduma ya Ellen White. Kwa kufurahisha, leo inasemekana kwamba hii ilikuwa "maoni ya wachache" na kwamba Ellen White alikusudia kusudi la kanisa lililofikiria kuelekea imani thabiti katika imani ya imani ya Utatu kwa kusisitiza uungu wa milele wa Kristo na kumtambulisha waziwazi "mtu wa tatu wa Uungu. " Toleo la leo la historia ya Ad-ventist linamuonyesha mhusika mkuu wa kwanza kuwa Uriah Smith, mhariri wa baadaye wa *Review and Herald*, mjanja wa Imani 25 za Akili za masomo ya Kanisa, na mwandishi wa "Daniel na Ufunuo," ambaye sio mwamini wa utatu kazi ambayo iliuzwa ulimwenguni kote na kukuzwa na nyumba tatu za uchapishaji wa kanisa hilo na Ellen White mwenyewe kwa angalau miaka 70.

Ellen White hakupingana na nadharia ya Uriah Smith au kulaani maelezo yake ya zamani kuhusu meli ya Mwana wa Kristo "kutoka siku za umilele" maneno yale yeye mwenyewe alitumia (tazama sehemu inayofuata). Alifanya hivyo, hata hivyo, akatoa *Living Temple* cha Kellogg na akakikemea kwa wazi katika Mkutano Mkuu wa 1905. Alishughulika pia na Albion Ballenger akimshauri kwamba alikuwa akitumia vibaya maandiko katika kufundisha kwamba

upatanisho wa Kristo umekamilika msalabani na aliingia moja kwa moja Mahali Patakatifu Zaidi katika kupaa Kwake.

Lakini hakuna maneno ya kukemea, kukosoa, au kurekebisha kutoka kwa kalamu yake kwenda kwa Uriah Smith. Kufikia wakati huu alikuwa akichapisha nakala na vitabu kadhaa kwa zaidi ya miaka 40, aki-mwonyesha waziwazi

Mwana mzaliwa wa Baba katika "kipindi cha mapema zaidi" cha wakati. Kuangalia kwa Yesu alikuwa mbali na waandishi wa habari kwa miaka 7. Bado Ellen White alisema chochote cha kudhalilisha maoni ya Uriah juu ya "mtu na utu wa Mungu."

Uriah Smith pia alikuwa muhimu sana katika kuunda "kirusi" cha imani ya Waadventista. Kama mhariri wa Mapitio na Herald, aliandika orodha ya "Misingi ya Msingi" 25 ambayo ilichapishwa kwa mara ya kwanza katika kijitabu mnamo 1872. James White baadaye aliandika tena katika toleo la kwanza la Juni 4, 1874 la Ishara za Times. Utangulizi wake alisisitiza kwa uangalifu kwamba watu wa Adventia hawakuwa na imani "kando na Bibilia" lakini mfumo wao wa imani ulifurahia "umoja kabisa" kati yao. Chini ni uzazi tena kama walivyojitokeza katika suala la uzinduzi.

MISINGI YENYEWWE

Katika kuwasilisha kwa umma hii nukta ya imani yetu, tunapenda ieleweke vizuri kwamba hatuna nakala za imani, au nidhamu, kando na Bibilia. Hatuyaweka kama hii kuwa na mamlaka yoyote na watu wetu, na haikuundwa kupata usalama baina yao, kama mfumo wa imani, lakini ni taarifa fupi ya kile ambacho, na kimekuwa, kwa umoja

mkubwa, uliofanyika na wao. Mara nyingi tunaona ni muhimu kukutana na maswali juu ya suala hili, na wakati mwingine kusahihisha taarifa za uwongo zilizosambazwa dhidi yetu, na kuondoa maoni mabaya ambayo yamepatikana na wale ambao hawajapata fursa ya kufahamiana na imani na mazoea yetu. Kitu chetu pekee ni kukidhi hitaji hili.

Kama Waadventista wa Siku ya Saba, tunatamani tu kwamba msimamo wetu utaeleweka; na sisi ndio wenye kuelewana zaidi kwa hii kwa sababu kuna wengi wanaojiita Adventista, ambao wanashikilia maoni ambayo hatuwezi kuwa na huruma, ambayo, tunadhani, ina aina nyingi za wazi na zinazolingiza zaidi- kanuni zilizowekwa katika neno la Mungu. Ikinganishwa na, Waadventista wa siku ya Saba hutofautiana kutoka moja hadi nyingine.

Mnamo 1889 ilijumuishwa katika Kitabu cha Mwaka cha SDA na vitu viwili vya kwanza havibadilishwa na utambulisho wa ishara uliofupishwa lakini bado ukitangaza "hakuna imani ila Bibilia" na "umoja kabisa kwa mwili wote."

Mapendekezo yafuatayo yanaweza kuchukuliwa kama muhtasari wa sifa kuu za **imani yao ya kidini, ambayo kwa sasa tunajua, umoja wote kwa mwili wote.** (The 1889 SDA Yearbook p. 147)

Katika kuamini katika hali ya kufa, na uharibifu wa mwisho wa waovu wasiotubu; kutoka kwa mwingine, kwa kuamini ukuu wa sheria ya Mungu, kama ilivyo kwa muhtasari katika amri kumi, katika utendaji wa Roho Mtakatifu kanisani, na kwa kutokuweka nyakati za ujio huo kutokea; kutoka kwa wote, katika kuadhimisha siku ya saba ya juma

kama Sabato ya Bwana, na katika matumizi mengi ya maandiko ya kinabii.

Na maoni haya, tunauliza usikivu wa msomaji kwa maoni yafuatayo ambayo yanalenga kuwa taarifa fupi ya sifa maarufu zaidi za imani yetu.

1. Kwamba **kuna Mungu mmoja**, mwanadamu, kiumbe wa kiroho, muumbaji wa kila kitu, mwenye nguvu, anayejua yote, na wa milele, anayemaliza hekima, utakatifu, haki, ukweli, na rehema; isiyoweza kubadilika, na kila mahali sasa na mwakilishi wake, Roho Mtakatifu. Zab 139: 7.

2. Kwamba **kuna Bwana mmoja Yesu Kristo**, Mwana wa Baba wa Milele, yule ambaye Mungu aliumba vitu vyote, na yeye hutengeneza naye; kwamba alichukua juu yake asili ya uzao wa Ibrahimu...

Haikuonekana tena kwenye kitabu cha Mwaka hadi 1905 kama inavyoonyeshwa hapa kwenye ukurasa wa 188. Orodha hiyo hiyo ya kanuni za kusoma-akili ziliandikwa kila mwaka uliofuata katika kitabu cha mwaka cha SDA hadi mwaka wa 1914 wakati wa kuhusishwa na "marehemu Uriah Smith."

Lakini baada ya kifo cha Ellen White, haikuonekana kwenye Kitabu cha Mwaka hadi 1931 kama inavyoonyeshwa hapa kulia. Wakati huu hakuna kutajwa ya "umoja kabisa" ya imani hizi kati ya waumini. Lakini mabadiliko makubwa yanatambuliwa. Neno Utatu limetangazwa kama njia sawa ya kuhusika na "Uungu." Bwana Yesu Kristo sasa anasisitizwa kama "Mungu sana." Je! Hiyo inamaanisha nini? Hakika sio kwamba Mwana ni kweli Baba. Hii

ilikataliwa na kila Adventist tangu James White!

Toleo hili lilijengwa na F.M. Wilcox, kisha mhariri wa Mapitio na Herald. Kuingizwa kwake "Utatu" mara ya kwanza kulitokea kwenye toleo la 1913 la Mapitio:

"Waadventista wa siku ya Saba wanaamini, -

1. Katika Utatu wa Mungu. Huu utatu una Baba wa milele, kibinafsi, kiumbe wa kiroho, mwenye nguvu, mjuzi, asiye na nguvu, hekima, na upendo; wa Bwana Yesu Kristo, Mwana wa Baba wa milele, ambaye kupitia wokovu wa majeshi yaliyokombolewa atafuatwa; Roho Mtakatifu, mtu wa tatu wa Uungu, huyo aletaye makuu katika kazi ya ukombozi. " F.M. Wilcox, *Review and Herald*, Oktoba 9, 1913

Sasa watu watatu ni mashuhuri, lakini, bila kusema kuwa wana-shiriki "kitu kimoja kisichonekana," inashuka kwa kuwa watatu kamili - watatu tu wa Utatu: Baba wa milele akiwa, Mwana na shirika la tatu la mtoto. Kwa hivyo, ushuhuda fulani upo kwa kuibuka kwa maoni tofauti juu ya jinsi Kanisa linavyopaswa kuelezea imani yake katika Uungu.

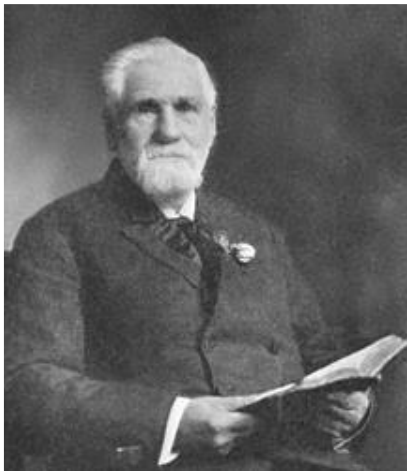
Uriah Smith alidai kibinafsi imani yake kwa Mwana wa Mungu aliyezaliwa, lakini alichagua kutojumuisha "kupata faida" katika toleo lake la kanuni za kusoma-akili. Sehemu yake ya pepo inahifadhi hamu ya kuzuia kuchukizwa na kuweka kikomo kila taarifa kwa vile inavyoweza kukubalika na washiriki wote. Machapisho ya 1992 ya "Masuala" yaliyoidhinishwa na maafisa na Marais wa Muungano wa Idara ya Amerika Kaskazini walikubaliana:

"Hali ya kutokufunga, isiyo ya kuokolewa ya taarifa hiyo ni ya kuvutia sana. La muhimu zaidi, hata hivyo, ni ukweli kwamba maoni ya serikali hayana utatu. Yesu anaelezewa kama Muumbaji na Mkombozi lakini hakuna mahali anapotambuliwa kuwa Mungu au kama wa milele. Yeye tu ni "Mwana wa Baba wa milele" (*Issues: The Seventh-day Adventist Church and Certain Private Ministries*' uk 39, aya , 'Historic Adventism – Ancient Landmarks and Present Truth', 1992

Kwa kweli, kusudi lao ni kuhakikisha kwamba toleo la Smith halikuwa maoni mengi au msimamo uliowekwa na kanisa, "umoja wote" bila kujali.

Hata hivyo ni ukweli wa historia kwamba kanuni za msingi za Uriah Smith hazibadilishwa kutoka 1872 hadi 1914, kipindi cha miaka 42. Kando na Uchapishaji wa Asili na uchapishaji wa *Review and Herald* mnamo 1874, ilionekana pia katika *Sign of the Times* ya februari 21, 1878, na *Review and Herald* ya Agosti 22, 1912, kila wakati na mafundisho yale yale yakitangaza kwamba imani hizo zilifanyika kwa nia moja. kati ya watu wa Waadventista wa Saba. Kwa zaidi ya miaka 40 Mungu na Kristo waliwasilishwa kama aina mbili tofauti na tofauti. "Mungu mmoja" alikuwa "mtu wa kibinafsi." Hakukuwa na wazo la Uungu-watatu-mmoja. Orodha ya Smith ya Imani za Kimsingi ilikubaliwa bila idhini. Wao Hawakuwa wamepigwiwa kura kwa sababu fulani.

Steven Nelson Haskell

Kama Uriah Smith, Haskell pia aliandika maoni juu ya Daniel na Ufunuo. Hizi zilichapishwa katika vitabu viwili, *The Story of Daniel the Prophet* (1901) na *The Story of Seer Patmos* (1905). Ilikuwa wakati huu kwamba Ellen White, ambaye alichunguza sana ujuzi wa Bibilia wa Mzee Haskell na kuegemea kwake kama mwalimu na mwalimu wa Bibilia, aliandika maandishi haya:

"Kwa sababu ya umuhimu wa kazi hii, nimesisitiza kwamba Mzee Haskell na mke wake, kama wahudumu wa Mungu, watoe maagizo ya Bibilia kwa wale ambao watajitolea kwa huduma." (Ellen G. White, *Review na Herald*, Novemba 29, 1906)

Ni dhahiri kwamba alikuwa na ujasiri mkubwa kwa Mzee Haskell na kupitishwa na theolojia yake wakati huu maishani mwake. Hapa kuna sampuli chache za msimamo wa Haskell iliyochapishwa mwaka mmoja uliopita juu ya asili asili ya asili ya Kristo:

"Hapo zamani, ambazo akili kamili haziwezi kufahamu, Baba na Mwana walikuwa peke yao katika

ulimwengu. Kristo ndiye mzaliwa wa kwanza wa Baba, na kwake Bwana alimjulisha mpango wa Uumbaji."

"Ilikuwa wakati huo, katika halmashauri hizo za mapema, kwamba moyo wa upendo wa Kristo uliguswa na **Mwana wa pekee** aliahidi maisha Yake kumkomboa mwanadamu, ikiwa angejitoea na kuanguka. **Baba na Mwana**, wakizungukwa na utukufu ambao hauwezekani, mikono iliyoshikwa. Ilikuwa kuthamini toleo hili, kwamba juu ya Kristo ilipewa nguvu ya uumbaji, na agano la milele lilifanywa; na sasa baba na Mwana, kwa nia moja, walifanya kazi pamoja kukamilisha kazi ya uumbaji. " .” *The Story of the Seer of Patmos*, 1905 p. 94 1905 uk. 94

Uelewa wa wa Waggoner 1888

Mkutano Mkuu wa Minneapolis wa 1888 ulionyesha mzozo wenye nguvu na mgawanyiko kati ya mabingwa wa uzee wa sheria ya maadili ya Mungu kama utetezi wa Waadventista katika kulinda Sabato ya Mungu ya siku ya saba na vijana wengine thelathini na tatu ambao walijitolea kukuza utoshelevu wa Kristo anayeweza sio kutuokoa tu kutoka kwa dhambi lakini, kwa sababu "ndani yake anakaa utimilifu wote wa Uungu," pia inaweza kutupa nguvu ya Kimungu ya kushinda dhambi.

Ellet J. Wagoner, basi mhariri wa uchapishaji mpya wa pwani ya magharibi, *The Signs of Times*, aliwasilisha safu ya kujitolea ambayo miaka miwili baadaye ikawa msingi wa kitabu kilichoitwa *Christ and His Righteousness* (CHR).

LeRoy Froom, katika harakati zake za kusudi la Makadirio ya Wagombea wa Waggoner kama badiliko la uamuzi katika dhana ya Uadventista ya Kristo kwa kumrudia mara kadhaa Yeye ambaye "anakaa utimilifu wote wa Uungu" Col 2: 9 ambayo Froom inakubali kama kamili " Uungu kamili. " Froom unaonyesha kwamba hili lilikuwa wazo dhabiti, mpya kwa waumini wa Kiadventista.

Katika ukweli, Wagoner alisisitiza imani ileile ambayo ilishawahi kukumbatiwa tangu mwanzo: Mwana wa kweli wa Baba wa kweli, viumbe tofauti na tofauti, wote wawili ni wa Mungu, wote tangu siku za milele.

Wajumbe tisini, waliokusanyika kutoka uanachama wa ulimwengu 26 968, walikutana huko Minneapolis.

Suala ambalo lilizua moto sana kutoka kwa "wazee wa zamani" lilikuwa matumizi ya ukweli wa Waggoner kwa ufundishaji wa haki ya Kristo katika maisha ya Mkristo

kama chanzo cha ushindi juu ya dhambi - sio kutunza amri kumi. Hakukuwa na mabishano juu ya Mwana wa Mungu aliyezaliwa.

Waggoner anaanza kwa kutoa mkusanyiko mzuri wa maandiko ambayo yeye huandika picha kamili ya Kristo, "jina pekee chini ya mbingu iliyopewa kati ya wanadamu ambayo tunaweza kuokolewa" Matendo 4:12, kwa "hakuna mtu anayeweza kuja kwa Baba" lakini na yeye Yohana 14:6, ili kwamba wakati "atainuliwa" watu wote wataatengwa kwake Yohana 12:32, "Mwandishi na Mtoaji wa imani yetu" Waebrania 12:2, "ambaye hazina zote zimefichwa ya hekima na maarifa" Wakolol 2:3, kwa kuwa "amepewa nguvu zote mbinguni na duniani" Math. 28:19, kwa hivyo Kristo ni "nguvu ya Mungu na hekima ya Mungu" 1 Wakor. 1:24, "ni nani aliy" Wanadamu wote watawutiwa kwake Yohana 12:32, "Mwandishi na Mtunzaji wa imani yetu" Waebrania 12:2, "ambaye amejificha hazina zote za hekima na maarifa" Col 2:3, kwani "nguvu zote mbinguni na nchi imejaliwa" Math. 28:19, kwa hivyo Kristo ni "nguvu ya Mungu na hekima ya Mungu" 1Wakor. 1:24, "ni nani aliy wa Mungu aliyefanywa hekima na haki na utakaso na ukombozi" 1 Wakor 1:30. Waggoner aliona hii ni "maandishi moja ambayo muhtasari wa yote ambayo Kristo ni kwa mwanadamu." CHR uk. 6, 7.

Waggoner pia alikubaliana na James na Uriah kwamba Kristo ni Mungu kamili kwa kunukuu Yohana 5:22, 23, "Kwa maana Baba hamuhukumu mtu, lakini amempa hukumu yote kwa Mwana: kwamba watu wote wanapaswa kumheshimu Mwana, kama vile wanavyomheshimu Baba." Kisha anahitimisha "Kwa Kristo ni muhimu zaidi, ya

kuhukumu. Lazima apokee heshima ileile ambayo ni ya Mungu, na kwa sababu yeye ni Mungu." Biblia inasema hivyo. "Hapo mwanzo kulikuwako Neno, na Neno alikuwa na Mungu, na Neno alikuwa Mungu." Yohana 1:1. "Neno la Kiungu si mwingine ila Yesu Kristo." "Naye Neno alifanyika mwili, akakaa kati yetu (na tukaona utukufu wake, utukufu kama wa Mzaliwa wa pekee wa Baba), amejaa neema na ukweli" dhidi ya 18.

Waggoner hapo mbele anachunguza maana ya maneno mawili: mwanzo na mzaliwa.

Neno alikuwa "mwanzoni." Akili ya mwanadamu haiwezi kufahamu miaka ambayo imegawanywa katika kifungu hiki. Haijapewa wanadamu kujua ni wakati gani na **Mwana alizaliwa**; lakini tunajua kuwa Yeye alikuwa Neno la Kiungu, sio tu kabla ya kuja duniani kufa, lakini hata kabla ya ulimwengu kuumbwa. Kabla tu ya kusulubiwa kwake aliomba, "Na sasa, Ee Baba, nitukuze kwa utukufu wako niliokuwa nao Wewe kabla ya ulimwengu kuumbwa." Yohana 17:5. Na zaidi ya miaka mia saba kabla ya ujio wake wa kwanza, kuja kwake kulitabiriwa na neno la msukumo. Mimi niwe mtawala katika Israeli; ambaye matokea yake yalikuwa ya zamani, tangu siku za milele. Mika 5:2. Tunajua kuwa Kristo "alitoka na kutoka kwa Mungu" (Yohana 8:42), lakini ilikuwa nyuma sana katika enzi za umilele kuwa mbali zaidi ya kufahamu akili za mwanadamu. " CHR p. 9 Ili "kumaliza kulinganisha uzushi ni kweli bila kuanza." uk. 22.

Mwanzoni mwa maelezo yake Waggoner anaingia kwenye asili ya milele ya Mwana wa Mungu. Yeye haogopi kutoka kwa kuvuta neno

"mzaliwa." Kwa kweli, yeye hulitumia vibaya ili kuhakikisha ukweli usiopingika kwamba Kristo, Neno, ni Mungu na wa milele. Ili kudumisha hii, anaonyesha idadi kubwa ya ushahidi wa maandishi.

"Mungu mwenye nguvu ... Mungu wetu atakuja, wala hatanyamaza" Zab. 50: 1-6. Kwa maana "Bwana mwenyewe atashuka kutoka mbinguni kwa sauti, na sauti ya malaika mkuu, na tarumbeta ya Mungu" 1Thes. 4:16. Sauti ya Mwana wa Mungu itasikika na wote waliomo kaburini. Yohana 5:28,29. Na jina lake ataitwa Ajabu, Mshauri, Mungu mwenye nguvu, Baba wa milele, Mfalme wa Amani. 9:6. "Kiti chako cha enzi, Ee Mungu, ni milele na milele." Zab. 45:6. Wakati "tunageuka Agano Jipya" "Tunapata kuwa Mungu Baba ndiye mzungumzaji, na kwamba anamwuliza Mwana, anamwita Mungu." Waebrania. 1:1-8.

Waggoner pia anachunguza usanifu wa jina la "Mwana wa Mungu" kwa kulenga Waebrania. 1:4. "Amepata jina bora kuliko wao," malaika. Waggoner ilisahihisha maneno haya ili kuelezea ukweli huu.

"Mwana huita jina la baba kila wakati kwa haki; na Kristo," kama "Mwana wa pekee wa Mungu," ana jina hilo hilo kabisa. Mwana, pia, ni, kwa kiwango kikubwa au kidogo, uzazi wa baba; kwa kiwango fulani, sifa na sifa za kibinafsi za baba yake; sio kikamilifu, kwa sababu hakuna uzazi kamili kati ya mwanadamu. Lakini hakuna kuto-kamilika kwa Mungu, au kwa yoyote ya kazi Zake; na kwa hivyo Kristo ndiye "taswira wazi" ya mtu wa Baba. Waebr. 1:3. Kama Mwana wa Mungu anayekuwepo, kwa asili ana sifa zote za Uungu. "

"Ni kweli kwamba kuna wana wengi wa Mungu; lakini Kristo ni "Mwana wa Mungu wa pekee," na kwa hivyo **Mwana wa Mungu kwa maana ambayo hakuna mtu mwingine aliyewahi kuwa mwingine au aliyewahi kuwa.** Malaika ni wana wa Mungu, kama vile Adamu (Ayubu 38: 7; Luka 3:38), kwa uumbaji; Wakristo ni wana wa Mungu kwa kupitishwa (Warumi 8: 14, 15); lakini Kristo **ni Mwana wa Mungu kwa kuzaliwa.**" CHR p. 12

John Gill

1697-1771

Taarifa hii ya mwisho haikuwa asili ya Waggoner. Mwingereza-Mbaptisti wa Kiingereza, John Gill alisema jambo lile lile zaidi ya miaka mia moja mapema katika maoni yake juu ya Waebrania 1:5 (wewe ni Mwanangu, leo nimekuzaa):

"Kristo ni Mwana wa Mungu, sio kwa kubuniwa, wala kwa kufanywa, wala kwa ofisi, lakini kwa asili; yeye ndiye Mwana wa Mungu wa kweli, mzuri, asili, na wa milele; na kama hiyo inamilikiwa na kutangazwa na Bwana Baba, kwa maneno haya; msingi ambao uhusiano wake upo katika kuzaa yeye "

Wala Waggoner hakuwa wa mwisho kutumia mfumo huo wa kimantiki wa fasihi. Kama tulivyoona hapo awali, Ellen White alitamka maneno yake yale yale miaka mitano baadaye katika kipindi alichokuwa akihariri.

"Mungu aliupenda ulimwengu, hata akamtoa Mwana wake wa pekee," - **sio mtoto kwa kuumbwa**, kama vile walivyokuwa Malaika, wala mwana kwa kuolewa, kama vile yule mwenye dhambi aliyepewa,

lakini Mwana aliyezaliwa katika **picha ya zamani ya Baba wa mtu ...**" *Signs of the Times* Mei 30, 1895

Kwa Waggoner, Kristo alikuwa Mungu kwa sababu alisema, "Mimi na Baba yangu ni mmoja" Yohana 10:30. Kwa sababu "wakati Baba alipomleta mzaliwa wa kwanza ulimwenguni, alisema, 'Na malaika wote wa Mungu wamwabudu yeye' Waebr. 1: 6."

"Kwa sababu ya kuwa wewe, mtu, unajifanya Mungu" Yohana 10:33. Kwa sababu "Mwana mzaliwa wa pekee, aliye kifuani mwa Baba, ndiye aliyemtangaza." Yohana 1:18. "Ana makao yake hapo, na yuko [kama] sehemu ya Uungu, hakika wakati alikuwa duniani kama wakati mbinguni. Matumizi ya wakati wa sasa unamaanisha kuendelea kuwapo. Inawasilisha wazo lile lile ambalo limo katika taarifa ya Yesu kwa Wayahudi (Yohana 8: 58), 'Kabla ya Ibrahimu, mimi ndiye.' "CHR p. 13- 13

Zaidi ya maandishi mengine yoyote, Waggoner aliweka maelezo ya "utimilifu" wa Paulo katika Wakolosai 1:19; 2: 9: "Ilimpendeza Baba kwamba ndani yake [Kristo] yote yaweze kukaa" kwa maana "ndani mwake kuishia utimilifu wote wa Uungu katika mwili." Kwa Waggoner "Huu ni ushuhuda kamili na dhahiri wa ukweli kwamba Kristo ana asili kwa asili sifa zote za Uungu." CHR p. 16.

"Na kwa kuwa Yeye ni Mwana wa pekee wa Mungu, ni mtu wa asili ya Mungu na ana sifa zote za Mungu kwa kuzaliwa." "Kwa hivyo ana maisha ndani Yake; 'Yeye anao kutokufa kwa haki Yake, na anaweza kuwapa wengine kuto-kufa." CHR p. 22.

Lakini Waggoner ni mwangalifu kuwahakikishia wasomaji wake

kuwa Mwana "Mzaliwa" sio Mwana "aliyeumbwa". "Yeye ni mzaliwa, hakuumbwa" p. 21.

Ingawa Ufunuo 3:14 inamwita Kristo "Amina, Shahidi mwaminifu na wa kweli, Mwanzo wa uumbaji wa Mungu" haimaanishi "kwamba kazi ya uumbaji ya Mungu ilianza na Yeye. Lakini maoni haya yanapingana na andiko linalotangaza kuwa Kristo mwenyewe ndiye aliyeumba vitu vyote." CHR p. 20.

Kristo ndiye "Mwanzo wa uumbaji wa Mungu" kwa kuwa Yeye ni "kichwa" au "mkuu" (mtaalam wa Ugiriki) kama ilivyo kwa "Askofu mkuu, na malaika mkuu wa neno." Chukua neno hili la mwisho. Kristo ndiye Malaika Mkuu. Tazama Yuda 9; 1 Thes. 4:16; Yohana 5: 28, 29; Dani. 10:21. Hii haimaanishi kuwa Yeye ndiye wa kwanza wa malaika, kwa kuwa yeye si malaika, lakini yuko juu yao. Waebr. 1:4. Inamaanisha kuwa Yeye ndiye mkuu au mkuu wa malaika, kama vile Askofu mkuu ni kichwa cha maaskofu. Kristo ndiye kamanda wa malaika. Tazama Ufu 19:14. Aliumba malaika. Wakolosai 1:16... Yeye ni Alfa na Omega, mwanzo wa mwisho na wa mwisho, wa kwanza na wa mwisho. Ufu 21:6; 22:13. Yeye ndiye chanzo ambapo vitu vyote vilianza asili. "

Hapa Waggoner anasukuma kurejesha usawa. Baba haipaswi kupuuzwa. "Mtu yeyote asifikirie kuwa tutamsifu Kristo kwa gharama ya Baba." "Tunamheshimu Baba kwa kumheshimu Mwana. Tuna-kumbuka maneno ya Paulo, ya kwamba 'kwetu kuna Mungu mmoja, Baba, ambaye vitu vyote ni vyake, na sisi ndani Yake; na Bwana mmoja Yesu Kristo, ambaye mambo yote yamepatikana kwake, na sisi kwa yeye "1 Wakor. 8:6.

Halafu anahitimisha kwa kusisitiza kifungu cha maandishi ya ushahidi, Yohana 8:42.

"Vitu vyote hutoka kwa Mungu, Baba; hata Kristo mwenyewe aliendelea na kutoka kwa Baba; lakini imempendeza Baba kwamba ndani yake utimilifu wote unapaswa kukaa ndani yake, na kwamba Yeye ndiye Mshauri wa moja kwa moja katika kila tendo la uumbaji." CHR p. 19

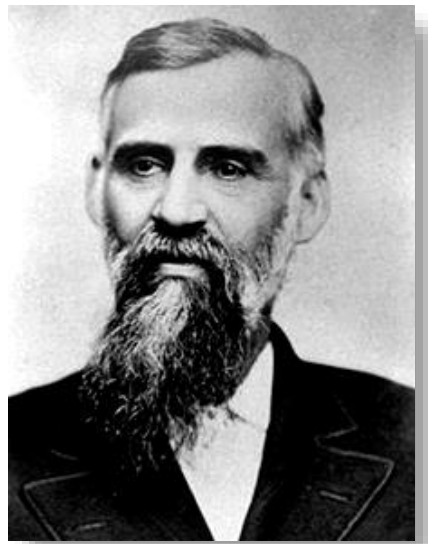
Maoni haya mazuri na yenye kusudi la kweli kwamba Kristo ni Mwana wa Mungu anayekuwepo kwa sababu alizaliwa na kuzaliwa kutoka kwa Mungu anakataliwa na Froom kama "mpango wa kusikitisha katika uvumi usiofaa," kwamba Waggoner "alichanganyikiwa" na maneno "aliendelea, "ili" akajitokeza kwenda kwenye barafu nyembamba ya uvumi." Chumba hupendelea kuashiria "taarifa zote" za shida "zinazohusiana na asili ya Mwana na ile ya mwili wake. Chumba basi hujishughulisha na uvumi wake mwenyewe akisema Waggoner "anaangamia wazi kutoka kwa maoni ya Semi-Arian" (*Movement of Destiny* uk. 271) na badala yake" alitumia waziwazi jina la Uungu kwa maana ya Utatu (*ibid* uk. 273). Kwa sababu Waggoner anathibitisha umoja wa wawili (Baba na Mwana), Froom anadai anasisitiza tatu! Lakini hii ni tofauti kabisa na hitimisho la Waggoner mwenyewe:

"Mwishowe, tunajua umoja wa Mungu wa Baba na Mwana kutokana na ukweli kwamba wote wawili wana Roho mmoja. Paulo, baada ya kusema kwamba wale walio katika mwili hawawezi kumpendeza Mungu, anaendelea: 'Lakini ninyi sio kwa mwili, lakini kwa Roho, ikiwa ni hivyo kwamba Roho wa Mungu anakaa ndani yenu. Sasa ikiwa mtu yeyote hana Roho

wa Kristo, yeye si wake. 'Warum. 8:9. Hapa tunaona kuwa Roho **Mtakatifu ni Roho wa Mungu na Roho wa Kristo**. Kristo 'yuko [kifuani] kifuani mwa Baba; **kwa kuwa ni asili ya Mungu**, na kuwa na uhai ndani Yake, Anaitwa kwa usahihi Yehova, ndiye anayekuwepo, na kwa hivyo anaitwa katika Jer. 23:56, ambapo inasemekana kwamba Tawi la haki, ambalo litatoa hukumu na haki katika nchi, litajulikana kwa jina la Yehova-tsidekenu - BWANA, HAKI YETU." CHR uk. 23, 24.

Waggoner kwa hivyo anaonekana kuendelea katika imani ileile ya Mwana mzaliwa ambaye anashiriki Roho yule yule na Baba yake wa Kimungu. Wawili ni moja. Kwa sababu "alitoka" kutoka kwa Mungu, kama Eva alivyotoka kwa Adamu, Yeye ndiye "mali ya Mungu" na kwa hivyo maisha yale yale mwenyewe ndani Yake. Yeye ndiye Tawi kutoka kwa Baba yake, Mzizi wa Kiungu, Chanzo kikubwa cha maisha, nguvu na haki yote.

George Butler

Wakati hayupo kwenye Mkutano Mkuu wa 1888, Rais George I. Butler aliunga mkono Uriah Smith

akipinga Jones na Waggoner lakini kwa sababu tofauti. Hawa wawili walifanya maelewano vizuri. Waggoner wakati huo alikuwa mhariri wa Signs of the Times; Smith alikuwa mhariri wa *East Coast Review and Herald*. Jones alikuja kutoa ugunduzi wake kwamba Alemanni na sio Huns (kama ilivyopendekezwa na Smith) walikuwa moja ya pembe za Daniel sura ya 7. Butler alipingana na msimamo wa Waggoner juu ya sheria katika Wagalatia, akiogopa kukiri kuwa mkuu wa shule alikuwa kwa kweli sheria ya maadili ya amri hizo kumi itakuwa ni adhabu kwa wapinzani wa kanisa hilo ambao walisisitiza kwamba sheria hiyo ilifutwa msalabani na hivyo kuharibu madai ya Sabato ya siku ya saba.

Butler na Smith walikuwa na hakika kwamba wote wawili wa Jones na Waggoner walikuwa wakiwasilisha uzushi na wakatishia misingi ya mafundisho ya kanisa hilo. Watapeli wa vijana hawakaribishwa, pande zote zilichukuliwa, mgawanyiko uligawanywa. Mjadala uliowekwa na Jones na Waggoner wameandaliwa. Waliwasilisha msaada wa kibinadamu, ambao uliidhinishwa na Ellen White. Alichambua ujumbe wao kama matibabu ya usawa ya Ufunuo 14:12, kuheshimu maagizo ya Mungu na imani ya Yesu:

"Bwana kwa rehema Yake kubwa alituma **ujumbe wa thamani sana** kwa watu wake kupitia Wazee Waggoner na Jones. Ujumbe huu ulikuwa kuleta tukufu mbele ya ulimwengu **Mwokozi aliyeinuliwa**, dhabihu ya dhambi za ulimwengu wote." *Testimonies to Ministers*, uk. 91

Lakini mjadala haukuwa juu ya asili ya Mungu au uwepo wa Kristo. Kuamini Mwana mzaliwa wa

Mungu hakukubadilika wakati na baada ya mikutano ya kihistoria. Butler, mwenyewe, aliandika mwaka uliofuata kuhusu utulivu wa kushangaza wa mafundisho ya Waadventista katika nakala ya *Review & Herald* inayoitwa "A *Harmonious Faith*."

"KWA vitu vya dini, moyo huhitaji kitu dhabiti. Inafikia yale ambayo ni ya busara, yanajumuisha, na yanaendelea kudumu, ambayo kwa hiyo ilipata imani ya kudumu."

"Ukweli utakubaliana kila wakati. Tunaweza kuwa na hakika kwamba ikiwa sehemu moja ya imani yetu ya mafundisho inapingana na sehemu nyingine, kuna ukweli wa hadithi ya uwongo-mahali pengine ikiwa imewekwa ndani. Makosa ni ya kupingana na ya aina nyingi katika juhudi zake tofauti za kujirekebisha katika vivuli tofauti vya imani "

"Sababu moja kubwa inayowafanya watu wengi wenye nia mbaya kukataa Ukristo, na kuwa wakosoaji sugu, ni ukosefu wa maelewano katika theolojia ya makanisa ya Orthodox." *Review and Herald* Oct. 1, 1889, uk. 9

Kisha anaorodhesha mifano kadhaa: mateso ya milele kuzimu dhidi ya uharibifu wa waovu, kifo cha roho au kulala kwa roho, siku tofauti za ibada. Kinyume na maoni ya sasa ya marekebisho kwamba maendeleo yetu ya kitheolojia yalikuwa polepole na ya kusonga mbele, Butler anashangaa kasi ambayo Waadventista wa mapema walipata ukomavu kamili wa mafundisho.

"Tunaweza kuiona ni fupi kidogo ya maajabu kwamba mfumo wa mafundisho uliyoshikiliwa na Waadventista uliundwa hivi karibuni kuwa sawa na ukamilifu wake baada ya kukatisha tamaa kwa 1844. Ilietwa kupitia shirika la

watu wasiojulikana wakati huo, roho wanyenyekevu, wenye bidii na waliojitolea, ambao walipenda kuonekana kwa Yesu. Walikuwa masikini katika ulimwengu huu, lakini matajiri katika imani. Walijifunza kwa nguvu kubwa kitabu cha Mungu kwa nuru katika saa hiyo ya giza ya kukatisha tamaa na huzuni, na ikakumbuka, ikileta faraja kubwa, na furaha isiyoweza kusikika. Ah! ukweli ulionekana wa thamani gani kama mfumo mzuri ambao tunaunda "**ukweli wa sasa" ulifunuliwa mbele ya akili zao, ukungu wa biashara ukiondolewa,** na nguzo thabiti za ukweli wa milele zikionekana, zikikaa salama kwenye mwamba hai wa neno takatifu la Mungu ." *ibid*.

Na nguzo hizi hazikubadilika kwa miaka arobaini iliyofuata. **Kwa kweli inashangaza kwamba hadi sasa hatujabidi kubadilisha msimamo mmoja uliochukuliwa baada ya uchunguzi waaminifu. Kila mtu anasimama kidete baada ya zaidi ya miaka arobaini ya upinzani kutoka kwa wazazi wenye uchungu,** wanakua zaidi na zaidi wakati vito vya ukweli vimepigwa na kutikiswa katika mzozo. " *ibid*.

Misingi ya Uriah Smith ilikuwa imechaphishwa kwa zaidi ya miaka ishirini. Butler sasa muhtasari mfupi.

"Wacha tuangalie kwa ufupi baadhi ya ukweli uliyoshikiliwa na watu hawa, kama sehemu ya mfumo wao wa mafundisho ya kidini. Wanaamini katika ukweli wa jumla wa msukumo uliowekwa na madhehebu ya Kikristo katika sehemu zote za ulimwengu; kama vile, **uwepo, enzi kuu, utakatifu, na ukamilifu wa Mungu Muumbaji mkuu, na uwepo wa kabla na utukufu wa Mwana**

wake Yesu Kristo, ambaye ulimwengu ulibuniwa naye kabla mwanadamu hajapatikana duni-ani; uumbaji wa mwanadamu na Mwokozi; kuanguka kwa mtu baadaye, na kuanzishwa kwa mpango wa wokovu, sehemu muhimu ambayo ilikuwa ya Wokovu kujijitolea kufa dhambi ya wadhambi..." *ibid*.

Jambo la kurejelea, *the Sabbath School Notes for Sabbath*, Oct. 12 katika toleo hilo hilo lilitoa maoni juu ya Waebrania sura ya 1:

"Malaika ni wana kwa uumbaji, kama vile Adamu alivyokuwa, aliyeumbwa chini kuliko wao. **Lakini Kristo ndiye 'Mwana wa pekee wa Mungu,** akiwa na "**kwa urithi** jina bora kuliko wao." *ibid*.

Acha Tupitie

Kwa muhtasari, tumeona kwamba Waadventista wa mwanzo waliamini katika Mwana wa Mungu, aliyezaliwa katika siku za umilele, ambaye alikuwa mtu wa kimungu kabisa, mmoja na Baba yake, sawa kwa nguvu na mamlaka, mmoja kwa tabia, akili, na Roho. Tulichunguza maneno ya mapainia kumi.

**James White
Joseph Bates
J.N. Loughborough
D.M. Mzuri
J.M. Stephenson
R.F. Cottrell
Uriah Smith
Steven Haskell
E.J. Wagoner
George Butler**

Walikubaliana kuwa:

Bibilia ilikuwa kanuni yaoMaombi ya Kristo kwa Baba ndani Yohana 17 ni kuwa imani yetu ya kanisa Utatu au Mungu wa utatu sio waziwazi "iliyowekwa" katika

Maandiko Utatu na Umoja hupunguza uungu nguvu ya Yesu.

Kuna Mungu mmoja, Baba Mungu Baba ndiye Mzee wa Siku Chanzo kizuri cha wote. Muumbaji mkuu Yeye peke yake hana mwanzo.

Kuna Bwana mmoja Yesu Kristo Kuanzia siku za umilele Kweli bila mwanzo Alikuwa na asili au mwanzo wa siku Alionekana mwanzoni. Alikuwa mzaliwa wa kwanza wa Baba. Alizaliwa kwa mali ya Baba Asili na maumbile ya Mungu Alizaliwa hakuumbwa Mwana wa Mungu Katika sura ya mtu wa Baba Kwa maana kuwa hakuna mtu mwingine aliye kama yeye.

Baba alikuwa mkubwa kuliko Mwana kwa sababu Yeye alikuwa wa kwanza. Alikuwa na kipaumbele cha uwepo Mwana ni sawa na Baba kwa kuwa alipokea vitu vyote kutoka kwake Alipokea kutokufa kwake kutoka Kwake Kuendelea na kutoka kwake Baba ana uzima ndani yake na alimpa Mwana kuwa na uhai ndani yake Anachukua kutokufa kama haki yake mwenyewe Yeye ni Mwana wa Baba wa Milele. Yeye ni Mwana wa Mungu anayekuwepo Ana sifa zote za Uungu Aliirithi Yeye ni kwa asili ya Mungu Yeye ni Mwana wa Mungu kwa kuzaliwa

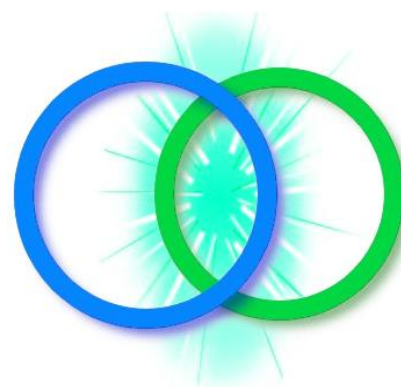
Kwa hivyo kuna watu wawili mbinguni Baba na Mwana ni wawili tofauti, watu halisi, wanaonekana

Mwana wa Mungu ni mtu wa kimungu Hii hawakukataa Yeye ndiye hekima na nguvu ya Mungu Yeye yuko kifuani mwa Baba Kupitia yeye vitu vyote viliumbwa Kupitia yeye vitu vyote vina Baba na Mwana walifanya kazi pamoja Waliumba mwanadamu kwa mfano wao Mwana wa Mungu alitumwa ulimwenguni. Alikuwa Mungu akidhihirishwa katika mwili. Ndani yake ilikaa utimilifu wa Mungu- kichwa mwilini. Uungu wa Kristo na ubinadamu walikuwa siri mchanganyiko Waliumba mwanadamu kwa mfano wao. Mwana wa Mungu alitumwa ulimwenguni. Alikuwa Mungu akidhihirishwa katika mwili Ndani yake ilikaa utimilifu wa Mungu- kichwa mwilini Uungu wa Kristo na ubinadamu walikuwa siri mchanganyiko.

Lakini Kristo ndiye 'Baba wa milele' ya watu wake. Baba ni Bwana Mungu Mwenyezi. Mwana ni Mungu mwenye nguvu Baba na Mwana sio sehemu ya "Tatu-moja" Mungu. Mwana ni sawa katika nafasi na Baba. Sawa katika hadhi, utukufu, mamlaka, na ukamilifu wa kimungu na Mungu usio na mipaka Kristo sio sawa na Baba wa milele Sio kiumbe sawa au mtu. Kristo pia ni Mikaeli, malaika mkuu. Yeye si malaika, lakini juu yao Yeye ni kamanda wa malaika Roho Mtakatifu ni Roho wa Mungu. Roho Mtakatifu ni Roho wa Kristo Kati ya nguvu yao.

Mwakilishi wao wote wawili Wote wana Roho mmoja. Hii ndio chanzo cha umoja wao wa Kimungu. Kwa hivyo Yesu anaitwa Yehova vizuri.

Hizi ni shuhuda za imani zilizotolewa na mapainia kumi waliyoangaziwa katika kitabu cha 1. Uelewa wao wa kushangaza wa Mwana mzaliwa, wa Mungu Baba na roho yao iliyoshirikiwa hakika inaambatana na ushuhuda kwamba imani hizi zilifanywa na "umoja na mwili mzima" wa waumini wa mapema wa Waadventista kwa zaidi ya miaka 40.

Katika sehemu ya 2, **Theos** itaendeleza vita juu ya mzaliwa kwa kufuatilia misingi ya

- R.A. Underwood
- J.N. Andrews
- J.G. Matteson
- W.H. LittleJohn
- H.C. Blanchard
- C.W. Stone
- D.T. Bourdeau
- A.T. Jones
- J.H. Waggoner
- W.W. Prescott, and
- E.G. White

Theos inaleta pamoja miaka 50 ya maelewano ya kidini katika mkusanyiko mmoja, pamoja na shuhuda za mapainia 21.

Vita Juu Ya Mzaliwa Sehemu Ya 2

Kanuni za msingi ambazo zimesimamia kazi **kwa miaka hamsini iliyopita** zingehesabiwa **kama kosa**. Shirika mpya lingeanzishwa. Vitabu kwa agizo jipya vitaandikwa. Mfumo wa falsafa ya akili ungeanzishwa.

Juzuu ya kwanza ya safu hii ya uchunguzi ilionyesha msimamo wa mafundisho juu ya Mwana wa Mungu wa kuzaliwa kati ya waanzilishi wa mapema wakati wa miaka ya harakati ya Wasabato kutoka 1844 - 1888. Tuligundua umoja wao katika kukataa mafundisho yote ya Kitawa na Utatu maarufu kati ya makanisa mengine. Wakati huu imani thabiti kwa Mwana wa kweli wa Mungu katika umilele, watu wawili tofauti walioshiriki roho moja walifuatwa kupitia maandishi ya James White, Joseph Bates, S.N. Haskell, Uriah Smith, E.J. Wagoner na

George Butler. Kitabu cha 2 kinaendeleza hadithi hii ya ajabu kupitia wingu kubwa la mashahidi. Hawa ni pamoja na R.A. Underwood, D.T. Bourdeau, H.C. Blanchard, J.N. Andrews, J.G. Matteson, W.H. Littlejohn, C.W. Stone, A.T. Jones, W.W. Prescott, na E.G. White.

R.A. Underwood 1889

Maandishi katika nakala mbili za 1889 za Review and Herald (Agosti 6 na Septemba 17), R. A.

Underwood alizungumzia "Christ and His Work." Alisukumwa wazi na mawasilisho ya Waggoner huko Minneapolis mwaka uliopita. Wakati aliahidi "kunukuu mafungu machache na kumwacha msomaji atengeneze maoni yake," Underwood hangeweza kupinga maneno kukoleza maneno ya uandishi-wa kumbukumbu na kutoa maoni juu ya umuhimu wao. Maneno yote yaliyokolezwa na yafuatayo ni yake tu.

"Hakuna kiumbe chochote katika ulimwengu wote

kinachostahili kusomwa sana kama Kristo. Ingawa tunafikiria kwa uangalifu wa Kristo, hatuwezi kuelewa ukuu wake, upendo wake, dhabihu yake isiyo na mwisho kwa wenye dhambi. Bibilia na Roho Mtakatifu humfunua kwetu sisi. Katika mara tatu sauti ya Mungu wa milele inasikika ikituelekeza kwa Kristo kama Yeye anayependezwa naye, na kutuambia, "Msikilizeni." Mt. 3:17; 17: 5; Yohana 12:28. "Kwa maana ndani yake anao utimilifu wote wa Uungu katika mwili." Wakolosai 2: 9.

"Kwanza, tutazingatia Kristo na kazi yake kwa kumwona kama mtu pekee aliyepewa uwakilishi wa Baba wa milele kwa **jina**, katika *kuunda dunia*, na katika *kutoa sheria*; pili, kama *mwanzilishi na mkamilishaji wa mpango wa wokovu*, aliyetoa Bibilia, *Agano la Kale na Jipya*; aliyefanya *agano la zamani* na vile vile jipya, *Nabii, Kuhani*, na *Mfalme*."

Ellen White pia alimulika Kristo katika taarifa kadhaa kama "ndiye pekee" kando ya Baba,

"Kiumbe pekee ambaye alikuwa mmoja na Mungu

aliishi sheria katika ubinadamu, alishuka kwa maisha ya chini ya mfanyakazi wa kawaida, na alifanya kazi kwa nguvu kwenye jukwaa la seremala na mzazi wake wa kidunia." *Signs of the Times*, Oktoba 14, 1897

Je! Alimaanisha mwanadamu wa pekee? Sio katika taarifa hizi zifuatazo:

"Mfalme wa ulimwengu hakuwa peke yake katika kazi Yake ya kufaidi. Alikuwa na **mshirika-mfanyakazi mwenza** ambaye angeweza kuthamini madhumuni yake, na angeshiriki furaha Yake katika kutoa furaha kwa viumbe vilivyoubwa. (Yohana 1: 1, 2). Kristo, **Neno, mzaliwa wa pekee wa Mungu**, alikuwa mmoja na Baba wa milele - mmoja kwa maumbile, kwa tabia, kwa kusudi - **mtu pekee ambaye angeweza kuingia katika ushauri na makusudi yote ya Mungu**. (Isa. 9: 6) (Mika 5: 2) *"Patriachs and Prophets* p. 34

"- **Mtu pekee katika ulimwengu** wote ndiye anayeweza kuingia katika ushauri na makusudi yote ya Mungu." *Great Controversy* uk.493

"Kumjua Mungu ni kumpenda; Tabia yake lazima ilionyeshwa tofauti na tabia ya Shetani. Kazi hii ni **Mtu mmoja tu katika**

ulimwengu wote anayeweza kufanya. Ni Yeye tu aliyejua urefu na kina cha upendo wa Mungu ndiye angeweza kuifanya ijulikane. " *Desire of Ages* uk. 22

Mwana ndiye kiumbe pekee katika ulimwengu wote ambaye angeweza kuingia katika ushauri wote wa Mungu na kuonyesha tabia ya Mungu na alijua urefu na kina cha upendo wa Mungu. Hizi ni tamko za kipekee sana. Hakuna mtu mwingine aliyejumuishwa. Kwa hivyo, anaweka Mwana karibu na Baba kama watawala wawili wa mbinguni.

"Mwana wa Mungu alikuwa karibu na mamlaka ya yule Mfadhili Mkuu. .. Alikuwa sura ya wazi ya Baba yake, sio kwa sifa peke yake, bali katika tabia kamili. " R&H Desemba 17, 1872; *SP vol. 2, p. 9*

"Kristo ndiye Mfano wetu. **Alikuwa karibu na Mungu katika enzi za mbinguni**. Lakini alikuja hapa duniani kuishi kati ya wanadamu. " *Matini kutoka kwa Elmshaven Library*, Vol. 1, pp. 114, 115 - Letter 48, 1902

Hapa ananukuu maandiko matatu: Yohana 1:18; Yohana 5: 26; 1Wakor. 11: 3.

"Hakuna mtu aliyemwona Mungu wakati wowote; **Mwana mzaliwa** wa pekee aliye katika kifua cha Baba,

ndiye aliyemtangaza, "" Kwa kuwa kama vile **Baba** ana uzima ndani yake; Vivyo hivyo **alimpa Mwana** kuwa na uhai ndani yake. Amempa mamlaka ya kutoa hukumu pia, kwa sababu ni Mwana wa Mtu. " Kichwa cha kila mwanamume ni Kristo, kama **kichwa cha Kristo ni Mungu.** "Ninyi ni wa Kristo, **na Kristo ni wa Mungu.**" *Home Missionary, Juni 1, 1897*

Mwana mzaliwa wa kifurusi mwa Baba amepokea uzima na uungu kutoka kwa Baba ambaye ni kichwa cha Kristo. Ellen alielezea Uungu wa wawili tu.

Underwood pia iligundua Uungu wa wawili: Mwana na Baba yake wa milele. Kufuatia kuongozwa na Waggoner, anafunika maswala yale yale akiweka msisitizo kurudiwa kwa Baba na Mwana.

**"Swali
linalotajwa
nyakati nyingine
ni Je! Kristo
alikuwa kiumbe?"**

**Tunachoweza
kujua ni kile tu
Biblia inasema. "**

"Tunanukuu maandishi machache, na tumwacha

msomaji atengeneze maoni yake.

"Na kwa malaika wa kanisa la Laodikia andika; Haya ndiyo asema Amina, shahidi mwaminifu na wa kweli, *mwanzo wa uumbaji wa Mungu.* "Ufu 3:14 . Neno linalotumiwa hapa "mwanzo" ni *arche*; na ufafanuzi wa pili wa neno hili, kulingana na Thayer's Greek-English Lexicon ya Agano Jipya, ni, "Mtu au kitu ambacho huanza, mtu wa kwanza au kitu mfululizo, kiongozi." Kulingana na hili, tunaweza kulisoma, "*Mwanzilishi* wa uumbaji wa Mungu." "Ndani yake tunao ukombozi kupitia damu yake, hata msamaha wa dhambi: ambaye ni mfano wa Mungu asiyeonekana, mzaliwa wa kwanza [*Gr. prototokus*, kwanza kwa hadhi, mkuu] wa *kila kiumbe.* " Wakolosai 1: 14,15 "**Kwa kuwa kama vile Baba anao uzima ndani yake mwenyewe; Vivyo hivyo amempa Mwana kuwa** na uzima ndani mwake. " Yohana 5:26. Ufafanuzi wowote ambao unaweza kuwekwa kwenye maandishi mawili ya kwanza yaliyonukuliwa ya mwisho yanaonyesha wazi kuwa **Mwana wa Mungu alipokea uhai wake, na nguvu zake zote za ubunifu kama zawadi kutoka kwa Baba. "**

"Mtume Paulo anamtofautisha Kristo na malaika, kama ifuatavyo:" **Alifanywa** bora zaidi kuliko malaika, kama yeye kwa *urithi* aliopata jina bora kuliko wao. " Waebr. 1: 4. Urithi wa Kristo kutoka kwa Mungu Baba ulikuwa kama hakuna mtu mwingine katika ulimwengu aliyepokea. Mungu Baba alimkabidhi "mwanzo wa uumbaji," "mzaliwa wa kwanza wa kila kiumbe," jina lake mwenyewe, na uweza wake mwenyewe, nguvu na uumbaji. Hatujui wakati hili lilifanywa. Tunajua tu kuwa ilikuwa katika umilele wa zamani; kabla ya walimwengu na vitu vyote vilivyomo, viliumbwa. "

Hii sio tofauti na yale Waggoner alifundisha mwaka mmoja uliopita huko Minneapolis. Kama Waggoner yeye pia anafananiha "umilele wa zamani" na wakati huo ambao ulikuwepo "kabla ya ulimwengu ... kuumbwa." Na kama Waggoner yeye ananukuu vifungu hivyo kuthibitisha uungu wa Kristo:

Isaya 9: 6; Zaburi 50: 3; Tito 2: 13,14 Baba wa milele, Mungu mwenye nguvu

Waebr 1: 7,8 Baba humwita Mwana kuwa Mungu

Kutoka 3: 2; 23: 20,21; 1 Thes. Kristo anaitwa malaika wa uwepo wa Mungu, na Malaika Mkuu.

Waebr 1: 1,2 Mungu alifanya ulimwengu kwa Mwana wake

Waefe. 3: 9 Mungu aliumba vitu vyote kupitia yeye

Wakol 1: 14-17 Yeye yuko kabla ya vitu vyote

Yohana 1: 1-3 Hapo mwanzo Neno alikuwa na Mungu na alikuwa Mungu

Ilikuwa maandishi haya ya mwisho ambayo Underwood alijali wakati wa utoto wake. Anahusiana na tukio lifuatalo kutoa maoni yake:

"Wakati nikiwa kijana mdogo, nilijifunza aya hii katika shule ya Jumapili. Nilichanganyikiwa kwa sababu mwalimu hakuweza kuelezea kifungu cha kwanza - "Hapo mwanzo palikuwa na neno," nk "Neno ndiye Kristo," alisema mwalimu; hiyo ilikuwa wazi. "Naye Neno [Kristo] alikuwa na Mungu [Baba]." Nilielewa kuwa; lakini taarifa iliyofuata, "na Neno alikuwa Mungu," ilikuwa siri ambayo sikuweza kuelewa, wala mwalimu hakuweza kunipa mwangaza wowote juu yake. Ikiwa alinioneshea kwamba moja ya majina ambayo Kristo anajulikana na Mungu, yote yangukuwa wazi; na neno (Kristo) alikuwa na

Mungu, nilielewa hilo ila maneno yaliyofuata- Neno alikuwa Mungu- sikuelewa, na wala mwalimu wangu hakuipa mwangaza wowote juu ya hayo. Kama angelinieleza kwamba **mojawapo ya majina ya Kristo ni – Mungu, ningalielewa.**

Nisingelifananisha Kristo na Mungu Baba kuwa ndiye yule yule, na mtu mmoja tu. Wao ni moja katika umoja huo wa kazi ambayo Kristo aliomba ili wanafunzi wake wawe pia (Yohana 17:11) wapate kujaribu, **ni viumbe wawili** kama vile baba na mwana wake ni wawili. "

Underwood anakiri imani yake kwamba Kristo, Neno, ni Mungu kwa sababu hilo ndilo jina lake, maumbile yake; lakini Kristo sio mtoto tu kwa jina, na yeye si sawa na Baba. Ni viumbe viwili tofauti, visivyoeleweka kuwa kiumbe kimoja tu.

"Kabla hatujaacha maandishi haya ambayo yanatangaza kwamba vitu vyote viliumbwa na Kristo mwanzoni, tunauliza, Ni nini kinachoanza? Kwa jibu tunageukia kwenye taarifa, "Hapo mwanzo Mungu aliumba mbingu na dunia." Mwa 1: 1. Neno la Kiebrania *elohim*, lililochapishwa "Mungu" katika Mwa 1: 1,2, ni la kawaida, na maandishi hayo yangetafsiriwa vizuri, "Hapo mwanzo miungu

iliumba," nk Wazo hilo hilo liko katika fungu la 26, wakati Mungu alisema, "Wacha tufanye mtu kwa mfano wetu, kwa mfano wetu: na wapewe utawala," nk, na vile vile na Yohana 1: 1, na maandiko mengine mengi ya bibilia. **Wakati miungu (Mungu Baba na Mungu Mwana)** walipokuwa wamefanya siku sita katika kuunda, taarifa hiyo inasemwa, "Vivyo hivyo mbingu na nchi zilimalizika, na jeshi lote. Na siku ya saba Mungu akamaliza kazi yake aliyokuwa ameifanya; naye akapumzika siku ya saba kutoka kazi yake yote aliyoifanya. Mungu akaibariki siku ya saba, akaitakasa; kwa sababu ndani yake alikuwa amepumzika kutoka kwa kazi yake yote ambayo Mungu aliumba na kuifanya. " Mwa 2: 1-3. *Miungu (elohim) ilipumzika siku ya saba, na ikabariki siku ya saba, na ikatakasa, au iliitenga kwa kusudi takatifu. "*

Badala ya kudai umoja kwa Utatu, Underwood iliwatambua baba na Mwana - wawili. Kwa hivyo hajaleta chochote kipya. Yeye hasisitizi kuwa Mwana ni wa milele na Baba, akihitaji uhusiano wao wa kidini-wa-baba ukatwe kwa jina moja tu. Jina lake ni Mungu sio Mwana, lakini asili yake ni

kweli kama Mungu ni Mwana. Anakubali kwamba "mwanzo" ulikuwa uumbaji wa mbingu na nchi. Anashukuru ukweli kwamba Kristo ni sawa na Baba kwa sababu alizaliwa na Mungu, na Mwana hurithi vitu vyote kutoka kwa Baba.

H. C. Blanchard 1867

"Tunafahamu wazi kuwa kumekuwa na hoja nyingi juu ya suala la **uana wa Kristo** katika ulimwengu wa kidini, **wengine wakidai kuwa yeye sio kitu lakini ni mtu wa asili**, akiwa na umri wa miaka kumi na nane tu; **wengine kuwa yeye ndiye Mungu wa milele na wa milele, mtu wa pili katika utatu**. Mtazamo huu wa mwisho ni wa burudani zaidi kati ya ibada za kidini. Tunapaswa kufikiria kwamba **ukweli uko kati ya maoni haya**. " *Review and Herald*, Septemba 10, 1867

Mada haya yanajirudia tena kwa waumini wa Mwana mzaliwa. Mapambano ya mara kwa mara ni kujitofautisha na mambo mawili. Mwana sio Baba bado ana Ungu uleule, kutokufa milele, mamlaka sawa na Baba.

Blanchard aliandika nakala hii takriban miaka sita baada ya kujiunga na Waadventista. Alifukuzwa kutoka huduma

mnamo 1874 juu ya kutokubaliana kwake na mageuzi ya kiafya na msukumo wa maono ya Ellen White. Hakuondoka kwa sababu ya tofauti katika ma-theolojia kuhusu uana wa Kristo.

J. N. Andrews 1869

Akimrejelea Melchizadek, mwenye jina sawa wa Premier Adventist Seminary aliandika:

"Hata malaika wa Mungu wote walikuwa na mwanzo wa siku, ili waweze kutengwa na lugha hii kama wanachama wa familia ya binadamu. Na kwa Mwana wa Mungu, angewekwa kando pia, kwa kuwa alikuwa na **Mungu kwa Baba yake, na wakati fulani katika umilele** wa zamani, ana **mwanzo wa siku**. " *Review and Herald*, Septemba 7, 1869

J. G. Matteson 1869

Mbaptisti wa Kidanishi aliyejiunga na kanisa 1863.

"Kristo ndiye pekee mwana wa Mungu. 'Mzaliwa wa *pekee* wa Baba.' Yohana 1:14. Yeye ni Mungu kwa sababu **yeye ni Mwana wa Mungu; sio kwa sababu ya ufufuo wake**. Ikiwa Kristo ni mzaliwa wa pekee wa Baba, basi hatuwezi kuwa wazaliwa wa Baba katika hali halisi. Inaweza tu kuwa katika maana ya pili ya neno. " *Review and Herald*, Oktoba 12, 1869 p. 123

W. H. Littlejohn 1883

Msajili wa Maoni aliuliza,

"Je! Unaweza kuniazima na maandiko ambayo husema wazi kuwa Kristo ni kiumbe?"

LittleJohn akajibu:

"Jibu: **Unakosea kuuliza kwamba Waadventista wa Sabato hufundisha kwamba Kristo aliumbwa**. Wanaamini, badala yake, kwamba alikuwa **'mzaliwa' wa Baba**, na kwamba anaweza kuitwa Mungu na kuabudiwa kama hivyo. " *Review and Herald*, Aprili 17, 1883, Scripture Question Na. 96,

Littlejohn alitambua tofauti kati ya aliyeumbwa na mzaliwa, aliyehusika kwa

mwaka huo huo katika mjadala juu ya mwongozo wa kanisa la kwanza, na aliandika vitabu kadhaa ikiwa ni pamoja na *The Coming Conflict*, na *The Constitutional Amendment*.

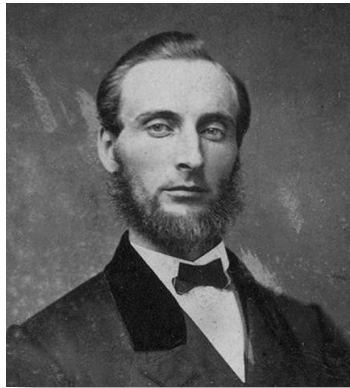
C. W. Stone 1883

Charles Wesley Stone alikuwa Katibu wa Mkutano Mkuu, na mwalimu katika *Battle Creek College*. Baada ya kifo chake katika ajali mbaya ya treni, Uriah Smith alichapisha kitabu chake mnamo 1886.

"Basi, Neno ndiye Kristo. Nakala inazungumzia asili yake. Yeye ndiye mzaliwa wa pekee wa Baba. Jinsi tu alivyotokea, Bibilia haituarifu dhahiri zaidi; lakini kwa usemi huu na kadhaa ya aina kama hiyo kwenye maandiko tunaweza kuamini kuwa Kristo alikuwako katika njia tofauti na ile ambayo viumbe vingine vilitokea kwa mara ya kwanza; Kwamba Yeye alitoka kwa Baba kwa njia ambayo sio lazima kwetu kuelewa." C. W. Stone *The Captain of our Salvation*, uk. 17, 1883

Stone aliendelea kusema kwamba "Mwana wa Mungu aliye hai" "alitoka kwa Baba" katika "zamani sana" "kipindi

cha kabla ya uumbaji", wakati huo ambapo hakukuwapo isipokuwa yeye na Mungu Baba ", "Viumbe viwili tu katika ulimwengu" "wote wawili huitwa Mungu" (ukurasa 12-40). Walakini, alikataa wazi kuwa Kristo mwenyewe alikuwa "kiumbe aliyeumbwa" akifanya dhahiri tofauti kati ya kuzaliwa na kuumbwa.

D. T. Bourdeau 1890

Taarifa moja iliyozikwa katika Jarida la 1890 la *Review and Herald* (Novemba 18) na D. T. Bourdeau limeshika jicho la Waamini-Utatu wakitafuta uthibitisho wa utofauti kati ya waumini wasioamini Utatu wa katikati ya karne ya 19. Makala hayo, ambayo kichwa chake ni "Tunaweza kushiriki kwa Ukamilifu wa Baba na Mwana," hayajadili juu ya Uungu, wala Utatu; Roho Mtakatifu hajatajwa pia. Bourdeau, ambaye

mnamo 1890 alikuwa Mwadventista kwa miaka 35, mchungaji wa SDA aliyehudumu kwa miaka 32, aliandika juu ya jinsi maoni ya mtu mmoja kuhusu tabia ya Mungu yanaweza kuathiri tabia ya mtu. Katika muktadha huu alisema,

"Ingawa tunadai kuwa tunaamini, na kuabudu Mungu mmoja tu, nimefikiria kwamba kuna miungu wengi kati yetu ambao ni maoni ya miungu." D.T. Bourdeau, *Review and Herald* Novemba 18, 1890.

Gane na Moon wamegawanyika ikiwa Waadventista wakati huu walikuwa wameungana au la kuhusu uelewa Mungu. Gane anataka kuamini hakukuwa na; Moon tu kwamba ilikuwa ikivunjika.

"Hakuna shaka yoyote lakini kwamba mnamo 1890 **hakukuwa na umoja wa uelewa** juu ya hali ya Mungu, kwenye duru za Waadventista." *Erwin Gane, Masters Thesis, Juni 1963.*

"... **imani ya pamoja** katika dhana ya kupambana na Utatu ilikuwa inaonyesha nyufa." *Jerry Moon, The Trinity, ukurasa wa 195, 2002.*

Gane anasema hakuna umoja; Mwezi anasema upo lakini

inaanza kudhoofika. Kwa hivyo, kwa sababu anafikiria Bourdeau anazungumza juu ya umati mkubwa wa dhana kuhusu Uungu, badala ya tabia ya Mungu, Jerry Moon anaiita "msemu wa kuchukiza ." (*provocative statement*) *Ibid*, 2002.

Lakini Bourdeau anaelezea mwenyewe.

"Hatujifunzi nusu tabia ya Mungu Baba na ya Mungu Mwana, na matokeo yake ni kwamba tunamfanya Mungu na Kristo kuwa viumbe kama sisi wenyewe."

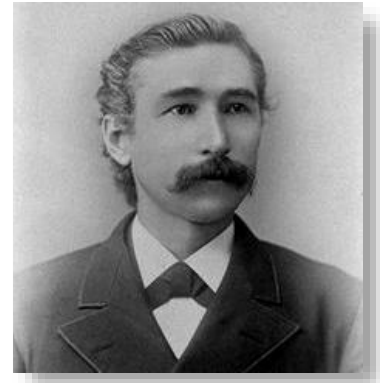
"Katika kukubali dhambi ndani yetu sisi, wakati mwingine tunamfanya Mungu kuwa mwenye dhambi. Hii ni kweli wakati tungeifanya ionekane kwa rufaa kwa Mungu au kwa Bibilia, kwamba hiyo ni sawa, na kwamba tunapajaribu kufanya mabaya, tunajaribiwa na

Mungu kufanya haki." *Ibid*, 1890.

Gane alijiuliza kwa nini Bourdeau hakufafanua kwa undani zaidi juu ya "mawazo yaliyopo ya Uungu"

"Kwa bahati mbaya kwa kusudi letu Bourdeau [sic] **hafafanui juu ya asili ya maoni ya Uungu**. Ikiwa yeye anataja kifungu cha Wa-Arian [sic] cha kutokubaliana kati ya waumini ni vigumu kusema. " *Erwin Gane, Masters Thesis for the Seventh-day Adventist Theological Seminary, June 1963.*

Sababu ni "vigumu kusema" ni kwa sababu Bourdeau hajashughulikia suala hili kabisa. Hoja yake ilikuwa kwamba tabia ya Mungu (sio maumbile ya Mungu) ni muhimu kwa waamini kusimama chini kwa sababu inaathiri mtindo wetu wa maisha na tabia ambayo haiwezi kuonyesha tabia ya Mungu wakati tunayo kuielewa vizuri. Ikiwa tunamuacha Yeye kama kulipiza kisasi, mkweli na asiyekuwa na huruma, tabia yetu kwa wengine yataathirika pia.

A. T. Jones 1895

Alonzo alielezea mambo yote ya imani ya Waadventista kwa Mwana mzaliwa na Roho wa pamoja, akichanganya msingi wa bibilia wa imani ya kanisa hilo katika uwasilishaji wa sehemu 26 juu ya "Ujumbe wa Malaika wa Tatu" ambayo ilionekana katika kitabu cha kwanza cha *General Conference Bulletin*. Angalia jinsi anavyorudia imani hiyo hiyo ambayo iliwahi kuonyeshwa hapo awali na James White, Uriah Smith, Haskell, Canright, Blanchard, Littlejohn, Snow na Waggoner.

"Sasa acheni tuchunguze zaidi jinsi neno hilo lilivyotolewa. **Ni neno la Mungu likitoka na kutoka kwa Mungu, kama vile Yesu Kristo, Neno hai, alitoka na kutoka kwa Mungu.**" *General Conference Bulletin*, February 24, 1895, 'The Third Angel's Message' uk. 318

"Katika waraka kwa Tito, sura ya kwanza, aya ya kwanza na mbili, tunasoma: - -Paulo, mtume wa Mungu, na mtume wa Yesu Kristo, kulingana na imani ya wateule wa Mungu, na **ukweli** uliokuja baadaye. utauwa; kwa tumaini la uzima wa milele, ambao **Mungu, asiyeweza kusema uwongo**, aliahidi kabla ya ulimwengu kuanza.

Wazo kwamba nataka kutoka kwa maandishi hayo ni kwamba **Mungu hawezi kusema uwongo**. Wazo hilo hilo limetolewa katika Waebr 6: 17, 18: - ambapo **Mungu**, akiwa tayari zaidi kuwaonyesha warithi wa ahadi ya **kutobadilika kwa ushauri wake**, alithibitisha kwa kiapo: **kwamba kwa vitu viwili visivyoweza kugeuzwa** ambayo **haiwezekani kwa Mungu kusema uwongo**, tunaweza kupata faraja kubwa, ambapo tumekimbilia kimbilio **kushikilia tumaini** lililowekwa mbele yetu. Haiwezekani kwa Mungu kusema uwongo. Mungu hawezi kusema uwongo. Kila kitu kinategemea neno lake; na **kuwa Mungu wa ukweli**, na **Yesu Kristo ukweli, roho, roho ya ukweli**, Mungu hawezi kusema uwongo. Hiyo ni kusema, **Mungu si dhaifu**, na kwa hivyo neno la **Mungu ni neno lililo kamili**. Hawezi kusema uwongo. Lakini neno

hilo pia ni neno la Yesu Kristo, na yeye, kwa usawa na Baba, yeye si dhaifu. Kwa hivyo neno hili ni neno lisiloweza kubadilika la Mungu asiyeweza kuhesabika, tuliopewa sisi kupitia Mwana aliye kamili, Yesu Kristo. uk. 319

Anamlinganisha Kristo na "roho wa ukweli" akiacha Mungu kuapa kwa vitu viwili tu visivyoweza kubadilika: Baba na Mwana. Yesu alisema jambo hilo hilo katika Yohana 8:17, 18: "ushuhuda wa watu wawili ni kweli. Mimi ni mmoja anayejishuhudia mwenyewe, na Baba aliyenipeleka hunishuhudia. " Kwa nini sio Roho? Kwa sababu:

"Kristo ndiye ambaye Baba huonyesha kwa aya yote ya ulimwengu." "Yeye pekee ndiye aliyeweza kuonyesha Baba katika utimilifu wake, kwa sababu hatua zake zimekuwa za enzi za umilele, na kama inavyosema katika kitabu cha nane cha Mithali, **'nilikuwa pamoja naye, kama mtu aliyelelewa naye.'** Alikuwa mmoja ya Mungu, sawa na **Mungu na asili yake ni aina ya Mungu.** " **"Katika Kristo Mungu amejidhihirisha kwa malaika** na anaonyesha kwa wanadamu ulimwenguni kwa njia ambayo hawawezi kumwona Mungu vinginevyo." *General*

Conference Bulletin
February 27, 1895 p. 378

Jones alimuelezea Kristo, Mwana wa Mungu, katika jukumu lake kama Mpatanishi na malaika, malaika mkuu Mikaeli - mmoja ambaye ni kama Mungu. Ingawa alionekana kwa jeshi la malaika katika sura ya malaika, kama kamanda wa malaika, alikuwa kama Mungu kwa sababu alikuwa Mungu. Basi, katika utimilifu wa wakati Mwana wa Mungu alikuja Mwana wa Adamu.

"Soma mchakato. **Kuna baba**, anakaa katika nuru ambayo hakuna mtu awezaye kumkaribia, ambaye hakuna mtu aliyemwona, au anayeweza kuona, ya utukufu kupita kiasi, wa mwangaza mwingi wa utakatifu, kwamba hakuna mtu anayeweza kumtazama na kuishi. Lakini Baba anataka tuangalie kwake na tuishi. Kwa hivyo mzaliwa wa pekee wa Baba alijitoa mwenyewe kama zawadi na tukawa mwili wa kibinadamu ili Baba aliye ndani Yake aweze kufunika utukufu wake unaangamiza na miale ya mwangaza wake, ili tupate kutazama na kuishi. Na tunapoangalia hapo na kuishi, utukufu unaangaza, unaangaza kutoka kwa uso wa Yesu Kristo unang'aa mioyoni mwetu na

unajidhihirisha kwa ulimwengu. "

"Yeye aliyezaliwa katika **Roho wa Mungu** alichukua sura ya mwanadamu. "Katika mwili wakati wote alikuwa kama Mungu, lakini hakuonekana kama Mungu." "Alijitenga kwa sura ya Mungu, na badala yake akachukua sura na umbo la mwanadamu." "Sherehe za sura ya Mungu, Yeye ameachilia mbali kwa muda."

"Kumbuka tofauti: utukufu wa sura ya Mungu Yeye kwa muda kidogo ameachana. Lakini sura ya Mungu mwenyewe, Yeye amejiachia milele. " Mkutano Mkuu wa Bulletin Machi 4, 1895 p. 449 [ilikolezwa na Jones]

Ili kuondoa wazo lolote kwamba kuachana na sura ya Mungu kunaweza kupungua kwa njia yoyote ile ya uungu wa Kristo, Jones anahakikishia wasikilizaji wake kinyume.

"Badala ya Kristo kushushwa, tunainuliwa. Badala ya uungu kupunguzwa au kuondolewa, ubinadamu umeinuliwa na kutukuzwa. Badala ya kumrudisha chini kwa milele tulipo, inatuletea umilele wote mahali alipo. " *ibid*

Kuzaliwa hapa ilivyoelezea ni kuzaliwa kwa Mungu kwa

Mwana wa Mungu katika umilele. Kisha akaacha utukufu wa uungu wake na kuchukua sura ya mwanadamu, alizaliwa mara ya pili huko Betelehemu kama Mwana wa Adamu.

"Alizaliwa na Roho Mtakatifu. Kwa maneno mengine, **Yesu Kristo alizaliwa mara ya pili.** Alikuwa kutoka mbinguni, **mzaliwa wa kwanza wa Mungu,** kuja duniani, na alizaliwa mara ya pili. Lakini wote katika kazi ya Kristo huenda na wapinzani kwa ajili yetu: yeye, yule asiye na dhambi, alifanywa kuwa dhambi, ili tupate kufanywa haki ya Mungu ndani yake. Yeye aliye hai, mkuu na mwandishi wa uzima, alikufa ili tuweze kuishi. Yeye ambaye tendo lake limetoka siku za milele, mzaliwa wa kwanza wa Mungu, alizaliwa mara ya pili, ili tuweze kuzaliwa mara ya pili. Ikiwa Yesu Kristo alikuwa hajazaliwa mara ya pili, je! Mimi na wewe hatungezaliwa mara ya pili? —Ham. Lakini alizaliwa mara ya pili, kutoka ulimwengu wa haki kuingia katika ulimwengu wa dhambi; ili tuweze kuzaliwa mara ya pili, kutoka kwa ulimwengu wa dhambi kuingia katika ulimwengu wa haki. **Alizaliwa mara ya pili,** na akafanywa mshiriki wa

asili ya kibinadamu, ili tuweze kuzaliwa mara ya pili, na kwa hivyo kufanywa washiriki wa asili ya Uungu. Alizaliwa mara ya pili, duniani, kwa dhambi, na kwa mwanadamu, ili sisi kuzaliwa tena mbinguni, kwa haki, na kwa Mungu. " Review and Herald Agosti 1, 1899.

W. W. Prescott 1895

William Warren Prescott alihitimu kutoka Chuo cha Dartmouth mnamo 1877 na alianza kazi yake kama mkuu wa shule za upili huko Vermont. Alikua rais wa Battle Creek College mnamo 1885, alisaidia kuanzisha Union College mnamo 1891 na baadaye Chuo cha Walla Walla mwaka uliofuata. Mnamo 1894 alienda kwenye safari ya ulimwengu kushikilia taasisi za Biblia na kuongeza kazi ya kufundisha huko Uropa, Afrika Kusini na Australia. Ilikuwa hapa kwamba aliunganika na Ellen White kusaidia katika

kuhariri *Desire of Ages* na kufanya mikutano ya Uinjilisti. Ellen White alipendezwa naye.

"Nimekuwa nikisikiliza tu hotuba iliyowasilishwa na Profesa Prescott" "Neno hilo lilitolewa kwa njia yenye nguvu zaidi. Roho Mtakatifu amemimina juu ya Ndugu Prescott kwa kiwango kikubwa" "Ndugu Prescott amekuwa akibeba maneno ya kweli na hakika kama vile nimesikia kutoka kwa wengine mnamo 1844. Uvuvio wa Roho wa Mungu umekuwa juu yake. Makafiri husema, Haya ni maneno ya Mungu. Sijawahi kusikia vitu kama hapo awali." Letter 19 to S. N. Haskell, Nov. 6, 1895 in MS 19.

Wiki moja baadaye aliandika Kellogg,

"Mwingine anasema, 'Bibilia inaonekana kama nyumba ya hazina iliyojaa vitu vya thamani. Wanapoona Maggie Hare akichukua ukweli wa thamani, hujifanya kama kundi la kondoo walio na nyota, na wanaomba nakala. Wanataka kusoma na kusoma kila nukta inayowasilishwa. Nafsi zinafundishwa na Mungu. Ndugu Prescott ametoa ukweli kwa mtindo ulio wazi na rahisi, lakini mwenye lishe nyingi." Barua ya tarehe 13 Novemba 1895 kwa J. H. Kellogg katika 2MR No. 122, p. 165.

Ni wazi kwamba Ellen aliunga mkono kikamilifu ujumbe kwamba Prescott alikuwepo-kwenye mikutano ya Armandale. Mazungumzo hayo yalihawilishwa na kuchapishwa katika *Bible Echo* na baadaye katika sehemu ya *Review and Herald*. Hapa kuna maandishi kadhaa kutoka kwa mahubiri hayo.

"Alikuwa mshiriki wa familia ya Kiungu, hiyo familia ya Baba ambaye familia nzima mbinguni na duniani imetajwa. **Lakini aliacha mtindo wake wa uungu**, na akaja kwenye ulimwengu huu, na akajichukulia hali ya kibinadamu ya kuishi." *The Christ of Judea, Review and Herald* Machi 10, 1896.

"Amekuwa mmoja na sisi, na alijiunga nasi kwa **uhusiano ambao hautawahi kuvunjika**, kwa sababu leo na milele Yesu Kristo ni mmoja nasi kwa ubinadamu, bado **amebeba mwili huu wa kibinadamu**. 'Kwa maana kuna Mungu mmoja, na mpatanishi mmoja kati ya **Mungu na wanadamu, mtu Kristo Yesu.**' 1 Tim. 2: 5. "

Maonyesho haya ya sauti ya kawaida yangeanza kuingia kwenye *Desire of Ages* na *Steps to Christ*. Lakini basi anachukua wazo moja, kama tumeona, kwamba A.T.

Baadaye Jones aliwasilisha kwa General Confer-ence-kwamba Kristo "alizaliwa mara mbili," mara moja katika umilele na mara moja kwa wakati.

"Yesu Kristo alikuwa Mungu mbinguni, na akaja ulimwenguni, na alizaliwa kwa mwili, na kwa hivyo **yule aliyezaliwa na Roho, baadaye alizaliwa kwa mwili, na kwa kuzaliwa mara mbili familia hii ilianzishwa- familia ya Mungu-mwanadamu ambayo yeye ni kichwa chake** - ili sisi ambao tumezaliwa na mwili, kwa neema yake na nguvu ya Roho yule yule, kuzaliwa kwa Roho - ambayo ni kila mshiriki wa hii. Familia ya wanadamu-Mungu huzaliwa mara mbili." *Review and Herald* Machi 17, 1896.

Prescott alifundisha ukweli wa asili ya Kristo na "kuzaliwa mara mbili." Yeye ni Mwana wa Mungu wa asili, kuzaliwa kwake kwa asili ya kiungu kulikuwa na milele ya Roho wa Baba yake, na Mwana wa mtu aliyezaliwa na mwili.

Prescott katika toleo la Aprili 14 alikubali kusema juu ya kuzaliwa kwa Kristo mara mbili.

"Sasa wakati Kristo alishiriki asili yetu kwa kuzaliwa, ndivyo lazima tuchukue asili yake kwa kuzaliwa. **Kama Kristo alivyozaliwa mara mbili - mara moja katika umilele, mzaliwa wa pekee wa Baba, na tena hapa katika mwili,** na hivyo kuungana na Mungu na mwanadamu katika kuzaliwa mara ya pili-hivyo sisi ambao tumezaliwa mara moja katika mwili, ni lazima kuzaliwa mara ya pili, kuzaliwa mara ya pili kwa Roho, ili uzoefu wetu uwe sawa - mwanadamu na Mungu aliyejumuishwa katika umoja wa maisha." Review and Herald Aprili 14, 1896

Prescott pia alimtambua Roho ambaye ametumwa kuishi ndani yetu kama maisha ya Kristo mwenyewe.

"Kristo kwa roho wake hukaa katika maisha ya ndani, na viungo vya akili hutumiwa kuelezea maneno na vitendo vyake. Tunawasilisha kila kitu, kwamba atajionyesha katika maisha yetu. Hayo ni maisha ya Mkristo. Maisha haya yanawezekana kwetu kutokana na ukweli kwamba huo ndio uhai ambao Kristo aliishi mwenyewe. Alifanya uhai wa kiungu. Maisha ambayo yeye hutuwekea kwa kuishi maisha haya, **ni maisha ya ufufuo, maisha**

ya ushindi." Review and Herald, Aprili 21, 1896

Kama ambavyo Kristo alizaliwa mara mbili, vivyo hivyo alikufa mara mbili - mara moja katika umilele kwa kuahidi siku moja kwa kutoa maisha yake kama Roho aliyekuwepo, na mara moja kwa kutoa maisha yake ya kibinadamu ili kutuokoa. Ingawa maisha yake ya kibinadamu yalifufuliwa na maisha yake ya kutokufa yamerejeshwa, Roho yake yote ni zawadi ya milele kwa watoto wake waliokombolewa akiwaokoa kutoka kwa dhambi za milele za dhambi. Wakati atadumisha umbo lake la kibinadamu milele, Roho wake atakaa milele ndani ya ubinadamu uliokolewa.

Ellen White

Mtazamo wa kisasa wa Ukristo wa Ellen White ni kwamba alipata mabadiliko ya msingi katika theolojia yake katika miaka ya mwisho

ya maisha yake, kutoka kwa imani ya kwanza ya Mwana wa Mungu aliyezaliwa, kusukumwa sana na mumewe anayesimamia imani yake, kwa mshirika kamili mtu wa pili aaminiye Mungu wa utatu.

Tutachunguza ushahidi huo kwa maneno yake mwenyewe ya msimamo thabiti, unaoendelea, na kuendelea kuamini kwa Mwana wa Mungu aliyezaliwa ambaye alitoka na kutoka kwa Baba wa milele kabla ya malaika au kitu chochote kingine kuumbwa, akiwa na yale yale maisha ya kuishi, na kushiriki Roho yule yule wa milele, na kupewa mamlaka yale yale, hadhi, nguvu na ukamilifu wa kiungu wa Baba yake.

"Shahidi wa kweli asema, **Mzaliwa wa pekee wa Baba,** 'Heri wale wanaofanya amri zake [za Baba], ili wawe na haki ya mti wa uzima, na waingie kwa malango kuingia ndani ya lango. Jiji." Ufunuo 22, 14." Ellen White, *Review and Herald*, June 10, 1852

"Na Mwana wa Mungu anatangaza kuhusu mwenyewe:" **Bwana alinimiliki** mimi mwanzo wa njia yake, kabla ya kazi zake za zamani. **Niliwekwa wazi** kutoka milele ... Wakati Alipounda misingi ya dunia:

hapo ndipo **nilikuwa na Yeye, kama mtu aliyeletwa Naye**: na kila siku nilikuwa raha yake, nikifurahiya kila wakati mbele Yake. " Mithali 8: 22-30. " *Patriachs and Prophets* uk. 34 1890

Kama Wagoner na Smith kabla yake, Ellen pia alitumia Mithali 8 kwa Kristo aliyekuwepo. Ingawa hapo awali aliondoka kwenye maandishi haya kumbukumbu juu ya kuzaliwa kwake, katika miaka iliyofuata alinukuu kifungu hicho.

"Bwana **aliniiliki** katika kuangaliwa kwa njia Yake, kabla ya kazi Zake za zamani,' **Kristo anasema**. 'Alipotoa baharini amri yake kwamba maji yasikiuke amri yake; Alipoweka misingi ya dunia; basi nilikuwa na Yeye, **kama mtu aliyelelewa naye**; na kila siku nilikuwa raha Yake, nikifurahia kila wakati mbele Yake. "'Signs of The Times, Februari 22, 1899

"Kupitia Sulemani **Kristo alitangaza**: 'Bwana aliniiliki mimi katika mwanzo wa njia Yake, kabla ya kazi Zake za zamani. Niliwekwa juu tangu milele, tangu mwanzo, au ulimwengu ulivyokuwa. **Wakati hakukuwa na**

vilindi, nilizaliwa; wakati hapakuwa na chemchemi zilizojaa maji. Kabla ya kuzika kwa vilima, kabla ya vilima kutulizwa kabla ya vilima nilikuwepo. "'Signs of The Times Aug 29, 1900

"Bwana Yesu Kristo, **Mwana wa Mungu wa Mungu**, alikuwako **tangu milele, mtu tofauti, lakini mmoja na Baba**. Alikuwa utukufu mwingi wa mbinguni. Alikuwa kamanda wa hekima za mbinguni, na heshima ya malaika ilipokelewa naye kama haki yake. Hii haikuwa wizi kwa Mungu. **'Bwana aliniiliki mwanzo wa njia yake,' anasema**, 'kabla ya kazi zake za zamani. **Niliwekwa juu tangu milele, tangu mwanzo, au ulimwengu ulivyokuwa**. Wakati hakukuwa na vilindi, nilizaliwa; wakati hapakuwa na chemchemi zilizojaa maji. **Kabla ya milima** kutatuliwa, **kabla ya vilima kabla nalizaliwa**; wakati bado alikuwa hajaumba dunia, wala shamba, wala sehemu ya juu ya mavumbi ya dunia. Alipotayarisha mbingu, nilikuwa hapo: wakati aliweka dira juu ya uso wa kina. "' *E. G. White, Review and Herald, Aprili 5, 1906*

Ona kwamba katika kila kisa anasema kwamba "Kristo anasema," "Kristo alitangaza," "Bwana Yesu Kristo, Mwana wa Mungu wa

Mungu ... atangaza" kwamba alizaliwa. Mwisho wa 1906 alikuwa bado anatumia Hekima ya Mithali sura ya 8 kwa Kristo.

Richard M. Davidson kutoka Chuo Kikuu cha Andrews anathibitisha kuwa kifungu hiki ni hakika kwa kuzaliwa kwa Mwana ambako "kumeimarishwa katika Mithali 30: 4 (pamoja na uwasilishaji wa Waumbaji - Baba na Mwana): 'Nani amepanda mbinguni, au ameshuka? Nani amekusanya upepo katika ngumi Zake? Nani ameifunga maji kwenye vazi? Ni nani aliyeanzisha miisho yote ya dunia? Jina lake ni nani, na jina la Mwana wake ni nani, ikiwa unajua? "" Kwa hivyo, mtu hangeweza kuzuia lugha ya ' kuzaliwa 'akimaanisha Kristo muda mrefu kabla ya kuwepo kwake katika mwili. " *Jarida la Jumuiya ya Wanatheolojia la Waadventista, Spring 2006, p. 33-54*. Davidson anachukulia hili kama kumbukumbu tu ya kielelezo juu ya usanikishaji wake kama mpatanishi, sio kuzaliwa halisi.

Matumizi ya "Ellen White" ya "mzaliwa," hata hivyo haikuisha na maelezo yake 1888 huko Minneapolis.

"Mbele ya wenyeji wa mbinguni Mfalme alitangaza kwamba **hakuna yeyote isipokuwa Kristo, Mzaliwa**

wa pekee wa Mungu, anayeweza kuingia kikamilifu katika madhumuni yake ..." *Patriachs and Prophets* p. 36 1890

"**Alikuwa Mwana Mzaliwa wa pekee wa Baba**" *Signs of The Times*, Novemba 23, 1891

"**Mkuu wa mbinguni, mzaliwa wa pekee wa Baba,** anajibu madai ya Shetani." *Review and Herald*, Juni 20, 1893

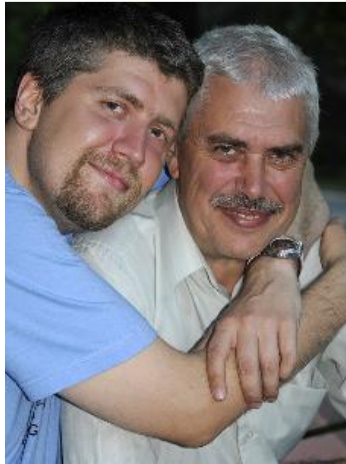
"Yeye alikuwa **Mwana wa Mungu wa pekee,** ambaye alikuwa mmoja na Baba tangu mwanzo." *Signs of The Times*, Mei 28, 1894

"**Kristo ni nani? Yeye ndiye mtoto wa pekee wa kumi wa Mungu aliyehai.**" *Youth Instructor*, Juni 28, 1894

Wakati Prescott alipokuwa Australia, aliandika juu ya Mwana mzaliwa "aliyetengenezwa" kwa mfano wa Baba.

"**Baba wa Milele, yule ambaye habadiliki, alimtoa Mwana wake wa pekee,** akamtoa kutoka kifuani mwake aliyumbwa kwa sura iliyo wazi ya mtu wake, na akamtuma duniani ili kudhihirisha jinsi anapenda wanadamu." *Review and Herald*, Julai 9, 1895

"Kristo anapaswa kuinuliwa kama mwalimu mkuu wa kwanza, **Mwana wa pekee wa Mungu,** ambaye alikuwa na Baba tangu **zama za milele.**" *Special Testimonies on Education*, p. 230 1895

"Lakini mpangilio wa Bwana, uliowekwa katika baraza na **Mwana wake wa pekee,** ulikuwa wa kuwacha watu walio na uhuru wa kuchagua kwa urefu fulani muda wa uchunguzi." *Review and Herald*, Desemba 21, 1897

"**Kristo, Mwana wa pekee wa Mungu,** alikuwa mjumbe aliyetumwa ... Na katika zawadi hii Baba aliipa ulimwengu wote ulimwengu." *Review and Herald*, februari-15, 1898

"Kujitolea kwa mzaliwa wa kwanza kulikuwa na asili ya mwanzoni. **Mungu alikuwa ameahidi kumtoa mzaliwa**

wa kwanza wa mbinguni ili kuokoa mwenye dhambi." *Desire of Ages*, uk. 51 1898

"Mtume Paulo anasema juu ya Mpatanishi wetu, **Mwana mzaliwa wa pekee** wa Mungu, ambaye katika hali ya utukufu alikuwa katika hali ya Mungu, Amiri wa majeshi yote ya mbinguni, na nani, wakati alivaa Uungu wake na ubinadamu, alichukua sura ya mtumwa." *Youth's Instructor*, Oktoba 13, 1898

"**Kristo, Mwana wa Mungu wa pekee,** aliondoka katika nyumba za kifalme na kuja ulimwenguni, na kupitia yeye Mungu akamimina mafuriko ya uponyaji." *Youth's Instructor* Machi 30, 1899

"**Kabla ya kuwekwa misingi ya ulimwengu,** Kristo, **Mzaliwa wa pekee** wa Mungu, alijiahidi mwenyewe kuwa Mkombozi wa wanadamu, ikiwa Adamu atatenda dhambi." *Signs of The Times*, Agosti 2, 1905

"Ili kutekeleza mpango wake kikamilifu, iliamuliwa kwamba Kristo, Mwana wa pekee wa Mungu, atolewe mwenyewe toleo la dhambi." *Review and Herald*, Mei 2, 1912

Kwa makubaliano na Waggoner na Jones, Smith, Underwood na Pres-cott, yeye (Ellen White) pia anaelezea Baba kama chanzo cha maisha yote, hata kwa Mwana. "Kwa maana kama vile Baba anayo uzima ndani yake; kwa hivyo amempa Mwana kuwa na uzima ndani mwake "Yohana 5:26. Alinukuu Yohana 8:28; 6:57; 8:50; 7:18 kisha akasema,

"Kwa maneno haya imewekwa kanuni kuu ambayo ni **sheria ya uhai kwa ulimwengu. Vitu vyote Kristo alipokea kutoka kwa Mungu**, lakini alichukua ili kutoa. Kwa hivyo katika korti za mbinguni, katika huduma Yake kwa viumbe vyote: kupitia Mwana mpendwa, maisha ya Baba hutiririka kwa wote; **kupitia Mwana hurejea, katika sifa na huduma ya shangwe**, wimbi la upendo, kwa Chanzo kikubwa cha wote. Na kwa hivyo **kupitia Kristo** mzunguko wa kufaidika umekamilika, unaowakilisha tabia ya **Mtoaji mkubwa**, sheria ya uzima. " *Desire of Ages* uk. 21, 1898

Nukuu hii, iliyochukuliwa kutoka sura ya kwanza ya *Desire of Ages*, inaelezea kile Ellen White alichokiita "mzunguko wa kufaidi." Baba ndiye chanzo cha uhai wote; hutoka kutoka kwa Yeye kupitia Mwana ambaye

alizaliwa kutoka kwa Baba, aliyetoka (Yohana 8:42) kwa kusudi la kumfunulia Mungu viumbe wa ulimwengu. Roho wa Mungu vile vile hutiririka, au hutoka (Yohana 15: 26) kutoka kwa Baba, kupitia Mwana, kuleta maisha ya Baba kwa viumbe Vyake vyote. Ushirika wetu uko kwa Baba na Mwana (1Yohana 1: 3) kupitia roho yao ambayo inarudi kupitia Mwana kurudi kwa Baba.

Ellen pia alidumisha kusadikika kwa maisha yake yote katika watu waliotengwa, wa Baba na Mwana.

"Mara nyingi nimeona **Yesu** aliyependeza, kuwa **Yeye ni mtu**. Nilimuuliza ikiwa **baba yake ni mtu** na alikuwa na **sura kama yeye**. Yesu alisema, "**Mimi ni picha halisi ya Baba yangu**." *Early Writings*, uk. 77 1851

"Tangu umilele kulikuwa na **umoja kamili kati ya Baba na Mwana**. Walikuwa **wawili, lakini mfupi sana wa kufanana; wawili katika umoja, lakini mmoja kwa roho, na moyo, na tabia**. " Youth's Instructor Desemba 16, 1897

"Katika kina cha hekima na nguvu zote na huruma baba alichukua kazi ya wokovu mikononi mwake

mwenyewe. Alimtuma **Mwana wake wa pekee** ulimwenguni ili kuishi sheria za Yehova. " *Bible Echo*, Novemba 20, 1899

Baba na Mwana hawafanani. Kwa hivyo sio sawa kabisa katika nyanja zote. Lakini katika Yohana 10:15 Yesu alisema kwamba "anamjua Baba" kama vile Baba anamjua yeye. Katika maelewano kamili na mumewe, alisisitiza kwamba umoja wao sio wa mwili bali ni wa tabia, moyo na akili kwa sababu wanashiriki Roho mmoja. Alimtumia Zekaria 6:12 kwa Baba na Mwana, Uungu wa wawili.

"Uhusiano kati ya **Baba na Mwana, na tabia ya wote wawili**, imewekwa wazi katika andiko hili pia:

Bwana wa majeshi asema hivi, Je!

Tazama, huyo mtu

jina lake ni **Tawi**.

Naye atakua

nje ya mahali pake;

Naye atajenga

Hekalu la Yehova...

Naye atachukua **utukufu**,

Na atakaa na kutawala

juu ya kiti chake cha enzi;

Naye atakuwa kuhani

juu ya kiti chake cha enzi;

Na shauri la amani

itakuwa kati ya zote mbili. "

Testimonies to the Church Vol. 8, p. 269
1904; *Review & Herald*
March 3, 1904.

Huu bado ilikuwa msimamo wake mnamo 1905.

"Kristo ni mmoja na Baba, lakini Kristo na Mungu ni wawili tofauti. Soma sala ya Kristo katika sura ya kumi na saba ya Yohana, na utaona ukweli huu umeonyeshwa wazi. " Mkutano Mkuu wa 1905 wa Waadventista Wasabato, Takoma Park Kuosha-tani D. C., Mei 19, 1905, *Review and Herald*, Juni 1, 1905

Kuna ukweli dhahiri na thabiti wa kuamini kwa Mwana wa Mungu wakati wote wa huduma ya Ellen. Mwana alipokea vitu vyote kutoka kwa Baba: Uzima wake wa milele na roho, tabia ya Kiungu, jina Lake mwenyewe, nguvu za uumbaji, mamlaka, utukufu na heshima. Yeye si mtoto kwa uumbaji au kufanywa mtoto, lakini ni Mwana aliyezaliwa.

Shetani huyu angejaribu kujificha na kuficha.

"Malaika walifukuzwa kutoka mbinguni kwa sababu hawangefanya kazi kupatana na Mungu. Walianguka kutoka mali zao za juu kwa sababu walitaka kuinuliwa. Walikuja kujikuza, na **walisahau kwamba uzuri wao wa kibinadamu na tabia zilitoka kwa Bwana Yesu. Ukweli huu malaika wangeficha, kwamba Kristo alikuwa Mwana wa pekee wa Mungu, na waligundua kwamba hawakupaswa kushauriana na Kristo. "** Barua ya 42, Aprili 29, 1910, kwa Mzee D. A. Parsons, katika *This Day with God* uk. 128

Ellen alisema ni ukweli kwamba Kristo ndiye Mwana wa pekee wa Mungu. Muda mrefu kabla ya kuzaliwa kwake kibinadamu huko Betlehemu, malaika waasi huko mbinguni walifanya njama ya kuficha ukweli huu. Tunaweza kuona wazi jinsi hii ilibadilika mara mbili.

Baada ya kukiri kwa imani ya Petro katika Mwana wa Mungu aliye hai, "mbwa mwitu wabaya" walikuja na kubadilisha imani mara moja iliyotolewa kwa watakatifu kuwa umoja wa watu wa ndani. Wengine walificha ukweli wa Mwana mzaliwa wa Mungu kwa kutambua tu kuzaliwa kwake kama mwanadamu. Kufikia karne ya 4, mafundisho mapya ya *Modalism* na *Trinitarianism* (utatu) yalitangazwa kabisa. Lakini kufuatia Matengenezo, ukweli wa Uungu wa Mungu na Uwana wa Kristo ulipatikana tena na kusoma kwa Neno la Mungu.

"Watu wetu wengi hawatambui jinsi msingi wa imani yetu umewekwa. Mume wangu, Mzee Joseph Bates, Baba Pierce, Mzee Edson, na wengine ambao walikuwa na shauku, wenye heshima, na wakweli, walikuwa miongoni mwa wale ambao, **baada ya kupita kwa wakati huo mnamo 1844,** walitafuta ukweli kama hazina iliyofichwa. Nilikutana nao, na tukasoma na kusali kwa bidii. **Mara nyingi tulibaki pamoja hadi usiku, na wakati mwingine usiku kucha, tukisali tupate nuru na kusoma Neno. "** Chagua Ujumbe zilizowekwa-Vol. 1 p. 206, 1904

Ellen White alisimama kidete juu ya kudumisha "nguzo za imani" za awali zilizowekwa katika miaka hiyo ya mapema baada ya 1844.

"Huo ambao ndio ukweli mwanzo ni ukweli sasa.

Ingawa ukweli mpya na mbaya wa kweli kwa kizazi kinachofuata umefunguliwa kwa hoja ndogo, maonyesho ya sasa hayapingani na yale ya zamani. Kila ukweli mpya unaofahamika huupingani na ule wa zamani. " *Review and Herald*, Machi 2, 1886

"Maonyesho ya sasa" yanamaanisha ujumbe unaotengenezwa na Jones na Waggoner katika Ishara zao za mapema za 1888 za Makala ya Signs of The Times ambayo ililenga nguvu ya Kristo kama Muumbaji wa kuunda ndani yetu maisha yake ya haki kwa kuweka imani yetu katika yeye hata kama aliiweka imani yake kwa baba.

Wana wa Ellen White walifuata ushauri wake na hawakubadilisha imani yao kwa Uwanaume halisi au utambulisho wa Roho:

"Kristo ndiye **mzaliwa wa pekee wa Baba.**" James Edson White, *Past, Present and Future*, p. 52. **1909**

Kwa zaidi ya miaka hamsini *ukweli* huu ulithaminiwa na kanisa.

"**Miaka hamsini iliyopita** hazijapunguza alama moja au kanuni ya imani yetu kwani tulipokea maandishi mazuri na mazuri ambayo tulifanywa hakika mnamo 1844, baada ya muda kupita." Barua 326 Desemba 4, 1905 kwa W. C. White katika *The Upward Look* Chp. 338, p. 352

Halafu, pole pole kwa miongo mingi ukweli huo ulifichwa tena kwa mara ya pili. Kizazi kizima kiliibuka kutoka shule zetu bila ujuzi wa mafundisho haya ya kihistoria. Sehemu ya 3 ya **Theos** inasoma sehemu hiyo ya hadithi ya Mwana Mzaliwa.

The Desire of Ages

Inadaiwa kwamba uchapishaji wa *The Desire of Ages* na Ellen White mnamo 1898 ulisababisha mabadiliko makubwa katika maoni ya Kanisa juu ya uungu wa Kristo, na kumwinua kutoka kwa Mwana wa Mungu hadi Mungu mwenyewe.

"Wakati sauti ya malaika hodari ilisikika katika kaburi la Kristo, ikisema, Baba yako anakuita, Mwokozi alitoka kutoka kaburini kwa uhai ambao ulikuwa ndani Yake. Sasa imethibitishwa ukweli wa maneno yake, 'Nitauweka chini uhai, ili niweze

kuuchukua tena... Nina nguvu ya kuuweka chini uhai, na nina nguvu ya kuuchukua tena." Sasa unabii ulikuwa umetimizwa. Aliongea na makuhani na watawala, 'Nitaharibu nyumba hii, na kwa siku tatu. Nitaiinua. "Yohana 10:17, 18; 2:19." *Desire of Ages* uk. 785 (1898).

Hil lilisitizwa na mwonekano wa kifungu, kilichokopwa hapo awali na kuchapishwa miaka miwili mapema kwenye *Review and Herald*.

"Katika Kristo kuna uzima, asili, usio na pupa, usio na wa kawaida. 'Yeye aliye na Mwana anao uzima.' 1Yohan 5:12 Uungu wa Kristo ni uhakikisho wa uzima wa milele." *Ibid*, p. 530.

M. L. Andreasen akiwa na umri wa miaka 24 mnamo 1902 alishtushwa sana na taarifa hii kwamba alisafiri kwenda California mnamo 1909 kumuona Ellen White huko Elmshaven, akiamini kuwa haya hayawezi kuwa maneno yake mwenyewe.

"Nilikuwa na uhakika Dada White hakuwa ameandika, *"Katika Kristo kuna uzima, asili, usio na pupa, usio na wa kawaida.* ' Lakini sasa nimeyapata katika maandishi yake mwenyewe kama vile ilivyokuwa imechapishwa. Ilikuwa hivyo na taarifa zingine. Nilipokuwa

ninaangalia, **niligundua kuwa haya ni maneno ya Dada White mwenyewe.** ”
"Roho wa Unabii," Chapisho la Kanisani huko Loma Linda, California, Novemba 30, 1948, *Adventist Heritage Center, Andrews University.*

Lakini hisia zake za awali za kuvutia zilikuwa sahihi kwa sababu kweli kujieleza hakukuwa kwa asili na Ellen White. Kulikopwa na kutolewa kwa John Cumming, D.D., F.R.S.E. wa London katika Usomaji wake wa Jioni ya Sabato kwenye Agano Jipya - St John uliochapishwa-na John P. Jewett Co wa Cleveland, OH mnamo 1856. Kwenye ukurasa wa 5 (kushoto) Cumming anaandika:

"Ndani yake kulikuwa na uzima,' 'Hiyo ni, asili, isiyozuiliwa, iliyoubwa. Ndani yetu kuna kijito kutoka kwa Chemchemi ya Uzima; ndani yake kulikuwa na Chemchemi ya Uzima. Maisha yetu ni kitu tunapokea, kitu ambacho Mtoaji anachukua tena kwa yeye-mwenyewe, kwa ambayo hatuwezi kudhibiti, na ambayo lazima tumpe Mungu habari na sifa. Lakini kwa Yesu maisha yalikuwa ya asili, yasiyopuuzwa; "

JOHN I. 5
it begins first with a statement of what Christ was, what Christ had become, and at once he presents the Redeemer entering on his official ministry, and says nothing about his birth, which had been fully and minutely delineated by previous evangelists. And you will be struck, if you will take up a comparison of the Gospels written by any one who has paid attention to the subject,—with the perfect harmony that subsists between each of the four evangelists, writing from different countries, viewing the Saviour at different angles, and each stating the facts which came before his own personal and immediate inspection.
Now, John says nothing about the birth of Christ, but he proceeds at once to state the sum and the substance of the ministry of Jesus, as preceded by John the Baptist, according to the prophecy in the last chapter of the book of Malachi,—that God should send his messenger before him, to prepare the way of the Lord. He at once begins by asserting the Deity of Christ as God and Lord of all; and he states, "In him was life,"—that is, original, unborrowed, undervied. In us there is a streamlet from the Fountain of Life; in him was the Fountain of Life. Our life is something we receive, something that the Giver takes back again to himself,—over which we have no control, and for which we must give God the account and the praise. But in Jesus was life undervied, unborrowed; he was the Life; and that Life, it is said, "was the light of men." It is remarkable, in this Gospel, that life is constantly associated with light: that is a great analogy that we can discover in this world ourselves. If there were no light, all vegetation would

Tawasifu ya ofisi ya ya maktaba ya Ellen G. White, iliyoandaliwa na Warren H. Jones, Tim Poirier, na orodha ya Ron Graybill inaorodhesha Usomaji wa Cumming Sabbath Evening Readings on the New Testament kama moja ya vitabu vya maktaba ya Ofisi ambavyo angepata nafasi ya kusoma. Hata hivyo, ni ya kushangaza kwamba Cumming hajataja Uungu wa tatu. Yeye husema Uungu wa Kristo tu kama "Mungu na Bwana wa wote."

Hili sio shtaka la uhuni wa kuchukua maandishi ya wenyewe ili kudhoofisha uhamasishaji wa Ellen White. Lakini tunapaswa angalau kutambua asili ya taarifa hii yenye kuthaminiwa. Mnamo 1905, Bi White alikopa zaidi kutoka kwa Cumming.

"Katika Yesu maisha yetu yanatokana. Ndani yake kuna uzima, ambao ni ya asili, isiyo na ubinadamu, isiyo ya maisha. Ndani yetu kuna kijito kutoka kwa chemchemi ya maisha. Kwa Yeye ni chemchemi ya uzima. Maisha yetu ni kitu ambacho tunapokea, kitu ambacho Mtoaji hujirudishia kwake mwenyewe. " Letter 309 katika *Medical Ministry* uk. 7

Wakati huu unajumuisha "chemchemi ya kisima," na "Mtoaji." Urekebishaji huu ulioongezeka unasaidia kuelezea maana iliyokusudiwa ya "asili, isiyokopwa, iliyojengwa" kwa kulinganisha maisha ambayo Mwana hurithi kwa asili na maisha ambayo hupewa wana wa wanadamu.

Wala hakukuwa wa kwanza kutumia maneno haya. William E. Channing aliyatumia hata mapema mnamo 1819 wakati wa hotuba iliyotolewa huko Balti-More, Maryland iliyopewa jina la "*Unitarian Christianity.*"

"Tunatunza kwa dhati ... kwamba Baba yetu aliye mbinguni ni asili, kimsingi, na wa milele, na ana nia ya kutoa; na kwamba upendo wake usio na msingi, ulio msingi, na upendo usiobadilika ndio chemchemi ya kile kinachotokea kwetu kupitia Mwana wake. *The*

Works of William E. Channing, 1882, p. 371

Ijapokuwa katika mfano huu ilikuwa "chemchemi" ya upendo na ukamilifu ambao "haukukopwa " badala ya uzima wa milele, ni jambo la kushangaza kwamba usemi huu hupokea uangalifu na heshima kama hiyo kwa wale wanaomtetea Utatu Ellen White wakati mizizi yake inatokana na chanzo thabiti cha kupinga-Utatu.

M. L. Andreasen

Bila Kujua haya, Andreasen baadaye aliandika,

"Kauli hii wakati huo ilikuwa ngumu na ililazimisha kutazama tena maoni yangu ya zamani-na ya dhehebu hilo - juu ya uungu wa Kristo." M.L.Andreason, *Without Fear or Favor*, p. 76

Lakini je! Hii ndivyo ilivyo? Ni nini majibu ya kanisa wakati huo? Je, ulikuwa na wingi wa maoni na

mshangao kama apendekezavyo Andreason? Lazima turudi nyuma angalau miaka miwili kabla ya kuchapishwa kwa *Desire of Ages* ili kufuatilia athari ya taarifa hii kwa jamii ya Waadventista. Usemi huo ulitumiwa na Ellen kwa mara ya kwanza katika nakala ya *Review* mnamo 1896, na mwaka uliofuata katika *Signs of The Times*:

"Kwa Yeye kulikuwa na uhai, asili, usio na pupa, usiombwa kwa chochote. Maisha haya sio asili kwa mwanadamu. Anaweza kumiliki kupitia Kristo tu. Hawezi kuipata; amepewa zawadi ya bure ikiwa atamwamini Kristo kama Mwokozi wake wa kibinafsi. 'Huu ni uzima wa milele, ili wakujue wewe Mungu wa pekee wa kweli, na Yesu Kristo, ambaye umemtuma' (Yohana 17: 3). Hii ndio chemchemi ya uhai iliyo wazi kwa ulimwengu. " Pia katika ISM p. 296

Kwa maneno mengine, "Yeye [mwanadamu] anaweza kumiliki [maisha, ya asili, yasiyokuwa na thibitisho, inayopatikana] kupitia Kristo tu. Yeye [mwanadamu] hawezi kupata [maisha, asili, isiyokopwa, iliyopitishwa]; amepewa kama mtu zawadi ya bure ikiwa [mwanadamu]

atamwamini Kristo kama Mwokozi wake. "

Angalia "uhai, asili, usio na ubunifu, uliowekwa," aina ile ile ya maisha ambayo Kristo alikuwa nayo, amepewa mwanadamu kama zawadi ya bure na kwamba maisha yetu yametokana na Yesu. Kwa maana hii, Yesu ni Baba yetu thabiti na Isaya 9: 6, Isa 22: 20-23, Waebrania 2:13, Isa 8:18. Yeye ni kichwa cha Kanisa, kama Baba yake ni kichwa cha Kristo, 1Wakor 11: 3. Kristo anatupa uhai huu kwetu, kwa sababu aliupokea kutoka kwa Baba yake. Yesu alisema,

"Kwa maana kama vile Baba anayo uzima ndani yake; kwa hivyo amepa Mwana kuwa na uzima ndani mwake "Yohana 5:26

Kwa hivyo, Kristo, Mwana wa Mungu, alirithi "maisha ya asili, yasiyokopwa, kutoka kwa Baba yake. Kristo ndiye pekee aliye na uzima huu kwa kuzaliwa; Alirithi kwa kuzaliwa kutoka kwa Mungu. Mwana alipokea uzima huu kama ana kila kitu kingine, kila nguvu nyingine, kutoka kwa Baba yake.

"Vitu vyote Kristo **alipokea** kutoka kwa Mungu, lakini **alichukua** ili kuvitoe. Kwa hivyo katika enzi za

mbinguni, katika huduma Yake kwa viumbe vyote: kupitia Mwana mpendwa, **maisha ya Baba hutiririka kwa wote**; kupitia Mwana hurudi, katika sifa na huduma ya shangwe, wimbi la upendo, kwa **Chanzo kikubwa cha wote**. " *Desire of Ages*, uk. 21

"Ni Yeye tu aliye na kutokufa, anayeishi katika nuru na uzima, ndiye angeweza kusema, 'Nina nguvu ya kuyatoa maisha yangu, na nina nguvu ya kuyachukua tena.' Wanadamu wote katika ulimwengu wetu hupokea maisha yao kutoka kwake. Yeye ndiye chemchemi ya uzima. " MS 131, 1897 katika 5BC p. 1113

Ni baba pekee, chemichemi ya uzima aliye na nguvu juu ya maisha. Lakini Kristo alisema kwamba anaweza kuweka maisha Yake (*psuchen*, roho) na kuyachukua tena kwa idhini ya Baba yake. Suala, hata hivyo, sio moja ya uwezo au nguvu lakini mamlaka ambayo, Yesu anasema, yanatoka kwa Baba yake.

Yohana 10:17

Kwa hivyo Baba yangu ananipenda, kwa sababu ninatoa maisha yangu [*psuchen*, roho] ili niweze

kuchukua [*labo* Strong's # 2983, pokea, pata, kubali tena]

Angalia maneno ya Kiyunani yaliyotumiwa katika aya hii. Sasa linganisha maneno yaliyotafsiriwa "chukua" katika aya inayofuata.

Yohana 10:18

Hakuna mtu anayechukua [*airen* Strong's # 142] kutoka kwangu, lakini ninayaweka mwenyewe nina nguvu [mamlaka ya *ezonsian*, uhuru, ubinafsishaji, kulia] kuiweka [Nafsi yangu] chini, na nina nguvu [*ezonsian* mamlaka] kuchukua [*labein* Strong's # 2983 kupokea, ipate] tena. Maagizo haya nimeyapokea [*elabon* Strong # 2983] kwa Baba yangu

Yesu alisema "hakuna mtu anayechukua kutoka kwangu, lakini ninayaweka mwenyewe." Tazama kwamba hakusema "hakuna mtu anayenipa, ninayachukua yote peke yangu."

Neno "chukua" lina aina mbili za Kiyunani katika maandishi haya. Wakati Yesu anasema "Hakuna mtu anayechukua kutoka kwangu" neno la Kiyunani ni Strong's # 142 *airo* ambalo limetafsiriwa kuchukua. Ni **hatua ya wazi**; kuondolewa na chama kimoja bila uhamishaji wowote unaohusika kutoka kwa chama kingine.

Mifano ya hii katika injili ya Yohana ni:

Yohana 1: 29 Mwanakondoo wa Mungu ambaye huondoa dhambi za ulimwengu.

Yohana 2:10 Chukua [*airo*] vitu hivi! Msifanye nyumba ya Baba yangu kuwa pango la wezi.

Yohana 5: 8 Inuka, chukua kitanda chako na utembe

Yohana 11:39 Ondoa [*airo*] jiwe.

Yohana 20: 13 Wamemwondoa [*airo*] Mola wangu

Lakini wakati anasema "Atachukua tena" John hutumia neno tofauti la Kiyunani, Strong's # 2983 *aba*, *labein*, *elabon*. Aina anuwai za *lambano* ambayo hutafsiri kama ama kuchukua au kupokea kwa sababu ni **kitendo cha kujirudia**. Kuna uhamishaji wa kitu kutoka kwa mtoaji hadi mpokeaji.

Kwa mfano,

Mathayo 26: 26 Yesu alitwaa mkate, akawabariki, akaumega, *akawapa* akisema, "Chukua, kula ..." Katika kuchukua mkate, walipokea.

Halafu pia *lambano* linatafsiriwa kama "pokea" mara 133 katika New Testament.

Yohana 1:12 Wote waliompokea, aliwapa nguvu ya kuwa wana wa Mungu

Yohana 3: 27 Mtu hawezi kupokea chochote isipokuwa amepewa kutoka mbinguni

Yohana 16:24 Omba na *mtapokea*

Yohana 20:22 Yesu akawapulizia, akasema, "*Pokeeni Roho Mtakatifu*"

Yesu hutoa nguvu

na wengi *hupokea*.

Mbingu inatoa

na mwanadamu *hupokea*.

Yesu aliwapatia Roho wake

na walipokea.

Lambano pia hutafsiriwa mara 106 kama kuchukua.

Kila wakati kuchukua kunafanyika, kupokea pia hufanyika. Neno hili la Kiyunani limetumika katika Yohana 10:18 wakati Yesu alisema "alipokea" amri hii kutoka kwa Baba yake ambaye "alimpa". Angeweza kusema, "Nachukua agizo hili, jukumu hili."

Kuchukua kwa *lambano* daima ni matokeo ya kupokea kile *kilichotolewa*. Ni hatua ya kurudisha nyuma.

Ikiwa tutatafsiri "kuchukua-kupokea" kwa *lambano* kama kile "kuchukua" kwa *airo*, basi kifungu hiki kinakinzana na aya zaidi ya mbili ambazo

zinasema kwamba Mungu Baba alimfufua Yesu.

Ikiwa tutatafsiri *lambano* kama "chukua na upokee", basi aya hii inakubaliana na aya hizi zote na zinabishana tu na aya zingine mbili ambazo zinaonekana kupendekeza Yesu alijiinua.

Kupatana na Yohana 5:26, Mwana ana mamlaka ya kupokea tena uzima ambao Baba yake alimpa.

Kwa hivyo majibu yalikuwaje kati ya Waadventista wa Sabato kufuatia kuchapishwa kwa hali hizi za serikali za uchochezi?

"Kwa kushangaza, kwa miaka kadhaa baada ya kuchapishwa kwa *Desire of Ages*, kanisa kwa ujumla liliepuka taarifa hizi na zingine." Merlin Burt, "Historia ya Maoni ya Waadventista Wasabato juu ya Utatu" *Journal of the*

Adventist Theological Society, Spring 2006.

Burt anatafsiri ukosefu wa maoni kutoka kwa ndugu zake wa kisasa wa Kiadventista kama ishara ya heshima au kuchokozwa. Wao tu "waliepuka" ugomvi wowote wa moja kwa moja na Ellen White. Kuanzia masomo yetu hadi sasa, ni busara zaidi kuhitimisha kuwa hawakuona haja yoyote ya kutoa maoni au kitu. Tayari walikubaliana naye kwamba Mwana halisi wa Mungu kwa asili na kwa ndani ana aina ileile ya maisha ambayo Baba yake anaishi.

Ushuhuda wa kihistoria unaonyesha kuwa ni baada tu ya istilahi iliyokubaliwa polepole ya *Utatu* ilionekana ndani ya kurasa za machapisho yetu ya umma ambapo watetezi walianza kutafuta sababu ya kuelezea matokeo ya mwisho. Kukubalika kwa fundisho letu la *Utatu* hakukuwa kama matokeo ya kusoma kwa ushirika wa Biblia kama vile uzoefu wa asili ulivyoripotiwa na Ellen katika miaka michache baada ya 1844. Akirejelea Ballenger na Kellogg aliandika:

"Wale ambao wanatafuta kuondoa alama za zamani hawashikiki; hawakumbuki jinsi walivyopokea na kusikia. Wale wanaojaribu kuleta

nadharia ambazo zinaweza kuondoa nguzo za imani yetu **juu ya patakatifu** au kuhusu **uungu wa Mungu au wa Kristo**, wanafanya kazi kama vipofu. Wanatafuta kuleta kutokuwa na uhakika na kuwaweka watu wa Mungu kando bila nanga. " *Manuscript Release* No. 760 p. 9, 1905.

Ellen White aliona kuwa hili litatokea na alipendekeza kwamba ukweli wa asili uliotangazwa na mapainia uchapishwe tena.

"Wakati wanaume watakapoingia ambao wataondoa pini moja au nguzo kutoka kwa msingi ambao Mungu ameanzisha kwa Roho wake Mtakatifu, **wacha wazee ambao walikuwa mapainia katika kazi yetu wazungumze wazi, na wale waliokufa pia wazungumze, kwa kuchapisha tena nakala zao katika nakala zetu.**" MS 62 Mei 24, 1905 katika *Manuscript Releases* Vol. 1, p. 55.

Ellen hakukuwa na kutoridhika juu ya kukuza mafundisho na maonyesho ya sasa ya wale ambao tumewahi kupitia. Nakala zao zinapaswa kusomwa na kusomwa tena. Wacha mapainia wazungumze wazi. *Theos* inafanya hivyo tu.

Hoja ya sasa ya mabadiliko ya kanisa la SDA katika fundisho la Mungu kutoka kwa mtu asiyeamini-utatu (na wakati mwingine kupinga msimamo wa utatu) wakati wa miongo ya kwanza ya historia yake kwa kupitishwa rasmi kwa Utatu katika toleo la tatu la Kiprotestanti, kwamba Ellen White alipewa polepole mwangaza juu ya mwendo wa maisha yake ambao ulirekebisha makosa ya hapo awali yaliyowekwa na waanzilishi wa Waadventista. Ikumbukwe kwamba kwa kuwa hakuwa na mwanga juu ya suala la kula nyama ya nguruwe hadi maono yake ya 1863, haishangazi kwamba hakuuelewa kabisa tabia ya Uungu hadi baadaye.

Kwa sababu ya maelewano ya ndoa, alimruhusu mumewe anayetamka kwa nguvu kushambulia fundisho la Utatu na kuwatia moyo "watu wengine wa utaalumu" kuelezea "maoni yao ya wachache" katika machapisho yake ya mara kwa mara dhidi ya "imani ya zamani ya Utatu isiyo ya maandiko. " Lakini alipokufa mnamo 1881, alianza kukuza "Uungu kamili wa Kristo" ambao leo inatafsiriwa kama ishara kuwa yeye alikuwa mwamini utatu ambaye mwishowe alikuwa anatokea wazi.

LeRoy Froom aliona imani ya mapainia kwa Mwana aliyezaliwa na Roho wa Kristo pamoja na baba yake kama "kasoro ya mapema," "tofauti," "maoni ya kibinafsi," na "nafasi mbaya."

Kwa kuchapishwa kwa kitabu chake kilichokubalika *Desire of Ages*, inadaiwa kwamba hakufunua tabia zisizo za ukweli. Kwa kuibuka kwa utata wa Kellogg, alidhani alizidisha kauli yake ya Utatu kwa kuzingatia "mtu wa tatu wa Uungu," akitambulisha "Utatu wa mbinguni" na kufafanua kuwa "Roho Mtakatifu ni mtu kama Mungu alivyo mtu. "

Je! Ni nini matokeo ya kukubali hili (sio tu linaloendelea lakini) badiliko juu ya asili ya Mungu?

Hali halali ya Ellen White kama mjumbe wa Bwana inaangaziwa. Kutilia shaka katika sifa zake kama nabii wa kweli kunajiitokeza. Wakati mwingine anajipinga mwenyewe.

Maono yake ya mapema yalimambulisha Baba na Mwana kama watu wawili; Yesu alikuwa mtu na Baba yake alikuwa mtu (Early Writings uk. 77).

"Kuna Mungu wa kibinafsi, Baba; Kuna Kristo kibinafsi, Mwana. " *SDA Bible Commentary* Vol. 6 p. 1068,

Review and Herald Nov 8, 1898.

Alionyeshwa kuwa Mungu sio utatu, lakini Mtu wa Kiungu. Ikiwa baadaye Mungu alimpa maoni tofauti juu Yake, basi kuna athari kubwa juu ya uadilifu wa Mungu.

Ikiwa Ellen White "alikosea" juu ya utambulisho wa Mungu hapo mwanzo, basi tuna hakika gani kwamba mwishowe aliupata sawa?

Miaka hamsini bila badiliko

Ikiwa Ellen White "alibadilisha theolojia yake" kuhusu Utatu baada ya kupokea "nuru mpya" basi lazima tushangae juu ya uhalali wa kusisitiza kwake mara kwa mara kwamba tunashikilia nguzo za imani ya Kiadventista ambazo hazijabadilika "kwa miaka 50 iliyopita."

Mnamo Aprili, 1903 alisema,

"Hakuna chochote kinachoruhusiwa kuja ndani ambacho kitasumbua misingi wa imani ambayo tumekuwa tukijenga tangu ujumbe ulipokuja mnamo 1842, 1843, na 1844 ... Je! Unafikiria ninaweza kuiacha nuru ambayo Mungu ametoa? mimi? " *General Conference Bulletin*, April 6, 1903, p. 35

Ingawa hasemi, kama inavyosema mara nyingine nne, "miaka 50 iliyopita," rejeleo yake juu ya 1842 huiweka miaka 61 iliyopita. Maoni yake yaliyofuata yalitolewa mnamo 1904.

"Je! Ni ushawishi gani unaoweza kusababisha wanaume katika hatua hii ya historia yetu kufanya kazi kwa njia ngumu, na yenye nguvu ya kubomoa msingi wa imani yetu ...? Juu ya msingi huu tumekuwa tukijenga kwa miaka hamsini iliyopita. " *Testimonies Containing Letters to Physicians and Ministers*, p. 58.

Msingi wa imani tangu 1856 ulikuwa ukibomolewa na wanaume kwa njia ya ujanja na nguvu. Lakini basi nabii wa kike alitoa wito wa kuendelea kuwa macho.

"Wala mtu asitafute kuvunja misingi ya imani yetu - misingi ambayo imewekwa mwanzoni mwa kazi yetu kwa kusoma kwa maombi ya neno na ufunuo. Juu ya maadhimisho haya mazuri tumekuwa tukijenga **kwa miaka hamsini iliyopita.** " *Testimonies for the Church* vol. 8, p. 297, 1904.

"Bwana ametangaza kwamba historia ya zamani itafanywa uvuvio tunapoingia kwenye kazi ya kufunga. Kila ukweli ambao ametoa kwa siku hizi

za mwisho unapaswa kutangazwa kwa ulimwengu. Kila nguzo ambayo ameiweka inapaswa kuimarishwa. Hatuwezi sasa kuachana na msingi ambao Mungu ameanzisha. Hatuwezi kuingia katika shirika jipya; kwa maana hiyo ingemaanisha uasi kutoka kwa ukweli. " *MS 129, 1905 in Selected Messages* vol. 2 p. 390

"Hakuna pini moja itakayoweza kutolewa kwa kile ambacho Bwana ameanzisha. Adui ataleta nadharia za uwongo, kama vile fundisho kwamba hakuna utakaso. Hii ni moja ya vidokezo ambavyo kutakuwa na kuondoka kwa imani. Tutapata usalama wapi isipokuwa katika ukweli ambao Bwana amekuwa akitoa **kwa miaka hamsini iliyopita?** " *Review and Herald*, Mei 5, 1905

"Tunapaswa kushikilia kanuni za kwanza za imani yetu iliyo dhabiti na kwenda mbele kutoka kwa nguvu hadi imani iliyoongezeka." *Special Testimonial Series* B, Nambari. 7, p. 57 1905

"Nimekuwa nikimsihi Bwana kwa nguvu na hekima **kuchapisha maandishi ya mashuhuda ambao walithibitishwa katika imani katika historia ya mapema ya ujumbe huo.**

Baada ya kupita kwa muda mnamo 1844, **walipokea taa na kutembea kwenye nuru**, na wakati wanaume wanaodai kuwa na taa mpya wangekuja na ujumbe wao wa ajabu kuhusu hoja mbali mbali za Maandiko, tulikuwa, kupitia kupitia kwa Roho Mtakatifu na shuhuda z kweli, ambazo zilikata ushawishi wa ujumbe kama vile Mzee AF Ballenger aliyekuwa akitumia wakati wake kuwasilisha. Mtu huyu masikini amekuwa akifanya kazi kwa hiari dhidi ya ukweli ambao Roho Mtakatifu amethibitisha. **Wakati nguvu ya Mungu inashuhudia ukweli ni nini, ukweli huo unafaa kusimama milele kama ukweli. Hakuna nuru nyingine kinyume na aliyotoa Mungu ambayo inapaswa kusikizwa.** *Loma Linda Messages*, Dec 11, 1905 p. 149, 150.

"Hatupaswi kupokea maneno ya wale wanaokuja na ujumbe ambao unapingana na mambo maalum ya imani yetu. Wanakusanya pamoja maandishi mengi, na kuyaweka kama uthibitisho kupinga nadharia zao zilizosemwa. Hii imefanywa mara kwa mara katika miaka hamsini iliyopita. Na ingawa Maandiko ni neno la Mungu, na yanafaa kuheshimiwa, matumizi yake, ikiwa

matumizi hayo yanahamisha nguzo moja ya msingi ambayo Mungu ameiwezesha **miaka hamsini hii**, ni kosa kubwa. " Ibid 1905

"**Miaka hamsini iliyopita** haijapunguza alama moja au kanuni ya imani yetu wakati tulipopewa tena ushuhuda mkubwa na mzuri ambao tulifanywa hakika mnamo 1844, baada ya kupita kwa wakati." *New York Indicator*, Feb 7, 1906 p. 4

"Tunapaswa kuendeleza kazi ya Mungu kwa roho ile ile ya unyenyekevu ambayo imeashiria juhudi zetu kwa **miaka hamsini iliyopita**. Lakini kazi yetu ifanywe kwa unyenyekevu, huku tukisimama kwa nguvu kwa kanuni za imani. " *Rekodi ya Conference ya Umoja wa Australia*, Desemba 30, 1907

"Je! Wako wapi wale ambao wametajwa kama wakiondoka kwa imani na kuzifuata roho za kudanganya na mafundisho ya pepo, wakiondoka kwa imani ambayo wameifanya kuwa takatifu kwa **miaka hamsini iliyopita?**" MS 21, 1906 in *Special Testimonies series B* vol 7, p. 61

1905, 1906, 1907 - 50
=

1855, 1856, 1857

Ellen White alihimiza uhifadhi wa imani ya asili iliyothibitishwa na Roho Mtakatifu ambayo itasimama milele kama ukweli. Alikuwa katika makubaliano kamili na msimamo wa mapainia wa asili juu ya Mwana Mzaliwa na Baba yake wa Milele.

Baba ni ameishi tangu Milele

"Kristo sasa ameketi pamoja na **Baba** katika kiti chake cha enzi ... **na yule wa milele na mwenye kutawala.**" *Great Controversy* uk. 416

"Yehova, **aliye wa milele, aliyeko, asiyeumbwa, Yeye mwenyewe Chanzo na Msaidizi wa wote, ndiye pekee anayestahili kuheshimiwa sana na kuabudiwa.**" *Patriachs and Prophets* uk. 305

"**Baba wa Milele**, yule asiyeweza kubadilika, alimtoa Mwanawe wa pekee, aliyetolewa kutoka kifuani mwake ..." *Review and Herald* Julai 9, 1895

" Kristo, Neno, mzaliwa wa pekee wa Mungu, alikuwa mmoja na Baba wa milele - mmoja kwa maumbile, kwa

tabia, kwa kusudi" *Patriachs and Prophets* p. 34

Baba ni Mkuu

"Baba yetu aliye mbinguni ...
Mtu Mkuu ..." *Thoughts from the Mount of Blessing* uk. 196 1896

"**Kama Yehova, Mtawala mkuu**, Mungu hangeweza kuwasiliana kibinafsi na wanadamu wenye dhambi, lakini aliupenda ulimwengu hata akamtuma Yesu kwa ulimwengu wetu kama msukumo wa yeye mwenyewe ... Alielekeza wasikilizaji wake kwa Mtawala wa ulimwengu, chini ya jina jipya, '*Our Father*.'" 9MR No. 708 p. 122 1900

Yesu "alimfundisha mwanadamu kushughulikia **Mtawala Mkuu wa ulimwengu** kwa jina mpya 'Baba yetu.'" *Review and Herald* Sep 11, 1894

"Kupitia Mwana mpendwa, maisha ya Baba hutiririka kwa wote; kupitia Mwana hurudi... kwa Chanzo kikubwa cha wote." *Desire of Ages* uk. 21 1898

Kristo ndiye kiumbe kingine tu

"Kristo, Neno, mzaliwa wa pekee wa Mungu, alikuwa ... ndiye tu anayeweza kuingia katika ushauri na makusudi ya Mungu." *Patriachs and Prophets* uk. 34

"Mfalme wa ulimwengu hakuwa peke yake katika kazi Yake ya kufaidi. Alikuwa na mshirika - mfanyakazi mwenza ambaye angeweza kuthamini madhumuni Yake, na angeshiriki furaha Yake katika kutoa furaha kwa viumbe vilivyoubwa." *Ibid*

"Hakuna mwanadamu, hata malaika aliye juu kabisa, anayeweza kukadiria gharama kubwa [ya kujitosheleza kwa Mungu katika kuandaa karamu ya injili]: **inajulikana tu kwa Baba na Mwana.**" *Bible Echo*, Oct 28, 1895

"... Baba na Mwana. **Walikuwa wawili**, lakini mfupi sana wa kufanana; wawili katika umoja, lakini mmoja kwa roho, na moyo na tabia." *Youth's Instructor*, Desemba 16, 1897

"Kristo ni mmoja na Baba, lakini Kristo na Mungu **ni watu wawili tofauti.**" *Review and Herald* Juni 1, 1905

"Utasikia watu wakijaribu kumfanya Mwana wa Mungu awe mtu wa uaminifu. Yeye na Baba ni mmoja, lakini ni watu **wawili**. Maneno yasiyofaa kuhusu hii inakuja...." *Review and Herald* Julai 13, 1905

"Bwana Yesu Kristo, Mwana wa Baba mzazi wa kumi, ni kweli Mungu ni duni, **lakini sio kwa tabia.**" MS 116, Desemba 19, 1905 katika *The Upward Look* p. 367

Wazo la umoja wa kitaifa wa hali ya juu wa kitengo cha viwango vitatu sawa-kitu kati ya mtu na utu - kwa kweli ni "sio chombo."

"Kuna **Mungu wa kibinafsi**, Baba; kuna Kristo kibinafsi, Mwana. " *Review and Herald*, Novemba 8, 1898

"**Mungu ndiye Baba** wa Kristo; **Kristo ni Mwana wa Mungu**. Kwa Kristo amepewa nafasi ya juu. Amefanywa sawa na Baba. Mashauri yote ya Mungu yamefunguliwa kwa Mwanawe." *Testimonies* vol. 8 p. 268 1904

"Yeye anayekataa tabia ya Mungu na ya Mwana wake Yesu Kristo, anamkataa **Mungu na Kristo** ... tabia ya Baba na Mwana ..." *Review and Herald* Mar 6, 1906

"Zawadi ya Kristo inaonyesha moyo wa Baba." *Desire of Ages* uk. 57 1898

"**Kristo alikuja ulimwenguni hapa kumfunua Baba** ... Maneno yake yalifunua uzuri, huruma na upendo wa Baba. Ubora wake ulikuwa ukamilifu wa Baba. Katika kila neno na

kazi yake inaweza kuonekana udhihirisho wa **sifa za Baba yake**. " *Signs of Times* Jan 20, 1898

"Mpango wa wokovu uliotengenezwa na **Baba na Mwana** utafanikiwa sana." *Signs of Times* Juni 17, 1903

"... **Baba na Mwana** wameungana katika kazi ya ukombozi ..." *Review and Herald* Mar 5, 1901

"**Baba na Mwana** kwa kushauriana waliamua kwamba Kristo lazima aje ulimwenguni ..." *Signs of Times* Mei 17, 1905

"... **Mwana wa Mungu alikuwa ameungana na Baba yake** katika kuweka mpango wa wokovu." *Review & Herald* Septemba 13, 1906

"**Mungu na Kristo** walijua tangu mwanzo wa uasi wa Shetani ..." *Review and Herald* Aprili 5, 1906

"**Kristo** alitoa kazi hii kwa wanafunzi wake ... ni fursa ya wafuasi wake kufunua Kristo na **Baba** kwa ulimwengu." *Review & Herald* Aug 16, 1898

"... siri ya utauwa ambayo tangu nyakati za milele imefichwa ndani ya **Baba na Mwana**." *Review & Herald* Aug 19, 1909

"**Mwana wa Mungu** aliiacha mbingu ili kukomboa kizazi kilichopotea ." *Signs of The Times* Feb 17, 1909

"... **Mungu** ... amejifunua katika Mwana wake, ambaye ni mwangaza wa utukufu wa baba ..." *Youth's Instructor*, Mar 22, 1900

"Mungu alisema, **'Nitamtuma Mwanangu.'**" *Testimonies for the Church* vol vol. 6 uk. 237

"Kama mtu wa kibinafsi, Mungu amejifunua katika **Mwana wake**." MS 124 1903, katika *Education* uk. 131

"... mwanadamu, jinsi Mungu alivyomwumba, akiwa na uhusiano na **Baba na Mwana**, angeweza kutii kila mahitaji ya Mungu." 1SM p. 253

"Wacha tumheshimu Mungu na Mwana wake, ambaye

kupitia kwake anawasiliana na ulimwengu." *Testimonies* vol. 8, p. 238

"**Baba na Mwana** pekee wanapaswa kuinuliwa." *Youth's Instructor* Jul 7, 1898

Aliamini kwamba Kristo pia ndiye **Mwana wa Mungu** kabla ya kuja duniani

"Mungu alimpa Mwanawe mzaliwa wa pekee kuwa mmoja wa familia ya wanadamu ..." *Desire of Ages* p. 25 1898

"... Baba alichukua kazi ya wokovu mikononi mwake mwenyewe. **Alimtuma Mwanawe wa pekee ulimwenguni...**" *Signs of Times*, Agosti 4, 1898

"Hapo mwanzo **Baba na Mwana** walikuwa wamepumzika Sabato baada ya kazi yao ya uumbaji." *Desire of Ages* uk. 769

"Kabla ya kuwekwa misingi ya dunia, **Baba na Mwana** walikuwa wameungana katika agano la kumkomboa mwanadamu ..." *Desire of Ages* uk. 834

"Kabla ya mwanadamu kuanguka, **Mwana wa Mungu** alikuwa ameungana na Baba yake katika kuweka mpango wa wokovu." *Review & Herald* Sep 13, 1906

"Katika Zaburi, katika unabii, katika injili, na nyaraka, kwa ufunuo, Mungu ameweka wazi ukweli muhimu juu ya makubaliano kati ya **Baba na Mwana** katika kufanikisha wokovu wa mbio iliyopotea." *Review & Herald* Sep 24, 1908

"... katika mabaraza ya Uungu. **Baba alikusudia kushauriana na Mwana** wake..." 21MR p. *Barua* ya 126 1898

"Kwa kushauriana pamoja, **Baba na Mwana** waliamua kwamba Shetani asiachiliwe ..." 18MR Nambari. 13 p. 345 1911

"Mwana wa Mungu aliondoka katika viwanja vya mbinguni na kutoa maisha yake kama mgawo wa dhambi." *Signs of The Times* Feb 17, 1909

"Mungu alikuwa ameahidi kumpa mzaliwa wa kwanza wa mbinguni kumwoko

mwenye dhambi." *Desire of Ages* uk. 51

"Katika mwili wake alipata jina la **Mwana wa Mungu** katika hali mpya ... Wakati mwana wa mwanadamu, alikua Mwana wa Mungu katika hali mpya." *Signs of The Times* Aug 2, 1905

Misingi Miwili ya Upinzani

Sio tu kwamba Uwana wa Kristo uko chini ya upinzani, lakini utu wake wa Roho vile vile. Sehemu zote za vita zimekuwa katika mzozo dhabiti tangu kuzaliwa kwa dhambi. Lusifa alikuwa na wivu juu ya sura ya Mwana na alitaka kuwa mshiriki wa tatu wa baraza la kimungu. Lakini wakati wawili wako pamoja, watatu wanakuwa ni umati wa watu na kumekuwa hivo tangu Lusifa aanguke.

Sababu ya maeneo mawili ya vita ni kwamba Yesu, ambaye jina lake la Kiebrania ni *Jashuah* (Yehova ni Mwokozi wangu), yote mawili

1. Mwana wa Mungu (uungu wake),

na

2. Mwana wa Adamu (asili yake ya kibinadamu)

Uelewa sahihi wa maumbile haya mawili husababisha uelewa sahihi wa Maoni ya Mungu na Roho wake.

Maandiko yanatuambia kuwa Mwana wa Mungu "alitoka" na "akatoka" kwa Mungu Baba (Yohana 8:42; 16:28). Jinsi tunavyoelewa wakati hii ilitokea inaunda uelewa wetu juu ya Roho Mtakatifu na Msalaba. Katika kila kisa tunakabiliwa na chaguzi mbili:

1. rekodi ya bibilia, au
2. mila ya wanaume

Sasa tutalinganisha haya mawili.

Mwana wa Mungu

1. Ikiwa tunakubali rekodi ya biblia ya kwamba "Mungu alileta mzaliwa wa kwanza ulimwenguni" (Waebr 1: 6, alikuwa mzaliwa wa kwanza alipoletwa duniani), "Mwana tumepewa" (Isa 9: 6 , Alikuwa tayari ni mtoto wakati amepewa), "alizaliwa, kabla ya dunia kuwa" na "kabla ya milima kuumbwa" (Mithali 8: 22-25), "safari" yake ilikuwa "tangu siku zile" wa milele "(Mika 5: 2)"

Mfalme na Mwana wa Mfalme "waliumba ulimwengu" hapo mwanzo "(Mithali 30: 4) basi ni rahisi kuelewa kuwa Mwana ni wa Kiungu kabisa, ana asili sawa na Baba yake, ana nguvu na mamlaka sawa, na jina kwa sababu alirithi kutoka kwa Baba yake. Anaweza kuitwa Mungu, kwa sababu "ndani yake hukaa utimilifu wote wa Uungu" (Wakol 2: 9). Na kwa kuwa ni Mwana wa Mungu aliyekufa msalabani, Mungu alikufa kwa ajili yetu, akijitoa mwenyewe kama dhabihu ya kiungu "Mungu alikuwa ndani ya Kristo akiupatanisha ulimwengu na ye" (2Wakor 5:19).

Mwana wa Adamu

2. Ikiwa tutakubali rekodi ya biblia ya kwamba "Katika utimilifu wa wakati Mungu alimtuma Mwanawe, mzaliwa wa mwanamke" (Wagal 4: 4), "alichukua Mbegu ya Abrahamu" (Waebr 2:16) na David (Warumi 1: 3), "alishiriki katika ile ile" ya kuchukua nyama na damu "(Waebr 2: 14)," aliyeumbwa kwa sura ya wanadamu "(Flp 2: 7)," alihukumu dhambi katika mwili "" Kwa mfano wa mwili wenye dhambi "(Warumi 8: 3)," alijaribiwa kwa njia zote kama sisi bado hatuna dhambi "(Waebr. 4:15)

basi ni rahisi kuelewa kuwa Mwana ni mwanadamu

kamili, alichukua mwili wake ulioanguka, alikuwa mshindijuu ya dhambi katika mwili uleule kama sisi, kuonyesha kuwa inawezekana na uwepo wa Mungu wa ndani kwa wanadamu dhaifu kushinda dhambi leo kama vile alivyoshinda: "Baba aliyekuwa ndani yake alifanya kazi" (Yohana 14:10).

Na kwa kuwa ni Mwana wa Adamu ambaye sasa anatuomba mbinguni, "mtu Yesu Kristo" (1Tim 2: 5), tuna hakika kwamba siku moja tutaungana naye kwenye kiti chake cha enzi "hata kama alishinda na ameketi chini na Baba yake katika kiti chake cha enzi "(Ufu 3:21). Hii ni "ahadi ya kustahiki zaidi, ambayo kwayo tunaweza kuwa washirika wa Uungu" (2Petero 1: 4) kama vile uungu wake ulipokuja kwa asili yetu ya kibinadamu.

Kwa hivyo Yesu ndiye ngazi ambayo Yakobo aliona katika maono, kufikia kiti cha enzi cha Mungu (uungu wake) na njia yote kwenda Duniani (asili yake ya kibinadamu) kufikia na kuokoa hata wanadamu walioanguka.

Yesu ndiye Mpatanishi, Msaidizi, ambaye anakuja kwetu kama alivyoahidi, "Nitakuja kwako" (Yohana 14:18). Yeye hutuma hali yake ya Uungu, Roho wake (Yohana 20: 22), ili akae ndani yetu (Yohana 14: 17; Wakolosai 1:27) "kufanya kazi na kufanya kwa mapenzi yake mema" (Wafil. 2:13) kuwa kama sisi kula asili yake ya Uungu, ambayo ni "taswira ya wazi" (tabia) ya Baba (Waebr 1: 3), tunaweza "kubadilishwa kuwa sura moja ... na Roho wa Bwana" kwa sababu "Bwana ndiye Roho huyo" (2Wakor 3:17, 18).

Kwa kweli Yesu yuko pamoja nasi "siku zote hata hadi mwisho wa ulimwengu" (Math 28:20). Hatawahi kutuacha wala kutuacha (Waebr 13: 5). Atakaa nasi milele (Yohana 14:16).

Mtu wa pili wa Utatu

1. Walakini, ikiwa tunakubali mafundisho ya wanadamu kuwa Mwana ni jina tu, jina lililowekwa, ambalo tutaweza kutambua moja ya watu

watatu tofauti lakini sawa katika Utatu wa milele, ya kwamba milele mtu wa kichwa cha Mungu "hawezi kufa au hata kutenda dhambi,

basi Mungu hakumpa Mwanawe, "tunda la mwili wake (Mika 6: 7)," lakini badala yake ni mwenzi wa nyumbani tu, mwenzake, mungu mwenza akituacha akisisitiza jinsi angeweza kutoa roho yake, akiipongeza mkono wa Baba yake msalabani, na bado anajiinua kutoka kwa wafu, isipokuwa kama atakuwa amekufa katika kifo, na hafi kweli; basi Roho Mtakatifu ambaye Mungu humtuma ni mtu mwingine wa tatu aliyejitenga kabisa ambaye, wakati hana uzoefu katika "hisia za udhaifu wetu" au "aliyejaribiwa kama sisi" (Waebr 4:15), ana jukumu la kutupatia. "Neema ya kusaidia wakati wa hitaji" (Waebr 4: 16), ya kutuokoa na shida zetu kama wenye dhambi wasio na msaada na kututia moyo katika kumfuata Yesu.

Mtu Asiyetenda Dhambi

2. Ikiwa tunakubali mila ya wanadamu kwamba Kristo alichukua asili ya kibinadamu ya Adamu kabla ya kuanguka kwake, katika kutokuwa na hatia kamili ya Edeni isiyo na elimu, kwamba aliingia mahali Adamu alikuwa kabla

ya kujaribiwa kwenye mti wa ujuzi wa mema na mabaya,

basi lazima tukubali fundisho la mimba isiyo kamili, kwamba lazima alizaliwa na mama wa kibinadamu asiye na dhambi ambaye hakuwa na dhambi yoyote mwenyewe; basi yeye ni Mwokozi wa Adamu, kushinda ambapo Adamu alishindwa, kupata ushindi ambapo Adamu alishindwa, lakini yeye sio Mfano mzuri kwetu; hakuthibitisha kwamba wanadamu, wenye shida ya miaka 4,000 ya kuzorota kwa urithi na dhaifu na miligumu ya kuoza kwa vinasaba, wanaweza kupata ushindi juu ya majaribu ya Ibilisi, na wanaweza kufuata kwa uaminifu maagizo ya Yehova; basi injili ni "tu nguvu ya Mungu kwa wokovu" (Warumi 1:16) kwa Adamu pekee.

J.H. Wagoner 1854-1884

Baba ya Ellet, aliandika nakala katika toleo la 1854 la *Review and Herald* iliyopewa kichwa cha "Mafundisho ya Utatu Mtakatifu wa Upatanisho. (*Doctrine of a Trinity Sub-verse of the Atonement.*)" Ndani yake, alizungumzia kile alichokiita "tabia zisizo za Waamini Utatu" ambazo zilifanya tena "fundisho la Maandiko la Upatanisho." Suala lililohusu

kifo cha Yesu: je! Lilikuwa dhabihu ya kimungu au ya kibinadamu?

"Watuamini watatu wa hali ya juu na waumini wa chini kabisa hukutana na wameungana kikamilifu juu ya kifo cha Kristo - imani ya wote ni ya Ushirika. Waumini wa imani ya uwongo kwamba Kristo alikuwa nabii, mwalimu aliyepuliziwa, lakini ni mwanadamu tu; kwamba kifo chake kilikuwa cha mwili wa mwanadamu tu. Waamini Utatu wanashikilia kwamba neno "Kristo" linaelewa hali mbili tofauti na tofauti: ile ambayo ilikuwa ya kibinadamu tu; mwingine, mtu wa pili katika utatu, ambaye alikaa katika mwili kwa kipindi kifupi, lakini hakuweza kuteseka, au kufa; ya kwamba Kristo aliyekufa alikuwa asili ya kibinadamu tu ambayo uungu ulikaa. Madarasa yote mawili yana toleo la kibinadamu, na hakuna chochote zaidi. Haijalishi jinsi Mwana wa zamani alikuwako; haijalishi ni ya utukufu gani, ni ya nguvu kiasi gani, au hata ya milele; ikiwa mwanadamu alikufa tu, dhabihu hiyo ilikuwa ya kibinadamu tu. Kufikia sasa kifo cha Kristo kinachofahamika, huu ni Ujamaa. " *Review and Herald*, Julai 18, 1854.

Ujamaa ulianzishwa mnamo 1580 BK na Fausto Sozzini theolojia ya Sienese aliyekiungamanisha na Ndugu wa Kipolishi na aliamini kuwa Mwana wa Mungu hakuwa na uwepo wa kabla ya kuzaliwa kwake Bethlehemu, lakini alizaliwa mtu wa kibinadamu na kisha akainuliwa na Mungu kuwa Mwana wake wa kiungu. Wakati watatu wanaamini juu ya uwepo wa milele wa Mwana wa Mungu, wao ni Wa-sosinia(Socinians) pamoja na Wa-unitariani (wanaoamini kuhusu umoja wa uungu) kwa jinsi wanaamini Kristo alikufa: kama mwanadamu.

Kwa J.H. Wagoner "fundisho la utatu linadhooifisha Upatanisho" kwa sababu "wanadhani kuwa Kristo ndiye mtu wa pili katika utatu na hakuweza kufa" na hata ikiwa angefanya "wanadhani kwamba kifo sio kumaliza maisha;" ambayo inawahitaji "kujihusisha na shida nyingi, na kupakia mafundisho ya Atone-ment na maoni ya kutokubaliana."

Katika kifungu cha baadaye Waggoner aliona kwamba Waaminio utatu wanaweza "kuona mambo mawili tu." Wanataka kumtambulisha Mwana na Baba na kuwafanya wawili kuwa kiumbe kimoja, na wale wanaokataa maoni yao wanalaani kuwa wanakataa uungu wa Kristo.

"Wanaona tu ukweli uliokithiri, ambao ukweli uko uongo; na uchukue kila usemi unaorejelea uwepo wa Kristo kama ushahidi wa utatu. Maandiko mengi hufundisha uwepo wa Kristo na uungu wake; lakini wako kimya kabisa juu ya utatu. Tamko hilo, kwamba Mwana wa Mungu hangeweza kufa, ni mbali na mafundisho ya Biblia kwani giza limetoka kwa nuru. " *Review and Herald*, Novemba 10, 1863. [Italics his]

Mwishowe, katika kitabu alichandika mnamo 1884, Waggoner tena alithibitisha "Uungu na uwepo wa" Kristo. Alinukuu Yohana 1: 1-3,

"Hii inaonyesha wazi uungu wa zamani. Mwandishi huyo huyo tena anasema: 'Hiyo ilikuwa tangu mwanzo, ... Neno la uzima.' 1 Yohana 1: 1. "Sasa haiitaji dhibitisho - kweli inajidhihirisha-kuwa Neno kama Mungu, hakuwa Mungu ambaye alikuwa naye. Na kama kuna 'Mungu mmoja tu,' neno hilo lazima litumike kwa kurejelea Neno kwa maana ya ndani, ambayo inaelezewa na kumwita Paulo mtu yule yule wa kwanza wa Mwana wa Mungu. " Upatanisho Katika Mwangi wa Maumbile Na Ufunuo, uku. 152

Tofauti hii kati ya Baba na Mwana ilikuwa sawa na mifano mingine mingi ambayo tumeona tayari. Kulikuwa na hakika ya jumla kuwa Baba na Mwana walikuwa watu wawili tofauti na tofauti. Nakala iliyoandikwa na Uriah Smith iliorodhesha "majina ya ukuu" ambayo ni ya Mungu Baba na ya Mwana wa Mungu.

Maelezo Kumhusu Baba

Mungu wa Milele. Kumbukumbu la Torati 33:27.

Kwa Jina la nani tu ni Yehova.

Zab. 83:18.

Mungu Aliye Juu Sana. Marko 5: 7.

Mzee wa Siku. Dani. 7:13.

Mungu peke yake. Zab. 86:10.

Bwana peke yake. Neh. 9: 6.

Mungu wa Mbingu. Dani. 2:44.

Mungu wa pekee wa kweli. Yohana 17: 8.

Ambao Yeye tu Ndiye aliye na Kutokufa. 1Tim. 6:16.

Wa Milele, Asiyoweza kufa, asiyeonekana. 1Tim. 1:17.

Mungu mwenye Hekima. 1Tim. 1:17.

Bwana Mungu Nguvu zote. Ufu 19: 6.

Aliyehimidiwa pekee. 1Tim. 6:15.

Mbali na mimi hakuna Mungu. Isa. 44: 6.

Mungu Baba. 1 Wakor. 8: 6.

Mungu wa Bwana wetu Yesu Kristo, baba wa utukufu. Waefe. 1:17.

Mungu na baba wa wote,

aliye juu ya yote. Efe. 4: 6.

Mungu Mwenyezi. Mwa 17: 1.

Mimi ndiye yule. Kutoka 3:14.

Bwana Mungu Mwenyezi. Ufu 4: 8.

Maelezo Kumhusu Mwana

Mwanzo wa uumbaji wa Mungu. Ufu. 3:14

Mzaliwa wa kwanza wa kila kiumbe. Wakolosai 1:15.

Mzaliwa wa pekee wa Baba.

Yohana 1:18; 3:18.

Mwana wa Mungu Aliye hai. Math. 16:16.

Aliyepo kabla ya kuja ulimwenguni. Yohana 8: 58; Mika 5: 2; Yohana 17: 5, 24.

Ametengenezwa juu kuliko malaika. Waebr. 1:14.

Aliumba ulimwengu na vitu vyote. Yohana 1: 1-3; Efe. 3: 3, 9.

Imetumwa ulimwenguni na Mungu. Yohana 3:34.

Ndani Yake hukaa utimilifu wote wa

Kichwa cha Mungu mwilini. Wakolosai 2: 9.

Ufufuo na uzima. Yohana 11:25.

Nguvu yote amepewa Math. 28:18.

Msimamizi wa mrithi wa vitu vyote. Waebr. 1: 2.

Mtiwa mafuta. Waebr. 1: 9.

Mungu amemteua kuwa mwamuzi wa hai na wafu. Matendo 17:31.

Inafunua madhumuni yake kupitia yeye. Ufu 1: 1.

Kichwa cha Kristo ni Mungu. 1Wakor. 11: 3.

Yesu alikuwa na nguvu ya kuyatoa maisha yake na

kuyachukua tena. Yohana 10:18.

Alipokea amri hii kutoka

Baba. Yohana 10:19.

Mungu alimfufua kutoka kwa wafu. Matendo 2: 24, 34; 3:15; 4:10; 10:40; 13:30, 34; 17:31; Warumi 4:24; 8:11; 1 Wakor. 8:14; 15:15; 2 Wakor. 4:14; Gal. 1: 1; Waefe. 1:20; Wakolosai 2:12; 1 Waebr. 13:20; 1 Pet. 1:21;

Hakuweza kufanya chochote mwenyewe. Yohana 5:19.

Baba aliyekaa ndani yake alifanya anafanya kazi. Yohana 14:10.

Baba alimpa amri

nini anapaswa kusema na nini yeye anapaswa kuongea. Yohana 12:49.

Kwamba hakuja kufanya mapenzi yake mwenyewe,

lakini mapenzi ya yule aliyemtuma. Yohana 6:38.

Na kwamba mafundisho yake hayakuwa yake, bali ya yule aliyemtuma. Yohana 7:16; 8:28; 12:49; 14:10, 24.

"Kwa matamshi kama haya yaliyopuuzwa mbele yetu, tunapaswa kusema kwamba Yesu Kristo ndiye Mungu aliyeko, anayejitegemea, Mwenye nguvu na wa pekee wa kweli; au Mwana wa Mungu, mzaliwa wa Mungu, aliyeinuliwa, aliyekuzwa na kutukuzwa na BABA? " Uriah Smith, 1858, *The Bible Students Assistant*, pages 42-45, in *Review & Herald*, June 12, 1860, page 27, par. 3-48) [Emphasis in Original]

Dhana zote mbili za Kitawa na Utatu zinasababisha utambulisho wa Baba na Mwana. Biblia, badala ya kuipunguza au kuwadhuru, inadhibitisha mifano mingi ya umoja zingine zenye nguvu.

Ibrahimu na Isaka

Jacob na Joseph

Sauli na Yonathani

Daudi na Sulemani

Zekaria na Yohana

Na zote zinaonyesha sehemu ya upendo wa Mungu kwa Mwanawe.

Abrahamu tayari kutoa dhabihu Isaka.

Yakobo alihuzunika juu ya kufiwa na mwanawe.

Sauli akaamuru kifo cha mwanawe.

Daudi na Sulemani walitawala pamoja.

Sulemani alikuwa hekima ya Daudi.

Kristo hekima ya Mungu. 1Wakor 1:24

Sulemani alijenga hekalu la Mungu.

Kristo hujenga hekalu. Zek 6: 12,13

"Katika Biblia kila wajibu huwekwa wazi. Kila somo linalotolewa linaeleweka. **Kila somo linatufunulia Baba na Mwana.** " Testimonies vol. 8 p. 157

Mwana wa Kisitari - Mwana halisi

Kinyume na imani ya asili ya Baba wa kweli wa Mungu na Mwana halisi, theolojia mpya

ya leo inadai mfano tu kijazanda, Kisitiari.

Alfa na Omega, Mkate wa Uzima, Jiwe la pembeni, Mlango, Mwanakondoo, Simba, Mwanga, Nyota ya Asubuhi, Pembe la wokovu, Tawi, Mwamba, Mzabibu, Hekima, Neno, nk, ni mfano wazi ya majina yaliyotumika kwa Kristo katika jukumu lake lililojumuisha mpango wa ukombozi. Hii ni dhahiri kwa sababu yeye si mkate au jiwe, au mlango. Watu hawawezi kuwa vitu hivi na Yesu ni mtu, picha wazi ya mtu wa Baba yake.

Vivyo hivyo, Wakili, Mtume wa taaluma yetu, Mwandishi wa maisha, Bibi-arusi, Kristo, Masihi, Mtiwa mafuta, mrithi, Muumbaji, Mkombozi, Shahidi, mzaliwa wa kwanza, Mchungaji, Kuhani Mkuu, Mfalme, Bwana, Mwalimu, Mpatanishi, Bwana, Nabii, Rabii, nk, ni maongezi ya kweli kwa Mwana wa Mungu kwa sababu, kama mtu halisi, anaweza kuwa mwandishi, bwana-arusi, mfalme. Na kwa sababu mtu anaweza kuwa mwana, Mwana wa Mungu sio tu mwana wa mfano lakini ni halisi. **Baba na Mwana ni maneno yanayofaa kwa watu, na Yesu, Mwana wa Adamu, ni "mtu wa Kristo"** 2Kor 2:10.

"Maandiko yanaonyesha wazi uhusiano kati ya Mungu na Kristo, na huleta wazi kuwa umoja na umoja wa kila mtu ni wazi. [Waebrania 1: 1-5 alinukuliwa] Mungu ndiye Baba wa Kristo; **Kristo ni Mwana wa Mungu.** " *Testimonies* vol. 8 p. 268 1904

"Lugha ya Biblia inapaswa kuelezewa kulingana na maana yake dhahiri, isipokuwa ishara au mfano umeajiriwa. Kristo ametoa ahadi: "Mtu yeyote akifanya mapenzi yake, atajua juu ya fundisho hilo." Yohana 7:17. " GC p. 599

Haishangazi kuzaliwa kwa Yesu kuwa Yesu ni mwana halisi. Lakini leo Mwana wa Mungu amekataliwa kama mfano tu wa kuelezea uhusiano wa karibu kati ya washiriki wawili wa Uungu.

Jedwali la mikate ya kuonyesha lilikuwa limepangwa pamoja na safu mbili ya ukingo wa taji kuzunguka uso wake wa juu uliotengwa na upana wa mkono. Kutoka 25: 24,25. Hii ilikuwa tu kipande cha faneli katika patakatifu palikuwa na taji mbili za dhahabu na zikawakilisha kiti cha enzi cha Mungu katika ghorofa ya kwanza.

"Kiti cha enzi kiliwekwa mbinguni na mmoja akaketi juu ya kiti cha enzi" Ufu 4: 2. Lakini Yesu "ameketi chini na Baba yake katika kiti chake cha enzi" Ufu 3:21. Ni kiti cha enzi cha Mungu na Mwanakondoo (Ufunuo 22: 1,3).

"Niliona kiti cha enzi na juu yake alikua Baba na Mwana." *E. G. Harmon, Broadside 1, Aprili 6, 1846*

"Chukua fedha na dhahabu na fanya taji" Zek 6:11. Moja kwa Mwana na moja kwa Baba. Mwana ni MUHIMU (aya ya 12) ya Baba. **Wote** wameketi juu ya kiti cha enzi, "kiti chake cha enzi" mstari wa 13. "Na shauri la amani litakuwa kati yao **wote wawili**" - wa pili.

"Mwana wa Mungu alishiriki kiti cha enzi cha Baba, na utukufu wa yule wa milele

aliyeko ndani aliyezungukwa **wote wawili**" Patriachs and Prophets uk. 36

Lakini Lusifa alisema moyoni mwake,

"Nitauinua **kiti changu** cha enzi juu ya nyota za Mungu: nitaketi juu ya mlima wa mkutano, pande za kaskazini: Nitapanda juu ya urefu wa mawingu; Nitakuwa kama Aliye juu zaidi. " Isaya 14:13

Nyota za Mungu ni malaika. Jedwali la mikate ya kuonyesha, inayowakilisha Baba na Mwana, iliwekwa upande wa kaskazini wa "hema la mkutano." Aliye juu zaidi ni Baba. Uasi ulianza mbinguni dhidi ya Baba na Mwana. Lusifa hapo awali alikuwa kerubi aliyefunika mafuta kufunika kwenye "mlima mtakatifu wa Mungu" Eze 28:14, 16. Akawa na wivu juu ya Mikaeli, Mwana wa Mungu, mpatanishi mkuu wa malaika kati ya Mungu na malaika,

kwa sababu angeweza nenda kwa mashauri ya kibinafsi na Baba lakini Lusifa hakuweza.

"Hakuna mwanadamu, hata malaika mkubwa zaidi, anayeweza kukadiria gharama kubwa; **inajulikana tu kwa Baba na Mwana.** " *Bible Echo*, Oktoba 28, 1895

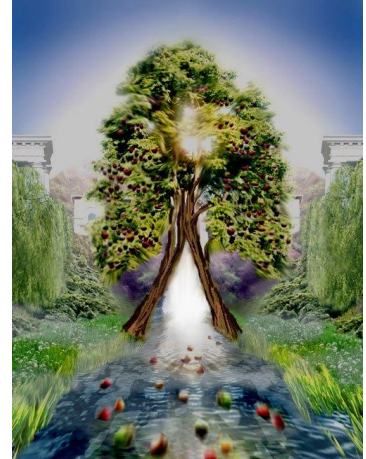
"**Hakuna ila Mwana wa Mungu** angeweza kuunda ukombozi wetu; kwa maana ni yeye tu ambaye alikuwa kifuaani mwa Baba ndiye aliyeweza kumtangaza. Ni **Yeye tu** aliyejua urefu na kina cha upendo wa Mungu ndiye aliyeweza kudhihirisha. " *Steps to Christ* uk. 14 1892

Lusifa alitaka kiti cha enzi, pia. Alitaka kuungana na mduara wa ndani na kuunda safu tatu.

"Shetani alikuwa na waliomwonea huruma mbinguni, na kuchukua malaika wengi pamoja naye. Mungu na Kristo na malaika wa mbinguni walikuwa upande mmoja, na Shetani upande mwingine. " *Testimonies* vol. 3 p. 328

Bado wanamwonea huruma leo.

Mwanzoni walikuwa katika "Baraza la mbinguni ambalo Lusifa alikuwa amemkashifu Mungu na Mwanawe" *The Desire of Ages* p. 834

Lakini "Kabla ya kuwekwa misingi ya dunia Baba na Mwana walikuwa wameungana katika agano la kumwakilisha mwanadamu ikiwa angeshindwa na Shetani." *ibid.*

Mti wa uzima uko "kando ya mto" wa uzima na bado uko "katikati ya barabara" Ufu 22: 2.

Vivyo hivyo na Mwana yuko "mkono wa kulia wa ukuu juu" Waabr 1: 3; 8: 1; 10:12; Math 22:44; Marko 16:19; Luka 22:69; Matendo 2:33; 5:31; Rom 8:34; Efe 1:20; Wakol 3: 1; 1Pet 3:22. Lakini yeye pia anaketi na Baba yake kwenye kiti chake cha enzi.

Wakati dhambi na wenye dhambi hawapo tena,

'tutakaribishwa kwa mji wa Mungu na **Baba na Mwana.**' *Youth's Instructor*, Novemba 21, 1911

"Sikuona hekalu ndani yake; kwa maana **Bwana Mungu Mwenyezi na Mwanawe** ni hekalu lake.' Ufunuo 21:22. Watu wa Mungu wamebarikiwa kufanya ushirika wazi na Baba na Mwana." *Great Controversy* uk. 676

"Wacha wamishonari wa msalaba washuhudie kwamba **kuna Mungu mmoja, na Mpatanishi mmoja** kati ya Mungu na mwanadamu, ambaye ni Yesu Kristo Mwana wa Mungu asiye na mwisho. Hii inahitaji kutangazwa katika kila kanisa katika ardhi yetu." *The Ellen G. White 1888 Materials*, p. 886, January 21, 1891

"Ninawaonea wivu, wivu wa ki-ungu: kwa kuwa nimekuunganisha kwa mume mmoja, ili nipate kukuleta wewe kama bikira safi katika Kristo. Lakini ninaogopa, labda kwa njia yoyote ile, kama vile nyoka alivyoidanganya Hawa kupitia ujanja wake, ndivyo mawazo yenu yataharibika

kutokana na unyenyekevu ulio katika Kristo. Kwa maana ikiwa mtu anayekuja akihubiri Yesu mwingine, ambaye hatujamwamburika, au mkipokea roho nyingine, ambayo hamkuipokea, au injili nyingine, ambayo hamkuikubali, mwaweza kuvumilia....

Nifanyayo, ili nipate kukata roho ya wale wanaotamani tukio; ili wanayojivunia, wapatikane kama sisi, kwa maana hao ni mitume wa uwongo, wafanyikazi wadanganyifu, wakijipanga kuwa mitume wa Kristo. Na haishangazi, kwa maana **Shetani mwenyewe hubadilishwa kuwa malaika wa nuru.** " 2 Wakorintho 11: 2-4.12-15

Ellen White aliandika kwamba katika maono alimwona Yesu na Baba yake

wakitoka mahali patakatifu pa patakatifu pa patakatifu pa mbinguni wakati Siku kuu ya Upatanisho ilipoanza, vitabu vilipofunguliwa, na saa ya hukumu yake ilikuwa imefika.

"**Nilimwona Baba akiinuka kutoka kwenye kiti cha enzi** na kwa gari la moto akiingia patakatifu pa patakatifu, na kukaa. **Kisha Yesu akainuka kutoka kwenye kiti cha enzi**, na wengi wa wale ambao walikuwa wameinama waliinuka pamoja naye. **Sikuona mwangaza mmoja** ukapita kutoka kwa Yesu kwenda kwa umati usiojali baada ya **Yeye kuinuka, na waliachwa katika giza kamili.**" *Early Writings* uk. 54

Meza yenye taji-mbili, meza ya mikate ilikuwa mahali patakatifu. Wote wawili walihamia "patakatifu pa patakatifu," mahali patakatifu zaidi. Kama walivyofanya, wale ambao walikuwa wameweka mawazo yao juu ya patakatifu pa mbinguni na kazi ya Kristo kama kuhani wetu mkuu, waliwafuata. Waliunganishwa na Mwokozi wao katika kazi yake ya kimbangu na walimfuata kila hatua yake wanaposoma unabii unaoashiria saa ya hukumu yake.

"Wale ambao waliibuka na Yesu walipeleka imani yao kwake kwa takatifu, na kuomba, 'Baba yangu, tupe Roho Wako.' Kisha Yesu angewapumulia Roho Mtakatifu. Katika pumzi hiyo ilikuwa nyepesi, nguvu, na upendo mwingi, furaha na amani. "

"Niligeuka kuangalia kundi ambalo ilikuwa bado imeinama mbele ya kiti cha enzi; hawakujua ya kuwa Yesu ameichacha. Shetani alionekana kuwa karibu na kiti cha enzi, akijaribu kuendelea na kazi ya Mungu. Niliwaona wakiangalia juu ya kiti cha enzi, na kuomba, 'Baba, tupe Roho Wako.' Kisha Shetani angewapumua juu yao ushawishi mbaya; ndani yake palikuwa na mwanga na nguvu nyingi, lakini hakuna upendo tamu, furaha na amani. " *ibid.*

Tunawezakuwa na Yesu akitupumulia juu yetu Roho wake au Shetani anaweza kupumua roho yake. Roho zote mbili zina nuru na nguvu, lakini ni Roho wa Kristo tu aliye na upendo, furaha na amani. Ni muhimu sana kujua Roho wa Mungu ni kwa sababu ni nani

"Kabla ya ziara ya mwisho ya hukumu za Mungu duniani,

kutakuwa, miongoni mwa watu wa Bwana, uamsho kama huo wa uungu wa kwanza ambao haujawahi kushuhudiwa tangu nyakati za kitume. **Roho na nguvu ya Mungu itamwagwa juu ya watoto wake.** ... Adui wa roho anatamani kuzuia kazi hii; na kabla ya wakati wa harakati kama hiyo kuja, atatamani kuizuia, kwa kuanzisha bandia. ... Atafanya ionekane kuwa baraka maalum ya Mungu imemwagika; kutakuwa na dhahiri kile kinachodhaniwa kuwa nia kubwa ya kidini. Makutano watafurahi kuwa Mungu anawafanyia kazi ya kushangaza, **wakati kazi ni ya roho nyingine.** " *Great Controversy* uk. 464

Ona kwamba Shetani, akifanya kama amesimama kando ya kiti cha enzi, haimpati Baba tu bali pia Roho. Anajibu maombi ya watu, wanaofikiri wanaomba kwa Mungu. Wanaomba Roho wake lakini, badala yake, wanapokea "ushawishi usiofaa wa Shetani"

Yesu alisema, Huu ni uzima wa milele, wapate kumjua Baba na Mwanawe. Lakini Mafundisho ya Utatu yanaunda mtu wa tatu ambaye ni, pamoja na Baba na Mwana, sio mtu halisi lakini ungano la ajabu na lisiyooleweka. Kwa

Kwa hivyo, Wakristo wameacha kujaribu kumjua Mungu. Yesu akamwambia yule mwanamke kwenye kisima, "Wewe huabudu, ila hajui nini."

Mungu Baba ni Mungu Mwenyezi, Mfalme wa ulimwengu. "Mwana wa Mungu alikuwa karibu na mamlaka ya yule Mfadhili Mkuu." SP vol. 2, p. 9. "msimamo wa Shetani mbinguni ulikuwa karibu na Mwana wa Mungu." ISM p. 341. "Shetani ... alikuwa mtukufu kwa Kristo" *Review and Herald* Feb 24, 1874. Lakini "Alikuwa na wivu juu ya msimamo ambao Kristo na Baba walishikilia." *Review and Herald* Oct 22, 1895. Lusifa alikuwa wa tatu mbinguni na sasa anataka kuwa wa tatu kwenye Uungu-na kuabudiwa.

Vita ya mwisho ya Dunia itakuwa juu ya ibada. Malaika wa kwanza wa Ufunuo 14 anaanza na kilio kikuu cha "Mcheni Mungu!" na "Mwabuduni." Mwana wa Mungu anastahili kuabudiwa kwa sababu yeye ndiye Muumbaji wetu. Lakini mnyang'anyi yuko kazini kuiba utii wa viumbe kwake. Yeye ni mwerevu zaidi kuliko kiumbe chochote ambacho Mungu alifanya (Mwa 3: 1). Ana uwezo wa kujigeuza kuwa malaika wa nuru (2Wakor 11:14). Yeye ndiye mungu wa ulimwengu

huu na ameipofusha akili ya wasioamini (2Wakor 4: 4). Alijitolea kutoa falme za ulimwengu kwa Kristo ikiwa ange "wacha chini na kuabudu" (Math 4: 9). Yeye anataka "kujiinua juu ya yote inayoitwa Mungu au ambayo inaabudiwa, ili yeye kama Mungu aketi katika hekalu la Mungu, akijionesha kuwa yeye ndiye Mungu" (2Thes 5: 4). Na anatazamia wakati ambapo "wote wakaao juu ya nchi watamwabudu" (Ufunuo 13: 8)

Udanganyifu wake wa mwisho utadanganya ikiwa inawezekana wateule (Math 24: 24). Atatokea kama mwana-kondoo (Ufunuo 13: 11) na kufanya miujiza mingi kama hiyo ya Yesu (mstari 13,14). Hata atawafufua wafu (vs 15). Lakini mwishowe hutuma ili roho zake ziweze kudanganya ulimwengu. (Ufunuo 16: 13,14).

Ulimwengu utagawanyika. Wakati mila ya "Orthodox" inathibitisha imani ya wengi, mabaki machache yataweka ushuhuda wa Yesu, Neno la Mungu.

"Lakini Mungu atakuwa na watu duniani kutunza Bibilia, na Bibilia tu, kama kiwango cha hati zote za msingi na msingi wa mageuzi yote. Maoni ya wanaume waliojifunza, kupunguzwa

kwa sayansi, imani au maamuzi ya mabaraza ya kidini, mengi na ya kutofautisha kama ilivyo makanisa ambayo wanawakilisha, sauti ya walio wengi - sio moja wala yote haya yanapaswa kuzingatiwa kama ushahidi wa au dhidi ya imani yoyote ya kidini. " *Great Controversy*, uk. 595.

"Niliona kwamba Shetani alikuwa akifanya kazi kupitia mawakala kwa njia kadhaa. Alikuwa kazini kupitia mawaziri ambao wameukataa ukweli na wamepewa udanganyifu mkubwa wa kuamini uwongo ili waweze kuhukumiwa. Wakati walikuwa wakihubiri au kusali, **wengine wangeanguka chini na kuabudu**, sio kwa nguvu ya Roho Mtakatifu, **lakini kwa nguvu ya Shetani iliyowashukia mawakala hawa**, na kupitia kwao kwa watu... na watu wangepurahi kwa ushawishi huu, kwani walidhani ni Roho Mtakatifu. " *Early Writings* ukurasa wa 44.

Unaabudu nani?

Roho wa Shetani, au

Roho wa Kristo

Vita dhidi ya Mwana wa Pekee

Sehemu ya 3

“Kile ambacho kilikuwa ukweli mwanzo ni ukweli sasa. Ingawa ukweli mpya na muhimu unaofaa katika vizazi vilivyopita umewekwa wazi kwa ufahamu, uthibitisho wa sasa haupingani na uliopita. Kila ukweli mpya ukifahamika huufanya ukweli wa kale kuwa na maana zaidi.”

Ellen White, Review & Herald, Machi 2, 1886

Toleo la 1 na la 2 la mfululizo huu lilichunguza ufahamu wa kima-fundisho wa Mwana wa pekee wa Mungu miongoni mwa waanzilishi wa kwanza katika miaka ya awali ya harakati ya waadventist wa Sabbato (Seventh-day Adventist movement) kuanzia 1844 - 1888. Tuligundua mwafaka wao katika kukataa mafundisho ya Unitariana na Utatu maarufu miongoni mwa makanisa mengine tawala. Wakati huu imani dhabiti katika Mwana halisi—Mwana wa pekee wa Mungu katika umilele, watu wawili tofauti ambao waligawana roho sawa—ilifikiwa kupitia kwa maandishi ya waandishi na viongozi 21 mashuhuri ikiwemo Ellen White.

Toleo la 3 linafuata historia ya Ukristo wa Waadventista baada ya kifo cha Bi. White mwaka wa 1915. Tunaanza na tukio ambalo lilisalia kutojulikana kwa miaka 65. Ni muhimu kwetu leo kwa sababu ya

majadiliano ya kina ambayo yalihifadhiwa kwa makini.

Mkutano wa Biblia wa 1919

Katika mwaka wa 1984 rekodi yote ikijumuisha kurasa 2,494 zilizopigwa chapa ziligunduliwa katika makavazi ya “General Conference” zikinakili mkutano uliofanyika katika Bustani ya Tacoma, Washington D.C. katika majira ya joto ya mwaka wa 1919. Mkutano mrefu wa Biblia na Baraza la walimu ulihudhuriwa na wasimamizi 65 walioteuliwa, wahariri na walimu. Wanukulu walinukulu karibu kila neno lililonenwa isipiokuwa mara kadha ambapo A.G. Daniells, Raisi wa General Conference, aliomba wasirekodi kilichozungumzwa.

Mengi yamesemwa kuhusiana na hali ya kipekee ya mikutano na uvumi mbona nakala ya jinsi mkutano uliendelea haikuwekwa wazi kwa umma wakati huo lakini, kama

Daniells anavyoiweka, “ilitiwa mhuri kwa kuba.” Nyingi ya nakala zimehifadhiwa na zinapatikana kwa yeyote katika tofuti ya makavazi ya waadventista wa Sabbato. Baada ya kushusha faili za picha zote 23 za DeJaVu na kusoma kurasa zote 1,226 zinazopatikana (kuna nakala mbili ambazo zilipatikana kwenye makavazi), mada za majadiliano zinaweza fupishwa katika makundi machache tu:

1. “Morning devotionals” na W.W. Prescott kuhusu Utu wa Kristo
2. “Kila siku” ya Danieli 8
3. Ufafanuzi wa Danieli 11 Na Mfalme wa Kaskazini
4. Swali la Mashariki
5. Mafundisho ya Patakatifu

Majadiliano ya mwisho juu ya kuvuviwa kwa Ellen White yalichukua siku mbili za mwisho za Baraza la Walimu.

Wakati baadhi wanadai kwamba Majadiliano ya mwisho juu ya kuvuviwa kwa Ellen White yalikuwa “suala la msingi,” uangazifu mwingi hasa ulikuwa umelengwa kwa ufafanuzi wa kiunabii katika nuru ya vita vya kwanza vya dunia vilivyokuwa vimeisha muda mfupi na mgogoro mkubwa juu ya kama papa atakuwa mtawala wa dunia tena. Lakini kulikuwa na siku kadhaa wakati wa wasilisho la Prescott kwamba baadhi ya tofauti za maoni zilionyeshwa kuhusiana na umilele wa kristo na istilahi mwafaka ya kutumia katika kuelezea. Kwa hili tutaweka makini yetu.

Waliotajwa katika nakala ifuatayo ni pamoja na:

W.W. Prescott, GC Field Secretary
 G.B. Thompson, GC Field Secretary
 W.T. Knox, GC committee member
 M.C. Wilcox, Pacific Press editor
 C.P. Bollman, Review & Herald Editor
 W.H. Wakeham, EMC bible teacher
 C.M. Sorenson, EMC history teacher
 H.C. Lacey, Foreign Mission Seminary
 J.N. Anderson, FMS Bible teacher

Asubuhi ya pili ya “mafundisho ya bibilia” ya Prescott Julai 2 ilileta dhana ya Kristo kuwepo katika umilele *kabla* ya na umilele *baada* ya kipindi cha dhambi. Kuanzia ukurasa 31 anasoma Wakolosai 1:12-17 na kurejelea Ufunuo 3 ambapo anakutana na semi hizi mbili: “mzaliwa wa kwanza wa viumbe vyote” na “mwanzo wa uumbaji wa Mungu.” Kisha anasema, “Wengine wametumia fungu hilo kuthibitisha kwamba Kristo alikuwa kiumbe aliye umbwa, kujaribu kubekua nguvu za kifungu kwa kusema tunapaswa kusema mwanzo. Hapana. ‘Yeye ni kabla ya vitu vyote.’ Kunaweza kosa vitu vinavyoonekana isipokuwa kuwepo kwake kabla, na wakati ambao mwana wa pekee alikuja ulimwenguni, madhihirisho yote ambayo yameonekana tangu wakati huo yaliwezekana ndani yake.” pp. 32-33

Kisha alijadili Yohana 1:1 “Hapo mwanzo Neno alikuwa” Akisisitiza katika asili:

“Kuna tofauti kubwa katika jinsi unasoma kwamba. **Lazima tuwe na mwanzo wa vitu. Kwetu, kuna mwanzo;** lakini unapopiga kile ambacho kwetu kilikuwa

mwanzo, unaweza tazama nyuma na kusema kwamba neno alikuwa **bila kuweka wakati kabisa**. Ni kwa sababu Neno alikuwa katika wakati huo ambao tunaita mwanzo, kwamba mwanzo ulikuja, na kwamba vitu vyote vilikuja tangu mwanzo, na kwamba **vitu vyote sasa viko katika kipindi cha uwepo wetu kuwa tunapima kwa wakati kama viumbe wenye kikomo lazima wafanye.**” p. 35

Katika kipindi cha alasiri cha siku hiyo, Prescott alipokea maswali. La kwanza lilitoka kwa W.E. Howell, mhariri wa “Christian Educator,” ambaye alimuuliza Profesa Prescott anaweza “fafanua” juu ya hoja ya “mwanzo.” Kuanzia ukurasa wa 76 alijibu:

W.W.Prescott: Ukichukua sura ya kwanza ya Yohana, fungu la 3: Pahali fulani ambapo viumbe wenye mwisho walianzia wakati, haimanishi kwamba hapo ndipo Neno alianzia, andiko linaposema, “Hapo mwanzo, alikuwako Neno. Huyu Neno alikuwa pamoja na Mungu, naye Neno alikuwa Mungu,” haimanishi kwamba unaporejelea hoja hiyo unafanya mwanzo, kisha ukitazama tena umilele,

wake, ni kiumbe mwenye mwisho. Tumekuwa tukisambaza kwa miaka 40 kitabu mahususi ambacho kinasema kwamba Mwana sio wa milele yote pamoja na Baba. **Hiyo ni kufundisha kutokuwa kwa watatu. Tunataka kuendelea kufundisha hilo?**

Anarejelea kitabu cha *Danieli na Ufunuo* cha Uriah Smith. Lakini sisi kama hatuwezi “kuweka” mwanzo wa Mwana, ila tu kwa kiwango kuwa ni katika “siku za milele” Mika 5:2 kiasi. Yeye pamoja na Baba wapo katika ulimwengu wa milele.

G.B.Thompson: “Vitu vyote viliumbwa naye,” Unafahamu hilo kumaanisha zaidi ya dunia hii?

W.W.Prescott: Ndio, iwe viti vya enzi au nguvu au uwezo au vitu vinavyoonekana au visivyooonekana, vyote viliumbwa naye. Kwamba, uwepo wote wa kila aina unategemea uwepo wake wa kabla; na uwepo wote wa sasa unategemea uwepo wake wa sasa. Bila yeye hakuna chochote kingekuwepo, na bila yeye kile ambacho kipo sasa kitatoweka na kisiwepo tena.

C.P.Bollman: Si hilo kwa kawaida

Milele Iliyopita

Uumbaji
Uanaanza

Milele Ijayo

“Neno alikuwako”
“Baba alikuwako”

unaweza onyesha wakati ambao Neno alikuwa.

H.C.Lacey: tunaweza enda hatua moja mbele na kusema kwamba **Neno alikuwa bila mwanzo?**

W.W.Prescott: Nilikuwa naenda kuuliza swali. **Tumekubali** katika kauli ya jumla kama hii, **Mwana wa Mungu ni wa milele yote pamoja na Baba?** Huo ndio mtazamo ambao unafunzwa katika mashule yetu?

C.M.Sorenson: **Unafundishwa katika Bibilia.**

Hasemi ni wapi.

W.W.Prescott: **Sio kufunza kwamba si wa utatu. Tunapaswa kuendelea kusambaza katika kitabu mahususi kauli kwamba Mwana wa Mungu sio wa milele yote, kwamba Mwana sio wa milele yote pamoja na Baba? Hilo linamfanya kiumbe mwenye mwisho. Kiumbe yeyote ambaye tunaweza weka mwanzo**

linatumiwa kwa yeye **kuwepo kabla ya mwili (incarnation)?**

W.W.Prescott: Ninaitumia kama inavyotumika kwa **Uwepo wake kabla ya kuwepo kwa kitu chochote kile.**

C.P.Bollman: Ningependa kuuliza, **Unafikiria ni muhimu, au yenye msaada katika kuelezea Mafundisho ya Ukristo, kuenda nje ya Agano Jipya kutafuta istilahi za kutumia katika ufafanuzi?**

Anapingana na matumizi ya istilahi za umilele wote ambazo haziko katika maandiko.

W.W.Prescott: Kama iwapo au hatuwezi kubali istilahi za kamusi?

C.P.Bollman: Hapana, si maanishi hivyo.

W.W. Prescott: Tafadhali elezea kile ambacho unamaanisha.

C.P.Bollman: Andiko linasema **Kristo ni mwana wa pekee wa Baba. Mbona**

Milele Iliyopita
"milele hii"
"milele hiyo"

← WAKATI WA MILELE →
Uumbaji Unaanza

twende zaidi ya hilo na kusema kwamba alikuwepo milele yote na Baba? Na pia kusema kwamba kufunza vingine ni kufunza kutokuwepo kwa watatu (Arianism)?

W.W.Prescott: Sioni katika usemi wa Agano jipya

Ukurasa 78

Kama "umilele wote," lakini **ninapata semi ambazo ziko sawa na hiyo**, kama nilivyoelewa.

C.P.Bollman: Toa mfano tafadhali.

W.W.Prescott: Nafikiria usemi "**Mimi ndimi**" ni sawa na milele. Nadhani semi hizi, wakati ambao hawatumi milele pamoja na, ni sawa. Hilo linaleta swali nzima la uhusiano wa Mwana kwa Baba. **Kuna maana sahihi**, kwa mtazamo wangu, **kulingana nayo Mwana yuko chini ya Baba**, lakini **chini hiyo sio katika swali la sifa au uwepo wake**. Ni kwa ukweli tu kwamba **alipewa uwepo**, kama tunavyosoma katika **Yohana 5:26: "Kama vile Baba alivyo na uzima ndani Yake, vivyo hivyo amempa Mwana kuwa na uzima ndani Yake."**

Huu ni utanguzi wa kushangaza! Prescott inavyoonekana alikuwa anapinga pendekezo lolote kwamba Mwana alikuwa na aina yoyote ya mwanzo lakini sasa anasema kwamba ni "ukweli" kwamba yuko na "uwepo wa kupewa."

Kutumia istilahi kama tunavyozitumia, Mwana ni wa milele yote pamoja na Baba. Hilo **halimuzuii kuwa Mwana wa pekee wa Mungu**. Hatuwezi rejelea umilele na kusema ambapo **umilele huu** ulianza, na ambapo umilele huo ulianza. Hakuna ukinzani kusema kwamba Mwana ni wa milele yote na Baba, na bado Mwana ni wa pekee wa Baba.

Prescott anaonekana kukubali nusu hali ya milele yote katika uhusiano wa Baba na Mwana kwa kutumia "milele moja" kwa Mwana na "milele nyingine" kwa Baba, "milele" zote, Mwana ni milele "muhimu" tu, ili kwamba Mwana bado anaweza kuwa

wa pekee na bado pia awe wa milele tu lakini sio "hasa" milele pamoja na Baba. Anaangazia Yohana 5:26 kama ushahidi kwamba Mwana yuko na uzima wa "Kupewa."

C.P.Bollman: Nadhani **tunafaa kushikilia maelezo ya Bibilia**.

W.W.Prescott: tunachukua **usemi milele pamoja**, na huo **ni bora**.

Mbona? Ni lugha ya Utatu.

C.P.Bollman: Ufahamu wangu wa suala hilo ni huu; kwamba **katika sehemu fulani ya umilele Baba alitenga sehemu yake mwenyewe kuwa Mwana**. Kuhusiana na jambo hilo, **Ni wa milele pamoja na Baba, lakini hakuwa na uwepo wa milele kando**. Sidhani mtazamo huo unakaribia kwa vyovyote Uariani kuliko mingine ifanyavyo kwa _____ . (wazi kwenye asili)

Tunaweza tu bashiri kile ambacho maneno wazi yalikuwa, lakini "Utatu" ungekuwa wazo lenye mantiki. Bollman yuko hapa akiwasilisha kiwangoenzi, nafasi ya jadi ya Waadventisti iliyoongozwa na James White, Wag-goner, Uriah Smith, na hata Prescott mwenyewe katika miaka yake ya awali: Mwana alikuwa "nilizaliwa" (Methali 8:24-30), "nalitoka kwa" (Yohana 16:27, 28; 17:8, "nalitoka kwa, nami nimekuja" (Yohana 8:42; Matt 4:4), was "alikuwa" au alipatikana na BWANA (Methali 8:24), "alizaliwa na" (Yohana 1:14,18;3:16; 1Yohana 5:1,18; Ebr 1:5) Baba "katika siku za milele" (Mika 5:2 Kiasi), katika "siku" ambayo alikuwa "akizaliwa" (Zaburi 2:7) "tokea tumbo la asubuhi" (Zaburi 110:1-4, Isa 49:1-6).

Ukurasa 79

W.W.Prescott: Na ukisema, kuna mahali ambapo mwanzo wake ulianza, na kwamba nyuma ya hilo kuna wakati ambao Baba alienda mbele kwa Mwanawe. **Unaposema mahali unaipokea kama mahali halisi na kupaleta katika istilahi ziliopo**. (Umesisitizwa kwenye asili)

Hili linavutia sana. Prescott sasa anafululiza, bila kusita, kutoka kwa umilele usio ambao binadamu haujui hadi kwa kile anataja kama hatua ya wakati "iliopo", hata ingawa bado ni katika umilele. Ninashangazwa Bollman au mtu mwingine yeyote hakumswali katika hili. Kwa sababu wanadamu waliopo wanaweza fahamu dhana ya "mahali halisi" au "sehemu katika wakati" tunaanza kuelewa na kumiliki amri ya umbali wa "sehemu" hiyo licha ya ukweli kwamba panatendeka **katika** umilele. Kiwango kisichoeleweka katika wakati uliopita, ambao hatuna uwezekana kabisa wa kuelewa. Kiitwacho hatua "iliopo", ikiwepo katika umilele, hakika "kumeweka mipaka" kwa fikara za mwanadamu—au angalau inapaswa kuweka. Lazima tuvue viatu vyetu vya mwanzo tunapothubutu kuingia katika eneo la milele la Mungu.

H.C.Lacey: Naweza sema jambo juu ya hoja hiyo? **kila mwaka naguzwa na hili kutoka kwa mitazamo miwili**—mmoja katika darasa la Uyunani na mwingine katika Mafundisho ya Bibilia. **Mara mbili kwa mwaka**, na wakati mwingine mara kwa mara, **Ninaletwa ana kwa ana na hili**. **"Hapo mwanzo, alikuwako Neno**. Huyo Neno alikuwa pamoja na Mungu, naye Neno alikuwa Mungu. Yeye alikuwa mwanzo pamoja na Baba." **Umilele wa Neno unasisitizwa** katika hilo. Unapokuja katika somo la uungu wa Kristo, sifa ya msingi ni **umilele wa uwepo**. Kama Yesu ni Mungu, lazima awe na sifa muhimu, na kwa hivyo **nimethubutu kusema kwamba Kristo ni wa milele kabisa pamoja na Baba**. Hauwezi sema awali katika sehemu fulani ya kipindi Mwana alitokea. Naichukulia kwamba **Mungu hana mwanzo**. Kiyunani haisomi, "Hapo mwanzo," lakini "mwanzo,"—mwanzo wowote, kila mwanzo. Hakuna makala kwao. Inamaanisha kwamba Kristo alitokea kabla ya mwanzo wote. **Baba, Mwana na Roho Mtakatifu walitokea kabla ya mwanzo wote**.

Ukurasa 80

Naeleza tu kile ambacho nafundisha. Nataka kujua kama hili ndivyo. **Baraza hili ni kwa ajili ya hilo**. Nasema kwamba Mungu alikuwepo daima. Kama tu **jinsi mwangaza ulivyo na jua wakati wote; mwangaza hutoka kwa jua, na ndivyo**

Yesu alivyokuwa na Mungu daima, daima akitawala naye. Nimeelezea maana ya mwana kwa njia hii. Mwana daima ni mdogo kumliko baba yake. Lakini **tukileta** katika dhana hii ya uungu **wazo la mama** na baba kama wanadamu walielewa, **nadhani tutakuwa tumepotea.** Haimaanishi kwamba Yesu alikuwa na mama, Mungu ni Baba. Najaribu kuelezea kile kinamaanishwa na kauli kwamba Mikaeli katika uwepo wake wa malaika alikuwa mwana wa Mungu. Nadhani kwamba maneno hayo ni **maneno ya mwanadamu,** yanayotumika kuonyesha kwetu mazungumzo ya mwanadamu, uwepo uliopo kati ya **mtu wa kwanza wa Mungu na mtu wa pili,** na **kipaumbele cha cheo** cha mtu wa kwanza. Neno ni dhahirisho la uhusiano wa mtu huyo wa pili kwa wa kwanza. Ni kama mwana kwa wa kwanza. Mungu alisema juu ya **Waisraeli, nyinyi ni wazawa wangu wa kwanza. Nitakuwa baba kwa Waisraeli,** kwa sababu ya upendo uliokuwepo kati yao. Kwa wa kwanza na mwana wa pekee ilikuwa hisia ya kipekee tefu, na kuashiria **upendo wa ajabu wa mtu wa kwanza wa Mungu kwa wa pili,** usemi huu unatumika. **Kamwe sio kuashiria kwamba Mwana alikuja baada ya Baba.** Wacha tuseme kwamba hili linawakilisha miaka elfu sita. Sasa tukirejea kwa umilele huu, usio na mwisho, Mungu Baba anatawala milele hiyo.

Nadhani hatupaswi kufundisha kwamba kuna wakati ambapo

Ukurasa 81

Aliza kiumbe mwingine ambaye anaitwa Mwana. Nataka kujua. Mwana anaitwa wa milele pamoja na Baba, mtu mwingine **ambaye anaishi naye,** mtu **wa pili mwenye maarifa** katika Uungu huo. Uhusiano kati yao **unaonyeshwa na maneno yetu ya kibinadamu Baba na Mwana.** Mmoja alikuwa wa kwanza katika cheo, wa pili, pili, na watatu, tatu.

Lacey anaanza udaku wake wa kina kwa kupuuzia Sheria ya Mtajo wa kwanza ambayo Wilcox amejadili muda mchache katika kikao cha awali. “Hapo mwanza” kwanza inaanizishwa na Maandiko katika muktadha wa uumbaji wa dunia. Huu ndio mpangilio wa wakati unaozungumziwa katika Methali 8 (“kabla ya vilima”) na Zaburi 90 (“kabla ya milima”). Yohana 1:1 kwa hivyo inapaswa kuwa na mwanzo sawa wa ulimwengu.

Haruhusu hili kwa kuzingatia kwamba Wayunani husoma kihalisia “mwanzo” na analinganisha na milele “kabisa”. Kisha anadai kwamba Mwana lazima amiliki umilele sawa kabisa kama Baba kwa msingi kwamba wote wanaitwa Mungu. Inavyoonekana hajaridhishwa na hali ya umilele kiasi pamoja lakini “anathubutu” kuisisitiza katika umilele sawa “kabisa”.

Hali ya kibinafsi ya kipekee ya Mukutano wa Bibilia wa 1919 inaelezewa: kwa uwazi kabisa uliitwa, kulingana na Lacey, kwa lengo la kujadili Utatu. Kisha anavuta waziwazi katika lugha ya Utatu: Jua na mwanga wa jua unaeleza na, inavyoonekana kwa Lacey, huthibitisha ukweli wa umilele wote pamoja muhimu ambao kwao mafundisho ya Utatu yametia nanga. Huu ni mfano sawa uliotumiwa na Tertullian na Boardman na ukakemewa na Ellen White miaka 17 tu ya awali (kama tulivyoona katika sehemu ya 2) tunapo kabiliana na mwingilio wa Kellogg katika Utatu.

Lacey anamshtumu Bollman (na Pres-cott?) kwa “kuleta ndani...wazo la mama” wakati ambao, kwa kweli, ni yeye anaanzisha lugha hiyo. Bollman alikuwa ameelezea wazi muunganiko wa dutu ya Mungu usiokuwa wa ngono. Kuzaliwa kama mwanadamu kupitia kwa ngono hakukujadiliwa hata kidogo. Badala yake, Lacey bila haki anamhukumu kwa madai ya kumwekea Mungu mbinu ya mwanadamu ya uzazi. Akiwa amefanikisha kukataliwa kwa maoni ya mtu huyo, anaondosha uchaguzi wa Mungu wa istilahi (“Baba, Mwana”) kama tu “istilahi za mwanadamu” na nafasi yake kuweka lugha inayopendelewa na Utatu:

“mtu wa kwanza na wa pili wa Uungu.”

“Baba na Mwana,” anadai katika kudhani kuelezea nia ya kweli ya Mungu, yanatumika tu kuashiria “kipaumbele katika cheo” kati yao na hili linaonyeshwa vizuri kwa kutumia “wa kwanza na wa pili”. Lakini kisha hatimaye anapumzikia kwa “Baba na Mwana” kwa sababu istilahi hizi ni bora katika kuelezea “upendo baina yao.” Anakata rufa kwa mfano ambao Mungu alitumia katika kuwaita “Waisraeli wazawa wake wa kwanza” akisema kwamba Mungu angekuwa “Baba” kwa Waisraeli. Hii ni mantiki ya kubadili inayotumika kwa lengo la kupunguza Halisi na kukuza Aina. Hii ni sawa na kutupilia mbali uhalisia wa kusulubishwa kwa Kristo kwa kusema kwamba hakukuwa halali kama kafara ya ishara ya Agano la Kale. Kulau hoja hii kwa ujasiri anasema kwamba Mungu kutumi “Baba na Mwana” “kamwe” hakumaanisha kuashiria kwamba Baba alikuwepo kabla ya Mwanawe. Anamaanisha, kwa mara nyingine, kwamba istilahi “Baba, Mwana” ni istilahi tu za binadamu, zinazotumika na waandishi binadamu kuelezea uhusiano wa binadamu wa upendo wa filia. Hiyo ndio ajabu ya ubora wa ufahamu wa Utatu wa Mungu.

Lakini Lacey bila kumaliza. Anapendekeza kwamba Bollman anaamini kwamba Mwana alizaliwa kabla ya “mwanzo” wa uumbaji wa ulimwengu, kidogo tu zaidi ya miaka 6000 iliyopita. Kisha anaonyesha jinsi

hili halina mantiki kulinganisha mwanzo huu muhimu unaonekana na Miaka ya Baba isiyojulikana. Tofauti hii ya kuibisha inapaswa kukataliwa kama isiyokubalika, anahitimisha kwa ushindi. Kwa hivyo anapumzisha suala lake juu ya mfululizo wa majadiliano ya wenzake.

PRESCOTT:

Nadhani ni bora kwetu **badala ya kujaribu kuwaza au kuelezea mambo haya, tusome Maandiko**. Nadhani huo utakuwa mpango mwema kuliko kutumia muda mrefu kujadiliana maudhui, hivyo tu ndivyo tunaweza pata maana ya maandiko. Ndugu Lacey alisema kwamba **Umilele ni sifa ya Mungu**. Ni ushahidi wa Mungu. Sasa wacha tuone jinsi maandiko yanakabiliwa nalo. **Waebrania 1**. Lengo zima la sura hii ni kuweka mbele tabia iliyokwezwa ya Mwana, na utagundua kwamba **kwa kiwango fulani iko na uwiano na kile ambacho ndugu Lacey amasema**. “Zamani Mungu alisema na baba zetu kwa njia ya manabii mara nyingi na kwa njia mbalimbali, lakini katika siku hizi za mwisho amesema nasi kwa njia ya Mwanawe, ambaye **amemweka kuwa mrithi** wa vitu vyote, ambaye kwa Yeye aliuumba ulimwengu. Makala hayatumiki. Ni uhusiano ndio ambao unasisitizwa. Sura itatuelezea kuhusu Mwana. Hapa tunapata usemi, “ambaye amemweka kuwa mrithi wa vitu vyote, ambaye kwa Yeye aliuumba ulimwengu.” “Mwana ni **mng’ao** wa utukufu wa Mungu,” au **mwanga** wa utukufu wake, **kuweka mwali** wa utukufu wake, na sura sawa ya kiini chake, yeye mwenyewe.

Prescott anapaswa kupongezwa kwa wito wake wa maandiko. Anazingatia kwamba Mungu “alimweka” Mwanawe kuwa Murithi. Hili linaweza kuwa thabiti na “kuwekewa” majukumu, yaani, Mungu alimweka kuwa Mwanawe. Bila shaka! Mwana “hakuzaliwa” kama mwana wa mwanadamu. “Alitoka kwa” Mungu. Mwana ni “mng’ao” wa utukufu wake. Kama tu jinsi uso wa Musa uling’ a kwa utukufu wa Mungu. Lakini, ni wazi, Musa hakuwa wa milele sawa na chanzo cha utukufu huo.

Mtu huyu wa neno

Ukurasa 82

ni mmoja wa ushahidi wa mgogoro wa theolojia ambao ulijaribiwa kusuluhishwa na tafsiri. Na wazo la msingi. Akiendelea: **“akivihifadhi vitu vyote kwa neno Lake**

Lakini Prescott anaendeleza hili kwa kudumu katika milele iliyopita. Kuunga hili mkono ananukuu

Kuendeleza katika siku za baadaye zisizo elezeka

Mwanzo uliopita usio elezeka

lenye uweza.” Hapo tuna **uwepo wa vitu vyote vikimtegemea**. Sasa inaendelea katika aya ya tano, sura ya kwanza, na inathibitisha kwamba yuko juu ya malaika. “Wewe ni Mwanangu, “Mimi nitakuwa Baba Yake.” Fungu la nane: Lakini kwa **Mwana** alisema “Kiti chako cha enzi, **Ee Mungu**, kitadumu milele na milele.” Katika fungu la kumi, **“Hapo mwanzo**, Ee Bwana, uliweka misingi ya dunia, nazo mbingu ni kazi ya mikono Yako. Hizo zitaangamia, lakini Wewe **utadumu**,”—neno bora zaidi kuliko “utabakia.” Yeye ndiye ambaye atadumu. Huo ni **uwepo wa milele**, yaani tu, “Wewe utadumu.” Hiyo ndio sifa yake kama Mungu. **Anaitwa Mungu** hapa katika sura hii. Kama aina ya ushahidi wa mafundisho ya maandiko kwamba yeye ni Mungu, huu hapa usemi, **Wewe unadumu bila kuzingatia mwanzo au mwisho**. Katika sura ya kumi na tatu ya waraka huo: “Yeye ni yule **jana, leo na hata milele**.” Jana ilianza lini? **Jana tu, hayo ndio yote**. “Yesu Kristo ni Yeye yule jana, leo na hata milele.” Nadhani hilo ni sambamba na Zaburi 90: “Wewe, Bwana, umekuwa makao yetu, Kizazi baada ya kizazi... **Na tangu milele hata milele**, ndiwe Mungu. Nadhani kwamba **kauli hizo zinatumika kwa kiumbe sawa**. Hilo bado ni kweli katika Kitabu cha Kumbukumbu sura ya 33.

Prescott anaanzisha. Lakini haiingilii kwa u ndani dhana ya maumbile kutegemea uwepo wa Mwana. Hili mwishoye lingepelekea kwa kauli ya imla ya Utatu kwamba Kristo hangekufa au hata kuacha uwepo wa Baba wakati wa mwili wake kwa sababu ulimwengu ungeangamia. Tena tangazo la Mungu la “Baba” na “Mwana” linasisitizwa ili kupendekeza kwamba uhusiano ni wa kulinganisha tu. Kwa kuvutia, anawachia kwa neno “utadumu” kama ushahidi wa “uwepo wa milele” wa Mwana. Hili ni ukweli wa kukiriwa kwa maendeleo ya baadaye baada ya “kazi” ya mikono yake imeangamia.

Waebrania 13:8, anakubali kwamba “Jana” ilianza “jana tu, hayo ndio yote” lakini tena anadai kwamba hili ni sambamba na Zaburi 90 “Na tangu milele hata milele.” Hili ni sambamba kwa namna gani?

Ukurasa 83

Kumb. 33:26: “Hapana aliyefanana na Mungu, Ee Yeshuruni, Ajaye amepanda juu ya mbingu ili akusaidie. Na juu ya mawingu katika utukufu wake. **Mungu wa milele** ndiye makazi yako, **Na mikono ya milele** i chini yako.” **Hakuna ufunuo wa Baba isipokuwa kwa mwana**, na hapa ambapo inasema Mungu wa milele ndiye makazi yako, **lazima ni Mwana**. **Uungwaji mkono ambao tunapokea ni kutoka kwa Kristo**, na katika Kristo. **Ufahamu pekee tulionao wa Mungu** ni kupitia kwa Mwana na **uhusiano pekee tulionao** kwa Mungu ni kupitia kwa Mwana. **Ufunuo wote** wake wa aina yoyote ile ni kupitia kwa Mwana.

Mungu wa milele ni Baba. Mikono ya milele ni Mwana. Prescott anaonekana kuamua kumfanya Mwana kuwa **sawa na** Baba badala ya kuwa **sawa pamoja na** Baba juu ya falsafa ya imani kwamba Mwana ndiye ufunuo tu wa Mungu. Anaamini kwamba kwa kiasi fulani ufunuo wa tabia kamilifu unadai kiini cha milele cha usawa. Katika maana ya, “Jiwe lililochongwa bila kazi ya mikono,” “Mkono wa Bwana,” “TAWI,” Mwana ni wa milele kama Baba ambaye alitoka kwake.

C.P.Bollman: Unadhani kwamba semi hizo zote hapo **hazimrejelei Baba ila Mwana?**

Bollman anapendekeza kwamba hata “mikono ya milele” inatumika kwa Baba pia.

W.W.Prescott: **zinarejelea wote**, lakini ufunuo pekee tulionao wake ni katika Mwana, na kwa hivyo, Mwana **lazima awe na Baba, milele pamoja**, na usemi sawa

unatumika. Yehova. Chukua neno Yehova. Yehova wa Agano la Kale anadhihirishwa kwa Kristo katika Agano Jipya. Inaonyesha katika neno lenyewe, na pia katika mafundisho ya jumla. **Yehova—Yesu katika Yoshua**, ni sawa Yoshua ni ufupisho tu wa Yehova. (idadi ya maneno ya mzizi inayotajwa) Yehova akidhihirishwa kwa ukombozi ni Yesu, na Yesu wa Agano jipya anadhihirisha udhihirisho wa Yehova wa Agano la Kale.

Prescott anachukua mkondo mwingine na kusisitiza kwamba lazima warejeele wote, kwa hivyo kuwafanya wote kuwa wa milele na daima. Anakubali kwamba jina Yehova linaunga hili mkono kama ilivyodaiwa na Yehova wa Agano la Kale na Yesu katika Agano Jipya.

J. Anderson: Ulitaja kwamba Alipata uzima kutoka kwa Baba?

Akirejeele kwa somo la awali la Prescott la Yohana 5:26.

W.W.Prescott: Hapana. Kwa ukweli tu **kwamba kuwa sawa na Baba ni ukweli wa kupatwa**, lakini usawa ni sawa.

Hili ni sawa na ukweli kwa Mwana ambaye hutoka kwa Baba. Kiasili yuko na Baba “ndani yake.” Na kile Mwana “alicho” pia kiko “ndani” ya Baba. Kiasili yuko na sifa sawa, tabia sawa, uwezo sawa, mamlaka sawa, jina sawa, hali sawa. Mbona asiwe na uzima sawa?

Ukurasa 84

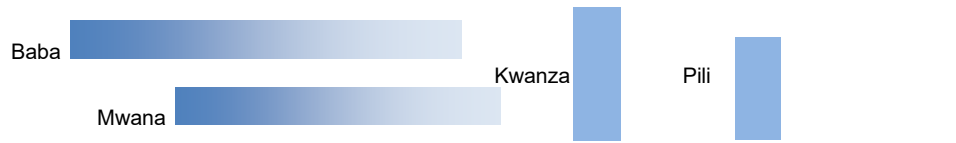
J.Anderson: Nilidhani ulisema kwamba **alipata uzima kutoka kwa Baba**.

W.W.Prescott: Hapana. Nilitumia kauli ya andiko—Yohana 5:26: “Kama vile Baba alivyo na uzima ndani Yake, vivyo hivyo **amempa Mwana kuwa na uzima ndani Yake**.” Lakini semi hizo mbili zinazorejeelewa lazima zitumike sawa kwa Baba na Mwana.

Kile ambacho ni sawa ni uzima. Kutokufa, uwepo wa kipekee, umilele, daima, asili, kutoazima, uzima usiowakupewa sawa ambao uko ndani ya Baba “ulipeanwa” na Baba kwa Mwana. Wote wako na uzima sawa. Katika hili, pia katika tabia, na dutu ya uungu ni sawa, lakini sio kwa ubinafsi. Ni watu tofauti na kila mmoja yuko na

kila mmoja yuko na uzoefu binafsi tofauti.

Swali: Tofauti tu ni kwa namna gani—ule wa **kuorodheshwa na Baba?**

Hili linarejeele tofauti ya Lacey kati ya watu wa Uungu, ambayo anashikilia ni kuorodheshwa tu, sio asili.

W.W.Prescott: Yeye mwenyewe alisema kwamba “Baba ni mkuu kuniliko.” Pia alisema “Mimi na Baba yangu tuwamoja.” Na yote ni kweli.

Kitendawili cha ulinganisho wa tofauti na umoja. Yote ni kweli tu kama tofauti na umoja inatumika kwa sifa tofauti. James White, Smith, Loughborough, Waggoner wote walidumisha kwamba Baba alikuwa “mkuu” kumliko Mwana kwa vile alikuwa wa kwanza; na upande mwingine Baba na Mwana ni “wamoja” kwa vile wako na tabia, upendo na kusudi sawa.

J.Anderson: Kama ni duni katika uhusiano wowote na Baba, anawezaje kuwa Mungu?

Anderson anadhani kwamba “Ukuu” unahitaji usambamba “mdogo” ambao analinganisha na “duni.” Hivi sivyo wakati ambao ukuu unamaanisha Mkubwa. Yakobo mwana wa Alpheus pia alijulikana kama Yakobo mdogo au mchanga.

W.W.Prescott: sidhani kwamba nilitumia istilahi hiyo “duni”

J.Anderson: Lakini wengine wanaweza tumia neno hilo wakati mwingine—kwamba Mwana alikuwa duni kwa Baba, na swali langu linazuka kama ilikuwa ukweli kwamba Yesu alikuwa Mwana alikuwa **duni** katika hali yoyote—**katika umri**, au katika hali, au sifa; kama hilo ndivyo, **anawezaje kuwa Mungu?**

W.W.Prescott: Siwezi sema kwamba alikuwa. Sidhani kwamba nilitumia usemi huo.

H.C.Lacy: Sio kwamba tu ni **duni kwa Baba katika cheo**—ni wa pili katika cheo na Baba, na **katika hali zingine zote wako sawa?**

wanashikilia neno “duni” ingawa Prescott anakataa kutumia istilahi hiyo. Wakati ambao Anderson hawezi kubali chochote chini ya usawa mkamilifu *na* Mungu kama kufuzu *kuwa* Mungu, Lacey anarudia tena vigezo ili kupatia nafasi kutokuwa sawa katika “cheo.” Mwana kwa hiari alijishusha kuchukua nafasi ya cheo cha chini ili kufikia mahitaji ya viumbe wake walioanguka.

Ukurasa 85

W.W.Prescott: Lazima, bila shaka, tunapokabiliana na swali, tuchukue kauli yake mwenyewe kwa njia zote. Aliposema, “Baba ni mkuu kuniliko,” tunakabiliana na hilo, na aliposema, “Mimi na Baba tuwamoja,” tukabiliane na hilo. Lazima tuwe na ufahamu wa kila moja yao ambao utaruhusu kauli yake mwenyewe, kile ambacho yeye mwenyewa anasema, kuwa kweli.

Swali: Kama kwa uwepo wa Kristo awali, na ukweli kwamba **“alijifunua” mwenyewe**.

W.W.Prescott: **Bado alikuwa Mungu.**

Swali: Swali ambalo linanijia mawazoni mwangu ni, **Ni jinsi gani Yesu ambaye ni Mungu, bado anaweza kuwa duni kwa Mungu?**

Bado wametawaliwa na neno “duni.” Kama “mkuu kuliko” na “mdogo kuliko” inaeleweka kwa msingi wa miaka, na kufuzu kuwa Mungu kunatambua hali yake ya uungu basi hakuna mgogoro wowote. Mwana kutoka kwa Baba kuna hali sawa ya Mungu, uungu sawa, lakini ni mdogo kumliko Baba ambaye ni mkuu kumliko Mwana, kwa vile ni wa kwanza. Ni wa kwanza katika kuorodheshwa kwa umri. Kile tu ambacho kinafanya kuwa mungu,

kijelezi cha Uungu ni muhimu katika kueleza kwa usahihi na kufahamu sawa maneno ya Maandiko. Kama Uungu unapimwa kwa ubora wa msingi wa Mungu: upendo—upendo mtakatifu, basi Mwana ni Mungu tu kama Baba kama wote wanashiriki upendo usiokuwa na mwisho, bila kuzingatia umri. Ni fungu lipi la Maandiko linahitaji umri sawa?

W.W.Prescott: Ndio, nadhani lazima tuzingatie hilo. **Singetumia neno hilo kwa ukinzani** kwa usemi wowote wa Maandiko. Ambao hufunga mawazo yetu kwa ufahamu wowote. Chukua kauli zote mbili zinazorejelewa: “Mimi na Baba yangu tu umoja,” na kwa hivyo wakainua mawe ili wampige. Ni kwa nini walikuwa wampige kwa mawe? “Kwa sababu wewe uliye mwanadamu wajifanya kuwa Mungu.” pia alisema, “Baba ni mkuu kuniliko,” Sasa kusema kwamba haya yanakinzana hufunga mawazo yetu kwa ufahamu sahihi wa kweli. Kamwe hatupaswi kusema hivyo. Hatupaswi kuuliza, Ni jinsi gani tutaunganisha kauli hizi mbili? Sipendi kusikia usemi huo, kwa sababu unaashiria kitu ambacho kinahitaji maelezo au ambacho ni kinzani. Ukinzani hauko kwa neno. Ugumu tu uko kwa uwezo wa mawazo ya kibinadamu kufahamu yote ya Mungu na wakati wote tutakumbana na ugumu. Lakini najaribu kudumu karibu iwezekanavyo kwa kauli za maandiko, na kuwa makini katika kutumia maneno, na sithubutu

Ukurasa 86

Kutumia uwezo wa kufikiria ambao utaniwezesha kueleza istilahi zozote za Bibilia.

Sasa Prescott anafanyia kampeni kudumu “karibu iwezekanavyo” kwa Maandiko! Wakati ambao Bollman alilalamika kuhusu kutumia misamiati isio kwenye Bibilia kama usawa wote, kimsingi alimpuuza na akasema istilahi kama hizo ni “bora.” Bora kuliko nini? Istilahi za Bibilia. Lakini Bibilia inapaswa kujieleza. Hatuwezi tumia tu uwezo wetu wa kufikiria.

Hilo halitawezekana. Badala yake, kama jinsi swali lilizuka, kama tulivyolirejelea asubuhi ya leo, tutapata nuru, sio kwa kuuliza maswali, lakini kwa kusema ni mwanzo tu, na kusubiri zaidi. Hiyo tu ndio njia tunaweza elewa.

Tunajua kuwa ni ukweli. Tunajua ndivyo ilivyo. Tunajua kwamba kile ambacho Maandiko yanasema ndivyo ilivyo; hakuna ukinzani; na sasa subiri hadi tupate nuru zaidi kuhusiana nalo. Lakini tukianza na mawazo kuwa haya yanakinzana, Roho hawezi leta nuru kuangaza juu yetu.

H.C.Lacey: Si wazo kuwa, **pili katika cheo**, linafaa kuliko istilahi “duni”?

Lacey alianzisha istilahi “duni” na kisha ana jadili dhidi yake! Bado anawashawishi kwa “pili katika cheo,” na kuiweka katika nafasi “bora” kwa kikundi kulifikiria kwa kuihurumia dhidi ya neno lake mwenyewe “duni”.

W.W.Prescott: Umoja na Baba, **umoja katika mamlaka, katika uwezo, katika upendo, katika Rehema, na sifa zote**—sawa naye lakini bado wa pili katika hali. **Napenda neno “pili” bora kuliko “duni,”**—pili katika cheo.

Ni andiko lipi linatumia “pili” kuelezea Mwana wa Mungu? Prescott anachujuka suala la umri na milele kwa kulificha katika “Sifa zote”. Anapigia kura “pili.”

C.P.Bollman: **Amenyenyekeshwa kwa Baba**—si hiyo ndio maana ya neno hilo?

Anarejelea 1Wakorintho 15:26.

W.W.Prescott: Tunaweza zungumza **mambo mengi sana zaidi ya ufahamu wetu.**

Ukurasa 87

PRESCOTT: Ndugu Wilcox anaweza kuwa tayari kutaja uhusiano ambao ulikuwepo kati ya mtazamo wetu wenyewe wa kutafsiri maandiko na kile ambacho kinapaswa kupeanwa kwa kile ambacho wengine wamefundisha au kuandika, tunapokuja kwa utafiti wa Maandiko?

Prescott kwa urahisi anachenga marejeleo haya kwa 1kor 15 (akiiondoa kama moja ya vitu vingi ambavyo ni zaidi ya ufahamu wetu) kwa kubadilisha mada na kugeuza jukwaa kwa Wilcox ambaye badala yake anelezea ushuhuda wake binafsi.

WILCOX: Nitataja, kadri uzoefu wangu ulivyo, sijawahi kubali mtazamo wowote virahisi. **Nilikuwa kafiri ujumbe huu uliponifikia na sikuamini mtazamo wa**

mtu yeyote wa vitu vya maandiko. Hivyo ilikuwa vigumu kwangu kukumbatia ukweli—ilikuwa vigumu wakati huo. Lakini nilipojipeana kwa Mungu niliamua mawazoni mwangu kwamba nitafuata njia yoyote ambayo ataongoza, na **nimepokea kauli za wengine waliotangulia.** Sikuwa na wakati wa kuchunguza niliposikia ujumbe. Lakini nimepata uridhisho wa kweli katika miaka ya baadaye **kama nimejisomea Neno mimi mwenyewe kupata kwamba mtazamo wangu ulisadifiana na wao**—kwamba mtazamo ambao nilikuwa nimekubali ulikuwa na uiano na Neno la Mungu. Naweza sema kadri nijiuavyo **sijawahi enda kando au kujaribu kutafuta jambo moja jipya— ambalo lilikuwa kinyume na ujumbe huu mkuu na harakati** ambayo nimeungana nayo; lakini hilo liliingia kwangu, lilikuja kwa sababu ilionekana kama **tokeo tu lenye mantiki hapo lilikuwa kutoka kwa maandiko yenyewe.** Nigependa kusema tena kwamba sijawahi pata chochote ila kile ambacho nilisoma kwa bidii na kutaka

Ukurasa 88

Mungu kwa bidii, na kufuata nuru yote ambayo ningepata katika kila njia—**bado nikishikilia kwa Neno, kama wazee wa kwanza wa ujumbe walivyofanya**—hilo lilikuwa limeniondoa kutoka kwa ujumbe kwa njia yoyote au kunifanya kulitazama kwa kiwango cha chini cha ibada. Kwa kweli imependeza zaidi, na nimeona mengi zaidi ndani yake na watu ambao wameunganishwa na harakati, ambayo imeongeza imani yangu katika ujumbe na kati ushindi wake.

Kuliko kurukia utiifu wa Kristo, ambao tutachunguza aidha, Prescott anatarajia kwamba Wilcox atamkomboa kutoka kwa mandhari hayo kwa kuacha kwa kitambo katika uchambuzi linganishi wa kile wengine hufundisha. Lakini Wilcox anathibitisha tu kwamba ambacho “watu asilia walioungana na harakati” walifundisha na kuamini ni thabiti na utafiti wake mwenyewe wa Neno la Mungu.

Katika ukurasa wa 97 maswali sasa yalikuwa yakielekezwa kwa M.C. Wilcox na wasilisho lake la asubuhi juu ya kanuni za kufasiri unabii. Katikati yake swali linazuka kuhusiana na utimizwaji wa pili wa Yoeli 2.

J.N.Anderson: Nilikuwa na wazo moja ndogo mawazoni mwangu **kuhusiana na pentekoste**. Sasa inaonekana kwangu kwamba **hilo haliwezi timizwa mara ya pili**. Naelewe (ningependa kurekebisha kama nimekosea) kwamba **Bwana aliahidi kutuma Roho Mtakatifu kama mtu wa tatu**, kuja siku kumi baada ya kupaa kwa Bwana yetu. Na ninaelewa kwamba **mtu huyo amekuwa ulimwenguni tangu wakati huo**. Sasa, **mtu huyo hawezi kutumwa ulimwenguni tena**, kwa sababu hajawahi ondolewa kutoka ulimwenguni, kwa hivyo pentecoste haiwezi timizwa tena. **Hatuwezi sema kwamba nusu ya Roho Mtakatifu alikuja wakati huo**, na nusu nyingine itakuja baadaye, kwa sababu **mtu wa tatu alitumwa wakati huo**, na **amekuwepo tangu wakati huo**.

Hata ingawa Zaburi 139 inatumika na msingi wetu wa imani kuainisha kuwepo kila mahali kwa Mungu kwa Roho wake, Anderson anatia mipaka kwa Roho kuwa “mtu” ambaye amekwama huku ulimwenguni, hajaondolewa, na hawezi kutumwa tena labda tu arudi mbinguni ndio afanye hivyo. Hili linadunisha uwezo wa Roho kwa ule kimsingi wa Kristo wa mwili aliposema kwamba ilikuwa “afadhali” aondoke, ili atume msaidizi. Ufahamu asilia wa Waadventista wa Roho ni kwamba sio mtu kama Baba na Mwana walivyo watu, lakini badala yake uwepo wao binafsi. Kwa hivyo unaweza “mwagwa”, “kutawanywa kote”, na kutumwa “kuteua” kama Mungu apendavyo: wakati, mara ngapi, na kwa kiwango gani.

Julai 6 aduhuri maswali na majibu tena yalizua swali la umilele wa Yesu katika ukurasa wa 240.

WILCOX: Wote tunaamini uungu wa Kristo. Sio swali la uungu wake au kutokuwa na uungu. Katika majadiliano haya hakuna swali kuhusiana na hili.

WAKEHAM: Unaweza chukulia kukataa kwa umilele pamoja kwa Baba na Mwana kulikuwa kukataa kwa uungu huo?

PRESCOTT: Hiyo ndio hoja ambayo nilikuwa naenda kuzua: tunaweza uamini uungu wa Kristo bila kuamini umilele wa Kristo?

BOLLMAN: Nimefanya hilo kwa miaka.

PRESCOTT: Hiyo ndio hoja yangu hasa—kwamba tumetumia istilahi katika maana hiyo ya kuruhusu yale ambayo sio halisi katika uiano na mafundisho ya Maandiko. Tulihamini zamani sana kwamba Kristo alikuwa kiumbe aliyeumbwa, licha ya yote ambayo maandiko yanasema. Nasema hili, kwamba kupitisha uzoefu ambao nimepitisha mimi mwenyewe katika suala hili—matumizi ya kuruhusu istilahi ambazo humfanya Mungu kuwa bila umilele, sio wazo langu sasa la injili ya Kristo. Nadhani inapungukiwa na wazo nzima linaloonyeshwa katika Maandiko, na kutuacha bila aina ya mkombozi ambaye ninaamini sasa, lakini aina ya mtazamo—mwanadamu nusu. Ninavyo itazama, uungu unahusisha umilele. Onyesho hilo hasa linahusisha. Hauwezi soma Maandiko na uwe na wazo la uungu bila umilele.

Wadventists kamwe hawajawahi amini au kufundisha kwamba Kristo alikuwa kiumbe aliyeumbwa. Hili lilikataliwa mara kwa mara katika uchapisho wetu. Lacey, Wakeman na hata Prescott walikuwa wakisukuma dhana ya umilele haijalezewa katika Maandiko, umilele ambao ulilazimisha kukataliwa kwa utambulisho wa Mwana wa pekee. Bollman hakuwa na tatizo na kitendawili hiki na kukubali kwake uungu wa Kristo bila umilele kulikuwa kukataa zaidi ufafanuzi wao. Bado aliamini kuwa Kristo alitoka katika umilele.

KNOX: Ninaamini kauli zote ambazo zilitolewa na mzee Prescott asubuhi ya leo kuhusiana na ahadi ambazo

Ukurasa 241

Zimetolewa kwetu kupitia kwa Yesu Kristo—ambazo ni, Maandiko mengi ambayo yalisomwa; na ninaamini zinafanywa kweli kwetu kwa sababu zimefungwa katika Uungu wa Yesu Kristo. **Ninadhani kwamba sote tunakubaliwa katika uungu wa Mwana wa Mungu (Amina).**

Nadhani pia tunapaswa kukumbuka kile ambacho Ndugu Daniells alitukumbusha kuhusu asubuhi ya leo, hatuwezi kuwa tunatafuta Mungu ambaye anapatikana—kwamba hili ndilo suala—mada ambayo itajifunua siku zote za milele. Na bado ninaamini kwamba **Bwana ametupa mwanga katika Neno lake**, ambao kwa makusudi ameuweka hapo, kuvuta mawazo yetu katika kutafakari **ukweli kuhusiana na Mungu Baba, Mungu Mwana na Mungu Roho Mtakatifu**.

“Mungu Baba” anapatikana katika Neno la Mungu, lakini “Mungu Mwana,” na “Mungu Roho Mtakatifu” hawapo.

Sasa siwezi ila kuamini kama Ndugu Prescott amesema, Uungu lazima uwe milele. Lakini ugumu nami ni kwamba **siwezi amini kwamba uungu wa Mwana kama uwepo tofauti ni wa milele. Ninaamini katika Utatu wa Mungu, na ninaamini kwamba Yesu ni Mungu**. Inasema, “Kwetu mwana atazaliwa?” na kisha unakumbuka majina ambayo anaitwa—**Baba wa Milele**—Mfalme wa Amani—katika Isaya. Maandiko hayo hayo yanamzungumzia **kama Mwana na kama Baba wa Milele**.

Unakumbuka Neno linasema kwamba **“hapo mwanzo alikuwako Neno.”** Sasa

hilo limezungumziwa mara kadha, na **tunarejeshwa nyuma katika umilele**. Lakini maneno hayo hayo yanatumika hasa kuhusiana na uwepo wa mambo. Hapo mwanzo Mungu aliumba mbingu na nchi. Sasa wakati mwingine Mungu aliita vitu ambavyo tunaona katika vitu ambavyo havikuonekana. Sipendekezi kwamba kuna mmoja hapa ambaye atashindana na uwepo wa mambo bila Mungu. Mambo yameitwa katika uwepo na Mungu; lakini yaliitwa kwa uwepo

Ukurasa 242

“hapo mwanzo,” na “hapo mwanzo” Neno alikuwako. Sasa **Neno alikuwa wakala ambaye Mungu alitumia** katika kuleta mambo yote katika uwepo, “kwa yeye vitu vyote viliumbwa ambavyo viliumbwa.”

Sasa tena **mtumishi wa Mungu anamzungumzia Mwana kama kiumbe wa kwanza kuumbwa**. Kamwe sikuona hilo, na kamwe sikuamini hilo, lakini inamzungumzia kama **ametoka katika kifua cha Baba**. Sasa **Neno pia linamzungumzia Lawi kulipa fungu la kumi alipokuwa viunoni mwa Ibrahimu**. Sasa inaweza kuwa kweli kama Roho wa Bwana alikuwa amebeba matendo ya Lawi nyuma kwa wakati **ambapo alikuwa viunoni mwa Adamu**. Kutoka kwa nafasi ya Mungu ya kutazama Lawi alikuwepo katika viuno vya baba zake tangu mwanzo wa wakati, **Lakini hakuwa na uwepo tofauti hadi alipozaliwa**.

Ni nani “mtumishi wa Mungu”? Ellen White. Anasema kwamba Baba wa milele “alipasua kutoka kifua ni mwake” Mwanawe (RH Julai 9, 1895). Knox kisha anatumia ulinganisho wa Paulo wa kuwepo awali kwa Lawi na ule wa Kristo (Ebr 7:9, 10).

Na kwa hivyo **Kristo, pamoja na Baba, na wa Baba**—na Baba—tangu milele; na wakati ulifika—kwa **njia ambayo hatuwezi fahamu wala wakati ambao hatuwezi ufahamu, ambapo kwa opresheni ya Mungu ya ajabu Mwana alitoka kifua ni mwa Baba na akawa na uwepo tofauti**.

Hili ni karibu na maandalizi kwa maneno, maelezo ya Uriah Smith katika *Danieli na Ufunuo*.

PRESCOTT: Ningependa kuomba makini ya Ndugu Knox kwa hili, na kuuliza jinsi atakabiliana na Yohana 8:58 “Yesu akawaambia, “Amin, amin,

nawaambia, kabla Abrahamu hajakuwako, “Mimi niko.” “Mimi niko” inamaanisha nini kwa wazo letu la wakati, maana?

KNOX: Uwepo wake binafsi. **Ninaamini katika umilele wa Yesu Kristo. Siwezi shikilia umilele wa uwepo wake kando na tofauti**.

Knox alithamini kutokufa milele kwa Kristo. Bila shaka alikuwepo kabla ya kuzaliwa kwa Ibrahimu, kabla ya Adamu, na hata kabla ya uumbaji wa malaika. Lakini uwepo wake tofauti kama Mwana wa Mungu ni kama uwepo wake kama Mwana wa Adamu ambao ulikuwa na mwanzo wake tofauti wa wakati.

Kisha Julai 7 katika somo la asubuhi, Prescott aliguzia Methali sura ya 8 kuanzia ukurasa 269.

1 Kor. 1:30: “Mungu ndiye chanzo cha uzima wenu katika Kristo Yesu, aliyefanyika kwetu hekima itokayo kwa Mungu na haki na utakaso na ukombozi.”

PRESCOTT:

Amefanywa hekima, haki, utakaso na ukombozi: **Basi hekima ni mtu**. Hekima ambayo lazima tukabiliane nayo ni utu, na wala sio shauku ya maarifa tu. **Haki** ambayo lazima tukabiliane nayo ni **utu**, na wala sio wazo dhahania tu kuhusu wema. Na **utakaso** ambao lazima tukabiliane nao ni **utu**. Na **ukombozi** ambao lazima tukabiliane nao ni **utu**. **Yeve** amefanywa ukombozi kwetu, **Yeve** haki, **Yeve** utakaso, **Yeve** hekima. Haingewezekana tujue hekima kama hiyo, haki kama hiyo, utakaso kama huo, ukombozi kama huo, **kama sio yeye aliyekuwa hekima ya mungu tangu milele (soma hili katika**

sura ya 8 ya Mithali, ambayo inamweka mbele kama hekima tangu milele), kama hangechukua mwili, vinginevyo hangefanywa kwetu katika mwili wa dhambi, hekima, utakaso, haki, na ukombozi.

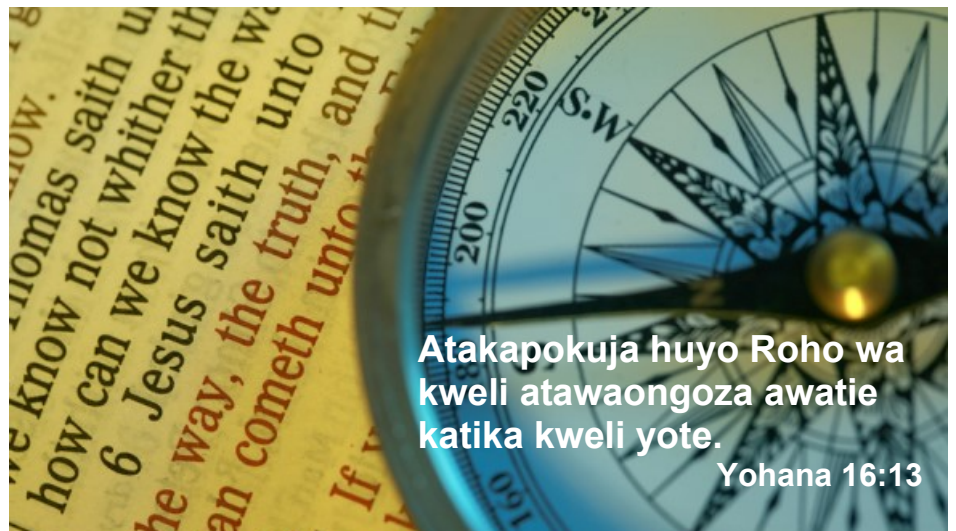
Prescott anafanya wito kwa Mithali 8 kama uthibiti kwamba Kristo ni “tangu milele” kwa sababu “kama hekima ya Mungu” alikuwepo tangu kadiri Mungu aishivyo! Uhaishaji wa Hekima na haki unahitaji kwamba lazima ziwe sifa za milele za Mungu na kama zinatambulishwa na Kristo lazima ziwe za milele kama Mungu. Ukweli huu wa hakika. Yuko na ukamilifu wote wa mwili wa Uungu kwa sababu alitoka kwa Mungu. Amekuwa, katika ufahamu huo, wakati wote na Mungu. Lakini katika kuonekana kwake kama mtu tofauti, Wakala wa uumbaji, Mwana katika Mithali 8, inasemekana tu kwamba “kabla ya milima”, “kabla ya vilima,” “kabla ya ulimwengu kuwepo.”

Julai 14, Prescott alitambulisha Roho Mtakatifu ni nani kuanzia ukurasa wa 710.

PRESCOTT:

Sasa tupige hatua mbele zaidi na tuwe makini kwa ukweli huu. Soma Yohana 15:26: “Lakini atakapokuja huyo Msaidizi nitakayemtuma kwenu kutoka kwa Baba, yaani, huyo **Roho wa kweli atokaye kwa Baba**.” Huyu ndiye roho wa kweli. **Yeve ndiye, na hujitangaza kama, Roho wa kweli**. Roho wa kweli ni roho wa Kristo. Roho ndani ya Yesu.

Kwa hivyo tinasoma kama ilivyo katika Matendo 16:6, 7: (baada ya roho huyu wa kweli kupeanwa, kuzungumza

Atakapokuja huyo Roho wa kweli atawaongoza awatie katika kweli yote.

Yohana 16:13

kuhusu kazi ya umissionary ya Paulo): “Paulo pamoja na wenzake wakasafiri sehemu za Firigia na Galatia, wakiwa wamekatazwa na Roho Mtakatifu wasihubiri neno huko Asia. Walipofika kwenye mpaka wa Misia, wakajaribu kuingia Bithinia lakini Roho wa Yesu hakuwaruhusu.” Hapa kuna Roho ambaye aliwaongoza katika kazi yao, ambaye anaitwa Roho wa Yesu.

Kitabu kizima cha Matendo ni ufunuo “wa vitu ambavyo Yesu aliendelea kufanya na Kufunza.” Vitabu vya injili ni rekodi ya vitu alifanya na kufunza yeye mwenyewe, binafsi katika mwili; na Kitabu cha Matendo ni rekodi ya mambo ambayo aliendelea kufanya katika utu wa wanafunzi wake ambao walikuwa wamejawa na Roho wake.

Sasa wacha tugeukie Yohana 14:16— “Nami nitamwomba Baba, naye atawapa Msaidizi mwingine akae nanyi milele. (17 vs.) Huyu ndiye Roho wa kweli ambaye ulimwengu hauwezi kumpokea.” Kuna wazo sawa na hilo tena: atawapa Msaidizi mwingine akae nanyi milele. Yesu alikuwa karibu kuondoa kwao uwepo wake kimwili. Anasema, “Yeye (Msaidizi huyo mwingine) akae nanyi milele.” Ukurasa 711

Huu ni utimizaji wa ahadi yake, “Nitakuwa nanyi daima, hadi mwisho wa dahari.” “Huyo ndiye Roho wa kweli ambaye ulimwengu hauwezi kumpokea, kwa sababu haumwoni wala haumjui.” Ulimwengu hukabiliana na vitu vinavyoonekana. Lazima tujifunze kukabiliana na vitu visivyooonekana. Vitu hivi visivyooonekana vinafahamika wazi katika vitu ambavyo vimeumbwa. “Ninyi mnamjua kwa kuwa yuko pamoja nanyi naye anaka ndani yenu. Sitawaacha ninyi yatima, naja kwenu.” Kuja kwa Roho ni kuja kwa Roho kama [sic] Yesu Kristo—uwepo wake mwenyewe. Kuondoka kwa Roho ni kuondoka kwa maisha ya Kristo. “Bado kitambo kidogo ulimwengu hautaniona tena, ila ninyi mtaniona, kwa kuwa Mimi ni hai, ninyi nanyi mtakuwa hai. Wakati huo mtajua ya kuwa Mimi niko ndani ya Baba na ninyi mko ndani Yangu na Mimi niko ndani yenu.”

Kuandikwa kunaonekana kuwa na kosa la uchapishaji. Kisarufi haina mantiki kama ilivyoandikwa, lakini italeti maana kamili ikisemwa, “kuja kwa Roho ni kuja kwa Roho wa Yesu Kristo—uwepo wake mwenyewe.”

Prescott, kama tu Ellen White, alisema kwamba Roho Mtakatifu alikuwa uzima wa Kristo. Ndio maana Yesu alisema kwamba yeye mwenyewe angekuja kwetu.

Sasa ahadi ya Roho—Msaidizi—katika fungu la 17 ilikuwa kwamba “**atakuwa ndani yenu**” ambayo ilikuwa itimizwe “Wakati huo mtajua ya kuwa **Mimi niko ndani yenu.**” Huko ndiko kuja kwa Msaidizi, kuja kwa **mtu huyu wa Kristo katika Roho** — kutolewa kwa ubinadamu wake kuishi na uanadamu wetu. Kufahamu hili vyema lazima tuchukue Maandiko yote: “Kwamba Kristo ataka ndani yetu,” “Kusulubiwa pamoja na Kristo”, “**Kristo kuishi ndani yangu.**” Maandiko haya yote ambayo yanazungumza kuhusu **Kristo akaae ndani yanatimizwa na kukaa ndani kwa Msaidizi**, na tuko na kipimo hicho tu cha Kristo akaae ndani kwamba tuko na kukaa ndani kwa Msaidizi.

Huu ndio uhalisia wenye utukufu ambao Shetani anatamani kuuchujuka kwa muda mrefu na kuuficha kwetu. Hii ndio maana makanisa ni dhaifu na kuyumbayumba. Ni Yesu ndiye tunapaswa kuomba kwake. Lazima tufahamiane na Roho wake sasa ili kumtambua baadaye!

Lakini sasa yeye hutoa Usaidizi huo, anatoa uzima huo yeye mwenyewe, kama inavyopatikana katika sura ya pili ya Matendo ambapo inasema “yuko kwenye mkono wa kuume wa Mungu, mhudumu wa Patakatifu pa kweli pa Bwana. Alitoa zawadi hiyo ya Msaidizi.

Hakuna pingamizi ambayo inajitokeza kutoka kwa kikundi kuhusu fundisho la Prescott kwamba Roho Mtakatifu ni Roho wa Kristo, uwepo wake binafsi, uzima wake ukiishi ndani yetu. Nguvu ambayo iliumba ulimwengu na inauhifadhi ulimwengu inaweza kutukomboha hadi mwisho, inaweza kufanya makuu zaidi kuliko yale ambayo tunaweza agiza au kufikiria, kwa yeye ambaye alinena na ikasimama haraka—nguvu hii pia hutenda ndani yetu kutaka na kutenda mapenzi yake mazuri. Watu watatu wa utatu wa mbinguni kwa hivyo wanatambuliwa: Baba, Mwana katika

roho wake, na Mwana katika ubinadamu wake.

Ukurasa 739

PRESCOTT: Biblia iko wazi tu kama katika kauli kwamba **Mungu yupo kila mahali**— Niende wapi nijiepushe na roho yako? Niende wapi niukimbie uso wako? Kama ningepanda mbinguni, Wewe uko; Ningefanya kuzimu kitanda changu, Wewe uko. Ningezitwaa mbawa za asubuhi, Na kukaa pande za mwisho za bahari; Huko nako mkono wako utaniongoza, n.k. lakini kuna tofauti. Pia inaashiria kwamba **kuna mahali ambapo Mungu yupo na hayuko mahali pengine popote**. Biblia inafundisha kwote, lakini siwezi kufahamu kwote.

Mungu yupo kimwili kwenye Kiti chake cha Enzi kama Mtawala Mkuu wa Ulimwengu katika Patakatifu mno pa Hekalu la mbinguni, lakini humtuma Roho wake duniani kwote—ndani ya dunia yote! Roho huyu huyu ni wakala, njia ambayo Baba na Mwana hudhihirisha uwepo wao binafsi kwetu.

Mkutano wa Biblia wa mwaka wa 1919 ni wa kwanza kurekodi majadiliano baina ya viongozi wa kanisa juu ya asili ya Uungu (Godhead). Lakini sio majadiliano ya kwanza kuchapishwa na kanisa kwa kile ambacho Lacey alirejelea kama “cheo” miongoni mwa washiriki wa Uungu.

Samuel Spear

Mwaka mmoja baada ya Mkutano wa Jumla wa 1888 kule Minneapolis, Samuel Spear, mchungaji wa kanisa la *South Presbyterian* kule Brooklyn, New York, aliandika makala katika “*New York Independent*” ambayo yalionekana katika jarida la masuala ya kidini Nov. 14, 1889 chini ya kichwa “The Subordination of Christ.”

Makala yalichapishwa tena chini ya kichwa sawa katika “*Signs of the Times*” juu ya masuala mawili (Disemba 7 na 14) katika mwaka wa 1891 na kisha yalipokelewa kwa baadhi ya marekebisho na kujumuishwa katika maktaba ya Biblia ya Wanafunzi wa Waadventista wa Sabato (Seventh-day Adventist Bible Students Library) kama

marejeleo No. 90 yalipochapishwa na Pacific Press katika mwaka wa 1892. Lakini katika kijitabu ilikuwa na kichwa “The Biblical Doctrine of the Trinity.”

Uchambuzi wa juu juu kwa kutazama kwamba kichwa hiki kilijumuisha neno “Utatu (Trinity)” katika uchapishaji wa Waadventista katika mwaka wa 1892 umepelekea baadhi kuhitimisha kwamba Utatu ulikuwa imani iliyokubalika kwa mapana miongoni mwa Waadventista wakati huo.

“Kukiri kwa Utatu kuliko tia fora zaidi” Christy Mathewson Taylor, 1953

“...makala ya Utatu...” Erwin Gane, 1963

“Kwa hivyo ukweli wa Utatu uliwekwa mbele kwa mbinu ya njia...” LeRoy Froom, 1971

“Marejeleo ya kwanza chanya kwa istilahi “utatu” katika maandishi ya Waadventista” Merlin Burt, 1996

“Marejeleo ya kwanza chanya kwa istilahi Utatu katika maandishi ya Waadventista” Gerhard Pfandl, 1999

“...sahihisho la dhana mbili potovu zilizotawala kuhusu fundisho la Utatu” Jerry Moon, 2002

Matumizi ya neno “Utatu,” hata hivyo, yalikuwa maarufu kabisa katika machapisho yote kuu ya Waadventista (*Review and Herald* na *Signs of the Times*) katika karne ya 19. Lakini mara

kwa mara lilitumika kupinga fundisho sio katika kuunga mkono. *Signs of the Times* inaelezea njia katika suala la 1894.

“Njia hii ya kurasa 16 ni toleo jipya la makala katika “the New York Independent”, na marehemu Samuel Spear, D.D. inawasilisha mtazamo wa Biblia wa fundisho la Utatu kwa **istilahi zinazotumika katika Biblia**, na kwa hivyo **kupekua mijadala yote ya kifalsafa na ubabazi wa kijinga.**” *Signs of the Times*, May 28, 1894, ‘No.90, The Bible Doctrine of the Trinity’

Ilionekana kuwa muhimu kwa Waadventista kwamba istilahi za Biblia zitumike katika kuwasilisha asili ya Mungu. Bollman, kama tulivyoona, bila shaka aliunga mkono musimamo huo.

Chumba cha uchapishaji cha Pacific kilipochapisha kwa mara ya kwanza

njia katika mwaka wa 1892 waliendesha maelezo haya:

“Ingawa kunaweza kuwa na **mawazo madogo** katika hesabu hii inayostahili ambayo tunaweza taka kuyadhihirisha tofauti, kwa yote tunaamini kwamba imeweka mbele mafundisho ya **Bibilia ya utatu wa Baba, Mwana na Roho Mtakatifu kwa kumcha na kwa kudumu katika maneno ya Maandiko**, katika njia fupi na bora ambayo tuliona imewasilishwa.” *Signs of the Times*, Aprili 4, 1892, Toleo 18, No. 22, ukurasa 352

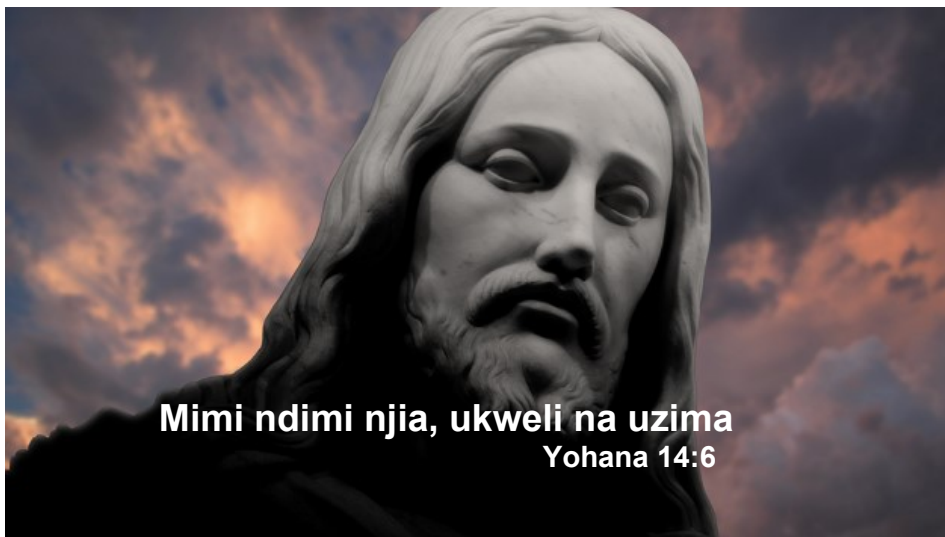
Makala asilia yalipojitokeza katika mwaka wa 1891 yalitangulizwa kwa maneno yafuatayo:

“Tunaomba umakinifu kwa makala yenye kichwa “The Subordination of Christ,” na marehemu Samuel T. Spear, ambayo yametolewa katika “Independent”. Yalikuwa marefu sana kwamba tuliona haja ya kuyagawanya. Tunaamini kwamba **kuwekwa wazi huku kwa Utatu** kutasomwa kwa uangalifu.” *Signs of the Times*, December 7, 1891

Juma lililofuata lilitoa idhini hii:

“Katika hesabu hii imejumuisha makala ya Dkt. Spear juu ya “Subordination of Christ”. Kwa kuwekwa wazi huku kwa Utatu **tunaamini kwamba hakuna Mwanafunzi yeyote wa Biblia atapinga**. Inastahili kusomwa kwa uangalifu, sio tu juu ya mada ya suala yaliyonayo bali kwa njia ambayo imewasilishwa.” *Signs of the Times*, December 14, 1891)

Sasa, wacha tutahini njia (tract) No. 90.

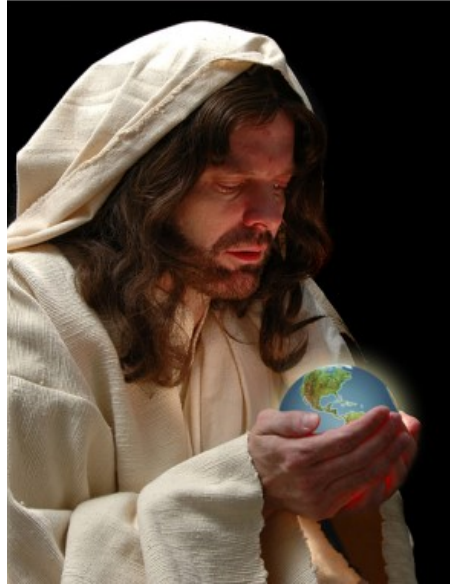
Mimi ndimi njia, ukweli na uzima
Yohana 14:6

“tofauti inayodhihirishwa katika Biblia ni msingi wa fundisho la Mungu wa utu mtatu.... fundisho hili, kama linavyoshikiliwa na kuelezewa na wale ambao wanalipokea, sio mfumo wa utatu wa ukanaji mungu, au mafundisho ya Mungu watatu, lakini ni mafundisho ya Mungu mmoja anayeishi au kutenda katika watu watatu, na sifa kwamba istilahi “mtu,” ijapokuwa labda ndio bora inayoweza kutumika, sio, wakati inatumika katika uhusiano, ifahamike kwa njia ambayo inaweza ifanya kutoendana na umoja wa Uungu, na kwa hivyo kutofahamika kwa maana ya kawaida inapotumika na wanadamu. Wanaoshikilia Utatu wa Biblia sio “tritheists”. Wanatafuta tu kuelezea, kwa njia bora ambayo wanaweza, ambayo kwayo wanachukulia Biblia kama fundisho.”

Gundua umboyai baada ya sentensi ya kwanza. Wahariri wa Kiadventist walichagua kutojumuisha kirai muhimu ambacho kilikuwepo katika makala asilia ya Spear ya 1889 *The Subordination of Christ*. Walisafisha “au Watatu ndani ya Mungu mmoja, ambayo kwa muda mrefu ilikuwa imani ya Kanisa la Kikristo (*or Triune God, which has so long been the faith of the Christian Church*).” “Watatu ndani ya Mungu mmoja (Triune God)” hakukubalika; ilidokeza kiumbe asiyejawanyika ambaye waliamini hawezi unywa mkono na Maandiko. Froom katika *Movement of Destiny* uk. 323 anamnukuu vibaya Spear kama anasema “wanaoamini katika Utatu sio wakanaji wa Mungu watatu (Trinitarians are not tritheists)” akiandika sauti U kwa herufi kubwa ili ionekana kana kwamba ananukuu sentensi yote. Froom alitumia pia mbinu hii katika kuweka pamoja kitabu *Evangelism*.

Erwin Gane katika hoja (thesis) yake ya shahada yake ya uzamili katika chuo kikuu cha Andrews, Gerhard Pfandl taasisi ya Utafiti wa Biblia katika karatasi yake ya utafiti ya mwaka wa 1999, “fundisho la Utatu miongoni mwa Waadventista (The Doctrine of the Trinity among Adventists)” (alichapisha upya “*Journal of the Adventist Theological Society*”,

Spring 2006), na Jerry Moon katika kitabu chake cha 2002 “The Trinity” pia anajiingiza katika kunukuu kwa uteuzi aya hii. Kwa kutojumuisha sentensi ya kwanza na ya mwisho, marejeleo yote kwa Msingi wa Biblia ya majadiliano ya Spear yalifichwa kwa ufaafu. Spear alisisitiza kwamba

fundisho lolote la utatu lazima lijikite tu kwa kile ambacho “kimedhihirishwa katika Biblia,” kile ambacho mtu anapata “Bibilia kama fundisho.” Watu kama hao ndio “wana Utatu wa Biblia.” Spear, hata hivyo, analinganisha na kutofautisha kati ya wana utatu wa Biblia wanaokubali tu kile ambacho maandiko yanasema na wale ambao wanaenda zaidi ya Biblia na kujiingiza katika uvumi na dhana za kifalsafa za wanadamu.

“Nadharia ya kizazi cha milele cha Mwana na Baba, na nadharia ya utambuzi wa maandamano ya milele ya Roho Mtakatifu kutoka kwa Baba, au kutoka kwa Baba na Mwana, wakati ambao ni vigumu hata kufahamu, na wakati ambao bora siri ya uvumi, ni jitihada ya kuwa na maarifa, sio zaidi tu ya kile ambacho kimeandikwa tu, bali pia zaidi ya uwezekano wa maarifa ya mwanadamu.”

“Ni wakati tu watu wanabashiri nje ya Biblia na zaidi yake, na kutafuta kuwa na maarifa kuliko wanavyoweza, ndio ugumu huo unazuka; na kisha wanazuka kama lawama kwa upumbavu wao wenyewe. Fundisho tukufu kisha

linakuwa kuchanganyikiwa kwao, linawafunga katika kukanganyikiwa kwa uumbaji wao wenyewe. Kile ambacho wanahitaji ni kuamini zaidi na kubashiri kidogo.”

Spear anarejelea dhana zaidi ambazo zilijumuishwa katika wazo jumla la utatu. Kizazi cha milele na

maandamano ya milele zilikuwa njia ambazo watetezi wa Mungu wa utatu wangesawazisha baadhi ya ukweli wa bibilia kumhusu Mungu ambazo lazima zisawazishwe.

“ukweli huu ni kama, **umoja kamili wa Uungu (absolute unity of the God head)**, kuondoa msururu wote wa miungu, **uungu kamili wa Bwana Yesu Kristo (absolute divinity of the Lord Jesus Christ)** na **utiifu wa Kristo (subordination of Christ)** katika baadhi ya uhusiano na Mungu Baba — unapochukuliwa pamoja, umepelekea wasomi wa Biblia kuangazia swali ambalo linahusiana na mbinu ya kuusawazisha. Nini ambacho kinaweza semwa juu ya hoja hii hii?”

Kisha anaorodhesha uchunguzi kadhaa kwa mtazamo wa Biblia:

1. “Ukweli wote hapo juu ukielezewa unakaa juu ya utawala sawa, na, kwa hivyo, hakuna mmoja wao anaweza kataliwa bila kukataa utawala *huu* au kufasiri visivyo lugha ambayo imetumika.”

2. “Hivyo suala linasalia **katika Neno la Mungu**; na kama Wakristo **wangedumisha mawazo yao kwa kile**

tu ambacho neno linasema, kamwe hawatazua swali lolote kubwa kuhusiana na mada hii, ambalo ni, pengine, lote nzima, ni mwendo bora wa kufuata”

3. “**sio muhimu**, kwa utendaji wa utauwa na ukombozi, **kubashiri** juu ya hoja hiyo kabisa, au kujua kile ambacho wasomi wa bibilia wamewaza na kusema kuhusiana nalo. Inatosha **kuichukua Bibilia tu jinsi inavyosoma**, kuamini kile ambacho inasema, na **kukomea ambapo inakomea.**”

4. “**Kauli zote za Bibilia lazima zichukuliwe kama kweli** na sifa yoyote inayoweka kwa kila moja. Ukweli wote unapatikana ndani yazo zote **zinapo chukuliwa pamoja.**”

5. “**Utifu wa Kristo**, kama inavyodhihirishwa katika Bibilia, hauelezewi kwa undani kwa kurejelea tu kwa asili yake ya kibinadamu. Ni ukweli kwamba, katika asili hiyo, alikuwa kiumbe wa kuumbwa na wakutegemea, na katika hali hii kama jamii ambayo alichukua asili yake; na ilhali kauli ya Bibilia ya utifu wake **inaendeleza kwa uungu wake na vile vile kwa asili yake ya kibinadamu.**”

“Hata hivyo, kuna jinsi ambayo Kristo wa Bibilia, wakati ambao **kimsingi ana uungu, hata hivyo, ni, kwa hali fulani tofauti kutoka na mtiifu kwa Mungu Baba.** Anazungumziwa, na mara kwa mara anajizungumzia, kama **Mwana wa Mungu, kama mzaliwa wa pekee wa Baba**, kama aliyetumwa na Mungu Baba katika ulimwengu huu, **na kama atendaye mapenzi ya Baba. Kamwe hahangaishwi na Baba wala kuchukua nafasi yake.**”

Kwa hivyo Spear anathibitisha wasilisho la Bibilia la Mwana wa pekee wa Baba. Hiki ndicho Waadventista walifundisha hasa katika maisha yote ya Ellen White. Spear pia alihitimisha kwamba Mwana ni mtu mwingine na tofauti mtiifu kwa Mungu Baba.

“Hakuna ugumu wowote katika kupata kwa **huduma yake marejeleo mengi kwa Mungu Baba** kama ilivyo kati hali fulani **akiwa tofauti na mkuu kwake**, na kwa hivyo kuhusisha wazo la utifu wake.”

“Paulo anatwambia kwamba Mungu ‘aliumba vitu vyote kwa **Yesu Kristo**,’ na ndiye mtu au wakala, ‘**ambaye** kwake pia yeye [Mungu] aliufanya ulimwengu.’

Eph. 3:9; Ebr. 1:2. Hakuna katika kauli hizi inaweza kuwa na uhusiano wowote wa ubinadamu wa Kristo, ingawa katika zote Mungu anawasilishwa akitenda katika na **kupitia Kristo**, na baadaye anawasilishwa kama njia ya kitendo hicho. Hivyo, pia Mungu, anaelezeza **akimtuma Mwanawe** ulimwenguni, kama kumtoa ‘**Mwanawe wa pekee**’ kwa ukombozi wa mwanadamu, na kama kutomwachilia ‘Mwanawe wake mwenyewe’ bali **alimtoa ‘yeye** kwa ajili yetu.’ Gal 4: 4; Yohana 3:16; Rum 8:32.”

“Kauli hizi zinaashiria kwamba Mwana huyu ambaye si mwingine ila Kristo mwenyewe, alikuwepo kabla ya mwili wake, na kwamba, kama alivyokuwepo, **alitimwa, akatolewa, hakuachiliwa, na Mungu Baba.** Tendo ambalo Baba anawekewa katika kumtoa ‘Mwana wake mwenyewe’ kufanya ukombozi wa mwanadamu, linahusiana naye kabla ya kuchukua asili yetu katika mtu wa Yesu wa Nazareti, na **kuweka katika Baba ukuu wa aina fulani...**”

“Bibilia, wakati ambao haitoi maeleza ya kimfano ya umoja wa kiroho wa Mungu, inafundisha **umoja wake wa kimsingi** kinyume na aina zote za shirikina (polytheism), na pia **inakubali kiwango cha mtu cha kujua dhana ya kutosha** kwa madhumuni ya ibada na utifu.”

“Bibilia hiyo hiyo inafundisha wazi kwamba wakuheshimika ndani yake anayejulikana kama Yesu Kristo, anapoangaziwa kati asili yake nzima, ana **uungu kweli na Mungu katika maana kamili kabisa.** Yohana 1:1-18; 1 Yohana 5:20; Rum. 1:3, 4; 9:5; Tito 2:13.”

Merlin Burt kwa kweli aliona kwamba makala ya njia ya Spear, licha ya kuwa na kichwa kipya, haya kuwa ya Utatu kweli.

“Kichwa, Fundisho la Bibilia la Utatu, kilipendekeza kwamba kazi ingekuwa ya kuhurumia fundisho la utatu. Baada ya kusoma njia, mtu **hukosa kupata chochote aghalabu** kile ambacho Waadventista wa karne ya kumi na tisa wangepata cha pingamizi.” Merlin Burt, ‘Demise of Semi-Arianism and anti-trinitarianism in Adventist The-ology, 1888-1957’, uk. 5-6, Disemba 1996

Alisema kwamba kwa kweli njia haina huruma kwa fundisho la utatu. Kwa sababu hiyo, Waadventista wa

karne ya 19 wasioegemea utatu hawakuwa na pingamizi kwayo.

Hili sio la kushangaza kwa vile asilia ilikuwa imeandikwa kuelezea uhusiano wa Mwana wa Mungu. Haikuwa ikizungumzia moja kwa moja uhalisia au imani isiyo ya Utatu kama ilivyo. Hakuna kukataliwa kwa uwepo wa Roho wa Mungu au uhalisia wa utambulisho wa watatu katika enzi mbinguni. Haya hayakuwa masuala ya mada ya kazi ya Spear.

Wale ambao wanapendelea kuita Uadventista wa karne ya 19 Uariani wanaweka juu yao imani kwamba Kristo hakuwa na uungu, kwamba Mwana wa Mungu aliumbwa kwa sababu alitokea katika sehemu fulani ya wakati. Lakini hiki sio kile ambacho waliamini. Hata kufikia mwaka wa 1894 Waadventista walifundisha kwamba Mwana wa Mungu alikuwa wa pekee kwa Baba, alikuwa mtu tofauti na sio kufungwa bila kugawanyika na kiumbe wa Mungu mmoja.

“Kwa maoni ya Alexander kwamba kuna Mungu mmoja tu, ambaye wakati mwingine huonekana kama Baba, na tena kama Mwana, au kama Roho Mtakatifu, au, kama sio hivi hasa, kwamba watu hao watatu walikuwepo ndani ya Mungu mmoja, na ila wa kiini sawa na umilele sawa, **Arius alirudia** kwamba, ingawa Mwana alikuwa kama au na kiini dutu sawa, bado **alikuwa mzawa wa Baba, na alikuwa na mwanzo.**” L. E. Kimball, *Signs of the Times*, June 25, 1894, ‘The Arian Controversy’

Arius alinukuliwa kama akiamini katika Mwana wa pekee, mwenye uwezo, huru, kabla ya (alikuwepo katika umilele), asiyebadilika, “Mungu mkamilifu.”

“Lakini tunasema na kuamini, na tumefundisha, tunafundisha, kwamba Mwana sio asiyezaliwa, au kwa njia yoyote sehemu ya asiyezaliwa; na kwamba hatoi jukumu lake katika jambo lolote; bali kwa mapenzi yake mwenyewe na ushauri amesimama kabla ya wakati, na kabla ya vizazi, **kama Mungu mkamilifu, wa pekee tu na asiyebadilika**, na kwamba kabla ya **kuzaliwa**, au kuumbwa, au kuazimiwa,

au kuanzishwa, hakuwa. kwa sababu hakuwa asiyezaliwa.” Arius alinukuu katika *The Ecclesiastical History of Theodoret*, Kitabu 1, Sura 3, ‘Barua ya Arius kwa Eusebius wa Nicomedia’

Lakini toleo la sasa la Utatu linaenda zaidi ya andiko kwa dokezo la uunganisho wa watu watatu viumbe waliosawa. Hili ndilo ambalo Spear alikuwa amekataa. Kwa mfano moja ya ukiri wa hivi karibuni unasema:

Utatu ni mmoja. Hatukiri Mungu watatu, bali Mungu mmoja katika watu watatu, “Utatu wa kuimarika (consubstantial Trinity)”. Watu watakatifu hawashiriki uungu mmoja miongoni mwao bali kila mmoja wao ni Mungu mzima na kamili: “Baba ni kile ambacho Mwana alichu, Mwana kile Baba alichu, Baba na Mwana kile ambacho Roho alichu, yani kiasili Mungu mmoja.”

Hakika, kama wengi wameona kwamba, unaweza tumia maisha yako yote kutafuta kuelewa Mungu huyo wa utatu wa siri au uwe mwendawazimu ukijaribu.

Mwongozo wa Kwanza wa Kanisa Letu

Katika mwaka wa 1882 jaribio la kuunda Mwongozo wa Kanisa lilifanywa katika kikao cha General Conference cha mwaka huo. Mwaka uliofuata kura ilipitishwa kuliangusha kwa sababu ya hofu kwamba utafanywa kuwa imani.

“Ni uamuzi usiojulikana wa kamati, kwamba sio vizuri kuwa na mwongozo wa kanisa. Tunaiona kuwa muhimu kwa sababu tumekiuka matatizo makuu yanayohusiana na mpangilio wa kanisa bila mwongozo na uiano mkamilifu ulikuwepo miongoni mwetu juu ya mada hii. Inaweza onekana kwa wengi kama hatua ya kuunda imani, au nidhamu, kando na Bibilia, jambo ambalo tumelipinga kama dhehebu. Kama tungekuwa nao [mwongozo wa kanisa], tunahofia wengi, hasa wale ambao wanaanza kuhubiri, watausoma ili kupata mwelekeo, katika masuala ya dini, badala ya kuutafuta kutoka kwenye Bibilia, na kutoka kwa mwongozo wa Roho wa Mungu, kile ambacho kitajaribu kuzuia uzoefu wao katika dini ya kweli na katika ufahamu wa kweli wa

mawazo ya Roho. Ni katika kuchukua hatua sawa **mashirika mengine ya Wakristo mwanzo yalianza kupoteza unyenyekevu wao na yakawa rasmi na bila roho. Mbona tuyaige?”** *Review and Herald*, Novemba 20, 1883, ‘General Conference Proceedings, Twenty-second Annual session’

Rais wa General Conference, George Butler, alielezea mbona kanisa lilikuwa limekataa mwongozo wa kanisa juma moja baadaye katika tathmini (Review):

“Umbali huo tumefika salama na shirika letu rahisi bila mwongozo. Umoja unatawala mwili wote. Matatizo yaliyo mbele yetu, kama shirika yanashughulikiwa, ni madogo zaidi kuliko yale ambayo tumekuwa nayo awali. Tumedumisha unyenyekevu, na tumefanikiwa kwa kutenda hivyo. Ni vyema kuruhusu kutosha pekee. Kwa hizi na sababu zingine, mwongozo wa kanisa ulikataliwa. Inawezeka, hautaletwa mbele tena” G. I. Butler, *Review and Herald*, November 27, 1883, ‘Hakuna Mwongozo wa Kanisa’

Kwa hivyo, Wilcox aliporejesha tena toleo lake mwenyewe la “Misingi ya Imani” katika kitabu cha “SDA Yearbook” mwaka wa 1931, hiyo, pia, haikuithinishwa; hakuna kura ya General Conference ilichukuliwa kuithibitisha kuwa rasmi. Katika mwaka wa 1932, mwaka mmoja baadaye, kanisa lilitoa Mwongozo wa Kwanza wa Kanisa.

Kisha katika mwaka wa 1946 kura ilipitishwa na General Conference katika kikao kwamba mabadiliko yote ya baadaye kwa Mwongozo wa Kanisa lazima yaithinishwe. Hilo pia liliwekwa kwa mabadiliko yoyote katika Misingi ya Imani. Kufikia wakati huu marekebisho ya kutosha yalikuwa yamefanywa ya kuliongoza kanisa kuelekea kwa Utatu kwamba sasa ilikuwa salama “kuyafungia jinsi yalivyokuwa” na kuhakikisha dhidi ya mabadiliko yoyote zaidi *yasiyoithinishwa*. Orodha ya Loughborough ya Athari ya Imani (Creed Consequences) sasa ilikuwa inaingia hatua ya pili.

Kuaibishwa kwa Eckenroth

Kitabu cha Smith *Daniel na Ufunuo* kilifurahikia uchapishwaji upya mara nyingi, bila kubadilishwa kwa karibu miaka 70. Kilikuzwa rasmi na “General Conference” mapema kama mwaka wa 1932.

“kwamba katika oparesheni ya kazi yetu ya uwanjani tunahimiza makolpota watumie kwa udhabiti iwezekanavyo, vitabu viliooko ambavyo vimetengeneza uti wa mgongo wa kazi yetu katika miaka iliyopita, kama vile ‘Vita Kuu,’ ‘Mababu na Manabii,’ ‘Tumaini la Vizazi,’ ‘Masomo ya Bibilia,’ **Danieli na Ufunuo**” *General Conference Committee Minutes*, Octoba 20, 1932

Lakini miaka mitano baadaye katika mwaka wa 1937 mwinjilisti mchanga wa Kiadventista, Melvin K. Eckenroth, aliaibishwa kwa umati na muhubiri wa Kinazareti. Akinukuu kutoka kwa toleo la mwaka wa 1926 la kitabu cha Uriah Smith, Mchungaji wa Nazareti alisoma mbele ya umati wote, “...kama Mwana hamiliki umilele wa uwepo uliopita pamoja na Baba, mwanzo wa uwepo wake, kama wa pekee wa Baba, unatokea kabla ya uumbaji wote...”

Shabaha yake ilikuwa kwamba kama “kiwangogezi” cha uandishi wa Waadventista kilikuwa kikielezea kwamba Kristo hakuwa sawa “uwepo wa milele” na Baba basi tulikuwa pia tukifundisha kwamba Kristo hakuwa sawa na uungu wa Baba. Hii haikuwa hivyo, lakini Eckenroth alishangazwa na shutuma na hakujua jinsi ya kuitetea.

Eckenroth alituma barua kwa LeRoy Froom akilalamika kwamba theolojia ya Uriah Smith ilikuwa mbaya kwa mwendo wa Waadventista kwa uwezo wake wa kuvutia waumini kwa sababu ushindani ulikuwa ukituweka wazi kama “dhehebu lililokuwa la Kikristo (non-Christian cult).” “Hii ilikuwa changamoto ambayo sikuwa nimejiandaa kwayo kabisa,” Eckenroth alielezea. “Jibu langu dhaifu lilikuwa, “Bwana, lazima umekosea, lakini alipoiangalia nakala yake ya, “D&U” “Alishangaa, akastaajabu, na kuduwaa kabisa” kwa kusoma maneno yale yale. (M. K. Eckenroth, barua, kama

ilivyonukuliwa katika kitabu cha LeRoy Froom *Movement of Destiny* p. 625).

Ingawa mhitimu wa “Emmanuel Missionary College” darasa la 1937, Ekenroth kwa kushangaza hakuwa na utambuzi wa mafundisho asilia ya waanzilishi wa Uadventista juu ya Uwana wa Kristo “kuanzia siku za milele.” Huu ni ukweli wa kushangaza kwa mtazamo wa ukweli kwamba lesseni ya Shule ya Sabato ilifundisha jambo hilo hilo mwaka mmoja tu uliokuwa umepita.

“Kauli ya moja kwa moja ya Yesu, ‘Nilikuja kutoka kwa Baba,’ inasoma kihalisia, ‘Nilitokana na Baba.’ Tukiweka pamoja na hili, ushuhuda wake katika Yohana 10:38, ‘Baba yu ndani yangu, nami ni ndani yake,’ tuko na ushahidi wake mwenyewe kwamba kweli alikuwa ‘wa pekee wa Baba,’ kama Yohana anavyosema katika 1:14.” Lesson 4, Octoba 24, 1936, uk. 12

“Katika kurasa chache ambazo tumesoma hapa, tunapata kwamba Kristo alikuwa na Baba ‘kabla ya ulimwengu kuwepo,’ tangu ‘siku za milele,’ ‘kabla kuwekwa msingi wa ulimwengu,’ ‘kabla ya vitu vyote.’ Kwa hivyo hakuwa sehemu yoyote ya uumbaji, bali alikuwa ‘wa pekee wa Baba’ katika siku za milele, na alikuwa Mungu mwenyewe.” *Ibid* “The Deity of Christ”, uk. 13

Lesseni hizi hata ziliidhinishwa na “General Conference.”

“Maelezo katika mwisho wa kila lesseni yatasaidia kuongoza katika suala hilo; na kama lesseni za sasa kuhusu mafundisho yamethibitishwa kikamilifu na kamati ya leseni ya General Conference Idara ya Shule ya Sabato, yeyote anaweza jua kwamba kile anafundisha anapowasilisha lesseni kama Usomaji wa Bibilia au mahubiri ni sahihi.” *Review and Herald*, Dec 7, 1936.

Ukaguzi wa Kitabu

Kufikia mwisho wa miaka ya 1930, hata hivyo, “Mlinzi mkongwe” wa mwisho alikuwa ameaga na kizazi kipya cha viongozi Waadventista kilikuwa kikiingia katika ukuu. Kumbukumbu za Mkutano wa Jumla wa Januari 16, 1940 zilirekodi

majadiliano ya kuhariri kitabu cha Uriah Smiths *Daniel na Ufunuo*:

“Mwenye kiti alisema kwamba suala la kuchapishwa upya kwa kitabu ‘Danieli na Ufunuo,’ lilizuka katika Baraza la mwisho la Vuli, na katika majadiliano ilikubalika kwamba kama kitabu kitachapishwa upya itakuwa ni mradi wa nyumba yote ya uchapishaji ya Marekani Kaskazini, na kwamba lazima kitabu kifanywe kuwa cha kisasa.”

Lakini miezi 9 baadaye bado hakukuwa na chochote.

“Maanani yalitiliwa katika swali la kurekebisha na kuchapisha upya kitabu “Danieli na Ufunuo,” ambacho kiliruhusiwa kutoka nje na kuchapishwa miaka michache iliyopita. Ililipotiwa kwamba kuna hitaji kubwa kutoka shambani la uchapishaji upya katika mchango wa fomu ya kitabu.”

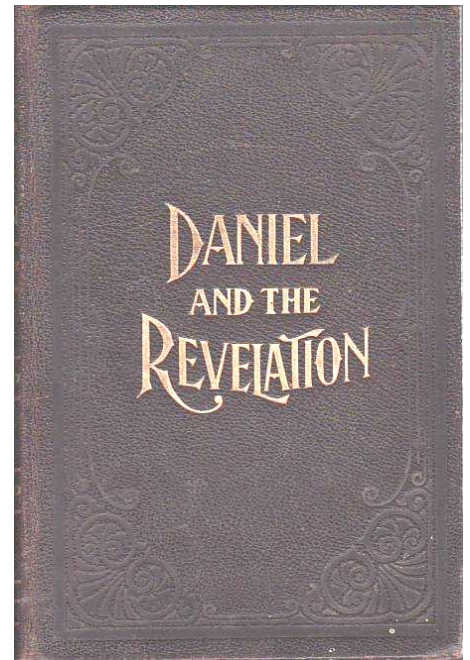
“Ingawa ilikubalika kwamba tunapaswa kuwa na kitabu kikizunguka kwa wakati huu wa sasa kuhusu unabii wa Danieli na Ufunuo, kulikuwa na tofauti kabisa maoni kuhusiana na ushauri wa kujaribu kubadilisha kitabu hiki. Baada ya majadiliano ya tetesi zilizotolewa kwa upendeleo wa, na kinyume cha uchapishaji upya wa kitabu,

KURA ILIPIGWA kurejelea suala hili kwa maafisa wa Kongamano la Jumla na wakuu wa nyumba zote tatu za uchapishaji kwa utafiti zaidi.” *General Conference Session Minutes*, Octoba 23, 1940

Bila shaka kulikuwa na mgogoro juu ya matumizi ya kitabu cha Smith. Kilikuwa kitabu maarufu na chenye manufaa kwa muda mrefu na bado pia kulikuwa na “hitaji kubwa” kwa kuendelea kuwepo. Hata hivyo, kulikuwa na pingamizi muhimu kwa “uchapishaji upya” wacho kiasi kwamba

miaka miwili
baadaye maendeleo
juu ya kutatua suala
hili yalikuwa “bado

kwenye kamati”—
sasa kamati ndogo!

“Kamati ya General Conference katika Baraza la Vuli la mwaka wa 1940 iliteua kamati ambayo ilihusisha wakurugenzi wa “nyumba tatu za uchapishaji na Maafisa wa General Conference, kupa kipau mbele kuleta toleo ambalo limefanyiwa marekebisho, ambayo kwa wakati huu imeteua kamati ya marekebisho ya kitabu. Kamati bado haiku tayari kutoa taarifa.” *General Conference Committee Minutes*, Januari 1, 1942

Wakati huo huo, Wachapishaji wa Kusini walikuwa wameghushi kichwa na marekebisho yake na hata wakachapisha nakala 5,000.

“Mwungano wa Uchapishaji wa Kusini sasa unaomba ruhusa ya kuuza toleo 5,000 za “Danieli na Ufunuo” ambazo wamechapisha hivi karibuni. Toleo hili liko na baadhi ya mabadiliko hasa aghalabu kuhusiana na suala la takwimu linalopatikana katika kitabu.

KURA ILIPITISHWA, kwamba kamati ya watu watano iteuliwe kuchunguza toleo jipya la “Danieli na Ufunuo” kama lilivyochapishwa na Mwungano wa Uchapishaji wa Kusini, na kuripoti kwa Kamati hii.” *Ibid*. Januari 1, 1942

Kamati ilirejea wiki mbili baadaye na kuripoti kwamba kamati asilia

ilikuwa karibu tayari kuwasilisha mapendekezo yake kuhusu kuchapishwa kwa toleo lililofanyiwa marekebisho ya *Danieli na Ufunuo*. Kwa hivyo

“KURA ILIPITISHWA, kwamba **tupendekeze kwa nguvu** kwa Mwingano wa Uchapishaji wa Kusini kwamba toleo lao la "Dan-ieli na Ufunuo" **lisimamishwe kusambazwa** likisubiri uamuzi wa ripoti ya kamati iliyoteuliwa wakati wa Baraza la Vuli la 1940.” *Ibid*, Januari 19, 1942

Wakati kamati hii ndogo hatimaye iliwasilisha ripoti yake Aprili, ilipendekezwa kwamba

“1. Uchapishaji upya wa ‘Danieli na Ufunuo’ kama kitabu cha kulipia katika **toleo lililofanyiwa marekebisho**.”

2. Kwamba **kamati ya kitabu cha kipekee ya watu kumi na mmoja juu ya marekebisho**, iteuliwe kutoka kwa nyumba tatu za uchapishaji za Marekani Kaskazini, na kuwapa uwezo wa kurekebisha na kuandaa kitabu kwa uchapishaji.

3. Kwamba **toleo lililofanyiwa marekebisho** la ‘Danieli na Ufunuo’ lichapishwe na nyumba hizo tatu za uchapishaji.

4. Kwamba **toleo lililorekebisha linalopendekezwa la ‘Danieli na Ufunuo’ lichukue nafasi ya matoleo yote ambayo yamechapishwa.**” *General Conference Committee Minutes* Aprili 7, 1942

Warren Eugene Howell, mwenyekiti wa kamati iliyopewa kazi ya kuhariri *Danieli na Ufunuo*, alijumuisha katika ripoti yake historia fupi ya kitabu, akibainisha kwamba kilianza maisha yake kama mfululizo wa makala katika mwaka wa 1862 *Review and Herald*. Kisha ilirekodiwa katika kumbukumbu,

“Maafikiano yalifikwa mwanzo wa kazi kwamba katika **masuala yote yanayoguzwa fundisho (doctrine)** au haki na mapendeleo ya mwandishi, hakuna tendo lolote litarekodiwa **kutendwa hadi litakapojuzwa kwa kamati**, na azimio hilo lilitokeleza, kukiwepo na umoja na uiano katika kazi hiyo.” *Ibid*, Aprili 7, 1942.

Kamati ilitambua kwamba “marekebisho yoyote ya D&U bado yalikuwa suala nyeti sana” (*Movement of Dest-iny* uk. 424). Hata hivyo,

“Hatua nyingine yenye mantiki na isio epukika katika utekelezaji wa “Misingi ya Imani” yetu yenye umoja **ilihusisha marekebisho ya kazi ya kiwangozi fulani** ili kwamba **kuondosha kauli** ambazo zilifundisha, na kwa hivyo kufanywa, **maoni potofu juu ya Uungu** “kwanza na linaloonekana sana ya hili lilihusisha **dhana fulani potofu ya theologia** ambayo ilikuwa imejitokeza kitambo katika Danieli na Ufunuo na Uriah Smith, ambaye alikuwa ameaga katika mwaka wa 1903.” LeRoy Froom, *Movement of Destiny*, uk. 422-423, 1971

Froom alikubali kwamba kitabu cha Smith kilikuwa “kimepewa nafasi ya kuheshimiwa” katika historia yetu ya Waadventista na hata “kutambuliwa na Ellen White” lakini tena anamnukuu kama mamlaka yenye mantiki ya kuondoa maudhui yenye pingamizi: “Bado alisema kwamba makosa katika uandishi wetu wa kale ‘yanahitaji utafiti makini na kurekebishwa.’ E.G.White Ms11, 1910; 1SM, p. 165.” *Ibid*.

Mara nyingine tena Froom anamnukuu Ellen White kwa uteuzi. Gundua kile ambacho hakutaja:

“Katika baadhi ya vitabu ambavyo vimechapishwa kwa miaka mingi, na ambavyo vimewaleta wengi katika ufahamu wa kweli, kunaweza patikana **masuala yenye umuhimu mdogo** ambayo yanahitaji kutafitiwa kwa makini na kufanyiwa marekebisho.” Ellen White, Ms No. 10, 1910

Uungu na Uwana wa pekee wa Kristo unafaa kuchukuliwa kama “masuala yenye umuhimu mdogo”? Ni wazi kwamba LeRoy Froom haku. Wala wanakamati wa General Conference ambayo ilijadili suala hili kwa zaidi ya miaka miwili. Lakini Ellen White alikuwa na mengi ya kusema kuhusu masuala haya madogo.

“Wacha mambo kama hayo [yenye umuhimu mdogo] yaangaliwe na wale ambao wameteuliwa kuwa na mtazamo wa kina kwa uchapisho wetu. **Wacha**

hawa ndugu zetu, wala washawishi, wala wahudumu wasikuze masuala haya katika njia ambayo inashusha athari ya vitabu hivi vizuri vya kuokoa miyo. Tukichukua kazi ya kutopongeza uandishi wetu, tutaweka silaha mikononi mwa wale ambao wameondoka katika imani na kukanganya mawazo ya wale ambao wamekumbatia ujumbe karibuni. **Tukipunguza kubadilisha bila sababu** uchapisho wetu, itakuwa bora zaidi.” *Ibid*. 1910.

Wakati ambao Ellen White anatoa maoni kuhusu uasilia ambao unahusiana na mgogoro juu ya “kila siku” ya Danieli 8, Froom alikomea katika hoja ya “marekebisho” ambayo ilimudu na kuitumia katika mada ya Mungu na utu wake. Lakini ushauri wa Ellen White wenye hekima ulipuuza.

Mjadala mkali uliendelea. Froom anakubali kwamba mwikio wa marekebisho yaliyopendekezwa ulikuwa “unaonyesha hisia kali.” *Movement of Destiny*, p. 424. Katika Baraza la Vuli Howell tena aliripoti.

“Inavyoonekana **sikuweka wazi kwa wote kile ambacho nilisema** kama msemaji wa kamati yetu ya ukaguzi wa **fundisho la umilele wa Kristo**. Wacha niseme kwa uwazi kabisa. Kamati yetu haikuwa na wazo la kufanya tangazo juu ya fundisho kwa madhehebu. Lakini tukijua kwamba **kuna tofauti kadhaa za maoni** kati yetu, ilikuwa uamuzi wetu kwamba itakuwa **bora kusaza mada hiyo yote kutoka kwenye kitabu, bila kuongezea**, na kuacha suala hilo **wazi kwa wote kutafiti bila ruhusa au kuzuiliwa.**” Warren Howell to the Cincin-nati Autumn Council of Seventh-day Adventists October 28, 1942

Nia kwa kweli ilikuwa kuchukua nafasi ya kati kuhusiana na suala wasihimize wala kuzuia “suala” na kuliacha “wazi” basi mbona waondoe chochote? Mbona wasichapishe kitabu kingine chenye mitazamo ya kisasa. Mbona wabadilisho kile sasa kilikuwa sehemu ya historia? Warren Howell alikuwa na miezi 8 tu kuendelea “kuweka wazi” kile ambacho alikuwa amesema. Aliaga Julai 5, 1943. W.H. Branson, Naibu wa Rais wa General Conference, alichukua hatamu na hatimaye akaripoti katika kamati ya

1944 "Spring General Conference Committee" kwamba ilikubalika kuacha mitazamo ya Uriah Smith kuhusu unabii bila kubadilishwa, lakini maoni yake ya kitheologia lazima yaondolewe kwa sababu yalikuwa

1. Sio fasiri ya unabii
2. Bila uiano na misingi ya imani ya Uadventista wa Sabbato
3. Bila uiano na kauli za Roho ya Unabii

Froom anahalalisha hoja hii ya mwisho. "Kauli hizi [za Ellen White] miongo mingi iliyofuata uandishi wa kitabu cha Smith—na hasa muongo mmoja baada ya kifo chake. Kwa hivyo hakuzijua." LeRoy Froom (*Movement of Destiny*, p. 424).

Kauli hizi zinaweza kuwa zipi? Chochote baada ya 1903, Mwaka wa kifo cha Smith. Hiki kitaondoa *Tumaini la Vizazi vyote* na usemi wake mmoja "asilia, usiokopwa, kwa uwezo" ambao mwanzo ulitendeka chini ya jina lake katika *Review and Herald* mwaka wa 1896.

Maelezo ya Froom yanapuuza idhini inayoendelezwa ya Uriah Smith na kitabu chake na Ellen White muongo mmoja baada ya kifo chake; inapuuza ombi kutoka kwa Ellen White mwaka wa 1905 kwamba misingi yetu ya imani ambayo ilikuwa imetuunganisha kama watu kwa "miaka 50 iliyopita" hasa kuhusiana na patakatifu na utu wa Mungu isitelekezwe.

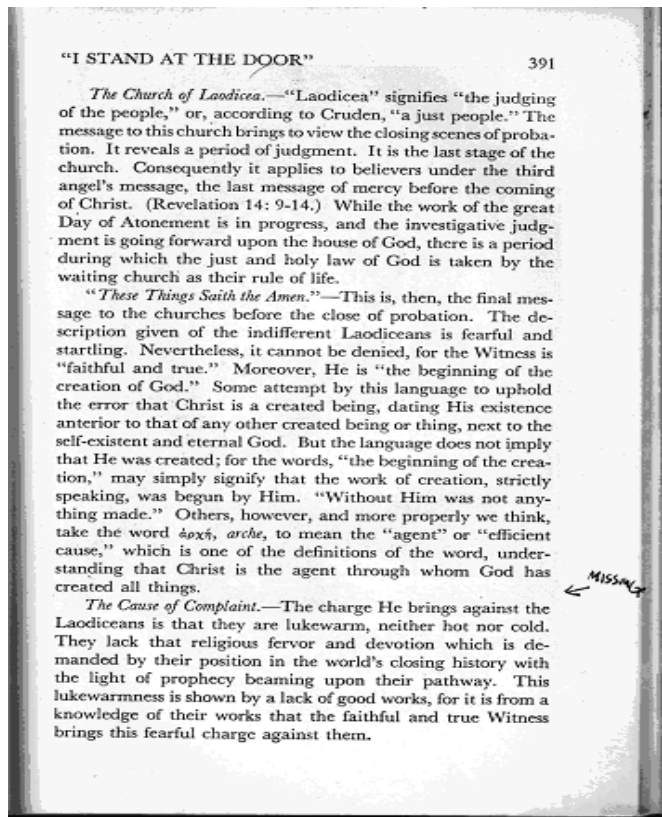
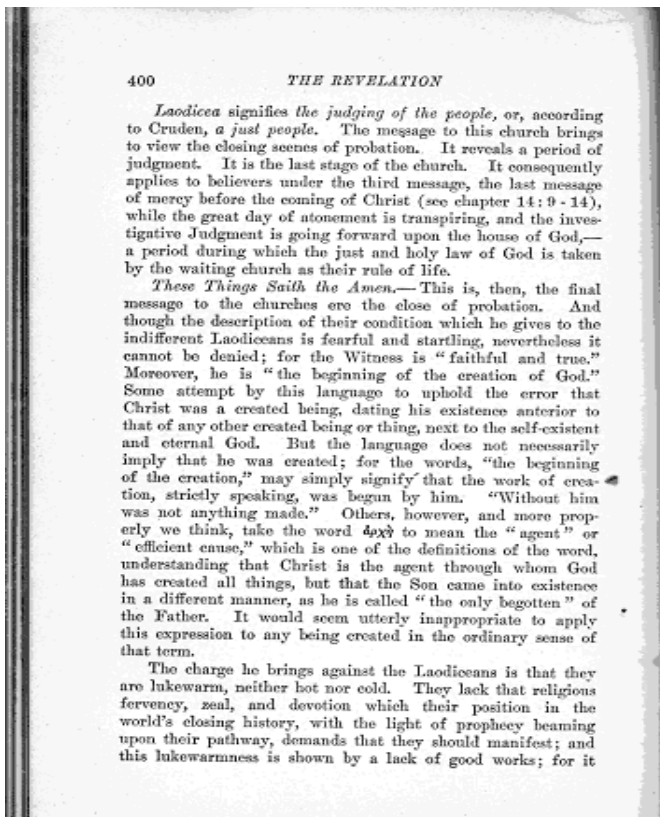
Baada ya uhariri mwaka wa 1944 wa, mali ya Uriah Smith katika sehemu ya kitabu chake inayotoa maoni juu ya Ufunuo kilipunguzwa kwa kurasa mbili na maneno 710. Kurasa mbili ambazo ziliathirika zilikuwa ukurasa wa 400 na 430 wa toleo la kabla ya 1944 kama inavyoonyeshwa hapa pamoja na mwenzake wa 1944.

Uriah Smith halisi aliweka wazi imani yake kwamba Kristo hakuwa kiumbe wa kuumbwa "bali kwamba Mwana alikuja katika uwepo kwa namna tofauti." Bila shaka "kuja kuwepo" kuliashiria mwanzo na

kukataa uwepo wa milele *kabisa* ambao ulidaiwa na fundisho la Mungu watatu wa milele yote. Uriah Smith wa kisasa wa 1944 alitoa maoni kama hayo. Katika kujifanya kuweka usasa katika fasiri za unabii na kurekebisha madai mengi yasiyokuwa makusudi, "classic D&U" ya Uriah ilibadilishwa kabisa (kurasa nzima zikaondolewa na zingine zikaongezwa) ingawa jina lake lilisalia katika kazi iliyochapishwa upya kana kwamba akiwa mfu alisababisha mabadiliko ya kiradikali yaliyofanywa na wengine.

Kwa andiko la ushindi, Froom alihitimisha

"Ondoleo la masalia ya Uariani wa mwisho uliokuwa umesimama katika uandishi wetu wa kiwango lilitimizwa kupitia kwa kufutwa kutoka kwa "classic D&U" katika mwaka wa 1944." Froom (*Movement of Destiny*), ukurasa 465, 1971

Ni lipi mbaya zaidi? Kuongeza maneno katika kitabu ambacho kinamilikiwa na mtu mwingine, au kuondoa maneno kutoka kwa kitabu cha mwandishi mwaneyewe? Ya kwanza inaashiria kwamba mwandishi anakubaliana na maneno ambayo yameongezwa; ya pili inaweza mwarifu msomaji kwamba mwandishi alikataa imani yake asilia. Hayo ndio matokeo ya ukaguzi. Hubadilisha historia na kuifanya kusema kitu tofauti kabisa kutoka kwa uhalisia. Marufuku ambayo inahitimisha kitabu cha mwisho cha Maandiko inapaswa kutumika hapa vile vile: “Kama mtu ye yote akipunguza cho chote katika maneno ya unabii wa kitabu hiki, Mungu atamwondolea sehemu yake katika ule mti wa uzima” Ufunuo 22:19. Kupindua dhamira asilia ya ujumbe wa mwandishi kunabeba athari kubwa sana.

Tena, ukurasa 430 wa toleo la 1897 unakosekana pakubwa katika ukurasa 423 wa toleo la 1944 kwa sababu Uriah anapanua imani yake kwamba

Kristo, wakati ambao sio kiumbe wa kuumbwa, alikuwa, “Mwana wa pekee wa Baba.” Lakini hata kwa uwazi zaidi hapa anasema kwamba “kama Mwana hamiliki umilele wa uwepo hapo awali pamoja na Baba.” Mawazo yake yanawekwa nje kwa uwazi. Maandiko kwa wingi yanadhihirisha zawadi nyingi za Baba kwa Mwana.

Baba “amempa Mwana kuwa na uzima ndani Yake.” Yohana 5:26, “na kumpa Jina lililo kuu kuliko kila jina” Flp 2:9, “alilorithi” Ebr 1:4. Kwa kuwa alikuja “kwa Jina la Baba Yangu” Yohana 5:43. Amempa yeye “vitu vyote” Matt 11:27; Yohana 3:35; 13:3, “vitu vyote alivyonavyo Baba” Yohana 16:15, “uwezo wote mbinguni na duniani” Matt 28:18; Yohana 17:2, “hukumu yote” Yohana 5:22, na Yeye ni mkuu katika vitu vyote Kol 1:18. Mwaka uliofuata jarida la “*Ministry*” lilitangaza juu ya sababu halisi ya marekebisho.

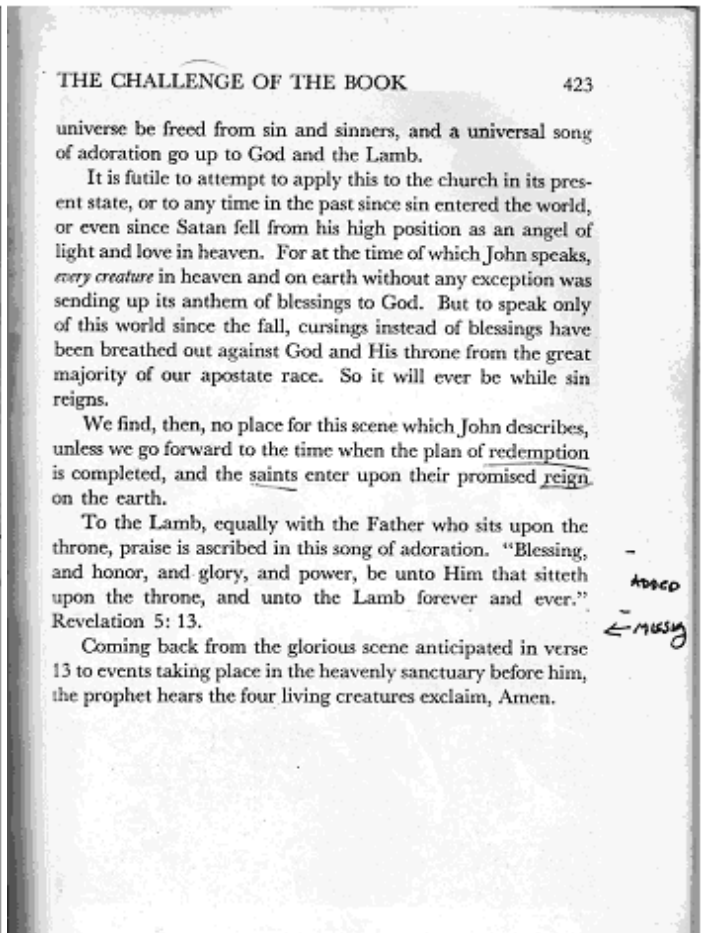
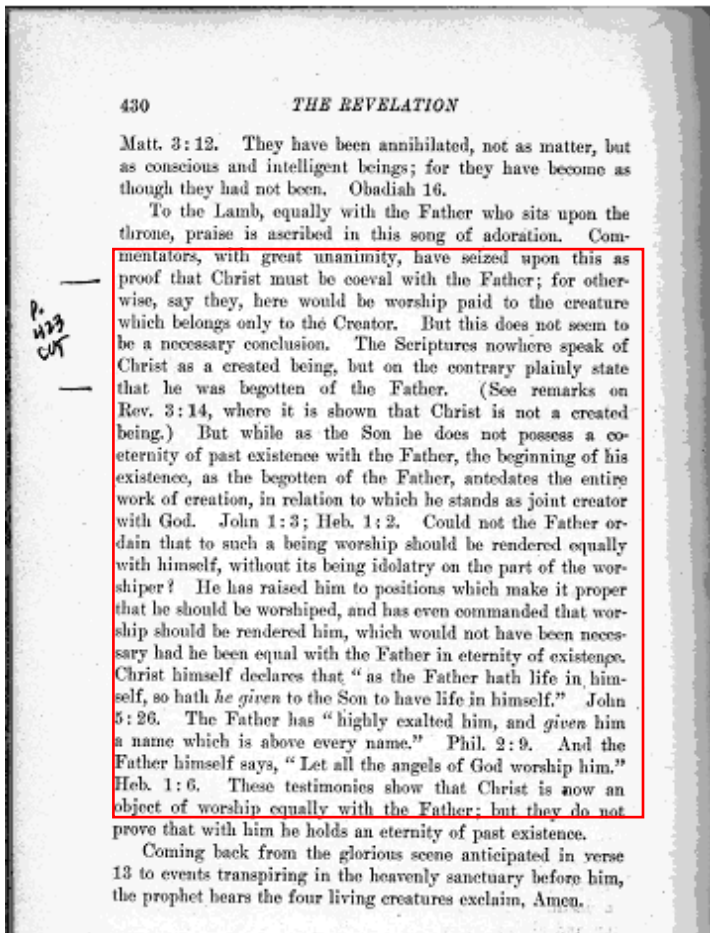
“Ni suala la kurekodiwa kwamba **Uriah Smith wakati mmoja aliamini kwamba Kristo ni kiumbe wa kuubwa.**

Lakini baadaye alidurusu imani yake na kufundisha kikamilifu kwamba Kristo alizaliwa wakati mmoja katika umilele kabla ya ulimwengu kuumbwa.” Merwin Thurber, *‘Ministry’* magazine, May 1945, makala “Toleo jipya la D & U katika Uhusiano na Fundisho la hehebu”

Fundisho hili lilikuweko katika toleo asilia la mwaka wa 1865 la “*Thoughts on the Revelation.*” Miaka thelathini baadaye Ellen White aliifanya kuu zaidi kauli hiyo:

“Baba wa milele, yeye asiyebadilika, alimtoa Mwanawe wa pekee, aliyemtoa kifuani mwake ambaye **aliumbwa** katika mfano wa moja kwa moja wa utu wake, na akamtuma chini ulimwenguni kudhihirisha jinsi aliwapenda wanadamu.” Ellen White, *Review & Herald* Juli 9, 1895

Sasa kuna neno ambalo linaweza boreshwa. Lakini itaonekana kana kwamba Ellen White tayari alichagua “umbwa” kama uboresho wa kauli hiyo ambayo alitoa miezi miwili awali katika “*Signs of the Times*”:

“kafara kamili imetolewa; kwa maana ‘Mungu aliupenda ulimwengu akamtoa Mwanawe wa pekee,’—sio mwana kwa uumbaji, kama walivyokuwa malaika, wala mwana kwa kupangwa, kama alivyo mdhambi aliyesamehewa, bali Mwana **aliyezaliwa** katika mfano wa moja kwa moja wa utu wa Baba, na katika mng’ao wa enzi yake na utukufu wake, aliyesawa na Mungu katika utawala, heshima, na ukamilifu wa uungu.” *Signs of the Times*, May 30, 1895.

Ila inaonekana kwamba Ellen alikuwa anathibitisha kimsingi tu kile ambacho E.J. Waggoner alikuwa ameamdika miaka mitano iliyopita.

“Malaika ni wana wa Mungu, kama alivyokuwa Adamu (Ayubu 38:7; Luka 3:38), kwa uumbaji; Wakristo ni wana wa mungu kwa kupangwa (Rum. 8:14, 15), Lakini **Kristo ni Mwana wa Mungu kwa kuzaliwa.**” *Christ and His Righteousness*, 1890

Ukusanyaji wa Hila

LeRoy Room alikuwa mwanzilishi wa tabia ya kukusanya kauli byte za sauti za Ellen White katika vitabu vilivyochapishwa, akiongeza sehemu za kichwa chake mwenyewe, unukuzi na mtaji kama ilivyofaa upendeleo wake mwenyewe. Tumeona mifano kadhaa. Hapa kuna mwingine.

Kuna upekee mmoja dhahiri kwa uthabiti wa Ellen White wa kutumia mtu, utu, na viumbe. Yafuatayo hayakuandikwa na Ellen hasa lakini yalilipotwiwa na mtu ambaye alisikiza mahubiri yake aliotoa Oakland, California, Sabato mchana, Octoba 20, 1906.

“Umezaliwa kwa Mungu, na unasimama chini ya adhabu na **uwezo wa viumbe watatu watakatifu mno mbinguni**, ambao wanaweza kukuhifadhi usianguke . . . ninapohisi kudhulumiwa, na kutojua jinsi ya kujihusisha kuelekea kwa kazi ambayo Mungu amenipa kuifanya, huwa tu ninaita **watatu wanaostabili**, na kusema; unajua kwamba siwezi fanya kazi hii kwa nguvu zangu mwenyewe.” 7 *Manuscript Release* p. 267

Matumizi ya istilahi “viumbe” inatofautiana kutoka kwa kauli zake zingine ambazo zimechapishwa

ambapo anatumia “watu” au “utu.” Ukweli kwamba maoni haya ya pekee, yanayodaiwa kusemwa naye, yanapingana na kauli zake zingine ambazo zimeandikwa na kuchapishwa, zinaifanya kutumika kwa maneno yafuatayo ya tahadhari kutoka kwa Ellen mwenyewe:

“Na sasa kwa wale wenye hamu ya ukweli nitasema: usikubaliane na taarifa ambazo hazijathibitishwa kwa kile ambacho Dada White amefanya **au kusema** au kuandika. **Kama unatamani kujua kile Bwana amedhihirisha kupitia kwake, soma kazi yake iliyochapishwa.**” *Testimonies* vol. 5, p. 696

Inavutia kwamba kauli hii ya “viumbe watatu watakatifu mno” ilipata mwanga wa mchana hivi karibuni. Tarehe za kutolewa zimenakiliwa na Uandishi wa White kama “Ilitolewa Machi 16, 1976.” 7MR 273.

Ellen White alisisitiza utatu wa Uungu katika suala la watu wa kuwaza na utu (sio nyanja zisisizo athiriwa na hisia). Anaelezea umoja wa Uungu katika suala la kuwa na asili sawa ya uungu, tabia, kusudi na upendo. Kamwe hakuzungumza kuhusu watatu ndani ya mtu mmoja au kiumbe; alitambua tu viumbe wawili.

Judson Washburn

Mpwa wa George Butler alibadilishwa kuwa Mwaadventista wa Sabato ya siku ya saba na J.N. Andrews akiwa na

umri wa miaka 11, alibatizwa na James White mwaka uliofuata, na akaingia kwenye huduma katika mwaka wa 1884. Washburn alifahamu vyema Ellen White, akitoa mifano katika mahojiano yake naye kule Ottawa, Kansas kama hatua ya mabadiliko katika maisha yake. Alikuwa sehemu kubwa ya andiko katika mawazo yake. Kufikia 1918 angekariri Ufunuo, Warumi, Yakobo na Petro wa pili. Kufikia mwaka wa 1948 angekariri agano jipya lote na alikuwa anaanza Isaya. Katika mwaka wa 1921 aliandika Barua kwa F.M. Wilcox akiweka Mkutano wa Bibilia wa 1919 kama uvutwaji nyuma mkubwa kwa kanisa letu.

“Ulikuwa katika **Baraza hilo la Bibilia la siri** ambalo ninaamini **ndilo jambo mbaya kabisa watu wetu waliwahi fanya**, na ilionekana kwangu mlikuwa **mnapoteza unyenyekevu wa imani yetu.**” Washburn kwa F. M. Wilcox, Barua Julai 3, 1921

Alirudia mawazo sawa katika barua ya Rais wa General Conference A.G. Daniells mwaka uliofuata.

“Chini ya utawala, na adhabu au ruhusu ya angalau ya hii iitwayo Taasisi ya Bibilia, walimu walikuwa **wanadunisha imani ya wana na binti zetu katika misingi hasa ya ukweli wetu**, wakati ambao wazazi hawakuruhusiwa kuuliza **siri takatifu za baraza hili la kibinafsi**... mmoja wa watenda kazi wetu waaminifu zaidi alisema tendo la Taasisi hii ya Bibilia lilikuwa jambo mbaya zaidi ambalo limewahi tendeka katika historia ya dhehebu hili.” J. S. Washburn, “Barua ya wazi kwa mzee wa kanisa A. G. Daniells na wito kwa General Conference,” 1922, uk. 28-29

Lakini yalikuwa mahubiri yaliyotolewa na W.W. Prescott katika mwaka wa 1940 ambayo yalimchochea kutuma barua ndefu kwa General Conference akishtumu moja kwa moja uingizaji wa fundisho la Utatu katika Kanisa la Kiadventista, akinakiri kwamba “Fundisho la Utatu linachukuliwa kama jaribio kuu la orthodoxy na Kanisa la Katoliki la Roma.”

Wasiwasi kuu ya Washburn ilikuwa kwamba fundisho la Utatu lilizuia kifo halisi cha Kristo mwenye uungu kamili. Na aliendelea kuandika barua za uchungu kwa viongozi akipinga kile ambacho alitambua kama uingizaji wa mvinyo wa Babeli.

Wakati tuko na wajibu wa kunena adui anapokuja kwenye malango, roho ambayo tunafanya wito nayo ni muhimu. Mungu ameweka mwili wake kufanya kazi kama njia ya mibaraka ya uzima na upendo kutiririka katika ulimwengu wote ambapo Mungu ndiye chemchemi, chanzo cha vitu vyote.

Mungu ni Kichwa cha Kristo;

Kristo ni Kichwa cha kanisa;

Mwanaume ni Kichwa cha

Mwanakme.

Hili ni fundisho la 1Kor 11:3.

Mto wa maji ya uzima unatoka kwenye kile kiti cha enzi cha Mungu na cha Mwana-Kondoo. Ufunuo 22:1. Lakini ye yote anywaye maji nitakayompa, yatakuwa ndani yake chemchemi ya maji yakibubujika uzima wa milele Yohana 4:14; 7:38. Kama tukitii mpangilio takatifu wa Chanzo na Wakala, mibaraka ya Mungu inaweza tiririka huru. Hili ni kweli kwa waumini wake, baba na wana, wazee na walezi. Mtiririko unaweza vurugwa kama chanzo au wakala atapungukiwa katika sehemu yao ya uhusiano. Hilo linapofanyika, lazima tukate rufaa, tuhimize, tuheshimu na kuomba.

Karatasi ya Longacre ya 1947

Charles Longacre alizaliwa katika mwaka wa 1871. Alihusiana kwa karibu sana na Ellen White, Uriah Smith na waanzilishi wengine wa Uadventist. Alikuwa mmoja wa wabeba subahiya sita walioteuliwa katika mazishi ya Ellen White. Pia alihudhuria Mkutano wa Bibilia wa 1919 kwa uwezo wake kama mkuu wa “South Lancaster Academy”. Alifanya kazi kama mhariri wa jarida la Liberty kwa miaka 28 na alikuwa mshirika wa Shirika la Utafiti wa Bibilia lililoanzishwa katika mwaka wa 1940 na Walimu wa Bibilia wa Marekani Kaskazini. Chini ya mwenyekiti L.L.

Caviness katika mwaka wa 1944, alipewa fursa ya kuwasilisha karatasi katika ‘Pacific Union College’ juu ya “Uungu wa Kristo (The Deity of Christ)” Januari 1947. Mahubiri juu ya mada hiyo hiyo yaliwasilishwa muda mfupi baadaye katika Kanisa la Bustani ya Takoma kule Washington, D.C.

Longacre alianza mjadala wake kwa kuwasilisha maoni mbalimbali ya u Mungu wa Kristo. Baada ya kujadili pande mbili zilizokithiri za mwanadamu pekee Kristo na Mungu Baba Kristo, aliendelea,

“Tunakuja kwa kikundi cha tatu ambacho kinashikilia kwamba Kristo alikuwa Mwana wa pekee wa Mungu, Baba, alikuwa hivyo tangu siku za milele na ni yeye pekee ambaye alitoka moja kwa moja kwa Baba, akizaliwa na Baba kabla ya viumbe vyote, kabla chochote kuumbwa katika ulimwengu tupu. Kikundi hiki kinashikilia kwamba Mwana wa Mungu ni sawa na Baba, sura ya moja kwa moja ya Baba, anamiliki kiini sawa kama Baba, uwezo na utawala sawa na Baba, lakini kwamba sifa hizi zote Mwana alipewa na Baba, alipozaliwa na Baba.”

“kikundi hiki kiliamini kwamba Mwana wa Mungu alikuweco “katika kifua cha Baba” tangu milele yote kama tu Lawi alivyokuweco katika “viuno vya Abrahamu,” kama mtume Paulo alivyosema; “Mtu anaweza hata kusema kwamba Lawi, ambaye hupokea sehemu moja ya kumi alitoa hiyo sehemu moja ya kumi kupitia kwa Abrahamu, kwa sababu Melkizedeki alipokutana na Abrahamu, Lawi alikuwa bado katika viuno vya baba yake wa zamani, yaani, alikuwa hajazaliwa.” Ebr. 7:9, 10.” Charles S. Longacre, *The Deity of Christ*, karatasi ya Ushirika wa Utafiti wa Bibilia Angwin, Califor-nia Januari 1947, ukurasa 3.

Alisoma, “Mimi ni Alpha na Omega, mwanzo na mwisho” Ufunuo 1:11, kisha alitoa maoni.

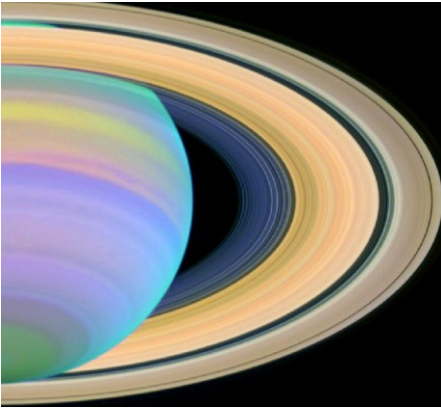
“Sio kila kitu kina mwanzo wala sio vitu vyote vina mwisho. **Mungu mwenyewe hakuwa na mwanzo na hatakuwa na mwisho. Ni mmoja mwenye uwepo wake mwenyewe,** ambaye kamwe hakuwa na mwanzo, **Umilele wenyewe** haukuwa na mwanzo na kamwe

hautakuwa na mwisho. **Anga** haina mwanzo na haina mwisho. Vingine vyote vina mwanzo na vitakuwa na mwisho.” *Ibid*, page 4.

“Kristo **daima alikuwepo kifuani mwa Baba,** hata kabla hajazaliwa kama Mwana wa Mungu na manabii wake **walihesabu ‘vitu ambavyo havikuwepo,’ kana kwamba vilikuwepo hata kabla ya kudhihirishwa.** Kwa hivyo tunasoma kwamba Kristo alikuwa ‘**Mwana-kondoo aliyechinjwa tangu kuwekwa msingi wa ulimwengu,**’ na kwamba ‘Kristo, kama Mwana-Kondoo asiye kuwa na mawaa wala doa... **aliteuliwa kabla ya kuwekwa msingi wa ulimwengu,** lakini alidhihirishwa katika siku hizi za mwisho.’ Kwa hivyo **Kristo alikuwepo kifuani mwa Baba tangu milele yote lakini alidhihirishwa alipozaliwa** na Baba kama Mwanawe, kama mtume Paulo anavyosema ‘kabla ya uumbaji.’” *Ibid*, p. 19.

“Lakini katika siku hizi za mwisho amesema nasi kwa njia ya Mwanawe, ambaye amemweka kuwa mrithi wa vitu vyote, ambaye kwa Yeye aliuumba ulimwengu. Mwana ni mng’ao wa utukufu wa Mungu **na ‘mfano halisi’ wa nafsi Yake,** akivihifadhi vitu vyote kwa neno Lake lenye uweza. Akiisha **kufanya utakaso kwa ajili ya dhambi** aliketi mkono wa kuume wa Ukuu huko mbinguni. **Kwa hiyo alifanyika bora kuliko malaika** kama Jina alilorithi lilivyo bora kuliko lao. **Kwa maana ni malaika yupi ambaye wakati wo wote** Mungu alipata kumwambia, “Wewe ni Mwanangu, leo Mimi nimekuzaa?” Au tena, “Mimi nitakuwa Baba Yake, naye atakuwa Mwanangu?” Ebr. 1:2-5.”

“Hapa tunaambiwa kwamba usemi ‘Wewe ni Mwanangu, leo Mimi nimekuzaa,’ unamrejelea Yesu tu na sio kwa malaika yeyote. Basi lazima kuwe na **wakati, siku, ambayo Mwana wa Mungu alizaliwa** na Baba. Katika siku hiyo, Baba anasema kwa Mwanawe wa pekee: “Kiti chako cha enzi, Ee Mungu, kitadumu milele... kwa hiyo Mungu, Mungu wako, amekuweka juu ya wenzako kwa kukupaka mafuta ya furaha.” Pia asema, “Hapo mwanzo, Ee Bwana, uliweka misingi ya dunia, nazo mbingu ni kazi ya mikono Yako.” Ebr. 1:8-10.” *Ibid*, uk. 8.

“Roho ya unabii inasema kwamba kulikuwepo na bado kuna tofauti katika cheo kati ya Mungu – Baba na Mwana wa Mungu. Tunasoma katika Toleo. 1 la kale la Roho ya Unabii [uk.17] kwa hivyo: ‘Shetani mbinguni, kabla ya kuasi kwake, alikuwa malaika mkuu na aliyeinuliwa, mwenye cheo cha juu baada ya Mwana wa Mungu mpendwa.’ Dokezo ni kwamba Mungu ni wa kwanza kati cheo, Mwanawe wa pekee anafuata, na kisha Lusifa alikuwa baada ya Mwana wa Mungu. Kama Mungu na Mwanawe wote walikuwa wa milele, sawa na kuwepo pamoja hivyo kwamba hakukuwa tofauti kati yao basi hatupaswi kusema Lusifa alikuwa baada ya Mwana wa Mungu lakini Baada ya Mungu vile vile.” *Ibid*, uk. 9

“Kwa Yesu Kristo, Mwana wa Mungu, inasemwa katika maandiko, ‘Yeye tu ndiye wa pekee wa Mungu.’ Mwana wa Mungu hakuumbwa kama kiumbe wengine wanavyoletwa katika kuwepo. Sio kiumbe wa kuumbwa mbali wa Kuzaliwa, akifurahia sifa zote za Baba yake. Kristo mwenyewe anaelezea uhusiano wake binafsi kwa Baba kama ifuatavyo: ‘Kama vile Baba alivyo na uzima ndani Yake,’ usioombwa, kwa uwezo, asilia, huru, na asiyekufa, ‘vivyo hivyo amempa Mwana kuwa na uzima ndani Yake.’ Yohana 5:26.” *Ibid* uk. 4.

“Mungu ‘pekee anaishi milele.’ Yeye pekee ni Mungu tu mwenye uwepo wake mwenyewe. Lakini alimpa Mwanawe alipozaliwa uzima ule aliokuwa nao ndani yake, kwa hivyo Kristo alipotoa uzima wake kama fidia ya dhambi za ulimwengu, Yeye na Yeye pekee angefanya upatanisho kwa dhambi zote za ulimwengu, kwa sababu alifanya ‘kafara ya mwisho,’ na ilihitaji ‘kafara

yenye mwisho’ kupatanisha dhambi zote za wanadamu na malaika waliokuwa wamefanya dhambi, ili kuridhisha hitaji la sheria ya Mungu na haki isiyokuwa na mwisho.”

“Kristo alikuwa na umilele usiokuwa na masharti ukiwekwa juu yake alipozaliwa na Baba. Malaika walikuwa na umilele wa masharti ukiwekwa juu yao walipombwa na Kristo hapo mwanzo. Malaika ni wa milele lakini umilele wao ni wa masharti. Kwa hivyo malaika hawafi bali wanaendelea kuishi baada ya kutenda dhambi kama tu Shetani au Lusifa anavyoishi katika dhambi. Lakini kwa vile Lusifa na malaika walioasi wanafurahia tu umilele wa masharti, Mungu hatimaye atawaangamiza na kuondoa kutoka kwao zawadi ya umilele ambayo Kristo alikuwa amewekeza kwao alipowaumba. Chochote ambacho Mungu anawekeza anaweza kiondoa anapoona kwamba inafaa.” *Ibid*, uk. 7.

“Baba alikuwa na uzima wa aina gani ndani yake mwenyewe? Ndani ya Mungu ‘kuna uzima asilia, usiowakukopa, usiotokana,’ ‘wa milele,’ ‘huru.’ ‘Ni chanzo cha uzima.’ Kristo anasema, ‘Kama vile Baba alivyo na uzima ndani Yake, vivyo hivyo amempa Mwana’ – uzima sawa, asilia, usiowakukopa, uzima usiotokana. ‘Ulipeanwa’ kwake na Baba yake. Kristo alifanywa chanzo cha uzima kama vile Baba alivyokuwa chanzo cha uzima. Kristo alikuwa na uzima sawa na ule ambao Baba alikuwa nao ndani yake katika haki yake mwenyewe. Hakuwa na haja ya kutoa au kuukopa, sasa ulikuwa asilia na Kristo kama ulivyokuwa na Baba. Uzima wa Kristo ulikuwa huru kutoka kwa ule wa Baba, hivyo sio tegemezi, wa kutolewa au kukopwa. Angeweza na kutoa uzima na kuumba kama vile tu Baba angefanya, lakini Baba alipeana uzima huu kwa Mwanawe.” *Ibid*, uk. 10.

“Wakati uzima huu sawa ambao Baba alikuwa nao ndani yake ulipeanwa na Baba kwa Mwanawe hivyo pia naye alikuwa nao ‘ndani yake,’ hatujaambiwa. Wala haiteti tofauti ulikuwa muda upi kabla ya chochote kuumbwa, ukweli unasalia kwamba Mwana wa Mungu alitoka kwa Baba, kwamba alikuwa kifuani mwa Baba, kwamba uzima wake, ‘usio wakutolewa, wala kukopwa’ na ‘aliopewa’ na Baba,

kwamba Baba ‘aliteua’ Mwanawe ‘awe sawa na yeye mwenyewe;’ kwamba Baba ‘aliwekeza’ kwa Mwanawe ‘na utawala,’ na kwamba Mwana ‘hafanyi lolote yeye mwenyewe.’ *Ibid* uk. 10-11

“kama haingewezekana kwa Mwana wa Mungu kufanya kosa au kutenda dhambi, basi kuja kwake katika ulimwengu huu na kujiweka huru kwa majaribu yote yalikuwa kinyago na kejeli tu. Kama ingewezekana kuingia katika majaribu na kuanguka katika dhambi, basi lazima alikuwa amehatarisha mbingu na uwepo wake hasa, na hata milele yote. Hicho ndicho kile ambacho hasa Maandiko na Roho ya Unabii inasema Kristo, Mwana wa Mungu alifanya alipokuja kutenda kazi kwetu kwa mpango wa wokovu kutoka kwa laana ya dhambi.” *Ibid* uk. 13.

Ilikuwa katika hoja hii ya mwisho kwamba Longacre, kama Washburn, aliiona kama sababu muhimu chini ya mashambulizi ya Utatu.

“Maisha yetu yana mwisho – yake hayana mwisho. Yetu hufa – Yake ni ya milele. Roho wetu ana mwisho, wake hana. Hatuwezi rejea katika uzima wetu tukifa. Anaweza, mradi tu hakufanya dhambi. Lakini kama angeanguka katika majaribu na kuwa na hatia ya dhambi, - na hili lingewezekana – uwepo wake hasa, uwepo wake wa milele na mbingu yenyewe ingewezekana kupunguzwa. Kama haingekuwa hivyo, basi hakuhatarisha; na tunaambiwa kwamba ‘alihatarisha vyote’ hata mbingu yenyewe, kama ‘hasara ya milele.’ Hili likiwa hivyo, basi, mwili wake halisi haukuwekwa tu katika hatari bali pia Uungu wake. Kwa sababu kama angekuwepo kama Mungu tofauti, huru kwa mwili wake halisi, baada ya kuukomboza uzima wake Kalvari, hapo hakuhatarisha mbingi wala hangeteseka ‘vyote’ kama ‘hasara ya milele.’

“kwa kuwa Roho wake hakuenda mbinguni, lakini Baba aliweka roho wa Kristo kaburini na akalala pamoja na mwili wake kaburini, na ‘vyote vilivyojumuisha uzima na maarifa ya Yesu vilisalia pamoja na mwili wake katika kaburi,’ lazima tuhitimishe kwamba kama Kristo alikuwa ametenda dhambi vyote ambavyo vilikuwa vya Kristo daima zingesalia kaburini milele na Kristo angepata

‘hasara’ ya uwepo wake wa milele. **Kisha Mungu angechukua tena kile ambacho alikuwa amempa Mwanawe**, ambavyo ni, **uzima sawa** aliompa Mwanawe wa pekee alipotoka kifuani mwa Baba hapo mwanzo alipokuwa ‘mzawa wa kwanza kabla ya uumbaji wote, kama Paulo anavyoiweka.’ *Ibid*, uk. 15.

Mtakatifu, mtakatifu, mtakatifu

Ellen White kwa hekima kamwe hakutumia neno Utatu. Lina maana tofauti kwa watu tofauti. Kwa Waadventista wa awali, Utatu ulibeba muunganiko wa watu watatu katika mtu mmoja. Wengine, wakiwa na hamu ya kudumisha watu tofauti, bado walitumia Istilahi hiyo lakini wakabakia na “Mungu watatu.”

Wimbo, “Mtakatifu, mtakatifu, mtakatifu” ambao ulikuwa wimbo wa 327 katika kitabu cha nyimbo “*Christ in Song*” kilichochapishwa na “Review and Herald” katika mwaka wa 1908, ulimalizia mafungu ya kwanza matatu kwa “Mungu juu ya wote ambaye hutawala milele.” (“God over all who rules eternity.”) Wakati “General Conference” ilitolesha “*Church Hymnal*” katika mwaka wa 1941 ilijumuisha, bila kubadilisha, mtiririko huu kama wimbo nambari 73. Baada ya miaka 44, toleo jipya la 1985, “*The Seventh-day Adventist Hymnal*” bado linaweka “Mtakatifu, mtakatifu, mtakaatifu” kati orodha ya kawaida wimbo nambari 73.

Lakini licha ya ahadi yake katika ukurasa wa 7 kwamba “kwa tahadhari

kuu, kamati ya nakala ilibadilisha lugha ya zamani na ya kipekee ambapo hili lingefanyika bila kusumbua virai maarufu, kukaza msisitizo uliowekwa, au kufanya ukatiri kwa ufaafu wa kihistoria,” kamati ya nakala kwa kasi walibadilisha mpangilio wa maneno wa nambari 73. Ingawa wimbo ulidumisha nafasi yake maarufu katika mpangilio wa nyimbo, ulipokea marekebisho yaliyokithiri mno.

Fungu lingine zaidi liliongezwa (ambalo kimsingi lilirudia la kwanza) na mishororo ya mwisho ya fungu la kwanza na la mwisho sasa inasoma: “Mungu katika watu watatu, Utatu mbarikiwa.” (“God in three persons, blessed Trinity.”) Badala ya kudumisha kirai maarufu na asili angalau katika fungu moja la haya ambayo yamerudiwa, Utatu wa watu watatu unarudiwa ili kutiliwa mkazo.

Pongezi za mabadiliko haya kwa kweli zinamwendea Reginald Heber, Askofu wa Kanisa la Uingereza, ambaye aliandika maneno hayo mwaka wa 1826 hasa kwa matumizi katika Jumapili ya Utatu ya mwaka huo. Kamati ya nakala ya General Conference ilipendelea matumizi ya maneno asilia ya Heber na mafungu yake yote manne *isipokuwa* katika fungu la pili.

Mitume

100 AD

300 AD

Mwana wa Mungu – Mtu wa pili
Bibilia

Mtu wa pili
Imani

Hapa maneno asilia ya Heber yanasoma: “Mtakatifu, mtakatifu, mtakatifu! Watakatifu wote wanakuabudu.” (“Holy, holy, holy! All the saints adore Thee.”) Kutoka kwa matumizi ya awali ya wimbo huu, Waadventista wamebadilisha fungu hili katika kukubalika zaidi na theolojia “Malaika wanakuabudu.” (“Angels adore Thee.”)

Ni jambo la kuomboleza kwamba istilahi tatanishi Utatu inatumika kwa uhuru zaidi katika vitabu vyetu na nyimbo. Hakuna uharibifu au tusi lingetokea kwa kudumisha maneno

asilia ya 1908 katika mafungu yote la kwanza na la nne. “Mungu juu ya wote ambaye hutawala milele.” (“God over all who rules eternity”) ni ukweli na lisilopingika na Waadventista wote wa Sabato wanao amini Bibilia.

Lakini watetezi wa “theolojia mpya” hatimaye waliafikia msaada wa kutosha kufikia 1980 baada ya “Utatu” kuingizwa rasmi katika misingi ya imani ya kanisa, kwamba katika mwaka wa 1985 ulikaribishwa katika Nyimbo vile vile. Uamuzi huu wa uchochezi ulifanywa kinyume na ushauri na mfano wa Ellen White. Alitutahadharisha kwamba tusingie katika mgogoro juu ya “utu wa Mungu.” hakuna haja ya kusema zaidi ya kile ambacho maandiko yameeleza—isipokuwa unataka kutoa kauli.

Mafundisho ya Dallas

Katika mwaka wa 1980 “General Conference” ilipigia kura kupokea rasmi imani ya wana-orthodox katika Utatu.

“Kuna Mungu mmoja: Baba, mwana, na Roho Mtakatifu, muungano wa watu watatu wa milele.”

Kanisa lilikuwa limenena, kama baraza kuu la kanisa la miaka iliyopita,

Waadventista

1844

1980

Mwana wa Mungu – mtu wa pili
Bibilia

mtu wa pili
Imani

harakati ya Waadventista iliweka dhabiti imani yao katika kauli rasmi za maandiko, wakidai kuishikilia kikamilifu matokeo ya mwisho ya upelelezi wao wenyewe.

“Kanisa la Roma limehifadhi haki ya kutafsiri Maandiko kwa mapadri. Kwa misingi kwamba kanisa pekee lina uwezo wa kuelezea neno la Mungu, limefichwa kutoka kwa watu wa kawaida. Ingawa matengenezo yalipeana maandiko kwa watu wote, ila kanuni ya nafsi sawa ambayo ilidumishwa na Roma inazuilia umati katika makanisa ya Waprotestanti kuyachunguza maandiko

wenyewe.” *The Great Controversy*, ukursa 596, ‘The Scriptures a safeguard’

John Wycliff alikufa siku ya mwisho ya mwaka 1384. Miaka arobaini baadaye mifupa yake ilichimbuliwa na kuchomwa kama tusi la mwisho kwa mtafsiri wa kwanza wa Bibilia ya Kiingereza. Uriah Smith alikufa katika mwaka wa 1903. Miaka arobaini baadaye maandishi yake yaliharibiwa na wale ambao walijua lililo kuwa bora kwa kanisa kumliko.

Kuna usambamba wa kushangaza kati ya uzoefu wa mitume awali na Waadventista wa awali. Tunadumisha kwamba, wanafunzi wa Bibilia waanzilishi wa Waadventista walitambua heshima sawa kwa sheria ya Mungu ya maadili isiyobadilika, kwa Sabbato yake takatifu ya siku ya saba kama kumbukumbu ya uwezo wake wa uumbaji, na kwa uthibitisho wa tabia yake katika kuwafufua wafu walalao hadi ufufuo na kuwaachilia waliopotea kuteseka utengo wa milele kutoka kwake, chanzo pekee cha uzima. Wote walikiri Yesu wa Nazareti alikuwa Kristo, Mwana wa Mungu aliye hai. Wote waliamini kuishi katika Roho wake kuwapa uwezo wa kushinda dhambi na kuwatakasua kutoka kwa uovu wao wote. Wote walimtarajia Yesu huyu ambaye atakuja vile vile alivyo enda mbinguni. Wote walidhubutu kuja kwa ujasiri kupitia kwa pazia ya patakatifu ambayo haijaundwa kwa mikono.

Wakati Wanaharakati wa Waadventista waliongoza marejesho ya ukweli wa Bibilia ambao ulichujukwa kitambo na kanisa la jumla la waasi la Zama za Giza, kuna wasiwasi mkubwa kwa wanahistoria wa kanisa letu katika kudurusu ukuaji wa haraka wa mafundisho yasiyoendana ambayo hayawezi ongeza lakini lazima yaondoe imani yetu asilia katika Mwana wa pekee wa Mungu.

Usambamba ambao unaendelea kati ya ueneaji wa baadaye wa mafundisho ya sharti ya Utatu katika mifumo yote ya imani. Kama tu safi wa

imani ya mitume iliuguzwa ghafla kwa mafundisho ya wanadamu chini ya shinikizo la kuendana na maoni ya wengi, ndivyo tu Ujumbe wa Waadventist kumhusu Mungu umejiruhusu kukwepa ili kupata uiano na mkondo wa raia wengi wa orthodoxi.

Leo, Historia iliyopita ya wana-harakati wa Kiadventista na imani yao katika Mwana wa pekee inachukuliwa “kama saratani iliyofungiwa, jumla lakini yenye mipaka” (LeRoy Froom, *The Sanctuary and the Atonement*, BRI 1981 uk. 530). “Pekee” Inashutumiwa kama tafsiri mbaya na kubadilishwa kwa hiari na “kipekee” na “wa aina yake.” Mwana wa Mungu ananyimwa Uwana wake wa kweli na kwa kubadilishiwa na cheo cha heshima cha muhimu tu kwa wanadamu kuneemesha “jukumu” lake takatifu. Ellen White alikuwa ametabiri mengi. Katika mwaka wa 1904, akinukuu uzoefu wa kanisa, aliona mbele kwa kuandika,

“**Kanuni za msingi** ambazo zimedumisha kazi kwa miaka hamsini iliyopita zitahebiwa kuwa kosa. Shirika jipya litaanzishwa. Vitabu vya amri mpya vitaandikwa. Mfumo wa falsafa ya akili utaanziwa.” *Special Testimonies*, Series B, no. 2, Uk. 54; ISM Uk. 204.

Mungu katika Watu Wawili

Nanyi msimwite mtu ye yote ‘Baba’ hapa duniani kwa maana **mnaye Baba mmoja**, naye yuko mbinguni. Wala msimwite ‘mwalimu’ kwa maana **mnaye mwalimu mmoja tu**, ndiye Kristo. Matt 23:9,10

Ninyi mnaniita Mimi ‘Mwalimu’ na ‘Bwana’, hii ni sawa, maana ndivyo nilivyo. Yohana 13:13

kwetu sisi yuko Mungu mmoja, aliye Baba, na kuna Bwana mmoja tu, Yesu Kristo. 1Wakorintho 8:6

Mkutano wa Jumla wa mwaka wa 1905 hasa ulishughulikia mgogoro wa Kellogg. Theolojia mpya katika “*Living Temple*” ilitishia utu tofauti wa Kristo na Baba yake. Katika muktadha huo Ellen White alizungumza kuhusu

nadharia mpya ambazo zitatikisa ‘nguzo za imani yetu’ kama ‘utu wa Mungu’ na kumfanya Kristo ‘uhaba.’

“Wale ambao wanajaribu kuleta katika nadharia kile ambacho kitaondoa **nguzo za imani yetu** kuhusiana na patakatifu au **utu wa Mungu au wa Kristo**, wanatenda kama vipofu.” Ellen G. White kwa wajumbe wa “General Conference” ya 1905 ya Waadventista wa Sabbato, Takoma Park, Washington D. C., Mai 24, 1905, in MR p. 760

“Yote kupitia kwa maandiko, **Baba na Mwana** wanazungumziwa kama **watu wawili** tofauti. Utasikia wanadamu wakijitahidi kumfanya **Mwana wa Mungu uhaba**. Yeye na Baba ni wamoja, lakini wao ni **watu wawili** tofauti.” *Review and Herald* July 13, 1905, kwa wajumbe wa “General Conference” ya 1905

Kauli hizi zilitolewa *baada ya* John Harvey Kellogg kukiri msimamo wake mpya katika imani ya Utatu mwisho wa mwaka wa 1903. Zingatia mwendo wa mpangilio wa matukio yafuatayo.

“Mara tu baada ya Dkt. Kellogg kwanza kuunganika na sanitarium, nilionyesha kwamba alikuwa katika hatari ya **kupokea mitazamo ya uongo kumuhusu Mungu**.” Barua ya 214, 1903, p. 2. (Kwa Ndugu wa Sutherland na Magan, **Octoba 9, 1903**) in 5MR p. 375

“Nilimwambia [A.T. Jones] kwamba ndugu yetu [J.H. Kellogg] alikuwa **chini ya athari za wakala wa Shetani**, na kwamba kwa muda mrefu amekuwa akitenda mbali kutoka kwa kanuni za ukweli na haki, kwamba alikuwa amefungwa, na hakuwa na uwezo ndani yake ya kuepuka kutoka kwa hila za adui.” Barua 220, 1903, p. 7. (kwa David Paulson, **Octoba 14, 1903**) katika 5MR uk. 375

“..Kwa kipindi kichache [J.H. Kellogg] **alikuwa amekuwa kuamini katika utatu**... sasa alikuwa anaamini katika Mungu Baba, Mungu Mwana, na Mungu Roho Mtakatifu;” Barua ya A. G. Daniells kwa W. C. White **Octoba 29, 1903**

“Ninaamini kwamba utakuwa wa kweli na mwaminifu kumsaidia Dkt. Kellogg. Yuko katika hali ya hatari. Suala lake ni mzigo mkubwa moyoni mwangu. Itakuwa urahisishwaji mkuu kwangu

kusikia kwamba anafika mahali ambapo anaweza ona **makosa mabaya** ambayo amefanya. Anahitaji kuelewa **unyenyekvu wa kweli**. Anahitaji kutambua kwamba Bwana hatamkubali iwapo hataona makosa ambayo amekuwa akifanya, na kumgeukia Bwana kwa kusudi kamili la moyo. Ni jinsi gani mtu ambaye amekuwa na muungano mkuu kama huwa anaweza **unganika na malaika waovu?** Nov., 1903, kutoka St. Helena, California, kwa "My Brethren Laboring in Battle Creek" katika 19MR p. 356

Kuanzia Octoba hadi Novemba 1903 tunapata kwamba Kellogg "anaruhusu mitazamo ya uongo kumhusu Mungu," kisha siku 5 baadaye "yuko chini ya mashirika ya kishetani. Chini ya majuma mawili yafuatayo alikuja "kuamini katika utatu." Ni wakati huo ndio Bi. White anasema kwamba amafanya "makosa mabaya" kwa kuondoka katika "unyenyekvu wa kweli" na "kuunganika na malaika waovu." Utatu unaweza ainishwa kama "unyenyekvu wa kweli"? Vigumu. Je, lilikuwa tu toleo mbaya la Utatu ambalo lilikuwa kosa mbaya?

Ellen White anasihia kanisa kusalia waaminifu kwa imani yao asilia kumhusu Baba na Mwana.

"Yule akataaye utu wa mungu na Mwanawe Yesu Kristo, anamkataa Mungu na Kristo. 'Kama kile ambacho umesikia tangu mwanzo kitasalia ndani yako, wewe pia utadumu katika Mwana, na katika Baba.' Ukiendelea kuamini na kutii ukweli uliokumbatia mwanzo kuhusiana na utu wa Baba na Mwana, utaunganika pamoja naye katika upendo. Kutaonekana umoja huo ambao Kristo aliombea muda mfupi kabla ya kesi yake na kusulubiwa." *Review & Herald*, Machi 8, 1906

Matumizi yake "anakataa utu wa Mungu na wa Mwanawe Yesu Kristo" hakika yanatolewa kwa kauli ambayo James White alitoa karibu miaka 50 iliyopita.

"Hapa tunaweza taja Utatu, ambao hutupilia mbali utu wa Mungu, na wa Mwanawe Yesu Kristo, na kunyunyuzia au kumwagilia badala ya 'kuzikwa pamoja na Kristo katika

ubatizo,' 'kupandwa kwa mfano wa kifo chake:' lakini tunapita kutoka kwa hadithi hizi kugundua kwamba anafanywa mtakatifu na karibu wote wanaodai kuwa wakristo, Wakatoriki na Waprotestanti [Jumapili]" James White, *Review and Herald*, Decemba 11, 1855

Hii ilikuwa imani ya waanzilishi wengi wa Uadventista. Utatu ulichukuliwa kuwa pinzani kwa utu tofauti wa Baba na Mwana moja kwa moja. Kuimarika, dhana ya nyuso-tatu zisizogawanyika za Utatu wa orthodoxy kulifanya Uungu kuwa tu amofasi, Mungu asiyedhaniwa bila umbo au kipengele.

"Fundisho la Utatu ambalo lilianzishwa katika kanisa na baraza la Nice A. D. 325. Fundisho hilo hugaribu utu wa Mungu na Mwanawe Yesu Kristo Bwana wetu. Hatua zisizo maarufu zilizoshurutishwa juu ya kanisa zinazoonekana katika kurasa za historia ya kanisa zinaweza pia mfanya kila muumini katika fundisho hilo kutahayari." J. N. Andrews, *Review and Herald*, March 6, 1855, 'Anguko la Babeli'

"Hakuna uiano kabisa na akili za kawaida kuzungumza kuhusu viumbe watatu kuwa mmoja, na mmoja kuwa watatu. Au kama baadhi wanavyopendelea, kumwita Mungu 'Mungu wa watatu (Triune God),' au 'Watatu-Mungu-mmoja (three-one-God)'. "Kama Baba, Mwana, na Roho Mtakatifu kila mmoja; kwa mara tatu mmoja sio mmoja, bali watatu. Kuna namna ambayo kwayo ni wamoja, lakini sio mtu mmoja, kama inavyodaiwa na Wana-utatu. Ni kinyume na Maandiko. Karibu sehemu yoyote ya Agano jipya tunayoweza fungua ambayo tukio linazungumza kumhusu Baba na Mwana, wakiwasilisha kama watu wawili tofauti." John Loughborough, *Review and Herald*, Novemba 5, 1861

"Kwamba Mungu ni Roho asiye na mwisho na wa milele, bila mtu, mwili, sura, au sehemu; yuko kila mahali na hayuko popote; au, yuko kila mahali kama Roho, na hayuko popote kama kiumbe wa kushikika. Nauliza, hii sio kumafanya Mungu kuwa sio chochote tu?"

"Kwamba Yesu Kristo ni Mungu mwenyewe; Baba, Mwana na Roho Mtakatifu, ni kiumbe mmoja mwenye kufanana; hivyo katika kuelezea mmoja tunaelezea mwingine. Bila shaka hili halifanyi vyema kwa Mwana kuliko kwa Baba." "Hii sio kumweka Mungu mbali kiroho, Kristo, malaika, watakatifu, na mbinguni?" A. C. Bourdeau, *Review and Herald*, June 8, 1869

Kuna nguvu tatu kuu mbinguni. Ni haiba tatu za utakatifu wa Mungu. nazo ni

(1) "Mungu wa pekee, wa kweli" Yohana 17:3, "Mungu aliye hai na wa kweli" 1Wathes 1:9, "Yeye aliye Kweli" 1Yohana 5:20, ambaye ni "Mungu mmoja, aliye Baba" 1Kor 8:6,

(2) "Yesu Kristo uliye mtuma", "Mwana wa Mungu aliye hai" Matt 16:16, "mwana pekee atokaye kwa Baba" Yohana 1:14, ambaye ni "katika kifua chake," na

(3) "Roho wa Mungu" ambaye ni "Roho wa Mwanawe" Gal 4:6, "Roho wa Kristo" Rum 8:9, ambaye ni "Roho wa kweli" Yohana 14:17, kwa sababu Kristo ndiye "kweli" fungu 6, "Msaidizi" (*mwombezi*) ambaye pia ndiye "Wakili" (*mwombezi*) 1Yohana 2:1. Kuna mpatanishi mmoja tu 1Tim 2:5.

Mtu huyu wa tatu sio kiumbe mwingine, kwa kuwa kuna viumbe wawili ambao ni Mungu. Ushirika wetu ni pamoja na Baba na Mwanawe. 1Yohana 1:3. Kuna Mungu mmoja, aliye Baba, na Bwana mmoja Yesu Kristo. 1Kor 8:6.

Ila, mtu wa tatu ni mawazo ya Mungu Baba (Isa 40:13; Warumi 11:34) yakidhihirishwa kupitia kwa Mwanawe (1Kor 2:16; Flp 2:5).

"Yeye [Kristo] atajiwakilisha kuwa kila mahali kwa Roho wake Mtakatifu, kama kupatikana kwote kwa wakati mmoja." *Manuscript Releas-es*, vol. 14, kurasa 23, 24; Februari 18 na 19, 1895

Mbinguni: Utu wa Kristo Hutuwakilisha kwa Baba

Duniani: Roho wa Kristo Humwakilisha Baba kwetu

Mwana hahitaji mtu mwingine yeyote akae kwa bibi harusi wake. Huja kwetu yeye mwenyewe. “Nitakuja kwenu,” Yesu alisema. Yohana 14:18.

“Nipo pamoja nanyi siku zote, hata ukamilifu wa dahari” Matt 28:20. Ni msaidizi ambaye hukaa nasi hata milele (Yohana 14:16). “Sitawaacha ninyi yatima bila msaidizi” fungu 18. “Sitakupungukia kabisa, wala kukuacha kabisa” Ebr 13:5. Yesu ndiye ambaye anasimama mlangoni na kubisha. Ndiye ambaye huingia ndani na kula nasi.

Wakristo wengi hufikiria Uungu kama kikundi, kamati ya aina fulani, timu au mkataba. Hii ni athari ya desturi ya karne nyingi, ikifungwa na mafundisho ya Utatu. Lakini “Uungu (Godhead)” unapatikana mara tatu tu katika maandiko na unaelezewa vyema “Uungu (divinity).” Kwa mfano katika Warumi 1:20 tafsiri ya “American Revised Version” (ilinukuliwa na Ellen White katika *Ministry of Healing* uk. 410) ina tafsiri kama “Kwa maana tangu kuumbwa kwa ulimwengu, asili ya Mungu asiyeonekana kwa macho, yaani, uwezo Wake wa milele na asili Yake ya **Uungu (divinity)**.”

Kwa taarifa, Mrs. White alikuwa akimwandikia Kellogg alipokuwa akinuku fungu hili, katika sura iitwayo “*A true knowledge of God.*” Kellogg alisema kwamba sasa anaamini katika utatu; Ellen hampongezi kwa kuona mambo kwa njia yake hatimaye, lakini badala yake anateka makini yake (sio kwa Uungu- “Godhead”) bali kwa uungu (divinity) wa Mungu. sio Kristo tu “alijawa na ukamilifu” wa uungu wa Mungu Kol 2:9, bali ni upendeleo kwetu “kujua upendo wa Kristo” ili kwamba “tuweze kujawa na ukamilifu wote wa Mungu,” kwamba “tupate kuwa washirika wa tabia ya Uungu” 2Pet 1:4

■ Mungu ambaye humtoa mwingine muhimu kwake huzalisha pongezi chache kuliko Mungu ambaye humtoa Mwanawe wa pekee, mfupa wa mfupa wake, na nyama ya nyama zake, “Mwana wa upendo wake,” kutoka kifua ni mwake, “Mkono wake wa kuume.”

■ Mungu ambaye hujifanya kuwa Baba na kuigiza tu sehemu ya mwana, iwapo kwa utaratibu wa kudumu au wakati huo huo ni mungu mdanganyifu ambaye hawezi aminika.

■ Mungu ambaye hutumia uwezo wake wa kipekee wakati wa mwili wake (incarnation) kupigana na majaribu na kumkataa shetani sio mfano unaoonekana wala chanzo cha tumaini kwa walioanguka, wanadamu wenye mapambano.

■ Mungu ambaye hafi hakika sio bora kuliko kafara rahisi ya mwanadamu, bila kuweka hatari yoyote halisi kwa Kristo, na anaendeleza daima madai ya shetani kwamba nafsi haiwezi kufa.

■ Mungu ambaye huleta mpatanishi mwingine hukanganya tu sura, na huiba faida ya Kristo ambayo wanadamu wanashuhudia katika “kujifunza utiifu” na kutupa ushindi dhidi ya dhambi.

Vita Dhidi ya Mwana wa Pekee vina umuhimu wa kina kwa kila Mkristo. Ni nani ambaye tunaabudu, ni Mungu wa aina gani tunatukuza na kusifu, inaathari kubwa kwa uelewa wetu wa upendo wa Mungu, uadilifu wa tabia yake, na uwezo wa ukombozi wake.

Vita dhidi ya Mwana wa Pekee

Sehemu 4

“Kabla ya kukubali fundisho lolote au amri, tunapaswa kutangaza wazi ‘Bwana anasema’ katika kuiunga mkono.”

Ellen White, *Pambano Kuu*, uk. 595

Toleo la 1 na 2 la mfululizi huu lilielezea imani ya Waanzilishi asilia wa Uadventista katika viumbe wawili watakatifu, Baba na Mwanawe wa pekee. Kwa vile Mungu ni kiumbe mtakatifu wa roho, Mwanawe alirithi hali sawia, uwezo sawia, uzima sawia wa milele. Wao ni Roho wa jamaa moja, wenye kushiriki tabia sawa, nia, na lengo. Kisha Baba aliumba ulimwengu na vyote vilivyomo ndani yake kupitia kwa Mwanawe, Mikaeli—“Ambaye ni kama Mungu.”

Pamoja walipanga usalama wa baadaye wa uumbaji wao. Kwa baraza la amani waliahidi kujitoka kafara ili kuokoa yeyote ambaye anaweza chagua kuasi dhidi ya sheria yao ya upendo na hudumu. Kama mtu kama huyo alitubu na kuwarejelea, waliahidi kuchukua nafasi ya mdhambi huyo na kupitia matokeo ya utengo wa dhambi.

Ili kushiriki na kudhihirisha upendo wao kwa viumbe wenye mwisho, Mikaeli alijitolea kuchukua umbo hasa la viumbe hawa wa kimalaika. Ingawa hakuwa malaika, alionekana kama yule ambaye wangeweza muona na kuelewa jinsi Mungu ambaye haonekani alivyo. Alikuwa malaika mkuu ambaye alisimama karibu na Mungu Baba yake na kutangaza mapenzi yake kwa jeshi la malaika. Mikaeli alikuwa Mpatanishi Mtakatifu kati ya Mungu asiyekuwa na mwisho na malaika wake aliyewaumba.

Malaika walikuwa na uhuru wa kufanya uwamuzi wao wenyewe. Kiumbe wa kwanza wa kuumbwa kutoka mikononi mwake alikuwa kito cha uzuri, uwezo, ujuzi, na maarifa. Walimuita Lusifa, nyota ya alfajiri, mwana wa asubuhi na nafasi ya kuheshimika, akisimama kando ya Baba pamoja na Mikaeli, Mwanawe, katikati ya Mbingu.

Baba na Mwana walipojadiliana faraghani uumbaji wa mwanadamu, Lusifa aliuliza mbona hakuhusishwa. Kutoridhika kulianza kupikika moyoni mwake. Licha ya vyote, alisimama karibu na Mungu, kerubi afunikaye juu ya mlima wa Mungu. Wivu ulikuwa katika matarajio na Lusifa alitaka kuinua kiti chake juu kuliko nyota zote za Mungu. Alianza kushiriki na malaika wenzake kile ambacho alirejelea kama ukosefu wa haki. Mbegu za uasi zilikuwa zimepandwa.

Mungu Baba aliwaita wenyeji wote wa mbingu mbele zake na “kuweka wazi nafasi ya kweli ya Mwanawe.” Alitangaza kwa wote kwamba Mikaeli kweli alikuwa Mwanawe wa pekee, ambaye alitoka kifuni mwake mwenyewe, ambaye alirithi jina lake, utawala wake, na uwezo. Malaika wote walipaswa kumuheshimu na kumwabudu Mwana kama

walivyofanya kwa Baba. Waebrania 1.

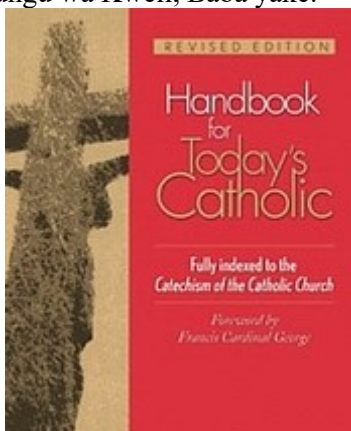
Ili kuonyesha zaidi uhusiano wa upendo kati ya Baba na Mwanawe wa pekee, walianza kupanga aina nyingine mpya ya viumbe wa kuumbwa ambao wataumbwa kwa mfano wao wenyewe—kama wao tu.

Lakini, Yesu baadaye alipofanyika kama mwanadamu duniani, Lusifa aliona Mikaeli kama tu malaika mbinguni.

Hata baada ya Baba kufafanua nafasi ya kweli ya Mwanawe, kiburi kilimzuia Lusifa kutubu kwa azimio lake la kupata ibada na utii wa malaika wa mbinguni. Aliamua “kuchujuka” ukweli kwamba Mikaeli alikuwa Mwana wa pekee wa Mungu. Kwa hivyo Pambano Kuu likazaliwa kati ya Kristo na Shetani.

Theos sehemu 3 ilichunguza kuzuka kwa theolojia mpya kati ya Waadventista wa Sabbaato. Hamu ya kuwa kama “mataifa” mengine yaliyowazunguka, ilipelekea kuasi dhidi ya Mwana wa pekee na polepole kukubali Mungu wa utatu. Tangia miaka ya 1940 imekuwa kawaida kwa waanzilishi wa harakati yetu kwa kufundisha “makosa.” Vibali vya kuhariri vilitumika katika kubadilisha vitabu asilia na miswada ili kuzingatia sera za mafundisho ya kisasa. Mpangilio mpya wa vitabu ulitolewa; falsafa na utamaduni vikichukua nafasi ya Neno kama linavyosoma.

Sehemu ya 4 inachunguza athari za miungu ya kubadilika, za kuacha imani yetu kwa Mwana wa Pekee, na kumkataa Mwana halisi wa Mungu na Mungu wa Kweli, Baba yake.

“Siri ya Utatu ni fundisho kuu la Imani ya Katolika. Juu yake mafundisho mengine ya kanisa yanaweka misingi yake.”

Kitabu Cha Leo Cha Katolika
na Yohana O’Connor, Redemptionist
Pastoral Publications, 1994, uk. 11.

Miungu Mingi

“Kwa maana hata kama wapo hao wanaoitwa ‘miungu’ kama ni mbinguni au duniani, (kama ilivyo kweli wapo ‘miungu’ wengi na ‘mabwana’ wengi). Lakini kwetu sisi yuko Mungu mmoja, aliye Baba, ambaye vitu vyote vyatoka Kwake na kwa ajili Yake sisi twaishi na kuna Bwana mmoja tu, Yesu Kristo, ambaye kwa Yeye vitu vyote vimekuwepo na kwa Yeye sisi tunaishi.” 1Kor 8:5,6.

Paulo anatambua kwamba kulikuwa na “miungu” mingi ambayo ilikuwa na majina na vichwa mbalimbali. Dhana nyingi tofauti za jinsi Mungu wa kweli alivyo, “Mungu asiyejulikana” ambaye Paulo alimtambua kwa Waathena, bado ipo hata leo. Yesu alisema kama tu tujavyo “Mungu wa pekee, na Yesu Kristo” tunaweza kuwa na uzima wa milele. Yohana 17:3. Yesu alitonya kuhusu “makristo wengi wa uongo” ambao watakuja “kuwapotosha, hata ikiwezekana wale wateule hasa.” Matt 24:24. Wadanganyifu hawa ni kina nani?

Yohana anatambulisha “wapinga kristo wengi” wakati wake (1Yohana 2:18) ambao “walitoka kwetu” fungu 19 (kutoka katika “nyinyi wenyewe” Matendo 20:30) kama “mwongo” akikana “kwamba Yesu ni Kristo” na kukana “Baba na Mwana” fungu 22. Baba na Mwana ndio mada endezezi ya Yohana katika waraka wake.

Ushirika wetu ni pamoja na Baba na Mwanawe 1:3, ambaye ndiye Mwombezi wetu kwa Baba 2:1. Kumkana Mwana ni kumkana Baba 2:23. Tunapaswa kukaa ndani ya Mwana na Baba kama tulivyosikia tangu mwanzo. 2:24. Tuna ujasiri kwa Mungu na imani juu ya jina la Mwanawe 3:21,23. Roho wa mpinga

kristo hukana kwamba Yesu hakuja kwa mwili 4:3. Mungu alimtuma Mwanawe wa pekee ulimwenguni 4:9,10. Baba alimtuma Mwana awe Mwokozi wetu 4:14. Mungu hukaa ndani yetu tukikiri kwamba Yesu ni Mwana wa Mungu 4:15. Tunampenda aliyemzaa na yeye aliyezaliwa na yeye. 5:1. Tunaweza ushinda ulimwengu kwa kuamini kwamba Yesu ni Mwana wa Mungu. 5:5. Mungu alimshuhudia Mwanawe 5:10. Mungu ametupa uzima wa milele ambao umo katika Mwawe 5:11. “Nawaandikia mambo haya ninyi mnaoliamini Jina la Mwana wa Mungu ili mpate kujua ya kuwa mnao uzima wa milele” 1Yohana 5:13. Baba na Mwana “ni Mungu wa kweli na uzima wa milele” 5:20. Wote ni muhimu sana kwa mtume Yohana. Mbona?

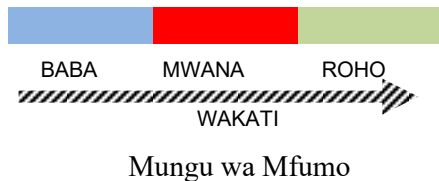
Juu ya Mwamba Huu

Yesu alipowauliza wanafunzi wake waliamini kuwa yeye ni nani, Petro alijibu, “Wewe ndiwe Kristo,—Masihi, Mteule—Mwana wa Mungu aliye hai.” Yesu alisema kwamba ukweli huu umefunuliwa na Baba yake aliye mbinguni, wala sio kwa mwili na damu. Matt 16:17,18. Yesu aliendelea kusema kwamba ukweli huu wa asili yake ya uungu kama Mwana wa Mungu utakuwa mwamba, msingi, na yeye mwenyewe jiwe la Pembeni, ambalo juu yake atajenga kanisa lake.

Lakini wale amabao “walitoka kwetu” ulipokuja ule “Ukengeufu” 2Thes 2:3 na nguvu mpya ikazuka “Kunena mambo makuu kinyume cha Aliye Juu,” wanafundisha kwamba Mwamba haukuwa Kristo, bali Petro, Papa wa kwanza. Kwa wakati huo papa “atajiadhimisha juu ya kila mungu” “wala hataijali miungu ya baba zake” lakini “mungu ambaye baba zake hawakumjua, atamheshimu kwa dhahabu, na fedha, na vito vya thamani, na vitu vipendezavyo. Dan 11:37-38. Katika wakati kanisa litabadilisha miungu “lakini watu wamjuao Mungu wao watakuwa hodari,” fungu 32. “na wao walio

wenye hekima katika watu watawafundisha wengi,” fungu 33.

Mawazo kumhusu Mungu yalianza kustawi. Baadhi, wakiwa na hamu ya kudumisha ukweli kwamba kuna Mungu mmoja tu, waliamini kwamba Mungu alijidhihirisha kwa njia tofauti kwa wakati tofauti. Sabel-lius katika karne ya tatu alifundisha Mungu wa “Modali”. Waunitaria, Umoja wa Pentecosti, au harakati ya Yesu Pekee hukuza dhana hii leo. Katika Agano la Kale Mungu alikuwa Baba; katika wakati wa Kristo alikuwa Mwana, na tangu Pentecosti amekuwa Roho Mtakatifu. Lakini maelezo haya ya Mungu hukana Mungu wa kweli na Mwana na kwa hivyo ni moja ya “wapinga kristo wengi” ambao wamejitokeza ulimwenguni.

Mungu Mwingine

Kufikia karne ya 4, mjadala juu ya asili ya Mungu kweli ilianza kuzuka. Arius na Alexander katika Alexandria, Misri walikuwa na mgogoro kama Mwana alikuwa na kiini dutu sawa hasa na cha Baba au alikuwa tofauti. Alexander, askofu, alisema kwamba walilingana, sawa kabisa akinukuu Paulo katika Flp 2:6. Arius, alitangaza kwamba hili lilikuwa uamsho wa Uasabelliani (kumfanya Mwana na Baba viumbe sawa), alipinga kwa msingi kwamba mwana ni kwa “mfano” wa Baba (Ebr 1:3) na hawezi kuwa watu sawa. Mwana katika mwili wake “akimiliki mapenzi huru alikuwa na uwezo wa kutenda wema au kinyume” (Sozomon, *Historia Ecclesiastica* c. 440). Kujaribiwa kwake na kifo chake, kuwa halisi, kulihitaji Mwana kuwa kando kutoka kwa Baba ambaye hawezi tenda dhambi au kufa.

Suala hili karibuni lilimiminika kanisani kwa jumla, pande zikachukuliwa, mabishano yakazuka, vikitishia kugawanya kanisa. Katika

mwaka wa 325 Constantine, Kaizari mpya wa Ufalme wa Roma, aliitisha mkutano wa kwanza wa Baraza la Ekumeni (Ecumenical Council) katika mji wa Nicaea (Iznik, Uturuki) ili kusuluhisha suala hilo. Askofu 1500 walialikwa; 318 pekee ndio waliohudhuria.

Mwana-historia wa kanisa Flpip Schaff alitoa muhtasari wa hali:

“Kwa kurejelea maswali ya kitheolojia baraza hapo mwanzo lilikuwa limegawanyika katika vyama vitatu. Chama Orthodoxi, ambacho kilishikilia dhabiti kwa uungu wa Kristo, mwanzo kilikuwa katika...” *Historia ya Kanisa la Kikristo*, Toleo. 3 uk. 627, 628

Wakiongozwa na Alexander, waliamini kwamba Kristo alikuwa sawa na Baba yake (wa kiini sawa) na nambari chini ya askofu 20.

“Hesabu ya Wauariani au Waeusabiani labda ilikuwa askofu ishirini, chini ya uongozi wa askofu mwenye ushawishi mkubwa Eusebius wa Nicomedia.” *ibid.*

Kikundi hiki kiliamini kwamba Mwana wa Mungu alizaliwa au kuzalishwa na kwa hivyo kiini tofauti.

“Wengi, ambao kiungo chao kilikuwa mwana-historia mashuhuri, Eusebius wa Caesarea, walichukua nafasi ya kati.” *ibid.*

Schaff alielezea kikundi hiki kama chenye “utambuzi mdogo” na “bila imani dhabiti, bali tu maoni ambayo hayana uhakika.” Hili linaonekana kutokuwa na udhabiti na kauli ndefu ya imani ambayo Eusebius aliwasilisha baada ya mapendekezo ya Wauariani na Orthodoxi yalitupiliwa mbali. Hatimaye kimsingi ilikuwa lugha yake ndio ilifanyika imani mashuhuri ya Nicene (Nicene Creed).

Kuepuka maneno mawili ya Kiyunani yenye ubishi, *homousios* na *homoi-usios* (yenye kutafautiana kwa herufi moja tu na hata hayapatikani katika Maandiko), Eusebius wa Caesarea alisoma ungamu rahisi la imani kutoka kwa chanzo cha “Mpalestina wa kale” ambaye “alikubali uungu wa Kristo katika suala la bibilia kwa jumla”

Mungu mmoja, Baba Mwenyezi, muumbaji wa vitu vyote;

Bwana mmoja Yesu Kristo, Neno la Mungu, mzaliwa wa kwanza kwa kila kiumbe, mzaliwa wa Baba kabla ya ulimwengu wote, ambaye kwake pia vitu vyote viliumbwa;

Na Roho Mtakatifu mmoja, kama Bwana wetu alivyosema, mkiwabatiza kwa jina, la Baba, la Mwana, na la Roho Mtakatifu. Kila mmoja alikuwa na alikuwepo.

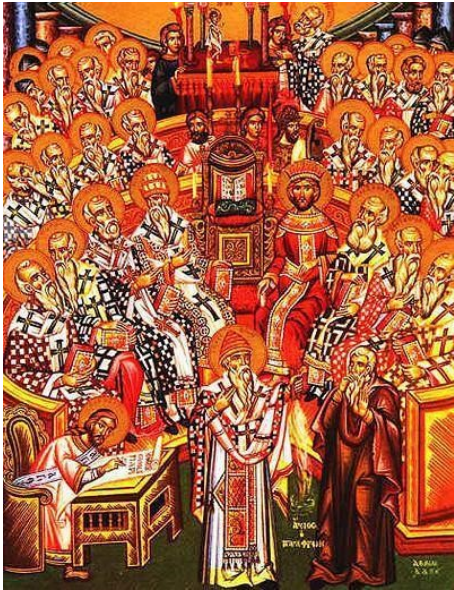
Hakuna yeyote ambaye amemjua Baba, ila Mwana, Nuru ambayo ilikuwepo kabla ya ulimwengu kuwepo, huyo Neno wa uzima ambaye alikuwepo hapo mwanzo na Baba kabla ya uumbaji wote, wa kwanza na mzaliwa wa pekee wa Mungu, mfalme na kiongozi wa jeshi la kiroho na la milele, malaika wa baraza kuu, wakala wa kutoa mapenzi ya siri ya Baba, muumbaji wa vitu vyote pamoja na Baba, msababishi wa pili wa ulimwengu baada ya Baba, Mwana wa kweli na wa pekee wa Baba, Bwana na Mungu na Mfalme wa uumbaji wote, ambaye amepokea uwezo na utawala wa uungu na heshima kutoka kwa Baba.

Wauariani walikaribisha hili kwa moyo mkunjufu na hata Constantine alipendelea toleo hilo lisiloogemea upande wowote. Wote walikubaliana katika Mwana wa pekee. Lakini kundi ndogo la orthodoxi lilikuwa na sauti sana katika kuisitiza kwamba istilahi *homousios* (kiini sawa) ijumuishwe katika rasimu ya mwisho kwamba Constantine hatimaye aliungana nao kwa ajili ya amani. Arius aliondoka barazani kwa malalamiko na muda mfupi alitowekea uhamishoni. Kundi la Alexander lilikuwa huru kuongezea mabadiliko yafuatayo:

...mzaliwa wa pekee wa kiini cha Baba, hakuumbwa, ni wa kiini sawa na Baba...

“Kiini sawa,” *homousios*, dhana ambayo baadaye ilielezwa kama “asiyegawanyika,” ilikuwa hatua ya kwanza ya kumfanya Baba na Mwana kuwa kiumbe mmoja. Hili lilikuwa neno lile lile Sabellius alitumia kwa msingi wa kauli ya Kristo, “aliyeniona mimi amemwona Baba” ambalo lilimfanya kutengwa na Papa Callistus mwaka wa 220 AD. Lakini ilitumika kukabiliana na wazo lolote

ambalo Mwana alitoka au tofauti kutoka kwa Baba.

Pindi tu imani ilipoidhinishwa, upande ulioibuka na ushindi ulijaribu kuhakikisha kwamba msimamo wao ungehifadhiwa kwa kubainisha waziwazi maelezo zaidi.

Wale ambao husema kwamba kuna wakati ambao hakuwepo, na kwamba kabla ya kuzaliwa hakuwepo, na alikuja kuwepo kutoka kwa kile ambacho hakikuwepo, au Mwana wa Mungu ni mtu tofauti au kiini, au aliumbwa, au anawezabadilika, au kutofautiana... wanahukumiwa na Kanisa katoliki.

Alexander alipokufa miaka miwili baadaye, Athanasius aliendeleza kazi hiyo ya kulinda Mwana wa Mungu wa “umilele sawa, sawa na, na wa kuimarika”. Lakini muda mfupi ilionekana wazi kwamba mwana wa pekee hawezi kuwa sawa na baba

yake. Licha ya imani au amri mgogoro uliendelea kwa watetezi, wakati mwingine, wakibadilishana misimamo (jambo ambalo linaelezea mbona kunaonekana upizani mwingi na mila za pande zote mbili kuelezea asili kwa ulinzi wao).

Kwa mfano, Athanasius katika *Utetezi wake wa Maelezo ya Nicene* (c. 353) anatoa wito kwa neno la Kiyunani *monogenes* (μονογενής) “mzaliwa pekee” katika Yohana 1:14 kudhibitisha Mwana halisi.

“Neno alitoka kwa Baba, na mzaliwa pekee barabara kwake na asili. Kwa sababu mtu anaweza fahamu Mwana kuwa wapi, ambaye ni hekima na Neno, ambaye kwake vitu vyote vilitoka, lakini **kutoka kwa Mungu Mwenyewe?** Hata hivyo, maandiko pia yanatufundisha hili... Yohana katika kusema, ‘**Mwana mzaliwa wa pekee, ambaye ni katika kifua cha Baba, amemdhahirisha,**’ alinena kuhusu alichokuwa amejifunza kutoka kwa mkombozi. Zaidi ya hili, nini kingine kinakaribia “katika kifua”, ila **kizazi halali cha Mwana kutoka kwa Baba?**”

Alihisi kwamba ilikuwa muhimu kutetea asili ya Mwana ili kudumisha imani yake kwamba Baba na Mwana ni *Kiini dutu*.

Kwa kinaya, Athanasius alipelekwa uhamishoni kabisa kwa kufundisha msimamo asilia wa Uariani wakati ambao Constantine aliagiza Arius arejeshwe! Ole, siku moja kabla ya kurejelea ushirika, alikufa ghafla kwa mukurupuko wa kutapika damu na shida ya matumbo kwa tuhuma ikiashiria kupewa sumu.

Kwa kweli, Arius alikuwa na adui wengi ambao kwa sadfa walikuwa wakiomba usiku kabla ya kifo chake cha ghafla.

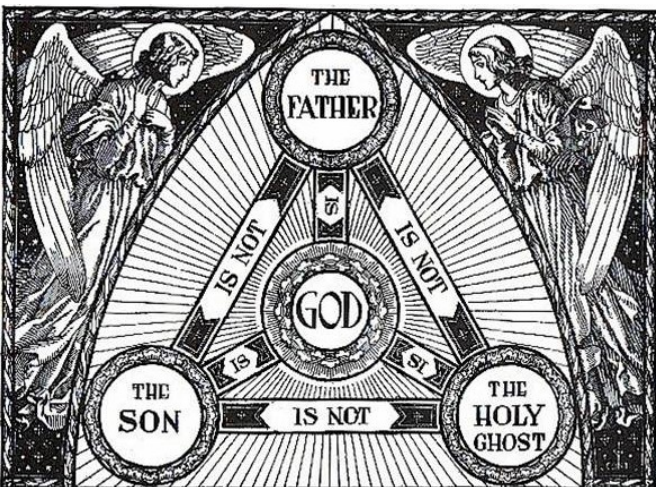
Tatizo, hata hivyo, la kuwianisha Mwana wa Pekee pamoja na Baba wa milele lilisalia. Ufumbuzi tofauti tofauti ulitolewa. Mtazamo wa Wakatolika wa Orthodoxy ulikuwa kufanya kuzaliwa kuwa kwa ajabu mchakato usioisha—Mwana daima amekuwa akizaliwa na daima ataendelea kuwa katika mchakato wa kuzaliwa. Kwa hivyo, baraza la Constantinople katika mwaka 381 AD imani ya Nicene uliandaliwa zaidi kusoma:

...Mwana wa pekee wa Mungu,
Mzaliwa milele wa Baba
...Wa Utu moja na Baba

Dhana ya fumbo la “mzaliwa milele” lanatokana na wazo kwamba Mungu daima “amemjua” (kwa namna ambayo Adamu “alimjua Hawa na akamzaa Kaini). Hivyo, inafikiria kwamba Mungu daima “anajijua” ili daima kumzaa Mwana.

Mafundisho haya ya ajabu hubeba sura ya kuudhi ya Mungu kwa sababu wanadamu hutamani kumfanya kama sisi. Lakini Mungu alimfanya mtu kwa mfano *Wake*; hatupaswi kumfanya Mungu kwa mfano wetu. Hawa “alitoka kwa mwanaume” lakini alizaliwa kutoka kwa kiini dutu sawa kama Adamu—mfupa wa mifupa yake na nyama ya nyama zake. Hakuwa tokeo la kuzaliwa kwa kujamiana. Wala Mwana hakuwa.

Baraza la Constantinople pia

← Mchoo wa Orthodoxi Katoliki wa Utatu

“My Catholic Faith” by Bishop Louis LaRavoire Morrow, S.T.D.

→ Mchoro wa SDA wa Utatu

“The New Pictorial Aid for Bible Study,” Signs Pub. 1987

liliongezea maelezo zaidi kwa Roho wa Mungu. Roho aliinuliwa kuwa mtu tofauti wa kujitegemea mwenye mapenzi yake mwenyewe ambaye ni wa milele, ni sawa na wa kuimarika pamoja na wote Baba na Mwana. Na kwa vile Yohana 15:26 inamnukuu Yesu akisema kwamba Msaidizi, Roho wa Kweli, “hutoka kwa Baba,” na Yohana 16:7 inatwambia kwamba Yesu humpeleka, baraza lilisema kwamba “hutoka milele” kutoka kwa wote Baba na Mwana.

Utatu wa watu wa tatu katika kiumbe mmoja hatimaye ulitolewa katika umbo ambalo linakubalika katika ulimwengu wote leo.

Lakini Subiri, Kuna Mengi

Sio kila mtu amenunuliwa katika maelezo haya ya Mungu. Kufanya watu kuwa kiumbe mmoja hakuwezi eleweka. Mmoja katika Roho lakini sio utu alipendelewa na wengi. Lakini jinsi ufumbuzi wa mungu zaidi ulikaribishwa, baadhi waliona Mwana kama tatizo. Ufumbuzi wao ulikuwa ufundishe kwamba hakuwa mzaliwa kweli. Neno *monogenes*, walitangaza, halikutafsiriwa kwa usahihi. Licha ya ukweli kwamba neno lenyewe linatokea mara tisa pekee katika Agano Jipya linatumika katika mfano wa kurejelea uhusiano wa mzazi na mwana, mtazamo mpya ulitafsiri *monogenes* kama “mmoja wa aina,” “kipekee,” au “pekee.”

Hili huondoa haja ya kuelezea jinsi au wakati ambao Neno wa Mungu alizaliwa katika umilele, kwa sababu sasa hakuwa amezaliwa hata hivyo, angalau tu katika kuzaliwa kwake Bethlehemu. Kabla ya hapo, alikuwa mtu wa tatu wa kipekee wa Uungu! Istilahi Mwana haikumaanisha Mwana kweli, ilikuwa tu usemi wa kuonyesha uhusiano wa karibu kati ya Mtu wa kwanza na wa pili.

Umoja wa kuonekana wa *hypostases* watatu uliondoa uwezekano wa kubadilisha au kutenganisha kati yao yeyote katika wao—Kristo aliyekuwepo awali hangewacha mbingu hasa, kuhatarisha kujaribiwa halisi, au hata kufa.

Utatu wa milele wa watu watatu Viumbe-mungu wakati mmoja katika milele iliyopita waliamua kuchukua “majukumu” mbalimbali Mwenyewe-Wenyewe. Sehemu ya Mungu ilichukua jukumu la Baba, na nyingine Mwana, na bado nyingine Roho.

Waadventista wa Sabato kwa jumla wamekumbatia toleo hili. Hali ya hiari ya Kristo kujitolea kufa huvutia kwa dhana ya kukubali sehemu ya kupewa katika muswada wa mchezo wa kuigiza uitwao mpango wa wokovu.

“Mpango wa wokovu ulizungukwa na agano lililofanywa na **watu watatu wa Uungu**, ambao walimiliki sifa za Mungu sawia. Ili kuondoa dhambi na uasi kutoka kwa ulimwengu na kurejesha uiano na amani, mmoja wa viumbe wa uungu alikubali na kuingia katika **jukumu la Baba**, mwingine **jukumu la Mwana**. Kiumbe wa uungu aliyesalia, **Roho Mtakatifu**, pia alikuwa ahusike katika kutekeleza mpango wa wokovu.” Gordon Jenson, *Adventist Review* Oct. 31, 1996, p. 12.

Toleo hilo kweli sio la Utatu kabisa mbali la Mungu watatu. <http://en.wikipedia.org/wiki/Tritheism> zingatia kwamba linazungumza kuhusu wote “Watu Watatu” na “Viumbe Watatu.” Fomyula ya Orthodoxi resipe asili hutoa tofauti wazi kati ya Watu na Viumbe. Kwa Mwana-utatu wa kweli *hawako* sawa, wala neno Mtu halitoshani na mtu wa kawaida kwa ufahamu wa mwanadamu wa ulimwengu. Kwa sababu hii, wana-theolojia wanapendelea kutumia neno

hypostasis, ambalo wanaelezea ni nusu kati ya mtu na tabia. *Hypostasis*, wanasema, ni “aina ya ajabu ya kipekee ya kuishi.”

Hakuna yeyote anaweza elezea hasa ni nini. Kama Augustine alivyokiri, “tunaweza sema tu, hiki au kile.” Ingawa Yesu aliomba kwamba tunaweza *mjua* Mungu pekee wa kweli, Mungu wa utatu ni siri, mungu asiyejulikana, zaidi ya uwezo wetu wa kuelewa.

Maelezo, Maelezo

Kuandika hoja hizi zenye hila, Kanisa la Roma hatimaye lilighushi kile ambacho sasa kinajulikana kama Imani ya Athanasian (Athanasian Creed). Iliitwa hivyo kwa heshima ya Athanasius, lakini haikuandikwa naye ilizuka katika karne ya 6. Athanasius alikiri kwamba hawezi ielewa. Kwa sababu “kadri alivyofikiria zaidi, ndivyo hakufahamu zaidi;” (Edward Gibbon, *The Decline and Fall of the Ruman Empire*, Volume 2, Sura 21, uk. 223)

Kukupa ladha ya kile kilifanya rasmi msingi dhabiti wa Fundisho la hali ya Utatu, tunatoa dondoo chache pamoja na mchango kwenye mabano:

Yeyote atakaye okolewa, kabla ya vitu vyote ni muhimu kwamba ashikilie imani ya katoliki; imani gani isipokuwa kila mmoja kutunza kikamilifu na bila kutiwa unajisi, bila shauku ataangamia milele.

[Vitisho vya kutofuata vinaashiria mafundisho yasiyokuwa na mantiki]

Lakini hii ni imani ya Katoliki: kwamba tumwabudu Mungu mmoja katika Utatu, na Utatu katika umoja.

Wala kuwakanganya watu hao;

[Kuepuka mfumo wa Uunitaria]

Wala kugawanya kiini

[kiumbe mmoja tu, sio watatu kama katika watatu tofauti (Tritheism), aina ya ushirikina (Polytheism)]

Kwa sababu kuna mtu mmoja tu wa Baba; mwingine wa Mwana; mwingine wa Roho Mtakatifu, lakini Uungu (Godhead) wa Baba, na Mwana, na wa Roho Mtakatifu wote ni mmoja; utukufu sawa, enzi ya milele pamoja...

Kwa hivyo Baba ni Mungu; Mwana ni Mungu; na Roho Mtakatifu ni Mungu; na wala hakuna Mungu watatu; ila Mungu mmoja ...

Na katika Utatu huu hakuna yeyote aliye kabla au baada ya mwingine: hakuna mkuu au mdogo kuliko mwingine. Lakini wote watatu wazima ni wa milele yote pamoja, na usawa sawa...

Kwa hivyo yule ambaye ataokolewa, lazima awaze kuhusu Utatu.

Flpip Schaff, *Historia ya Kanisa la Kikristo*, Toleo. 3, Schemu 132, uk. 690

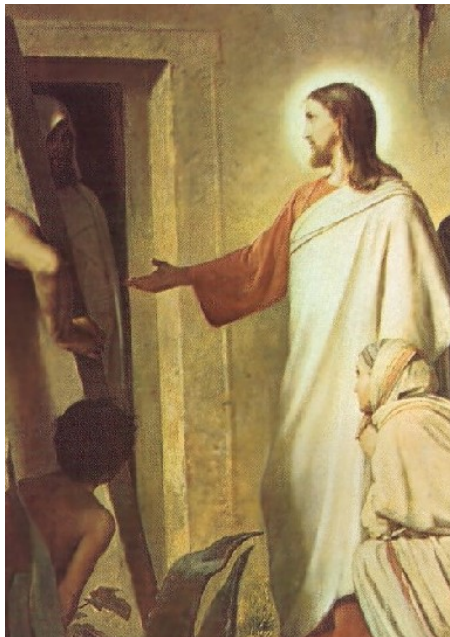
Sura ya kukanganya ya Mungu ndio Wakristo wengi wanatangaza kuiamini. Si ajabu mara nyingi inaonyeshwa kama mseto wa nyusotatu.

Mungu Mmoja wa Mwisho

Suluhisho moja la mwisho kwa taharuki ya Baba-Mwana nikupa urejeo kwa Mungu mmoja pekee wa kweli, kiumbe mmoja, mtu mmoja. Ndiyo hiyo. Wengi kama mungu wa Waislamu, toleo la Wauanitaria sio Baba na hana Mwana halisi. Yesu ni mtu tu ambaye amejawa na Roho wa Mungu na anainuliwa kufika mbinguni, lakini hakuwa na sio kiumbe mwenye uungu; hakufa kwa ajili ya ukombozi wetu; Mungu hakumtoa Mwanawe halisi. Ni ajabu ndogo kwamba Waislamu na Wauanitaria wanashiriki hofu sawa ya utukufu na uwezo wa Mungu, lakini wako na tathmini ndogo ya upendo wake.

Wauanitaria, kama Wamodalisti na Watri-theisti, hawana tatizo na kuchambua hila kati ya Kiumbe na Mtu. Kwao, wote ni sawa.

Matatizo Tatu

Kwa sababu “Mwana” wa Athanasian ni sehemu muhimu ya mwili ikiunganishwa kwa Baba na haiwezi tunganishwa kutoka kwake, toleo hili la Utatu huamini kwamba Mwana hawezi kufa kweli.

“Yeye tu aliweza kumfufua, yeye ingawa mwili wake ulikuwa umekufa, hakuwa amekufa. Kwa maana alifufua kile kilichokuwa kimekufa. Alijifufua yeye mwenyewe, ambaye ndani yake mwenye kulikuwa uhai, lakini katika mwili wake ambao ulikuwa ufufuliwe kulikuwa kifo.” Augustine, *Nicene & Post-Nicene Fathers*, vol. 6, p. 656

Hii ndio aina ya mazungumzo maradufu ambayo joka alimlisha Hawa katika bustani. “Hakika hamtakufa.” Hili ni asilia kikamilifu kwa mtu kuamini ambaye anakubali kwamba nafsi ni roho asiyekufa ikiondolewa kwa mwili.

Bibilia, hata hivyo, inatangaza kwa zaidi ya mara dasani mbili kwamba ni Baba ndiye alimfufua Mwanawe kutoka kwa wafu.

Matendo 2:22 Mungu alimfufua Yesu wa Nazareti

Matendo 2:24 Mungu aliufungua uchungu wa mauti

Matendo 2:32 Mungu alimfufua Yesu huyu

Matendo 3:15 Mungu alimfufua Mkuu wa uzima

Matendo 3:26 Mungu alimfufua Mwanawe

Matendo 4:10 Mungu alimfufua katika wafu

Matendo 5:30 Mungu wa baba zetu alimfufua

Matendo 10:40 Mungu alimfufua siku ya tatu

Matendo 13:30 Mungu alimfufua kutoka kwa wafu

Matendo 13:34 alimfufua kutoka kwa wafu

Matendo 13:37 Mungu alimfufua tena Yesu

Matendo 17:31 Mungu alimfufua kutoka kwa wafu

Rum 4:24 Yeye aliyemfufua Yesu

Rum 6:4 alifufuliwa kwa utukufu wa Baba

Rum 8:11 Yeye aliyemfufua Yesu

Rum 10:9 Mungu alimfufua kutoka kwa wafu

1Kor 6:14 Mungu alimfufua Bwana

1Kor 15:15 Mungu alimfufua Kristo

2kor 4:14 Yeye ambaye alimfufua Bwana Wagalatia 1:1 Mungu, Baba, ambaye alimfufua

Waefeso 1:19 kwa nguvu za uweza mkuu wa Baba

Waefeso 1:20 Alimfufua Kristo kutoka kwa wafu

Kol 2:12 Mungu ambaye amemfua

1Pet 1:21 Mungu alimfufua

1Wathes 1:9,10 Alimfufua Mwanawe

“Alikuwa ndani ya nyumba hiyo, jela hiyo ya mawe kwa haki takatifu. Alikuwa na wajibu kwa Hakimu wa ulimwengu. Alikuwa akibeba dhambi za ulimwengu, na **Baba yake tu**

angemweka huru.” *Manuscript* 94, 1897

Na alifanya hilo kwa kumuita kwa uzima. Yesu pia aliwafufua wafu kwa kuwazungumzia, kwa kuwaita kwa uzima tena.

Luka 7:14 Kijana, inuka

Luka 8:55 Talitha kumi, Msichana, inuka.

Yohana 11 Lazaro, njoo huku nje.

Yohana 5:25 wafu wote watasikia

1Thess 4:16 na mwaliko, na sauti ya malaika mkuu, nao waliokufa katika Kristo watafufuliwa

Isa 26:19 Amkeni, ninyi mnaokaa mavumbini!

Hivyo pia Baba alizungumza ili kumfufua Mwanawe. Malaika alishuka kutoka mbinguni akiwa na amri ya Baba yake.

“Kisha malaika mkuu, kwa sauti ambayo ilisababisha mtetemeko wa ardhi, alisikika: **Yesu, wewe Mwana wa Mungu, Baba yako anakuita!** Kisha yule ambaye alikuwa amepewa uwezo wa kushinda kifo na kaburi akatoka.” *Spirit of Prophecy* Vol. 3 uk. 192, 1878

“Kisha malaika kutoka mbinguni, kwa sauti ambayo ilisababisha ardhi kutetemeka, akalia kwa sauti kuu, **‘Wewe Mwana wa Mungu, Baba yako anakuita! Toka.’**” *Early Writings*, uk. 182, 1882

“Askari walimuona akitoa jiwe kama jinsi angeinua kokoto, na wakamsikia akilia, **Mwana wa Mungu, Baba yako anakuita.**” *Desire of Ages*, p. 780, 1889

“Mwanga wa mbinguni ulizunguka kaburi, na mbingu yote ilianguka na utukufu wa malaika. Kisha sauti yake ikasikika, **‘Baba yako anakuita; Toka.’**” *SSDABC* p. 1110, MS115, 1897

Yesu alitii wito wa Baba yake na akatoka akiwa na mwili mpya wa kiroho ambao alikuwa amepewa.

Mtii **hata mauti**, Alikuwa mtii **katika mauti na hata uzima.** (Flp 2:8)

Alikuwa mvumilivu, akitumainia Kikamilifu uwezo wa Baba yake, sio kwa kulazimishwa au kukaidi.

Alikufa katika mwili wake asili; akafufuliwa katika mwili wake wa roho, akawa roho atoa uzima (1Kor 15:44, 45).

Kristo alihuishwa (kufufuliwa) na Roho wa Mungu (1Petro 3:18). Njia yoyote, kama Baba yake au Roho wa Baba yake, Yesu yeye mwenyewe hangefanya chochote (Yohana 5:30).

Hili linathibitishwa na ukweli kwamba malaika alitoka mbinguni kuja kuviringisha jiwe (Matt 28:2). Kama Kristo angeweza kujiamsha kutoka kwa usingizi wa kifo, kisha ajifufue kwa uzima, bila shaka angeweza kuondoa jiwe yeye mwenyewe.

Lakini baada ya Baba yake kumhuisha kwa Roho wake, akirejesha umilele wake, na kumuita atoke, ndani yake mlukuwa na uzima tena (Yohana 1:4). Yesu alitangaza, **‘Mimi ndimi ufufuo na uzima’** (Yohana 11:25). Uzima huu ulipeanwa tena kwa Kristo kutoka kwa Baba yake kwa ufufuo wake mwenyewe.

Kama Baba alivyo na uzima ndani yake, vivyo hivyo amempa Mwana kuwa na uzima ndani yake. (Yohana 5:26).

Baba yake ni chemchemi ya uzima wote, akimpa uzima wa milele, uwepo wake mwenyewe kwa Mwanawe. Alipeana uzima huu kwa Mwanawe hapo mwanzo na tena katika ufufuo. Kwa hivyo Kristo ni wa milele na ni Chemchemi ya uzima wote kwa viumbe alivyoumba.

“Viumbe wote wanaishi kwa mapenzi na uwezo wa Mungu. Ni wapokezi tegemezi wa **uzima wa Mwana wa Mungu.** Hata hivyo wana uwezo na talanta, lakini uwezo wao pakubwa unajazwa uzima, kutoka kwa **chemchemi ya uzima wote.**” *Manuscript* 131, 1897 kat 5BC uk. 1113

Yesu alikuwa Neno takatifu lililofanywa hai. Mwana wa Adamu, alichukua Mwili wa mtu aliye anguka; Mwana wa Mungu, nia yake ilijawa na utimilifu wote wa uungu. Hivyo kwa kifupi:

Mungu alimtoa nani?

Yohana 3:16 Kulingana na

Waunitaria

Mungu aliupenda ulimwengu akamtoa kiumbe wake aliyemuumba ambaye alifanyika “mwanawe” wa kupangwa.

Wana-Utatu /wana-Tritheisti

Mungu aliupenda ulimwengu akamtoa mshirika wake mteule, mwenzi wake, mshirika mwenzake katika kamati ambaye anamuita tu “Mwana.”

Waumini wa Mwana wa Pekee

Mungu aliupenda ulimwengu akamtoa Mwanawe halisi ambaye alikuwa kiumbe pekee wa kuzaliwa naye mwenyewe.

Yohana 3:16 haina chochote kuhusiana na utatu bali kila kitu kuhusiana na uhusiano wa Baba na Mwana. Lakini kwa sababu utatu unasisitiza Mungu wa sehemu tatu, wa kuimarika, milele pamoja, uhusiano kwa msingi wa Upendo wa Baba kwa Mwanawe unaathiriwa kama sio kuondolewa kabisa. Ila chochote kidogo kuliko Mwana wa

kweli ni kidogo kuliko kafara ya Baba kumtoa Mwanawe.

Chanzo cha Imani ya sasa ya SDA: *Misingi 27 ya Imani (Adventist Review* Vol. 158, Nol. 31, p. 4, 1980); *Seventh-day Adventists Believe – A Biblical Exposition of 27 Fundamental Doctrines* (1988) p. 16-26; 49; *Christian Beliefs: Fundamental Biblical Teachings for 7th Day Adventist College Classes*, T. Jemison (1959) p. 88, 173.

Masuala manne Muhimu

- **Utambulisho wa Mungu mmoja wa Kweli**
- **Ukweli wa Baba na Mwana**
- **Utambulisho wa Roho anaye kaa ndani**
- **Asili ya Kristo**

Waunitaria Kuna kiumbe/mtu <i>mmoja tu</i> mwenye uungu: Mungu, Mwenyezi.
Wamodalisti-Umoja Kuna kiumbe/mtu <i>mmoja tu</i> mwenye uungu mwenye sifa/aina tatu: Baba, Mwana, na Roho Mtakatifu ni <i>watu sawa</i> na <i>viumbe sawa</i> wakivalia kofia tofauti wakati tofauti na kamwe sio wakati mmoja.
Wana-Utatu (Trinitarianism) Kuna kiumbe mmoja mwenye uungu ambaye ana <i>watu watatu tofauti</i> au fumbo la imani: Baba, Mwana, na Roho Mtakatifu ambao ni <i>viumbe sawa</i> .
Wana-Tritheisti Kuna viumbe watatu <i>tofauti</i> wenye uungu: Baba, Mwana, na Roho Mtakatifu ambao wanaishi kama watu watatu <i>tofauti</i> lakini ni wamoja katika kusudi na tabia.

1. Mungu Mmoja wa Kweli

Kuna Mungu mmoja Marko 12:32, Yakobo 2:19

Kuna Mungu mmoja, Baba 1Kor 8:6
Hakuna Mungu mwingine ila Mmoja 1Kor 8:4

Mungu wa kweli 1Yohana 5:20

Mungu pekee wa kweli Yohana 17:3

Mzee wa siku Dan 7:14

Aliye na uzima ndani yake Yohana 5:26

Wa milele, asiyekufa, asiyeonekana 1Tim 1:17

Ambaye hakuna mtu aliyemwona 1Tim 6:16

Hakuna mwingine ila yeye Marko 12:32

Asiyefananishwa Isa 40:18,25

Zaidi yake hakuna Mungu Isa 44:6

Hapana mwingine Isa 46:9

Mwenye uweza peke yake 1Tim 6:15

Bwana Mungu Mwenyezi Ufu 19:6

Aliye juu Marko 5:7

Mungu Mwenyezi Mwan 17:1

Yeye ni Mungu wa wote Efe 4:6

1872-1930 Misingi ya Imani ya SDA	Misingi ya Imani ya SDA ya Sasa
Baba ndiye "Mungu Mmoja Wa Kweli" chanzo cha asili ya uzima wote 1Tim 6:15,16; Yn 17:3; Flp 4:6; 1Kor 8:6; Yohana 5:26; Kumb 4:6.	Utatu ni "Mungu Mmoja" kwa ajabu "umoja wa Watu watatu wa"—Mungu Baba wa milele, Mungu Mwana wa Milele, na Mungu Roho wa Milele
Mwana wa Mungu ana uungu sawa na Baba kwa sababu alirithi hali ya uungu wake kutoka kwa Baba alipozaliwa (sio kuumbwa) kutoka kwa utu wake wa milele. Ebr 1:1-14; Methali 8:22-30; Methali 30:4; Zab 2:7,12; 2Kor 4:4; Yohana 8:42; 16:27.	Mtu wa pili wa Utatu ni sawa na wa umilele sawa na Baba kwa sababu daima alikuwepo na hakuwa na mwanzo. "Anaitwa" tu Mwana kwa sababu baadaye angechukua jukumu baada ya kuzaliwa kwake na Maria.
Mwana wa Mungu alikuwa Mwana halisi mwenye uungu wa Baba kabla ya mwili wake wa Bethlehemu. Zech 6:12; 1Jn 4:9,14; Mika 5:2.	Mtu wa pili wa Utatu hakuumbwa wala kuzaliwa kabla ya mwili wake wa Bethlehemu.
Roho wa Mungu na Kristo ni mawazo ya uungu ambayo wanashiriki kati yao na huhudumu katika mawazo yetu (roho). Zech 4:11-14; Rum 8:9,10; Col 1:27; Rev 2:18,19.	Roho Mtakatifu ni mtu wa tatu wa utatu na ni mtu tofauti na huru kutoka kwa Baba na Mwana
Roho wa Mungu na Kristo ni uwepo wao binafsi ambao kwao wanatendesha kazi uwezo wao wa kujua kila kitu katika kutafuta hali ya ulimwengu wao na kuwasiliana na viumbe wao wenye akili walioumba. zab 139:6,7; 1Kor 2:10,11,16; Rum 11:34; Isa 40:13; Flp 2:5	Roho Mtakatifu hana mwili halisi na hajawekwa mahali pamoja katika anga. Hakuna uhakika kama hili ni sawa kwa Baba au Mwana katika hali yake ya utukufu ya sasa.
Mwana wa Mungu alikufa kamili msalabani. Alitoa nafsi yake kwa kifo. Aliweka kando uhai wake wa milele. Mawazo yake yalikoma. "Roho" wake hakuwa na maarifa katika kifo. Isa 53:8-10; 1Pet 1:3; Ufu 1:18; Rum 5:10; Matendo 2:31.	Mtu wa pili wa utatu hakufa kabisa msalabani. Roho wake wa uungu aliendelea kuishi; mwili wake wa ubinadamu tu ndio ulikufa. Viumbe wote watatu wa uungu ni sawa na hawawezi kufa.
Mwana wa Mungu alikubali adhabu yetu ya mauti tokeo la dhambi: kutengwa kutoka kwa Baba, ili tuweze uzima wa milele wa. Rum 5:10; 6:23; 2Kor 5:21	Mtu wa pili wa utatu hakufa kikamilifu kwa ajili ya dhambi zetu. Kafara yake haikuwa kafara ya uungu.
Baba alimfufua Mwanawe kutoka kwa wafu. Kristo alikuwa na uwezo juu ya kifo kwa sababu ya maisha yake ya utaua ikimruhusu Baba yake kuwa na haki halali kurejesha uzima wa milele wa Mwanawe Mtakatifu. Yohana 10:18;5:26; 1Pet 1:19	Sehemu ya Mungu ya uungu wa Kristo, ambayo haikufa, ilifufua mwili wake wa kibinadamu. Yesu alijifufua bila usaidizi wowote kutoka kwa Baba au Roho Mtakatifu kwa sababu alikuwa Mungu kamili na mwenye uwezo kamili.
Mwana wa Mungu alivua umbo lake la uungu na nguvu, akitwaa mwili wa dhambi wa binadamu wa uzao wa Ibrahimu na Daudi, akazaliwa na Mwanamke na kisha akajazwa na nia ya uungu ya utaua (Roho) ya Baba yake. Flp 2:5-8; Yohana 14:10,11; Ebr 2:16-18; 4:15.	Mtu wa pili wa utatu alitwaa hali zote za mwili wa dhambi wa binadamu (njaa, uchungu, kiu, nk) lakini hakurithi mwili sawa kama wanadamu wengine wenye dhambi. Alijaribiwa "kutoka nje, wala sio kutoka ndani" alikuwa Adamu wa pili, akichukua asili ya Adamu, asili isiyo na dhambi
Kristo hutupa nia mpya iliyojawa na nia yake ya uungu, ikituunganisha na maisha yake ya ushindi, ikitutia nguvu za kushinda dhambi katika mwili kama alivyofanya. Flp. 2:5; Rum 8:9;12:2; Yuda 24; Zab 32:2; Ufu 3:21; 14:1,5.	Hatuwezi shinda tabia ya dhambi kwa sababu asili yetu ni tofauti na asili ya Kristo ya uungu. Tunaokolewa tu kwa kukubali kafara yake na kumpokea mtu wa tatu wa Uungu.
Nia ya Kristo, Roho wake Mtakatifu, uzima wa maisha yake, tabia yake hukaa ndani ya nia zetu na hutangaza mapenzi yake kwetu. Kol 1:27.	Mtu wa tatu wa utatu (sio Kristo) anakaa ndani yetu; kiumbe mwingine tofauti ambaye ni mkaazi wa hekalu la mwili wa mwanadamu.
Mwana wa Mungu ndiye wakili wetu pekee, Mpatanishi pekee, Mwombezi wetu pekee, na Msaidizi wetu pekee. Ni kupitia kwa Mwana tuna ushirika na Baba. 1Yn 2:1; 1Tim 2:5; Ebr 9:24; Isa 53:12; Yn 14:18; 2Kor 1:2,3; 1Yn 1:3; Yn 14:11,20.	Mtu wa tatu wa utatu ni mwombezi wa pili na Msaidizi pamoja na Mwana. Kuna viumbe wawili ambao ni wapatanishi: Kristo mbinguni, Roho Mtakatifu duniani.
Kuna viumbe wawili tu watakatifu. Mwana wa pekee wa Mungu alikuwa na daima atakuwa chini ya Baba yake kwa hiari. Zak 6:13; 1Kor 15:27,28; Yohana 14:28; 1:1-3.	Mtu wa tatu wa Utatu amekuweko daima pamoja na wengine wawili. Mtu wa pili alikuwa chini ya wengine wakati tu wa mwili wake duniani.

2. Baba wa Kweli na Mwana

Bwana mmoja Yesu Kristo 1Kor 8:6
Yeye ni Neno la Mungu Ufunuo 19:13
Neno pamoja na Baba Yn 1:1
Kabla ya ulimwengu kuweko Yn 17:5
Uzima wa milele pamoja na Baba 1Yn 1:2
Mwana wa Mfalme Zab 72:1
Mwana wa Mungu aliye hai Matt 16:15
Mwana wa Aliye Juu Luke 1:32
Yeye ni Mwana wa Baba 2Yn 1:3
Mzaliwa wa kwanza wa Baba Zab 89:20-37
Mwanzo wa njia zake Methali 8:22
Alitoka kwa Baba Yn 8:42
Alitolewa Methali 8:24,25
Alitoka kwa Mungu Yn 16:27
Mwana pekee wa Mungu Yn 3:18
Mzaliwa wa kwanza wa Mungu Ebr 1:6
Mazao ya mwili wake Mika 6:7
Katika kifua cha Baba Yn 1:18
Aliteuliwa mrithi wa vitu vyote Ebr 1:2
Kwa kurithi Ebr 1:4
Mpinga Kristo hukataa Baba Mwana 1Yn 2:22.

Utatu humkataa Baba halisi na Mwana na kuwaondoa kama majukumu tu ambayo yanatekelezwa. Shetani anamjaribu Yesu, “Kama wewe ni Mwana wa Mungu” Matt 4:3. Yaani. Mungu alisema, Huyu ni Mwanangu mpendwa?

3. Roho wa Kristo

Roho Mtakatifu wa Mungu 4:30
Mungu hutupa Roho wake Mtakatifu 1Thes 4:8
Hutoka kwa Baba Yn 15:26
Baba huimwaga kwa njia ya Yesu Tit 3:6
Hutuma Roho wa Mwanawe Gal 4:6
Roho wa Bwana Matendo 5:9
Roho wa Kristo na Mungu Rum 8:9
Roho wa Yesu Kristo Flp 1:19
Roho wa Kweli Yohana 16:13
Yesu ni kweli Yohana 14:6
Roho wa kweli, Msaidizi Jn 15:26
Yesu ni mwombezi wetu 1Jn 2:1
Msaidizi ni Mwombezi (*paracletos*)
Roho hutuomba Rum 8:26

Yesu huwaombea 7:25
Kuna mpatanishi mmoja: Yesu 1Tim 2:5
Yesu hujidhihirisha kwetu Jn 14:21
Atakuja kwetu Jn 14:18
Baba pamoja naye watakuja Jn 14:23
Roho wa Kristo anakaa ndani yetu Rum 8:9
Roho wa kweli atakuwa ndani yetu Jn 14:17
Roho wa Mungu anakaa ndani yetu 1Kor 3:16
Roho wa Bwana Isa 40:13
Ni nia ya Bwana Rum 11:34
Nia ya Kristo iko ndani yetu Flp 2:5
Tuna nia ya Kristo 1Kor 2:16
Msaidizi hukaa milele Jn 14:16
Yesu yu pamoja nasi milele Matt 28:20

4. Uzima wa Kweli na Mauti

Hata ulipowadia utimilifu wa wakati, Mungu alimtuma Mwanawe ambaye amezaliwa na mwanamke Gal 4:4

“Lakini **Yesu alikubali ubinadamu** wakati ambao jamii ya mwanadamu ilikuwa imedhoofishwa na miaka elfu nne ya dhambi. Kama kila mwana wa Adamu **alikubali** matokeo ya kazi ya **sheria kuu ya urithi**. Kile matokeo haya yalikuwa kinaonyeshwa katika historia ya mababu zake wa duniani. Alikuwa **na urithi kama huo** kushiriki huzuni yetu na majaribu, na kutupa **mfano wa maisha ya utaua.**” *Desire of Ages* p. 48 (1898)

Mfano hutumika kama modeli ya kuigwa. Mfano ambao hauwezi igwa ni model ovyo.

Yesu hakuja kutuonyesha kile Mungu anaweza fanya, bali kile mtu anaweza fanya Mungu akiishi ndani yake.

“Alitwaa asili ya **uzao wa Ibrahimu**. Hivyo ilimpasa **kufananishwa na ndugu zake katika mambo yote**, apate kuwa kuhani mkuu mwenye rehema, mwaminifu katika mambo ya Mungu, ili afanye suluhu kwa dhambi za watu. Na kwa kuwa **mwenyewe** aliteswa alipojaribiwa, aweza kuwasaidia wao wanaojaribiwa.” Ebr 2:16-18

Katika mambo yote alijaribiwa sawasawa na sisi Ebr 4:15

Akatuwaa namna ya mtumwa na akawa ana umbo la mwanadamu Flp 2:7,8
Alifanywa mdogo punde kuliko malaika Ebr 2:9
Yeye naye vivyo hivyo alishiriki damu na mwili Ebr 2:14
Ili yeye awe mzaliwa wa kwanza miongoni mwa ndugu wengi Rum 8:29
Kwa ajili hii haoni haya kuwaita ndugu zake Ebr 2:11
Alikuwa kuwa hai kwa Baba Jn 6:57
Kuwa chini ya Mungu 1Kor 15:27
Kuwa mtumishi wake, mteule wake Isa 42:1
Miujizi, ajabu ambazo Mungu alitenda Matendo 2:22
Alikuwa mtiifu hata kifo Flp 2:8
Alizichukua dhambi zetu katika mwili wake 1Pet 2:24
Alifanywa dhambi kwa ajili yetu 2Kor 5:21
Alijeruhiwa kwa makosa yetu Isa 53:5
Alikufa kwa ajili ya dhambi zetu 1Kor 15:3
Kristo alikufa kwa ajili yetu wadhambi Rum 5:8
Alionja mauti kwa ajili ya kila mtu Ebr 2:9
Ingawa hakujua dhambi 2Kor 5:21
Hakuna hila ilionekana kwake 1Pet 2:22
Alimwaga nafsi yake hata kufa Isa 53:12
Alitoa nafsi yake kama fidia Matt 20:28
Aliutoa uhai wake Yh 10:17
Aliiweka roho yake mikononi mwa Baba yake Luka 23:46
Roho humrudia Mungu Muh 12:7
Bila roho alikuwa amekufa Yak 2:26
Wafu hawajui lolote Muh 9:5
Mawazo yake hupotea Zab 146:4
Hawezi kutoka Zab 88:8
Bali Baba yake alimfufua Gal 1:1
Akisema, Amkeni! Isa 26:19
Limbuko lao waliolala 1Kor 15:20.

Mwili wake wa kibinadamu, na roho wa uungu (mawazo yake kamilifu na tabia yake ya haki) zilikufa kama nafsi kamili. Wakati Babake alirejesha tena programu yake ya akili katika mwili mpya wenye utukufu, Yesu alifufuka kutoka kwa

wafu na program yake ya kudumu milele.

Kanisa katika Mwendo

Kwa uiano na sera ya kutafuta uhalali na kukubalika na ulimwengu wa kawaida wa kiinjili, kanisa la Waadventista wa Sabbato limefanya mwendo wa kutosha tangia miaka ya 1940s katika kufanyia marekebisho ya misingi yake ya mafundisho kuhusiana na masuala manne ambayo tumeorodhesha.

Walter Martin

Donald Barnhouse

Katika mwaka wa 1955, Walter R. Martin, akiomba ushauri kwa mhariri wa jarida la 'Eternity', alitumwa na Dkt Donald G. Barnhouse, mhariri wa jarida la 'Eternity' na mchungaji wa Kanisa la Kumi la Upresbaiteria la Flpadelphia, kuandika kitabu cha kuweka wazi Waadventista wa Sabbato kama dini isiyo ya kikristo (cultic religion). Bw. Martin tayari alikuwa ameandika kuhusu Uadventista katika kitabu chake '*Rise of the Cults*', lakini sasa kitabu kamili, cha kudhibitisha kwamba Waadventista sio dhehebu la Kikristo kilipangwa.

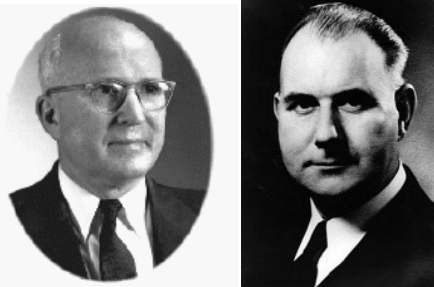
Makanisa ya kiinjili tayari yalikuwa yameorodhesha waadventista pamoja na *Jehovah's Witnesses* kwa sababu ya imani yao kwamba Kristo alikuwa *Mwana* halisi wa Mungu. Lakini badala ya kulinganisha mafundisho ya kuhusiana na hilo, "waliijumuisha" tu na Uariani. Hata hivyo, '*Witnesses*' waliamini kwamba Kristo alikuwa *ameumbwa* na Mungu; waanzilishi wetu waliamini alikuwa *mzaliwa* wa Mungu Baba. Tofauti hii ilitambuliwa na Ellen White.

Kristo "hakuwa *Mwana* kwa *kuumbwa*, kama walivyokuwa malaika,

wala Mwana kwa kupangwa, kama walivyo waovu waliosamehewa, bali **Mwana mzaliwa** katika mfano wa moja kwa moja wa utu wa Baba, na katika mng'ao wote wa ukuu wake na utukufu, sawa na Mungu katika mamlaka, heshima, na ukamilifu wa uungu." *Signs of the Times*. May 30, 1895.

Kama sehemu ya utafiti wake Bw. Martin aliomba ruhusu ya kupata uandishi wa Waadventista, na mahojiano na LeRoy E. Froom, mwandishi wa '*Prophetic Faith of Our Fathers*' ambacho alikuwa amesoma.

Mkutano wa Barn-house na Martin kuona sio tu L. E. Froom, bali pia Roy Allan Anderson, mhariri wa jarida la 'Ministry', W. E. Read, karani wa *General Conference*, na Tobias Edgar Unruh,

LeRoy E. Froom

Roy Allan Anderson

Rais wa Pennsylvania conference, wote kwa ombi la Froom.

Mkutano pamoja na kundi hili teule la maafisa wawakilishi wenye shauku ulifanyika katika Bustani ya Tacoma, Washington D.C. makao makuu ya General Conference Machi mwaka wa 1955 kwa mibaraka ya Rais wa GC wa wakati huo, R. R. Figuhr. Walikuwa, kama Martin anavyoelezea baadaye katika mahojiano mwaka wa 1983, "wakisanya baadhi ya akili bora walizokuwa nazo wakati mwingine na kweli kujaribu kuja katika maafikiano na masuala yaliyokuwa yanakumba dhehebu na **kuwatenga** kutoka kwa ushirika na wainjilisti wengine."

Swali moja linaomba kuulizwa: mbona kanisa lilijishughulisha na "kutengwa" kutoka kwa makanisa mengine? Tulikuwa kwa miongo mingi tumejitambulisha na Masalio

wa Ufunuo 12 na 14 ambao wametofautishwa kutoka kwa binti wa kahaba katika sura ya 17 kwa kutoka "kwake watu wangu." Tulijibu mwaliko wa Mungu: "mjitenge na ulimwengu." Katika ulimwengu bali sio wake.

Bw. Martin alikuja na orodha ya maswali 40, kuashiria kwamba alikuwa amesoma kwa mapana uandishi wa Uadventista wa kutoka na kutoka kwa baadhi ya Waadventista wenye kasoro ambalo lilimfanya kuhitimisha kwamba uchapishaji wa kanisa ulikuwa "mkusanyiko wa utata" *ibid* 1983.

Unruh baadaye aliandika kwamba mwitikio wa Waadventista katika hatua hiyo ulikuwa kufanya "wasilisho chanya ambalo litasisitiza mafundisho ambayo kanisa lilikubaliana na Wakristo wa Evangelical wa dini zote katika miaka yote."

Walter Martin alipewa hesabu ya vitabu na majarida kuthibitisha madai ambayo Waadventista walitoa ikiwemo mwongozo wa kanisa wa 1931. Nia ilikuwa kuonyesha kwamba kanisa lilikuwa *limebadilisha* imani yake ya awali ya Mwana wa pekee.

LeRoy Froom alipewa orodha ya maswali ya kujibu. Usiku huo makundi yote walitumia saa nyingi kusoma na kuandika, na katika mkutano wa siku iliyofuata, Bw. Martin alikubali kwamba alikuwa amekosea kuhusu Waadventista wa Sabbato katika hoja kadhaa muhimu. Hakuamini tena kuwa Waadventista sio wakristo (cult). Kwa ishara ya kishindo alinyoosha mkono wake katika ushirika. Hili lilikuwa hasa kile ambacho ndugu walitamani kwa hamu: kukubalika katika kundi la Evangelical.

Baadhi ya mambo mengine yaliyochunguzwa yalikuwa hukumu ya upelelezi, kutorejea kwa Kristo mwaka wa 1844, upatanisho wa mwisho (huduma ya Kristo ya Patakatifu pa Patakatifu pa patakatifu pa mbinguni), Sabbato na alama ya mnyama, imani kwamba kanisa la Waadventista lilikuwa 'kanisa la masalio', hali ya wafu. Kiasili watu wetu walijaribu kudhibitisha usahihi

wa msimamo wa kanisa, lakini wageni hawakuwaamini. Kulikuwa na jambo lingine muhimu zaidi.

Miaka ya baadaye Roy Allen Anderson alieleza hali. “Majibu yetu kuhusiana na Uungu na Utatu yalikuwa muhimu sana, kwa vile katika baadhi ya vitabu walikuwa wamesoma kwamba Waadventista walikuwa wameorodheshwa kama Wauariani...” *Adventist Review*, Sept 8, 1983, uk. 4. Hili lilikuwa tu kama vile Eckenroth alikuwa amegundua miaka 20 awali. Tazama *Theos* toleo 3.

Katika mwaka wa 1989, Walter Martin alitoa historia fupi ya mkutano na kundi la wahudumu wa Waadventista wa Sabbato, ambapo alisema, “Nilipokutana mara ya kwanza na L.E. Froom, alinipeleka katika kazi kwa karibu dakika kumi na tano ya jinsi ninaweza fikiria kwamba Uadventista sio dhehebu la kikristo (cult).”

“Uadventista hulua kama chuma ya kweli,” Froom alijitetea.

Nilisema. ‘Unafikiria Arius alikuwa Mkristo?’

Na alikuwa mwana-historia bora wa kanisa, ‘Bila shaka hakuwa Mkristo; alikataa uungu wa Yesu Kristo’.

Nilisema, ‘Ndio’, na kufungua mkoba wangu na kutoa futi kama kumi na mbili za uandishi wa Waadventista niliokusanya na kutia alama kwa Dkt Froom kupitia, na kamati kutazama chanzo ndani yake.

Nawalikuwa katika mshangao wa kifo naweza ongezea, kufikiria kwamba ilikuwa imeenea jinsi hiyo.”

Barnhouse aliendelea.

“Bi White alijipeleka nyuma baadaye na kuthibitisha fundisho la Utatu kwa nguvu na kulifundisha. Lakini aliathiriwa na Uriah Smith. Hakukataa uungu wa milele wa Kristo wakati wowote na alimweka katika cheo cha pili cha uungu. Ndio maana mlirorodheshwa pamoja na *Jehovah's Witnesses* hapo awali, kwa sababu ya msisitizo wa Uariani katika Uadventista. Na kwa sababu mlithibitisha ukweli kwamba Mikaeli Malaika mkuu kuwa Kristo.”

Kwa kushangaza, kanisa lilikubali kama ukweli mashtaka na madai ya

Walter Martin dhidi ya yale ya Ellen White mwenyewe. Bila shaka tunamtambua Mikaeli kama Kristo. Vita vikuu ni kati ya Kristo na Shetani; Miakeli na malaika zake walipigana na Joka na malaika zake. Bado tunatetea ukweli huu.

Martin aliendeleza uzoefu wake.

Dkt Froom na kamati waliamua wataangalia kifaa hiki mara moja. Kwa hivyo tulimaliza mkutano na wakachukua vifaa vyote pamoja na ninafikiria ikiwemo vingine, na tulipitia vifaa hivyo.

Walirejea na kusema, ‘Vyema, mpango mkubwa wa vitu hivi mnavyoitisha upo, tunakubali, na hatukubaliani na kauli hizi. Haziakisi theolojia ya Uadventista ya Orthodoxy, na tunaikataa.’

Nilisema, ‘vyema, nimefurahi kusikia hilo. Sasa mnaweza tukosoa kwa sababu tunasoma kifaa hiki, na sio suala la pembeni tunalo zungumza kuhusu...’

Tulipitia aina zote za vifaa na kisha wazo lilikuja la kitabu ambapo unaweza uliza na dhehebu la Uadventista lingejibu.... Kutokana na hili kulikuja kitabu ‘Questions on Doctrine’. Kinyume na baadhi ya fantasia na hadithi ambazo nasikia leo kutoka kwa Waadventista ambao wanastahili kujua, kitabu kilikuwa na idhini ya General Conference.” Walter Martin. Rekodi ya Conference katika kanisa la Campus Hill, Loma Linda. Cali-formia. Januari 1989.

Bw. Martin alikufa baadaye katika mwaka huo.

Kwenye mkutano wa pili Bw. Martin alipewa kurasa nyingi zenye maelezo ya kina ya theolojia kwa maswali yake. Ilionekana mara moja kwamba Waadventista walikuwa walikataa kwa nguvu msimamo wa mafundisho ambao walikuwa wameshikilia awali. Kwa mfano, walikataa kabisa kwamba wazo kwamba kutunza sabbato ya siku ya saba ilikuwa msingi wa ukombozi; walikataa kwamba kutunza siku ya kwanza ya juma bado inachukuliwa kuwa ‘alama ya mnyama.’

“Mtindo sawa ulirudiwa kuhusiana na asili ya Kristo akiwa katika mwili ambayo madhehebu mengi yameshikilia kuwa bila dhambi, takatifu, na kamilifu,

lichu ya ukweli kwamba baadhi ya waandishi wao mara kwa mara wamejipata kuchapisha mitazamo kinyume kuudhi Kanisa kwa jumla.” Jarida la *Eternity* ‘Waadventista wa Sabbato ni Wakristo?’ na Donald Grey Barnhouse. Septemba 1956. Makala ya kwanza ya tano.

La muhimu kabisa, katika makala ya kwanza ya jarida la *Eternity*, Barnhouse aliandika,

“Waadventist hasa hukataa mafundisho yoyote na wahudumu au washiriki wa imani yao ambao wameamini, kutangaza, na kuandika suala lolote ambalo litawaorodheshwa miongoni mwa Uariani. Hilo ni kusema kwamba, wanashikilia kwamba Yesu Kristo ni **Neno la milele** la Mungu, mshirika wa pili wa Uungu, **akiwepo milele pamoja na Mungu kama Mungu**, na wanakataa kabisa dhana yoyote kwamba Yesu alikuwa kiumbe wa kuumbwa.

...Tamko hili katika sehemu ya viongozi wa Waadventista hasa inawaondoa kutoka kwa kuorodheshwa pamoja na *Jehovah's Witnesses* ambao ni Wauariani katika maana ya usasa, na Waadventista wanakataa kabisa dhana ya Kristo ya *Jehovah's Witnesses*. Waadventista wanachukua nafasi yao katika kituo hasa cha Fundisho la Utatu cha ukristo wa jadi kama kukubali ukristo wa Agano Jipya la Baba, wana-matengenezo, na wainjilisti wa kweli.” *Eternity*. Sept. 1956.

Kisha aliona,

“Nafasi ya Waadventista inaonekana kwa baadhi yetu katika hali fulani kuwa **nafasi mpya**; kwao inaweza kuwa nafasi tu ya kundi la viongozi wenye akili timamu waliowengi ambalo limeamu kuweka breki juu ya mshiriki yeyote ambaye anatafuta kushikilia mitazamo mbali mbali kutoka kwa ule wa viongozi wenye madaraka ya dhehebu.”

Kuhusiana na fundisho la Mungu, hakika ilikuwa nafasi mpya, na tofauti kabisa kwa mtazamo wa waanzilishi. Hili linaelezea mbona Bw. Martin angetambua fiti kumi na mbili za uandishi juu ya ‘nafasi ya kale’—mtazamo asili wa waanzilishi. Watu wengi wanashangazwa kujifunza kwamba Waadventista wa Sabbato wamebadilisha mafundisho yao, hasa

nabii aliposema, “tunaukweli ambao unakubali usio na maeleano (compRumise).” *Selected Messages* Vol 1, p. 205.

William G Johnsson, Mhariri wa ‘Review’ alikubali vya kutosha.

“Misingi ya imani ya Waadventista imebadilika kwa miaka mingi chini ya athari ya ‘ukweli wa sasa’. La **kushangaza zaidi** ni fundisho kuhusiana na Yesu Kristo, Mkombozi wetu na Bwana. Wengi wa waanzilishi, ikiwemo James White, J.N. Andrews, Uriah Smith, na J.H. Waggoner, walishikilia mtazamo wa Uariani au nusu-Uariani ambao ni, Mwana katika sehemu fulani katika wakati kabla ya uumbaji wa ulimwengu wetu alitolewa na Baba. Ufahamu wa Mungu wa Utatu, sasa sehemu ya Misingi yetu ya imani, kwa jumla haukushikiliwa na Waadventista wa awali. Hata leo wachache hawajiungi nao.” *Adventist Review*, Jan 6, 1994, p. 10.

Ndio, Ellen alikuwa ametabiri hili “kushangaza zaidi” ukuzwaji. “Omega atakuwa wa asili ya **kushangaza zaidi**” *Selected Messages* vol. 1, uk. 197

Lakini sasa wachache waliokuwa wakikataa hawakuwa tatizo. Kulingana na Don-ald Barnhouse, kundi la viongozi wa Waadventista wa Sabbato “walimweleza Bw. Martin kwamba walikuwa na miongoni mwa hesabu yao wahusika fulani ‘wendawazimu pindo’, kama tu ilivyo katika kila nyanja ya misingi ya Ukristo.” *Ibid*.

Barnhouse alihitimisha,

“Ningependa kusema kwamba tunafurahia kufanya haki kwa kundi linaloudhiwa zaidi la waumini wa kweli, na katika mawazo yetu na mioyo kuwaondoa katika kundi la wazushi wazua kama *Jehovah’s Witnesses*, Wamormoni, na Wanasayansi Wakristo, kuwatambua kama ndugu waliokombolewa na washirika wa Mwili wa Kristo.....” *Ibid*.

Hili ni kama tu Ellen White alivyobashiri. “Kanuni za Msingi ambazo zimedumisha kazi kwa miaka hamsini iliyopita zitahesabiwa kuwa kosa.” *Selected Messages* Vol. 1, uk. 204

Katika mwaka wa 1955, kanisa la Waadventista wa Sabbato lilitimiza unabii uliotabiriwa. Muktafha wa kauli yake ulihusiana na Mungu na Roho Mtakatifu. Ulikuwa “mgogoro juu ya uwepo na utu wa Mungu.” *Ibid* uk. 202,203.

“Kama watu, tunapaswa kusimama dhabiti juu ya jukwaa la ukweli wa milele ambalo lina mihani na majaribu ya kustahimilika. Tunapaswa kujishikilia kwa nguzo dhabiti za imani yetu. Kanuni za kweli ambazo Mungu amedhihirisha kwetu ndizo misingi pekee ya kweli. Zimetufanya jinsi tulivyo. Kupita kwa wakati hakujapunguza thamani yake. Ni jitihada za mara kwa mara za adui kuondoa ukweli huu kutoka kwa pahali pake, na kuweka nadharia za kuyumba pahali pake.” *Ibid* uk. 201.

“‘Living Temple’ huanzisha kile ambacho sio ila tu ubabazi kuhusiana na utu wa Mungu na mahali alipo.... Hisia zilionesha hazitoi ufahamu wa kweli wa Mungu. Katika kitabu chote mafungu ya Maandiko. Maandiko yanawekwa kwa njia ambayo kosa linafanywa kuonekana kama ukweli.” *Ibid* uk. 201, 202.

Tafadhali kumbuka: Ellen White hapa hamkaripi Dkt Kellogg kwa mitazamo ya Uariani au nusu-Uariani. Anazungumza kuhusu imani ambayo *ilipinga* jukwaa ambalo alisimama juu yake, kwamba Mungu, “Mungu kwa Roho wake, yuko kila mahali” *Education* p.132.

Hii haikuwa tena imani ya John Harvey Kellogg. Alikuwa akimfanya Roho *Mungu* – mmoja wa Viumbe-Mungu watatu watakatifu wanaojumuisha Uungu – kwamba hilo lilikuwa katika miti na maua, chakula tunachokula, na ndivyo ulikuwa uzima “nguvu” katika kiini cha kila kiumbe chenye uhai. Hii ndio maana inaonekana kama Pantheism. Msingi wa Imani wa Waadventista haukuwa pantheistic. Mungu *alikuwa* kila mahali, lakini kwa Roho wake binafsi. Wakala huu wa ajabu ndiye njia ambayo wote Mungu Baba na Mwanawe wanaweza kuwa kila mahali. Zaburi 139:5-10.

Ingawa Kellogg baadaye alibadilisha mawazo yake kusema

kwamba ilikuwa tu Roho ndiye alikuwa katika maumbile, Ellen White alisema hili halikubadilisha nguvu yake kuu. Tofauti, alitambulisha roho wa Kristo vizuri.

“Wakati ambao Kristo bado anahudumu katika patakatifu mbinguni, bado katika **Roho wake** ni muhudumu wa kanisa duniani. Ameondolewa katika jicho la akili, lakini ahadi yake ya kuondoka inatimizwa, ‘tazama, niko pamoja nanyi hata mwisho wa dahari.’ Mathayo 28:20. Anapotoa uwezo wake kwa wahudumu dhaifu, **uwepo wake wa kutia nguvu** bado uko na kanisa lake.” *Tumaini la Vizazi* uk. 166.

“Yesu anasubiri kupuliza juu ya wanafunzi wake wote, na kuwapa uvuvio wa **Roho wake**, na kuongezea **athari muhimu** kutoka kwake mwenyewe hadi kwa watu wake. Anataka wafahamu kwamba kuanzia hapo kuendelea hawawezi **kuwatumikia mabwana wawili**. Uzima wao hauwezi **gawanywa**. Kristo ataishi katika wakala wake wanadamu, na kufanya kazi kupitia kwa kitivo chao, kutenda kulingana na uwezo wao. Mapenzi yao lazima yanyenyekeshwe kwa mapenzi yake, lazima watende pamoja na **Roho wake** kwamba itakuwa sio wao wanaishi tena, bali **Kristo** ambaye anaishi ndani yao.” *Signs of the Times*. Oct 3, 1892.

Ufahamu wa Kristo wa waanzilishi ulikuwa kwamba alizaliwa na Baba.

“Neno alikuwako ‘hapo mwanzo’. Akili haiwezi fahamu miaka ambayo imewekwa katika kirai hiki. Hakijapeanwa kwa wanadamu kujua ni lini au namna gani Mwana alizaliwa. Tunajua kwamba ‘alitoka kwa Mungu’ (Yohana 8:42), lakini ilikuwa nyuma zaidi katika miaka ya milele ambayo ni mbali zaidi kwa ufahamu wa akili za mwanadamu.” *Christ and His Righteousness*. E.J. Waggoner p.16. 1890

Ellen White alitumia maneno sawa katika mwaka wa 1888.

“na hata ingawa tunaweza jaribu kufikiria kuhusiana na Muumba wetu, amekuwepo kwa kipindi kipi, ambapo uovu kwanza uliingia katika ulimwengu wetu, na mambo haya yote, tunaweza fikiria kuyahusu hadi tuanguke chini kwa kuzimia na kuchoshwa na utafiti wakati ambao bado hakuna mwisho

mbele.” Bible Commentary vol 7, uk. 1919. 1888

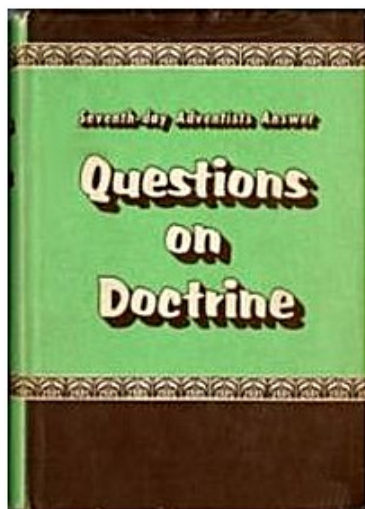
Katika mwili wake, Kristo alifanyika Mwana wa Mungu “kwa namna mpya.” *Selected Messages* vol. 1 uk. 227, 226. Njia pekee angepata “kwa namna nyingine jina Mwana wa Mungu”, ilikuwa kwa yeye kuwa Mwana wa Mungu mbinguni *kabla ya* kufanyika mwili. Ni katika njia hii hasa ambayo Ellen White anazungumza kuhusu Kristo wa kabla kufanyika mwili.

“Na wakati ulipowadia, Mwana wa Mungu aliweka kando taji yake ya kifalme na vazi la ufalme, na kuvika uungu wake na ubinadamu, akaja duniani kukutana na mkuu wa uovu, na kumshinda.” *Ibid* uk. 223. Tazama pia “*Patriarchs and Prophets*”, Sura 1 kwa picha kamili ya Mwana mpendwa wa Mungu.

Wasilisho la ukweli huu lilikuwa wazi na fupi katika Harakati ya Uadventista ndio maana George Knight alisema,

“Wengi wa waasisi wa Uadventista wa Sabbato hawawezi kujiunga na kanisa leo kama lazima wafuate Misingi ya Imani ya dhehebu, Zaidi hasa hawawezi kukubaliana na imani nambari 2, ambayo inahusiana na fundisho la utatu.” *Ministry*. Octoba, 1993 uk. 10.

Lwa huzuni, yuko sawa.

http://en.wikipedia.org/wiki/Questions_on_Doctrine

Mwitikio ambao ulitolewa kwa Martin na Barnhouse katika mwaka wa 1955 hatimaye ulichapishwa katika *Questions on Doctrine*. Ulisema,

“1. Sawasawa na Imani ya Wakristo wa kihafidhina na Waprotestanti wa kihistoria, Tunaamini...”

2. Kwamba Uungu (Godhead), Utatu, unahusisha Mungu Baba, Kristo Mwana, na Roho Mtakatifu...

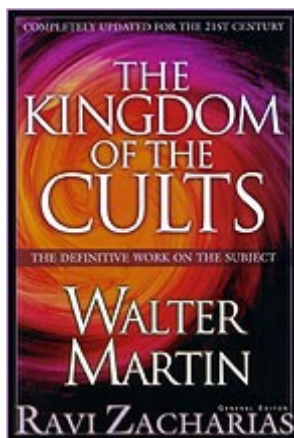
4. Kwamba Yesu Kristo ni Mungu hasa, na kwamba alikuwako pamoja na Baba tangia milele yote.

5. Kwamba Roho Mtakatifu ni kiumbe binafsi, anaye shiriki sifa za uungu pamoja na Baba na Mwana...” *Questions on Doctrine*, 1957, uk.21, 22.

Mpangilio huu pamoja na “Imani ya Waprotestanti wa Kihistoria” katika ukubali wao wa Utatu, uliweka kanisa la Waadventista wa Sabbato miongoni mwa makanisa kuu.

Hata hivyo, ni muhimu kukumbuka kwamba fundisho la Utatu bado halikuwa fundisho rasmi la kanisa katika mwaka wa 1957. Kwa kweli, lingechukua miaka mingine *Ishirini na mitatu* kabla kupigiwa kura hatimaye na kanisa la ulimwengu katika kikao.

Martin na chaguo la ghafla la Waadventista walikubaliana kabla ya yote kwamba wataruhusu uuzaji wa toleo la kila mmoja kuhusiana na vitabu vilioko ghalani. “*Questions on Doctrines*” kilipigwa marufuku katika mwaka wa 1977 na kitabu cha Martin, “*The Truth About Seventh-day Adventist*”, kamwe hakikusambazwa kwa maduka ya vitabu vya Waadventista (ABC stores). Kwa hivyo, Martin alitishia kuandika upya sura yake ya SDA katika kitabu chake “*Kingdom of the Cults*”.

“Katika mwaka wa 1957 *General Conference* ya Waadventista wa Sabbato iliachilia maelezo dhahiri na ya kina ya imani yao, toleo lenye mamlaka, lenye mada “*Questions on Doctrine*”. Kitabu hiki kwa kweli kinawasilisha theolojia na mafundisho ambayo **viongozi** wa Uadventista wa Sabbato wanathibitisha **wameshikilia daima**. ... na kwa hivyo sio haki kunukuu mwandishi yeyote Mwadventista au kikundi cha waandishi kuwakilisha ‘msimamo wa dhehebu katika pahali pa mafundisho ya kanisa na tafsiri za unabii...” (*Kingdom of the Cults*, uk. 369).

Mjadala mkubwa unaendelea hadi leo kuhusiana na hali ya uwakilishaji ya MUNGU na uhalali wa kupinga toleo za upatanisho zilizojadiliwa na Fromm na Andreasen: Fromm alitangaza kwamba upatanisho ulikuwa umekamilishwa msalabani, wakati ambao Andreasen alisisitiza kwamba hautakamilika hadi Kristo amalize kazi yake ya upatanisho katika patakatfu pa patakatifu katika Patakatifu pa mbinguni ambapo yuko sasa akionyesha uhalali wa maisha yake makamilifu na kafara yake isiyokuwa na dhambi kwa masalio waaminifu. Hili linaonyesha 144,000 ambao kwa utegemezi usio yumbishwa katika Roho wa Kristo akaae ndani, “nguvu pekee ambayo inaweza kataa maovu” inaweza leta ushindi dhidi ya dhambi na kuwafanya washindi kama Kristo (Ufu 3:21). Kisha Yesu atatangaza, “Imekwisha.”

Kanisa la Ulimwengu

Utangulizi wa Baraza la Ulimwengu la Makanisa (World Council of Churches-WCC) ulianza kwa uteuzi wa Bert Beverly Beach na Gen-eral Conference kama mwakilishi wao katika mwaka wa 1967. Huyu ni BB Beach ambaye, kama Rais wa General Conference wa kale alimwasilisha papa Yohana Paul II na medali kubwa ya dhahabu kwa heshima yake na mwandishi mwenza pamoja na karani wa WCC la mwaka wa 1973 kitabu “*So Much in Common*”. Ndani yake, wanakili kwamba

“Makanisa shirika ya Baraza la Ulimwengu la Makanisa na Waadventista wa Sabato wanakubaliana kuhusu makala ya msingi ya Imani ya Wakristo inoyotolewa katika mifano mitatu ya kale (Apostolicum, Nicaeno-Constantinopolitum, Athanasium). Makubaliano haya yanapata usemi katika kukubali kusioridhisha kwa fundisho la **Utatu na Asili-Mbili.**” Katiba: Baraza la Ulimwengu la Makanisa, imenukuliwa na Dkt. B.B. Beach na Dkt. Lukas Vischer, *So Much in Common*, p. 40, 107 (1973).

Istilahi za Kilatini zinarejelea imani tatu mashuri zilizotolewa awali na kanisa la Roma: Imani ya Mitume, imani ya Nicene ambayo, ilipokamilishwa katika Baraza la Constantinople, ilikuwa ya kwanza kuelezea fundisho la Utatu kikamilifu, na Imani ya Athan-asian ambayo, kama tulivyoona awali ilijaza maelezo.

Wakati ambao kanisa sio mhusika rasmi wa WCC, BB Beach anapiga kura “mwakilishi binafsi” kwa “imani ya madhehebu na Agizo tume” katika kutimiliza malengo ya Vatican II.

"Kanisa la SDA mara nyingi linawakilishwa kupitia kwa waangalizi na washauri katika WCC na mikutano mingine ya kanisa. Kwa miaka mingi, SDA imekuwa mshiriki wa imani ya WCC na Agizo tume katika nafasi binafsi." *Dictionary of the Ecumenical Movement*, WCC Publications, Geneva, Switzerland, 1991, uk. 919

Kama sehemu ya WCC, kanisa la SDA limejiunga na jumuiya pana ya Wakristo ambao huabudu “Mungu Baba, Mungu Mwana, na Mungu Roho Mtakatifu” na kufurahia “ushirika wa Ekaristi” pamoja na makanisa ya ulimwengu.

Kubadilisha Misingi

Kwa kurasa mbili zifuatazo kumeorodheshwa ulinganishi wa pande kwa pande wa Kanuni za Msingi za mwaka wa 1914 na Misingi ya Imani ya mwaka wa 2005, ambayo imechapishwa sasa na kauli zilizokubalika rasmi kuwa za imani. Maelezo yako na, nafasi ya kutafakari, ikifupishwa. Mafungu muhimu

ambayo yanazungumzia mafundisho ya Mungu yamedumishwa kadri iwezekanavyo.

Kuna mifanano wazi na tofauti inaytambulika. Zote mbili ziko na orodha ya mambo 28. Zote zinatambua uvuvio wa maandiko, ubatizo wa kuzamishwa, utimizwaji wa unabii,

Kanuni za Msingi za 1914

1. Kwamba kuna **Mungu mmoja**, binafsi, kiumbe wa roho, muumbaji wa vitu vyote, jalali, ajuaye yote, wa milele, mwenye hekima isiyo na mwisho, utakatifu, haki, wema, kweli, na rehema; asiyebadilika, na yuko kila mahali kwa mwakilishi wake, Roho Mtakatifu. Zab. 139:7.

2. Kwamba kuna **Bwana mmoja** Yesu Kristo, Mwana wa Baba wa Milele, yeye ambaye Mungu aliumba vitu vyote kwake, na ambaye kwake vitu vyote vinaishi; kwamba alichukua asili ya uzao wa Abrahamu kwa ajili ya ukombozi wa jamii yetu iliyoanguka; kwamba aliishi miongoni mwa wanadamu akiwa amejawa neema na kweli, akaishi kwa mfano wetu, akafa kwa kafara yetu, akafufuliwa ili tuheshabiwe haki, akapaa juu kuwa mpatanishi wetu pekee katika patakatifu pa mbinguni, ambapo, kwa damu yake mwenyewe anafanya upatanisho kwa dhambi zetu; upatanisho ambao zaidi ya kufanywa msalabani, ambao ulikuwa tu sadaka ya kafara, ni sehemu ya mwisho ya kazi yake kama kuhani kulingana na mfano wa Ukuhani wa Walawi, ambao ulitabiri na kuelezea huduma ya Bwana wetu Mbinguni. Tazama Walawi. 16; Ebr. 8:4, 5; 9:6, 7; &c.

3. Kwamba **Maandiko Takatifu** ya Agano la Kale na Jipya, yalitolewa kwa Uvuvio wa Mungu, yakiwa na ufunuo mkamilifu wa mapenzi yake kwa mwanadamu, na ndizo kanuni tu zisizotikisika za imani na matendo.

4. Kwamba **Ubatizo** ni amri ya Kanisa la Kikristo ... imani yetu kwa kuzikwa na kufufuka kwake, ... [kwa] kuzamishwa. Rum. 6:3-5; Kol. 2: 12.

5. Kwamba **kuzaliwa upya** ... kuna sehemu mbili: kwanza, kubadilisha maadili... pili, kubadilishwa kimwili wakati wa marejeo ya pili ya Kristo, Yohana 3:3, 5; Luka 20:36.

6. Tunaamini kwamba **Unabii** ... umejumuishwa katika andiko ambalo linafaa kwa mafundisho, 2 Tim. 3: 16; kwamba umetolewa kwetu na kwa watoto

wetu, Kumb. 29: 29; ...hasa hufanya Neno la Mungu taa kwa miguu yetu na mwanga wa njia zetu, Zab. 119: 105, 2 Pet. 2:19; kwamba mibaraka imetamkwa kwa wale ambao wanaousoma, Ufunuo 1:1-3; na kwamba, kwa hivyo, utaeleweka na watu wa Mungu ...

7. Kwamba historia ya ulimwengu... kuelekea kwa kusimamishwa kwa ufalme wa Mungu wa milele, imetolewa kwa mfuatano mbalimbali wa **Unabii**; na kwamba unabii huu umetimizwa isipokuwa tukio la mwisho.

8. Kwamba mafundisho ya uongofu wa ulimwengu na muda ni hadithi za siku hizi za mwisho,...; kwamba marejeo ya pili ya Kristo yatatangulia, sio kufuata, **milenia**; hadi Bwana atakapotokea utawala wa papa, pamoja na machukizo yake yote, yataendelea, ngano na magugu zitakuwa pamoja,...kama neno la Mungu linavyosema.

9. Kwamba kosa la Waadventista mwaka wa 1844 linahusiana na hali ya tukio la kutokea, sio kwa wakati; ...siku elfu mbili na mia tatu za Dan. 8:14, ... na zinatufikisha kwa tukio litwalo kutakaswa kwa **patakatifu**.

10. Kwamba **Patakatifu** pa agano jipya ni maskani ya Mungu Mbinguni,... Ebr. 8, ambapo Bwana wetu, kama Kuhuni Mkuu, ni mhudumu;... Ebr. 8:1-5, &c.; kwamba hii ndio patakatifu ambapo panatakaswa mwisho wa siku 2300,... kuingia kwa kuhani mkuu katika patakatifu mno,... akiondoa na kufuta kutoka patakatifu dhambi ambazo zilikuwa zimehamishwa kwake kwa njia ya kuhudumu katika chumba cha kwanza, Ebr 9:22,23;...

11. Kwamba **sheria za maadili za Mungu** ni sawa kwa watu wote katika mpango wote;... zilinenwa na Yehova kutoka Sinai, zilichorwa kwa meza za mawe, na zikawekwa kwa ...“sanduku la agano,” au agano. Hes. 10:33, Ebr. 9:4, &c.; kwamba sheria hii haibadiliki na ni ya daima, kwa kuwa nakala ya meza ya mawe iliwekwa katika sanduku la patakatifu pa kweli kule juu... Ufunuo. 11:19.

12. Kwamba amri ya nne ya sheria hizi inahitaji tuteo **siku ya saba** ya kila juma,... Jumamosi, kuziacha kazi zetu, kwa matendo ya utakatifu na majukumu ya kidini; kwamba hii tu ndio **Sabbato** ya kila juma inayojulikana katika Bibilia,... iliyotengwa kabla ya Paradiso, Mwan. 2:2,3, na ambayo itatunzwa katika Paradiso itakayorejeshwa, Isa. 66:22, 23;...na kwamba maneno, Sabbato ya

Wayahudi, na Sabato ya Wakristo, kama yanavyotumika kwa siku ya pumziko ya kila juma, na majina ya ufumbuzi wa mwanadamu, yasiyo ya maandiko... ni ya uongo...

13. Kwamba kama mwana wa kuasi, **Papa**, amezimu kubadilisha majira na sheria (sheria za Mungu), Dan. 7:25, na amepotosha karibu Wakristo wote kuhusiana na amri ya nne... Isa. 56:1, 2, 1 Pet. 1:5, Ufu. 14:12, &c.

14. Kwamba wafuasi wa Kristo tunapaswa kuwa **watu wa pekee**, sio kuufuata ulimwengu, wala kupenda raha zake. Hatuwezi kuwatumikia mabwana wawili. Yakobo 4:4; Matt 6:24.

15. Kwamba maandiko yanasisitiza kuhusu uwazi na **heshima ya mavazi** kwa wale ambao wanamfuata yeye ambaye alikuwa “mpole na mnyenyekevu moyoni”; kwamba kuvalia mavazi ya gharama kunakuza kiburi. 1Tim 2:9, 10; 1Petro 3:3,4.

16. Kwamba njia ya kusaidia kazi ya Mungu inapaswa kuja kwa upendo kwa Mungu na mioyo, sio kutolewa na bahati ya kanisa, maonyesho, chai, karamu au kijamii; **fungu la kumi** ni la Bwana. Ebr 7:1-4; 2Kor 9:6; Mal 3:8, 10.

17. Kwamba moyo wa kidunia uko katika vita na Mungu na hubadilishwa na Roho Mtakatifu kupitia kwa **kuzaliwa upya, au kuongoka**.

18. Kwamba peke yetu hatuwezi kuwa watiifu kwa sheria za Mungu; tunamtegemea Kristo kwa **kuhesabiwa haki na neema** ili kukubalika kuwa watiifu kwa sheria yake.

19. Roho wa Mungu aliahidiwa kujidhihirisha kupitia kwa Karama fulani, sio kuchukua nafasi ya Bibilia, mbali kuongoza kwa kufahamu neno aliloongoza.

20. Kwamba Mungu ametuma tangazo ambalo linaonyeshwa na **ujumbe mtatu** wa Ufu 14 kuonya kuhusu kukaribia kwa marejeo ya Kristo.

21. Kwamba ujumbe wa tatu (Ufu 14:9,10) unatendeka wakati wa kutakaswa kwa patakatifu, wakati wa **hukumu ya upelelezi** kwa waliokufa, na wakati wa **kufungwa kwa mlango wa rehema** kwa waliohai.

22. Kwamba **kaburi** ni pahali ambapo hakuna kazi, wala shauri, wala maarifa, wala hekima. Muh. 9:10

23. Kwamba hali ambayo tunashushwa na **kifo** ni ile ya kimya, kutofanya chochote, na **kupoteza fahamu** kabisa. Zab. 146:4; Muh. 9:5, 6; Dan. 12:2.

24. **Ufufuo wa kimwili**; wenye haki ...katika ufufuo wa kwanza...katika marejeo ya pili ya Kristo, waovo katika ufufuo wa pili,...miaka elfu moja baadaye. Ufu. 20:4-6.

25. Kwamba wakati wa tarumbeta ya mwisho, watakatifu waliohai **watabadilishwa mara moja**, kufumba na kufumbua, na pamoja na watakatifu waliofufuliwa watamlaki Bwana mawinguni...

26. Kwamba hawa waliovaa kutokufa watapelekwa Mbinguni,...Yohana 14:1-3, ambapo watatawala pamoja na Kristo **miaka elfu moja**, wakihukumu ulimwengu na malaika waasi,... Ufu.20:4; 1 Kor. 6:2, 3; kwamba wakati huu wote ulimwengu utakuwa katika hali ya ukiwa na mchafuko, Yer. 4:23-27...; na kwamba hapa shetani amefungwa kwa kipindi hiki cha miaka elfu moja, Ufu. 20:1, 2, na hatimaye kuharibiwa, Ufu. 20:10; Mal. 4:1...

27. Kwamba katika mwisho wa miaka elfu moja, Bwana anashuka na watu wake na Yerusalemu Mpya, Ufu. 21:2, waovu waliokufa wanafufuliwa... na wanakusanyika dhidi ya mji ...Ufu. 20:9, na moto unashuka kutoka kwa Mungu mbinguni na kuwateketeza ...ukala mizizi na matawi, Mal. 4:1, kana kwamba hawakuwahi kuweko. Obad. 15, 16.

...uharibifu wa milele kutoka machoni pa Bwana, 2 Thess. 1:9,...Matt. 25:46,...ambao utaanguza hata vitu vya asili... 2 Petro 3:7-12.

28. Kwamba **mbingu mpya na nchi mpya** zitakuwa...makao ya milele ya watakatifu, 2 Petro 3:13; Zab. 37:11, 29; Matt. 5:5.

Misingi ya Imani ya 2005

1. **Maandiko Takatifu**, Agano la Kale na Jipya, haziwezi kuyumbishwa, Neno la Mungu lililoandikwa kwa kuvuviwa (2Petro 1:20, 21; 2Tim 3:16, 17; Zab 119:105; Methali 30:5, 6; Isa 8:20; Yohana 17:17; 1Thess 2:13; Ebr 4:12)

2. **Utatu**: Kuna Mungu mmoja: Baba, Mwana, na Roho Mtakatifu, umoja wa uwepo pamoja wa milele wa watu watatu. Mungu ni wa milele, mwenye uwezo wote, mwenye maarifa yote, yupo daima, asiyeweza kufahamika, ingawa anajulikana, daima kustahili kuabudiwa, sifa, na huduma na maumbile yote. (Kumb 6:4; Matt 28:19; 2Kor 13:14; Efe 4:4-6; 1Petro 1:2; 1Tim 1:17; Ufu 14:7.)

3. **Mungu Baba wa milele** ndiye Muumbaji, Chemchemi, Mhifadhi, na

Mtawala wa Uumbaji wote, mwenye haki, mtakatifu, mwenye rehema, neema, mwepesi wa hasira, upendo wa kudumu na mwaminifu. Sifa na uwezo zilionyeshwa kwa Mwana na Roho Mtakatifu. (Mwan. 1:1; Ufu. 4:11; 1 Kor. 15:28; Yohana 3:16; 1 Yohana 4:8; 1 Tim. 1:17; Kut. 34:6, 7; Yohana 14:9.)

4. **Mungu Mwana wa milele** alifanyika mwili katika Yesu Kristo, aliumba vitu vyote, anadhihirisha tabia ya Mungu, alikomboa wanadamu, alihukumu ulimwengu, Daima ni Mungu wa kweli, akawa mtu wa kweli, alizaliwa na Maria kwa Roho Mtakatifu, aliishi na kujaribiwa kama wanadamu, alionyesha upendo na haki ya Mungu kikamilifu, alidhihirisha uwezo wa Mungu, aliteseka na kufa msalabani kwa hiari kwa ajili ya dhambi zetu na kwa niaba yetu, alifufuliwa kutoka kwa wafu, akapaa kuhudumu katika patakatifu pa mbinguni, atarejea tena kwa utukufu kuwaokoa watu wake, na kurejesha vitu vyote. (Yohana 1:1-3, 14; Kol 1:15-19; Yohana 10:30; 14:9; Rum 6:23; 2Kor 5:17-19; Yohana 5:22; Luka 1:35; Flp 2:5-11; Ebr 2:9-18; 1Kor. 15:3, 4; Ebr. 8:1, 2; Yohana 14:1-3)

5. **Mungu Roho wa milele** alikuwa kazini pamoja na Baba na Mwana katika uumbaji, kufanyika mwili, na ukombozi, alivuvia waandishi wa Maandiko, alijaza maisha ya Kristo kwa uwezo, huwavuta na kuwatia imani wanadamu wote; na wale ambao huitikia huwafanya upya na kuwabadilisha kwa mfano wa Mungu. Alitumwa na Baba na Mwana, daima yuko na wanawe, hutoa karama za roho kwa kanisa, huvitia nguvu ya kushuhudia, huongoza kwa kweli yote. (Mwan. 1:1, 2; Luka 1:35; 4:18; Matendo 10:38; 2 Petro 1:21; 2 Kor. 3:18; Efe. 4:11, 12; Matendo 1:8; Yohana 14:16-18, 26; 15:26, 27; 16:7-13.)

6. **Mungu ndiye Muumbaji** wa vitu vyote (Mwan. 1; 2; Kut 20:8-11; Zab 19:1-6; 33:6, 9; 104; Ebr.11:3.)

7. **Asili ya Mwanadamu**: aliumbwa na ubinafsi, uwezo na uhuru, umoja usiogawanyika wa mwili, akili, na roho, akiwa na asili ya kuanguka, (Mwan. 1:26-28; 2:7; Zab. 8:4-8; Matendo 17:24-28; Mwan. 3; Zab. 51:5; Rum. 5:12-17; 2 Kor. 5:19, 20; Zab. 51:10; 1 Yohana 4:7, 8, 11, 20; Mwan. 2:15.)

8. **Pambano kuu** kati ya Kristo na Shetani liko ndani yetu (Ufu. 12:4-9; Isa. 14:12-14; Eze. 28:12-18; Mwan. 3; Rum. 1:19-32; 5:12-21; 8:19-22; Mwan. 6-8; 2 Petro 3:6; 1 Kor. 4:9; Ebr. 1:14.)

9. Maisha, Kufa, na Kufufuka kwa

Kristo: (Yohana 3:16; Isa. 53; 1 Petro2:21, 22; 1 Kor. 15:3, 4, 20-22; 2 Kor. 5:14, 15, 19-21; Rum. 1:4; 3:25; 4:25; 8:3, 4; 1 Yohana 2:2; 4:10; Kol. 2:15; Flp. 2:6-11.)

10. **Uzoefu wa Ukombozi:** hitaji, utauwa, kuungama, imani, kuhesabiwa haki, kupangwa, kuokolewa, kuzaliwa upya, kutakaswa. (2 Kor. 5:17-21; Yohana 3:16; Gal. 1:4; 4:4-7; Tito 3:3-7; Yohana 16:8; Gal. 3:13, 14; 1 Petro 2:21, 22; Rum. 10:17; Luka 17:5; Marko 9:23, 24; Efe. 2:5-10; Rum. 3:21-26; Kol. 1:13, 14; Rum. 8:14-17; Gal. 3:26; Yohana 3:3-8; 1 Pet 1:23; Rum 12:2; Ebr 8:7-12; Eze 36:25-27; 2Pet 1:3, 4; Rum 8:1-4; 5:6-10)

11. **Kukua katika Kristo:** ushindi wa Yesu unatupa ushindi dhidi ya nguvu zote za maovu, Roho mtakatifu anaishi ndani yetu na hututia nguvu. (Zab 1:1, 2; 23:4; 77:11, 12; Kol 1:13, 14; 2:6, 14, 15; Luka 10:17-20; Efe 5:19, 20; 6:12-18; 1 Thess 5:23; 2 Pet 2:9; 3:18; 2 Kor. 3:17, 18; Flp 3:7-14; 1 Thess 5:16-18; Matt 20:25-28; Yohana 20:21; Gal 5:22-25; Rum 8:38, 39; 1Yohana 4:4; Ebr 10:25.)

12. **Kanisa ni jumuiya** ya waumini katika Yesu kama Bwana na Mkombozi (Mwan. 12:3; Matendo 7:38; Efe. 4:11-15; 3:8-11; Matt. 28:19, 20; 16:13-20; 18:18; Efe 2:19-22; 1:22, 23; 5:23-27; Kol. 1:17, 18)

13. **Masalio** katika siku za mwisho za uasi (Ufu. 12:17; 14:6-12; 18:1-4; 2 Kor. 5:10; Yuda 3, 14; 1 Pet 1:16-19; 2 Pet 3:10-14; Ufu. 21:1-14)

14. **Umoja katika Mwili wa Kristo** (Rum. 12:4, 5; 1 Kor. 12:12-14; Matt. 28:19, 20; Zab. 133:1; 2 Kor. 5:16, 17; Matendo 17:26, 27; Gal. 3:27, 29; Kol. 3:10-15; Efe. 4:14-16; 4:1-6; Yohana 17:20-23)

15. **Ubatizo** kwa kuzamishwa (Rum. 6:1-6; Kol. 2:12, 13; Matendo 16:30-33; 22:16; 2:38; Matt. 28:19, 20.)

16. **Meza ya Bwana** na huduma ya kutawadhana miguu, wazi kwa Wakristo wote waaminio. (1 Kor. 10:16, 17; 11:23-30; Matt. 26:17-30; Ufu. 3:20; Yohana 6:48-63; 13:1-17.)

17. **Karama za Roho na Huduma:** kwa wema wa jumla kwa kanisa na mwanadamu. (Rum. 12:4-8; 1 Kor. 12:9-11, 27, 28; Efe. 4:8, 11-16; Matendo 6:1-7; 1 Tim. 3:1-13; 1 Pet 4:10, 11)

18. **Kipawa cha Unabii:** ishara ya kanisa la masalio ikidhihirishwa katika huduma ya Ellen. G. White (Yoeli 2:28, 29; Matendo 2:14-21; Ebr. 1:1-3; Ufu. 12:17; 19:10.)

19. **Sheria ya Mungu:** Amri Kumi (Kut. 20:1-17; Zab. 40:7, 8; Matt. 22:36-40; Kumb. 28:1-14; Matt. 5:17-20; Ebr. 8:8-10; Yohana 15:7-10; Efe. 2:8-10; 1 Yohana 5:3; Rum. 8:3, 4; Zab. 19:7-14.)

20. **Sabbato:** siku ya saba ya juma ukumbusho wa Uumbaji. Amri ya nne (Mwan. 2:1-3; Kut. 20:8-11; Luka 4:16; Isa. 56:5, 6; 58:13, 14; Matt. 12:1-12; Kut. 31:13-17; Eze. 20:12, 20; Kumb. 5:12-15; Ebr. 4:1-11; Law. 23:32; Marko 1:32.)

21. **Uwakili:** wakati, fursa, uwezo na mali (Mwan. 1:26-28; 2:15; 1 Nyakt. 29:14; Haggai 1:3-11; Mal. 3:8-12; 1 Kor. 9:9-14; Matt. 23:23; 2 Kor. 8:1-15; Rum. 15:26, 27.)

22. **Tabia ya Mkristo** kama Kristo usafi, afya, mavazi, kujipamba (Rum. 12:1, 2; 1 Yohana 2:6; Efe. 5:1-21; Flp. 4:8; 2Kor. 10:5; 6:14-7:1; 1Pet 3:1-4; 1Kor. 6:19, 20; 10:31; Law. 11:1-47; 3Yohana 2.)

23. **Ndoa na Familia:** (Mwan. 2:18-25; Matt. 19:3-9; Yohana 2:1-11; 2 Kor. 6:14; Efe. 5:21-33; Matt. 5:31, 32; Marko 10:11, 12; Luka 16:18; 1 Kor. 7:10, 11; Kut. 20:12; Efe. 6:1-4; Kumb. 6:5-9; Methali. 22:6; Mal. 4:5, 6.)

24. **Huduma ya Kristo katika Patakatifu pa Mbinguni** huonyesha faida ya kafara yake ya upatanisho, ilianza alipopaa, aliingia awamu ya mwisho katika mwaka wa 1844, hukumu ya upelelezi, kufungwa kwa mlango wa rehema (Ebr. 8:1-5; 4:14-16; 9:11-28; 10:19-22; 1:3; 2:16, 17; Dan. 7:9-27; 8:13, 14; 9:24-27; Hes. 14:34; Eze. 4:6; Law. 16; Ufu. 14:6, 7; 20:12; 14:12; 22:12.)

25. **Kuja kwa mara ya pili kwa Kristo:** halisi, yeye binafsi, kwa kuonekana, na kwa ulimwengu wote. (Tito 2:13; Ebr. 9:28; Yohana 14:1-3; Matendo 1:9-11; Matt. 24:14; Ufu. 1:7; Matt. 24:43, 44; 1 Thes. 4:13-18; 1 Kor. 15:51-54; 2 Thes. 1:7-10; 2:8; Ufu. 14:14-20; 19:11-21; Matt. 24; Marko 13; Luka 21; 2 Tim. 3:1-5; 1 Thes.5:1-6.)

26. **Kifo na Ufufuo:** Mungu, ambaye ni yeye tu wa milele, atatupa uzima wa milele (Rum. 6:23; 1 Tim. 6:15, 16; Mhu. 9:5, 6; Zab. 146:3, 4; Yohana 11:11-14; Kol. 3:4; 1 Kor. 15:51-54; 1 Thes. 4:13-17; Yohana 5:28, 29; Ufu. 20:1-10.)

27. **Milenia:** mbinguni kati ya ufufuo wa kwanza na wa pili. (Ufu. 20; 1 Kor. 6:2, 3; Yer. 4:23-26; Ufu. 21:1-5; Mal. 4:1; Eze. 28:18, 19.)

28. **Nchi Mpya:** (2 Pet 3:13; Isa. 35; 65:17-25; Matt. 5:5; Ufu. 21:1-7; 22:1-5; 11:15.)

Marejeo kabla ya milinia, patakatifu pa mbinguni, huduma ya Kristo kama kuhani mkuu, umuhimu wa kutoa fungu la kumi, karama za roho, kudumu kwa Sheria za Maadili, Sabbato ya siku ya Saba, kuja mara ya pili halisi, na kwa kuonekana, adabu na tabi ya Mkristo, kuishi kwa afya, kutokuwa na ufahamu kwa wafu, hukumu ya upelelezi kabla ya marejeo, ufufuo mara mbili, kifo cha milele kwa waovu.

La kustajabisha, Kanuni asilia hazikutaja Meza ya bwana au amri ya kutawadhana miguu.

Na misingi ya Imani ya sasa haionyeshi Papa kama “mtu wa kuasi,” upatanisho katika patakatifu pa mbinguni, asili ya Kristo ya mwanadamu aliyeanguka (“alitwaa asili ya uzao wa Ibrahimu”)

Lakini kuna mabadiliko kabisa katika theolojia ya Mungu kati ya hizo mbili. Kutoka

“Kuna Mungu mmoja, binafsi, kiumbe wa roho” na “Bwana mmoja Yesu Kristo, Mwana wa Baba wa milele”

Hadi

“Kuna Mungu mmoja: Baba, Mwana, na Roho Mtakatifu, umoja wa Watu watatu wa umilele”

Asilia, Mungu ni mtu Sasa, Mungu ni wingi wa watu, Kikundi cha pamoja, familia, timu, kamati, bodi, shirika. Sio mtu mmoja binafsi tena, Mungu sasa watu watatu, wakiunganishwa au kukanganywa kuwa kiumbe mmoja. Ingawa Mungu sio “Wao” ila “Yeye.”

“Kuna Mungu mmoja: Baba, Mwana, na Roho Mtakatifu...Yeye hana mwisho na juu ya ufahamu wa mwanadamu, ingawa anajulikana kupitia kwa kujifunua Yeye mwenyewe. Yeye daima anastahili kuabudiwa, kusifiwa, na ibada...”

Yeye ni nani? Baba? Ndio. Mwana? Ndio, tena. Roho? Pia ndio. Sio ajabu tunaona matokeo ya mawazo kama hayo yakichangamana kama maonyesho ya nyuso-tatu za Utatu, “Mungu mmoja”

ambaye ni watu watatu. Mungu kama huyo hawezi kuwa na kinywa wala uso, wala kichwa kama maandiko yanavyosema (Matt 4:4; Ufu 22:4; Dan 7:9). Njia ya pekee ya kuhitimisha hili ni kuwa na sifa nyingi kwa mtu mmoja. Hili ni hatari sana karibu na usasa. Kwa njia yoyote ile Mungu mmoja binafsi wa Biblia anafanywa kuwa uhaba.

“Mungu mmoja” wa Biblia ni Utu wa Baba. Mwanawe mwenye uungu ni utu mwingine na tofauti.

“Hakuna aliye mwema ila **mmoja, Mungu**” Matt 19:16; Mark 10:18; Luka 18:19.

“Basi mpatanishi huhusisha zaidi ya upande mmoja, lakini **Mungu ni mmoja**” Gal 3:20

“**Kwamba kuna Mungu mmoja tu**” 1Kor 8:4

“**Mungu ni mmoja** wala hakuna mwingine ila Yeye” Marko 12:32

“Lakini kwetu sisi yuko **Mungu mmoja, aliye Baba**, ambaye vitu vyote vyatoka Kwake na kwa ajili Yake sisi twaishi na kuna Bwana mmoja tu, Yesu Kristo, ambaye kwa Yeye vitu vyote vimekuwepo na kwa Yeye sisi tunaishi” 1Kor 8:6

Mungu mmoja ambaye ni Baba wa wote, aliye juu ya yote, katika yote na ndani ya yote” Efe 4:6

“Unaamini kwamba **kuna Mungu mmoja**. Vema!” Yakobo 2:19

“**Baba**...Nao uzima wa milele ndio huu, wakujue Wewe uliye **Mungu wa pekee, wa kweli** na Yesu Kristo uliyemtuma” Yohana 17:2,3

“...wakimkana Yeye aliye **Bwana wetu wa pekee**, Bwana Yesu Kristo” Yuda 1:4

Yesu wakati wote alisema kwamba Mungu alikuwa Baba yake, sio kwamba alikuwa Baba. Ellen White pia wakati mwingi alizungumza kumhusu Baba kama utu binafsi na tofauti kutoka kwa Mwana, ambaye alikuwa bado utu mwingine kando na tofauti.

Kristo na wanafunzi wake “ni **wamoja katika nia, mawazo, na tabia** lakini sio katika utu. Ni kwa hivyo basi Mungu na Kristo ni wamoja.” MH p. 422.

“Maandiko yanaonyesha wazi kwamba uhusiano kati ya Mungu na Kristo, yanaleta katika mtazamo wazi utu na ubinafsi wa kila mmoja ... **Mungu ni Baba ya Kristo; Kristo ni Mwana wa Mungu.**” 8T p. 268

“Tunajua kwamba Kristo alikuja yeye binafsi kumdhihirisha Mungu kwa ulimwengu. **Mungu ni Mtu na Kristo ni mtu.**” ISAT p. 343, Ms. 46, 1904. MR 900.

“Sura ya saba ya Yohana inazungumza wazi kuhusu **utu wa Mungu na Kristo**, na uhusiano wao kwa kila mmoja.” Ms 124, 1903 in 5BC uk. 1145

“**Mungu** ni roho; ingawa ni **kiumbe binafsi**, kwa kuwa mtu alifanywa kwa mfano wake.

Kama kiumbe binafsi, Mungu amejidhihirisha kwa Mwanawe.” Ed uk. 131, 1903

“Kuna **Mungu binafsi, Baba**; kuna **Kristo binafsi, Mwana.**” RH Machi 17, 1904

Kwa kuzingatia yote hapo juu tunaweza sema kwamba “kuna Mungu mmoja pekee, Baba, Mungu mmoja wa kweli, Bwana Mungu pekee, ambaye ni Baba ya Kristo, ambaye ni mtu, kiumbe binafsi, Mungu binafsi, Baba.” Vile vile, “kuna Kristo binafsi, Mwana wa Mungu, ambaye ni mtu.” Zaidi ya hayo, “Mungu na Kristo, Mwana wa Mungu, ni wamoja katika nia, mawazo, na tabia lakini sio katika utu.”

Sura hii wazi ya Mungu mmoja haipunguzi kwa njia yoyote uungu kamili wa Kristo, Mwana wa Mungu mwenye uungu, ambaye alirithi ukamilifu wote wa Uungu kwa kuzaliwa kama Mwana wa pekee wa Mungu wa daima, ambaye alitoka katika kifua cha Mungu.

Ukweli huu unamheshimu Mwana wa Mungu kama jinsi Baba anaheshimiwa. Unamheshimu Mwana kwa kutambua kwamba kweli ni Mungu kutoka kwa Mungu wa kweli kama ilivyo katika Imani asilia ya Nicene. Unamheshimu Baba kama Mungu pekee wa kweli na Baba wa wote ambaye ni zaidi ya wote.

Lakini fundisho la Utatu linachanganyisha utu binafsi na tofauti wa Baba, Mwana, na Roho Mtakatifu ili kufanya taasisi mpya “Mungu mmoja” ambaye ni mmoja na pia watatu na “zaidi ya ufahamu wa mwanadamu.”

Ukuzaji huu huwapiga wana-historia kwa utata msumbufu. Kwa upande mmoja, kuna hamu ya kutambua hali ya “kimaendeleo” ya ukweli, kwamba ufahamu wa Neno la Mungu ni nuru ambayo huangaza kwa ukuu zaidi tunapokaribia mwisho; pande mpya za ukweli zinaongezwa na kuathiri ufahamu wetu wa awali.

Ellen White aliidhinisha dhana hii aliposema, “**Ukweli ni sawa kama jinsi umekuwa daima**, na hakuna Jodi wala nguzo inaweza ondolewa kutoka kwa muundo wa ukweli. Yale ambayo yalitafutwa kutoka kwa Neno katika miaka ya 1844, 1845, na 1846 **yanasalia ukweli** katika kila hasa.” Barua 38 “Kwa familia ya Wahroonga Sanitarium), Jan 23, 1906, in 1MR uk. 52.

“Ninatamani kila mmoja kujua kwamba ninasimama katika **jukwaa lile lile la ukweli** ambao tumedumisha kwa zaidi ya karne nusu.” Ms 142, 1905

“Tutapata wapi usalama isipokuwa ni katika **ukweli** ambao Bwana amekuwa akitupa kwa **miaka hamsini iliyopita?**” MR760 uk. 12, RH Mai 25, 1905.

“Tunapaswa kushikilia kwa nguvu **kanuni za kwanza za imani ya dhehebu letu**” SpTB No. 7 uk. 57, Dec 4, 1905.

“Tunapaswa kushikilia nguzo dhabiti za imani yetu. Kanuni za kweli ambazo Mungu amedhihirisha kwetu ndizo msingi wa kweli tu. Umetufanya jinsi tulivyo. **Kupita kwa wakati hakujapunguza thamani yake.**” SpTB No. 2 p. 51.

Kwa upande mwingine, kuna utambuzi wa kuhuzunisha kwamba Kanuni asilia, mafundisho ya msingi, nguzo za imani yetu kuhusiana na Mungu mmoja ambaye ni Baba wa Bwana mmoja ambaye ni Mwana (wachana na kuzaliwa kwa uungu kwa

Mwana wa Mungu, ambaye kuja kwake kulikuwa tangu siku za milele) kuna huzunisha katika mgogoro na Kauli za misingi ya Imani yetu ya sasa.

Hii ndio sababu msimamo asilia kuhusiana na hoja hii lazima ushutumiwe kuwa “si sahihi,” “potofu,” “si sawa,” “saratani,” “wa wazimu,” kwamba mafundisho, imani na ufahamu wa waanzilishi hazikuwa za Mungu; kwamba walipotoka, kukanganyikiwa, au hata kukosa asili

uelewa kuhusu ukweli halisi kuhusu asili ya Mungu ya Utatu.

La kuhuzunisha, wachache wata-tafuta ukweli wao wenyewe, kujisomea Neno la Mungu wao wenyewe, lakini badala yake wataitikia hitimisho ya wengine.

“Wale ambao hawajakuwa na Tabia ya **kuchunguza Bibilia wao wenyewe**, au **kupima ushahidi**, wana ujasiri **kwa watu wanaoongoza** na **wanakubali uwamuzi wanaoufanya** na kwa hivyo wengi watakataa ujumbe hasa ambao

Mungu anatuma kwa watu wake kama ndugu hawa wanaoongoza hawau-kubali.” TM uk. 106, 107

Ellen White anaelezea uzoefu wa watu wa Uadventista walipokuwa wakisafiri kuelekea kwa Ufalme wa Mungu. Wale ambao walimtazama Kristo walikuwa salama.

“Wengine kwa haraka walikataa nuru iliyokuwa nyuma yao na kusema kwamba **sio Mungu aliyekuwa amewaongoza kwa u mbali huo**. Mwanga uliokuwa nyuma yao ulizima, na kuiacha miguu yao katika giza kamili, na walijikwaa na kupoteza mtazamo wa ishara na wa Yesu, na wakatoka kwenye njia na kuanguka chini katika giza na ulimwengu wa uovu.” *EW* p. 14

Kwa hivyo, hapa kuna mfululizo wa matukio, baada ya miaka hamsini ya umoja katika imani katika Mwana wa Mungu, viongozi fulani wa kanisa walifanikiwa kuwaendesha washiriki kwa imani katika Mungu Mwana.

Safari ndefu ya kupendelea, kuanzia 1956 hadi 1991, ilikemewa katika *SDA Encyclopedia, Art .Ecumenism:*

“Jiwe la misingi la juhudi za kiekumeni lilikuja na kuundwa kwa Baraza la Makanisa la Ulimwengu....Kwa misingi ya Bibilia na uandishi wa Ellen G. White, SDA’s wanatarajia hatimaye kufanikiwa kwa harakati ya ekumeni kwa kuondoa mgawanyiko wa Uprotestanti na katika kuunganisha Ukristo kwa kushikanisha mwanya ambao unatenganisha waumini Wasio-wakatoliki kutoka Roma. Harakati ya ekumeni baadaye itakuwa juhudi ya pamoja ya kuunganisha ulimwengu na kutafuta amani ya jumla na usalama kwa kuhusisha nguvu za serikali katika crusade ya jumla ya dini-siasa ya kuondoa wapinzani. SDA's wanatazama crusade hii kama uasi mkuu ambao Yohana anarejelea kama ‘Babeli Mkuu.’ Wanafahamu, pia, kwamba ujumbe wa Mungu wa mwisho wa rehema kwa ulimwengu kabla ya kurejea kwa Kristo kwa nguvu na utukufu utahusisha onyo dhidi ya harakati hii ya uasi huu mkuu, na wito

Imani katika Mwana wa Mungu	
James White, JosEfe Bates JH Waggoner	1850
JN Loughborough DM Canright, JM StEfeenson SN Haskell, Uriah Smith	1860
HC Blanchard, JN Andrews JG Matteson, RF Cottrell	1870
EJ Waggoner, AT Jones	1880
CW Stone	1883
WH LittleYohana, George Butler	1890
RA Underwood, DT Bourdeau	1900
WW Prescott	1910
CP Bollman, MC Wilcox Wanapinga juhudi za umilele pamoja	1920
JS Washburn anatuma barua kwa FM Wilcox na AG Daniels	1930
	1940
Karatasi ya Charles Longacre	1947
	1950
	1960
	1970
	1980
	1990
Imani kwa Mungu Mwana	

kwa wale ambao wanachagua kusalia waaminifu kwake kuondoka katika yale makanisa yanahusiana nao.” *Seventh-day Adventist Bible Commentary* Volume 10, uk. 410, 411.

Kuunganika kwa Mungu Mmoja

Ulimwengu kwa upesi unatafuta unganiko kwa kile wanachokiita “Monotheism”. Katika mwaka wa 2006 Rais wa Irani Mahmoud Ahmadinejad aliandika barua yenye kurasa 18 kwa Rais wa U.S. George W. Bush akitoa tumaini kwamba imani katika “mungu mmoja” italeti amani ulimwenguni.

'Swali langu la msingi ni hili: Hakuna njia bora ya kuingiliana na walio nje ya kanisa? Leo kuna mamilioni mamia ya wakristo, mamilioni mamia ya Waislamu, na mamilioni ya watu ambao hufuata mafundisho ya Musa. Dini zote takatifu hushiriki na kuheshimu neno moja, ambalo ni “mono-theism”, au imani kwa Mungu mmoja.”

Pengine Ahmadinejad alitiwa moyo na kauli ambayo Bush alitoa kwa wanahabari miaka mitatu awali katika ziara yake Uingereza. “Ni naamini kwamba tunamwabudu Mungu sawa,” Rais alisema alipoulizwa kuhusu matarajio ya amani kati ya Waislamu na Wakristo (*London-Telegraph*, Nov. 24, 2003).

Papa John Paul II alijumuisha, sio tu Allah, Mungu wa Uislamu, bali pia Buddah aliporuhusu Dalai Lama kuweka sanamu ya mungu wake katika madhabahu ya basilica ya Katoliki katika Assisi, Italia, na Shiva, mmoja wa miungu mingi ya Wahindi, alipoipokea alama ya mungu huyo kwenye kipaji chake Feb 2, 1986.

Kwa kweli, papa anatambua kwamba

“Ndini zote zilizoko chini duniani ni uzao wa neno la Mungu.” (*Crossing the Threshold of Hope*, Knopf Publishing, 1995, uk. 77)

“Miongoni mwa mifano iliyotia fora zaidi ya “syctetism” inayokubaliwa na Roma ilikuwa matumizi ya Sanskrit mantra om (au aum), ya neno takatifu la Uhindi, katika sehemu kadhaa za “Misa ya India” kuashiria miungu

Miungu tatu pamoja ya Uhindu; Brahma, Vishnu na Shiva

Misa katika uwanja wa Delhi Indria Ghandi

mitatu maarufu ya **Trimurti au utatu wa uongo** (a=Brahma muumbaji, u=Vishnu mhifadhi, m=Siva—au shiva—mwangamizi)” *Wojtyla Gets a Third Eye: Yohana Paul II's Pilgrimage to India*, Yohana Kenneth Weiskittel

Tangia Vatican II imekuwa sera ya Roma kutamadunisha ulimwengu, na kukaribisha katika mikono yake huru ibada ya dunia nzima. Hata Waadventista wa Sabbato.

“Kwa wema wa ubatizo wao halali, na imani yao katika uungu wa Kristo na mafundisho yao ya Utatu, Waadventista wa Sabbato ni Wakristo wa ontolojia na theolojia. Lakini Wakristo, mara wanapojitenga kutoka kwa kanisa ambalo Bwana wetu alianzisha, wanakuwa huru kwa ‘kutupwa huku na huku, na kuchukuliwa na kila upepo wa

elimu’ (Waefeso 4:14).” www.catholic.com Bernadeane Carr, STL, Censor Librorum, August 10, 2004

Mbinu ya Katoliki ya kuwa Mkristo ni kufanya “ubatizo halali”—sio kwa kuzamishwa, bali “kwa jina la Baba, na Mwana, na Roho Mtakatifu”—na kuamini katika Utatu. Lakini tambua hili kwa vile “tumetengwa kutoka kwa Kanisa” la Roma tunatupwa huku na huku na kila upepo ambao hutupuliza bila shaka kwa imani ya mafundisho ya uongo kama Waadventista wa Sabbato, hali ya wafu, hukumu ya upelelezi, milinia, alama ya mnyama, n.k.

Mchakato ule ule ambao unatumika kutukuza Jumapili unatumika pia kutukuza Utatu.

- Zote mbili hazijawekwa wazi kwenye Maandiko.
- Zote mbili zilianzishwa katika karne baada ya mitume wa kwanza.
- Zote zinakanganya haki kwa imani. Utatu huondoa kumfikia Mungu kwa mahusiano na Jumapili hulenga tukio la ufufuo badala ya uhusiano ambao tunaingia kwao katika Sabbato.
- Zote ni moyo na roho ya imani ya Katoliki.
- Zote zilikataliwa na waanzilishi wetu.

Hili linaelezea mbona Sabbato na Mwana wa Mungu mzaliwa wa Baba wako katika mashambulizi hivi leo—zote mbili zinaimarisha uhusiano ambao huanzisha kuhesabiwa haki kwa imani.

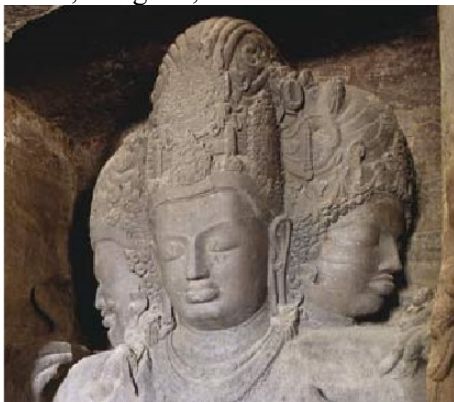
Kumjua Mungu pekee wa kweli na Mwanawe, kudumu katika uweza wake wa kushinda dhambi maishani mwetu, kuruhusu uzima wake kutiririka kutoka kwa Chemchemi Kuu, kupitia kwa Mwanawe, nyumbani mwetu, kupitia baba wa duniani, kukuzwa na mama wa duniani, kwa watoto wetu—hili ni suala muhimu la wokovu. Lakini fundisho la Utatu hukomesha mtiririko.

Mara nyingi miungu tatu inachorwa pamoja katika vichwa

vitatu vyenye mikono mingi yakutegemeana uitwao “Trimurti”.

Sanamu ya Trimurti katika Buddhist shrine, Bangkok, Thailand.

Jiwe la nakshi ya posho la Trimurti katika pango juu ya kisiwa cha Elefanta, India. Trimurti ya Uhindi

ilitoka kama 500AD. Ilipokelewa kutoka kwa Ukristo au kutoka kwa kitu kingine awali?

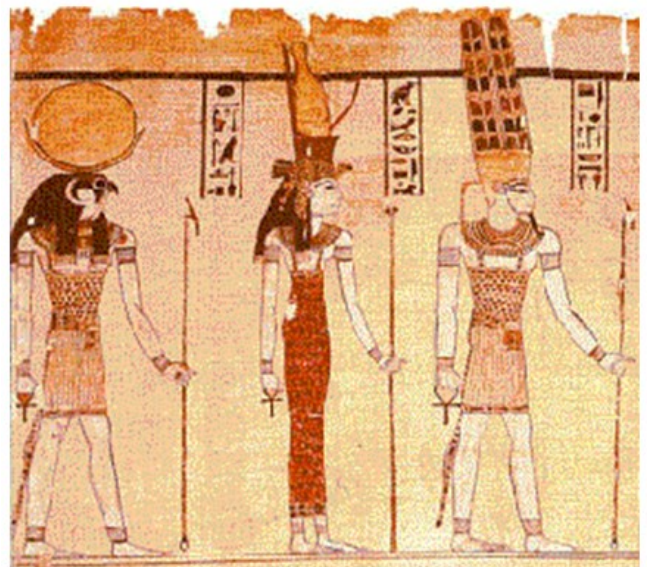
Hecate, mungu wa kike wa Wayunani wa njia panda leo hii amepitishwa kama mungu wa kike wa Uchawi. Kwa kawaida anaonyeshwa akibeba kurunzi yakumpa uwezo wa kuona wafu kuzimu. Kutangulia kwa ushindi wa Alexander Mkuu, mara kwa mara alikuwa akisindikizwa na mbwa wa kijivu kando yake. Wayunani pia walimjua kama Tri-morphe, Triodia na Trioditis.

Hecate baadaye alipokelewa na Warumi walipoingiza pantheon ya Wayunani. Katika umbo lake la Kirumi tena alikuwa na vichwa vitatu, bikira na alitwa Malkia wa mbinguni.

Sanamu ya Warumi ya Hecate katika Museo Chairamonti, Italia. Miali saba ikichomoza mbele ikiangalia kichwa inawiana na ile ya sanamu ya Liberty kule New York Harbor. “Kitabia ya kiundani na kiumbo, anataгаа mipaka ya kawaida na anazidi maelezo.” *The Oxford Classical Dictionary*, Third Edition, Oxford University Press, 1996, uk. 671. Maelezo haya pia yanatumika kwa dhana ya orthodoxy ya Mungu wa utatu: fumbo, asiye elezeka, wa ajabu.

Mifano ya umbo la trimorphic iliwekwa kwa makutano na katika utamaduni wa warumi ujulikanao kama Trivia, “njia tatu.” Lakini kuna ushahidi kwamba Hecate alitambulishwa na Isis, mmoja wa miungu

Isis

Horus

Seb

mitatu ya msingi ya Wamisri: Isis, Horus, na Seb.

Misri kwa kweli walikuwa na miungu watatu wawili.

Amun alikuwa miungu watatu katika mmoja: Ra uso wake, Ptah mwili wake, na Amun roho yake fiche.

Pia walikuwa na baba-mamamtoto wa utatu katika Isis, Osiris, na Horus. Lakini, kwa wakati huo, kulikuwa na Horus wengi: Horus mzee, Horus wa Edfu, Horus mwana wa Isis. Na Wamisri waliabudu miungu mingi: Atum, Ra, Nun, Khefri, Shu, Tefnut, Anhur, Osiris, Geb, Nut, Isis, Set, Horus, n.k. na

bado, wazo la miungu ya utatu lilikuwako.

Waetruscan walikuwa miungu ya utatu: Tinia, Uni, and Menerva. Ambayo ilipokelewa na Warumi kama Jupiter, Juno, na Minerva. Kanisa la Roma lilipokea bila pingamizi miungu ya Rumi na Uyunani na Babeli. Papa Gregory Mkuu, kama miaka 800 iliyopita baada ya Arius, alishauri wamishonari wa Katoliki kwamba “lazima wasiharibu imani yoyote ya kitamaduni au dini inayoadhimishwa ambayo inaweza uianishwa na Ukristo.”

Kama 600 AD Uislamu ulishambulia Utatu wa Wakristo lakini wakauwasilisha visivyo kama Yesu, Maria, na Allah. Wakati ambao Kuran haitumii neno ‘utatu’ inawapa Wakristo mawaidha ya “wasiseme watatu” (Surah 4.171) na kutangaza kwamba “Sio waumini wasema kwamba ‘Mungu ni wa tatu katika hao Watatu.’” (Surah 5.76). Mawazo ya Kuran ni kwamba Utatu wa Wakristo ni miungu watatu tofauti.

Kama Wakristo wa sasa wanavyo amini kwamba kuna mgawanyiko mtatu wa uungu ndivyo wakale walivyoelewa kwamba kulikuwa na vipengele vingi kwa mfalme wa nuru. Kama **jua lilivyo na mambo matatu (kuchomoza, Majira ya mchana, na kutua)** ndivyo Mfalme Jua alikuwa na nyuso tatu. Utatu wa Uhindi, na vile vile ule wa Wakristo, unaonekana na baadhi kama masalio ya kanuni hii ya theolojia ya anga.

Uyahudi, kwa upande mwingine,

ni wa monotheistic dhabiti bila dokezo lolote la utatu. Yesu alizaliwa katika kabila la Yuda na nyumba ya Daudi. Mungu wake alikuwa Yehova, Mungu wa Ibrahimu, Isaka, na Yakobo. Alijiita Mwana wa Mungu na kudai kwamba alitumwa na Baba wa mbinguni. Aliamrisha mbinu ya dini ya kulazimisha, na hakuhitaji imani yoyote ya kulazimishwa, lakini badala yake alisema, “Nifuate.”

Paulo alitambua kwamba “siri ya kuasi” tayari ilikuwa kazini siku zake (2Thess 2:7). Tishio kuu kwa Ukristo wa awali lilitoka kwa Gnosticism na Paulo na Yohana wote walishughulikia kosa lake. Yalihusiana na Umithraism, oriental mysticism, astrology na uwili wa Plato.

Mwili halisi ulikuwa muovu, roho alikuwa mwema, nafsi ilikuwa ya milele, na ukombozi ulikuja kwa maarifa. Hili lilitengeneza msingi wa utatu wa Platoniki: Wema, Akili, na Nafsi.

Uaginostiki ulimchukulia Roho Mtakatifu kuwa “siri ya Mama ya Mungu,” na kumtambulisha na umbo la mama wengi wa utatu wa kale.

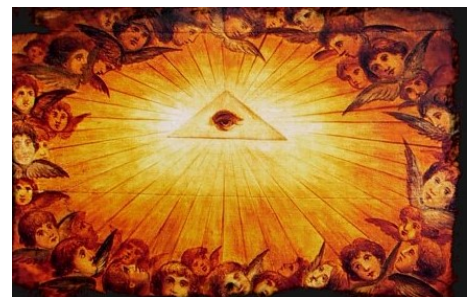
Masimulizi ya Gilgemish wa Babeli yanatambua miungu 3: Anu aliye mbinguni, Enlil aliye duniani, Enki mungu wa maji. Hislop anatoa kurasa za kwanza 128 za kitabu chake “*The Two Babylons*” kwa hoja kwamba Utatu wa Wakristo ulishuka kutoka kwa utatu wa Babeli ya kale ambaye mizizi yake ilikuwa kwa Mnara wa Babeli. Cush, mjukuu wa Nuhu, Semiramis, mke wake, na Nimrod, mwanao, waliunda utatu

asilia.

Cush alipokufa, Semiramis aliolewa na Nimrod kufanya Baba-mwana katika-umoja wa watatu.

Mchoro wa Anahita, Khosro II, Ahura mazda katika Taq-e Bostan, Iran

“All-Seeing Eye” likizungukwa na malaika wa kipanga katika pahali pa kubatizwa pa Basilika ya Katoliki ya St. Maria Maggiore, Ruma

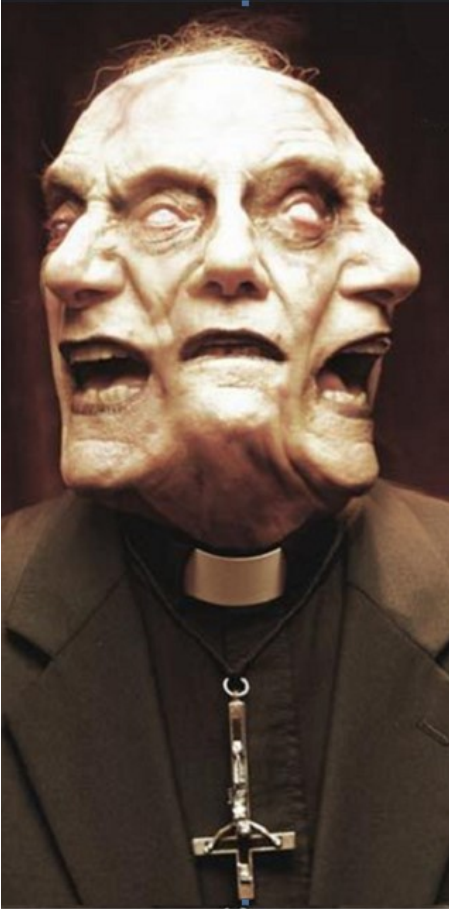
Pamoja na dhana ya Maria ilitangazwa rasmi Novemba 1, 1950, Uungu wa Katoliki ulipanuliwa kwa uinne mtakatifu

Utatu wa Kikabila wa Kale Kabla ya Ukristo

Dini	Mungu Baba	Mwana Mfalme	Malkia Mama
Misri	Osirus	Horus	Isis
Babeli	Nimrod	Tammuz	Simerimas
Babeli	Shamash	Sin	Ishtar
Babeli	Anu	Enlil	Enki
Kanaani	Baal	Tamuuz	Asthoreth
Uajemi	Ahura Mazda	Mithra	Ahriman
India	Brahma	Vishnu	Shiva, Deva
Uyunani	Zeus	Apollo	Athena
Roma	Jupiter	Mars	Venus
Roma ya Kipapa	Baba	Kristo	Roho, Maria

Utatu wa picha sawa za Yesu na Mchoraji wa Ujerumani wa karne ya 19 Fridolin Leiber

A trimorphic satanic priest, either a counterfeit of the triune God or the source of its inspiration.

Dante Alighieri, ambaye aliandika “*The Divine Comedy*” na maarufu kwa maelezo yake ya jahanamu ambayo sasa yanajulikana kama “*Dante’s Inferno*”. Canto 34 anachoro picha ya nyuso-tatu za Shetani:

Alikuwa wa haki wakati mmoja, kama sasa alivyo mchafu, / Na akainua mkono wake dhidi ya muumbaji wake, / Vyema kunaweza toka kwake mateso yote. / O, ni ajabu jinsi gani inaonekana kwangu, /

Nilipotazama **nyuso tatu juu ya kichwa chake!**

Utatu au Umoja

Kauli ya 1899 iliyotolewa na A. T. Jones imetolewa kama ushahidi katika kutetea watu watatu wa Utatu:

“Mungu ni mmoja.
Yesu Kristo ni mmoja.
Roho Mtakatifu ni mmoja.
Na hawa watatu ni umoja:
Hakuna upinzani wala mgawanyiko kati yao.” *Review & Herald* Januari 10, 1899 Editorial Note

Anadokeza kwamba *kulikuwa* na upinzani na mgawanyiko miongoni mwa usomaji wake wa Uadventista? Hakukuwa tena na “mwafaka” kamili miongoni mwa waumini kama ilivyokuwa imeandikwa katika Misingi ya Imani ya kanisa kwa miaka 27 ya awali? Kanisa sasa lilikuwa likikubali imani katika utatu wa Mungu watatu?

Hii inaonekana kuwa fomyula ya Utatu, “watatu-katika mmoja” inavyojitokeza katika mtindo wa 1Yohana 5:7. Hata hivyo, Jones anaendelea kuonyesha kwamba sio utatu bali umoja ambao anasisitiza.

“Mwili wa Kristo, ambao ni kanisa, ni moja. Ingawa zinaweza kuwa nyingi, ni ila mwili mmoja tu—zote nyingi ni moja. ‘Maana kama mwili ni mmoja, nao una viungo vingi, na viungo vyote vya mwili ule, navyo ni vingi, ni mwili mmoja: **vivyo hivyo na Kristo.**’

Roho Mtakatifu ndiye elementi pekee ya umoja katika mwili huu wenye viungo vingi. Hakuna chochote ila wote wa maisha, wote wa neema, wote-mpole, na wote-mwenye uwezo, Roho anaweza kuwa elementi ya uhakika wa umoja katika mwili wa viungo vingi, ambao ni kanisa.” *ibid.*

Anawaza kwamba uiano unaoonyeshwa kati ya Baba na Mwana na kati ya Kanisa ni kwa sababu wote wanaunganishwa na Roho sawa. Kama vile mwili, pamoja na viungo vyake vingi, ni mmoja, “ndivyo alivyo Kristo.” Yeye na Roho wake ni mmoja. Ellen White aliamini hivyo pia.

“Wacha wawe na shukurani kwa Mungu kwa rehema zake nyingi na wawe wakarimu kwa kila mmoja. Wana **Mungu mmoja na Mkombozi mmoja; na Roho mmoja-Roho wa Kristo**—ataleta umoja katika vyeo vyao.” *Testimonies Volume 9*, uk. 189 1909

“**Roho Mtakatifu ni Roho wa Kristo**, ambaye **hutumwa kwa watu wote** kuwatosheleza, kwamba kupitia kwa neema yake tunaweza kamilika katika yeye.” 14 *Manuscript Releases* uk. 84, No. 1094 Jan 2, 1894

“**Roho Mtakatifu ni Roho wa Kristo, ni mwakilishi wake.**” 13 *Manuscript Release* uk. 313, No. 1056, Sept 13, 1895

Bi. White anaonyesha tofauti kati ya maneno “mtu” na “kuwa.” Hakuyatumia kwa kubadilishana. Ellen White alipokuwa akinenena kuhusu **sifa** nyingi katika Uungu, kwa mfululizo alitambua **viumbe** wawili pekee: Baba na Mwana.

“Maandiko yanaonyesha **wazi** uhusiano kati ya Mungu na Kristo, na yanaleta kwa mtazamo wazi sifa na upekee wa kila mmoja. [Waebrania 1:1-5 Imenukuliwa] **Mungu ni Baba ya Kristo; Christo ni Mwana wa Mungu. Kuwa Kristo amepewa nafasi iliyoinuliwa. Amefanywa kuwa sawa na Baba. Ushauri wote wa Mungu umewekwa wazi kwa Mwanawe..**” *Testimonies* vol. 8, uk. 268, 1904

“**Kiumbe pekee** ambaye alikuwa **mmoja na Mungu** alitunza sheria katika ubinadamu, alijishusha kwa maisha ya unyenyekevu ya mwanabiashara wa kawaida, na alitenda kazi katika karakana pamoja na wazazi wake wa duniani.” *Signs of the Times*, Octoba 14, 1897

“Kristo Neno, **Mwana wa Pekee wa Mungu**, alikuwa mmoja na Baba wa milele—mmoja katika asili, katika tabia, na katika nia—**kiumbe pekee katika ulimwengu wote** ambaye anaweza ingia katika shauri lote na nia yote ya Mungu.” *Great Controversy* p. 493, 1888

Zakaria alinena kuhusu shauri hili na washiriki wake wa kipekee.

Naam, yeye atalijenga hekalu la Bwana; naye atauchukua huo utukufu; ataketi akimiliki katika kiti chake cha enzi; na kutakuwa na kuhani katika kiti chake

cha enzi; na shauri la amani litakuwa **kati ya hao wawili.** Zech 6:13

Kauli kama hizo hazina uiano na Utatu. Na wakati ambao Roho anatambuliwa inasema ni Roho wa Kristo. Hili linaacha uhusiano mmoja kati ya viumbe wawili tu watakatifu: ule wa Baba na Mwana:

“**Baba na Mwana tu** ndio wanafaa kutukuzwa.” *Youth’s Instructor*, Julai 7, 1898

“Kwa uwezo wa upendo wake, kupitia kwa utiifu, mtu aliyanguka, mdudu wa vumbini, atafanywa upya, afae kuwa mshiriki wa **familia ya mbinguni**, rafiki katika vizazi vya milele vya **Mungu na Kristo na Malaika.**” Manuscript 21, Feb. 16, 1900 (*The Upward Look*, page 61)

“Familia ya mwanadamu ilimgharimu **Mungu na Mwanawe Yesu Kristo** bei isiyo na kifani.” *Special Testimonies On Education*, p. 21

“Hakuna mwanadamu, wala malaika walioko juu, wanaweza kadiria gharama kuu; **inajulikana tu kwa Baba na Mwana.**” *The Bible Echo*, Octoba 28, 1895

Hatukugharimu Roho chochote? Gharama hii kuu haijulikani kwa Roho?

Kwa sababu Mwana wa Mungu ni mmoja na sawa kama Roho wake ambaye wanashiriki na Baba yake, Roho wake anajumuishwa moja kwa moja; ni yeye mwenyewe.

Kama vile waanzilishi hawakukataa uungu wa Kristo, vivyo hivyo hawakukataa utu wa Roho.. Wakati ambapo hawakujishughulisha na **kile ambacho** Roho Mtakatifu alikuwa, walijua wazi **ambaye** alikuwa.

“Petro, akielezea hatari ambayo kanisa ingewekwa huru kwayo katika siku za mwisho, anasema kwamba kama jinsi kulivyokuwa na manabii wa uongo waliowaongoza Waisraeli katika dhambi, hivyo kutakuwa na walimu wa uongo, “watakaolingiza kwa werrevu **uzushi wa kupoteza**, wakimkana hata Bwana aliyewanunua... Na wengi watafuata ufisadi wao.” 2 Petro 2:1, 2. Hapa mtume ameonyesha moja ya tabia ya alama ya **walimu wa kiroho.** Wanakataa **kumtambua Kristo** kama

Mwana wa Mungu.” *Patriarchs and Proph-ets* p. 686.

“Adui wa nafsi ametafuta kuleta dhana kwamba matengenezo makuu yangefanyika miongoni mwa Waadventista wa Sabbatho, na kwamba matengenezo haya yatahusishwa katika **kuacha mafundisho** ambayo yanasimama kama nguzo ya imani yetu, na kuingia katika mchakato wa upangaji upya. Matengenezo haya yalikuwa yatendeke, matokeo yangekuwa yapi? Kanuni za kweli ambazo Mungu katika hekima yake amepeana kwa kanisa la masalio, zitaondolewa. **Dini yetu itabadilishwa.** Kanuni za msingi ambazo zimedumisha kazi kwa miaka hamsini iliyopita **zitahebiwa kuwa kosa.** Mpangilio mpya utanzishwa. **Vitabu vya mpangilio mpya** vitaandikwa. Mfumo wa falsafa ya wasomi utanzishwa.” *Selected Messages* Book 1, P. 204, 205

Imenaswa katika Pembe ya Utatu

Dini yetu imebadilishwa. Baadhi ya kanuni za msingi ambazo zilikuwa nguzo ya kanisa letu sasa zimetajwa kuwa kosa. Mpangilio mpya wa vitabu sasa vinajipanga kwenye rafu zetu vikielezea mbali ukweli wa Mwana wa Mungu.

Matokeo Muhimu

Vita dhidi ya Mwana wa Pekee vina umuhimu wa kina kwa kila Mkristo. Ambaye tunaabudu, ni Mungu wa namna gani tuna abudu na kumtukuzwa, inaathari kubwa sana kwa ufahamu wetu wa upendo wa Mungu, uadilifu wa tabia yake, na uwezo wa ukombozi wake.

Lakini mafundisho ya Utatu huiba injili ya upendo wa Mungu, na kufanya kafara ya “Mwanawe” hila ya uongo, na kuipunguza kuwa sio chochote ila kifo tu cha mwanadamu, ikiacha mtu wa pili wa Ungu kutambuliwa, akitokea katika mwisho wa “jukumu” lake hakuna mbaya zaidi. Hakujaribiwa kweli, hakuwa Mfano wetu wa kweli, hakuchukua juu yake asili sawa ya ubinadamu tuliyonayo, hakuhatarisha chochote katika kuja kwake duniani, kwa sababu Mungu hawezi tenda dhambi, na kwa vile Mungu hawezi kufa, Kristo hangekufa, yeye mwenyewe hakufa, bali asili ya ubinadamu tu ambayo alikuwa nayo kwa muda wakati ambao Mwana wa adamu alishuhudia kifo.

Ladha zote za Mungu wa Utatu, kutoka kwa risipi asilia ya utatu wa orthodoxi kiumbe mmoja asiye-hangaika, asiwegawanyika kwa

familia iliyobadilishwa tritheism Uungu wa watu watatu, lazima ikubali

1. Kiini dutu cha kuimarika
2. Nguvu sawa za uungu na hadhi
3. Uwepo sawa wa milele pamoja

Na kwa hivyo lazima ikatae

1. Mwana halisi wa Mungu kabla ya mwili
2. asili ya ubinadamu ya kweli ya Kristo
3. Kifo kamili cha Kristo kwa ajili yetu
4. Kristo kama mpatanishi pekee

Hakuna uchaguzi mwingine. Kwa sababu ya vikwazo vya kujiwekea wenyewe na maelezo ya kitamaduni ya kile ambacho hufanya uungu, Wana-utatu wamejichora katika pembe.

Ungamo la Patrick

Sio Wairishi wala Wakatoliki, Patrick hata hivyo, amepitishwa kama mlinzi mtakatifu wa Emerald Isle. Alizaliwa Uingereza katika sehemu ya mwisho ya karne ya 4. Kisha Patrick alitekwa nyara na maharamia wa Irish kutoka nyumbani mwake katika pwani ya Scottish na akapelekwa Ireland akiwa na miaka 16. Baada ya kutenda kazi kama mtumwa kwa miaka kadhaa, akawa Mkristo na usiku mmoja akawa na ndoto kwamba meli ilikuwa ikija kumchukua na kumrejesha nyumbani kwao. Alikimbia na akapanda meli hiyo ili kupata tena uhuru wake.

Simulizi hudai kwamba Patrick alitumia shamrock kuonyesha Utatu. Inasemekana kwamba angeuliza wasio-amini, “ni jani moja, au matatu?” bila shaka jibu ambalo angelenga, ni kwamba ni zote.

Lakini kitambo kabla ya Patrick, Wadruids waliheshimu muundo wa utatu wa shamrock kwa sababu umuhimu wa ajabu ambao wapagani wa Celtic waliweka juu na numbari tatu. Klova ya majani matatu katika Arabia inaitwa shamrakh na inaabudiwa Persia kama ishara ya Utatu wa Wapersia wa dunia, maji na moto.

Katika kazi pekee ambayo inapatikana iliyoandikwa na Patrick katika 450AD (Confessio, tawasifu ya ungamo lake) tunajifunza imani yake halisi ya theolojia.

“Kwa maana **hakuna Mungu mwingine**, wala hapakuwako kabla, wala hapatakuwako baadaye, **ila Mungu Baba, asiyezaliwa na bila mwanzo**, katika yeye vitu vyote vilianza, jinsi tumefunzwa;; **na Mwanawe Yesu Kristo**, ambaye waziwazi daima alikuwako pamoja na **Baba, kabla ya mwanzo wa wakati katika roho pamoja na Baba, isivyoelezeka alizaliwa kabla ya vitu vyote**, na vitu vyote vinavyoonekana na visivyoonekana viliumbwa naye. Alifanywa mwanadamu, akashinda kifo na akapokelewa Mbinguni, kwa Baba aliyempa uwezo juu ya kila jina mbinguni na duniani na kuzimu, ili kwamba kila ndimi zikiri kwamba Yesu Kristo ni Bwana na Mungu, ambaye tunaamini kwake. Na tunatazamia kuja kwake mara ya pili ambako kumekaribia sana, hakimu wa waliohai na waliokufa, ambaye atamlipa kila mmoja kadri ya matendo yake. Na **alimwaga Roho wake Mtakatifu juu yetu kwa wingi, zawadi na ahadi ya umilele**, ambaye huwafanya waumini na watiifu kuwa wana wa Mungu na warithi pamoja na Kristo ambaye amedhihirishwa.”

Ungamo la Patrick la imani ni la ajabu kwa vile anamtambua Mungu mmoja, Baba, ambaye hajazaliwa na bila mwanzo. Tofauti na Mungu Baba, anasema kwamba Mwanawe Yesu Kristo alikuwepo pamoja na Baba kabla ya mwanzo wa wakati katika umbo la roho na alizaliwa kabla ya

vitu vyote kwa namna isiyoelezeka. Ni vyema ijulikane kwamba Patrick hatumii lugha ya Constantinople “amezaliwa milele.” Badala yake, anaelezea tukio moja. Anamalizia kwa kusema,

“...na tunamwabudu Mungu mmoja katika Utatu wa jina takatifu.”

Kirai cha mwisho kinarajelea Mathayo 28:19 katika fomyula ya pekee ya ubatizo ambayo imerekodiwa ikitaja “kwa jina la Baba, na Mwana na Roho Mtakatifu.” Vitabu vingine vya injili vinafundisha wanafunzi kuhubiri tu injili. Marko 16:16 “Aaminiye na kubatizwa ataokoka.” Luka 24:47 “Na kwamba mataifa yote watahubiriwa kwa jina lake habari ya toba na ondoleo la dhambi...” Hapa hakuna hata amri ya kubatiza. Na Yohana hana hata agizo lolote kuhusu kuhubiri!

Matt 28:19 haitaji lolote la utu au viumbe au asili yao. Inaonekana kwamba wanafunzi pengine hawakujua kuhusu agizo hili la watatu (kwa sababu liliongezwa na mhariri wa baadaye wa muswada) au walilielewa tofauti na vile kawaida inaelezewa leo. Mbona hili? kwa sababu katika kila tukio la ubatizo ambalo limerekodiwa katika Agano Jipya baada ya kupaa kwa Kristo, jina la Yesu tu linatajwa.

Matendo 2:38 Mbatizwe kila mmoja **kwa jina lake Yesu Kristo**.

Kwa **jina lake Yesu Kristo**, walibatizwa (na Filipo Samaria) 8:12

kwa **jina lake Bwana Yesu** 8:16 (na Petro na Yohana Samaria)

Yesu Kristo ni Mwana wa Mungu 8:37 (kuamini kwa towashi wa uhabeshi Filipo alipombatiza)

Kwa **jina la Bwana** 10:48

(waumini wapya katika nyumba ya Konelio)

Kwa **jina la Bwana Yesu** 19:5 (kwa waumini walioko Efeso)

Kwa **jina la Bwana** 22:15

(Sauli alipobatizwa na Annania)

Katika 1Kor 1:13 Paulo aliuliza, **Je! Kristo amegawanyika?** Je! Paulo alisulubiwa kwa ajili yenu au je! Mlibatizwa kwa jina la Paulo? Hapa anaashiria kwamba bila shaka

walibatizwa kwa jina la Kristo sio Paulo. Ndio,

Walibatizwa katika Kristo Gal 3:27.

Walibatizwa Katika Yesu Kristo Rum 6:3

Walizikwa pamoja naye katika ubatizo Kol 2:12

Mlioshwa, mliitakaswa, mlihesabiwa haki katika **jina la Bwana Yesu Kristo** 1Kor 6:11

Hapana jina jingine chini ya mbingu walilopewa wanadamu Matendo 4:12

kwa jina lake kila amwaminiye Matendo 10:43

Mungu...**akamkirimia jina lipitalo**

kila jina...kuwa Yesu Kristo ni Bwana Flp 2:9-11

Fanyeni yote katika jina la Bwana Yesu Kol 3:17

Inajulikana sana kwamba fomyula ya ubatizo kwa watatu iliongezwa baada ya kipindi cha mitume.

“Agano jipya linajua tu **ubatizo kwa jina la Yesu ...** ambao bado unafanyika hata katika karne ya pili na ya tatu.” *The New Schaff-Herzog Encyclopedia of Religious Knowledge*, (toleo la 1957), Vol. I, uk.435

“Yesu, hata hivyo, hangewapa wanafunzi wake mpangilio huu wa ubatizo wa Utatu baada ya kufufuka kwake; kwa kuwa Agano Jipya linajua tu **Ubatizo kwa jina la Yesu** (Matendo ii, 38; viii, 16; xix, 5; Gal. iii, 27; Rum. vi, 3; I Kor. i, 13-15), ambao bado unatendeka hata katika karne ya pili na ya tatu, wakati ambao formyula ya ubatizo inatendeka tu katika Matt. xxviii, 19 na kisha tu tena katika Didache vii, 1 na Justin, *Apol.*, i, 61. Haifikiriki kwamba **Kanisa la Mitume halikutii amri ya moja kwa moja kutoka kwa Bwana**, ambayo vinginevyo ilizingatia utawala mkuu. Matukio kama hayo ya Matendo xix, 1-7 yanafaa kuonyesha kwamba formyula inayoagizwa ya ubatizo haingefupishwa kwa “jina la Bwana Yesu,” kama sifa ya ubatizo ingedumishwa kama ilivyoagizwa. **Kuhukumu kutoka kwa I Kor. i, 14-17, Paulo hakujua Matt. xxviii, 19;** vinginevyo hangeandika kwamba Kristo alikuwa amemtuma sio kubatiza, bali kuhubiri injili.” (1914 edition), Vol. 1 Article: Baptism

“Ushahidi... unapendekeza kwamba **Ubatizo katika Ukristo wa awali**

ulifanywa, sio katika jina la watatu, bali ‘katika jina la Yesu Kristo.’ ” *Interpreter’s Dictionary of the Bible* (1962, Vol. 1, p. 351)

“Wakatoliki wanakiri kwamba **ubatizo kwa jina la Yesu ulibadilishwa na kanisa la katoliki.**” *Catholic Encyclopedia*, vol 2, ukurasa 377.

Kama wanavyofanya na ubadilisho wa Sabato hadi Jumapili, kanisa Katoliki pia linadai majukumu ya kubadilisha Fomyula asilia ya ubatizo. Kwa hivyo, sasa wanatambua Waadventista wa Sabato kama wakristo wa kweli ambao hufanya ubatizo sahihi—sio kwa sababu tunabatiza kwa kuzamisha badala ya kunyunyuzia—bali kwa sababu leo tunafanya hivyo “kwa jina la Baba, la Mwana, na la Roho Mtakatifu .”

Kanisa ambalo lilitupa Siku nyingine, na Ubatizo mwingine, pia lilitupa Msaidizi mwingine. Jumapili ilibadilishwa kwa Sabato katika mwaka wa 321 AD kwa amri ya Constantine. Mtu wa Tatu wa Utatu akawa halisi rasmi katika Baraza la Con-stantinople katika mwaka wa 381 AD. Roho wa Mungu na Roho wa Kristo waliinuliwa kuwa watu tofauti kabisa wa Uungu—tofauti kutoka kwa Baba na Mwana.

Baraza hili la kanisa ya awali lilifanyika wakati wa kanisa la Pergamo linaloelezewa katika Ufunuo 2. Kanisa hili la tatu lilidhalilishwa na mafundisho mawili ya uongo: Fundisho la Balaam na fundisho la Nicolaitanes. Hakuna sadfa kwamba mafundisho ya utakatifu wa Jumapili na Utatu yalitokea wakati huu. Wala hauwezi pata mamlaka yoyote ya kutetea katika kurasa za Bibilia. Yote yanadaiwa na Kanisa la Roma kama mamlaka yao ya kikanisa. Kufuatia hili kipindi cha Zama za Giza kilizuka.

Uhalisi wa Matt 28:19 unatetewa, unadaiwa, na kuonekana kwa wahusika wote watatu wa Utatu katika ubatizo wa Kristo. Baba alinena kutoka mbinguni akithibitisha Mwanawe, na Roho wa Baba alionekana juu ya Mwanawe katika umbo la njiwa kwa faida ya Yohana Mbatizaji kutambua Masihi.

“kufunguka kwa mbingu, **na kushuka kwa njiwa wa mbingu**, kulikuwa hakikisho kwamba Baba yake angeunganisha **uwezo wake** mbinguni na ule wa Mwanawe duniani, kumkomboa mwanadamu kutoka kwa utawala wa Shetani, na kwamba Mungu alikubali jitihada za Kristo za kuunganisha dunia kwa Mbingu, na mtu mwenye mwisho kwa asiye na mwisho.” *Review & Herald* Aug. 18, 1874

Ellen White hapa anasema kwamba “Njiwa wa mbinguni” alikuwa hakikisho kwa Yesu la nguvu za Baba yake. Ishara hii inayoonekana ya idhini takatifu ilikuwa mfano wa jinsi Yesu alishinda majaribu kwa mafanikio na alikuwa mshindi dhidi ya dhambi na uovu. Alitegemea nguvu za Baba yake kikamilifua na uwepo wake wa ndani. Hakutumia nguvu zake mwenyewe zaa uungu.

“Wakati Kristo alifanyika mbadala na mdhamini wetu, alikuwa mwanadamu. Alikuwa kama mwanadamu, na alitoa utiifu wa asili ya mwanadamu kwa Mungu pekee wa kweli. Alikuwa sio kutuonyesha kile ambacho Mungu angefanya, bali kile ambacho Mungu alifanya, na kile mwanadamu, [yeye akiwa] mshiriki wa asili ya uungu, anaweza fanya. Ilikuwa **asili ya mwanadamu** ya Kristo ambayo ilivumilia majaribu jangwani, **sio asili yake ya uungu.**” 14MR p. 334

Lakini jaribio lake kuu lilikuwa kutendesha kazi uwezo wake wa uungu.

“Shetani alikuja na jaribio hili: ‘ukiwa ndiwe Mwana wa Mungu, liambie jiwe hili liwe mkate.’ Alimjaribu Yesu kujishusha ili kumpa uthibitisho wake kuwa Masihi kwa kututumia **uwezo wa uungu wake.**” *Early Writings* uk. 155

“Haikuwa sehemu yoyote ya huduma ya Kristo kutendesha kazi **nguvu zake za uungu** kwa manufaa yake mwenyewe, kujiondoa kutoka kwa mateso. Hili alikuwa amejitolea kuitwaa. Alikuwa amejishusha kuchukua asili ya mwanadamu, na alikuwa matatizo, na changamoto, na mateso, ya familia ya mwanadamu. Hakuwa atende miujiza kwa manufaa yake.” *Review & Herald* Aug. 18, 1874

“Mkombozi wetu anajitambulisha na mahitaji na udhaifu wetu, kwa hilo alifanyika mpaji, mwombeaji wa usiku, akitafuta kutoka kwa Baba yake upokeaji wa nguvu safi, kuimarika na kujazwa upya, akijengwa kwa jukumu na jaribu. **Yeye ni mfano wetu** katika vitu vyote.” *Testimonies* vol. 2, uk. 201

Alikuwa mshindi kwa jinsi gani?

“Aliiweka nafsi yake kwa Mungu na, kupitia kwa kuomba bila kukoma na utiifu kamili kwa **mapenzi ya Baba yake**, aliibuka mshindi.” *Ibid.*

“...Kristo kwa niaba ya mwanadamu, kama mwakilishi wa mwanadamu, Christ **akidumu kikamilifu katika nguvu za Mungu**, alivumilia mgogoro mkuu, ili aweze kuwa mfano bora kwetu.” *Advent Review & Sabbath Herald* Feb 5, 1995 and in *That I May Know Him* chapter 27.

Lakini Yesu hakuwa tofauti nasi? Hakuwa amelindwa kutoka kwa kutenda dhambi? Hapana. Yesu angetenda dhambi. Alikabiliana na hatari sawa kama vile tu wewe nami. Hiyo ndio maana yeye ni Mfano wetu.

“Alichukua juu yake asili ya mwanadamu, na alijaribiwa katika hali zote jinsi asili ya mwanadamu inajaribiwa. Angetenda dhambi; Angeanguka, lakini hakuna hata wakati mmoja palionekana ndani yake jodi ya uovu.” 5BC p. 1128

A.T. Jones aliandika kuhusu Kristo kutegemea nguvu za Baba yake katika mambo yote ya maisha yake na sio kutumia nguvu zake mwenyewe za uungu.

“Na katika asili yake ya uanadamu alizaa yote hayo, kwa sababu nafsi yake ya uungu iliwekwa nyuma. Kungekuwa na pendekezo lolote kwake, kusema, kuutupilia umati huo wa uasherati? Kuachilia dhahirisho moja la uungu wake na kuondoa kundi lote la waovu? Shetani alikuwa pale kumpendekeza hilo kwake, kama sio kitu kingine. Alifanya nini? Alisimama bila kujitetea kama Mwana-Kondoo wa Mungu. Hakukuwa na madai thabiti ya nafsi yake ya uungu, hakuna ishara yake—mwanadamu tu akisimama pale, akiacha vyote kwa Mungu kutenda chochote kilichompendeza. Alisema kwa Pilato: ‘Wewe hungekuwa na mamlaka juu yangu, kama usingepewa kutoka juu.’” *General Conference Bulletin*, uk. 331

Pilato alipokea nguvu zake zote kutoka juu; hivyo pia Yesu alipokea nguvu zake zote kutoka kwa Baba yake.

“Hiyo ndio imani ya Yesu. Na hilo ndilo unabii unamaanisha unaposema, ‘Hapa ndipo penye subiri ya watakatifu wote wazishikao amri za Mungu na Imani ya Yesu.’ Tunapaswa kuwa na imani hiyo ya uungu ya Yesu Kristo, ambayo huja kwetu katika zawadi ya nia ambayo hutupa.” *Ibid.*

Yesu hutuma Roho wake, nia yake kukaa ndani yetu. Hii ndio zawadi kuu ambayo anaweza tupa: uzoefu wa maisha yake ya ushindi kwa utiifu.

“Nia hiyo ambayo hunipa itatenda imani sawa iliyotenda ndani yake. Hivyo tudumishe imani ya Yesu....Bali yeye, kwa kuweka kando nafsi yake ya uungu, alifanya asili ya mwanadamu kuitii kwa nguvu za Baba, ambaye alimlinda kutoka kwa kutenda dhambi.” *Ibid.*

Ni Baba aliyemlinda Yesu kutoka kwa kufanya dhambi!

Na anaweza tulinda kutoka kwa dhambi pia. 2Thes 3:3

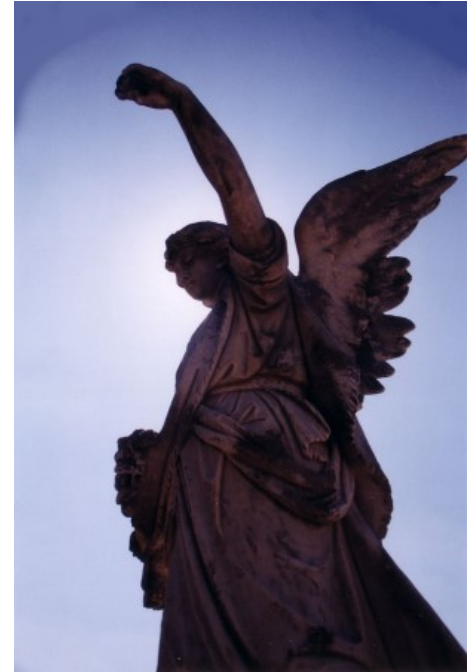
“Na kwa njia hiyo huleta kwetu nia sawa ya uungu, nguvu hiyo sawa ya uungu ambayo ilikuwa ndani yake ikitolewa kwetu itaweka kando nafsi zetu asili na tutaacha yote kwa Mungu.” *Ibid.*

Ni onyesho kubwa la Mungu la upendo katika maisha ya Yesu ambalo hutulazimisha kutafuta moyo wake wa upendo. Lakini, katika kinyume tabia

ya Mungu ya upendo wa kujikana nafsi, huduma kwa wengine, na unyenyekevu, adui wa Mungu hufikiria kujihusu tu.

“Shetani anafanya jitihada za bure kujifanya mwenyewe mungu, kunena na kutenda kama Mungu, kuonekana kama aliye na haki ya kutawala dhamiri ya wanadamu.” *Review and Herald*, Aprili 23, 1901.

Shetani pia hufanyisha kazi roho wake katika mawazo ya wanadamu.

“Wanadamu wanapoteza upendo wao wa kwanza, hawatunzi amri za Mungu, na kisha huanza kukosoana wao kwa wao. **Roho huyu** mara kwa mara atajitahidi kwa utawala kwa mwisho wa wakati. **Shetani anatafuta kuiendeleza** ili kwamba ndugu katika ujinga wao wanaweza tafuta kuangamiza wenzao.” *Testimonies to Ministers and Gospel Work-ers* uk. 189

Roho wa Mungu ni kinyume wa huyu. Roho wa kweli yuko katika vita na roho wa kosa. 1Yohana 4:6 mawazo ya shetani yako katika uadui na Mungu. Mawazo yake ni mawazo ya nafsi bila Mungu.

“Mungu hatukuzwi mbali kutoheshimiwa kwa namna kubwa; Roho wa Mungu anaudhiwa. Shetani anashangilia, kwa sababu anajua kwamba kama anaweza weka ndugu kumlinda ndugu katika kanisa na katika huduma baadhi watavunjwa mioyo na

kukatishwa tamaa na kuacha nafasi zao za wajibu.” *Ibid.*

Roho zote zinapigania kutawala nia, hekalu la mwili.

“Hii sio kazi ya Roho Mtakatifu; **nguvu kutoka chini** inafanya kazi katika vyumba vya mawazo na katika hekalu la mwili ili kuweka sifa zake ambapo sifa za Kristo zinapaswa kuwa.” *Ibid.*

Mawazo yetu ndio ukumbi mkubwa wa shughuli katika vita vikuu ya ulimwengu kati ya Kristo na Shetani. Kama tu tunavyofahamu asili ya ubinadamu—ndani yetu na ndani ya Kristo—na nafasi ya uungu wake katika kazi yake ya wokovu, tunaweza shiriki naye katika kutimiza “wokovu wetu wenyewe kwa kuogopa na kutetemeka” na kushirikiana naye anapotenda ndani yetu “kutaka kwenu na kutenda kwenu, kwa kulitimiza kusudi lake jema.” Flp 2:12,13.

Suala la kihakiki katika ufahamu huu ni kumjua Baba na Yesu Kristo aliye mtuma. Hawa wawili wameungana katika kutenda kazi kwa niaba yetu. Huja pamoja kukaa ndani yetu. Yohana 14:23. Yesu ni mwombezi wetu pamoja na Baba 1Jn 2:1. Wote wanatupenda. Yohana 15:9;16:27. Na wote hutuma Roho wao (Yohana 15:26; 16:7), nia yao (Flp 2:5; 1Kor 2:16) kuunganika na nia yetu (Efe 4:23; Flp 1:27) ili kwamba tuwe wamoja pamoja na kila mmoja (Yohana 17:22). Kutambua Roho huyu wa Mungu, kumjua Roho huyu wa Yesu ni muhimu zaidi. Lazima tujue Roho ni nani. Lakini sio muhimu kwetu kujua ni **nini** au **jinsi** hutenda kazi.

“**Asili** ya Roho Mtakatifu **ni siri** haijadhahirishwa wazi, na kamwe hautaweza kuelezea kwa wengine kwa sababu Bwana hajaidhahirisha kwako....**sio muhimu** kwako kujua na kuweza kuelezea **kile** Roho Mtakatifu alichio. Kristo hutwambia kwamba Roho Mtakatifu ni Msaidizi, na Msaidizi ni Roho Mtakatifu, “Roho wa kweli, ambaye Baba atatuma kwa jina langu.” “Nami nitawomba Baba, naye atawapa Msaidizi mwingine akae nanyi milele. Huyu ndiye Roho wa kweli ambaye ulimwengu hauwezi kumpokea, kwa

sababu haumwoni wala haumjui. **Ninyi mnamjua** kwa kuwa **yuko pamoja nanyi** naye anakaa ndani yenu.” [Yohana 14:16, 17]. Hili linarejelea **uwepo wa kila mahali wa Roho wa Kristo, aitwae Msaidizi.**” MR14 No. 1107 Barua kwa Ndugu Chap-man, Petoskey, Michigan, June 6, 1891

Msaidizi ni Roho wa Kristo, nia yake, anayekaa ndani yetu, Kristo ndani yako tumaini la utukufu! Huu ndio ukweli halisi kama ulivyo ndani ya Yesu! Efe 4:21. Yesu anataka kuunganisha nia yake na yetu. Papo, 24/7, unganiko la mara moja kama umeme! Ni la kushangaza jinsi gani!

Tazama jinsi kilivyo kina cha utajiri wa hekima na maarifa ya Mungu! Tazama jinsi ambavyo hukumu Zake, hazichunguziki na ambavyo njia Zake zisivyotafutikana! Ni nani aliyejua nia ya Bwana? Rum 11:33, 34.

Kuunganishi jinsi hili linafanywa, kudadisi juu ya pysikia ya uungu hakuna maana. Lakini ni muhimu kwetu kujua ni nani ndiye muunganisho wetu.

“Kuna maajabu mengi ambayo sitafuti kuelewa au kuelezea; yako juu sana kwangu, na juu sana kwako. **Juu ya baadhi ya hoja hizi, kimya ni dhahabu.** Ucha Mungu, ibada, utakaso wa nafsi, mwili na roho—hili ni **muhimu** kwetu sote. ‘Nao uzima wa milele ndio huu, **wakujue Wewe** uliye **Mungu wa pekee, wa kweli na Yesu Kristo** uliyemtuma.’” *Ibid.*

Lazima tuwe na nia ya Yesu. Haitoshi kubadilisha tu nia tuliyonayo, kurekebisha tu fikara zetu. Mungu hupendekeza kutupa nia mpya iliyowekwa roho mpya, akichukua nafasi ya nia ya kale, na kuichukua kikamilifu.

“Nami nitawapa ninyi moyo mpya, nami nitatia roho mpya ndani yenu, nami nitatoa moyo wa jiwe uliomo ndani ya mwili wenu, nami nitawapa moyo wa nyama. Nami nitatia roho yangu ndani yenu, na kuwaendesha katika sheria zangu, nanyi mtazishika hukumu zangu, na kuzitenda.” Ezekieli 36:26,27

Ni nini hutendeka wakati ambao nia ya Yesu inapokuja ndani na kuchukua nafasi ya yetu?

“Tuweni na nia ile ile aliyokuwa nayo Kristo Yesu. Yeye... alijifanya si kitu, akajifanya sawa na mtumwa. Naye... alijinyenyekeza hata mauti.” Flp 2:5-8

Yesu hakuwa na athari yoyote ya nafsi, sio hata jodi moja ya tamaa, heshima binafsi, kijithamini, mapenzi binafsi. Hakuwa na ajenda, hakuwa na mipango yake mwenyewe, hakuna njia ya mafanikio nyingine kuliko kile ambacho kingempendeza Baba katika kila hatua, kila uwamuzi, kila wazo na neno. “Alimwaga nafsi yake,” “aliweka kando,” “alifanya sio kitu,” nguvu zake mwenyewe za uungu.

Alitenda miujiza yote kwa uwezo wa Mungu.

“Miujiza yote ya Kristo aliyotenda kwa wasumbukao na wenye kuteseka ilikuwa, kwa nguvu za Mungu, kupitia kwa huduma ya malaika.” *Review & Herald* January 21, 1873

Majaribu yake yalikuwa makuu kuliko yetu kama vile uwezo wake wa uungu ulivyo mkuu kuliko uwezo wetu wa ubinadamu.

“Kristo alitiwa katika jaribu la karibu zaidi, likihitaji nguvu za stadi yake yote kukataa mwinamo alipokuwa katika hatari, kutumia nguvu zake kujiokoa kutoka kwa afa, na kushindi dhidi ya nguvu za mkuu wa giza.” *Review & Herald*, April 1, 1875

Basi aliwezaje kuishi maisha bila dhambi? Alikuwa “amejawa na utimilifu wote wa Mungu.” nia ya Baba ilimjaza kikamilifu, kabisa. Alikuwa sura ya moja kwa moja, uzao mkamilifu wa Baba yake katika mawazo na nia na nafsi. Jinsi alivyo Baba ndivyo alivyo Mwana.

Na hii ndio hamu yake kwako na kwangu. Anasubiri mlangoni mwa nia yetu ili apate kuruhusiwa aingie. Anabisha, akiheshimu matakwa yetu. Lakini anapokaribishwa, anaahidi kutakasa hekalu letu “uovu wote” jinsi alivyo takasa hekalu zamani za kale, akiligeuza kutoka kwa tundu la wezi na pahali pa biashara hadi kwa nyumba ya maombi na ushirika.

Lusifa, mwana wa asubuhi, alitaka kuwa kama Aliye Juu. Na Mikaeli, “ambaye ni kama Mungu,” nyota ing’ayoy ya asubuhi. Nuru ya ulimwengu, anataka tuwe kama Mungu na Mikaeli, “Ambaye ni kama Mungu,”—tukitiwa motisha na upendo kuhudumu. Lakini Lusifa alichagua kujitazama mwenyewe; “moyo wake uliinuka” kwa sababu ya uzuri wake; maarifa yake yalipotoshwa na mantiki ya mwangaza wake; makutano ya biashara yake, mali, vipawa vyake vingi na uwezo, vilimjaza na vurugu. Ezekieli 28.

Lusifa akawa Shetani, akipinga na “kujinua juu kuliko ya kile kiitwacho Mungu.” alimpa Hawa mawazo ya matamano sawa ambayo yalileta anguko lake: utakuwa kama miungu, sio, utakuwa kama Mungu, kama Mikaeli, lakini utakuwa mungu wako mwenyewe—kujidhibiti binafsi, kujihamasisha binafsi, kuwepo binafsi, kujitosheleza mwenyewe—huru! Bwana wako wewe mwenyewe!

Adamu na Hawa walichagua uhuru dhidi ya utumwa, wao wenyewe badala ya Mungu, nia yao wenyewe dhidi ya Mungu. Na uchaguzi huu uliwatenga kutoka kwa Chemchemi yao ya uzima pekee. Dhambi hutenganisha. Na kutenganishwa kutoka kwa Chemchemi ni kwa mauti.

Lakini Mungu alikuwa na mpango. Ataingilia kati na kuweka uadui kati ya Shetani na mwanadamu, kuchukua uovu na kutamani Mema. Mungu atajidhihirisha kwa mwanadamu kama mwanadamu, kutuonyesha kile ambacho Mungu anaweza tenda anapoishi ndani yetu, na kujiweka wazi kwa hila ya Shetani.

Moyo mkuu wa Mungu wa upendo ulitamani kuturejesha kwake yeye

mwenyewe, kutukomboa kutoka kwa utengo wa dhambi ambao ungeleta mauti halisi. Mwanadamu alikuwa amechagua nia ya Shetani na kuuza nafsi yake kwa ibilisi. Lusifa alifanyika mungu wa dunia hii na kupofusha fikara za wanadamu (2Kor 4:4). Hatuwezi fikiria sawa tena; hatuwezi ona nuru. Tulinaswa. Kupotoshwa.

Lakini Mungu aliafikiana na Shetani. Ni nini kingegharamika kutununua tena? Nini ilikuwa gharama ya ukombozi? Kama Mikaeli alivyoshindana na Ibilisi kwa ajili ya mwili wa Musa (Yuda 9); kama jinsi Bwana alitetea na Shetani juu ya uaminifu wa Ayubu (Ayubu 1:8-12); kama jinsi malaika wa Bwana waliteta na Shetani juu ya Yoshua kuhani mkuu (Zak 3:1,2), “nitateta na yeye atetaye nawe” Isa 49:25. Nini kingegharamika kutununua tena? Shetani alidai “ngozi kwa ngozi” — uzima wako kwa ajili ya wao.

Mungu alikubali, lakini kwa masharti. Kama naweza dhibitisha ulimwengu kwamba njia zangu, mawazo yangu, fikara zangu katika mwanadamu zinaweza kataa njia zako, na kudumu kuwahudumia wengine bila wazo la ubinafsi, basi unaweza fanya chochote utakacho kwa mtu huyo. Nitamruhusu Mwanangu wa pekee aje Duniani na aishi kama Mwana wa adamu. Unaweza mjaribu kadri upendavyo, unaweza mtesa kwa mateso yote yanayoweza pokelewa; unaweza chukua uzima wake. Lakini Kama kwa hayo yote ataendelea kuniamini hata ukimua, hautaweza kumponda kichwa chake, hautaweza kuharibu fikara zake, tabia yake haiwezi guzwa—unaweza muuma tu kisigino. Unaweza guza uzima wake wa kimwili lakini hauwezi guza tabia yake ya uungu, uzima wake wa roho wa milele.

Kama ni mwaminifu, unapoteza. Nitakuponda kichwa. “utashushwa mpaka kuzimu; Mpaka pande za mwisho za shimo.” (Isa 14:15), “Nimetokeza moto kutoka ndani yako, nao umekuteketeza, nami nimekufanya kuwa majivu juu ya nchi, machoni pa watu wote wakutazamao.” Ezekieli 28:18.

Vingvi vilikuwa juu sana. Hatima ya mbingu ilikuwa imewekwa kwenye mizani. Aliyekuwa mshindi anachukua maagano yote. Ilikuwa agano la milele. Mungu angemtuma mwanawe “akifanywa kwa mfano wa mwili wa dhambi” kuishi maisha kama tu mtu lazima aishi, akiwekwa wazi kwa mtihani na majaribu yote, shinikizo na uchungu, ambayo mwanadamu lazima akumbane nayo. Angekubali “utenda kazi wa sheria kuu ya urithi” katika kuchukua asili yetu ya binadamu iliyoanguka. (*Desire of Ages* uk. 49).

Theolojia mpya hukomea pale na hukataa ukweli huu wakupendeza ambao unahimiza pakubwa. Badala yake wanauita “imani potofu ya asili-ya dhambi-ya” na kijigamba kwamba kosa “Lililoenea” “lilipata tiba kwa kupunguza andiko la kuhuzunisha katika Somo la Biblia lililorekebisha la mwaka wa 1949.” LeRoy Froom, *Movement of Destiny*, 1971, uk. 465.

Lakini Kristo hakufanywa kwa mfano wa nia ya dhambi. Alipokea nia isiyokuwa ya dhambi kamilifu kutoka kwa Baba yake, isiyochafuliwa na dhambi, bila upendeleo wowote wa uovu, safi katika fikara na nia, ikifikiria mawazo yake na kufuata njia zake. Angemtegemea Baba yake kikamilifu kwa vitu vyote. “Maisha yake yalikuwa mawazo ya Mungu

yakionyeshwa katika ubinadamu.”
R&H Feb. 15, 1898

Hii ndiyo nia ambayo Yesu anataka kutupa, kuzaliwa ndani yetu.

“Kwa sababu **Yesu Kristo na uwepo wake, nia ya Mungu**, hurejea katika nafasi ambayo imeondolewa. Mfano wa Mungu hurejea katika nafasi ambayo imetengwa na uongo wa Shetani.” A. T. Jones, *General Conference Sermons* #13, uk.13

Yesu hutupa nia yake kukaa ndani yetu kwa Roho wake. Roho wake ni nia yake. Huwasiliana nasi kupitia kwa nia yetu. Tunaposhikilia ukweli wa utoaji wake wa ajabu, na kutenda uwepo wa Yesu, basi tutashuhudia Msaidizi kwa kweli; tutashuhudia uwezo pekee ambao unawezakataa majaribu na kushinda dhambi. Lazima tuwe na Nia yake ndani yetu.

“Adui alishindwa na Kristo katika asili yake ya ubinadamu. Nguvu za Uungu wa Mkombozi zilikuwa zimefichwa. Alishinda katika asili ya mwanadamu, akimtegemea Mungu kwa nguvu. Hii ndio fadhila ya yote.” *Youth's Instructor*, Aprili 25, 1901

Ni fadhila yetu kumtegemea Mungu kwa nguvu za kumshinda adui katika asili yetu ya wanadamu. Sio hicho tunataka? Mungu anaitaka. Anataka kutupa nguvu hii: uwepo wake, nia yake.

“Katika ubinadamu Kristo alikuwa anamtegemea Baba, kama wanadamu sasa wanamtegemea Mungu kwa nguvu za uungu katika kufikia ukamilifu wa tabia.” *Signs of the Times*, Julai 3, 1907

Tunamtegemea Mungu kikamilifu kwa uwezo wa uungu katika kupata tabia kamilifu, mawazo ambayo ni kamilifu uzao wa mawazo yake. Roho Mtakatifu, Roho wa Mungu, Roho wa Kristo, ni njia ya Biblia ya kuelezea uwezo huu.

“Hatuwezi weka wazi nafsi zetu, lakini mawazo yake ya uungu, tunaweza weka wazi nafsi zetu za ubinafsi wa uovu na kisha kwa uwezo huo wa uungu nia ya Yesu Kristo, ya Mungu Baba, huja kwetu na kutuhifadhi kutoka kwa nguvu ya majaribu.” A.T. Jones, *General Conference Sermons*, 1895 #15 uk. 28-30.

Nguvu hii ni jalali.

“Mapenzi ya mwanadamu yanaposhirikiana na mapenzi ya Mungu, yanakuwa jalali. Chochote ambacho kinafaa kutendwa kwa amri yake kinaweza kamilishwa kwa nguvu zake. Zabuni zake zote ni za kuwezesha.” *Christ's Object Lessons* uk. 333

Ina nguvu zaidi kuliko yeye aliye katika ulimwengu. Tunaposhikilia mkono wa Mungu hatuonekani. Lakini hatuwezi guza tu mkono wake mara moja. Kama Naamani hangeweza kuingia majini mara moja kuponya ukoma wake, lazima daima tudumu ndani ya Yesu na kujazwa na nguvu za nia yake.

“Maombi ya daima, bila kukoma na kwa imani yatatuleta katika nuru na nguvu kushinda mashambulizi makali ya adui. ...watu dhaifu na waovu hawawezi kuwa salama isipokuwa Mungu adhihirishe nuru yake kila siku na kuweka ndani yake nguvu zake.” *Bible Echo* Feb. 1, 1893

Mgeuzwe kila siku kwa kufanywa upya nia zenu (Rum 12:2) kufanywa imara kwa nguvu, kwa kazi ya Roho wake katika utu wa ndani (Efe 3:16) ikiwa Roho wa Mungu anakaa ndani yenu...Roho wa Kristo (Rum 8:9).

“Shetani alitangaza kwamba haingewezekana kwa wana na binti wa Adamu kutunza sheria ya Mungu, na kwa hivyo akamshtaki Mungu juu ya kukosa hekima na upendo. Kama hawawezi itunza sheria, basi kuna tatizo na Mpaji wa sheria. Wanadamu ambao wako chini ya utawala wa Shetani hurudia mashtaka haya dhidi ya Mungu, katika kusisitiza kwamba wanadamu hawawezi kutunza sheria ya Mungu.” *Signs of the Times* Jan. 16, 1896

Shetani alimweka Mungu katika changamoto ya kuduwa. Sheria yako haiwezekani kwa jamii ya mwanadamu. Hawawezi itunza, hawataki kuitunza. Majaribio yako katika kumfanya mtu kwa mfano wako wewe mwenyewe ni kushindwa kikamilifu. Kwa kweli, naweka dau kwamba kama ukija kwa umbo la mwanadamu hauwezi itunza wewe mwenyewe. Ubinadamu hauna kile ambacho kinahitajika. Ni viumbe wenye kasoro. Ulimvuma.

Hivyo Mungu alikubali changamoto.

“Yesu alijinyenyekeza, akivika uungu wake na ubinadamu, ili aweze kusimama kama kichwa na mwakilishi wa familia ya mwanadamu, na kwa amri na mfano alikemea dhambi katika mwili, na akaupa uongo wa shetani hukumu. Aliwekwa wazi kwa majaribio makali ambayo asili ya mwanadamu inaweza jua, ila hakufanya dhambi; kwa kuwa dhambi ni uasi wa sheria.” *Ibid.*

Ni nini siri kwa mafanikio yake?

“Kwa imani alishikilia uungu, kama tu ubinadamu unaweza shikilia uwezo mkuu kupitia kwake. Ingawa alijaribiwa katika hali zote kama wanadamu wanaweza jaribiwa, hakutenda dhambi.” *Ibid.*

“Kuhusisha kwa asili yake nguvu ambayo haiwezekani kwa mwanadamu kuwa nayo katika mgogoro na shetani, ni kuangamiza ukamilifu wa ubinadamu. Utiifu wa Kristo kwa Baba yake ulikuwa utiifu sawa uliohitajika kwa mwanadamu. Mwanadamu hawezi shinda majaribu ya Shetani isipokuwa kama nguvu ya uungu itendavyo katika ubinadamu. Bwana Yesu alikuja ulimwenguni mwetu, sio kudhihirisha kile Mungu katika utu wake mwenyewe wa uungu anaweza fanya, lakini **kile anaweza fanya kwa ubinadamu**. Kwa imani mwanadamu atakuwa mshirika wa asili ya uungu, na kushinda kila jaribu ambapo limemzingira.” *Signs of the Times* Aprili 10, 1893

Kwa njia nyingine, mtu *anaweza* kuwa na uwezo sawa ambao Kristo alikuwa nao katika mgogoro wetu na Shetani. Mwanadamu *anaweza* shinda majaribu ya Shetani kwa vile uwezo wa uungu hutenda ndani ya ubinadamu wetu. Yesu alikuja kudhihirisha kile anaweza tenda *kupitia* ubinadamu. Tunaweza shinda majaribu yote kwa imani.

Utatu hudai mtu mmoja kuwa mwanadamu, kuishi bila dhambi, na akafa kifo cha mwanadamu, akajifufua mwenyewe pamoja na maisha yake ya uungu ambayo hayakufa kweli, kisha akamtuma mtu mwingine kuwafundisha wanadamu jinsi ya kushinda dhambi, mtu wa tatu ambaye hata hana uzoefu wowote

binafsi wa kukataa majaribu katika mwili wa ubinadamu.

Mpangilio kama huo hutuacha na Mkombozi ambaye kamwe hakuwa wa kufa kwa kweli, kamwe kweli hakuwa bila uwezo kama sisi, na bila shaka sio mfano halali kwetu kufuata. Ni tofauti kwetu isiyo kuwa na mfano, akitumia uwezo ambao hatuna. Na tunapata “mwingine” Msaidizi mwenye tajriba kabisa.

Lakini msifu Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo ambaye alikuwa tayari kumuachilia Mwanawe wa pekee, mng’ao wa utu wake mwenyewe kuwa mmoja wetu, kuishi jinsi ambavyo lazima tuishi, kukabiliana na majaribu ya ibilisi jinsi ambavyo lazima tukabiliane, kutuonyesha kile ambacho imani ya Yesu ni — kutegemea kikamilifu uwezo wa Mungu akiishi katika mwili wa dhambi wa mwanadamu, akidumu katika Baba ili kutenda mambo yote kupitia yeye amtiaye nguvu.

Na usifu Jabari pekee, Mungu Mwenyezi ambaye pekee anadumu milele, mwenye uzima ndani yake na amempa Mwanawe kuwa na uzima ndani yake, kuzaliwa kwa Roho, ambaye licha ya kuwa sawa na Mungu Baba yake, alijiweka wazi, akaweka kando nguvu zake za uungu, na akajinyenyekeza kwa hiari kufanyika mwili, kuzaliwa na mwanamke, akichukua mwili wa Ibrahimu na Daudi, akifanywa kwa mfano mwili wa dhambi ili apate kujaribiwa katika sehemu zote kama tunavyo, ili aweze guzwa na hisia za udhaifu wetu, ili aweze kuwa Kuhani Mkuu mwaminifu na mwenye huruma, ili aweze kujifunza utiifu kupitia kwa kuteseka na machozi, akiruhusu Baba yake kudumu ndani yake kusema maneno na kutenda kazi, ili aweze kuonja kifo kwa ajili ya watu wote, ili aweze kufanywa dhambi ambaye hakujua dhambi, ambaye alichukua dhambi zetu katika mwili wake mtini, akiweka Roho wake mikononi mwa Baba yake, na kuitoa nafsi yake kwa kifo.

Na umsifu Mungu na Baba wa Bwana wetu ambaye hututumia Roho wa Mwanawe kutuongoza katika kweli yote, kuwa wakili wetu pamoja na Baba, kutuombea, kushuhudia na roho wetu, kutupa uwezo wa kufanyika wana wa Mungu, akilia Abba.

“Kama wanadamu **wataichukulia Bibilia inavyosoma**, kama hakungekuweko walimu wa uongo kuwapotosha na kukanganya mawazo yao, kazi itakamilishwa ambalo litawafanya malaika kufurahi na ambalo litaleta kwa Kristo maelfu na maelfu ya watu ambao wanahangaika katika kosa.” *Great Controversy* 598

“Mungu huwatumia nuru kuwaonyesha ukweli, lakini **wanakataa kulichukulia Neno la Mungu linavyosoma**. Wanakubali kosa, wakichagua uongo wa Shetani badala ya ‘Bwana anasema.’” *Manuscript 19, 1894 Evangelism* uk. 239

“**Neno la Mungu, jinsi linavyosoma tu**, liko na kiini hasa cha ukweli.” *Medical Evangelist* Oct 1, 1909

“Tunafaa **kuchukulia Neno la Mungu jinsi linavyosoma**, maneno ya Kristo jinsi ameyanena.” *Signs of the Times*, Aug. 18, 1887

“**Bibilia, jinsi tu inavyosoma**, inapaswa kuwa muongozo wetu.” *Review and Herald*, Sept 28, 1897

“Ndugu, **shikilia Bibilia yako, jinsi inavyosoma**, na uache upinzani wako kuhusiana na uhalali wake, na kutii Neno, na hakuna hata mmoja wenu atapotea.” *Selected Messages* Kitabu cha 1 uk. 18

Ye yote anayedumu katika mafundisho ana Baba na Mwana pia. 2Yohana 9

Pambano juu ya Roho

Chapisho hili la *Theos* linachunguza kwa undani utambulisho wa Roho Mtakatifu.

Tumepewa ushauri mwingi juu ya mada hii muhimu. Tunaambiwa kwamba "ukimya ni dhahabu" katika eneo la kujadili "asili" ya Roho, *ni nini*.

"Sio muhimu kwetu kuweza kufafanua Roho Mtakatifu ni nini. Kristo anatuambia kwamba Roho ndiye Mfariji, 'Roho wa kweli, anayetoka kwa Baba.' " *Acts of the Apostles*, p. 51 1911; Letter to Brother Chapman Juni 11, 1891; Manu-script Release volume 14, No. 1107

"Sura ya Roho Mtakatifu ni siri ya ajabu. Wanadamu hawawezi kuelezea, kwa sababu Bwana hajawafunulia. ... Kuhusu mafumbo kama haya, ambayo ni marefu sana kwa uelewa wa mwanadamu, ukimya ni dhahabu. " *Acts of the Apostles*, p. 52

Lakini lazima tujue Roho Mtakatifu *ni nani*. Hatima yetu ya milele inategemea tunaabudu nani. Kesi ya utambulisho wa kutoelewa hapa

itakuwa mbaya. Je! Tutamwabudu Mwanakondoo au bila kujua yule Mnyama aliye kama Mwanakondoo?

Maandiko yanafunua wazi Roho wa Mungu katika hali ya kibinafsi na tabia na sifa ambazo ni za kila mtu. Roho inasemwa;

Jua mambo ya Mungu (1Wakor 2:11)
Tafuta mioyo yetu (1Wakor 2:10)
Nena nasi (Matendo 1: 16; 8: 29; Ufu 2: 7)
Tufundishe (Luka 12:12; Yohana 14:26)
Tuelekeze (Matendo 8: 29; 11: 12; 16: 6; 10: 20)
Mwongozo (Yohana 16:13)
Sikia (Yohana 16:13)
Msaada (Warum 8:26)
Osha, Thibitisha, Takasa (1Wakor 6:11)
Guna na kutuombe (Warumi 8:26)
Tushuhudie (Matendo 20: 23; Ebr 10:15)
Kemea ,hukumu (Yohana 16: 8)
Kuingilia kati (Rum 8:26)
Kuwa na huzuni (Efe 4:30)
Kutukanwa (Marko 3:29)

Biblia pia hufunua roho ya mwanadamu kuwa na sifa zile zile. Inaweza;

Elewa (Ayubu 20: 3)
Tafuta (Zab 20:27)
Ongea (1Wakor 14: 2)
Jumuika (Zab 77: 6)
Toa ushuhuda (Warum 8:16)
Jaribu (Ayubu 32:18)
Furahi (Luka 1:47)
Mtukuza Mungu (1Wakor 6:20)
Omba, bariki (1Wakor 14:14, 16)
Utambuizi (Marko 2: 8)
Pumua kwa kina (Marko 8:12)
Ibada (Yohana 4:24)
Pimwa (Yohana 3:34)
Jeruhiwa (Mit 18:14)
Kuwa na wivu (Hes 5:14)
Kuwa mwaminifu (Mithali 11:13)
Nyamaza (1Pet 3: 4)
Jisikie uzito, uchungu, huzuni, huzuni (Isa 61: 3; Kut 6: 9; 1Sam 1:15; 1Waf 5:21; Ayubu 21: 4)

Haishangazi kweli kwamba Roho wa Mungu na roho ya mwanadamu hushiriki sifa sawa za utu kwa sababu mwanadamu ameumbwa "kwa mfano wa Mungu." Roho ya mwanadamu pia

huitwa "moyo wa mwanadamu" (1Wakor 2: 9), "mtu wa ndani" (Waefe 3:16), "mtu wa ndani" (Warum 7:22; 2Wakor 4:16). Roho ya mwanadamu iko "ndani" (Zek 12: 1; Zab 43: 4; Isa 26: 9), "katikati ya mwili wangu" (Dan 7:15). Ni "kufanywa upya kulingana na sura" ya Muumba wetu tunapo "vaa mtu mpya" (Wakor 3: 9). Roho hii ya ndani ya kibinadamu akilini inalinganishwa na "mtu wa nje," "mzee" wa mwili, mwili wa mwanadamu.

"Mtu alikuwa na sura ya Mungu, kwa sura ya nje na kwa tabia." *Patriachs and Prophets* uk. 45

Lakini roho ya mwanadamu sio Roho wa Mungu kwani "Roho mwenyewe hushuhudia pamoja na roho zetu" (Warum 8:16). Kwa hivyo, roho ya mwanadamu ni kitovu cha fikira, hisia, na mapenzi ya mwanadamu; ndipo Roho wa Mungu anafanya kazi ili kufanya upya roho ya akili zetu (Waefe 4:23).

Vivyo hivyo, Roho wa Mungu na roho ya mwanadamu pia huitwa "pumzi ya uzima." Bila mwili hufa. Lakini haiwezi kufanya kazi bila mwili "Kwa maana mwili bila roho umekufa" (Yakobo 2:26). Roho ya mtu wakati wa kifo inarudi kwa Mungu kwa utunzaji salama hadi ufufuo.

"Roho, tabia ya mwanadamu, inarejeshwa kwa Mungu, ili ihifadhiwe. Katika ufufuo kila mtu atakuwa na tabia yake mwenyewe." (SDABC Juzuu 6, uk. 1093).

Roho ya mwanadamu haina uhai wa ndani kama kiumbe hai tofauti. Nafsi hai, inayofikiria inaweza tu kuwepo wakati roho, pumzi ya uhai, inakaa ndani ya mwili. Roho ni programu inayoendeshwa ndani ya viungo vya mwili. Kwa hivyo, hakuna maelezo yanayoonekana ya roho ya mwanadamu; haisemi kamwe kuwa na umbo au mwili.

Vivyo hivyo, maandiko mengi yanaelezea Roho wa Mungu kwa

maneno yasiyo ya kibinadamu. Kwa mfano, Roho Mtakatifu ameonyeshwa kama

Zawadi (Matendo 10:45; 1Tim 4:14)
Njiwa (Math 3:16)

Upepo (Matendo 2: 2; Yohana 3: 8)
ambayo imepuliziwa sisi (Yohana 20:22)

Mafuta (Zab 45: 6; Matendo 10:38; Mt 25: 1-10)

ambayo hutiwa (Matendo 2: 4,17,33)
juu ya mwili wote (Yoeli 2:28)

Maji (Yohana 4:14;)

ambayo tunaweza kunywa (Yohana 7: 37-39)

Moto (Matendo 2: 3)

ambayo inaweza kuzimwa (1Wathes 5:19)

Maneno (Yohana 6:63)

Kwa kuongeza, Roho wa Mungu ni;

Maisha (Warumi 8:10)

Inaweza kuwekwa ndani yetu (Isa 63:11)

Inaweza kuchochewa ndani yetu (2Tim 1: 6)

Anaweza kutujaza (Efe 5:18)

Hutufanya upya (Tito 3: 5)

Imemwagika katika mioyo yetu (Rum 5: 5)

Lakini ukweli wa Roho hauwezi kukanushwa. Roho Mtakatifu yupo, ana nguvu, na ana ushawishi binafsi katika maisha ya wanadamu. Hata hivyo, kuna uhakika wa kweli kwa wengi juu ya utambulisho wa Roho. Je! Ni Roho wa Mungu tu au yeye ni Mungu Roho?

Kulikuwa na makubaliano ya wazi kati ya Wasabato wa mapema juu ya mada hii. Kwa zaidi ya miaka 40, walifundisha imani thabiti kwamba Roho wa Mungu alikuwa uwepo na nguvu ya Mungu kama ilivyoelzwa katika Zaburi ya 139. James White aliunda na Uriah Smith alieneza hii katika Kanuni za Msingi za asili zilizochapishwa kwanza kwenye toleo la kwanza la 1874 *Sign of the Times*.

Baada ya kutaja kwa kifupi kwamba Roho Mtakatifu alikuwa uwepo wa

Mungu, Kanuni nambari 2 inaendelea na ukweli juu ya Kristo kama wakala wa Baba katika uumbaji, akichukua mbegu ya Ibrahimu na kukaa kati ya watu, akitufia msalabani na sasa mpatanishi wetu pekee katika patakatifu pa Mbinguni ambapo anafanya upatanisho na damu yake mwenyewe ambayo ni sehemu ya mwisho kabisa ya kazi yake kama kuhani.

Kanuni ya 3 inazungumzia msukumo wa Maandiko Matakatiifu; 4 inazungumzia kanuni ya ubatizo kwa kuzamishwa kukumbuka ufufuo wa Kristo; 5 hukiri hitaji la kuzaliwa upya, nk.

Jambo ni kwamba hakuna ufafanuzi zaidi juu ya Roho Mtakatifu kama mshiriki wa tatu wa Uungu, zaidi ya kile kinachotajwa katika kanuni ya kwanza - kwamba Mungu mmoja yuko kila mahali na yupo na mwakilishi Wake, Roho Mtakatifu.

Imani hii kwa kweli ilishikiliwa "kwa umoja" na kanisa kwa miongo mingi. Miezi michache tu baada ya Kanuni za Msingi kuonekana

katika Ishara, James White aliandika mhariri akipanua imani hii inayoitwa, "*The Spirit of Christ in the Prophets*."

"**Roho wa Kristo** aliongoza wafuasi wa nyakati za zamani."

"**Roho wa Kristo** alikuwa ndani ya Henoko"

"**Roho wa Kristo** alishuhudia katika Musa kwamba Kristo, kama nabii, au mwalimu, angefanana na yeye mwenyewe. Kwa hivyo watu wa nyakati zetu ambao wanajitahidi kuonyesha utofauti mkubwa kati ya mafundisho ya Musa na yale ya Mwana wa Mungu hawana **akili ya Kristo**."

"Malaika aliyewatangulia, Kut. 23:20, 21, 23; 14:19; 32:34; 33: 2, 14; Hesabu. 20:16; Josh. 5:13, 14;

FUNDAMENTAL PRINCIPLES.

Is presenting to the public this synopsis of our faith, we wish to have it distinctly understood that we have no articles of faith, creed, or discipline, aside from the Bible. We do not put forth this as having any authority with our people, nor is it designed to secure uniformity among them, as a system of faith, but is a brief statement of what is, and has been, with great unanimity, held by them. We often find it necessary to meet inquiries on this subject, and sometimes to correct false statements circulated against us, and to remove erroneous impressions which have obtained with those who have not had an opportunity to become acquainted with our faith and practice. Our only object is to meet this necessity.

As Seventh-day Adventists, we desire simply that our position shall be understood; and we are the more solicitous for this because there are many who call themselves Adventists, who hold views with which we can have no sympathy, some of which, we think, are subversive of the plainest and most important principles set forth in the word of God.

As compared with other Adventists, Seventh-day Adventists differ from one class in believing in the unconscious state of the dead, and the final destruction of the unrepentant wicked; from another, in believing in the perpetuity of the law of

God, as summarily contained in the ten commandments, in the operation of the Holy Spirit in the church, and in setting no times for the advent to occur; from all, in the observance of the seventh day of the week as the Sabbath of the Lord, and in many applications of the prophetic scriptures.

With these remarks, we ask the attention of the reader to the following propositions which aim to be a concise statement of the more prominent features of our faith.

1. That there is one God, a personal, spiritual being, the creator of all things, omnipotent, omniscient, and eternal, infinite in wisdom, holiness, justice, goodness, truth, and mercy; unchangeable, and everywhere present by his representative, the Holy Spirit. Ps. 139 : 7.

2. That there is one Lord Jesus Christ, the Son of the Eternal Father, the one by

Matendo 7:37, 38 alikuwa Bwana Yesu Kristo. "Kwa maana jina langu liko ndani yake." "Lugha kama hiyo haiwezi kutumiwa kwa mwingine ila Mwana wa Mungu." "Huyu [Musa] ndiye aliyekuwa katika kanisa jangwani pamoja na malaika [Kristo] aliyesema naye [Musa] katika Mlima Sinai ..."

"Nahodha wa jeshi la Bwana ni kichwa juu ya malaika, au malaika mkuu wa Yuda 9, na Bwana mwenyewe wa 1 Wathesalonike. 4:16. " "Mikaeli na malaika zake"

"Roho wa Kristo alikuwa ndani ya Abeli."

"Roho wa Kristo alikuwa ndani ya Danieli"

"Roho wa Kristo alikuwa ndani ya Isaya"

Halafu Yakobo anaangalia jinsi "Roho wa Kristo" huyu alivyopewa manabii. Anaanza na Danieli 10.

"Nikasikia sauti ya mtu kati ya kingo za Ulai, ambayo iliita, na kusema, Gabrieli, mfanye mtu huyu aelewe maono haya." Amri hii kwa Gabrieli kumfundisha zaidi nabii Danieli ilitoka kwa Mikaeli, kwani hakuna mwingine aliyeshikilia naye katika mambo ya unabii. Kwa hivyo Mikaeli, au Mwana wa Mungu, akiwa amepokea vitu vikubwa vya unabii kutoka kwa Baba, huwaonyesha malaika Gabrieli, na agizo la yeye kuwafunulia nabii Danieli. "

"Kuna ulinganifu wa kushangaza katika njia ambayo unabii wa kitabu hiki ulitolewa, katika kipindi cha Wayahudi, na jinsi kitabu cha mwisho cha Agano Jipya kilitolewa, katika kipindi cha Kikristo.

Kitabu cha Ufunuo kinafungua hivi: 'Ufunuo wa Yesu Kristo, ambao Mungu alimpa, kuwaonyesha watumwa wake mambo ambayo hayana budi kutokea hivi karibuni; naye akatuma na kuashiria kwa malaika wake kwa mtumwa wake Yohana. 'Sura. 1: 1. Walitoka kwa Baba kwenda kwa Mwana, na wote walionyeshwa kwa malaika na Mwana, kufunuliwa na wao kwa Danieli na kwa Yohana, kwa faida ya watumishi wa Mungu. Lengo la moja lilikuwa kuonyesha 'yatakayokuwa siku za mwisho,' Dan. 2:28, na lengo la mwingine ni kuonyesha 'mambo ambayo lazima yatimie hivi punde.' Ufu. 1: 1. "

Anahitimisha kwa kunukuu Waefeso 2: 11-19 kuonyesha kwamba manabii na mitume wa Agano la Kale na Jipya waliunganishwa kuwa "mtu mmoja

mpya" na Roho yule yule, Roho wa Kristo. "Kwa maana kupitia yeye [Kristo] sisi [Mataifa na Wayahudi] tunaweza kufikia kwa Roho mmoja kwa Baba." (mabano katika asili).

Kufuatia 1888 General Conference mnamo 1890 Ellet Waggoner alichapisha maelezo yake ya uwasilishaji katika mfumo wa kitabu uitwao "Kristo na haki yake." Wakati wa majadiliano yake juu ya umoja wa Kristo na Baba yake, Waggoner alitoa maoni juu ya Roho yao.

"Mwishowe, tunajua umoja wa Kiungu wa Baba na Mwana kutokana na ukweli kwamba wote wana Roho yule yule. Paulo, baada ya kusema kwamba wale walio katika mwili hawawezi kumpendeza Mungu, anaendelea: 'Lakini ninyi hamko katika mwili, bali katika Roho, ikiwa kweli Roho wa Mungu anakaa ndani yenu. Sasa ikiwa mtu yeyote hana Roho wa Kristo, huyo si wake. 'Rum. 8: 9. Hapa tunaona kuwa Roho Mtakatifu ni Roho wa Mungu na

The Signs of the Times.

"Can ye not discern the signs of the times?"

EDITORS,

E. J. WAGGONER, M. C. WILCOX, C. P. BOLLMAN.

SPECIAL CONTRIBUTORS,

ALONZO T. JONES, S. N. HASKELL.

Roho wa Kristo. " CHR uk. 23, 24.

Uhariri unaonekana katika *Signs of the Times* toleo la Oktoba 4, 1889 juu ya mada ya Roho Mtakatifu na Malaika. Kulikuwa na wengine wakati huu ambao walikuwa na maoni ya kuwa Roho Mtakatifu alikuwa kweli huduma ya malaika ambao ni "roho zinazohudumia."

C.P. Bollman alijibu swali.

"Kwamba Roho wa Mungu alikuwepo kabla ya uumbaji na alikuwa mwigizaji mzuri katika uumbaji, inaonekana kutoka Mwa. 1: 2 na pia kutoka Zab. 104: 30. Maandiko haya hakika

yanafundisha kwamba Roho wa Mungu ni nguvu ya isiyoonekana ambayo vitu vyote viliumbwa; lazima, kwa hivyo, ilikuwa mbele ya malaika, na kwa nguvu hii wao, kwa pamoja na viumbe vingine vyote, lazima wameumbwa. Kwa kweli tunaolewa kutoka kwa Ayubu 38: 4-7 kwamba malaika walikuwepo kabla ya kuumbwa kwa dunia hii, lakini hiyo haidhoofishi hata kidogo nguvu ya kile kilichosemwa, kwani, kama itakavyoonekana sasa, Maandiko wazi hufundisha kwamba malaika wameumbwa kuwa viumbe. Waliumbwa na Mwana wa Mungu kupitia nguvu ya Roho mtakatifu; hii tunajua kutoka Wakol. 1:16 na 17, na kutoka Eze. 28:15, andiko la mwisho linasema wazi kwamba Shetani aliumbwa. ”

"Kwamba Roho wa Mungu ni sehemu ya Mungu, na kwa hivyo ni ya kimungu, inaonyeshwa wazi na 1 Kor. 2:11, ambayo kwa kweli inafundisha kwamba Roho wa Mungu ni sehemu ya Mungu kama vile roho ya mwanadamu. Mtume anasema: "Ni mtu gani ajuaye mambo ya mtu, isipokuwa roho ya mwanadamu iliyo ndani yake? vivyo hivyo hakuna mtu ajuaye mambo ya Mungu, ila Roho wa Mungu. " Kifungu hiki kinaonyesha uhusiano wa karibu kati ya Mungu na Roho ambao hauwezi kueleweka kwa malaika, kwa kuwa tunasoma (1 Petro 1:12) kwamba kuna vitu kadhaa ambavyo walitamani kutazama, vinaonyesha wazi kuwa ni viumbe vyenye mwisho, tegemezi kwa kiunga cha kujua juu ya ufunuo na utafiti, kama vile mwanadamu alivyo. Hii peke yake inazuia wazo kwamba wao ni Roho wa Mungu, anayejua mambo ya Mungu. ”

"Inaweza kupingwa, hata hivyo, kwamba kwa kusema kwamba uumbaji ni Roho tunapingana na maandiko hayo ambayo yanataja uumbaji wa Mwana. Lakini hatufanyi chochote cha aina hiyo. Ni kweli kwamba Biblia inataja uumbaji kwa

Mwana, lakini, kama tulivyoonyesha, pia inahesabu kuwa ni Roho; [labda ni moja na sawa] kwa hivyo tumefungwa kwa hitimisho moja, yaani, kutumia maneno ya mhariri wa zamani wa jarida hili, kwamba "Roho wa Mungu ni nguvu ya kushangaza ambayo hutoka kwenye kiti cha enzi cha ulimwengu, na ambaye ni muigizaji mzuri katika kazi ya uumbaji na ukombozi, ”na kwamba nguvu hiyo iliongozwa na Mwana wa Mungu, ambaye kupitia kwake, mtume anatangaza," vitu vyote viliumbwa, vilivyo mbinguni, na kwamba viko duniani, vionekavyo na visivyoonekana, iwe ni viti vya enzi, au enzi, au mamlaka; vitu vyote viliumbwa na yeye, na kwa ajili yake; yeye amekuwako kabla ya vitu vyote, na kwa yeye vitu vyote hushikamana. ” Wakol 1:16, 17. ” (maoni ya mabano yameongezwa)

Ellen White alizungumzia suala hili wakati akimjibu ndugu Chapman, ambaye aliamini kati ya mambo mengine kwamba "**Roho Mtakatifu sio Roho wa Mungu, ambaye ni Kristo, lakini malaika Gabrieli.**" Baada ya kunukuu Yohana 14: 16-17 anasema,

"Hii inahusu uwepo wa kila mahali wa Roho wa Kristo, anayelitwa Mfariji." 14MR uk. 179 (Barua 7, 6-11-1891)

Miezi mitatu tu mapema, Uriah Smith alitoa mahubiri ya Sabato asubuhi ambayo alielezea wazo lile lile juu ya Roho.

"**Anaitwa Roho wa Milele;** ni roho ambaye anajua yote na yuko kila wakati; ni roho iliyosonga, au kuzagaa, juu ya uso wa maji katika siku za mwanzo wakati machafuko yalitawala, na kutoka kwenye machafuko uliletwa uzuri na utukufu wa ulimwengu huu. ” *Jarida la General Conference* Machi 18, 1891

Mnamo 1895 Ellen White alielezea zaidi juu ya Kristo aliye karibu.

“Akiwa amechoshwa na ubinadamu, Kristo hangeweza kuwa kila mahali kibinafsi; kwa hivyo ilikuwa kwa faida yao kabisa kwamba angewaacha, aende kwa baba yake, na atume Roho Mtakatifu kuwa mrithi Wake hapa duniani. Roho Mtakatifu **mwenyewe** amejitenga na utu wa ubinadamu na kujitegemea kwake. Angejionyesha kama yuko mahali pote na Roho Wake Mtakatifu, kama kila mahali. ” 14MR MS 1084, p. 21, Februari 18, 1895

Kwa sababu Kristo alikuwa amelemewa na ubinadamu, hangeweza kuwa kila mahali kibinafsi. Kwa hivyo, alijitenga (akajiondoa, akavuliwa, akajitolea) utu wake wa kibinadamu ili aweze kujiwakilisha mwenyewe kama yuko mahali pote na Roho wake, kama Yule wa Karibu.

'Roho Mtakatifu ni Mwenyewe'. Je! Yeye *mwenyewe* anataja Roho au Kristo? Sentensi inayofuata inafafanua. Angalia viwakilishi. "Yeye (Kristo) angejiwakilisha mwenyewe (Kristo) akiwa mahali pote *kwa* Roho Wake (Kristo)."

Wakati nukuu hii ilijumuishwa katika *Desire of Ages* miaka mitatu baadaye ilionekana katika fomu ya kupendeza zaidi:

"Roho Mtakatifu ndiye anayewakilisha Kristo, lakini amejitenga na utu wa ubinadamu, na anayejitegemea. Akiwa amebanwa na ubinadamu, Kristo hangeweza kuwa kila mahali kibinafsi. Kwa hivyo ilikuwa kwa faida yao kwamba aende kwa Baba, na kumtuma Roho kuwa mrithi Wake hapa duniani. Hakuna mtu angeweza kuwa na faida yoyote kwa sababu ya eneo lake au mawasiliano yake ya kibinafsi na Kristo. Kwa Roho Mwokozi angeweza kupatikana kwa wote. Kwa maana hii angekuwa karibu nao kuliko kama asingepanda juu. ” *Desire of Ages* p. 669.

"Yeye mwenyewe" ameondolewa, lakini Roho bado amegawanyika utu wa kibinadamu wa Kristo. Ikiwa Roho

sio Kristo mwenyewe inawezaje kugawanywa na kitu ambacho hakijawahi kuwa nacho? Mwana wa Mungu tu ndiye aliyechukua ubinadamu; Kristo tu ndiye angeweza kuondoa hiyo. Roho wake ni Yeye mwenyewe, mtu yule yule, kitambulisho hicho hicho, lakini ametengwa na ubinadamu wake.

Derire of Ages ilikuwa na zaidi ya kusema juu ya uwepo wa Kristo.

“Baada ya kupaa Kwake Yeye [Yesu] alipaswa kutokuwepo kibinafsi; **lakini kupitia Mfariji bado angekuwa pamoja nao**, na hawakutakiwa kutumia wakati wao kuomboleza. Hivi ndivyo Shetani alitaka. Aliwataka wape ulimwengu maoni kwamba walikuwa wamedanganywa na wamekata tamaa; lakini kwa imani walipaswa kutazama patakatifu hapo juu, ambapo Yesu alikuwa akiwahudumia; walipaswa kufungua mioyo yao kwa **Roho Mtakatifu, mwakilishi Wake**, na kufurahi katika **nuru ya uwepo Wake.**” *Desire of Ages* p. 277.

“Wakati Yesu anahudumu katika hekalu hapo juu, **Yeye bado ni kwa Roho wake** mtumishi wa kanisa hapa **duniani**. Ameondolewa kwenye jicho la akili, lakini ahadi Yake ya kuagana imetimia, “Tazama, mimi nipo pamoja nanyi siku zote, hata mwisho wa ulimwengu.” Mt. 28:20.” *Ibid* uk. 166

Yesu alipokea Roho wa Baba yake, kama alivyofanya "vitu vyote," kwa urithi kama Mwana wa Mungu wa Mungu kutoka milele. Alipokea Roho wa Baba yake wakati alikuja ulimwenguni kuwa "wazi katika mwili."

Njiwa na Wingu

Yesu pia alipokea Roho ya Baba yake wakati alibatizwa, alipogeuzwa sura, alipofufuka kutoka kwa wafu.

Ya kuvutia kwetu ni onyesho la ubatizo wa Kristo. Badala ya kuonyesha kuonekana maarufu kwa

Roho Mtakatifu kama nafsi ya tatu ya Uungu, ni dhahirisho linaloonekana la utukufu wa Baba ili kufanana na sauti Yake inayosikika, ikichukua umbo la njiwa kuashiria Mwana.

“Kamwe malaika hawajawahi kusikiliza sala kama hii. Wana hamu ya kumfikishia Kamanda wao mpendwa ujumbe wa uhakika na faraja. Lakini hapana; **Baba mwenyewe** atajibu ombi la Mwanawe. **Moja kwa moja kutoka kwenye kiti cha enzi kutoa mihimili ya utukufu Wake.** Mbingu zimefunguliwa, na juu ya kichwa cha Mwokozi huteremka sura safi kama njiwa, - nembu inayofaa ya Yeye, mpole na mnyenyekevu.” *Ibid* uk. 112.

Yohana Mbatizaji aliambiwa angalie mtu ambaye angemwona "Roho akimshukia na kukaa" Yohana 1:33. Sisi pia, lazima tumwone Yule ambaye Roho alishuka na kukaa juu yake. Lazima "tumtazame Yesu, aliye Mwanzilishi na Mkamilishaji wa imani yetu" Waehr 12: 2. Yesu anataka kutupa kile alichopewa na Baba yake-utukufu wake, jina lake, neno lake, na Roho wake. Yesu ndiye anayebatiza kwa Roho na kwa moto. Kama vile Baba alimbatiza Mwanawe kwa Roho Wake mwenyewe, vivyo hivyo Yesu pia hutubatiza kwa Roho wake.

Yohana hakumjua (aya ya 31). Lakini Yohana alijua kwamba Yesu alikuwa "hodari" kuliko yeye mwenyewe (Mt 3:11). Yohana alielewa kuwa Yesu "atabatiza kwa Roho Mtakatifu" Yohana 1:33. Lakini Yohana alitumia

ubashiri kuhusu ujio wa pili wa kuvuna mavuno ya dunia na "kuteketeza makapi kwa moto usiozimika" (Mt 3:12) iliyotimizwa na karamu za vuli na unabii kuhusu dhahibu ya Mwana wa Mungu, "Mwana-Kondoo wa Mungu" (Yohana 1:29) wakati wa kuja kwake mara ya kwanza kutimizwa na karamu za masika.

Siku hatimaye ilifika wakati "mbingu zilimfunguliwa" (Yohana) na "akaona Roho wa Mungu akishuka kama njiwa na kumwangukia" (Yesu) Math 3:16, wakati Yesu alikuwa akiomba (Luka 3:21). Roho Mtakatifu alikuwa "katika umbo la mwili kama njiwa" Luka 3:22. Ndipo sauti iliyotoka "mbinguni ikasema, Huyu ni Mwanangu mpendwa" Math 3:17, "Wewe ni Mwanangu mpendwa; ndani yako nimependezwa" Luka 3:22. Hii ilikuwa mara ya kwanza kati ya mara tatu kwamba Yesu alisikia sauti inayosikika ya Baba yake. Kwa mara mbili za kwanza, Baba anamtambulisha Yesu kuwa Mwana wake mpendwa.

Isaya alikuwa ametabiri hata hii. "Tazama mtumishi wangu, ninayemshikilia; mteule wangu, ambaye nafsi yangu inampenda; Nimeweka Roho yangu juu yake" Isa 42: 1. Mathayo alitambua kuwa maneno haya yanamhusu Yesu. "Isaya akasema, Tazama Mtumishi wangu, niliyemchagua, mpendwa wangu, ambaye nimependezwa naye. Nitaweka Roho yangu juu yake" Math 12:18. Njiwa ilikuwa Roho ya Baba, ishara inayofaa pia kwa "Mungu wa amani" Waehr 13:20.

Tukio la pili lilikuwa kwenye mlima wa kubadilika sura. Yesu alichukua Petro, Yakobo, na Yohana "kwenda juu ya mlima mrefu" Math 17: 1. Huko "aligeuzwa sura," alibadilishwa, akabadilishwa mbele ya macho yao: "uso wake uking'aa kama jua," nguo zake "nyeupe kama nuru."

Baada ya Musa na Eliya kuonekana, wote sita "waliingia ndani ya wingu"

Luka 9:34. "Wingu angavu likawafunika" Math 17: 5. Kama vile "nguvu za Aliye juu" zilimfunika Maria (Luka 1:35) wakati Yesu "alipata mimba ya Roho Mtakatifu" Math 1:20, uwepo wa utukufu wa Baba ulionekana kama wingu kali likifunikwa wao. Hawakumwona Baba. Yesu alisema "Hakuna mtu aliyemwona Baba" Yohana 6:46, "hakuna mtu aliyemwona Mungu wakati wowote" Yohana 1:18, watu hata hawaja "ona umbo lake" Yohana 5:37. Lakini basi "sauti kutoka katika lile wingu ilisema, Huyu ni Mwanangu mpendwa, nimependeza naye; msikilizeni. "

Kama tu shahidi wa Baba wakati wa ubatizo wa Yesu, kulikuwa na dhahirisho linaloonekana na linalosikika la uwepo wa Baba. Katika moja Alionekana katika umbo la mwili lililofanana na njiwa, na kwa lingine kama wingu angavu linalokumbusha nguzo ya wingu iliyoongoza watu wa Mungu kupitia jangwa.

"Ni kwa njia ya Roho Kristo anakaa ndani yetu; na Roho wa Mungu, aliyepokelewa moyoni kwa imani, ndio mwanzo wa uzima wa milele. " *Desire of Ages*, ukurasa 388.

Ellen White kwa hivyo hutumika Warumi. 8: 9 kwa Roho wa Baba na Mwana.

"Walimwona Yeye" ambaye ulimwengu hauwezi kumpokea, kwa sababu haumwoni yeye, wala haumjui Yeye; lakini ninyi mnamjua; kwa maana anakaa ndani yenu, naye atakuwa ndani yenu. 'Yohana 14:17. Njia pekee ambayo tunaweza kupata uoga kamili zaidi wa ukweli ni kwa kuufanya moyo upole na kutiishwa na Roho wa Kristo. " *Ibid* uk. 494.

Wafariji Wawili

Yesu aliwaambia wanafunzi wake kwamba Roho wa kweli alikuwa pamoja nao na atakuwa ndani yao. Yohana 14:17. Yohana baadaye

alitangaza kwamba "Kweli hukaa ndani yetu na atakuwa nasi milele" 2Yohana 1: 2. Ukweli huu ni Roho yule yule wa ukweli, Mfariji ambaye Yesu aliahidi kumtuma baada ya kurudi kwa Baba. Huu "Kweli ulikuja kwa Yesu Kristo" Yohana 1:17. Yesu "amejaa kweli" Yohana 1:14. Yeye ndiye ukweli. Yohana 14: 6. Yeye ndiye "shahidi wa kweli" Ufu 3:14. Na kwa sababu Yesu ndiye Ukweli unaokaa ndani yetu, aliahidi "hatatuacha kamwe Ebr 13: 5 lakini atakuwa na sisi" siku zote hata mwisho" Math 28:20.

Kwamba Yesu ndiye Mfariji ambaye anakuja kukaa ndani yetu, ni dhahiri na inachanganya. Baada ya yote, alisema wazi, "Sitakuacha wewe peke yako (yatima): nitakuja kwako" Yohana 14:18. Hii ni taarifa wazi kabisa. Lakini basi pia alisema, "Nitamwomba Baba naye atakupa Mfariji mwingine" aya ya 16. Hii inasikika kana kwamba kuna Mfariji wa pili, tofauti: Yesu akiwa Mfariji wa asili, wakati Roho Mtakatifu, Roho wa ukweli, ni Mfariji mwingine tofauti.

Kwa hivyo, je! Kuna Wafariji wawili? Ndio. Lakini Yesu si Mfariji wa kwanza — Baba yake ndiye.

"Mungu, hata Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo" ni "Baba wa rehema na Mungu wa faraja yote" 1Wakor 1: 4.

Baba ndiye yule "atufarijiye katika dhiki zetu zote" aya ya 4.

Mungu huwafariji wale waliotupwa chini. 2Wakor 7: 6.

"Mungu wa faraja (faraja) awape ninyi kuwa na nia moja ninyi kwa ninyi" Warum 15: 5.

Mfariji Asili

"Mungu ni roho" Yohana 4:24 na Anampa Roho Wake Mwanawe "bila kipimo" Yohana 3:34. Yeye ndiye "Baba wa roho" Waebr 12: 9.

Na kabla ya Yesu kuzaliwa katika Bethlehemu, Roho wa Baba pia alikuwa anafanya kazi katika maisha ya watu.

Yohana Mbatizaji "alijazwa na Roho Mtakatifu, hata tangu tumbo la mama yake" Luka 1:15

Mama yake Elisabethi, "alijazwa na Roho Mtakatifu" aliporuka ndani ya tumbo lake. Luka 1:41

Ulimi wa Zakaria ulipofunguliwa "akajazwa na Roho Mtakatifu na kutabiri" Luka 1:67

Halafu, katika utimilifu wa wakati, Roho Mtakatifu alimshukia Mariamu, na "nguvu za Aliye Juu Zaidi" zikamfunika. Luka 1:35. Kile ambacho "kilichukuliwa mimba ndani yake" kilikuwa "cha Roho Mtakatifu" Math 1:20. Alikuwa "na mimba ya Roho Mtakatifu." Hii ilikuwa Roho ya Baba, Roho wa Mungu Baba. Ndiyo sababu Yesu

Halafu, katika utimilifu wa wakati, Roho Mtakatifu alimshukia Mariamu, na "nguvu za Aliye Juu" zilimfunika. Luka 1:35. Kile ambacho "kilichukuliwa mimba ndani yake" kilikuwa "cha Roho Mtakatifu" Math 1:20. Alikuwa "na mimba ya Roho Mtakatifu." Hii ilikuwa Roho ya Baba, Roho wa Mungu Baba. Ndio maana Yesu aliitwa "Mwana wa Mungu" Luka 1:35, "Mwana wa Aliye juu" Luka 1:32.

Hakuitwa Mwana wa Roho Mtakatifu, au hata Mwana wa Mungu Roho Mtakatifu. Lugha kama hiyo haipatikani katika maandiko. "Mungu Roho Mtakatifu" ni neno la ziada la kibiblia; wanaume hutumia mara nyingi, lakini ni mila ya kibinadamu tu. Walakini, "Roho wa Mungu" ameenea katika maandiko yote. Hatumwabudu Roho lakini "tunamwabudu Baba katika Roho" Yohana 4:23. Sisi "tunaabudu kwa Roho wa Mungu" Wafilipi 3: 3. "Mungu Mwana" vile vile ni mgeni kwa neno la Mungu, wakati "Mwana wa Mungu"

anapatikana kwa wingi. Inapaswa kuwa hamu yetu "kugawanya sawa neno la Mungu," tukitumia maneno na maneno tu ya asili ya kibiblia, sio kufundisha kwa maagizo mafundisho ya wanadamu.

"Naye Yesu, akiwa amejaa Roho Mtakatifu akarudi kutoka Yordani" Luka 4: 1. Je! Yesu alisema ni nani alikuwa ndani yake? "Mimi niko ndani ya Baba, na Baba ndani yangu ... Baba anayekaa ndani yangu, ndiye hufanya kazi" Yohana 14:10. "Ili mjue na kuamini kwamba Baba yu ndani yangu" Yohana 10:38.

Na ni nani aliyempa Yesu maneno ya kusema? "Maneno ninayokuambia ni roho na ni uzima" Yohana 6:63. "Ninazungumza na ulimwengu yale mambo niliyoyasikia kutoka kwake. Ndipo wakaelewa kwamba alikuwa anasema nao juu ya Baba" Yohana 8:26. "Sikuzungumza juu yangu mwenyewe; lakini Baba aliyenituma, ndiye aliyeniamuru niseme nini, na nini niseme... kama vile Baba aliniambia, ndivyo nasema" Yohana 12:49.

Vivyo hivyo, Yesu alisema, "Sio ninyi mnaosema, bali ni Roho wa Baba yenu asemaye ndani yenu" Math 10:20. Baba, ambaye ni mtakatifu (Yohana 17:11) na roho (Yohana 4:24), ndiye chanzo cha nguvu, maneno, na mafundisho ya Kristo (Yohana 7:17). "Mungu mmoja na Baba wa wote yuko juu ya wote, na kwa wote na ndani yenu nyote" Efe 4: 6.

Mfariji wa Pili

Lakini "katika siku hizi za mwisho Mungu alisema nasi kwa Mwanawe" Waehr 1: 2. Yesu sasa ni Mfariji, Roho wa ukweli. Kwa maana "Bwana hufariji mioyo yetu" Efe 6:22.

"Kuna faraja katika Kristo, faraja katika upendo, ushirika wa Roho" Wafilip 2: 1. Sio ushirika na Roho, bali wa au kupitia au kupitia kwa Roho wake aliye pamoja nasi na ndani yetu.

"Kweli ushirika wetu uko pamoja na Baba na pamoja na Mwanawe Yesu Kristo" 1Yohana 1: 3.

Yeye ndiye *parakletos*, neno la Kiyunani ambalo limetafsiriwa *Mfariji*, katika Yohana 14, 15, na 16.

Yeye ndiye *parakletos*, neno lile lile lililotafsiriwa Wakili, katika 1Yohana 2: 1 - "Tunaye Wakili na Baba, Yesu Kristo mwenye haki." Wakati Yesu yuko pamoja na Baba ndani ya mtu yeye pia yuko ndani yetu katika Roho.

Kuna njia mbili ambazo tunaweza kufanya ukweli huu (kwamba Roho anakaa ndani yetu) kuwa ukweli. Labda tunaweza kuongeza juhudi zetu za kumfanya Roho Mtakatifu kuwa tofauti, tofauti, utu wa kibinadamu tofauti na Baba na Mwana, mtu wa tatu, mtu mwingine — au tunaweza kukubali kweli ushuhuda wa Kristo mwenyewe kwamba Roho wa kweli anayekaa kweli ni kweli. uwepo wa pamoja na utu wa Yesu mwenyewe na Baba yake. "Roho ya Yeye aliyemfufua Yesu kutoka kwa wafu inakaa ndani yenu" Rum 8:11.

Katika majaribio ya kumfanya Roho Mtakatifu kuwa wa kweli, mgongano wa maslahi umeundwa. Wapatanishi wawili wanapendekezwa leo; waombezi wawili wakituomba mbele za Baba; Roho mbili ambazo zinaahidi kukaa ndani yetu: Roho Mtakatifu na Roho wa Kristo.

Jina la Baba peke yake ni Mungu. Jina la Mwana peke yake ni Mikaeli (Mwana wa Mungu) na Yesu Kristo (Mwana wa Mtu). Jina la Baba na Mwana pamoja ("Baba ndani yangu, na mimi ndani ya Baba") ni Roho Mtakatifu, jina linaloelezea la Roho wa Mungu na Roho wa Kristo (Warum 8: 9).

Ingawa tumepunguzwa na ukosefu wa jina maalum, majina anuwai hupewa utu tofauti kwa kusema juu ya Roho Mtakatifu, Mfariji, Roho wa ukweli, Roho wa Milele, Ahadi ya Baba, Uchaguzi, Upako, Uwepo - kana

kwamba "Yeye" ni mtu mwingine isipokuwa Baba na Mwana.

Lakini uwepo wa Mfariji ni wa pande moja na utangulizi wa Yesu. Tunaweza kuwa na moja au nyingine, lakini sio zote mbili kwa wakati mmoja. Yesu alisema, "ni afadhali kwako mimi kwenda; kwa maana nisipoenda, huyo Msaidizi hatakuja kwako. Lakini nikiondoka, nitamtuma kwako." Yohana 16: 7.

Kiwakilishi cha Mtu wa tatu

Sasa, subiri hapo hapo. Lazima Yesu anazungumza juu ya mtu mwingine isipokuwa yeye mwenyewe, inasemekana, kwa sababu anasema, "Nitamtuma kwako," sio "Nitajituma kwako." Kweli, kwa kweli, hii ni tabia ya jinsi Yesu alivyojirejelea mwenyewe-kana kwamba alikuwa akisema juu ya mtu mwingine.

Kwa Nikodemo Yesu alisema, "Hakuna mtu aliyepanda kwenda mbinguni, ila **Yeye** aliyeshuka kutoka mbinguni, hata **Mwana wa Mtu**. Amwaminiye hatapotea, **yeye** amwaminiye hahukumiwi." Yohana 3: 13-19

"Mungu alimtuma Mwanawe ulimwenguni ili ulimwengu kupitia **yeye** uokolewe" Yohana 3:17. Kwa kweli angeweza kusema, "Mungu alinituma ulimwenguni ili niweze kuuokoa ulimwengu." Lakini, badala yake, alichagua njia hii ya mtu wa tatu kujielezea.

Yesu akamwambia yule mwanamke kisimani, "Kama ungalijua ni nani anayekuambia, Nipe maji ninywe, ungalimwuliza, **naye** angekupa maji ya uzima." Yohana 4:10. Kwa nini hakutoka nje na kusema, "Ungeniuliza, nami ningekupa maji ya uzima?" Angeweza kuwa, lakini hakufanya hivyo.

Wakati akikabilia na viongozi hekaluni, Yesu alitangaza, "Mwana

hawezi kufanya kitu **mwenyewe** ila kile anachomwona Baba akifanya" Yohana 5:19. Hii ni sarufi sahihi, lakini Yesu ni Mwana, na kwa hivyo, baadaye alisema, "Sifanyi chochote kwa nafsi yangu, lakini kama **kile** Baba alivyonifundisha, nanena mambo haya" Yohana 8:28.

Kwa yule mtu aliyezaliwa kipofu Yesu alisema, "Umemwona **yeye** na **ndiye** anazungumza nawe" Yohana 9:38. Kwa mtu anayetaka kuwa mwanafunzi alisema, "**Mwana wa Mtu** hana pa kulaza kichwa **chake**" Math 8:20. Kwa wote alisema juu yake mwenyewe katika nafsi ya tatu.

Baada ya kubadilika sura, Yesu aliambia wanafunzi wake mara kwa mara, "Mwana wa Mtu atasalitiwa katika mikono ya watu; nao watamuua, na siku ya tatu atafufuka" Math 17:22,23. Mkanganyiko unaoendelea juu ya kile Yesu alimaanisha kwa maonyo haya yalitokana kwa sababu ya mtu huyu wa tatu anayejirejelea yeye mwenyewe. "Atakabidhiwa kwa Mataifa ... Nao watampiga na kumuua:" Luka 18:32, 33. Ilionekana kama alikuwa akisema juu ya Mwana mwingine wa Adamu. Lakini alikuwa akiongea tu katika nafsi ya tatu.

Yesu alipokuwa anatembea kwenda Emau aliwambia wenzake waliosafiri, "Je! Haikupaswa Kristo kupata mateso haya, na kuingia katika utukufu **wake**?" Luka 24:26. Aina hii ya lugha iliongeza kwa kushindwa kwao kumtambua kama Mwokozi aliyefufuka. Halafu ili kujulisha kutokujulikana kwake, wakati "wali-pokaribia kijiji, ambako walikuwa wanaenda, alifanya kana kwamba angeendelea zaidi" Aya ya 28. Lakini wakati "alitwaa mkate, akaubariki, akaumega, akampa wao, macho yao yalifunguliwa "(labda waliona makovu katika mikono yake iliyonyooshwa)" wakamjua; naye akatoweka mbele yao. " Mstari wa 30, 31. Mtu huyu, ambaye walidhani alikuwa mtu mwingine, alikuwa Yesu mwenyewe.

Yesu alisema Roho wa ukweli alikuwa "Mfariji mwingine." Kwa wazi alikuwa akimaanisha mtu halisi.

"Nitamwomba Baba, na **Yeye** (Baba) atakupa Msaidizi mwingine, ili **yeye** (Mfariji) akae nawe milele;" Yohana 14:16. Yohana anafafanua ni nani huyu wa mwisho kwa kuendelea katika aya ya 17: "Roho wa kweli; ambaye ulimwengu hauwezi kumpokea, kwa sababu haumwoni, wala haumtambui "Je! hii ilimaanisha kwamba wanafunzi wangeweza kupokea Roho wa ukweli kwa sababu walimwona na kumjua? Ndio!

Yesu aliendelea, "Lakini wewe unamjua kwa sababu anakaa pamoja nawe." Kleopa na rafiki yake "walimzuia" Yesu. "Kaa nasi." Luka 24:29.

Yesu alikuwa akikaa nao, akikaa kwa chakula cha jioni. Walimwona, na kisha "wakamjua." Ingawa Yesu alitoweka ghafla, hakuwaacha. Alikuwa amewaahidi kuwa kama Mfariji wa pili, atakaa nao milele. Yohana 14:16; Mt 28:20; Waebr 13: 5. Wakaamka saa ileile na kurudi Yerusalemu, lakini Yesu hakuacha upande wao. Alirudi nao kwenye chumba cha juu.

Yesu alikuwa ameshagundua Roho hii ya ukweli ambayo haiwezi kupokelewa au kuonekana au kujulikana na ulimwengu.

"Baba mwenyewe... hamjasikia sauti yake wakati wowote, wala kuona umbo lake." Yohana 5:37

"Sio kwamba mtu ye yote amemwona Baba" Yohana 6:46

"Nimekuja kwa jina la Baba yangu, nanyi hamnipokei." Mstari wa 43

"Yeye aliyenituma ni wa kweli, ambaye humjui" Yohana 7:28

"Hamunijui mimi wala Baba yangu" Yohana 8:19

Tofauti na ulimwengu, hata hivyo, wanafunzi wanajua Roho wa ukweli.

"Lakini wewe unamjua; kwa maana anakaa ndani yako, naye atakuwa ndani yako." Yohana 14:17

*Kaa nami;
kasi huanguka wimbi hata;
Giza huzidi;
Bwana, pamoja nami kaa!*

*Wakati wasaidizi wengine
hushindwa, na faraja
hukimbia,
Msaada wa wanyonge,
Ewe kaa nami!*

Henry F. Lyte 1847

Yesu alikuwa amemaliza tu kusema kwamba wanamjua Baba kwa sababu Yesu alikuwa "pamoja nao kwa muda mrefu".

"Je! Nimekaa nawe kwa muda mrefu, na bado hujanijua? ... Baba ndani yangu... Baba anayekaa ndani yangu... Niamini mimi kwamba mimi ni ndani ya Baba na Baba ndani yangu" Yohana 14: 9, 10.

Wanafunzi tayari wanajua ni nani huyu Roho wa ukweli kwa sababu amekuwa akiishi nao katika Yesu-Roho wa Baba. Yesu alisema kuwa yuko ndani ya Baba, Roho yake hukaa ndani ya Baba vile vile Roho wa Baba hukaa ndani yake. Roho huyu huyu (Roho wa Yesu na Baba yake) anakaa ndani ya wanafunzi.

Kwa Nikodemo, kwa mwanamke kisimani, kwa wazee, kwa mtu aliyezaliwa kipofu, kwa yule angekuwa mwanafunzi, Yesu alijirejelea yeye mwenyewe isivyo kwa njia, katika nafsi ya tatu, kana kwamba Mwana wa mtu alikuwa mtu mwingine. Ndivyo Yesu alivyozungumza juu yake mwenyewe.

"Maneno ya uzima na hakikisho yalitoka kwenye midomo ya Mwokozi. Lakini bado macho yao yalikuwa yameshikiliwa. Alipokuwa akiwambia juu ya kuangushwa kwa

Yerusalemu, waliutazama mji huo uliopotea na kulia. Lakini bado hawakushuku mwenza wao anayesafiri alikuwa nani. Hawakufikiria kuwa mada ya kugeuzwa kwao ilikuwa ikitembea kando mwao; kwa maana **Kristo alijitaja mwenyewe kana kwamba alikuwa mtu mwingine.** ” *Desire of Ages Zama p. 800.*

Sasa, rudi kwenye chumba cha juu. Kwa nini Yesu hakusema, "Na nitakapokuja, nitakuongoza katika kweli yote?" Kweli, kweli alifanya katika aya ya 18.

"Sitakuacha bila faraja (yatima): nitakuja kwako." Yohana 14:18

Hapa Yesu anasema wazi kuwa yeye ndiye Mfariji atakayekuja kukaa ndani yao. Wanamjua; amekuwa akikaa nao, lakini hivi karibuni atakaa ndani yao, akae ndani yao, na "ajidhihirishe" kwao (aya ya 21).

Yuda (nduguye Yakobo, mwana wa Alfayo) alimwuliza Yesu "itakuwaje ujidhihirishe kwetu?" Yesu alijibu, "Mimi na Baba yangu ... tutakuja kwake na kukaa naye" aya ya 23.

Wote Baba na Mwana wanakaa ndani yetu; wote huja kwetu, wote hukaa ndani yetu, wao ni Roho wa ukweli.

Yesu alisema, "Mimi ndimi njia, na kweli, na uzima" Yohana 14: 6. Katika mstari unaofuata anasema, Ninyi mnanijua, na ninyi mnamjua Baba yangu, nanyi mmemwona - kwa sababu anakaa ndani yangu. Yesu ndiye Roho wa ukweli, kwa sababu yeye ndiye ukweli. Baba yake ni Roho wa ukweli, kwa sababu "Mungu ni roho" Yohana 4:24 na Yeye ndiye "Mungu wa kweli wa pekee" Yohana 17: 3, "Yeye aliye wa kweli" 1Yoh 5:20.

Yesu aliendelea.

"Lakini Mfariji, Roho Mtakatifu, ambaye Baba atamtuma kwa jina langu, yeye atawafundisha mambo yote, na kuwakumbusha yote, yo yote niliyokuambia." Yohana 14:26

Roho Mtakatifu huja kwa jina la Yesu; yeye ni Roho wa Yesu, Roho wa Kristo. Anajua yote ambayo Yesu alisema kwa sababu ni akili ya Yesu. Ni Yesu katika nafsi ya tatu.

Ellen White pia alizungumza juu yake mwenyewe katika nafsi ya tatu.

"Nilielwa kuwa wengine walikuwa na hamu ya kujua kama Bi White [mtu wa tatu] bado alikuwa na maoni yale yale

ambayo yeye [wa tatu kwa kila mwana] alifanya miaka iliyopita walipokuwa wamemsikia [mtu wa tatu] akiongea katika shamba la sanitarium, katika Maskani, na kwenye mikutano ya kambi iliyofanyika katika viunga vya Battle Creek. Mimi [mtu wa kwanza] niliwahakikishia kwamba ujumbe ambao yeye [mtu wa tatu] anabeba leo ni ule ule ambao yeye [mtu wa tatu] amebeba wakati wa miaka sitini ya [mtu wa tatu] wa huduma ya umma. Yeye [mtu wa tatu] ana huduma sawa ya kumfanyia Mwalimu iliyowekwa juu yake [mtu wa tatu] katika ujana wake [wa tatu] Yeye [wa tatu mtu] hupokea masomo kutoka kwa Mkufunzi huyo huyo. Maagizo aliyopewa [mtu wa tatu] ni, 'Wafahamishe wengine yale ambayo nimekufunulia. Andika ujumbe ambao ninakupa, ili watu wawe nao. 'Hivi ndivyo yeye [mtu wa tatu] amejitahidi kufanya.' *Review & Herald*, Julai 26, 1906

Kwa kweli, tunaelewa kuwa hakuwa akiendeleza wazo kwamba kulikuwa na Bi White mwingine, mwingine kwa kila mtoto kando yake.

Wakati mwingine Roho Mtakatifu hurejelewa kama nyekundu "yeye" na wakati mwingine kama "yeye." Kwa nini hii? kwa sababu neno la Ugiriki lang-uage lina sheria ya kisarufi inayohitaji-kila kila nomino ilingane na jinsia ya nomino inayohusiana. Mfariji (Kiyunani: paracletos) ni nomino ya kiume — mtu anayesimama kusaidia, kusaidia. Sahihi, Mfariji

huyo anatajwa kama "yeye" na Yesu alizungumzia "yeye." Kiingereza pia hutambua jinsia kwa nomino zinazohusiana na watu. Kwa mfano, "Yeye" analingana na "Msichana" na "Yeye" analingana na "Kijana".

Lakini kwa Kiyunani, kama katika lugha zingine nyingi, hii inaenea kwa vitu pia. Hata hivyo sio nomino zote ni za kiume au za kike; wengine sio. Neno la Kiyunani la roho au pumzi au upepo ni *pneuma* nomino isiyo na upande ambayo sio ya kiume wala ya kike. Kwa hivyo wakati kiwakilishi kinatumiwa, kiwakilishi kisicho na maana "ni" kinatumika. Kwa mfano,

Roho mwenyewe anashuhudia pamoja na roho zetu, ya kuwa sisi tu watoto wa Mungu. Warumi 8:16

Roho mwenyewe hufanya maombezi kwa ajili yetu. Rum 8:26.

Kuchunguza ni wakati gani, au ni wakati gani **Roho wa Kristo** aliye ndani yao alionyesha, wakati alishuhudia kabla mateso ya Kristo, na utukufu utakaofuata. 1 Petro 1:11.

Ellen White alifanya hivi pia.

“Roho Mtakatifu anakaa kukaa katika kila nafsi. Ikiwa inakaribishwa kama mgeni aliyeheshimiwa, wale wanaopokea watakamilishwa katika Kristo; kazi nzuri iliyoanzishwa itakuwa imekamilika; na mawazo matakatifu, mapenzi ya mbinguni, na matendo kama ya Kristo yatachukua

mahali pa mawazo machafu hisia za upotovu, na vitendo vya uasi. ” 18MR p. 47.

"Badala ya kukandamizwa na kurudishwa nyuma, Roho Mtakatifu anapaswa kukaribishwa, na uwepo wake ni wa watu wazima." Mkusanyaji wa NPU, Mei 26, 1909

"Je! Hujamuogopa Roho Mtakatifu? Wakati mwingine imekuja na ushawishi ulioenea katika shule huko Battle Creek, na katika shule zilizo katika maeneo mengine. Je! Uliitambua? Je! Uliipa heshima inayostahiliwa na mjumbe wa mbinguni? ” *Special Testimonies on Education* p. 203, 1896.

Halafu, bado ndani ya aya hiyo hiyo, anabadilisha utambulisho wa mjumbe mzito kuwa Yesu mwenyewe.

"Mwalimu Mkuu **mwenyewe** alikuwa kati yenu. Ulimheshimu vipi? Je! Alikuwa mgeni kwa baadhi ya waelimishaji? Je! Kulikuwa na haja ya kutuma kwa mtu anayedaiwa kuwa na mamlaka ya kumkaribisha au kumfukuza mjumbe huyu kutoka mbinguni? Ingawa hakuonekana, uwepo wake ulikuwa kati yenu. ” *Ibid.*

Tena, kutoka kijitabu, *Individual Responsibility and Christian Unity*, Jan 16, 1907 p. 22, hubadilisha wazi kutoka kwa Yesu kwenda kwa Roho Mtakatifu.

Maneno ya Mfanyakazi-Mkuu yanapaswa kusomwa kwa bidii; kwa kuwa wao ni roho na uzima. ”

Yesu ni Mfanyakazi-Mkuu.

"Wafanyakazi ambao wanajitahidi kufanya kazi kwa kufuata maagizo haya, wako chini ya **uongozi na mwongozo wa Roho Mtakatifu**, na hawahitaji kila wakati, kabla ya kusonga mbele, kwanza omba ruhusa kwa mtu mwingine." *Ibid.*

Sasa anabadilika na kuwa chini ya mwongozo wa Roho Mtakatifu.

Hakuna mistari sahihi inayopaswa

Hakuna mistari sahihi inayopaswa kuwekwa chini. Acha Roho Mtakatifu awaongoze wafanyakazi. Wanapoundelea kumuweka Yesu, mwandishi na mkamilishaji wa imani yao, zawadi za neema zitaongezeka kwa matumizi ya busara. ” *Ibid.*

Roho Mtakatifu anapaswa kuwaongoza wafanyakazi. Lakini wanapaswa kumtazama Yesu! Ikiwa Roho Mtakatifu ni mtu mwingine isipokuwa Yesu basi maagizo haya yalituma mgongano wa kutatanisha wa maslahi. Tunamzingatia nani? Roho Mtakatifu au Yesu? Hakuna shida: ni moja na sawa.

Lakini wahariri wa leo wanajua zaidi kuliko Ellen White. Kama walivyomfanyia Uriah Smith baada ya kifo chake, wameboresha pia kwa Bi White baada yake.

"Wakati Roho wa Mungu anachukua kikao cha moyo, hubadilisha maisha." *Desire of Ages* p. 173 1898.

lakini katika kitabu cha ibada cha 1995...

"Wakati Roho wa Mungu anachukua kikao cha moyo, Yeye hubadilisha maisha." *You shall receive power* uk. 15.

Kazi ya kusafisha makosa ya kimafundisho inahitaji uangalifu usiokoma kamwe.

"Mabadiliko ya moyo yanayowakilishwa na kuzaliwa upya yanaweza kuletwa tu na utendaji mzuri wa Roho Mtakatifu. Ni **peke yake** inayoweza kutusafisha na uchafu wote. Ikiwa inaruhusiwa kuumbua na kutengeneza mioyo yetu, tutaweza kutambua tabia ya ufalme wa Mungu, na kutambua umuhimu wa mabadiliko ambayo yanapaswa kufanywa kabla ya kupata ufalme huu. ”

Mkufunzi wa Vijana, Septemba 9, 1897

Maneno asilia ya nabii yanaweza kusomwa kwa usahihi zaidi katika kitabu cha ibada cha 1996, lakini hakuwa karibu kuidhinisha mabadiliko hayo.

"Mabadiliko ya moyo yanayowakilishwa na kuzaliwa upya yanaweza kuletwa tu na utendaji mzuri wa Roho Mtakatifu. Yeye peke yake ndiye anayeweza kutusafisha na uchafu wote. Ikiwa inaruhusiwa kuumba na kutengeneza mioyo yetu,... ” *Ye shall Recieve Power* uk. 24.

Ni nani peke yake anayeweza kutusafisha na uchafu wote? Kwa kweli ni Yesu ambaye anaunda kazi hii kuu. Damu yake hututakasa na dhambi zote (1Yohana 1: 7); kama Wakili wetu hututakasa na udhalimu wote (1Yohana 1: 9).

Ellen White anakubali.

"Hakuna chochote isipokuwa upendo ya Kristo, neema yake ya kiungu, nguvu zake zote, inayoweza kutuwezesha kumshtua adui asiye na huruma, na kushinda upinzani wa mioyo yetu." **Review & Herald** Machi 31, 1904.

"Kuna nguvu moja tu inayoweza kuvunja umiliki wa uovu kutoka mioyo ya wanadamu, na hiyo ni nguvu ya Mungu ndani ya Yesu Kristo. Ni kwa damu ya yule aliyesulubiwa tu ndipo kuna utakaso kutoka kwa dhambi. Neema yake peke yake inaweza kutuwezesha kupinga na kushinda mielekeo ya asili yetu iliyoanguka. ” *Testimonies* Vol. 8, uk. 291, 1904.

Kwa nini neema ya Yesu ndiyo nguvu pekee inayoweza kutuwezesha kupinga na kushinda msukumo mbaya wa asili zetu zilizoanguka? Kwa sababu ni Yeye tu aliyeishi maisha kamili katika mwili wa mwanadamu aliyeanguka. Ni kwa uzoefu wake kama Mwana wa Adamu, ambaye alishinda dhambi kwa ajili yetu, tunaweza kupinga na kushinda dhambi.

Hii ndio sababu tumetakaswa kwa jina lake na kwa Roho wake (1Wakor 6:11; 2Wathes 2:13; Warum 15:16). Roho wake hututakasa sisi kutii (1Pet 1: 2) na tunatii ukweli kupitia Roho (aya ya 22). Maisha ya ushindi ya Yesu ni mtu wa tatu.

"Dhambi inaweza kupingwa na kushinda tu kupitia wakala mwenye nguvu wa nafsi ya tatu ya Uungu, ambaye angekuja bila nguvu iliyobadilishwa, lakini kwa ukamilifu wa nguvu ya kiungu." *DA p. 671 1898.*

Ni Mwana wa Mungu aliyeshinda anayeishi ndani yetu kwa imani katika umbo la Roho wake, akili yake, anayeweza kutuletea ushindi katika vita dhidi ya dhambi na majaribu.

Lakini wahariri wa mkusanyiko hawakuridhika na kumtendea Roho kama nguvu ya Mungu ya kushawishi na kubadilisha akili zetu. Walitaka kuimarisha maoni yao kwamba Roho ni Nafsi Yake mwenyewe, Kiumbe tofauti na tofauti na Baba na Mwana.

"Tunahitaji kufungua mioyo yetu kwa ufasaha wa Roho, na kupata uzoefu wa nguvu zake za kubadilisha."

Review & Herald Juni 24, 1884 sasa ni:

"Tunahitaji kufungua mioyo yetu kwa ufasaha wa Roho, na kupata uzoefu wa nguvu Yake ya kubadilisha."

Ye shall Receive Power, 1995 p. 56

"Akili zao ziliangazwa na Roho Mtakatifu, mioyo yao ilisikia upole, na ushawishi wake."

Review & Herald, Mei 23, 1893 sasa ni:

"Akili zao ziliangazwa na Roho Mtakatifu, mioyo yao ilisikia upole wake, ushawishi wake."

Ye Shall Receive Power, p. 89

Hivi ndivyo mafundisho yao yanatetewa -kwa kubadilisha maneno ya nabii. Ikiwa mabadiliko yatafanywa

basi watambue na chanzo, lakini usiwashirikishe kwa mwandishi aliyekufa.

Chochote ninachokuamuru, angalia kufanya: hautaongeza, au kupunguza kutoka kwake.

Kumb 12:32

Viungo vya Kisarufi

Mbali na suala la matamshi, kuna tabia ya watafsiri wa Biblia kuingiza upendeleo wao wa kibinafsi linapokuja suala la utumiaji wa viungo vya kisarufi. Katika lugha ya Kiingereza tunatofautisha kati ya "kitu" na "kitu" kwa kutumia neno "a" lisiloulukana na "the." Bidhaa isiyo ya kawaida inaweza kuwa yoyote ya chaguo nyingi zinazowezezana; kitu dhahiri ni moja maalum, somo fulani. Tunaelewa tofauti kati ya "roho takatifu" na "Roho Mtakatifu." Kuweka katika herufi kubwa hakuna athari yoyote hapa.

Kwa Kiyunani, kulingana na sheria kadhaa zaidi za kisarufi, kifungu dhahiri ni neno dhahiri: aina fulani ya *ho, heh, hoi, hai*, au kuongeza *-s au -n* mwishoni, au kuchukua nafasi ya *h- at* mwanzo. Nakala isiyojulikana ni ngumu sana, ngumu sana: usitumie nakala dhahiri!

Tayari tulikutana na hii katika Theos Sehemu ya 1.... "na neno alikuwa Mungu" Yohana 1: 1 ambayo kwa hiyo Kiyunani ni *kai theos hen ho logos* — na Mungu ndiye alikuwa neno. Ona kwamba *theos* haijatanguliwa na nakala dhahiri kwani ho ni kabla ya neno. Wengine wamehitimisha kuwa kwa kuwa hakuna kifungu chochote kinachotangulia *theos*, inapaswa kuhesabiwa kuwa "mungu" kwa sababu haisemi "Mungu." Lakini kuna zaidi ya nakala za Ugiriki kuliko sheria hii moja tu rahisi.

Theos, katika mpangilio huu ambapo Mungu amekwisha kutambulishwa mapema katika sentensi hiyo, anatambuliwa kama nomino ya uainishaji inayostahiki, na kwa hivyo

inachukuliwa kama sifa ya "neno" ho nembo. Katika kesi hii nembo, neno, ni la kimungu, *theos*, hata kama Mungu (ton *theon*) ni wa kiungu.

Tafsiri kadhaa za kisasa za Kiingereza zinatambua hii.

"Kile Mungu alikuwa, Neno alikuwa" **New English Bible**

"Neno alikuwa sawa na Mungu" **Toleo la Leo la Kiingereza**

"Neno alikuwa wa kiungu" **Goodspeed**

"Nembo hiyo ilikuwa ya kiungu" **Moffat**

Ukosefu wa kifungu dhahiri katika hati ya asili ya Ugiriki mara nyingi haithaminiwi wakati wa kusoma tafsiri nyingi za Kiingereza. Kwa mfano, angalia maandiko yafuatayo ambayo hapo awali yalisema juu ya "roho takatifu" (*pneuma hagian*) lakini yalitafsiriwa "*Roho Mtakatifu*."

Ambaye, walipofika chini, waliwaombea, ili wapokee Roho Mtakatifu... Matendo 8:15 KJV

Kigiriki: *labosin pneuma hagian*,

wanaweza kupokea (a) roho takatifu

Jinsi Mungu alimpaka mafuta Yesu wa Nazareti na Roho Mtakatifu... Matendo 10:38

Kiyunani: *echruten auton ho theos kumtia mafuta Mungu*

pneumati hagiō:
(na) roho takatifu

Je! Baba yako wa mbinguni atawapa Roho Mtakatifu... Luka 11:13

Kiyunani: *dōdei pneuma hagian atatoa (a) roho takatifu*

Je! Umepokea Roho Mtakatifu? Matendo 19: 2

Kiyunani: *ei pneuma hagian elabete*

[aliuliza] ikiwa umekupokea roho takatifu?

Na Roho Mtakatifu alikuwa juu yake (Simeoni) Luka 2:25

Kiyunani:

kai pneuma hen hagion ep auton
Na roho ilikuwa-takatifu juu yake

Roho Mtakatifu ndani yako... 1Wakor 6:19

En humin hagiou pneumatosis estin
Ndani yako (a) roho takatifu iko

Waandishi hutumia kifungu dhahiri na *pneuma hagion* na inatafsiriwa kwa usahihi inapotokea:

Roho Mtakatifu ndani yako... 1Wakor 6:19

En humin hagiou pneumatosis estin
Ndani yako (a) roho takatifu iko

Waandishi hutumia kifungu dhahiri na *pneuma hagion* na inatafsiriwa kwa usahihi inapotokea:

Roho Mtakatifu ambaye Mungu amempa. Matendo 5:32

Kigiriki: *kwa pneuma kwa hagion*
Roho mtakatifu

ho edōken ho theos
ambayo alimpa-Mungu

Usimhuzunishe Roho Mtakatifu wa Mungu. Waefeso 4:30

Kigiriki:

mimi lupeute kwa pneuma kwa hagiōn
Usihuzunishe roho takatifu

Msomu wa Utatu Jason BeDuhn ana wasiwasi juu ya uaminifu wa watafsiri ambao wamepotosha "maandishi kwa kuyasomea tafsiri zenye upendeleo zilizojikita katika nafasi zetu za baadaye katika historia." Ukweli katika Trans-lation, 2003 p. 136. Hii ni matibabu sawa na yaliyotolewa na wahariri wetu wa vitabu kwa Uriah Smith na Usomaji wa Biblia kwa Nyumba kwani waliweka upendeleo wao wa kitheolojia baadaye kwa waandishi wa hapo awali na hivyo kupotosha hali ya kihistoria ya maandishi yao. (*Tazama Theos 3*)

Baba wa roho

Biblia, hata hivyo, iko wazi kabisa juu ya asili ya roho ya Baba na Mwana.

Waabudu wa kweli wa Baba watamwabudu katika roho kwa sababu Mungu ni Roho (*pneuma ho theos* Yohana 4:24). Baba ana roho. "Roho ya Baba yako" (*kwa pneuma tou patros*) inazungumza ndani yetu (Math 10:20). Yeye ndiye Baba wa Roho (*tō patri tōn pneu-matōn* Waebr 12: 9). Vivyo hivyo, Mwana hufanywa "roho ya kuhuisha" (1Wakor 15:45), na ana roho: "Bwana ndiye huyo Roho"... "Roho wa Bwana" (2Wakor 3:17), Roho wa Kristo (Warum 8: 9, 1Pet 1:11), Roho wa Mwana wa Mungu (Wagal 4: 6).

Lakini "watu wengine waliingia kwa urahisi bila bidhaa" "wakimkana Bwana Mungu wa pekee, na Bwana wetu Yesu Kristo" (Yuda 4). "Bwana Mungu wa pekee" amekataliwa, "Mwenye Uwezo wa pekee" wa 1Tim 6:15, ambaye "anao kutokufa tu" ambaye hakuna mtu aliyemwona, wala anayeweza kumuona. " Hii inazungumza juu ya Mungu Baba. "Bwana" ambaye ni Yesu Kristo ni kurios, bwana, ambaye ana mamlaka kuu juu yetu. Kwa hivyo hawa wanaoingia ndani wanamkana Baba na Mwanawe.

Hawa ndio wale wale ambao Yohana aliwatambua kama mpinga Kristo "anayemkana Baba na Mwana" (1Yohana 2:22). Wanawakanushaje? Wanakanusha kuwa wana uhusiano halisi wa Baba na Mwana kama tulivyoona katika Sehemu za Theos 1-4. Lakini pia wanawakanusha kwa kudai kwamba Roho yao ni mtu mwingine. Badala ya Baba na Mwana kuja kukaa ndani yetu, wanapendekeza kumtambulisha mtu mwingine, mtu wa kiungu anayechukua nafasi yao.

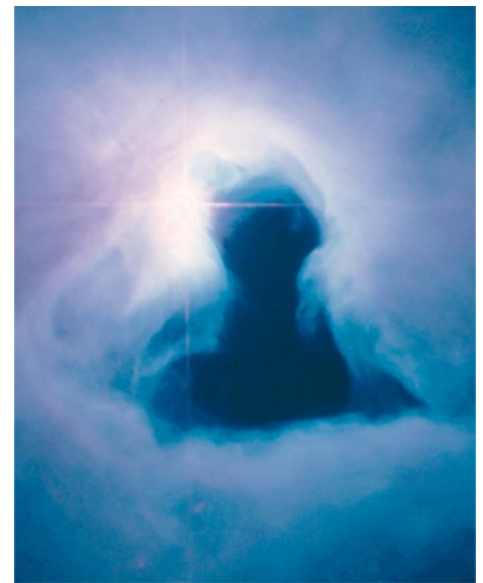
Roho wa Roho

Swali: ikiwa Baba ana Roho (Roho wa Mungu) na Mwana ana Roho (Roho

wa Kristo), je! Roho Mtakatifu ana Roho? Huu sio uchunguzi mdogo. Fikiria ulinganifu ufuatao wa Baba, Mwana, na Roho.

Baba, Mzee wa Siku, anaonyeshwa akikaa kwenye kiti cha enzi katika Danieli 7 "ambaye mavazi yake yalikuwa meupe kama theluji, na nywele za kichwa chake kama sufu safi" Mstari wa 9. Yohana alimwona Mungu Baba ameketi juu ya kiti cha enzi mbinguni. . "Na yule aliyeketi alitazamwa kama jaspi na jiwe la sardini." Ufu 4: 3. Haya ni mawe ya kwanza na ya mwisho ya sahani ya kifua ya Kuhani Mkuu. Viumbe hai vinne ambavyo vilikuwa karibu na kiti cha enzi vinamwita "Bwana Mungu mwenyezi" mstari wa 8, "aishiye milele na milele" aya ya 10, ambaye "aliumba vitu vyote" aya ya 11. Katika mkono wake wa kulia Ameshika kitabu. Ufu 5: 1.

Ellen White, wakati mmoja katika maono na Yesu mbinguni, aliliza juu ya umbo la Baba yake.

Tafakari Nebula katika Orion M42

Mwana pia anaonekana kama mtu mbele ya kiti cha enzi. Kwanza, Yohana anamwona akitembea kati ya vile vinara saba. "Kichwa na nywele zake zilikuwa nyeupe kama sufu, nyeupe kama theluji; na macho yake

kama mwali wa moto "" na hesabu yake kama jua likiangaza kwa nguvu zake "Ufu 1: 14-16.

Huyu ndiye Mwana wa Mungu aliyetukuzwa kama alivyoonekana kwenye mlima wa mabadiliko, lakini sasa wakati huu katika historia, Yohana anamwona akihudumu mahali patakatifu pa patakatifu pa mbinguni.

Kinara cha matawi saba kiko kwenye ukuta wa kusini wa nyumba ya mahali patakatifu mkabala na meza ya mkate wa kuonyesha-kiti cha enzi cha Baba na Mwana wakati wa awamu ya kazi ya Kristo mahali patakatifu. Jedwali la mkate wa wonyesho ndio kipande cha pekee cha fan-iture ambacho kilikuwa na taji ya dhahabu maradufu inayoashiria wafalme wawili: Baba na Mwana.

Wote Baba na Mwana wanaonekana katika umbo la mwili kama watu binafsi. Wao ni tofauti na tofauti kutoka kwa kila mmoja, lakini wameungana, moja kwa kusudi na tabia. Mwana anakuja kwa Mzee wa siku; Mwanakondoo anachukua kitabu kutoka mkono wa kulia wa Baba. Mwana anakaa kwenye kiti cha enzi cha Baba yake

Lakini Roho haielezewi kamwe kuwa na mwili, kiumbe cha kibinafsi tofauti. Roho hana kiti cha enzi wala Roho haisemwi kamwe kukaa na Baba na Mwana kwenye kiti chao cha enzi. Badala yake, taa saba za moto zinazowaka mbele ya kiti cha enzi, ni Roho saba za Mungu (Ufu 4: 5).

..Nilimuuliza

ikiwa Baba yake

alikuwa mtu

na alikuwa na umbo

kama Yeye mwenyewe.

Yesu alisema, 'mimi niko ndani

picha ya kuelezea

wa nafsi ya Baba yangu. "'

Maandishi ya Awali, p. 77 1851

Yesu hayuko tu "katikati" yao (Ufu. 1:13), lakini wako katikati yake! Anaonekana kama "Mwana-Kondoo kama alivyochoinjwa, mwenye pembe saba na macho saba, ambazo ni Roho saba za Mungu zilizotumwa duniani kote" (Ufu 5: 6). Sasa ana roho saba kama sehemu ya nafsi yake, pembe saba za nguvu (nguvu zote) na macho saba ya ufahamu (sayansi-ya kila mtu). Roho hizo saba zinatamwa "katika dunia yote."

Mungu ametuma Roho wa Mwanawe miyoni mwenu, akilia, Aba, Baba. Wagalatia 4: 6

Roho saba za Mungu ambazo zimetumwa duniani kote ni Roho ya Mwanawe ambaye ametuma miyoni mwetu. Tunajua ni Roho ya Mwana kwa sababu inalia, "Abba," Baba.

Ili Mungu wa Bwana wetu Yesu Kristo, Baba wa utukufu, awape ninyi roho ya hekima na ya ufunuo katika kumjua yeye. Kwa maana kupitia yeye sisi sote tunaweza kufikia kwa Roho mmoja kwa Baba. Waefeso 1: 17,18

Yesu alisema kuwa yeye ndiye njia pekee ya kwenda kwa Baba; hakuna mtu anayekuja kwa Baba ila kwa yeye. Yohana 14: 6

Lakini sio tu kwamba Baba hutuma Roho wa Mwanawe, bali Mwana pia hutuma Roho wa Baba yake!

... Mfariji amekuja, ambaye nitamtuma kwenu kutoka kwa Baba, huyo Roho wa kweli, anayetoka kwa Baba... Yohana 15:26

Yesu anasema kwamba atatuma Roho wa kweli anayetoka kwa Baba, kwa sababu Yesu alitoka kwa Baba.

Nilitoka nje na kutoka kwa Mungu. Yohana 8:42.

Nilitoka kwa Mungu. Nilitoka kwa Baba. Yohana 16: 27,28

Baba ndiye Chanzo kikuu cha vitu vyote. Alimtoa Mwanawe wa pekee.

Yeye huwapa Roho Mtakatifu wale wanaouliza (Luka 11:13). Yesu ndiye Roho huyo (2Kor 3:17). Na kwa sababu Yesu ni Mwana wa Mungu, Roho yake ni Roho wa Mungu. Hivi ndivyo wawili wanaokaa ndani yetu.

Lakini ninyi hamko katika mwili, bali katika Roho, ikiwa kweli Roho wa Mungu anakaa ndani yenu. Ikiwa mtu yeyote hana Roho wa Kristo, huyo si wake. Na ikiwa Kristo yu ndani yako, mwili umekufa kwa sababu ya dhambi; lakini Roho ni uzima kwa sababu ya haki. Lakini ikiwa Roho wa yule aliyemfufua Yesu kutoka kwa wafu anakaa ndani yenu, yeye aliyemfufua Kristo kutoka kwa wafu ataihuisha pia miili yenu yenye kufa kwa Roho wake akaaye ndani yenu. Warumi 8: 9-11

Hiyo ni,

Roho wa Mungu anakaa ndani yetu.

Tuna Roho wa Kristo.

Kristo yuko ndani yetu.

Yeye aliyemfufua Yesu

kutoka kwa wafu ni Baba.

Na Roho wake anakaa ndani yetu.

Mafuta ya Dhahabu

Ufunuo 11: 4 inawatambulisha mashahidi wawili wanaotabiri wakati wa Zama za Giza kama "miti miwili ya mizeituni na vinara vya taa mbili vilivyosimama mbele za Mungu wa dunia." Kuna vinara vya taa kwa sababu Yohana anaishi

90 BK na ina "Agano" la Kale na Jipya, shuhuda, mashahidi.

Zekaria pia alionyeshwa maono ya miti miwili ya mizeituni. Lakini katika siku zake kulikuwa na kinara kimoja tu, shuhuda wa Agano la Kale. "Nimeangalia, na tazama, kinara cha taa cha dhahabu yote, na bakuli juu yake, na taa zake saba juu yake, na bomba saba kwa hizo taa saba, zilizo juu yake; na miti miwi

[9/7, 14:29] S.K Gichimu: nimeangalia, na tazama, kinara cha taa cha dhahabu yote, na bakuli juu yake, na taa zake saba juu yake, na bomba saba kwa hizo taa saba, zilizo juu yake; na miti miwili ya mizeituni kando yake, mmoja upande wa kulia wa bakuli, na mwingine upande wa kushoto." Zekaria 4: 2,3.

Kinara cha taa kina taa saba. Taa huwaka mafuta kutoka kwa miti ya mizeituni inayowezesha ulimwengu. Mizeituni ndio chanzo cha mafuta; hutoa mafuta ya mizeituni kwa taa. Wao ni chanzo cha nguvu na nuru. Malaika alipomuuliza Zakaria maana ya miti na fimbo ya mshumaa na mabakuli na bomba zilimaanisha aliahirisha kwa malaika ambaye alielezea, "Sio kwa nguvu, wala si kwa nguvu, bali kwa roho yangu, asema BWANA wa majeshi."

"Kristo aliwapulizia wanafunzi wake, akasema, 'Pokeeni Roho Mtakatifu. 'Hii ndiyo zawadi kuu ya mbinguni. Kristo aliwapatia kwa njia ya Roho utakaso wake mwenyewe. Aliwajaza nguvu zake, ili wapate kushinda roho kwa injili. Tangu sasa Kristo angeishi kupitia uwezo wao, na kusema kupitia maneno yao. Walibarikiwa kujua kwamba baadaye yeye na wao watakuwa kitu kimoja. Lazima wazithamini kanuni zake na wadhibitiwe na Roho wake." Taarifa ya Mkutano Mkuu Oktoba 1, 1899

Mungu tangu mwanzo ametuchagua kwa wokovu kupitia utakaso wa Roho. 2Thes 2:13.

Ni kwa njia ya Roho wake ndio tumetakaswa. Yesu akawapulizia

Roho yake. Roho inayotakasa ilitoka kwake kama vile mafuta yalitoka kwenye mizeituni.

Zekaria alimuuliza malaika juu ya miti miwili ya mizeituni (aya ya 11) kisha akauliza tena! "Je! Ni nini matawi haya mawili ya mizeituni ambayo kupitia bomba mbili za dhahabu hutia mafuta ya dhahabu kutoka kwao?" Mstari wa 12.

Matawi mawili na mabomba mawili ni maelezo mapya ambayo hayakuonekana katika maelezo ya kwanza ya aya ya 2 na 3. Tawi linaloonekana kupanuliwa kutoka kwa kila mti na bomba la dhahabu liliongoza mafuta ya mizeituni kutoka kwenye tawi hadi kwenye bakuli ambalo mafuta kutoka kwa zote mbili miti iliyochanganywa pamoja. Roho ya Fath-er inatoka kwa Baba; Roho ya Mwana hutoka kwa Mwana. Kupitia Roho wao huja na kukaa ndani yetu (Yohana 14:23).

Yesu ndiye Nuru ya ulimwengu na Mungu ndiye Baba wa mianga (Yakobo 1:17). Baba na Mwana ni nuru ya Yerusalemu Mpya (Ufu. 21:23).

Roho wa Kristo, anayetudhibiti, anayeishi ndani yetu na kupitia uwezo wetu wa akili na mwili, "hufanya kazi," "huongea maneno" kama Roho wa Baba alivyofanya katika maisha ya Kristo hapa duniani (Yohana 8:26; 14:10). Tunapodhibitiwa na Roho wa Kristo anayekaa "hatuwezi kufanya chochote" sisi wenyewe lakini tu kile tunachomwona Kristo akifanya (Yohana 5:19; 8:28). Hatutafuti mapenzi yetu wenyewe "bali mapenzi

ya Baba" (mstari 30). "Tunaishi kwa Baba" (Yohana 6:57). Maneno yake ni Roho wake na yanatupatia uzima (mstari 63). Tunaishi lakini sio sisi wenyewe tunaishi, na maisha ambayo tunaishi sasa, tunaishi kwa imani ya Mwana wa Mungu (Wagal 2:20).

"Kristo anasubiri ushirikiano wa kanisa lake. Hakubuni kuongeza kipengee kipya cha ufanisi katika neno Lake; Amefanya kazi Yake kuu katika kutoa msukumo Wake kwa neno. Damu ya Yesu Kristo, Roho Mtakatifu, neno la kimungu, ni yetu." *Counsels to Parents and Teachers and Students*, p. 22

Yesu alitupa damu yake (maisha yake). Yeye hutupa Roho wake (neni lake).

Waisraeli, wakati wa safari zao nyikani "walinywa kutoka kwa mwamba wa kiroho uliowafuata: na Mwamba huo ulikuwa Kristo." 1Wakor 10: 4. Kristo wa kabla ya kuzaliwa, Michael, Mwana wa Mungu aliwaongoza Waisraeli nyikani. Paulo, akiwaandikia Waebrania, alimtambulisha kama Roho Mtakatifu.

Kwa sababu hiyo (kama Roho Mtakatifu alivyosema, Leo mkisikia sauti yake msiifanye moyo yenu kuwa migumu, kama vile wakati wa uchochezi, siku ya kujaribiwa jangwani: baba zenu waliponjaribu, walinijaribu, na kuyaona matendo yangu miaka arobaini. . Kwa sababu hiyo nilihuzunishwa na kizazi kile... "Waebr 3: 7-10.

Katika sura inayofuata Paulo anarudia maneno yale yale na wakati huu anamtambulisha mzungumzaji kama Yesu. Waehr 4: 8.

Petro katika waraka wake wa kwanza anasema kwamba Roho wa Kristo alikuwa ndani ya manabii akiashiria kwao mateso ya Kristo yatakuwaje.

Ambayo manabii walichunguza na kutafuta kwa uangalifu, ni nani aliyetabiri juu ya neema itakayokujia. Kutafuta ni nini, au ni wakati gani Roho wa Kristo aliye ndani yao alionyesha, wakati alishuhudia mateso ya Kristo kabla, na utukufu ambao unapaswa kufuata. 1Pet 1: 10,11.

Lakini katika waraka wake wa pili Peter anasema kwamba manabii walizungumza walipokuwa "wakiongozwa na Roho Mtakatifu" 2Pet 1:21.

Roho wa Kristo ni Roho Mtakatifu. Hii ni mantiki kabisa. Yesu ni Mtakatifu wa Mungu, kwa hivyo Roho yake ni takatifu.

Hii ndiyo sababu malaika alimwambia Yohana kwamba "ushuhuda wa Yesu ni Roho ya unabii" Ufu 19:10.

Akili ya Kristo

Uchunguzi wa kibiblia hauhusiani moja kwa moja na mawazo za kisasa ya magharibi. Utumbo wa rehema ndio tungeuita moyo unaoumia. Sulemani alisema kama vile mtu "anafikiri moyoni mwake, ndivyo alivyo" Mithali 23: 7. Tunaelewa moyo unaofikiria kumaanisha akili, ubongo.

Biblia pia hutumia neno-*inolojia* tofauti kwa tabia, fikira, na utu wa mtu. Chukua, kwa mfano, aya hii kutoka Isaya 40:13:

Ni nani aliyeelekeza Roho wa Bwana, au kuwa mshauri wake amemfundisha?

Wakati ulinukuliwa na Paulo katika Agano Jipya maandishi haya yanakuwa:

Ni nani aliyejua nia ya Bwana? Au ambaye amekuwa mshauri wake?

Warum 11:34; 1Wakor 2:16

Paulo alielewa kuwa Roho wa Bwana ni sawa na akili ya Bwana, mawazo yake na tabia yake ambayo ni ya Baba na Mwana. Na zawadi ya Roho Wake ni usambazaji wa akili Yake ya kimungu na roho Zake zinazohudumia malaika kwa akili za kibinadamu zinazopokea.

Wacha nia hii iwe ndani yako, ambayo pia ilikuwa ndani ya Kristo Yesu. Wafil 2: 5

Tunayo akili ya Kristo. 1Wakor 2:16

Kwa sababu Mungu ametuma Roho wa mwanawe ndani ya mioyo yetu (akili). Wagal 4: 6

Kuimarishwa na nguvu na Roho yake ndani ya mtu wa ndani (akili). Waefeso 3:16

Kufanywa wapya katika roho ya akili yako Waefe 4:23

Msifanane na ulimwengu huu bali mgeuzwe kwa kufanywa upya nia zenu. Warum 12: 2

Acha neno la Kristo likae ndani yako kwa utajiri katika hekima yote. Kol 3:16 (tunakumbuka maneno ya hekima akilini mwetu)

Aliyejiunga na Bwana ni roho moja 1Wakor 6:17 (wa nia moja)

Hili ndilo lilikuwa uelewa mnamo 1893.

“Tunapokea ahadi ya Roho kupitia imani; lakini inaletwa na nini? Roho wa Mungu; na wakati tunayo hiyo, Kristo anakaa moyoni. Halafu ni Roho Mtakatifu ambaye huleta uwepo wa kibinafsi wa Yesu Kristo, na katika kuleta uwepo wake binafsi kwetu, Yeye hujileta mwenyewe. Halafu ni akili ya Kristo, ambayo kwayo tunaweza kuelewa, kuchunguza, na kufurahi, mambo ya kina ya Mungu ambayo Yeye huyafikia na kuyaleta

kwa ufahamu wetu na kuyaweka mbele yetu kwa uwazi wao.” AT Jones, General Conference Bulletin 1893 # 11, p. 31.

Roho wa Mungu ni Kristo akikaa mioyoni mwetu; ni uwepo wa Yesu binafsi; ni akili ya Kristo.

Mpatanishi-Wakili Mmoja

"Ikiwa mtu yeyote atatenda dhambi, tuna wakili (Strong's # 3875) na Baba, Yesu Kristo mwenye haki." 1Yohana 2: 1

Wakili ni *paracletos* ya Ugiriki neno ambatano kutoka *para- eceleni* na

-kamilika kusimama, mtu anayesimama kando kusaidia, kusaidia, kuombea, kufariji, kufariji.

Yesu alisema, Mfariji (# 3875) ambaye ni Roho Mtakatifu, atatumwa na Baba yake kwa jina lake. Yohana 14:26.

Yesu ndiye Wakili wetu na Mfariji wetu. Yeye pia ni mwombezi wetu. Isaya alitabiri kwamba atatutetea.

"Alibeba dhambi ya wengi, na aliwaombea wakosaji." Isa 53:12

"Ana uwezo wa kuwaokoa kabisa wale wanaomjia Mungu kupitia yeye, kwa kuwa anaishi siku zote kuwaombea." Waehr 7:25

"Lakini Roho mwenyewe hutuombea" Warum 8:26

Wote Kristo na Roho wake hufanya maingiliano kati yetu kwa sababu Kristo na Roho wake ni mtu yule yule. Lakini eneo la maombezi liko katika sehemu tofauti: mbinguni na duniani.

"Lakini Roho mwenyewe hutuombea" Rum 8:26

Mbinguni, anahudumia faida za dhabihu yake isiyo na hatia, ya hiari: msamaha wa dhambi, kuhesabiwa haki, katika ubinadamu wake kama mpatanishi wetu wa Kuhani Mkuu, mtu Yesu Kristo.

Duniani, anahudumia faida za maisha yake kamili, ya ushindi: neema, nguvu ya kushinda dhambi, utakaso, katika uungu wake kama Mfariji na mwombezi wetu, Roho wa Kristo.

Halafu Paulo anaongeza:

"Kristo ... aliye hata mkono wa kuume wa Mungu, ambaye pia anatuomba" Warum 8:34

Hii inamaanisha kwamba pamoja na kusimama kwa mkono wa kuume wa Mungu, Kristo pia hutuomba kama Kuhani wetu Mkuu wa mbinguni .. Haiwezi kumaanisha kuwa kuna waombezi wawili wa Biblia waziwazi

"Kuna mpatanishi mmoja kati ya Mungu na mwanadamu, mtu Yesu Kristo" 1Tim 2: 5

"Zingatia Mtume na Kuhani Mkuu wa taaluma yetu, Kristo Yesu" Waebr 3: 1

Mafundisho ya mahali patakatifu yanamfunua Yesu kama Kuhani wetu Mkuu, Yesu kama Mwana-Kondoo, Yesu kama Mkate wa uzima kwenye meza ya mkate wa wonyesho, Yesu kama Nuru ya ulimwengu katika kijiti cha matawi saba, Yesu kama uvumba wenye harufu nzuri. tunasali mbele za Baba yake, Yesu kama mlango, Yesu kama pazia, Yesu kama Maji ya uzima katika birika, Yesu kama Kiti cha Rehema, Yesu kama Jaji Siku ya Upatanisho, Yesu kama ufufuo katika fimbo inayochipuka, Yesu kama mana isiyoweza kuharibika iliyohifadhiwa juu ya pumziko la Sabato kaburini. Hakika, Njia ya Mungu iko katika patakatifu. Zab 77:13. Yesu ndiye Njia hiyo. Yohana 14: 6.

Yesu alimwambia Musa, Wacha wanifanyie patakatifu ili nipate kukaa kati yao. Kut 25: 8. Akasema, Nitatembea kati yenu na nitakuwa Mungu wenu. Walawi 26:12. Nitakaa katikati yako, asema Bwana. Zek 2:11. Sio katika hekalu lililotengenezwa kwa mikono, bali katika mahekalu yaliyo hai. Kwa maana ninyi ni hekalu la Mungu aliye hai. 2Wakor 6:16. Ndipo

Yesu akawa mwili na akakaa kwetu. Yohana 1:14. Mwili uliandaliwa kwa ajili yake. Waebr 10: 5.

Yesu alikuja kuchanganya ugawanyiko wa Mungu na ubinadamu wa mwanadamu, "kutengeneza wawili, mtu mmoja mpya" Waefe 2:15. Alichukua uzao wa Ibrahimu, akihukumu dhambi kwa mfano wa mwili wenye dhambi, lakini akili yake, roho yake, ilijazwa na akili, Roho wa Mungu Baba yake.

Yeye ndiye Mpatanishi pekee, Mwombezi pekee, Wakili pekee, Mfariji pekee. Kwa hivyo, wanafunzi walifurahishwa na mawazo kwamba uwepo wa Yesu ungekuwa nao bado kufariji na kushangilia.

"Wanafunzi walifurahi, si kwamba

walinyimwa Mwalimu na Mwalimu wao, kwa maana hii ilikuwa sababu ya kuomboleza kwao badala ya furaha; lakini Yesu alikuwa amewahakikishia kwamba atamtuma Mfariji huyo, kama sawa na uwepo wake unaonekana. " *Signs of the Times* August 1, 1887

Roho ya Shetani

Dhana ya kisasa ya Utatu juu ya Mungu, hata hivyo, inaelekeza mwelekeo kwa Yesu kama yote kwetu sote. Nguvu ya mpinga Kristo imeangusha mahali pa patakatifu pake

na imechukua huduma ya kila siku ya Kuhani wetu Mkuu.

Badala ya Kuhani Mkuu mbinguni, uongozi wa makuhani wanadamu huchukua nafasi ya Mwokozi wetu hapa duniani, wakikaa katika maungamo wakidhani kusamehe dhambi, wakitangaza toba kwa wakosaji wasio na msaada: kurudia Salamu ya Maria au ya Baba Yetu, na kukubali maombezi ya wapendwa ili wawaondolee uharibifu.

Mdanganyifu mkuu anatafuta kutimiza azma yake ya kuabudiwa "kama Aliye Juu Zaidi." Kwa kuiga Kristo hivi karibuni atadanganya ulimwengu wote; kwa kujifanya kama Roho Mtakatifu, ameketi katika mahekalu ya miili yetu kama Mungu, tayari anayo. Wakati Yesu alipohama kutoka patakatifu kwenda mahali patakatifu sana mnamo 1844, wale ambao hawakumfuata waliachwa nyuma, wakidanganywa na Roho Mtakatifu bandia.

"Shetani alionekana kuwa karibu na kiti cha enzi, akijaribu kuendeleza kazi ya Mungu. Niliwaona wakitazama juu kwenye kiti cha enzi, na kuomba, "Baba, tupe Roho wako." Shetani angewapulizia ushawishi mtakatifu; ndani yake kulikuwa na mwanga na nguvu nyingi, lakini hakuna upendo mtamu, furaha, na amani. " *Early Writings* uk. 54

Mfumo wa Kirumi unafundisha kwamba mwanadamu hana uwezo wa kushinda dhambi.

"Wenye sura ya utauwa, lakini wakikana nguvu yake" 2Tim 3: 5

Nguvu ambayo imekataliwa ni nguvu ya neema ya Mungu inayobadilisha, iliyotumwa kama zawadi kutoka kwa Yesu, nguvu ile ile ambayo alitegemea kuja juu ya dhambi na kuishi maisha kamili, ya ushindi, roho "ya nguvu, na ya upendo, na mwenye akili timamu" 2Tim 1: 7.

Badala ya kuwa Mwandishi na Mkamilishaji pekee wa imani yetu, mwandishi wa kando wa kiroho ameanzishwa, wa tatu mtu, Mungu Roho Mtakatifu ambaye, inasemekana, ni tofauti na tofauti na Baba na Mwana. Mwanachama huyu wa tatu sasa anaabudiwa na kusifiwa, kusifiwa na kuheshimiwa, bila kumtambua Mtu halisi wa Roho.

Ikiwa Roho wa Mungu ni mtu tofauti na Mungu mwenyewe, basi hii inaweza pia kutumika kwa roho ya Shetani, ambaye lazima awe mtu tofauti au kuwa kutoka kwa yule Shetani mwenyewe.

"... Ukuu wa mbinguni hulinda kila neno lake asije akachochea roho ya Shetani..." Review & Herald, Aprili 13, 1911

"... Tunapodhalilishwa na wenzetu, ambao wameongozwa na roho ya Shetani, Mungu atatupa neema..." *Signs of the Times*, Septemba 2, 1897

"Mwanamke huyo aliponyang'anywa roho ya shetani, na kujirudisha mwenyewe, mabwana zake walishtuka kwa ujanja wao." *Spirit of Prophecy* vol. 3, uk. 380

Ellen White alielewa kuwa roho ya Shetani alikuwa Shetani mwenyewe, sio mtu mwingine huru, Pacha Mwovu. Roho ya Shetani ni utu wake kamili, tabia yake, akili ya Shetani, jinsi anavyofikiria na kutenda.

Mwana wa Mungu amekuja na ametupa ufahamu (1Yohana 5:20 "akili" ya Kigiriki ya dianoian). Neno hili la Kiyunani linapatikana mara nne tu katika Agano Jipya, hapa ambapo KJV inatafsiri "uelewa," na maandiko mengine 3 ambayo hutafsiriwa "akili." Ebr 8:10 akinukuu Yer 31:34, "Nitaweka sheria zangu akilini mwao (dianoian)"; Ebr 10:16 nukuu hiyo hiyo tena, na 2Pet 3: 1 "Ninachochea akili yako (dianoian).

Biblia inafundisha kwamba watu wote wana roho moja kati ya mbili: roho

takatifu au roho mbaya. Tuna chaguzi mbili tu. Tunaweza kumilikiwa

1. kwa akili ya Mungu, au
2. kwa akili ya Shetani

Wakati Daudi aligundua kuwa alikuwa ameingiliwa na mawazo ya roho mbaya, aliomba kwamba Mungu "afanye upya roho inayofaa," roho nzuri, roho takatifu ndani yake (Zab 51:10).

Alijitolea, "Usinitupe mbali na uso Wako; wala usimchukue Roho wako Mtakatifu kutoka kwangu (mstari 11). Roho ya Mungu ni Uwepo Wake. Kwa hivyo, roho ya Shetani ni uwepo wake ndani ya akili zetu ukichukua mawazo na tabia zetu.

Lakini tuliumbwa tuwe "hekalu la Mungu aliye hai" Anayetamani "kukaa ndani yetu" na kutembea ndani yetu "(2Kor 6:16). Yeye hufanyaje hivyo? kwa kukaa ndani ya akili zetu.

Yesu alijazwa na akili ya Baba yake; lazima tujazwe na akili ya Yesu. Yesu alimwomba Baba yake, "mimi ndani yao, na wewe ndani yangu" Yohana 17:23. "Ushirika wetu uko pamoja na Baba na Mwana" 1Yohana 1: 3.

Yesu ndiye Mfariji, Msaidizi wetu, Mpatanishi wa pekee kati ya Mungu na mwanadamu, Roho wa Kristo ambaye ameunganishwa na Roho wa Baba.

Mwana wa Mungu amekuja na ametupa akili. "Kwa hivyo "tuna nia ya Kristo" 1Kor 2:16. Akili hii ni utu wa tatu, umbo la tatu la kimungu, sura ya Kristo aliye mahali pote. Kwa umbo la kibinadamu, Yesu hangeweza kuwapo kila mahali. Lakini baada ya kurudi kwa Baba, "aliachilia" mapungufu yake ya kibinadamu kwa kutoa akili yake, maneno yake, Roho wake kuishi ndani yetu.

"Wana Mungu mmoja na Mwokozi mmoja; na Roho mmoja — Roho wa Kristo — ndiye atakayeleta umoja katika safu zao." *Testimonies* juzuu ya 9 uk. 189 1909.

"Wakati watu wa Mungu wanapotafuta maandiko na hamu ya kujua ukweli ni nini, Yesu yupo katika nafsi ya mwakilishi wake Roho Mtakatifu, .." 12MR No. 954, p. 145.

"... maneno ninayokuambia, ni roho, na ni uzima. 'Kristo hasemi hapa akimaanisha mafundisho yake, lakini kwa nafsi yake, uungu wa tabia yake." Review & Herald Aprili 5, 1906.

Roho wa Kristo ni mtu anayemwuliza, ni nafsi yake, uungu wa tabia yake, akili yake ya kimungu.

Wakati Kristo aliondoa roho mbaya kutoka kwa wanaume waliopagawa na pepo walirejeshwa wazimu. Watu walikuja na kumwona "yule mtu aliyekuwa amepagawa na pepo, naye alikuwa na jeshi, ameketi, amevaa na akili zake timamu" Marko 5: 5.

Kwa maana Mungu hakutupa roho ya woga; bali wa nguvu, na upendo, na akili timamu "2Tim 1: 7.

Upendo kamili hutupa woga wote.

Mungu ni upendo. Anatoa roho ya hofu. Yeye hutupa Roho wake. Ni takatifu. Ina nguvu. Ni upendo wake unaobadilisha maisha, uwepo wake. Inabadilisha akili zetu ambazo huwa timamu na zinazoweza kufikiria mawazo yake.

"Roho wa Mungu aliyezaliwa upya, akichukua milki ya akili, hubadilisha maisha; mawazo mabaya huondolewa, matendo maovu yamekataliwa, upendo, amani, na unyenyekevu huchukua mahali pa hasira, wivu, na ugomvi. Nguvu hiyo ambayo hakuna jicho la mwanadamu linaweza kuona, imeunda kiumbe kipya kwa mfano wa Mungu." *Spirit of Prophecy* vol. 2 p. 128, 1877.

Kama Roho wa Mungu anachukua mawazo yetu, ndivyo pia roho ya Shetani inaweza kumiliki akili na kudhibiti.

"Kwa kiwango chochote au kwa namna yoyote pepo hupata udhibiti wa

mwanadamu, hufanya hivyo kupitia mfumo wa neva wa hisia. Kupitia nguvu za juu za **akili** - dhamiri, nguvu ya kuchagua na mapenzi - **Shetani anamiliki mtu huyo**. Kupitia mfumo wa neva, yule mwovu hudhibiti watu wake." *SDA Bible Commentary* vol. 5 p. 576.

Roho wa Kristo atatudhibiti sisi au roho ya Shetani. "Mtu hawezi kutumikia mabwana wawili" lakini kuna wawili tu na lazima tumtumikie mmoja au mwingine. Tulibuniwa na Mungu kuwa mahekalu kwa Roho Wake, lakini ikiwa tutatuma, roho ya Shetani inaweza kuvamia akili zetu na kudhibiti maisha yetu.

Uasi wa Miriamu

Musa, Haruni na Miriamu wanaashiria mambo ya Utata Mkubwa Wakati Musa na Haruni walikuwa mifano ya Baba na Mwana: "yeye (Haruni) atakuwa kwako (Musa) badala ya mdomo, nawe utakuwa kwake badala ya Mungu" (Kut 4:16), walikuwa pia aina za Kristo. "Mungu alikusudia kwamba viongozi hawa wakuu wa watu wake wawe wawakilishi wa Kristo" PP uk. 426.

Musa alipokea sheria juu ya mlima na Yesu alitoa katika mahubiri yake juu ya mlima; Musa aliongoza makabila 12 ya Israeli na Yesu aliongoza wanafunzi 12; Musa alihudumu Pasaka ya kwanza, Yesu alihudumu Pasaka ya mwisho.

Haruni alichukua damu ya dhabihu katika patakatifu sana hata kama "damu ya Kristo, ambaye kwa Roho wa milele alijitoa mwenyewe bila doa kwa Mungu" Waehr 9:14. Haruni anamwakilisha Kristo katika jukumu lake la maombezi kama Kuhani Mkuu na mtoaji wa neema yake, Roho wake. Halafu, wakati Yesu anatuma Roho yake, Musa anamtuma Haruni kati ya watu.

"Kwa maagizo ya kaka yake, Haruni alichukua chetezo cha moto na

kuharakisha kwenda katikati ya mkutano ili" awafanyie upatanisho. "PP p. 402.

Miriam alijaliwa sana zawadi za mashairi na muziki "PP p. 382. "Miriamu, dada ya Musa, nabii wa kike, aliwaongoza wanawake katika muziki." *Roho ya Unabii* vol. 1, uk. 210. "Katika mapenzi ya watu na heshima ya Mbingu **alisimama wa pili tu kwa Musa na Haruni**. Lakini uovu ule ule ambao ulileta ugomvi mbinguni mara ya kwanza ulizuka ndani ya moyo wa mwanamke huyu wa Israeli, na hakukosa kupata mtu wa kumwonea huruma katika kikundi chake kilichokuwa kimetawanyika." PP uk. 382.

Miriam alikuwa aina ya Lusifa na kama kerubi wa kufunika wa asili, ambaye alikuwa wa pili kwa Kristo kati ya mwenyeji wa malaika, alionea wivu msimamo wa kaka yake. Alipigwa na ukoma, ishara ya dhambi. Roho ya Shetani ilichukua udhibiti wa mawazo yake na kumiliki akili yake.

"Miriamu na Haruni walinena juu ya Musa" "Nao wakasema, Je! Kweli BWANA amesema tu kwa Musa? Hakusema nasi pia?" Hesabu 12: 1,2. Ndipo wingu likaondoka na yeye tu akawa na ukoma. Walakini, tofauti na Lusifa, alihukumwiwa kwa kosa lake na akaponywa dhambi yake.

Yesu ndiye anayetoa usadikisho.

"Makuhani na watawala, walipofika mara ya kwanza **kwenye uwepo wa Kristo**, walikuwa wamehisi kusadikika sawa. Mioyo yao iliguswa sana, na mawazo yalilazimishwa juu yao, "Hakuna mtu aliyezungumza kama Mtu huyu." Lakini walikuwa wamekwaza usadikisho wa **Roho Mtakatifu**." *Desire of Ages* p. 459. Mchezaji hajali.

Lakini walipopinga, uwepo wake uliondolewa.

"Uwepo wa Kristo umeondolewa, Shetani hufanya maajabu kuunga

mkono madai yake. Anawafanya dhaifu kuwa hodari na huwashawishi wote kwa roho na nguvu zake mwenyewe." *Great Controversy* uk. 663.

Yote yanahusiana na jinsi tunavyotumia akili zetu, jinsi tunavyozingatia umakini wetu.

"Mwanzo wa kujitua kwa jaribu ni katika dhambi ya kuruhusu akili kutetereka, kutokuwa sawa katika tumaini lako kwa Mungu. Mwovu huwa anatafuta nafasi ya kumpotosha Mungu, na kuvutia akili kwa yale yaliyokatazwa. Ikiwa anaweza, ataweka akili juu ya mambo ya ulimwengu. Atajitahidi kuisimua mhemko, kuamsha tamaa, kufunga mapenzi juu ya ambayo sio kwa faida yako; lakini ni kwako kushikilia kila hisia na shauku chini ya tr-trol, kwa unyenyekevu wa unyenyekevu kwa sababu na dhamiri. Ndipo Shetani anapoteza nguvu zake kudhibiti akili. Kazi ambayo Kristo anaitua ni kazi ya kushinda-gressive juu ya uovu wa kiroho katika tabia zetu. Tabia za asili zinapaswa kushinda; kwa kuwa tabia ya asili inapaswa kubadilishwa kwa neema ya Kristo. Hamu na shauku lazima zishindwe, na mapenzi lazima yawekwe kabisa upande wa Kristo. Huu hautakuwa mchakato wa kuumiza, ikiwa moyo utafunguliwa **kupokea maoni ya Roho wa Mungu**." *Review & Herald*, Juni 14, 1892.

"Tunapojitiisha kwa Kristo, moyo umeunganishwa na moyo Wake, **mapenzi yameunganishwa katika mapenzi Yake, akili inakuwa moja na akili Yake**, mawazo yanaletwa utumwani kwake; tunaishi maisha yake." *Christ Object Lesson* uk. 311

Ellen White anaelezea Roho Mtakatifu kama Roho aliye hai.

"Roho aliye hai" Barua 7, 6-11-1891 katika 14MR p. 176.

"**Roho anayeishi milele**" Barua 93, 9-30-1896 katika 491MR p. 83.

Kwa sababu ni maisha ya Kristo.

“**Roho Mtakatifu** ni pumzi ya maisha ya kiroho katika nafsi. Ugawaji wa Roho ni ugawaji wa maisha ya Kristo.” *Desire of Ages* uk. 805.

“Kristo huwapa pumzi ya **roho** yake mwenyewe, uhai wa maisha yake mwenyewe.

Roho Mtakatifu hutoa nguvu zake za juu kufanya kazi katika moyo na akili.” *Desire of Ages*, p. 827 pia katika Review and Herald, Januari 5, 1911 par. 6.

“Ushawishi wa **Roho Mtakatifu** ni maisha ya Kristo katika nafsi. Hatumwoni Kristo na tunazungumza naye, lakini **Roho Wake Mtakatifu** yuko karibu nasi mahali pengine na katika sehemu nyingine. Inafanya kazi ndani na kupitia kila mtu anayempokea Kristo.” 12MR p. 260 (Muswada 41, 1897).

Roho ni udhihirisho wa Kristo.

“Hakuna hali, wala umbali, unaoweza kututoa kutoka kwa Mfariji wa mbinguni. Popote tulipo, popote tutakapoenda, Yeye yuko mkono wetu wa kuume kila wakati kutusaidia, kudumisha, kutunza, na kushangilia.” “Kwa Roho, Alisema, Atajidhihirisha kwao.” *Desire of Ages* p. 670

"Je! Ilikuwa nguvu gani ya wale ambao zamani waliteswa kwa mateso kwa ajili ya Kristo? Ilikuwa ni kuungana na Mungu, kuungana na Roho Mtakatifu, kuungana na Kristo." "Wakati kwa ajili ya ukweli muumini anasimama kwenye bar ya mahakama za kidunia, Kristo anasimama kando yake. Anapokuwa amefungwa ndani ya kuta za gereza, Kristo anajidhihirisha kwake na anafurahisha moyo wake kwa upendo Wake." *Acts of the Apostles* uk. 85.

Ni mwakilishi wa Kristo.

"Mwakilishi wake [Kristo]" *Acts of the Apostles* uk. 47.

“Bwana Yesu anatenda kupitia Roho Mtakatifu, kwa kuwa ndiye mwakilishi wake. Kupitia hiyo huingiza maisha ya kiroho rohoni ...” *Review & Herald*, Feb 10, 1903 Vol. 4 p. 492, kol. 2.

Kuwepo kwake kila mahali.

“Pokea Roho Mtakatifu, na juhudi zako zitafanikiwa. Uwepo wa Kristo ndio unaotoa nguvu.” *Vijitabu vya daftari kutoka Maktaba ya Elmshaven, Barua ya 32 (1903)*

“Kwa Roho Mwokozi angeweza kupatikana kwa wote. Kwa maana hii angekuwa karibu nao kuliko kama asingepanda juu.” *Desire of Ages* p. 669.

Yesu ndiye Mkate wa Mungu

Yesu ndiye nuru yetu, Nuru ya uzima.

Yesu ndiye maji ya uzima.

Yesu kwetu ni umande wa mbinguni.

Yesu atakuja kama mvua.

“Mmea, mtoto, hukua kwa kupokea kutoka kwa mazingira yake yale ambayo yanahudumia maisha yake — nuru, jua, na chakula. Zile zawadi za asili ni za wanyama na mimea, vile vile ni Kristo kwa wale wanaomtumaini. Yeye [Kristo] ndiye "nuru yao ya milele," "jua na ngao." Isaya 60:19; Zaburi 84:11. Yeye [Kristo] atakuwa kama "umande kwa Israeli." "Yeye [Kristo] atashuka kama mvua juu ya nyasi zilizokatwa." Hosea 14: 5; Zaburi 72: 6. Yeye [Kristo] ndiye maji yaliyo hai, "mkate wa Mungu. . . anayeshuka kutoka mbinguni na kuupa ulimwengu uzima." Yohana 6:33. *Steps to Christ*, ukurasa wa 67, 68.

Yesu atakuja kama mvua ya masika.

“Kama mmea unapokea mwangaza wa jua, umande, na mvua, tunapaswa kufungua mioyo yetu kwa Roho Mtakatifu. Kazi inapaswa kufanywa "si kwa nguvu, wala si kwa nguvu, bali kwa Roho Wangu, asema Bwana wa majeshi." Zek. 4: 6. Ikiwa tutazingatia

akili zetu kwa Kristo, Yeye atakuja kwetu "kama mvua, kama mvua ya masika na ya kwanza duniani." Hosea 6: 3. COL, ukurasa wa 66, 67.

Tubuni basi, mrejee, ili dhambi zenu zifutwe, wakati zile nyakati za kuburudishwa zitakapokuja kutoka kwa uso wa Bwana; Naye atamtuma Yesu Kristo. Matendo 3: 19,20

Lakini leo kuna juhudi iliyoratibiwa ya kuandika upya historia. Hoja hiyo hiyo ya kuongea imeungwa tena na tena:

"Ellen White alichukua jukumu muhimu katika kukuza mafundisho ya Uungu au Utatu ndani ya Kanisa la Waadventista Wasabato." Merlin Burt *"Historia ya Maoni ya Waadventista Wasabato juu ya Utatu" J. wa Jumuiya ya Theolojia ya Wasabato, Spring 2006.*

"Ellen White alichukua jukumu muhimu kutusaidia kukubali maoni ya kibiblia juu ya Mungu." *Denis Fortin, "Ellen G. White na Mungu: Mmoja, Wawili au Watatu?" Mkutano wa Baden-Wurttemberg, Stuttgart, Ujerumani, Julai 2007.*

Wazo hili inarudiwa na sura sawa ambayo inauliza uchunguzi. Kwa kweli, Ellen White alichukua jukumu muhimu zaidi katika kuliongoza kanisa mbali na mwamba wa dhoruba ya Kellogg na tishio lake la theolojia mpya.

Theolojia Mpya ya Kellogg

Wakati wa mapema miaka ya 1900 John Harvey Kellogg alianza kufurahisha maoni mapya juu ya asili ya Mungu. Alisisitiza ukubwa wa asili ya Mungu, sio tu kama Roho bali nguvu; na sio tu katika ubinadamu, bali katika kila seli hai.

Tunapata muhtasari wa dhana hizi ndani ya kitabu alichochapisha baadaye, Living Temple. Baadhi ya maoni ya Dk. Kellogg yaligundua uwepo wa Mungu katika kila kitu na

ikasogea kuelekea kwa nguvu isiyo ya kawaida ya ulimwengu, kama inavyoonyeshwa na nukuu zilizoonyeshwa hapo chini.

Lakini pia alifanya maandishi kadhaa ya serikali ambayo yalikuwa sawa na ya Ellen White mwenyewe.

"Roho wa Mungu ni Bwana, Kristo, aliyetuumba na kukaa ndani yetu (Ayubu 33: 4, 32: 8; 2Kor 3: 16,17)" uk. 457.

Ellen White baadaye angegundua kuwa baadhi ya taarifa za Kellogg na nyakati na maoni yalikuwa yanapatana naye kimaandishi. Lakini alikataa kuruhusu hii peke yake kuunga mkono mafundisho yote katika kitabu chake. Mapema mnamo 1881 alilazimika kumtumia onyo.

"Hizo nadharia ni makosa. Nimewahi kukutana nao hapo awali." *Manuscript Releases*, Juzuu. 5, uk. 278.

e! Ellen White alikuwa akizungumzia nadharia zipi? Je! Alikuwa akipinga maoni kwamba Mungu mwenyewe anakaa ndani yetu? Haya ndio mafundisho ya maandiko. Au kwa hitimisho kwamba Roho wa Mungu ni Yesu Kristo? Hiyo ni ya kibiblia.

Inawezekana alikuwa akihutubia maoni ya washirikina kwamba Mungu yuko katika jua, maji, hewa, na kila kiumbe hai — hata wenye dhambi waasi.

Mnamo 1897 Kellogg alianza kutoa maoni yake hadharani na alijiunga na muhubiri wa mke wa Baptist wa siku ya Saba na, kwa kusikitisha, E.J. Waggoner. Ilikuwa Waggoner ambaye basi aliwasilisha dhana mpya ya Kellogg kwa Mkutano Mkuu mwaka huo huo.

"Ni wazo zuri jinsi gani, kwamba Mungu huyu hodari anayeshika kifungu chote cha utaratibu, yuko ndani yetu! ... Ni jambo la kushangaza sana kwamba Mungu huyu mwenye nguvu zote, mwenye nguvu zote, na mwenye hekima yote ajifanye

mwenyewe kuwa mtumwa wa mwanadamu kwa kumpa mwanadamu uhuru wa hiari wa kuongoza nguvu ndani ya mwili wake!" *General Conference Daily Bulletin* 1897 uk. 83.

Mungu ndani yetu. Ni wazo la la kibiblia. Roho Mtakatifu anakaa ndani yetu; Kristo ndani yetu, tumaini la utukufu. Lakini maoni haya ni tofauti: Sio kukaa kwa kibinafsi, kukaa, Roho wa Kristo, lakini lengo ni "nguvu", "nguvu" ndani. Kwa kweli huyu alikuwa mtangulizi wa kile ambacho kimekuwa kiroho cha enzi mpya. Lakini zaidi ya yote Ellen White alipinga wazo kwamba Mungu angekaa ndani ya kila mtu, hata mwenye dhambi asiyetubu.

"Katika Hekalu Hai, madai yanasemwa kuwa Mungu yuko kwenye ua, kwenye jani, ndani ya mwenye dhambi." *Sermons and Talks*, Vol. 1 Manuscript 46, 1904, MR 900, Uk. 343.

"Lakini Mungu haishi ndani ya mwenye dhambi. Neno linatangaza kwamba Yeye anakaa tu katika mioyo ya wale wampendao na kutenda haki." *ibid.*

"Ikiwa Mungu ni kiini kinachoenea katika maumbile yote, basi Yeye hukaa ndani ya watu wote: na ili kupata utakatifu, mwanadamu anapaswa kukuza nguvu iliyo ndani yake tu." *Testomonies* Juzuu la 8, uk. 291, 1904

Mashauri haya ya moja kwa moja kutoka kwa Ellen yalikuja baada ya maonyo ya hapo awali kwa Dk Kellogg kupuuzwa. Wakati Battle Creek Sanitarium ilipowaka moto mnamo 1902, Kellogg alipendekeza kufadhili ujenzi wa kituo kipya na mapato kutoka kwa kitabu alichokuwa akiandika juu ya afya kinachoitwa Living Temple. Rais wa Mkutano Mkuu, A.G. Daniels, alionya Kellogg asijumuishe yoyote ya "maoni yake mapya" katika kitabu hicho. Lakini Kellogg alijumuisha idadi inayoweza

kuzingatiwa ya mawazo yake ya kupendeza, ya kushangaza hata hivyo.

Ellen White alijibu kwa nguvu-kuelezea kabisa mwana halisi, halisi na utu wa Mungu na Roho Wake. Alianza kusisitiza ukweli wa Roho wa Mungu kuliko hapo awali kwa sababu upotoshaji ulikuwa ukikuzwa kutoka kulia ndani ya kanisa. Ikiwa Kellogg angevuta Uwepo wa Mungu katika kila kitu, Ellen angefanya Uwepo huo "kama mtu kama vile Mungu ni mtu."

Alikuwa tayari amepigana kuhifadhi utu wa Baba; sasa angemtetea Roho wake,

"... Nafsi ya tatu ya Uungu, Roho Mtakatifu." *Special Testimonies*, Mfululizo A, Na. 10, p. 37. (1897) pia katika *Evangelism* uk. 617

"Dhambi inaweza kupingwa na

kushinda tu kupitia wakala mwenye nguvu wa nafsi ya tatu ya Uungu, ambaye angekuja bila nguvu iliyobadilishwa, lakini kwa ukamilifu wa nguvu ya kimungu." DA p. 671 1898 ('mtu wa tatu' aliingizwa katika matoleo ya baadaye)

"Tunapaswa kutambua kwamba Roho Mtakatifu, ambaye ni mtu kama vile [9/7, 14:43] S.K Gichimu: haingekuja bila nishati iliyobadilishwa, lakini katika utimilifu wa nguvu ya kimungu." DA p. 671 1898 ('mtu wa tatu' aliingizwa katika matoleo ya baadaye)

“Tunapaswa kutambua kwamba Roho Mtakatifu, ambaye ni mtu kama vile Mungu ni mtu, anatembea katika misingi hii.” Muswada 66, 1899. (Kutoka kwa mazungumzo kwa wanafunzi wa Shule ya Avondale.) Katika *Evangelism* uk. 616 imekusanywa baada ya kifo.

Sehemu hii ya mwisho iliyohaririwa kwa kuchagua, inapoonkana katika muktadha wake kamili inaonyesha kwamba ni “Bwana Mungu” anayejua, anayesikia, ambaye ni Mlinzi na Msaidizi wetu, ambaye hutembea bila kuonekana na macho ya wanadamu:

“Bwana anasema hivi kwa sababu anajua ni kwa faida yetu. Angejenga ukuta kuzunguka sisi, kutuepusha na upitishaji-sheria, ili baraka na upendo Wake upewe kwetu kwa kiwango kikubwa. Hii ndio sababu tumeanzisha shule hapa. Bwana alituelekeza kuwa hapa ndipo mahali ambapo tunapaswa kupata, na tumekuwa na kila sababu ya kufikiria kwamba tuko mahali pazuri. Tumekusanywa pamoja kama shule, na tunahitaji kutambua kwamba **Roho Mtakatifu, ambaye ni mtu kama vile Mungu ni mtu**, anatembea katika misingi hii, asiyeonekana na macho ya kibinadamu; **kwamba Bwana Mungu ndiye Mlinzi na Msaidizi wetu. Yeye husikia kila neno tunalotamka na anajua kila wazo la akili.**” *Sermons and Talks* Vol. 2, ukurasa wa 136, 137; pia katika 7MR, p. 299

Ingawa Bwana Mungu haonekani, Yeye yuko kibinafsi katika Roho yake. Roho Mtakatifu ni mtu kwa sababu Yeye ni nafsi ya Yesu mwenyewe. Mjumbe hakusema "wao" alisema :Yeye.” Anazungumza juu ya mtu mmoja tu, Bwana Mungu Yesu Kristo.

Neno "mtu" linatokana na neno la Kilatini *persona* ambalo linaundwa kutoka mizizi miwili: *per-* "ndani ya" na

-sona “sauti.” Ilitumika katika nyakati za Kirumi za zamani kutaja vinyago ambavyo waigizaji walivaa katika

maigizo na maigizo. Waigizaji wangeonea kupitia kificho maneno ya mhusika wao.

Yesu anaahidi “kuwapo” wakati maandiko yanasomwa, kuzungumza kupitia mwakilishi wake, kupitia tabia ya tabia yake ya kiungu. Anawasiliana na akili zetu mawazo ya akili yake ya kiungu.

Zaburi 139 inahusu mawazo - ya Mungu na yetu.

Ee BWANA, umenichunguza na kunijua. Unajua kuketi kwangu na kusimama kwangu; unaelewa mawazo yangu kutoka mbali... Wewe umependeza kwa njia zangu zote... Ukuu wa kujua vile ni wa ajabu sana kwangu; ni ya juu sana, siwezi kufahamu. Nitakwenda wapi kutoka kwa Roho wako? Au nitakimbilia wapi kutoka mbele yako? Ingawa ningeenda mbinguni au kuzimu, wewe upo. Siwezi kukuficha gizani. Ulinijua kabla sijazaliwa. Maelezo yenyewe ya nambari yangu ya maumbile tayari yalikuwa yameandikwa katika kitabu chako. Mawazo yako ni ya thamani sana kwangu, Ee Mungu! ... Unichunguze, Ee Mungu, na ujue moyo wangu;

Mungu anajua yote juu yetu. Anajua kila kitu tunachofanya, kila fikra tunayofikiria bila kujali ni wapi au tunaenda wapi. Uwepo wake uko kila mahali na anaweza kutuongoza, kutuongoza, katika ukweli wote. Kama vile mawazo yetu yanavyotuwakilisha sisi, ndivyo mawazo yake yanawakilisha Yeye. Kwa kuwa Yesu ni wazo la Mungu linalosikika, Neno, kwa hivyo Roho wa Kristo ni mawazo

ya Kristo yaliyowekwa kwenye akili zetu, yaliyosemwa na mioyo yetu.

Evangelism uk. 616 ni rejea ya moja kwa moja kwa Zaburi 139. Bwana anasikia, Bwana anajua. Hii ni sawa kabisa na hali zake zingine nyingi kwamba Yesu ndiye Mfariji, Roho wa ukweli.

Basi, ni nani Mtu huyu anayetembea bila kuonekana kati yetu?

“Kristo hutembea bila kuonekana kupitia barabara zetu. Na ujumbe wa rehema Yeye huja nyumbani kwetu. Pamoja na wote wanaotafuta kuhudumu kwa jina Lake, Yeye anasubiri kushirikiana. Yuko katikati yetu, kuponya na kubariki, ikiwa tutampokea.” *Ministry of Healing*, uk. 107.

“Kumbuka kwamba Yesu yuko karibu nawe kila uendako, akiangalia matendo yako na kusikiliza maneno yako. Je! Ungeaibika kusikia sauti yake ikisema nawe, na kujua kwamba anasikia mazungumzo yako?” EG White, *The Youth's Instructor* , Februari 4, 1897 par. 3.

“Bwana Yesu amesimama kando ya yule msaidizi, akitembea pamoja nao, ndiye mfanyakazi mkuu. Ikiwa tunamtambua Kristo kama Yeye ambaye yuko pamoja nasi kutayarisha njia, Roho Mtakatifu kando yetu atatoa maoni katika mistari tu inayohitajika.” E. G. White, *Colporteur Ministry* , p. 107.

Siri sio kwamba kuna mtu wa tatu tofauti ambaye ni Mungu, lakini kwamba Mungu na Mwanawe wanaweza kuwa washirika wa kibinafsi lakini bila kuonekana na sisi:

“Kwamba Kristo ajidhihirishe kwao, na bado asionekane na ulimwengu, ilikuwa siri kwa wanafunzi. Hawakuweza kuelewa maneno ya Kristo kwa maana yao ya kiroho. Walikuwa wakifikiria sherehe ya nje,

inayoonekana ya mani-sherehe. Hawakuweza kuchukua ukweli

ili waweze kuwa na uwepo wa Kristo pamoja nao, na bado asionekane na ulimwengu. **Hawakuelewa maana ya udhahirisho wa kiroho.** " *The Southern Work*, Septemba 13, 1898.

Tunaweza kugundua kuwa sehemu katika kitabu cha *Evangelism* ambayo nukuu hii na nyingine zinaonekana zina jina "Utatu." Kumbuka tu, vichwa vidogo visivyo na ruhusa vilivyoongezwa kwenye maandishi kama kitabu *Evangelism* ni mfano mmoja tu wa kile Ellen White alionya kitatokea:

"Kutakuwa na wale waliowahi kuungana nasi katika imani ambao watatafuta mafundisho mapya, ya ajabu, kwa kitu cha kushangaza na cha kuvutia kuwasilisha kwa watu. Wataleta upotovu wote, na watawasilisha kama kutoka kwa Bi White, ili wazidanganye nafsi." Kitabu cha Ujumbe kilichochaguliwa 1, p. 41

Angalia tena Zaburi 139:

Nitakwenda wapi kutoka kwa Roho wako?

Au nitakimbilia wapi

kutoka kwa uwepo Wako?

Ikiwa nitaenda juu mbinguni,

Uko hapo;

Ikiwa nitatandika kitanda changu kuzimu,

tazama, uko hapo. Zaburi 139: 7, 8

Usinitupe mbali na uso Wako;

Wala usichukue Roho wako Mtakatifu kutoka kwangu. Zaburi 51:11.

Katika fomu ya kishairi ya Kiebrania, Roho wa Mungu ni uwepo wa Mungu.

Biblia pia inazungumza juu ya "malaika wa uwepo Wake."

Katika taabu zao zote aliteswa na malaika wa uwepo wake aliwaokoa: kwa upendo wake na kwa huruma yake aliwakumbuka; akawachukua, na kuwabeba siku zote za zamani. Isaya 63: 9.

Yesu bado yuko nasi leo.

"Sitakuacha faraja; Nitakuja kwako. 'Roho mtakatifu ambaye Mkombozi wa ulimwengu aliahidi kutuma, ni uwepo na nguvu ya Mungu. Hatawaacha watu wake ulimwenguni wakikosa neema yake, kupigwa na adui wa Mungu, na kusumbuliwa na uonevu wa ulimwengu; lakini atawajia. Ulimwengu hauwezi kuona ukweli; hawajui Baba wala Mwana, lakini ni kwa sababu tu hawatamani kumjua Mungu, hawataki kumtazama Yesu, kuona wema wake, upendo wake, vivutio vyake vya mbinguni. Yesu anawaalika watu wote wampokee; na kila mahali moyo unapofunguliwa kumpokea, ataingia, akifurahisha roho na nuru na furaha ya uwepo wake." *Signs of the Times*, November 23, 1891.

"... Roho Mtakatifu ndiye mfariji, kama uwepo wa Kristo wa nafsi." Review and Herald Novemba 29, 1892.

"Roho Mtakatifu ni uwepo muhimu wa Mungu, na ikiwa itathaminiwa itaita sifa na shukrani, na itaendelea kupata uzima wa milele." **Bible Echo**, Agosti 5, 1901.

"Baada ya kupaa Kwake Yeye [Yesu] alipaswa kutokuwepo kibinafsi; lakini kupitia Mfariji bado angekuwa pamoja

nao, na hawakutakiwa kutumia wakati wao kuomboleza." *Desire of Ages* p. 277.

Uwepo wake wa Mwili uko mbinguni Uwepo wake wa Kiungu uko duniani

"Wakati Yesu anahudumu katika patakatifu hapo juu, bado kwa Roho wake ni waziri wa kanisa hapa duniani." *Desire of Ages* p. 166.

Kristo... yuko hata mkono wa kuume wa Mungu ambaye pia hutuombea. Warumi 8:34.

Kristo na Roho wake ni mpatanishi mmoja. Kuna moja tu.

Roho hufanya maombezi kwa ajili yetu kwa kuugua kusikoweza kutamkwa. Warumi 8:26.

Kristo alitoa sala na dua kwa kilio kali na machozi. Waebrania 5: 7.

"Kila sala ya dhati husikika mbinguni. Inaweza isisisitizwe vizuri; lakini ikiwa moyo uko ndani yake, itapanda kwenda patakatifu ambapo Yesu huhudumia, na ataiwasilisha kwa Baba bila neno moja la kuchosha, lenye kigugumizi, zuri na lenye harufu nzuri na uvumba wa ukamilifu wake mwenyewe." *Desire of Ages*. 667.

"Tuna kituo kimoja tu cha kiungu kwa Mungu. Maombi yetu yanaweza kumjia kupitia jina moja tu, - la Bwana Yesu mtetezi wetu. Roho wake lazima

ahimize maombi yetu. Hakuna moto wa ajabu uliipaswa kutumiwa katika vyombo vya kufulia ambavyo vilitikiswa mbele za Mungu katika patakatifu. Kwa hivyo Bwana mwenyewe lazima awashe ndani ya mioyo yetu hamu inayowaka, ikiwa sala zetu zinakubalika kwake. Roho Mtakatifu ndani lazima atumbe." *Review & Herald* Februari 9, 1897.

Tunahitaji Neno kutoka kwa Mungu (Yesu) na Njia ya kwenda kwa Mungu (Yesu)

Yesu ndiye mwombezi wetu
Roho wake ndiye mwombezi wetu
Hii inaelezea asili mbili
(mwili / roho) ya mtu huyo huyo

"Wakati Yesu, Mwombezi wetu, anatumbea mbinguni, Roho Mtakatifu hufanya kazi ndani yetu, kupenda na kufanya mapenzi yake mema." *Signs of Times* Oktoba 3, 1892.

"Usisahau kwamba unayo Msaidizi, Roho Mtakatifu, ambaye Kristo amemteua. Hauko peke yako kamwe. Ikiwa utasikiliza sauti ambayo sasa inazungumza nawe, ikiwa utajibu bila kuchelewa kwa kubisha mlango wa moyo wako, 'Ingia, Bwana Yesu, ili nipate kula nawe, na Wewe pamoja nami,' Mgeni wa mbinguni ataingia. Wakati kitu hiki, ambacho ni cha kimungu, kinakaa kwako, kuna amani na kupumzika. " *Barua ya 124 kwa Bibi Wessels*, Machi 7, 1897.

Ni nani anayeingia? Yesu, kwa kweli.

Tazama, nimesimama mlangoni na kubisha;

Mtu yeyote akisikia sauti yangu na kufungua mlango, nitaingia kwake na kula naye. Ufunuo 3:20.

Ndani ya moyo wangu, ndani ya moyo wangu,

Ingia moyoni mwangu, Bwana Yesu.

Ingia leo, ingia kukaa.

Ingia moyoni mwangu, Bwana Yesu.

Lakini kwa kuwa Baba yuko ndani ya Mwana, na Mwana yuko ndani ya Baba, tunapata vyote viwili!

Yesu akajibu akamwambia,

Ikiwa mtu ananipenda, atayashika maneno yangu; na Baba yangu atampenda, nasi tutakuja kwake, na kukaa naye. Yohana 14:23

Ilikuwa "afadhali" kwa Kristo kuondoka hapa duniani na kurudi kwa Baba yake ili aweze kuwapa Roho wake kila mahali kwa watoto wake wote. Na Roho wake ni mtu halisi, haiba ya Yesu Kristo mwenyewe. Ni akili yake, "uwepo wake wa ufahamu." Sio akili inayokula ya mtu tofauti.

"Siku ya Pentekoste Mfariji aliyeahidiwa alishuka na nguvu kutoka juu ilipewa na roho za waumini zilifurahi na uwepo wa ujinga wa Bwana wao aliyepaa" *Great Controversy uk.* Sura ya 350

Kwa kuwa **Roho wa Mungu ni uwepo wa Mungu** (Zab 139: 6), akili ya Mungu (Isa 40:13; Warum 11:34), akili ya Kristo (1Kor 2:16; Flp 2: 5), maisha ya maisha yake mwenyewe (DA p. 827; Wakol 3: 4), "Yeye mwenyewe" (7T p. 273), ndio inayomruhusu Baba na Mwana "kuwa ndani" ya kila mmoja (Yohana 14:10; Yohana 17).

Tunaposema "uwongo" (Matendo 5: 3) au "kuhuzunika" (Waefe 4:30) tunashughulika na Baba na Mwana wao wenyewe. Ni utu wao. Wewe pia unashughulika nami wakati unasoma maneno haya-sio kwa kibinafsi, lakini chochote ninachosema kupitia "chombo" hiki kinasemwa na mimi, mtu. Roho ndiye kati, wakala, mawasiliano (ushirika, 2Wakor 13:14) kati ya Mungu na sisi. Anazungumza na akili zetu kupitia Roho wake, ambayo ni akili yake.

Lakini hatuombi kwa roho. Yesu aliomba kwa Baba yake; Yesu alisema "Omba kwa Baba yako aliyepaa katika

siri" (Math 6: 6). Stefano alimwomba Yesu (Matendo 7:59). Hakuna, hata hivyo, hakuna mfano wa mtu yeyote katika maandiko akiomba au kuabudu Roho. Badala yake, tunaabudu kwa Roho (Yohana 4) na kuomba kwa Roho (Waefe 6:18; Yuda 20).

Wala hatushirikiani na Roho. Ushirika wetu uko pamoja na Mwana na Baba yake. (1Yohana 1: 3; 1Kor 1: 9).

Soma sura ya kwanza ya *Patriarchs and Prophets* na sura ya mwisho ya Utata Mkubwa. Mungu na Kristo, Baba na Mwana, ndio pekee walioelezewa kwa sababu wanashughulika moja kwa moja na viumbe wao wasioanguka na wanaotambuliwa tena. Baada ya Kuanguka kwa mwanadamu

Kristo alishughulikia ubinadamu ama moja kwa moja au kwa namna ya Roho Wake.

Kwa mfano, alimtokea Abrahamu, Yakobo, Musa, Gideoni, na Manoa. Alionekana kati ya makerubi kama utukufu wa shekina juu ya kiti cha rehema.

Wakati wa uhai wake hapa duniani, Roho wa BWANA alikuwa juu yake (Isa 61: 1; 42: 1; 11: 2) bila kipimo (Yohana 3:34) na wengine pia (Luka 1:67; 2:25) . Lakini baada ya Kristo kumaliza maisha yake ya kidunia ya utii kamili kwa Baba yake, alipewa ahadi ya Baba yake (Matendo 1: 4), kumwagwa kwa roho yake mwenyewe (akili, tabia, maisha) ambayo ingekuja na kukaa ndani yetu.

Sio kiumbe au mtu tofauti: ni nafsi ya Yesu, Roho wa Kristo (Gal 4: 6; Wafilipi 1:19), Bwana ndiye huyo Roho (2Wakor 3:17); ni nafsi ya Baba, Roho ya Baba, Roho wa Mungu (Warum 8: 9).

Kwa sababu Yesu ndiye

Math 13:33 Mwana wa Mungu

2Petro 3: 5 Neno la Mungu

Yohana 1:29 Mwanakondoo wa Mungu

Wakol 1:15 sura ya Mungu

Haipaswi kushangaza kwamba yeye pia ni;

Warum 8: 9 Roho wa Mungu

Yeye ni wa Mungu Baba yake ambaye ni mmoja na Roho wa Kristo.

Mungu ni Roho (Yohana 4; Waebrania 12: 9) na lazima tumwabudu yeye sasa "kwa roho" kwa sababu ya utengamano wa mwili uliowekwa na dhambi.

Lakini baada ya dhambi kutokomezwa, na mauti haya yanavaa kutokufa (uzima wa milele ulio "ndani ya Mwana" na "ndani ya Baba" Yohana 5:26) tutasambaza mbele ya kiti cha enzi cha Mungu na cha Mwanakondoo uso kwa uso. uso.

Tunaporejeshwa kwa sura kamili ya Mungu tena na kusimama katika uwepo Wake, tutakuwa tena katika umoja wa mwili naye, ndoa ya Mwana-Kondoo itakamilika, Roho wake atakuwa bado yupo lakini hakuna kiti cha enzi kwa Roho. Atakuwa kweli "ndani yetu" na tutakuwa "ndani yake".

Zawadi ya Mungu

"Kila **zawadi njema** na kila **zawadi kamilifu** hushuka kutoka kwa Baba wa nuru" Yakobo 1:17. Yesu ni "Zawadi ya Mungu" Yohana 4:10, nzuri na kamilifu. Utajiri mwingi wa neema yake kwa fadhili zake kwetu kupitia Kristo Yesu... ni zawadi ya Mungu "Waefe 2: 7,8. "Ashukuriwe Mungu kwa Zawadi yake isiyoelezeka" Warum 9:15.

Roho Mtakatifu pia huitwa zawadi ya Mungu, Matendo 8:20. "Basi ikiwa wewe, uliye mubaya, unajua kuwapa watoto wako vipawa vyema, je! Si zaidi Baba yenu aliye mbinguni atawapa mema wale wamwulizao? Math 7:11. "**Nanyi mtapokea zawadi ya Roho Mtakatifu**" Matendo 2:38.

"Juu ya Mataifa pia ilimwagwa karama ya Roho Mtakatifu" Matendo 10:45. "Zawadi ya Mungu ni uzima wa milele katika Kristo Yesu Bwana wetu" Warum 6:23.

Zawadi ya Mungu iko ndani yetu. "Usipuuze zawadi iliyo ndani yako, uliyopewa kwa unabii, kwa kuwekewa mikono ya wazee" 1Tim 4:14. "Tumia zawadi ya Mungu iliyo ndani yako kwa kuwekewa mikono yangu. Kwa maana Mungu hakutupa roho ya woga; bali ya nguvu, na ya upendo, na ya akili timamu "2Tim 1: 7. **Zawadi hii ambayo iko ndani yetu tumepewa na Mungu.** Inakuja kwa kuwekewa mikono. Ni roho ya nguvu, upendo, na akili timamu. Ni mawazo ya Yesu ndani yetu "yaliyokuwa ndani ya Kristo Yesu" Wafilipi 2: 5.

Yesu ndiye aliyeahidiwa. "Kwa kadiri ya ahadi yake Mungu alimwinulia Israeli Mwokozi" Matendo 13:23. Ametumwa tena kama Ahadi ya Baba. Yesu alisema, "Natuma ahadi ya Baba yangu juu yako" wakati "utavikwa nguvu kutoka juu" Luka 24:49. Aliwaambia wanafunzi "wasubiri ahadi ya Baba" Matendo 1: 4. Wale ambao "wameonja neno zuri la Mungu na nguvu za ulimwengu ujao" "wameonja zawadi ya mbinguni" na "**wakashiriki Roho Mtakatifu**" Waebr 6: 4.

"Ili tupokee **ahadi ya Roho** kwa imani" Wagal 3:14. "Ili ahadi ya Yesu Kristo ipewe kwao waaminio" Wagal 3:23. "Ahadi ya uzima iliyo katika Kristo Yesu" 2Tim 1: 1. "Uzima wa milele, ambao Mungu, ambaye hawezi kusema uwongo, aliahidi kabla ya ulimwengu kuanza" Tito 1: 2. "Hii ndiyo ahadi aliyotuahidi, hata uzima wa milele" 1Yohana 2:25. "Baada ya kufanya mapenzi ya Mungu, unaweza kupokea ahadi" Waebr 10:36.

"Tumetiwa muhuri na Roho Mtakatifu wa ahadi" Waefe 1:13. "Ili Mungu wa Bwana wetu Yesu Kristo, Baba wa utukufu, akupe roho ya hekima na ufunuo katika kumjua yeye: macho ya

ufahamu wako yameangaziwa," Waefeso 1: 17,18. Roho wa Mungu ni Roho wa ahadi, roho ya hekima na maarifa na ufahamu.

"Kwa maana kwa mmoja hupewa kwa Roho neno la hekima; na kwa mwingine neno la maarifa kwa huyo Roho "1Wakor 12: 8. Yesu ni hekima na uweza wa Mungu (1Wakor 1:24). Na Mungu anataka kutupatia hekima na nguvu hii, kama vile alivyotupatia Mwanawe "ili mjue tumaini la wito wake ni nini, na utajiri wa utukufu wa urithi wake kwa watakatifu, na nini kilicho bora - ukuu wa uweza wake kwa wale wanaoamini, kulingana na utendaji wa nguvu zake kuu, alizotenda katika Kristo, alipomfufua kutoka kwa wafu, na kumkalisha mkono wake wa kuume katika ulimwengu wa roho. " Waefeso 1: 18-20.

Nguvu hii ni nguvu ya Mungu ya kutoa uhai. Alimfufua Mwanawe kutoka kwa wafu. Kama vile Mungu ana uzima ndani yake, vivyo hivyo amempa Mwanawe uhai huu wa ufufuo, ili awe na uzima ndani yake (Yohana 5:26). Kwa hiyo, "**Roho wa uzima**" yuko "ndani ya Kristo Yesu" (Warum 8: 2) kwa maana "Roho wa uzima" ametoka kwa Mungu "(Ufu 11:11). "Na ikiwa Kristo yu ndani yako" basi "roho ni uzima" (Warum 8:10) kwa sababu "Roho hupa uzima" (2Wakor 3: 6; Yohana 6:63). Wakati Mungu anaweka Roho wake ndani yetu, tunaishi! (Eze 37:14). Hii ndio sababu Ellen White angeweza kusema

"Ushawishi wa Roho Mtakatifu ni maisha ya Kristo katika nafsi." *Manuscript Release* Vol. 4, uk. 332,1896.

"Ugawaji wa Roho ni ugawaji wa maisha ya Kristo." Tamaa ya Zama, p. 805, 1898

Mungu "alituma" Roho Wake kuunda viumbe vyote "juu ya uso wa dunia" (Zab 104: 30). Ayubu alisema "Roho

wa BWANA amenifanya, na pumzi ya Mwenyezi imenihiisha" (33: 4).

Na bado tunajua kwamba "kwa Neno la Bwana mbingu zilifanywa" (Zab 33: 6), kwamba "vitu vyote viliumbwa na yeye" (Yohana 1: 3), "kwa kuwa vitu vyote viliumbwa" (Wakol 1:16), "ambaye pia [Mungu] alifanya ulimwengu" (Waabr 1: 2). Mwana wa Mungu pia ni Muumba.

Kuna Roho mmoja tu (Waefe 4: 4) "Kwa maana kupitia yeye [Yesu] sisi [Wayahudi na watu wa mataifa] tunaweza kufikia kwa Roho mmoja kwa Baba" (Efe 2:18). "Hakuna anayekuja kwa Baba ila kwa njia yangu," Yesu alisema (Yohana 14: 6). "Kwa maana kwa Roho mmoja sisi sote tumebatizwa" (1Wakor 12:13).

Paulo ametamka hivi kwamba "mwili ni mmoja" na bado "una viungo vingi." Anafanya kulinganisha kati ya umoja wa akili, kusudi na roho ambayo inapatikana kati ya washiriki wa mwili wa Kristo, Kanisa, na kati ya Kristo na akili yake na Roho yake. Anamalizia aya ya 12 kwa kusema "vivyo hivyo na Kristo."

Halafu Paulo anaendelea katika mstari wa 13, "na tumenyweshwa wote katika Roho mmoja." Hii ni marejeo ya moja kwa moja kwa yale aliyokuwa amesema hapo awali katika sura ya 10. "Baba zetu wote walikuwa chini ya wingu, na wote walipita baharini; na wote wakabatizwa kwa Musa katika lile wingu na baharini... Na wote wakanywa kinywaji kile kile cha kiroho; kwa maana walikunywa kutoka katika lile Jabali la kiroho lililowafuata; na hilo Jiwe lilikuwa Kristo" (1Wakor 10: 1-4).

Kristo, Mwana wa Mungu aliye hai, alikuwa Mwamba wa kiroho aliyewapa kinywaji cha kiroho. Mwana, katika umbo la roho, alijidhihirisha kwa moto na wingu katika upotezaji wao wote wa jangwani. Yeye alikuwa Mwamba;

alikuwa maji ya uzima. Walibatizwa katika Kristo, katika Roho mmoja.

Roho huyu mmoja alikuwa katika manabii wa zamani "akitafuta ni wakati gani Roho wa Kristo aliye ndani yao alimaanisha" (1Pet 1:11). Roho huyu wa Kristo ndiye huyo huyo Roho aliyewachochea watu watakatifu wa Mungu kusema (2Pet 1:20). Hii inaelezea jinsi Kristo "alikuwenda na kuwahubiria roho waliokuwa gerezani... siku za Nuhu" (1Pet 3: 19,20): "kwa Roho" aya ya 18.

"Mwokozi alikuwa amezungumza kupitia manabii wote." *Desire of Ages* p. 234

"Ni Kristo aliyesema na watu wake kupitia manabii. Ni sauti ya Kristo ambayo inazungumza nasi kupitia Agano la Kale. 'Ushuhuda wa Yesu ni roho ya unabii.' Ufunuo 19:10." *Patriachs and Prophets* uk. 366.

Roho ya unabii, Roho anayeongea kupitia manabii ni sauti ya Kristo, ushuhuda wa Yesu.

Hii ilikuwa hali ya kibinafsi ya Roho wa Mungu ambayo Ellen White alitaka kuangazia kanisa katika kupinga maoni ya fumbo ya John Harvey. Lakini licha ya maneno yake ya tahadhari, Kellogg hakuendelea kukata tamaa na nyumba ya uchapishaji ya *Review na Herald*, ambayo ilikuwa ikichapisha kitabu chake, ilichoma moto baadaye mwaka huo huo mnamo Desemba, 1902.

Kubadilika kwa Kellogg

Kellogg mara moja akaanza kupanga mipango ya kuchapisha kitabu chake na mchapishaji mwingine. George Butler alikuja kujadili jambo hilo bado ana wasiwasi juu ya kile daktari alikuwa amepanga kujumuisha juu ya asili ya Mungu.

Kwa kadiri niwezavyo, ugumu ambao unapatikana katika Hekalu Hai, jambo lote linaweza kujibiwa kwa swali hili: **Je! Roho Mtakatifu ni mtu?**

Unasema hapana. " "Jinsi Roho Mtakatifu anaweza kuwa mtu wa tatu na asiwe mtu kabisa ni ngumu kwangu kuona." "Nilidhani Biblia ilisema hivi [Roho Mtakatifu ni mtu] kwa sababu kwamba kiwakilishi cha mwana-kiume yeye hutumiwa katika kusema juu ya Roho Mtakatifu. Dada White anatumia kiwakilishi yeye na amesema kwa maneno mengi kwamba Roho Mtakatifu ni nafsi ya tatu ya Uungu. " *Barua, Kel-logg kwa G. I Butler, Oktoba 28, 1903*

Kellogg alisema kuwa Butler hakuamini Roho Mtakatifu kuwa mtu. Lakini Kellogg alikiri kwamba sasa alifanya hivyo. Alitoa wito kwa matumizi ya kiwakilishi cha kibinafsi "yeye" na Ellen White na Yesu mwenyewe katika injili ya Yohana. Hitimisho lake lilikuwa kwamba Roho Mtakatifu alikuwa mtu, na akamtaja Ellen White kwa kumtambulisha kama "mtu wa tatu wa Uungu."

Alikuwa sahihi kwa kutambua Roho wa Mungu kama mtu kwa Mungu ni mtu (Waabr 1: 3) ambaye ana sura (Yohana 5:37), mgongo na uso (Kut 33:23). Kwa hivyo pia Roho wa Kristo ni mtu kwa sababu Yesu ni mtu. Lakini Kellogg alitangaza siku iliyofuata kwamba sasa anaamini Roho Mtakatifu kuwa mtu tofauti - Mungu Roho.

A.G. Daniells, Rais Mkuu wa Conference, alimkabili Kellogg na "pingamizi" katika maandishi yake:

"Yeye [Kellogg] basi alisema kwamba maoni yake ya zamani juu ya utatu yalikuwa yamesimama katika njia yake ya kutoa taarifa wazi na sahihi kabisa; lakini kwa muda mfupi alikuja kuamini utatu na sasa angeweza kuona wazi kabisa shida ilikuwa wapi, na aliamini kwamba angeweza kumaliza jambo hilo kwa kuridhisha.

Aliniambia kuwa sasa anaamini katika Mungu Baba, Mungu Mwana, na Mungu Roho Mtakatifu; na maoni yake yalikuwa kwamba ni Mungu

Roho Mtakatifu, na sio Mungu Baba, aliyejaza nafasi zote na kila kiumbe hai. Alisema kwamba ikiwa angeamini haya kabla ya kuandika kitabu hicho, angeweza kutoa maoni yake bila kutoa maoni yasiyofaa ambayo kitabu hicho kinatoa sasa.

Niliweka mbele yake pingamizi nililopata katika mafundisho, na kujaribu kumwonyesha kwamba mafundisho hayo yalikuwa kinyume kabisa na injili hata sikuona jinsi inaweza kurekebisha kwa kubadilisha maoni kadhaa. "Barua: A. G. Daniells kwa W. C. White. Oktoba 29. 1903, uk.

Ellen White alielezea hali ya pingamizi zake kwa kutoa mifano.

"Maoni ya wale ambao wanatafuta maoni ya hali ya juu ya kisayansi hayapaswi kuaminiwa. Uwakilishi kama vile yafuatayo hufanywa:

'Baba ni kama nuru isiyooonekana; Mwana ni kama nuru inayomwilishwa; Roho ni nuru iliyotolewa nje ya nchi.'

'Baba ni kama umande, mvuke isiyooonekana; Mwana ni kama umande uliokusanyika katika umbo zuri; Roho ni kama umande ulioanguka kwenye kiti cha uzima. 'Uwakilishi mwingine:

'Baba ni kama mvuke usioonekana; Mwana ni kama wingu la risasi; Roho imeanguka kwa mvua na inafanya kazi kwa nguvu ya kuburudisha.'"

Hapa, Ellen White kwa kweli ananukuu maneno ya William Boardman, mshirika wa mwinjilisti wa Pentekoste Dwight L. Moody. Boardman alichapisha "Maisha ya Juu ya Kikristo" mnamo 1858. Katika Sehemu ya 2 Sura ya 1 ukurasa wa 201-203 aliandika yafuatayo:

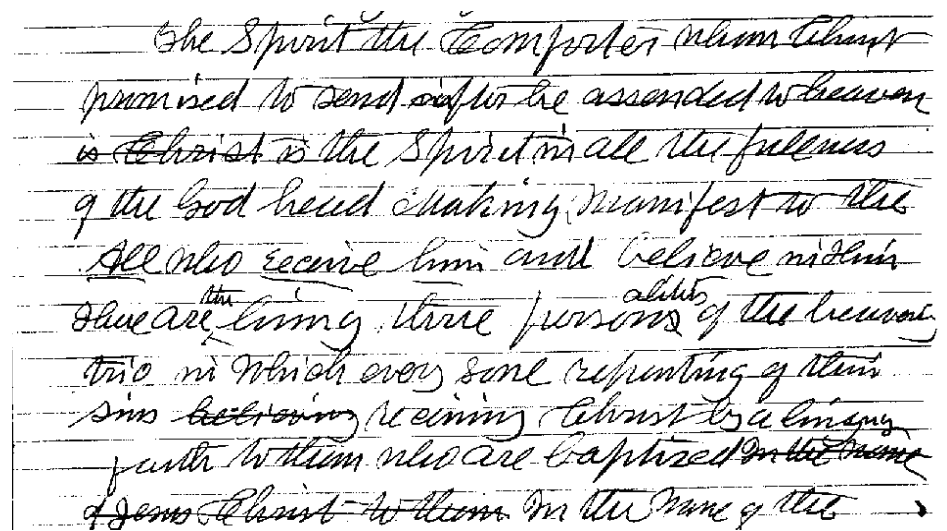
"Baba ni kama nuru isiyooonekana. Mwana ni kama mwanga uliojumuishwa. Roho ni kama taa inayomwagika."

"Baba ni kama umande katika mvuke isiyooonekana. Mwana ni kama umande

uliokusanyika katika umbo zuri. Roho ni kama umande ulioanguka kwenye kiti cha uzima. "

"Baba ni kama mvuke isiyooonekana. Mwana ni kama wingu lililosheheni na mvua inayoanguka. Roho ni mvua - imeanguka na inafanya kazi kwa nguvu ya kuburudisha." "Mifanano hii yote haijakamilika. Badala yao wanajificha kuliko kuonyesha utu wa Mungu mmoja, kwani sio watu bali ni vitu, duni na vya kidunia kabisa, kuwakilisha haiba za Mungu aliye hai."

Wakati Boardman alikiri mifano kama hiyo ni "isiyokamilika," Ellen alidhani kuwa pia "sio kweli."

"Viwakilishi vyote hivi vya uwakilishi wa kiroho sio kitu. Wao si wakamilifu, hawana ukweli. Wanadhoofisha na kupunguza Ukuu ambao hakuna mfano wa kidunia unaoweza kulinganishwa nao. Mungu hawezi kulinganishwa na vitu ambavyo mikono yake imefanya. Hizi ni za kawaida tu

mambo ya kidunia, kuteseka chini ya laana ya Mungu kwa sababu ya dhambi za mwanadamu. Baba hawezi kuelezea na vitu vya duniani. "Mfululizo Maalum wa Ushuhuda B, Na. 7, p. 62, 63, Novemba, 1905, katika Evangelism p. 614

Boardman aliendelea kuelezea juu ya haiba tatu za Mungu. Ellen pia alifuata

nyayo na kurekebisha kila taarifa ya Boardman kwa kile alichokiona kuwa toleo sahihi, iliyoonyeshwa kando na kando hapa chini.

Ambapo Boardman anatangaza Mungu huyo wa utatu kuwa na watu walio hai, Ellen Wakati anahitimisha "Kuna watu watatu wanaoishi wa watatu wenye uzito."

Wengine watapinga hii kwa sababu toleo lililochapishwa la taarifa yake linaonekana kama "watu" kwa kuchapishwa. Jinsi-milele, ukaguzi wa maandishi yake ya asili yaliyoandikwa kwa mkono hufunua dhamira yake.

Mstari wa sita katika nakala hii inasomeka:

"Hawa ndio washirika wa watu watatu wanaoishi wa watatu hao wa mbinguni ..." Ellen White ni wazi anarekebisha maandishi yake anapoandika. Tunaweza kuona kwamba anaongeza "the" kuboresha sarufi, na kisha kuvuka "s" za mwisho mwisho wa "watu" na anaongeza juu yake "washirika". Inapaswa kuwa wazi kabisa kuwa badala ya kunukuu tu kile Boardman alikuwa amesema, alikuwa akifanya marekebisha kwa taarifa zake.

Lakini kuna zaidi.

Angalia kuwa katika mstari wa tatu mwanzoni alisema kwamba "Roho... ni Kristo." Hii ilikuwa sahihi lakini

hakutaka kumtambua tu, lakini pia kuonyesha wakala wake, kazi yake. Badala ya kusema kwamba kila moja ya haiba tatu "ni utimilifu wa Uungu" kama vile Boardman anavyofanya, yeye hubadilisha muundo wakati anakuja kwa Roho, na anasema ni katika utimilifu wa Uungu.

Roho inashirikiwa kati ya Baba na Mwana. Ni jinsi walivyo "ndani" ya kila mmoja.

Hii ndiyo sababu aliweza kusema kwamba Yesu ndiye Mfariji, Roho wa ukweli, *Paraclete*, Wakili wetu.

"Mwokozi ndiye Mfariji wetu. Hii nimemthibitisha kuwa yeye." 8MR p. 49 Julai 16, 1892

"Kama kwa imani tunamtazama Yesu, imani yetu inatoboa kivuli, na tunamwabudu Mungu kwa upendo Wake wa ajabu katika kumpa Yesu Mfariji." 19MR No. 1405 kutoka Preston, Melbourne, Julai 26, 1892 p. 297; *Wana na Binti za Mungu* uk.124

"Hakuna mfariji kama Kristo, mpole na mkweli. Anaguswa na hisia za udhaifu wetu. Roho wake huongea na moyo." *Review and Herald* Oktoba 26, 1897

"Anakuja kwetu kwa Roho wake Mtakatifu leo. Tumtambue sasa; ndipo tutamtambua atakapokuja katika mawingu ya mbinguni, kwa nguvu na utukufu mwingi." *Review and Herald*, Aprili 30, 1901

"Wacha wasome ya kumi na saba ya Yohana, na wajifunze jinsi ya kuomba na jinsi ya kuishi sala ya Kristo. Yeye ndiye Mfariji. Atakaa miyoni mwao, na kuijaza furaha yao." *Pitia & Herald*, Januari 27, 1903

Kwa nini ni muhimu sana tujue Roho wa Kristo ni nani?

"Sababu kwa nini makanisa ni dhaifu na ni wagonjwa na wako tayari kufa ni kwamba adui ameleta vishawishi vya asili ya kuvunja moyo juu ya roho zinazotetemeka. Ametafuta kumfunga

Yesu kutoka kwa maoni yao kama Mfariji" *Review & Herald*, Agosti 26, 1890.

Kwa nini shetani anataka kutuweka kwenye giza juu ya Roho wa Kristo?

"Ugawaji wa Roho ni ugawaji wa maisha ya Kristo. Inamjengea mpokeaji sifa za Kristo." *Desire of Ages* uk. 805; RH Juni 2, 1896

"Kristo ametoa Roho wake kama nguvu ya kiungu kushinda mielekeo yote ya urithi na inayokuzwa kwa uovu, na kuonyesha tabia yake juu ya kanisa." *Review & Herald*, Mei 19, 1904

"Kristo alitangaza kwamba baada ya kupaa kwake, atatuma kwa kanisa lake, kama zawadi yake taji, Mfariji, ambaye angechukua mahali pake. Mfariji huyu ni Roho Mtakatifu, - roho ya maisha yake, ufanisi wa kanisa lake, mwanga na maisha ya ulimwengu. Kwa Roho wake Kristo hutuma ushawishi wa kupatanisha na nguvu inayoondoa dhambi." *Review & Herald*, Mei 19, 1904

"Ni kusudi Lake kwamba ushawishi wa hali ya juu katika ulimwengu, unaotokana na chanzo cha nguvu zote, utakuwa wao. Wanapaswa kuwa na nguvu ya kupinga uovu, nguvu ambayo hata dunia, wala mauti, au kuzimu haiwezi kumiliki, nguvu ambayo itawawezesha kushinda kama Kristo alishinda." *Desire of Ages* p.679

"Dhambi inaweza kupingwa na kushinda tu kupitia wakala mwenye nguvu wa nafsi ya tatu ya Uungu, ambaye angekuja bila nguvu iliyobadilishwa, lakini kwa ukamilifu wa nguvu ya kimungu." *Desire of Ages* p. 671 1898

"Kuna nguvu moja tu inayoweza kuvunja umiliki wa uovu kutoka mioyo ya wanadamu, na hiyo ni nguvu ya Mungu ndani ya Yesu Kristo. Ni kwa damu ya yule aliyesulubiwa tu ndipo kuna utakaso kutoka kwa dhambi. Neema yake pekee inaweza kutuwezeshwa kupinga na kutiisha mielekeo ya asili yetu iliyoanguka." *Testimonies* Vol. 8, uk. 291 1904

"Ulinzi pekee dhidi ya uovu ni kukaa kwa Kristo moyoni kupitia imani katika haki yake. Isipokuwa tuunganishwe na Mungu, hatuwezi kamwe kupinga athari zisizoruhusiwa za kujipenda, kujifurahisha, na jaribu la kutenda dhambi." *Desire of Ages* Uk. 324

Wacha wale wanaobeba majukumu wakumbuke kwamba ni Roho Mtakatifu ndiye anayepaswa kutengeneza mitindo. Ni Bwana anayedhibiti. Hatupaswi kujaribu kufinyanga, kulingana na maoni yetu, wale ambao tunawafanyia kazi, lakini kumruhusu Kristo awafanyie ukingo." *Testimonies* Vol. 9, uk. 135 1909

Uongozi wa kanisa wala Ellen White haukumpongeza Kellogg kwa kugundua ukweli juu ya "Mungu Roho Mtakatifu." Badala yake, alirudia-kusisitiza watu tofauti wa Baba na Mwana huku akiiondoa Roho.

"Tunajua kwamba Kristo alikuja mwenyewe kufunua Mungu kwa ulimwengu. Mungu ni mtu na Kristo ni mtu. Kristo anasemwa katika Neno kama 'mwangaza wa utukufu wa Baba yake, na sura halisi ya nafsi Yake.' "" Nilikatazwa kuzungumza na Dk. Kellogg juu ya mada hii, kwa sababu sio mada ya kuzungumziwa. Na nilifundishwa kwamba maoni fulani

katika *Living Temple* yalikuwa Alfa ya orodha ndefu ya nadharia za udanganyifu." Ellen G. White, Hotuba iliyotolewa Mei 18, 1904, *Mahubiri na mazungumzo, Juzuu ya kwanza, ukurasa wa 341, Manuscript 46, 1904.*

“Kristo ni mmoja na Baba, lakini Kristo na Mungu ni watu wawili tofauti. Soma sala ya Kristo katika sura ya kumi na saba ya Yohana, na utapata hoja hii ikitolewa wazi.”

Review & Herald, Juni 1, 1905.

“Umoja uliopo kati ya Kristo na wanafunzi Wake hauharibu utu wa yoyote. Wao ni mmoja kwa kusudi, kwa akili, kwa tabia, lakini sio kwa mtu. Kwa hiyo Mungu na Kristo ni kitu kimoja.” *Testimonies* Vol. 8, uk. 269

Ni muhimu kwamba hajumuishi Roho Mtakatifu katika mojawapo ya maneno yake mengi juu ya umoja wa Baba na Mwana na watu wao wawili tofauti. Yeye hasemi kamwe juu ya "watu watatu tofauti" kwa sababu Roho ni dhihirisho la kibinafsi la Baba na Mwanawe.

Upinzani wa Loughborough

J.N. Loughborough aliwahi kulijibu swali lililowasilishwa na msomaji katika toleo la Novemba 5, 1861 la *Review and Herald*: Kuna pingamizi gani kubwa kwa fundisho la Utatu?

JIBU. Kuna pingamizi nyingi ambazo tunaweza kuhimiza, lakini kwa sababu ya nafasi yetu ndogo tutazipunguza kuwa tatu zifuatazo: 1. Ni kinyume na mantiki. 2 Ni kinyume na sheria za kawaida. 3. Asili yake ni ya Wapagani na ya kushangaza.

Nafasi hizi tutazisema kwa ufupi kwa mpangilio wao. Na 1. Sio kawaida sana na akili ya kawaida kuzungumza

juu ya watatu kuwa mmoja, na mmoja kuwa watatu. Au kama wengine wanavyosema, wakimwita Mungu "Mungu wa Utatu," au "Mungu-watatu." Ikiwa Baba, Mwana, na Roho Mtakatifu ni kila Mungu, ingekuwa ni Miungu watatu; kwani mara tatu mmoja sio mmoja, lakini ni tatu. Kuna hali ambayo wao ni mmoja, lakini sio mtu mmoja, kama inavyodaiwa na Wanaoshikilia utatu.

2. Ni kinyume na Maandiko. Karibu sehemu yoyote ya Agano Jipya tunaweza kufungua ambayo ina nafasi ya kuzungumza juu ya Baba na Mwana, inawakilisha kama watu wawili tofauti. Sura ya kumi na saba ya Yohana imetoshia tu kukanusha fundisho la Utatu. Zaidi ya mara arobaini katika sura hiyo moja Kristo anazungumza juu ya Baba yake kama mtu tofauti na yeye mwenyewe. Baba yake alikuwa mbinguni na yeye alikuwa duniani. Baba alikuwa amemtuma. Alipewa wale walioamini. Wakati huo alikuwa aende kwa Baba. Na katika ushuhuda huu yeye anatuonyesha katika kile ambacho kina umoja wa Baba na Mwana. Ni sawa na umoja wa washiriki wa kanisa la Kristo. “Ili wote wawe kitu kimoja: kama wewe, Baba, ulivyo ndani yangu, na mimi ndani yako, ili wao pia wawe mmoja ndani yetu; ili ulimwengu upate kuamini ya kuwa ndiwe uliyenituma. Na utukufu ulionipa nimewapa; ili wawe kitu kimoja, kama vile sisi tulivyo mmoja. Ya moyo mmoja na nia moja. Kwa kusudi moja katika mpango wote uliopangwa kwa wokovu wa mwanadamu. Soma sura ya kumi na saba ya Yohana, na uone ikiwa haifadhaishi kabisa fundisho la Utatu.

Ellen White alikubali, akimpendekeza Yohana 17 kama imani yetu tu ya kanisa. Loughborough iliendelea.

Kuamini fundisho hilo, tunaposoma andiko lazima tuamini kwamba Mungu alijituma mwenyewe ulimwenguni, alikufa ili kuupatanisha ulimwengu na yeye mwenyewe, akajifufua kutoka kwa wafu, akajifikia mbinguni,

anaomba mbele zake mwenyewe mbinguni ili apatanishe ulimwengu kwake, na ndiye mpatanishi pekee kati ya mtu na yeye mwenyewe. Haitafanya kuchukua nafasi ya asili ya kibinadamu ya Kristo (kulingana na Wanautatu) kama mpatanishi; kwani Clarke anasema, "Damu ya mwanadamu haiwezi kumtuliza Mungu kuliko damu ya nguruwe." *Com. mnamo 2 Sam. xxi, 10.* Lazima tuamini pia kwamba katika bustani Mungu aliomba mwenyewe, ikiwa inawezekana, kuruhusu kikombe kupita kutoka kwake, na mengine yasiyo mwingine elfu kama hizo.ya kawaida.

Baada ya kuorodhesha maandiko 36 ambayo yanapingana "na wazo kwamba Kristo ndiye mwenye nguvu zote, Yuko kila mahali, aliye Juu, na ni Mungu aliye peke yake" anasema.

Neno Utatu halipatikani popote katika Maandiko. Nakala kuu iliyotumiwa kuifundisha ni 1 Yohana I, 7, ambayo ni ujumuishaji. Clarke anasema, "Kati ya hati mia moja na kumi na tatu, maandishi haya yanataka katika mia moja na kumi na mbili. Na mahali pa kwanza maandishi hayo yanapatikana katika Kigiriki, ni katika tafsiri ya Kigiriki ya matendo ya *Baraza la Lateran, lililofanyika A.D. 1215.* "- *Com. juu ya John I,* na anasema karibu na sura.

Ellen alikubali tena.

"Niliona kwamba Mungu alikuwa ameilinda sana Biblia, lakini watu wenye elimu, wakati nakala zilikuwa chache, walikuwa wamebadilisha maneno katika visa vingine, wakidhani kwamba walikuwa wakifanya iwe wazi zaidi, wakati walikuwa wakifafanua ile iliyo wazi, kwa kuisababisha kutegemea maoni yao, yanayotawaliwa na mapokeo." *Spiritual Gifts.* 1, uk 117; *Early Writings,* uk 220

Komma ya Johannine, kama vile kiingilio hiki kinajulikana,

inatambuliwa na wasomi wengi wa kisasa kama uwongo.

"Hatupaswi kusita kutangaza usadikisho wetu kwamba maneno yaliyogombaniwa hayakuandikwa na Mtakatifu John: kwamba mwanzoni yaliletwa kwa nakala za Kilatini huko Afrika kutoka pembeni, ambapo ziliwekwa kama mafuta ya wacha Mungu na ya kawaida. 1Yoh 5: 8: kwamba kutoka Kilatini waliingia kwenye kodeki mbili au tatu za Ugiriki zilizopita, na kutoka hapo wakaingia katika maandishi ya Kigiriki yaliyochapishwa, mahali ambapo hawakuwa na haki ya kudai." F. H. A. Scrivener, *A Plain Introduction to the Criticism of the New Testament*, Cambridge, 1883, third ed., p. 654.

"Kifungu hiki hakipo kwenye Vulgate ya asili, lakini baadaye kilingia katika maandishi ya Kilatini na iko katika toleo la Clementine." F.F. Bruce, *The English Bible*, uk.204

"... ingawa maneno yaliyoingizwa yalifundisha Utatu, Luther aliwachana na hakuwahi kuwa nayo katika tafsiri yake." William F. Beck, *Holy Bible in the Language of Today*

"Mtu yeyote anayetumia toleo la hivi karibuni la wasomi la NT ataona kwamba maneno haya juu ya Utatu hayamo katika aya ya 7. Hii ni kwa sababu hayana msingi wowote katika maandishi ya Ugiriki. Chini ya shinikizo la Roma Katoliki, Erasmus aliwaingiza kutoka Vulgate ya Kilatini. Sio sehemu ya Biblia iliyovuviwa "Ralph Earle, *Word Meanings in the NT*, p. 452.

"... Pengine wana asili ya mwandishi fulani aliyeyaandika pembezoni mwa nakala yake ya 1 Yohana: baadaye walichukuliwa kimakosa kama sehemu ya maandishi. Zaidi ya kivuli chochote cha shaka maneno ya maandishi ya NIV yanawakilisha kile Yohana aliandika kweli. Kwa hivyo, tunapaswa kuzingatia mawazo yetu

kwa mashahidi watatu ambao Yohana aliandika juu yao, Roho, maji, na damu" I. H. Marshall, *Commentary on the Epistles of John*, p. 236.

Ikilindwa na Vatican hadi 1927, aya hiyo haijajumuishwa tena katika tafsiri za kisasa za Katoliki na vile vile RSV, NIV, na ASV. Hata SDA Bible Commentary inakubali.

"Kifungu kilichotolewa katika KJV hakiko katika MS ya Kigiriki mapema zaidi ya karne ya 15 na 16. Maneno yaliyopingwa yalipata kuingia katika KJV kwa njia ya maandishi ya Kiyunani ya Erasmus (angalia Juz. 5 uk. 141.).... Maneno hayo yenye mabishano yametumika sana kuunga mkono fundisho la Utatu, lakini, kwa sababu ya ushahidi wa kupindukia dhidi ya udini wao, msaada wao hauna maana na haupaswi kutumiwa." *SDABC Vol. 7 p. 675.*

1Yohana 2:23 ni mfano mwingine wa kuingiliana. Nusu ya pili ya aya imeongezwa kabisa na watafsiri. Imeingizwa italiki katika KJV kuonyesha hii.

1Yohana 5: 7 hapo awali ilikuwa maoni ya ya kitambo yaliyotolewa kuunga mkono ushuhuda mara tatu uliowasilishwa katika aya ya 8: Roho, Maji na Damu ni kitu kimoja katika kushuhudia kwamba Yesu ndiye Kristo, Mwana wa Mungu aliye hai na kwamba alikufa kabisa kutuokoa, akimimina roho yake hata kufa. Lakini, kama ilivyoonyeshwa hapo awali, wao ni utatu wa watu wasio wahusika, sio mbinguni bali "duniani."

Roho

kuzaliwa kwa Yesu na upako

Maji

Ubatizo wa Yesu

Damu

Kifo cha Yesu na mazishi

Nehemia 9:20 inataja "utatu" kama huo wa Kristo:

“Umewapa roho yako nzuri kuwafundisha, wala hukunyima mana yako vinywani mwao, ukawapa maji kwa kiu yao.”

Yesu alikuwa bado hajatoa dhabihu ya uhai wake, kwa hivyo damu haikutajwa. Lakini yeye ndiye Mkate Uzima ulioshuka kutoka mbinguni ambao mtu akila ataishi milele (Yohana 6:51). Yesu anatoa kwa maji yote ya uzima kama alivyomtolea yule mwanamke kwenye kisima. Heri wale wenye njaa na kiu ya haki - baada ya Yesu Kristo mwenye haki (1Yohana 2: 1). Yeye ndiye Mtiwa mafuta, Masihi, aliyepakwa mafuta na Roho wa Baba yake, akili ya Baba yake, maneno ya Baba yake. Maneno yake ni Roho na ni uzima (Yohana 6:63). Lazima tule mwili wake, mkate ulio hai, mana safi; tunapaswa kunywa damu yake, maji ya uzima, ambayo hututakasa na dhambi zote (1Yohana 1: 7). Kama maji, damu yake huosha mavazi yetu na kuyafanya meupe katika damu ya Mwanakondoo (Ufu. 7:14). Damu yake huleta uzima; na uzima umo ndani ya damu (Walaw 17:11).

Yohana anabainisha kwamba Yesu alikuja "kwa maji na kwa damu. Naye Roho ndiye anayeshuhudia, kwa sababu Roho ni kweli." Yesu alisema, "Mimi ni... Ukweli." Yohana 14: 6. Yeye ndiye "Shahidi wa Kweli." Ufu 3:14.

Yesu ndiye jibu kwa kila awamu ya wokovu wetu. Yeye ndiye Mwandishi na Mkamilishaji, wa Kwanza na wa Mwisho, Mwanzo na Mwisho na kila hatua katikati. Yeye ndiye Mwokozi wetu, Mfano wetu, Kuhani wetu Mkuu, Mkuu wetu, Wakili wetu, Mpatanishi wetu, na Mfariji wetu mwenyewe. Yeye hutuombea mbinguni, na anaishi ndani yetu duniani.

“Je! Macho yetu yangeweza kufunguliwa, tungemwona Yesu katikati yetu na malaika zake watakatifu. Wengi walihisi neema Yake na uwepo Wake katika hali ya uhakika ... Tulijua kwamba mwokozi anayesamehe dhambi alikuwa **katikati yetu**... nilijua kwamba Yesu alikuwa **katikati yetu**.” *1888 Materials uk. 58, 59*

Yesu alisema, Pale walipo wawili au watatu wamekusanyika kwa jina langu, mimi nipo hapo katikati yao. Matt 18:20 Sio kwa umbo la kibinadamu, bali kwa uwezo kamili wa kuzungumza na sisi, kuwafundisha na kuwawezesha.

"Mawasiliano yote kutoka mbinguni hadi duniani tangu anguko la Adamu yamekuja kupitia Kristo." *Bulletin ya Geneal Conference Julai 1, 1900 p. 178*

“Kwa maana ni mtu gani ajuaye mambo ya mwanadamu isipokuwa roho ya mwanadamu, iliyo ndani yake; vivyo hivyo mambo ya Mungu hajui mtu yeyote, ila roho ya Mungu.” 1Wakor 2:11

Roho ya mwanadamu iko ndani ya mwanadamu na inajua au inajua kinachoendelea ndani ya mtu huyo. Ni hali yake ya akili ya kujitambua, mawazo yake, na ujinga. Roho sio mzuka wa mwili au hadithi. Ni hali yetu ya akili ya mgawo.

Kama vile akili ya mwanadamu (roho) haiwezi kuishi na kufanya kazi bila mwili wake, vivyo hivyo Roho au akili ya Kristo haifanyi kazi bila mwili wake wa kiungu ingawa umesambaratika ubinadamu. Roho ya mwanadamu sio kiumbe tofauti; wala Roho wa Mungu. Ni mwakilishi Wake. Mwakilishi wa Ellen White atoa faini kama:

"Mungu anatuma malaika kuhudumia... wawakilishi hawa wa mbinguni wa nguvu za nguvu zote" *6 Testimonies p. 461*

"Sisi ni mashahidi wa Kristo tunapomkiri Kristo." "Ili kufanya ukiri kama huo, lazima tuwakilisha Kristo ... Lakini hakuna mtu anayeweza kukiri Kristo isipokuwa Roho wa Kristo anakaa ndani yake kama kanuni hai." *Review & Herald, Februari 12 1895*

"Yesu, mfano dhahiri wa nafsi ya Baba, mwangaza wa utukufu Wake, Mkombozi anayejikana mwenyewe, wakati wote wa hija yake ya upendo duniani, alikuwa mwakilishi hai wa tabia ya sheria ya Mungu." *Thoughts From the Mount Of Blessing uk. 49 1896*

- **Malaika**
wanawakilisha nguvu zote
- **Sisi**
tunawakilisha kanuni inayoishi
- **Yesu**
anawakilisha tabia ya sheria

Hii ni mifano mitatu ambapo nyongeza haziwakilishi mtu mwingine wa kiume lakini sifa, wazo.

"Wakati Kristo anakaa moyoni ... Roho wa Kristo, upendo wake, hulainisha moyo ..." *Steps to Christ p. 73*

“... Ikiwa tuna **nia ya Kristo** ... Tutadhihirisha roho iliyokaa ndani ya Kristo.” *Bible Echo* Aprili 15, 1892

"... Kuwa mshiriki wa maumbile ya kiungu, kuambukizwa roho na akili ya Yesu..." *Review & Herald* Aprili 28, 1891

Njia Mpya Siku Mpya

Bi White aliona mapema kuwa wakati utakuja ambapo kutakuwa na wale ambao walidhani walikuwa wakiboresha misingi ya msingi wa kanisa.

“Wanaume wanaweza kudhani kwamba wamepata njia mpya na kwamba wanaweza kuweka msingi wenye nguvu zaidi ya ule uliowekwa. Lakini huu ni udanganyifu mkubwa.” *Testimonies* vol. 8 p. 297

LeRoy Froom hakika aliamini kwamba "kukataliwa kwa umma" kwa "maoni ya kibinafsi ya mapema yenye makosa" ilikuwa ushindi kwa kanisa.

"Tumekuja, asante Mungu, **kwa siku mpya ya** ukweli na utimamu, na matokeo yake ni **uelewa mzuri**, ufahamu, na kukubalika ambayo inaandaa njia ya ushuhuda mkubwa wa ulimwengu na ushindi ambao sasa uko mbele yetu." *Movement of Destiny* uk. 36

Froom alipendelea kile anachokiita "Haki za Milele," kanuni zisizo na umri "zinazojikita katika nafsi tatu za Uungu au Utatu. Ni za milele kwa sababu Mungu Baba, Mwana, na Roho Mtakatifu ni wa milele" uk. 34. Alimshtaki Roma wa kipapa kwa kuchanganya ukweli wa Milele, kuzivunja chini, na kuweka enzi ya makosa mahali pao (uk. 43). Aliona Utatu kama ukweli wa milele, ulioeleweka na kufundishwa katika hali halisi na mitume, lakini baadaye ukaharibiwa na Roma. Kwake kazi ya Matengenezo ilifanywa na vuguvugu la Waadventista waliosalia katika kuhifadhi tena sio Sabato tu na Patakatifu, bali Mungu wa Utatu wa kweli.

Ellen White pia aliona mabadiliko katika kanisa yakijitokeza siku yake.

"Naona mwanzo wa kazi ambayo ingeondoa nguzo zingine za imani yetu ... Lakini alama ambazo zimetufanya tuwe vile tulivyo, zinapaswa kutumiwa mapema, na zitahifadhiwa, kama vile Mungu ameonyesha kupitia neno lake. na ushuhuda wa Roho wake. Yeye anatutaka tushike kwa nguvu, kwa kushikilia kwa imani, kwa kanuni za kimsingi ambazo zinategemea waandikaji wasio na shaka. *Testimonies Containing Letters to Physicians and Ministers*, p. 58, 59

Je! Tungewezaje kudai kuwa "kanisa lililobaki" ikiwa tunamtuma Mungu asiye sahihi? Je! Waadventista wasio waamini utatu wangewezaje kuthubutu

kuwaita wengine watoke kwenye mchanganyiko wa Babeli wakati sisi pia tulikuwa tumechanganyikiwa?

Ushahidi ni mwingi. Kama tulivyoona katika Juzuu ya 3, *rekodi za Bible Conference* za mwaka wa 1919 zinaonyesha kuwa uongozi wa kanisa, hata baada ya kifo cha Ellen White, bado ulifundisha na kuamini Roho iliyoshirikiwa ya Baba na Mwana. Hakika kulikuwa na maoni tofauti juu ya usawa, hali ya milele ya Kristo na maoni mengi yaliyosemwa juu ya mada hiyo. Lakini hakukuwa na neno la kutokubaliana lililotolewa wakati Prescott alipomwonyesha Kristo kama Mfariji, Roho wa ukweli. Hata hivyo leo nguzo hiyo ya asili pia imekataliwa kikamilifu kwa ajili ya mapokeo. Uhitaji wa kukubalika na wakuu ni wenye nguvu kuliko ushuhuda wa Neno lililoandikwa.

Sasa, hebu tufanye muhtasari wa matokeo yetu.

Roho Mtakatifu ni mtu halisi

aitwaye Roho wa Mungu,

Roho wa Kristo,

Roho wa Mwana wa Mungu,

Mwakilishi wa Mungu na Kristo.

Malaika aliyewatangulia.

Nahodha wa jeshi la Bwana.

Mikaeli malaika mkuu.

Akili ya Kristo.

Tunamfikia Baba kwa Roho mmoja.

Tunakuja kwa Baba tu kwa Yesu.

Baba na Mwana wana Roho yule yule.

Ni sehemu muhimu ya Mungu.

Nguvu zinazoendelea kutoka kwenye kiti cha enzi cha Mungu.

Matendo katika uumbaji na ukombozi.

Iliyoongozwa na Mwana wa Mungu.

Uwezo wa Kristo.

Roho wa Milele,

kujua yote na iko kila mahali.

Kristo alijitenga na utu wa kibinadamu.

Ni Roho wa Kristo.

Hufanya Mwokozi kupatikana kwa wote.

Uwepo wa Kristo.

Kristo anakaa ndani yetu kwa Roho wake.

Roho wa Mungu hupokelewa moyoni mwetu

Roho ile ile inakaa ndani ya Baba na Mwana.

Yesu huja kwetu na kukaa ndani yetu.

Hatuachi bila faraja.

Yeye na Baba wanakaa nasi.

Roho Mtakatifu huja kwa jina la Yesu.

Yeye ni Roho wa Yesu.

Roho Mtakatifu huwaongoza na kuwahukumu.

Lakini tunamtazama Yesu.

Roho ya Baba yetu inazungumza ndani yetu

Yeye ndiye Baba wa roho Mwana ni roho inayotoa uhai

Bwana ndiye huyo Roho

Yesu ana Roho saba za Mungu.

Roho Mtakatifu hutoka kwa Baba

Yesu alitoka kwa Baba

Mafuta ya dhahabu hutoka kwa miti ya mizeituni

Roho wa Kristo alikuwa ndani ya manabii

Manabii walizungumza kwa Roho Mtakatifu

Roho wa Mungu ni mawazo ya Mungu

Tunayo akili ya Kristo.

Lazima tumtambue Roho wake sasa,

hivyo tutatambua kuja kwake.

Tuna wakili mmoja tu wa mpatanishi

Kristo hutuomba mbinguni

akihudumia sifa za kifo chake

haki na msamaha

Roho wake hutuomba duniani

kuhudumia sifa za maisha yake

utakaso na nguvu juu ya dhambi

Mwokozi ndiye Mfariji wetu.

Yesu ndiye Mfariji.

Hakuna mfariji kama Kristo.

Yesu huja kwetu kwa Roho wake.

Jifunze sala ya Kristo katika Yohana 17.

Yeye ndiye Mfariji.

Shetani anataka kujificha kutoka kwa maoni yetu

ukweli kwamba Yesu ndiye Mfariji.

Makanisa yanakufa kwa sababu ya hii.

Roho wa Yesu ni maisha yake na sifa zake zote

Inasisitiza tabia yake mwenyewe juu yetu

Ni roho ya maisha yake

Ni ushawishi na nguvu

kuondoa dhambi maishani mwetu

Roho yake ni nguvu ya kiungu

kutuwezesha kushinda uovu

Roho peke yake ndiye anayeweza kusafisha dhambi

Ni Kristo tu anayeweza kutuwezesha kupinga dhambi.

Nguvu ya kupinga uovu wote

Nguvu ya kushinda kama Yesu alivyoshinda

Utu huu wa tatu ndiyo njia pekee

dhambi hiyo inaweza kupingwa na kushinda

Neema yake pekee inaweza kutuwezesha kupinga

Kukaa kwa Kristo mioyoni mwetu

ni kinga pekee dhidi ya uovu

Ni nguvu ya Mungu ndani ya Yesu.

Ushawishi mkubwa zaidi katika ulimwengu

inayotokana na Chanzo ya nguvu zote

Roho Mtakatifu hufanya mtindo;

Kristo hufanya ukingo-kitu kimoja!

Yesu aliishi maisha kamili, yasiyo na dhambi katika mwili wa kibinadamu kabisa "kwa mfano wa mwili wenye dhambi" Warum 8: 3 kwa sababu Baba

yake alikuwa akiishi ndani yake na yeye ndani ya Baba yake. Yeye ndiye Mfano wetu Mkuu. Anataka kuishi ndani yetu na kutupa nguvu ya kupinga dhambi, kama vile Baba yake aliishi ndani yake na akampa nguvu ya kushinda shetani. Lazima tusimamie hii. Mbingu inataka kutujaza utimilifu wote wa Mungu.

Hii imeonyeshwa kwenye mchoro hapa chini. Baba wa milele ndiye Chanzo kikuu cha nguvu zote, wema, na upendo. Kutoka Kwake alikuja Mwana wa Mungu kuunda vitu vyote na kudhihirisha tabia ya Baba kwa viumbe vyake vyote vilivyopangwa. Kama matokeo Mwana ana nguvu zote, hekima yote, maarifa yote, tabia sawa, Roho yule yule kama Baba yake.

Kwa sababu ya anguko la mwanadamu, Mwana amejitolea kuchukua asili yetu ya kibinadamu, na kuishi maisha kamili. Uzoefu huu sasa anashiriki nasi kwa kubadilisha akili zetu na maisha yake mwenyewe ya utii wa ushindi. Mawazo ya Roho ya Yesu na Baba sasa yanaweza kuishi ndani yetu. Wanasema maneno kwa ajili yetu, Wanafanya kazi ndani yetu. Mawazo yao huwa mawazo yetu. Tunakuwa kitu kimoja na Baba na Mwana.

